

SLUŽBENI LIST

AUTONOMNE POKRAJINE VOJVODINE

<p>„Službeni list APV” izlazi po potrebi, na šest jezika: srpskom, mađarskom, slovačkom, rumunjskom, rusinskom i hrvatskom.</p> <p>- Rukopisi se ne vraćaju: - Oglasi po cjeniku</p>	<p>Novi Sad</p> <p>28. listopada 2021.</p> <p>Klasa: 45 Godina: LXXII</p>	<p>Godišnja pretplata 8800 dinara - Rok za prigovore 15 dana. - Redakcija i administracija: Novi Sad, Vojvode Mišića 1. ISSN 2217-3153 COBISS.SR-ID 187883532 email: sl.listapv@magyarszo.rs</p>
--	--	--

OPĆI DIO

1475.

Na temelju članka 31. alineja 2. i 5., a u svezi članka 27. točke 1. Statuta Autonomne Pokrajine Vojvodine („Službeni list APV”, broj: 20/14) i članka 35. stavka 2. Zakona o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS”, broj: 72/09, 81/09 – ispravak, 64/10 – US, 24/11, 121/12, 42/13 – US, 50/13 – US, 98/13 – US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – dr. zakon, 9/20 i 52/21), Skupština Autonomne Pokrajine Vojvodine, na sjednici održanoj 28. listopada 2021. godine, donijela je

POKRAJINSKU SKUPŠTINSKU ODLUKU O DONOŠENJU PROSTORNOG PLANA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE SPECIJALNOG REZERVATA PRIRODE „PAŠNJACI VELIKE DROPLJE“

Članak 1.

Donosi se Prostorni plan područja posebne namjene Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“ (u daljnjem tekstu: Prostorni plan), koji je tiskan uz ovu Odluku i čini njezin sastavni dio.

Članak 2.

Prostornim planom razrađuju se načela prostornog uređenja, utvrđuju ciljevi prostornog razvoja, organizacija, zaštita, korištenje i namjena prostora, kao i drugi elementi značajni za područje u obuhvatu Prostornog plana.

Članak 3.

Prostorni plan sadrži tekstualni i grafički dio.

Grafički dio sadrži:

- Preglednu kartu – „Obuhvat prostornog plana s prostornim cjelinama i podcjelinama“ u mjerilu 1 : 50 000
- Referalnu kartu br. 1. – „Posebna namjena prostora“ u mjerilu 1 : 50 000
- Referalnu kartu br. 2. – „Infrastrukturni sustavi“ u mjerilu 1 : 50 000
- Referalnu kartu br. 3. – „Prirodni resursi, zaštita okoliša i prirodnih i kulturnih dobara“ u mjerilu 1 : 50 000
- Referalnu kartu br. 4. – „Karta provedbe“ u mjerilu 1 : 50 000

Komplet Prostornog plana, koji se sastoji iz tekstualnog dijela i grafičkog dijela iz stavka 2. ovog članka, izrađen je u osam (8) istovjetnih primjeraka koje svojim potpisom ovjerava ovlaštena osoba tijela koje donosi planski dokument.

Članak 4.

Sastavni dio Prostornog plana čini Izvješće o strateškoj procjeni utjecaja Prostornog plana područja posebne namjene Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“ na okoliš (u daljnjem tekstu: Izvješće o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš).

Izvješće o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš iz stavka 1. ovog članka sastoji se iz tekstualnog dijela i grafičkog priloga.

Tekstualni dio Izvješća i grafički prilog iz stavka 2. ovog članka izrađen je u osam (8) istovjetnih primjeraka koje svojim potpisom ovjerava ovlaštena osoba tijela koje donosi planski dokument.

Članak 5.

Komplet Prostornog plana iz članka 3. stavka 3. ove Odluke, koji se sastoji iz tekstualnog i grafičkog dijela, a u kojem grafički dio sadržava karte nabrojane u stavku 2. istog članka, čuva se trajno u Skupštini Autonomne Pokrajine Vojvodine (jedan primjerak), Pokrajinskom tajništvu za urbanizam i zaštitu okoliša (dva primjerka), Ministarstvu građevinarstva, prometa i infrastrukture (jedan primjerak), Gradu Kikindi (jedan primjerak), Općini Novi Kneževac (jedan primjerak), Općini Čoka (jedan primjerak) i u pismohrani Obradivača (jedan primjerak).

Dokumentacijska osnova na kojoj se temelji Prostorni plan čuva se u Pokrajinskom tajništvu za urbanizam i zaštitu okoliša.

Članak 6.

Tijekom važenja, Prostorni plan dostupan je na uvid javnosti u Pokrajinskom tajništvu za urbanizam i zaštitu okoliša.

Članak 7.

Prostorni planovi jedinica lokalne samouprave, urbanistički planovi i dokumenti za provedbu prostornog plana – urbanistički projekti, izradit će se ili će se uskladiti s odredbama ove Odluke, na način utvrđen Prostornim planom.

Planovi i programi razvoja koji se donose po posebnim propisima, kao i drugi propisi i opći akti, uskladit će se s odredbama ove Odluke u roku od godinu dana od dana njezinog stupanja na snagu.

Prostorni planovi jedinica lokalne samouprave, urbanistički planovi i projekti, kao i planovi i programi razvoja, doneseni do dana stupanja na snagu ove Odluke, primjenjuju se u dijelovima koji nisu u suprotnosti s njom.

Članak 8.

Tekstualni dio Prostornog plana objavljuje se u „Službenom listu Autonomne Pokrajine Vojvodine”.

Prostorni plan se u cijelosti objavljuje i u elektroničkom obliku i dostupan je na mrežnim stranicama Pokrajinskog tajništva za urbanizam i zaštitu okoliša i Skupštine Autonomne Pokrajine Vojvodine, kao tijela nadležnog za donošenje planskog dokumenta.

Članak 9.

Ova Pokrajinska skupštinska odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom listu Autonomne Pokrajine Vojvodine”.

SKUPŠTINA AUTONOMNE POKRAJINE VOJVODINE

101 Klasa: 35-3/2021-01;
Novi Sad, 28. listopada 2021. godine

POTPREDSJEDNIK
SKUPŠTINE AP VOJVODINE
Damir Zobenica, v.r.

**PROSTORNI PLAN
PODRUČJA POSEBNE NAMJENE
SPECIJALNOG REZERVATA PRIRODE
„PAŠNJACI VELIKE DROPLJE“**

- Nacrt Prostornog plana -

NOSITELJ IZRADE:

**REPUBLIKA SRBIJA
AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA
POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA URBANIZAM
I ZAŠTITU OKOLIŠA**

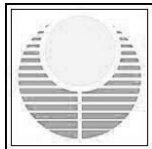
POKRAJINSKI TAJNIK

Vladimir Galić

**PROSTORNI PLAN
PODRUČJA POSEBNE NAMJENE
SPECIJALNOG REZERVATA PRIRODE
„PAŠNJACI VELIKE DROPLJE“**

- Nacrt Prostornog plana -

OBRADIVAČ:

JP „ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE“ NOVI SAD

E - 2710

ODGOVORNI PLANER:

DIREKTOR

Lana Isakov, mast. ing. arh.
Broj licence 100 0272 16

Predrag Knežević, dipl. pravnik

Novi Sad, 2021. godine

OBRAĐIVAČ PROSTORNOG PLANA:**JP „ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE“ NOVI SAD****Odgovorni planer:**

Lana Isakov, mast. ing. arh.

Sinteza i koordinacija izrade:mr. Ljubica Protić Eremić, dipl. ing. hort.
Lana Isakov, mast. ing. arh.**Pomoćnik direktora:**

mr. Dragana Dunčić, dipl. prostor. plan.

Stručni tim:Planirana pretežita namjena površina
i područje posebne namjene:mr. Ljubica Protić Eremić, dipl. ing. hort.
Lana Isakov, mast. ing. arh.

Prirodni uvjeti:

Marina Mitrović, mast. prof. geogr.
dr. Olivera Dobrivojević, dipl. prostor. plan.Zaštita prirode i nepokretnih
kulturnih dobara i karakter predjela:mr. Ljubica Protić Eremić, dipl. ing. hort.
Lana Isakov, mast. ing. arh.
Jelena Jović, dipl. ing. arh.
mr. Vladimir Pihler, dipl. ing. arh.

Stanovništvo i gospodarstvo:

Marina Mitrović, mast. prof. geogr.
Nataša Simičić, mast. prostor. plan.
Ivan Tamaš, mast. prostor. plan.
Miroljub Lješnjak, dipl. ing. polj.
dr. Olivera Dobrivojević, dipl. prostor. plan.
Nataša Medić, dipl. ing. pejz. arh.

Šumsko zemljište i šumarstvo:

Nataša Medić, dipl. ing. pejz. arh.

Poljoprivredno zemljište i
poljoprivredu:

Miroljub Lješnjak, dipl. ing. polj.

Vodno zemljište i
vodnogospodarstvena infrastruktura:

Branko Milovanović, dipl. ing. mel.

Prometna infrastruktura:

Zoran Kordić, dipl. ing. prometa

Elektroenergetska i elektronička
komunikacijska infrastruktura:
Termoenergetska infrastruktura i
mineralne sirovine:

Zorica Sanader, dipl. ing. el.

Milan Martić, dipl. ing. strojarstva

Zaštita okoliša:

mr. Ljubica Protić Eremić, dipl. ing. hort.

Zaštita od elementarnih
nepogoda i akcidentnih situacija:Marina Mitrović, mast. prof. geogr.
Nataša Medić, dipl. ing. pejz. arh.
mr. Ljubica Protić Eremić, dipl. ing. hort.

Zaštita od interesa za obranu zemlje:

Radovanka Škrbić, dipl. ing. arh.

Pravna regulativa:

Teodora Tomin Rutar, dipl. prav.

Geodetsko-dokumentacijska i
analitičko-informacijska
osnova:Dalibor Jurica, dipl. ing. geodez.
Milko Bošnjajić, mast. ing. geodez.
Olivera Njegomir, dipl. matem.
Dejan Ilić, građ. tehn.
Đorđe Kljaić, geod. tehn.
Dragana Mitić, admin. tehnički tajnik
Dragana Matović, operater
Duško Đoković, kopirant**NOSITELJ IZRADE PROSTORNOG PLANA:****POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA
URBANIZAM I ZAŠTITU OKOLIŠA****Koordinacija procedure:**Svetlana Kilibarda, dipl. pravnik
Sofija Šumaruna, dipl. ing. arh.
Jelena Vujasinović Grkinić, dipl. ing. arh.-master
dr. Sanja Simeunčević Radulović, dipl. ing. arh.

SADRŽAJ:

A) TEKSTUALNI DIO

UVODNE NAPOMENE	1
I. POLAZNE OSNOVE ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA	3
1. PREDMET PROSTORNOG PLANA	3
2. OPIS GRANICE OBUHVATA PROSTORNOG PLANA, OPIS GRANICE PODRUČJA POSEBNE NAMJENE I OPIS GRANICA PROSTORNIH CJELINA I PODCJELINA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE	5
2.1. OPIS GRANICE OBUHVATA PROSTORNOG PLANA.....	5
2.2. OPIS GRANICE PODRUČJA POSEBNE NAMJENE	13
2.3. OPIS GRANICA PROSTORNIH CJELINA I PODCJELINA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE	22
2.3.1. Opis granica prostornih cjelina područja posebne namjene.....	22
2.3.2. Opis granica prostornih podcjelina područja posebne namjene	25
3. IZVADCI IZ PLANSKIH DOKUMENATA VIŠEG REDA I PLANOVA OD ZNAČAJA ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA	29
3.1. IZVADCI IZ PLANOVA VIŠEG REDA	29
3.1.1. Izvadak iz Prostornog plana Republike Srbije od 2010. do 2020. godine („Službeni glasnik RS“, broj: 88/10)	29
3.1.2. Izvadak iz Regionalnog prostornog plana Autonomne Pokrajine Vojvodine („Službeni list APV“, broj: 22/11)	32
3.2. IZVADCI IZ PROSTORNIH PLANOVA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE OD ZNAČAJA ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA	36
3.2.1. Izvadak iz Prostornog plana područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise („Službeni list APV“, broj: 14/15)	37
3.2.2. Izvadak iz Prostornog plana područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državne ceste I. reda broj 24 (Subotica - Zrenjanin - Kovin) („Službeni list APV“, broj: 19/17)	38
3.3. PREGLED PLANSKE DOKUMENTACIJE LOKALNIH SAMOUPRAVA OD ZNAČAJA ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA	38
4. SKRAĆENI PRIKAZ I OCJENA POSTOJEĆEG STANJA	38
4.1. SKRAĆENI PRIKAZ POSTOJEĆEG STANJA (POTENCIJALI I OGRANIČENJA)	39
4.1.1. Prirodni uvjeti.....	39
4.1.1.1. Geološke i geomorfološke značajke	39
4.1.1.2. Hidrografske i hidrološke značajke	39
4.1.1.3. Klimatske značajke	41
4.1.1.4. Pedološke značajke	41
4.1.1.5. Seizmološke značajke	41
4.1.2. Prirodne vrijednosti	42
4.1.2.1. Prirodna dobra	42
4.1.2.2. Prirodni resursi	45
4.1.3. Karakter predjela.....	46
4.1.4. Nepokretna kulturna dobra	47
4.1.5. Stanovništvo	72
4.1.6. Gospodarstvo	73
4.1.6.1. Poljoprivreda.....	73
4.1.6.2. Turizam	74
4.1.6.3. Šumarstvo i lov	75
4.1.7. Infrastruktura.....	75
4.1.7.1. Prometna infrastruktura	75
4.1.7.2. Vodna komunalna infrastruktura.....	76
4.1.7.3. Energetska infrastruktura	77
4.1.7.4. Elektronička komunikacijska infrastruktura	77
4.1.8. Stanje okoliša	77
4.1.9. Elementarne nepogode i akcidentne situacije	78
4.2. SWOT ANALIZA	79
II. NAČELA, CILJEVI I OPĆI KONCEPT PROSTORNOG RAZVOJA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE	80
1. NAČELA PROSTORNOG RAZVOJA	80
2. OPĆI I OPERATIVNI CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA	80
2.1. OPĆI CILJEVI	80
2.2. OPERATIVNI CILJEVI	80
2.2.1. Zaštita i korištenje prirodnih vrijednosti.....	80

2.2.1.1. Zaštićeno područje	80
2.2.1.2. Zaštita i korištenje prirodnih resursa.....	81
2.2.1.2.1. Poljoprivredno zemljište	81
2.2.1.2.2. Vodni resursi.....	81
2.2.1.2.3. Šume i šumsko zemljište	81
2.2.1.2.4. Mineralni i energetske resursi.....	81
2.2.2. Zaštita predjela.....	81
2.2.3. Zaštita kulturne baštine	81
2.2.4. Stanovništvo.....	82
2.2.5. Gospodarstvo.....	82
2.2.5.1. Poljoprivreda	82
2.2.5.2. Šumarstvo i lov.....	82
2.2.5.3. Turizam	82
2.2.6. Infrastrukturni sustavi	82
2.2.6.1. Prometna infrastruktura	82
2.2.6.2. Vodna i komunalna infrastruktura.....	83
2.2.6.3. Energetska infrastruktura	83
2.2.6.3.1. Termoenergetska infrastruktura	83
2.2.6.3.2. Obnovljivi izvori energije (OIE).....	83
2.2.6.3.3. Energetska učinkovitost.....	83
2.2.6.4. Elektronička komunikacijska infrastruktura	83
2.2.7. Zaštita okoliša	84
2.2.8. Zaštita od elementarnih nepogoda i akcidentnih situacija	84
3. REGIONALNI ASPEKTI RAZVOJA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE, FUNKCIONALNE VEZE I MEĐUODNOSI S OKRUŽENJEM	84
4. OPĆI KONCEPT RAZVOJA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE.....	85
III. PLANSKA RJEŠENJA RAZVOJA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE S UTJECAJEM POSEBNE NAMJENE NA RAZVOJ POJEDINIH PODRUČJA	86
1. ZAŠTITA PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE I ZAŠTITA PREDJELA U PODRUČJU POSEBNE NAMJENE	86
1.1. ZAŠTITA PRIRODNIH DOBARA	86
1.1.1. Zaštićeno područje	86
1.1.2. Staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta	86
1.1.3. Ekološki koridori.....	86
1.2. ZAŠTITA KULTURNE BAŠTINE	87
1.3. ZAŠTITA VRIJEDNOSTI KARAKTERA PREDJELA.....	87
2. ZAŠTITA, UREĐENJE I KORIŠTENJE PRIRODNIH SUSTAVA I RESURSA U PODRUČJU POSEBNE NAMJENE.....	88
2.1. POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE.....	88
2.2. ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE	89
2.3. VODE I VODNO ZEMLJIŠTE.....	89
2.4. GEOLOŠKI RESURSI	90
3. UTJECAJ POSEBNE NAMJENE NA DEMOGRAFSKE I DRUŠTVENE PROCESSE I SUSTAVE	91
3.1. DEMOGRAFSKI RAZVOJ.....	91
4. UTJECAJ POSEBNE NAMJENE N EKONOMIJU I GOSPODARSKE SUSTAVE	91
4.1. TURIZAM.....	91
4.2. POLJOPRIVREDA I STOČARSTVO	93
4.3. ŠUMARSTVO I LOV	93
4.3.1. Šumarstvo.....	93
4.3.2. Lov	94
5. PROSTORNI RAZVOJ PROMETA I INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA U PODRUČJU POSEBNE NAMJENE I POVEZIVANJE S DRUGIM MREŽAMA.....	94
5.1. PROMETNA INFRASTRUKTURA	94
5.2. VODNA I KOMUNALNA INFRASTRUKTURA.....	95
5.3. ENERGETSKA INFRASTRUKTURA	96
5.3.1. Elektroenergetska infrastruktura	96
5.3.2. Termoenergetska infrastruktura	97
5.3.3. Obnovljivi izvori energije	97
5.4. ELEKTRONIČKA KOMUNIKACIJSKA INFRASTRUKTURA.....	98
6. ZAŠTITA OKOLIŠA, ZAŠTITA OD ELEMENTARNIH NEPOGODA, AKCIDENJNIH SITUACIJA, KORIŠTENJE I UREĐENJE PROSTORA OD INTERESA ZA OBRANU ZEMLJE U PODRUČJU POSEBNE NAMJENE.....	98
6.1. ZAŠTITA OKOLIŠA.....	98
6.2. ZAŠTITA OD ELEMENTARNIH NEPOGODA I AKCIDENJNIH SITUACIJA	99
6.2.1. Zaštita od elementarnih nepogoda.....	99

6.2.2. Zaštita od akcidentnih situacija.....	100
6.3. KORIŠTENJE I UREĐENJE PROSTORA OD INTERESA ZA OBRANU ZEMLJE	100
7. NAMJENA PROSTORA I BILANCA POVRŠINA POSEBNE NAMJENE	101
IV. PRAVILA UPORABE ZEMLJIŠTA, PRAVILA UREĐENJA I PRAVILA GRAĐENJA U OKVIRU	102
 PODRUČJA POSEBNE NAMJENE	102
1. PRAVILA UREĐENJA I ORGANIZACIJE ZEMLJIŠTA (SA ZONAMA ZAŠTITE) U OKVIRU	102
 PODRUČJA POSEBNE NAMJENE	102
1.1. PRAVILA UREĐENJA PO CJELINAMA I PODCJELINAMA.....	102
1.1.1. Pravila uređenja u prostornoj cjelini zaštićenog područja - Rezervatu	102
1.1.2. Pravila uređenja u prostornoj cjelini od utjecaja na prirodno dobro (staništa zaštićenih i	
strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, dijelovi ekoloških koridora sa zaštitnim	
zonama i ostalo zemljište u okviru područja posebne namjene).....	104
1.1.2.1. Pravila uređenja u okviru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od	
nacionalnog značaja.....	105
1.1.2.2. Pravila uređenja za ekološke koridore i za prostor u okviru zaštitnih zona	
ekoloških koridora	106
1.1.2.3. Pravila uređenja na ostalom zemljištu u okviru područja posebne namjene	106
1.2. OPIS GRANICA GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA IZVAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA, U	
PODRUČJU POSEBNE NAMJENE, ZA IZRAVNU PRIMJENU PROSTORNOG PLANA.....	107
1.3. URBANISTIČKI I DRUGI UVJETI ZA UREĐENJE I IZGRADNJU POVRŠINA I OBJEKATA JAVNE	
NAMJENE I MREŽE PROMETNE I DRUGE INFRASTRUKTURE PODRUČJA POSEBNE NAMJENE.	108
1.3.1. Prometna infrastruktura.....	108
1.3.2. Vodna i komunalna infrastruktura	110
1.3.3. Energetska infrastruktura	111
1.3.3.1. Elektroenergetska infrastruktura.....	111
1.3.3.2. Termoenergetska infrastruktura	113
1.3.3.3. Korištenje obnovljivih izvora energije	116
1.3.4. Elektronička komunikacijska infrastruktura	116
1.3.5. Pravila za podizanje zaštitnih pojaseva zelenila.....	117
1.4. STUPANJ KOMUNALNE OPREMLJENOSTI GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA PO CJELINAMA KOJI JE	
POTREBAN ZA IZDAVANJE LOKACIJSKE I GRAĐEVINSKE DOZVOLE	118
1.5. UVJETI I MJERE ZAŠTITE PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE, OKOLIŠA I ŽIVOTA I ZDRAVLJA	
LJUDI.....	119
1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara	119
1.5.1.1. Zaštićeno područje - Rezervat	119
1.5.1.2. Staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja	120
1.5.1.3. Ekološki koridori i zaštitne zone ekoloških koridora i staništa.....	120
1.5.1.4. Posebni uvjeti zaštite prirode	124
1.5.2. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja nepokretnih kulturnih dobara	124
1.5.3. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja predjela.....	124
1.5.4. Uvjeti i mjere zaštite života i zdravlja ljudi	125
1.5.5. Uvjeti i mjere zaštite, uređenja i unapređenja okoliša.....	125
1.5.6. Uvjeti i mjere zaštite od elementarnih nepogoda i akcidentnih situacija.....	125
1.5.7. Uređenje prostora od interesa za obranu zemlje	126
1.5.8. Uvjeti i mjere kojima se površine i objekti javne namjene čine pristupačnim osobama s	
invaliditetom	127
1.5.9. Uvjeti i mjere energetske učinkovitosti izgradnje	127
2. PRAVILA GRAĐENJA U OKVIRU PODRUČJA POSEBNE NAMJENE.....	129
2.1. PRAVILA GRAĐENJA NA POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU.....	129
2.1.1. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u prostornoj cjelini zaštićenog područja -	
Rezervatu.....	129
2.1.1.1. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu, u prostornoj podcjelini 1 Rezervata	
- režimu II. stupnja zaštite	130
2.1.1.2. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu, u prostornoj podcjelini 2 Rezervata	
- režimu III. stupnja zaštite	130
2.1.2. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u prostornoj cjelini od utjecaja na prirodno	
dobro (staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, dijelovi	
ekoloških koridora sa zaštitnim zonama i ostalo zemljište u okviru područja posebne	
namjene)	131
2.1.2.1. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u okviru staništa zaštićenih i strogo	
zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja	131
2.1.2.2. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u okviru zaštitnih zona ekoloških	
koridora i staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja	132

2.1.2.3. Pravila građenja na ostalom poljoprivrednom zemljištu u okviru područja posebne namjene	134
2.1.2.3.1. Objekti za potrebe poljoprivrednog domaćinstva - salaši.....	134
2.1.2.3.2. Objekti u voćarsko-vinogradarskoj zoni	138
2.1.2.3.3. Poljoprivredni objekti i radni sadržaji u funkciji poljoprivrede	139
2.1.2.3.4. Pravila građenja za objekte čija je namjena u funkciji očuvanja i promocije područja posebne namjene	142
2.1.3. Pravila građenja za lansirne (protugradne) stanice	143
2.1.4. Pravila građenja u okviru površina za eksploataciju mineralnih sirovina	144
2.2. PRAVILA GRAĐENJA NA ŠUMSKOM ZEMLJIŠTU	145
2.3. PRAVILA GRAĐENJA NA VODNOM ZEMLJIŠTU	146
2.4. PRAVILA GRAĐENJA NA GRAĐEVINSKOM ZEMLJIŠTU	147
2.4.1. Pravila građenja za vikend zonu	147
2.4.2. Pravila građenja za zonu turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja.....	148
2.5. KRITERIJI KOJIMA SE UTVRĐUJE ZABRANA GRADNJE NA ODREĐENOM PROSTORU ILI ZA ODREĐENE VRSTE OBJEKATA	149
2.5.1. Zaštitni pružni i infrastrukturni pojas	149
2.5.2. Zaštitni pojas javnih cesta	149
2.5.3. Zone zaštite oko vodnih objekata	150
2.5.4. Zona zaštite elektroenergetskih objekata	150
2.5.5. Zona zaštite koridora elektroničkih komunikacijskih sustava veza	151
2.5.6. Zona zaštite termoenergetske infrastrukture.....	151
2.5.7. Zona zaštite oko lansirnih (protugradnih) stanica	153
2.5.8. Zone zaštite strogo zaštićenih i zaštićenih vrsta i ekoloških koridora sa zaštitnim zonama	154
V. IMPLEMENTACIJA.....	154
1. INSTITUCIONALNI OKVIR IMPLEMENTACIJE I SUDIONICI U IMPLEMENTACIJI	154
2. SMJERNICE ZA PROVEDBU PROSTORNOG PLANA	154
2.1. SMJERNICE ZA USKLAĐIVANJE PROSTORNOG PLANA OPĆINE NOVI KNEŽEVAC	156
2.2. SMJERNICE ZA USKLAĐIVANJE PROSTORNOG PLANA GRADA KIKINDE	157
2.3. SMJERNICE ZA USKLAĐIVANJE PROSTORNOG PLANA OPĆINE ČOKA.....	158
3. PRIORITETNA PLANSKA RJEŠENJA I PROJEKTI.....	158
4. MJERE I INSTRUMENTI ZA IMPLEMENTACIJU.....	159

B) GRAFIČKI DIO

R. br.	Pregledna karta	Mjerilo
1.	Obuhvat Prostornog plana s prostornim cjelinama i podcjelinama područja posebne namjene	1:50 000
R. br.	Referalne karte	Mjerilo
1.	Posebna namjena prostora	1:50 000
2.	Infrastrukturni sustavi	1:50 000
3.	Prirodni resursi, zaštita okoliša i prirodnih i kulturnih dobara	1:50 000
4.	Karta provedbe	1:50 000

V) PRILOG

- Popis zakona od značaja za izradu Prostornog plana

POPIS SLIKA I TABLICA U TEKSTU:**Tablice**

Tabela 1.	Broj stanovnika i kućanstava naselja koja gravitiraju Rezervatu	73
Tabela 2.	Koordinate položaja promatračnice u prostornoj podcjelini 1 Rezervata - režimu II. stupnja zaštite ...	74
Tabela 3.	Koordinate položaja promatračnica i centra za posjetitelje u prostornoj podcjelini 2 Rezervata - režimu III. stupnja zaštite	74
Tabela 4.	Područje obuhvaćeno Prostornim planom prema kategorijama korištenja zemljišta.....	101
Tabela 5.	Namjena prostora i bilanca površina u obuhvatu Prostornog plana.....	101
Tabela 6.	Površine prostornih cjelina i podcjelina područja posebne namjene.....	102
Tabela 7.	Minimalne udaljenosti infrastrukturnih objekata od vanjskog ruba podzemnih plinovoda paralelnih s plinovodom	114
Tabela 8.	Minimalne udaljenosti nadzemne elektromreže i stupova dalekovoda od podzemnih plinovoda.....	115
Tabela 9.	Minimalne dozvoljene vodoravne udaljenosti podzemnih plinovoda od stambenih objekata, objekata u kojima stalno ili povremeno boravi veći broj ljudi (od bližeg ruba cijevi do temelja objekta)	115
Tabela 10.	Minimalne dozvoljene udaljenosti vanjskog ruba podzemnih čeličnih i PE plinovoda MOP \leq 4 bar s drugim plinovodima, infrastrukturnim i drugim objektima	115
Tabela 11.	Minimalne vodoravne udaljenosti podzemnih plinovoda od nadzemne elektromreže i stupova dalekovoda.....	115
Tabela 12.	Širina zaštitnog pojasa naseljenih zgrada.....	151
Tabela 13.	Minimalna udaljenost objekata za boravak i stanovanje ljudi od plinovoda	151
Tabela 14.	Širina eksploatacijskog pojasa plinovoda.....	151

Slike

Slika 1.	Pregledna karta prostora u okviru granice obuhvata Prostornog plana	4
Slika 2.	Granice Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“ s režimima zaštite	43
Slika 3.	Postotni odnos površina po lokalitetima u okviru Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“	43

Popis kratica korištenih u tekstu:

d.d.	Dioničko društvo
APV	Autonomna Pokrajina Vojvodina
GIS	Geografski informacijski sustav
GJ	Gospodarska jedinica
DN	Nazivni promjer cijevi
DC	Državna cesta
DTD	Dunav-Tisa-Dunav
EK	Elektronički komunikacijski
EMS	Europska makroseizmička ljestvica
EU	Europska unija
IBA	(engl. <i>Important Bird Areas</i>) - Međunarodno značajno područje za ptice
ICT	Informacijsko komunikacijske tehnologije
IPA	(engl. <i>Important Plant Areas</i>) - Međunarodno značajna biljna područja
IUCN	(engl. <i>International Union for Conservation of Nature</i>) - Svjetska unija za zaštitu prirode
JP	Javno poduzeće
KDS	Kabelsko distribucijski sustav
KO	Katastarska općina
MP	Magistralni plinovod
MOP	(engl. <i>Maximum operating pressure</i>) - Maksimalni radni tlak
MBTS	Montažno-betonske trafostanice
NATO	(engl. <i>North Atlantic Treaty Organization</i>) - Organizacija Sjevernoatlantskog sporazuma
NIS	Naftna industrija Srbije
OIE	Obnovljivi izvori energije
OMM	Ormar mjernog mjesta
PE	Polietilenski
PP	Park prirode
PPO	Prostorni plan općine
PPPPN	Prostorni plan područja posebne namjene
PPRS	Prostorni plan Republike Srbije
PU	Procjena utjecaja
RHMZS	Republički hidrometeorološki zavod Srbije
RPP APV	Regionalni prostorni plan Autonomne Pokrajine Vojvodine
RTV	Radio televizija
RR	Radio-relejni
SPU	Strateška procjena utjecaja
SRPS	Srpski standardi
SRJ	Savezna Republika Jugoslavija
SRP	Specijalni rezervat prirode
SWOT	Akronim od engleskih riječi: <i>Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats</i> - snage, slabosti, prilike, prijetnje
TS	Trafostanica
HS DTD	Hidrosustav Dunav-Tisa-Dunav
ŠG	Šumsko gospodarstvo

A) TEKSTUALNI DIO

UVODNE NAPOMENE

Na temelju Pokrajinske skupštinske odluke o izradi Prostornog plana područja posebne namjene Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“ („Službeni list APV“, broj: 40/19), pristupilo se izradi Prostornog plana područja posebne namjene Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“ (u daljnjem tekstu: Prostorni plan). Usporedno s izradom Prostornog plana, pristupilo se izradi Izvješća o strateškoj procjeni utjecaja Prostornog plana na okoliš, na temelju Odluke o izradi Strateške procjene utjecaja Prostornog plana područja posebne namjene Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“ na okoliš („Službeni list APV“, broj: 40/19), koja čini sastavni dio Odluke o izradi Prostornog plana.

Nositelj izrade Prostornog plana je Pokrajinsko tajništvo za urbanizam i zaštitu okoliša Novi Sad, Bulevar Mihajla Pupina broj 16.

Obrađivač Prostornog plana je Javno poduzeće za prostorno i urbanističko planiranje i projektiranje „Zavod za urbanizam Vojvodine“ Novi Sad, Železnička broj 6/III.

Područje obuhvaćeno okvirnom granicom Prostornog plana koja je utvrđena Odlukom o izradi Prostornog plana obuhvaća dijelove općina Novi Kneževac, Čoka i Grada Kikinde, odnosno sljedeće katastarske općine: Srpski Krstur, Novi Kneževac i Banatsko Aranđelovo (Općina Novi Kneževac), Vrbica, Crna Bara, Jazovo i Ostojićevo (Općina Čoka), Mokrin i Sajan (Grad Kikinda).

Sukladno dobivenim podacima od nadležnog Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode, Materijalom za rani javni uvid predloženo je smanjenje obuhvata Prostornog plana u odnosu na prostor obuhvaćen okvirnom granicom Prostornog plana koja je utvrđena Odlukom o izradi Prostornog plana. Također, Materijalom za rani javni uvid dan je prijedlog granice područja posebne namjene.

Na temelju Zakona o planiranju i izgradnji, u cilju upoznavanja javnosti s općim ciljevima i svrhom izrade Prostornog plana, mogućim rješenjima za razvoj prostornih cjelina i učincima planiranja, Materijal za izradu Prostornog plana je bio izložen na ranom javnom uvidu u razdoblju od 22. 1. 2020. do 5. 2. 2020. godine, u analognom obliku u sjedištu jedinica lokalne samouprave Grada Kikinde, općina Novi Kneževac i Čoka i Pokrajinskog tajništva za urbanizam i zaštitu okoliša, u digitalnom obliku na mrežnoj stranici tijela jedinice lokalne samouprave za poslove prostornog planiranja i urbanizma, kao i na mrežnoj stranici Pokrajinskog tajništva za urbanizam i zaštitu okoliša.

Nacrt prostornog plana je druga faza u izradi planske dokumentacije. U ovoj fazi je definirana konačna granica obuhvata Prostornog plana i granica područja posebne namjene.

Prostor obuhvaćen granicom Prostornog plana obuhvaća dijelove općina Novi Kneževac, Čoka i Grada Kikinde, odnosno dijelove sljedećih katastarskih općina: Srpski Krstur, Novi Kneževac i Banatsko Aranđelovo (Općina Novi Kneževac), Vrbica, Crna Bara, Jazovo i Ostojićevo (Općina Čoka), Mokrin i Sajan (Grad Kikinda).

Posebnu namjenu prostora zbog koje se izrađuje ovaj Prostorni plan, odnosno područje posebne namjene, čini prostorna cjelina zaštićenog područja - Specijalni rezervat prirode „Pašnjaci velike droplje“ (u daljnjem tekstu: Rezervat) koji se sastoji iz tri lokaliteta - „Jaroš“, „Siget“ i „Kočovat“ - i prostorna cjelina od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro.

U pripremi i izradi Prostornog plana uspostavljena je suradnja sa stručnim institucijama i organizacijama, kao i poduzećima koja imaju nadležnost na planskom području. U fazi Nacrta prostornog plana pribavljeni su podaci, uvjeti i mišljenja nadležnih tijela, posebnih organizacija, imatelja javnih ovlasti i drugih institucija.

Međuovisnost prirodno-ekološkog, socijalnog i ekonomskog sustava je promatrana u vremenskom horizontu od 10 godina, sa strateškim idejama za ona rješenja kojima se dugoročno usmjerava prostorni razvoj planskog područja. Za izbor optimalnih strateških opredjeljenja korištena je relevantna informacijska, studijska i tehnička dokumentacija, kao i aktualna planska, urbanistička i druga dokumentacija za ovo područje.

Prostorni plan predstavlja planski temelj za definiranje aktivnosti u području, prije svega, zaštite prirode, turizma i ruralnog razvoja, a bit će stvoreni uvjeti za realizaciju nacionalnih, regionalnih i lokalnih interesa. Za područje posebne namjene definirana su pravila uređenja i građenja sukladno uvjetima zaštite prirode i uvjetima nadležnih tijela, posebnih organizacija, imatelja javnih ovlasti i drugih institucija.

Stvaranje prostornih uvjeta za usklađeno i održivo korištenje prirodnih dobara u okviru područja posebne namjene će doprinijeti zaštiti bioraznolikosti, ugroženih prirodnih resursa i očuvanju predjela.

Prostorno-planska rješenja su usklađena s propisima koji posredno ili neposredno reguliraju ovo područje.

Ovaj Prostorni plan je rađen u GIS-u, tehnologiji namijenjenoj upravljanju prostorno orijentiranim podacima, što će omogućiti jednostavniju razmjenu prostornih podataka, formiranje informacijskog sustava planskih dokumenata i stanja u prostoru, kao i učinkovitiju kontrolu provedbe Prostornog plana.

I. POLAZNE OSNOVE ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA

1. PREDMET PROSTORNOG PLANA

Prostorni plan područja posebne namjene donosi se za područja koja zahtijevaju poseban režim organizacije, uređenja, korištenja i zaštite prostora, sukladno članku 21. Zakona o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS“, broj: 72/09, 81/09 - ispravak, 64/10 - US, 24/11, 121/12, 42/13 - US, 50/13 - US, 98/13 - US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - dr. zakon i 9/20),

Razlozi za donošenje Prostornog plana proistječu iz potrebe realizacije strateških prioriteta u području zaštite i upravljanja vrijednostima karaktera predjela, uređenja i unapređenja prirodnih dobara, koji su utvrđeni Prostornim planom Republike Srbije od 2010. do 2020. godine („Službeni glasnik RS“, broj: 88/10) i Regionalnim prostornim planom Autonomne Pokrajine Vojvodine („Službeni list APV“, broj: 22/11).

U predmetnom Prostornom planu područje posebne namjene čini Rezervat i njegovo okruženje, ekološki neposredno povezano s Rezervatom. Rezervat, kao najveća i najočuvanija nizinska cjelina travnatih staništa u Srbiji, iznimno značajno doprinosi očuvanju biološke, geološke i predjelne raznolikosti i zbog toga je proglašen zaštićenim područjem od iznimnog značaja I. kategorije.

U okviru granice Prostornog plana nalaze se dijelovi općina Novi Kneževac, Čoka i Grada Kikinde, odnosno dijelovi sljedećih katastarskih općina: Srpski Krstur, Novi Kneževac i Banatsko Aranđelovo (Općina Novi Kneževac), Vrbica, Crna Bara, Jazovo i Ostojićevo (Općina Čoka), Mokrin i Sajjan (Grad Kikinda).

Prostornim planom, pored granice obuhvata Prostornog plana, definirana je granica područja posebne namjene. Također, ovim Prostornim planom definirane su i granice prostornih cjelina i podcjelina područja posebne namjene.

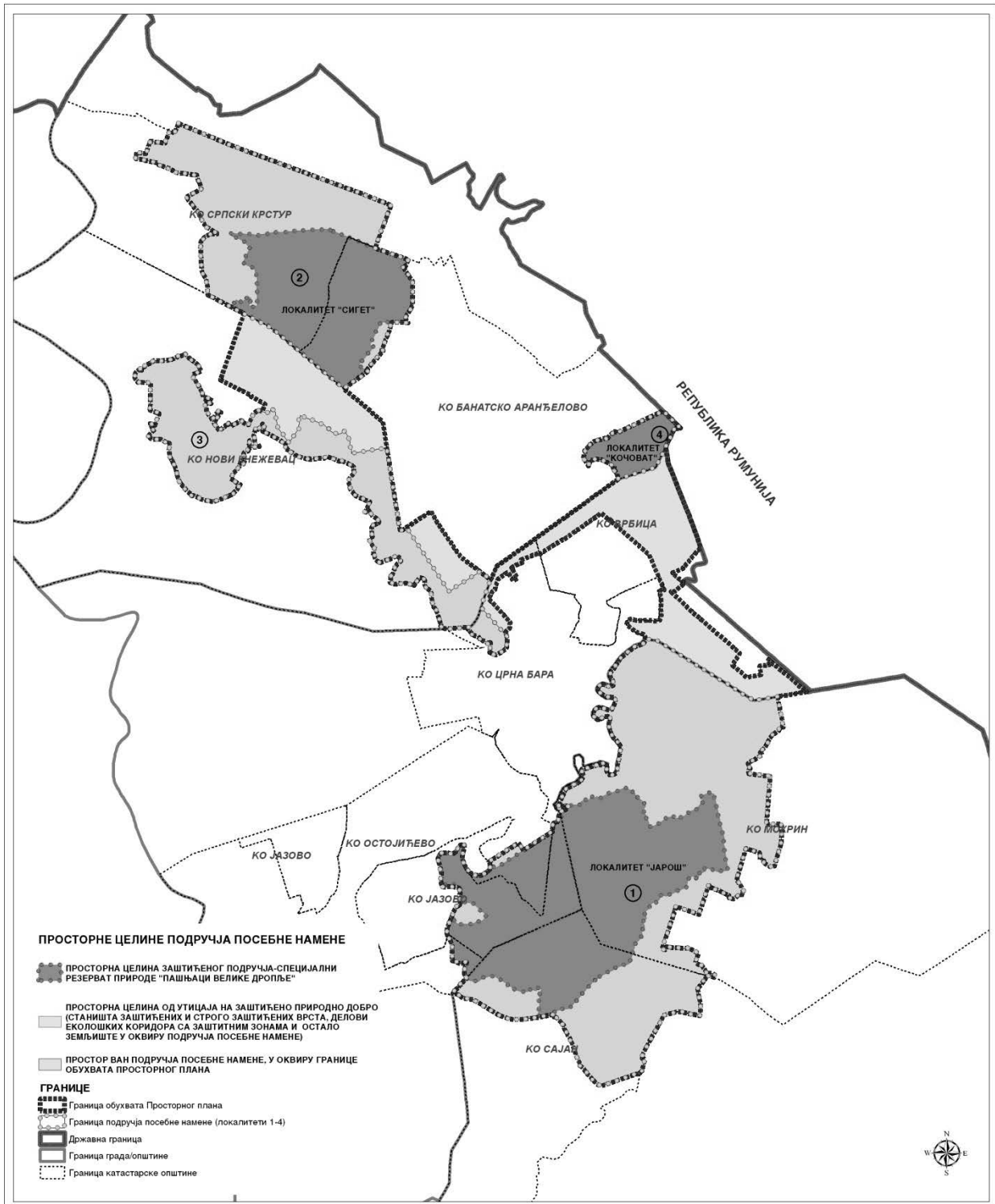
U okviru područja posebne namjene definirane su dvije prostorne cjeline značajne za očuvanje bioraznolikosti:

- prostorna cjelina zaštićenog područja - Rezervata i
- prostorna cjelina od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro.

U okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata definirane su prostorne podcjeline:

- prostorna podcjelina 1 koju čini režim II. stupnja zaštite i
- prostorna podcjelina 2 koju čini režim III. stupnja zaštite

Implementacijom Prostornog plana stvorit će se uvjeti za realizaciju nacionalnih, regionalnih i lokalnih interesa u okviru granice područja posebne namjene, u skladu sa zaštitom prirode.

Slika 1. Pregledna karta prostora u okviru granice obuhvata Prostornog plana s prostornim cjelinama područja posebne namjene

2. OPIS GRANICE OBUHVATA PROSTORNOG PLANA, OPIS GRANICE PODRUČJA POSEBNE NAMJENE I OPIS GRANICA PROSTORNIH CJELINA I PODCJELINA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE

2.1. OPIS GRANICE OBUHVATA PROSTORNOG PLANA

Početna točka opisa granice obuhvata Prostornog plana se nalazi na tromeđi atarske ceste, katastarska čestica 2508 (KO Đala), katastarske čestice 1574 (KO Đala) i atarske ceste, katastarska čestica 3103 (KO Srpski Krstur).

Od tromeđe granica u smjeru jugoistoka prati granicu katastarskih općina Srpski Krstur i Đala do tromeđe katastarskih općina Srpski Krstur, Đala i Majdan.

Od tromeđe granica u smjeru juga prati granicu katastarskih općina Srpski Krstur i Majdan, prelazi u katastarsku općinu Banatsko Aranđelovo, mijenja smjer ka jugoistoku i prati sjevernu među katastarske čestice 4508/2, južnu među katastarske čestice 4058/1, zapadnu, sjevernu i istočnu među katastarske čestice 4641/2 i dalje u smjeru jugoistoka prati južnu među katastarskih čestica 4507/2, 4507/4 i 4507/1 i dolazi do tromeđe katastarskih čestica 4507/1, 2145 i 4642.

Od tromeđe granica nastavlja u smjeru juga i prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 4642 do tromeđe cesta, katastarske čestice 4640 i 4642 i katastarske čestice 2145, mijenja smjer ka jugozapadu i prati sjevernu među ceste, katastarska čestica 4640 do južne međe katastarske čestice 2144, u smjeru juga presijeca cestu, katastarska čestica 4640 i kanal, katastarska čestica 4509/1, nastavlja u smjeru juga prateći zapadnu među kanala do točke na južnoj međi katastarske čestice 2241, u smjeru juga presijeca kanal i dolazi do tromeđe kanala, katastarska čestica 4509/1, ceste, katastarska čestica 4678 i katastarske čestice 2255.

Od tromeđe granica nastavlja u smjeru juga, prati zapadnu među ceste do tromeđe cesta, katastarske čestice 4678 i 4673 i katastarske čestice 2243, mijenja smjer ka istoku i prateći sjevernu među ceste, katastarska čestica 4673 i kanala, katastarska čestica 4512, skreće ka jugozapadu, presijeca kanal i prati zapadnu među kanala, katastarska čestica 4512 do tromeđe kanala, katastarske čestice 4509/1 i 4512 i ceste, katastarska čestica 4694.

Od tromeđe granica nastavlja u smjeru jugoistoka i prati sjevernu među kanala, katastarske čestice 4509/1 i 4509/2 i dolazi do tromeđe kanala, katastarske čestice 4509/2 i 4506/1 i katastarske čestice 2310/2, mijenja smjer ka jugu, presijeca kanal i nastavlja u smjeru jugozapada prateći zapadnu među kanala, katastarska čestica 4506/1 do tromeđe kanala, katastarska čestica 4506/1, katastarske čestice 2378 i granice katastarskih općina Banatsko Aranđelovo i Novi Kneževac.

Od tromeđe granica u smjeru jugoistoka prati granicu katastarskih općina Banatsko Aranđelovo i Novi Kneževac do tromeđe katastarskih općina Banatsko Aranđelovo, Novi Kneževac i Crna Bara.

Od tromeđe granica u smjeru sjeveroistoka prati granicu katastarskih općina Banatsko Aranđelovo i Crna Bara i granicu katastarskih općina Banatsko Aranđelovo i Vrbica do tromeđe cesta, katastarske čestice 4767 i 4771 (KO Banatsko Aranđelovo) i granice katastarskih općina Banatsko Aranđelovo i Vrbica.

Od tromeđe granica u smjeru sjeverozapada prelazi u katastarsku općinu Banatsko Aranđelovo i u smjeru sjeveroistoka prati istočnu među ceste, katastarska čestica 4767 do tromeđe cesta, katastarske čestice 4767 i 4769 i kanala, katastarska čestica 4570.

Od tromeđe granica u smjeru sjeveroistoka prati istočnu među kanala, katastarska čestica 4570, presijeca kanal, katastarska čestica 4569 i mijenja smjer ka sjeverozapadu, prati sjevernu među kanala, katastarska čestica 4569 i u smjeru zapada prati sjevernu među

kanala, katastarska čestica 3019 do tromeđe kanala, katastarske čestice 3019 i 4567 i katastarske čestice 3020.

Od tromeđe granica u smjeru sjevera presijeca kanal, katastarska čestica 4567 i cestu, katastarska čestica 4758 i nastavlja u smjeru sjeveroistoka prateći istočnu među kanala, katastarske čestice 2923 i 2926 do tromeđe kanala, katastarske čestice 2926 i 4567 i katastarske čestice 2929.

Od tromeđe granica u smjeru sjeveroistoka prati sjevernu među kanala, katastarska čestica 4567, presijeca katastarske čestice 4560 i 4746 do državne granice Republike Srbije i Republike Rumunjske, mijenja smjer ka jugoistoku i prateći državnu granicu dolazi do točke na istočnoj međi katastarske čestice 1563 (KO Vrbica), presijeca je u smjeru juga i dolazi do tromeđe katastarskih čestica 1563, 1210 i kanala, katastarska čestica 1654 (KO Vrbica).

Od tromeđe granica u smjeru jugozapada prati istočnu među katastarske čestice 1210, kanala, katastarska čestica 1655, ceste, katastarska čestica 1597, kanala, katastarska čestica 1656 do tromeđe cesta, katastarske čestice 1656 i 1613 i katastarske čestice 1218.

Od tromeđe granica u smjeru jugoistoka prati istočnu i sjevernu među ceste, katastarska čestica 1613, a zatim u smjeru jugoistoka prati zapadnu među ceste do tromeđe ceste, katastarska čestica 1613, kanala, katastarska čestica 1663 i katastarske čestice 1227.

Od tromeđe granica nastavlja u smjeru jugozapada, prati istočnu među kanala, katastarska čestica 1663 do tromeđe kanala, željezničke pruge, katastarska čestica 1624 i katastarske čestice 1256/1, mijenja smjer ka jugoistoku, prati sjevernu među katastarske čestice 1256/1 do tromeđe željezničke pruge i katastarskih čestica 1256/1 i 1255.

Od tromeđe granica nastavlja u smjeru jugozapada, prati istočnu među katastarskih čestica 1256/1 i 1256/2 do tromeđe katastarskih čestica 1256/2, 1674 i 1676, duljinom od oko 50 m prati južnu među katastarske čestice 1256/2, skreće ka jugoistoku i presijeca katastarske čestice 1674, 1676, 1675, 1678, 1677, 1673, 1669, 1671, 1670, 1672, 1668, 1667 i 1666 do tromeđe katastarskih čestica 1666, 1598 i 1842.

Od tromeđe granica nastavlja u smjeru jugoistoka, prati južnu među katastarskih čestica 1598, ceste, katastarska čestica 1600 do tromeđe čestica, katastarske čestice 1600 i 1610 i katastarske čestice 1808, mijenja smjer ka jugozapadu i duljinom od oko 260 m prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 1610, skreće ka istoku, presijeca put i dolazi do tromeđe ceste i katastarskih čestica 1529 i 1530.

Od tromeđe granica u smjeru jugoistoka prati zapadnu među katastarske čestice 1529 do tromeđe katastarskih čestica 1529 i 1530 i kanala, katastarska čestica 1662, skreće ka istoku i prati sjevernu i zapadnu među kanala, katastarska čestica 1662 do tromeđe kanala, ceste, katastarska čestica 1615 i katastarske čestice 1533.

Od tromeđe granica u smjeru jugoistoka prati jugoistočnu među ceste, katastarska čestica 1615 i zapadnom međom željezničke pruge, katastarska čestica 1624 dolazi do tromeđe željezničke pruge, katastarska čestica 1624, katastarske čestice 1545 i granice katastarskih općina Vrbica i Mokrin.

Od tromeđe granica nastavlja u smjeru jugozapada i prati granicu katastarskih općina Vrbica i Mokrin do tromeđe ceste, katastarska čestica 22669, katastarske čestice 16619 i granice katastarskih općina Vrbica i Mokrin.

Od tromeđe granica u smjeru juga prelazi u katastarsku općinu Mokrin, prati istočnu među ceste, katastarska čestica 22669, presijeca ga i u smjeru zapada prati južnu među ceste, katastarska čestica 22664 do tromeđe ceste, kanala, katastarska čestica 22467 i

katastarske čestice 16624, skreće ka jugozapadu i prati istočnu među kanala, presijeca ga i dolazi do tromede kanala, katastarska čestica 22467 i katastarskih čestica 16556 i 16558.

Od tromede granica nastavlja u smjeru jugozapada, prati istočnu među katastarske čestice 16556 do tromede ceste, katastarska čestica 22664 i katastarskih čestica 16556 i 16558, presijeca cestu i mijenja smjer ka sjeverozapadu i prati zapadnu među ceste do tromede ceste i katastarskih čestica 16578 i 16579 gdje skreće ka jugozapadu i prateći istočnu među katastarske čestice 16579 dolazi do tromede kanala, katastarska čestica 22456/1 i katastarskih čestica 16578 i 16579.

Od tromede granica u smjeru jugoistoka prati istočnu među kanala, presijeca ga i nastavlja u smjeru jugozapada prateći južnu među kanala, katastarska čestica 22484/2 dolazi do tromede kanala i državne ceste II.a reda br. 104, katastarska čestica 22553 i katastarske čestice 15037/1, mijenja smjer ka istoku, prati južnu među državne ceste, katastarske čestice 22553 i 3990/1 do tromede Ulice Svetog Save, katastarska čestica 3990/1, ceste, katastarska čestica 22657 i katastarske čestice 15036.

Od tromede granica prema jugu prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 22657, presijeca cestu, katastarska čestica 22654/1 i nastavlja u smjeru juga prateći zapadnu među ceste, katastarska čestica 22656 i dolazi do tromede ceste, katastarske čestice 22656 i 22557/1 i katastarske čestice 15104.

Od tromede granica nastavlja u smjeru istoka, prati sjevernu među ceste, katastarska čestica 22557/1 do tromede ceste i katastarskih čestica 15005 i 22938, mijenja smjer ka jugu, presijeca cestu i nastavlja u smjeru juga i prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 22570, presijeca kanal, katastarska čestica 22513 i u smjeru juga nastavlja zapadnom međom ceste, katastarska čestica 22571, presijeca kanal, katastarska čestica 22510 i prateći zapadnu među ceste, katastarska čestica 22572 dolazi do tromede ceste, kanala, katastarska čestica 22510 i katastarske čestice 21790.

Od tromede granica u smjeru zapada prati južnu i zapadnu među kanala do tromede kanala, katastarska čestica 22510 i katastarskih čestica 21897 i 21898, mijenja smjer ka zapadu i prati južnu među katastarske čestice 21898, presijeca cestu, katastarska čestica 22783 i prateći njegovu zapadnu među u smjeru juga a zatim istočnu u smjeru sjevera dolazi do tromede ceste, katastarska čestica 22783 i katastarskih čestica 21853 i 21854/1.

Od tromede granica u smjeru jugoistoka prati istočnu među katastarske čestice 21853, presijeca kanal, katastarska čestica 22514/1 i zapadnom međom ceste, katastarska čestica 22822 dolazi do tromede ceste i katastarskih čestica 22002 i 22018/1, mijenja smjer ka zapadu i prati južnu među katastarske čestice 22002 do tromede katastarskih čestica 22002, 22017 i 22018/2, skreće ka jugozapadu i prati istočnu među katastarskih čestica 22018/2 i 22016/2 do četveromeđe katastarskih čestica 22002, 22016/2, 22016/1 i 22015.

Od četveromeđe granica u smjeru zapada prati sjevernu među katastarske čestice 22015 i 22819 do tromede katastarskih čestica 22002, 22819 i 22008/1, mijenja smjer ka sjeveru i prati zapadnu među katastarske čestice 22002 i južnu među katastarske čestice 22393 i dolazi do tromede katastarskih čestica 22393, 22392/23 i 22392/24.

Od tromede granica u smjeru juga prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 22392/24, presijeca cestu, katastarska čestica 22818/1, mijenja smjer ka zapadu, prati južnu među ceste, katastarske čestice 22818/1, 22816/1 i 22816/2 do tromede ceste, katastarske čestice 22816/2 i 22412/3 i katastarske čestice 22412/17.

Od tromede granica nastavlja u smjeru juga i prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 22412/3, presijeca cestu, katastarska čestica 22814/3 i dalje ka jugu prati zapadnu među

ceste, katastarska čestica 22387/4 do tromede ceste, kanala, katastarska čestica 22387/7 i katastarske čestice 22387/29.

Od tromede granica u smjeru istoka prati sjevernu među kanala do tromede kanala, ceste, katastarska čestica 22806/3 i katastarske čestice 22387/9, mijenja smjer ka istoku i prati zapadnu i sjevernu među ceste, katastarska čestica 22806/3 do tromede cesta, katastarske čestice 22806/3 i 22812 i katastarske čestice 22390/2.

Od tromede granica u smjeru juga prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 22812 do tromede cesta, katastarske čestice 22812 i 22801/2 i katastarske čestice 22332/3, mijenja smjer ka jugoistoku i prati sjevernu među ceste, katastarska čestica 22801/2 do tromede ceste i katastarskih čestica 22156 i 22155.

Od tromede granica u smjeru jugoistoka prati južnu među katastarske čestice 22156 i zapadnu među ceste, katastarska čestica 22520 do tromede cesta, katastarske čestice 22520 i 22821 i katastarske čestice 22155, mijenja smjer ka jugu i prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 22821, presijeca cestu, katastarska čestica 22800 do granice katastarskih općina Mokrin i Idoš, skreće ka zapadu i prateći granicu katastarskih općina Mokrin i Idoš dolazi do tromede katastarskih općina Mokrin, Idoš i Sajan.

Od tromede granica u smjeru juga prati granicu katastarskih općina Idoš i Sajan do tromede ceste, katastarska čestica 3801 i katastarske čestice 3596 (KO Sajan) i granice katastarskih općina Idoš i Sajan, mijenja smjer ka zapadu, prelazi u katastarsku općinu Sajan i prati južnu i zapadnu među ceste, katastarska čestica 3801 do tromede cesta, katastarske čestice 3801 i 3734 i katastarske čestice 3596.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prati istočnu i sjevernu među katastarske čestice 3596 do tromede katastarskih čestica 3596 i 1838 i granice katastarskih općina Sajan i Ostojićevo, mijenja smjer ka sjeveroistoku, prati granicu katastarskih općina Sajan i Ostojićevo do točke na međi katastarske čestice 1837 (KO Sajan) i 1315 (KO Ostojićevo), u smjeru sjeverozapada prelazi u katastarsku općinu Ostojićevo i presijecajući katastarsku česticu 1315 dolazi do tromede katastarskih čestica 1315, 1313 i 1312.

Od tromede granica nastavlja u smjeru sjeverozapada, prati istočnu među kanala, katastarska čestica 1313, presijeca kanal, katastarska čestica 1311, mijenja smjer ka zapadu i prati sjevernu među kanala, katastarska čestica 1311, presijeca katastarske čestice 1318 i 1317 i dalje u smjeru sjevera prati zapadnu među katastarske čestice 1317 do tromede katastarskih čestica 1317 i 1320 i granice katastarskih općina Ostojićevo i Jazovo.

Od tromede granica u smjeru juga prati granicu katastarskih općina Ostojićevo i Jazovo do tromede katastarskih čestica 1320 (KO Ostojićevo) i rijeke Zlatice, katastarska čestica 1990 (KO Jazovo) i katastarske čestice 1989 (KO Jazovo), u smjeru sjeverozapada prelazi u katastarsku općinu Jazovo i prati istočnu među rijeke Zlatice, katastarske čestice 1990 i 2639 do tromede rijeke Zlatice, katastarska čestica 2639 i katastarskih čestica 2529 i 2532.

Od tromede granica nastavlja u smjeru istoka, prati zapadnu i južnu među katastarske čestice 2529, presijeca katastarsku česticu 2531 do tromede katastarskih čestica 2531, 2527 i 2640/1, nastavlja prema istoku i prati zapadnu, južnu i istočnu među rijeke Zlatice, katastarska čestica 2604/1 i 2705 i dolazi do tromede rijeke Zlatice, katastarska čestica 2705 (KO Jazovo) i atarske ceste, katastarska čestica 5535 (KO Ostojićevo) i katastarske čestice 5630 (KO Ostojićevo).

Od tromede granica u smjeru sjeveroistoka prelazi u katastarsku općinu Ostojićevo, prati južnu među atarske ceste, katastarska čestica 5535 do tromede ceste i katastarskih čestica 5588 i 5589, mijenja smjer ka jugu, prati zapadnu među katastarske čestice 5588 do tromede atarske ceste, katastarska čestica 5758 i katastarskih čestica 5588 i 5589.

Od tromede granica u smjeru sjeveroistoka prati sjevernu među atarske ceste do tromede atarske ceste, katastarska čestica 5758 (KO Ostojićrvo), katastarske čestice 5539 (KO Ostojićevo) i katastarske čestice 2823 (KO Jazovo), mijenja smjer ka severu, prati granicu katastarskih općina Ostojićevo i Jazovo i dolazi do tromede katastarskih općina Ostojićevo, Jazovo i Crna Bara.

Od tromede granica prelazi u katastarsku općinu Crna Bara, u smjeru sjevera prati zapadnu među katastarskih čestica 2280, 2279 i 2278 i dolazi do tromede katastarskih čestica 2278 i 3456 (KO Crna Bara) i 22447 (KO Mokrin).

Od tromede granica u smjeru sjevera prelazi u katastarsku općinu Mokrin, prati istočnu među rijeke Zlatice, katastarske čestice 22450 i 22447 i dolazi do tromede rijeke Zlatice, katastarska čestica 22447 i katastarskih čestica 15819 i 15820/1, u smjeru sjevera presijeca rijeku Zlaticu i nastavlja u smjeru sjevera i prati zapadnu među rijeke Zlatice, granicu katastarskih općina Mokrin i Crna Bara do tromede rijeke Zlatice, katastarske čestice 22447 i 22453 (KO Mokrin) i katastarske čestice 1880 (KO Crna Bara).

Od tromede granica u smjeru sjevera prelazi u katastarsku općinu Mokrin, presijeca rijeku Zlaticu, katastarska čestica 22452, nastavlja u smjeru sjevera i prati istočnu među rijeke Zlatice, katastarske čestice 22452 i 22447 do tromede katastarskih čestica 22447 i 16371 (KO Mokrin) i 1840 (KO Vrbica).

Od tromede granica u smjeru sjevera prelazi u katastarsku općinu Vrbica, prati istočnu među katastarskih čestica 1827, 1829, 1826, 1821 i 1820 i dolazi do tromede katastarskih čestica 1820, 1679 i 1256/2, mijenja smjer ka sjeveru i prateći istočnu među katastarskih čestica 1820, 1831, 1826 i 1822 i dolazi do tromede katastarskih čestica 1822 (KO Vrbica), 1197 (KO Vrbica) i 1120/2 (KO Crna Bara), mijenja smjer ka sjeveru i prati zapadnu među katastarskih čestica 1197, 1592/2, 1189 do četveromeđe kanala, katastarska čestica 1657 i katastarskih čestica 1189, 1612 (cesta) i 1618/1 (željeznička pruga).

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prati južnu među željezničke pruge, katastarska čestica 1618/1 do tromede željezničke pruge, kanala, katastarska čestica 1648 i katastarske čestice 334, skreće u smjeru jugozapada i prati istočnu među kanala, presijeca ga i dalje u istom smjeru prati istočnu među ceste, katastarske čestice 1591/3 i 1591/2, presijeca kanal, katastarska čestica 1648 i dalje u smjeru jugozapada prati istočnu među ceste, katastarska čestica 1591/1 i presijecajući kanal, katastarska čestica 1649 dolazi do tromede kanala i katastarskih čestica 1980 i 1981.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prati zapadnu među kanala do tromede kanala, katastarske čestice 1649 i 2103 i katastarske čestice 1982, mijenja smjer ka jugozapadu, prati istočnu među kanala, katastarska čestica 2103 i katastarske čestice 1991 i dolazi do tromede katastarskih čestica 1941/2 i 1991 (KO Vrbica) i katastarske čestice 2106 (KO Crna Bara).

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada duljinom od oko 40 m prati granicu katastarskih općina Vrbica i Crna Bara, skreće ka zapadu, prelazi u katastarsku općinu Crna Bara, presijeca katastarsku česticu 2106 i dalje ka zapadu prati sjevernu među ceste, katastarska čestica 2726, presijeca kanal, katastarska čestica 3397, mijenja smjer ka jugoistoku i prati zapadnu među kanala do tromede kanala, ceste, katastarska čestica 2684 i katastarske čestice 2704.

Od tromede granica u smjeru jugozapada prati sjevernu među ceste, presijeca kanal, katastarska čestica 3401, skreće ka jugoistoku i prati zapadnu među kanala do tromede kanala i cesta, katastarske čestice 2595 i 2607, mijenja smjer ka jugozapadu, prati sjevernu među ceste, katastarska čestica 2607, presijeca cestu, katastarska čestica 2580/1, skreće ka sjeverozapadu i prati zapadnu među ceste do tromede ceste i katastarskih čestica 2574 i 2565.

Od tromede granica u smjeru jugozapada i prati sjevernu među katastarske čestice 2565, presijeca kanal, katastarska čestica 3391, dolazi do tromede kanala i katastarskih čestica 2537 i 3392 (kanal), nastavlja u smjeru jugozapada, prati sjevernu među kanala, katastarska čestica 3392, presijeca cestu, katastarska čestica 2391 i u smjeru jugoistoka prati njegovu zapadnu među do tromede ceste, katastarska čestica 2391, kanala, katastarska čestica 3393 i katastarske čestice 2361.

Od tromede granica u smjeru jugoistoka presijeca kanal, prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 2390 do tromede ceste i katastarskih čestica 2344 i 2817, mijenja smjer ka jugu i prati istočnu među katastarskih čestica 2344, 2353, 2345, 2346, 2350, 2351, 2352, 2347, 2348, 2342 i 2341 i dolazi do četveromeđe ceste, katastarske čestice 2319 i 1307 i katastarskih čestica 2341 i 389/4.

Od četveromeđe granica u smjeru sjeverozapada prati sjevernu među ceste, katastarska čestica 2319 i zapadnu među ceste, katastarska čestica 2339 i katastarske čestice 2322, mijenja smjer ka sjeveru i prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 2339 do tromede ceste i katastarskih čestica 2334 i 2329, skreće u smjeru zapada, prati sjevernu i zapadnu među katastarske čestice 2329 i dolazi do tromede katastarskih čestica 2332, 2329 i 2328.

Od tromede granica nastavlja u smjeru sjeverozapada i prati zapadnu među katastarske čestice 2332 do tromede katastarskih čestica 2332 i 2297 i granice katastarskih čestica Crna Bara i Novi Kneževac, mijenja smjer ka zapadu i prati granicu katastarskih općina Crna Bara i Novi Kneževac do tromede cesta, katastarske čestice 7843 i 8058/2 i granice katastarskih općina Crna Bara i Novi Kneževac.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prelazi u katastarsku općinu Novi Kneževac, prati istočnu među ceste, katastarska čestica 7843 do tromede cesta, katastarske čestice 7843 i 8060 i katastarske čestice 5062, mijenja smjer ka sjeveru, prati istočnu među ceste, katastarska čestica 8060 i dolazi do tromede cesta, katastarske čestice 8060 i 8062 i katastarske čestice 5073.

Od tromede granica u smjeru sjevera prati istočnu među ceste, katastarska čestica 8062 do tromede cesta, katastarske čestice 8062 i 8064 i katastarske čestice 5073, skreće ka jugu, prati istočnu među ceste, katastarska čestica 8064 do točke na međi ceste i katastarske čestice 5075, mijenja smjer ka zapadu, presijeca cestu i dolazi do tromede cesta, katastarske čestice 8064 i 8065 i katastarske čestice 5195/2.

Od tromede granica u smjeru zapada prati sjevernu među ceste, katastarska čestica 8065 do tromede cesta, katastarske čestice 8065 i 8066 i katastarske čestice 5195/2, mijenja smjer ka sjeveru, prati istočnu među cesta, katastarske čestice 8066 i 8042 do točke na međi ceste, katastarska čestica 8042 i katastarske čestice 5004/1 i presijecajući cestu dolazi do tromede ceste, kanala, katastarska čestica 7795 i katastarske čestice 5196.

Od tromede granica u smjeru zapada prati južnu i zapadnu među kanala do tromede kanala i katastarskih čestica 5199 i 5200, skreće u smjeru zapada, prati južnu među katastarske čestice 5200 do tromede katastarskih čestica 5199, 5200 i 5174, mijenja smjer ka sjeveru i prati zapadnu među katastarskih čestica 5200 i 5201 i dolazi do tromede ceste, katastarska čestica 8072 i katastarskih čestica 5201 i 5205.

Od tromede granica nastavlja u smjeru sjeveroistoka, prati istočnu među ceste do tromede puta, kanala, katastarska čestica 7795 i katastarske čestice 5201, mijenja smjer ka sjeveru, prati zapadnu među kanala do tromede kanala, ceste, katastarska čestica 8037 i katastarske čestice 4972.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prati južnu i zapadnu među katastarske čestice 4972 i 4971 i zapadnom međom katastarske čestice 4972 dolazi do tromede ceste, katastarska čestica 8018 i katastarskih čestica 4972 i 4956/11, presijeca cestu i nastavlja u smjeru sjeverozapada prateći sjevernu među ceste, katastarska čestica 8018 dolazi do tromede ceste i katastarskih čestica 4788 i 4790.

Od tromede granica nastavlja u smjeru sjevera, prati zapadnu među katastarskih čestica 4788 i 4789, kanala, katastarske čestice 7785 i 7783 i dolazi do tromede kanala, katastarska čestica 7783, ceste, katastarska čestica 8021 i katastarske čestice 4759.

Od tromede granica u smjeru zapada prati sjevernu među ceste, katastarska čestica 8021, presijeca kanal, katastarska čestica 7788, nastavlja u smjeru zapada, prati sjevernu među ceste, katastarska čestica 8008 i dolazi do tromede ceste, kanala, katastarske čestice 7788 i 7789.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prati južnu među kanala, katastarska čestica 7788, presijeca državnu cestu II.a reda br. 104, katastarska čestica 7836, skreće u smjeru sjeveroistoka, prati zapadnu među državne ceste do točke na međi državne ceste i kanala, katastarska čestica 7767 gdje skreće u smjeru sjeverozapada, presijeca kanal i nastavlja u istom smjeru i prati sjevernu među kanala do tromede kanala i katastarskih čestica 4259 i 7974.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada presijeca kanal, prati zapadnu, južnu i istočnu među katastarske čestice 4699 do tromede ceste, katastarska čestica 8003 i katastarskih čestica 4699 i 4700, nastavlja u smjeru sjeverozapada, prati sjevernu među ceste do točke na međi ceste i katastarske čestice 4699 u smjeru jugozapada presijeca cestu i dolazi do tromede cesta, katastarska čestica 8003 i 8005 i katastarske čestice 4727.

Od tromede granica u smjeru juga prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 8005 do četveromeđe ceste i katastarskih čestica 4727, 4721 i 4722, skreće ka zapadu, prati južnu i istočnu među katastarske čestice 4727, dolazi do tromede cesta, katastarske čestice 8005 i 8006 gdje mijenja smjer ka zapadu i prateći sjevernu i zapadnu među ceste, katastarska čestica 8006 dolazi do točke na međi ceste i katastarske čestice 4727 i presijecajući cestu u smjeru jugoistoka dolazi do tromede ceste, katastarska čestica 8006 i katastarskih čestica 4728 i 4730.

Od tromede granica u smjeru jugoistoka prati zapadnu među katastarske čestice 4730 do tromede državne ceste II.a reda br. 104, katastarska čestica 7836 i katastarskih čestica 4728 i 4730, presijeca državnu cestu, prati istočnu i južnu među katastarske čestice 5415, presijeca cestu, katastarska čestica 8086 i nastavlja u smjeru juga prateći zapadnu i južnu među ceste do tromede cesta, katastarske čestice 8086 i 8083 i katastarske čestice 5445/1.

Od tromede granica u smjeru istoka prati južnu među ceste, katastarska čestica 8083 do tromede cesta, katastarske čestice 8083 i 8084/1 i katastarske čestice 5445/1, mijenja smjer ka jugu, prati istočnu među katastarskih čestica 5445/1 i 5460 i u smjeru sjeverozapada prati južnu i zapadnu među katastarske čestice 5461 do tromede ceste, katastarska čestica 8087 i katastarskih čestica 5461 i 5489/1.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prati sjevernu među ceste do tromede ceste, katastarska čestica 8087 i katastarske čestice 5489/1 i granice građevinskog područja naselja Novi Kneževac, skreće u smjeru sjevera, prati granicu građevinskog područja naselja do četveromeđe katastarskih čestica 7833, 4096 i 4093 i granice građevinskog područja naselja Novi Kneževac.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prati istočnu među katastarske čestice 4093, zapadnu među katastarske čestice 4096, istočnu među ceste, katastarska čestica 7926 i dolazi do tromede ceste i katastarskih čestica 4054/1 i 7833.

Od tromede granica u smjeru sjeveroistoka presijeca katastarske čestice 7833 i 7830, prati južnu među željezničke pruge, katastarska čestica 7929, presijeca kanal, katastarska čestica 7750 i dalje u smjeru istoka prati južnu među ceste, katastarska čestica 7934,

presijeca ga i dalje u smjeru istoka prati južnu među ceste, katastarska čestica 7936 do tromeđe cesta, katastarske čestice 7936 i 7937 i kanala, katastarska čestica 7752.

Od tromeđe granica u smjeru sjeveroistoka prati sjevernu i istočnu među ceste, katastarska čestica 7937 i južnu među katastarskih čestica 4205/2, 4205/1, 4207 i 4209 do tromeđe ceste, katastarska čestica 7940 i katastarskih čestica 4209 i 4211, mijenja smjer ka jugoistoku, prati zapadnu među ceste i kanala, katastarska čestica 7713 do tromeđe kanala, katastarske čestice 7713 i 7772 i katastarske čestice 4418/2.

Od tromeđe granica u smjeru jugozapada prati južnu među katastarske čestice 4418/2 do tromeđe ceste, katastarska čestica 7993 i katastarskih čestica 4418/1 i 4418/2, mijenja smjer ka jugoistoku, prati istočnu među ceste, katastarska čestica 7993, kanala katastarska čestica 7773, presijeca cestu, katastarska čestica 7994 i nastavlja u smjeru juga i prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 7995, presijeca je i dolazi do tromeđe puta i katastarskih čestica 4406 i 4404.

Od tromeđe granica u smjeru jugoistoka prati južnu među katastarske čestice, presijeca kanal, katastarska čestica 7772 i dalje u smjeru jugoistoka prati južnu među katastarske čestice 4372 do tromeđe ceste, katastarska čestica 7997 i katastarskih čestica 4372 i 4371, skreće u smjeru juga i prati zapadnu među ceste do tromeđe ceste, katastarska čestica 7997, kanala, katastarska čestica 7772 i katastarske čestice 4504.

Od tromeđe granica u smjeru sjeverozapada prati južnu među kanala do tromeđe kanala, katastarska čestica 7772, ceste, katastarska čestica 7995 i katastarske čestice 4504, mijenja smjer ka jugu i prati istočnu među ceste i zapadnu među kanala, katastarska čestica 7997, presijeca ga i dolazi do tromeđe kanala, katastarske čestice 7997 i 7998 i katastarske čestice 4469/1.

Od tromeđe granica u smjeru jugoistoka prati zapadnu među kanala, katastarska čestica 7998 do točke na međi kanala i katastarske čestice 4469/1, presijeca kanal i nastavlja u smjeru sjeveroistoka, prati zapadnu među kanala, katastarska čestica 8000, zapadnu među katastarske čestice 4490, sjevernom međom katastarske čestice 4490 dolazi do kanala, katastarska čestica 8000 i dalje u smjeru sjeveroistoka prati zapadnu među kanala do tromeđe kanala i katastarskih čestica 4539 i 4491.

Od tromeđe granica u smjeru jugoistoka prati južnu među katastarske čestice 4539 do tromeđe kanala, katastarska čestica 7999 i katastarskih čestica 4539 i 4486, skreće u smjeru jugozapada, prati istočnu među kanala do tromeđe kanala, katastarske čestice 7999 i 7998 i katastarske čestice 4470, presijeca kanal, katastarska čestica 7998 i nastavlja u smjeru juga njegovom zapadnom međom do najjužnije međe kanala, mijenja smjer ka sjeveroistoku i prati istočnu među do tromeđe kanala, katastarska čestica 7998 i katastarskih čestica 4469/4 i 4469/5.

Od tromeđe granica u smjeru juga prati zapadnu među katastarske čestice 4469/4, presijeca katastarsku česticu 4469/6, mijenja smjer ka sjeveroistoku, prati sjevernu među katastarske čestice 4469/1, dolazi do tromeđe cesta, katastarske čestice 7838 i 4587 i katastarske čestice 4469/1.

Od tromeđe granica u smjeru jugoistoka prati sjevernu među katastarskih čestica 7838 i 4695 i u smjeru sjevera zapadnom međom katastarskih čestica 4695, 8002, 4697, 7977, 4292 i 7978 dolazi do tromeđe cesta, katastarske čestice 7978 i 7979 i katastarske čestice 4279 gdje mijenja smjer ka jugoistoku, prati sjevernu među ceste, katastarska čestica 7978 i dolazi do tromeđe ceste i katastarskih čestica 4277 i 4278.

Od tromeđe granica u smjeru sjevera prati zapadnu među katastarske čestice 4277 do tromeđe kanala, katastarska čestica 7713 i katastarskih čestica 4277 i 4278, skreće ka sjeverozapadu i prati južnu među kanala, presijeca ga i dalje u smjeru sjeverozapada prati

sjevernu među cesta, katastarske čestice 7960, 7957 i 7956 do tromede kanala, katastarska čestica 7756, ceste, katastarska čestica 7956 i katastarske čestice 4230.

Od tromede granica u smjeru sjevera prati istočnu među kanala, katastarska čestica 7756, presijeca kanal, katastarska čestica 7711, dolazi do granice katastarskih općina Novi Kneževac i Srpski Krstur, mijenja smjer ka sjeverozapadu, prati granicu katastarskih općina Novi Kneževac i Srpski Krstur do tromede kanala 7711 (KO Novi Kneževac), kanala, katastarska čestica 3016/1 (KO Srpski Krstur) i ceste, katastarska čestica 3206 (KO Srpski Krstur).

Od tromede granica u smjeru sjevera prelazi u katastarsku općinu Srpski Krstur i prati istočnu među kanala, katastarske čestice 3016/1, 2893/13, 2893/14, 2893/15, 2893/16, 2893/17, 2893/18, 2893/19, 2893/20, 2893/21, 2893/22 i 2893/23 do točke na međi katastarskih čestica 2893/23 i 2893, nastavlja u smjeru sjevera, presijeca kanal, katastarske čestice 2893/23 i 3039 i dolazi do tromede kanala, katastarska čestica 3039, ceste, katastarska čestica 3065 i katastarske čestice 2852/5.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prati zapadnu među ceste, presijeca kanal, katastarska čestica 3016/2, mijenja smjer ka sjeveroistoku i prati sjevernu među kanala do tromede kanala, katastarske čestice 3016/2 i 3020 i katastarske čestice 2015/1, skreće ka sjeveru i prati zapadnu među kanala, katastarska čestica 3020 do tromede kanala, katastarska čestica 3020, ceste, katastarska čestica 3062 i katastarske čestice 2021/1.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prati istočnu među katastarske čestice 3062 i sjevernu granicu građevinskog područja naselja Srpski Krstur, presijeca katastarsku česticu 1497, do ceste, katastarska čestica 3085, mijenja smjer ka istoku, prati južnu među ceste, katastarska čestica 3085 i dolazi do tromede cesta, katastarske čestice 3085 i 3086 i katastarske čestice 1497.

Od tromede granica u smjeru sjevera prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 3086 do tromede kanala, katastarska čestica 3010 i cesta, katastarske čestice 3086 i 3092, mijenja smjer ka istoku, duljinom od oko 520 m prati južnu među kanala, skreće ka sjeveru, presijeca kanal i atarsku cestu, katastarska čestica 3099 i dolazi do tromede ceste i katastarskih čestica 1589 i 1598.

Od tromede granica u smjeru sjevera prati zapadnu među katastarske čestice 1589, presijeca cestu, katastarska čestica 3098 i njegovom sjevernom međom u smjeru istoka dolazi do tromede ceste, katastarska čestica 3098, katastarske čestice 1635 i granice katastarskih općina Srpski Krstur i Đala.

Od tromede granica u smjeru sjevera prati granicu katastarskih općina Srpski Krstur i Đala i dolazi do početne točke opisa obuhvata Prostornog plana.

Površina obuhvata Prostornog plana iznosi oko 20019,00 ha.

2.2. OPIS GRANICE PODRUČJA POSEBNE NAMJENE

Područje posebne namjene u granicama obuhvata Prostornog plana je definirano na četiri lokacije.

Lokacija 1

Lokacija 1 se nalazi u potesu „Jaroš” i obuhvaća dijelove katastarskih općina Mokrin, Sajan, Ostojićevo i Jazovo.

Početna točka opisa granice lokacije 1 se nalazi na tromedi katastarskih općina Mokrin, Crna Bara i Vrbica.

Od tromede granica u smjeru istoka prati granicu katastarskih općina Mokrin i Vrbica do tromede katastarskih čestica 22669 i 16619 (KO Mokrin) i granice katastarskih općina Mokrin i Vrbica.

Od tromede granica nastavlja u smjeru jugozapada, prati istočnu među katastarske čestice 16556 do tromede ceste, katastarska čestica 22664 i katastarskih čestica 16556 i 16558, presijeca cestu i mijenja smjer ka sjeverozapadu i prati zapadnu među ceste do tromede ceste i katastarskih čestica 16578 i 16579 gdje skreće ka jugozapadu i prateći istočnu među katastarske čestice 16579 dolazi do tromede kanala, katastarska čestica 22456/1 i katastarskih čestica 16578 i 16579.

Od tromede granica u smjeru jugoistoka prati istočnu među kanala, presijeca ga i nastavlja u smjeru jugozapada prateći južnu među kanala, katastarska čestica 22484/2 dolazi do tromede kanala i državne ceste II.a reda br. 104, katastarska čestica 22553 i katastarske čestice 15037/1, mijenja smjer ka istoku, prati južnu među državne ceste, katastarske čestice 22553 i 3990/1 do tromede Ulice Svetog Save, katastarska čestica 3990/1, ceste, katastarska čestica 22657 i katastarske čestice 15036.

Od tromede granica prema jugu prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 22657, presijeca cestu, katastarska čestica 22654/1 i nastavlja u smjeru juga prateći zapadnu među ceste, katastarska čestica 22656 i dolazi do tromede ceste, katastarske čestice 22656 i 22557/1 i katastarske čestice 15104.

Od tromede granica nastavlja u smjeru istoka, prati sjevernu među ceste, katastarska čestica 22557/1 do tromede ceste i katastarskih čestica 15005 i 22938, mijenja smjer ka jugu, presijeca cestu i nastavlja u smjeru juga i prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 22570, presijeca kanal, katastarska čestica 22513 i u smjeru juga nastavlja zapadnom međom ceste, katastarska čestica 22571, presijeca kanal, katastarska čestica 22510 i prateći zapadnu među ceste, katastarska čestica 22572 dolazi do tromede ceste, kanala, katastarska čestica 22510 i katastarske čestice 21790.

Od tromede granica u smjeru zapada prati južnu i zapadnu među kanala do tromede kanala, katastarska čestica 22510 i katastarskih čestica 21897 i 21898, mijenja smjer ka zapadu i prati južnu među katastarske čestice 21898, presijeca cestu, katastarska čestica 22783 i prateći njegovu zapadnu među u smjeru juga a zatim istočnu u smjeru sjevera dolazi do tromede ceste, katastarska čestica 22783 i katastarskih čestica 21853 i 21854/1.

Od tromede granica u smjeru jugoistoka prati istočnu među katastarske čestice 21853, presijeca kanal, katastarska čestica 22514/1 i zapadnom međom ceste, katastarska čestica 22822 dolazi do tromede ceste i katastarskih čestica 22002 i 22018/1, mijenja smjer ka zapadu i prati južnu među katastarske čestice 22002 do tromede katastarskih čestica 22002, 22017 i 22018/2, skreće ka jugozapadu i prati istočnu među katastarskih čestica 22018/2 i 22016/2 do četveromeđe katastarskih čestica 22002, 22016/2, 22016/1 i 22015.

Od četveromeđe granica u smjeru zapada prati sjevernu među katastarske čestice 22015 i 22819 do tromede katastarskih čestica 22002, 22819 i 22008/1, mijenja smjer ka sjeveru i prati zapadnu među katastarske čestice 22002 i južnu među katastarske čestice 22393 i dolazi do tromede katastarskih čestica 22393, 22392/23 i 22392/24.

Od tromede granica u smjeru juga prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 22392/24, presijeca cestu, katastarska čestica 22818/1, mijenja smjer ka zapadu, prati južnu među ceste, katastarske čestice 22818/1, 22816/1 i 22816/2 do tromede ceste, katastarske čestice 22816/2 i 22412/3 i katastarske čestice 22412/17.

Od tromede granica nastavlja u smjeru juga i prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 22412/3, presijeca cestu, katastarska čestica 22814/3 i dalje ka jugu prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 22387/4 do tromede ceste, kanala, katastarska čestica 22387/7 i katastarske čestice 22387/29.

Od tromede granica u smjeru istoka prati sjevernu među kanala do tromede kanala, ceste, katastarska čestica 22806/3 i katastarske čestice 22387/9, mijenja smjer ka istoku i prati zapadnu i sjevernu među ceste, katastarska čestica 22806/3 do tromede cesta, katastarske čestice 22806/3 i 22812 i katastarske čestice 22390/2.

Od tromede granica u smjeru juga prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 22812 do tromede cesta, katastarske čestice 22812 i 22801/2 i katastarske čestice 22332/3, mijenja smjer ka jugoistoku i prati sjevernu među ceste, katastarska čestica 22801/2 do tromede ceste i katastarskih čestica 22156 i 22155.

Od tromede granica u smjeru jugoistoka prati južnu među katastarske čestice 22156 i zapadnu među ceste, katastarska čestica 22520 do tromede cesta, katastarske čestice 22520 i 22821 i katastarske čestice 22155, mijenja smjer ka jugu i prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 22821, presijeca cestu, katastarska čestica 22800 do granice katastarskih općina Mokrin i Idoš, skreće ka zapadu i prateći granicu katastarskih općina Mokrin i Idoš dolazi do tromede katastarskih općina Mokrin, Idoš i Sajan.

Od tromede granica u smjeru juga prati granicu katastarskih općina Idoš i Sajan do tromede ceste, katastarska čestica 3801 i katastarske čestice 3596 (KO Sajan) i granice katastarskih općina Idoš i Sajan, mijenja smjer ka zapadu, prelazi u katastarsku općinu Sajan i prati južnu i zapadnu među ceste, katastarska čestica 3801 do tromede cesta, katastarske čestice 3801 i 3734 i katastarske čestice 3596.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prati istočnu i sjevernu među katastarske čestice 3596 do tromede katastarskih čestica 3596 i 1838 i granice katastarskih općina Sajan i Ostojićevo, mijenja smjer ka sjeveroistoku, prati granicu katastarskih općina Sajan i Ostojićevo do točke na međi katastarske čestice 1837 (KO Sajan) i 1315 (KO Ostojićevo), u smjeru sjeverozapada prelazi u katastarsku općinu Ostojićevo i presijecajući katastarsku česticu 1315 dolazi do tromede katastarskih čestica 1315, 1313 i 1312.

Od tromede granica nastavlja u smjeru sjeverozapada, prati istočnu među kanala, katastarska čestica 1313, presijeca kanal, katastarska čestica 1311, mijenja smjer ka zapadu i prati sjevernu među kanala, katastarska čestica 1311, presijeca katastarske čestice 1318 i 1317 i dalje u smjeru sjevera prati zapadnu među katastarske čestice 1317 do tromede katastarskih čestica 1317 i 1320 i granice katastarskih općina Ostojićevo i Jazovo.

Od tromede granica u smjeru juga prati granicu katastarskih općina Ostojićevo i Jazovo do tromede katastarskih čestica 1320 (KO Ostojićevo) i rijeke Zlatice, katastarska čestica 1990 (KO Jazovo) i katastarske čestice 1989 (KO Jazovo), u smjeru sjeverozapada prelazi u katastarsku općinu Jazovo i prati istočnu među rijeke Zlatice, katastarske čestice 1990 i 2639 do tromede rijeke Zlatice, katastarska čestica 2639 i katastarskih čestica 2529 i 2532.

Od tromede granica nastavlja u smjeru istoka, prati zapadnu i južnu među katastarske čestice 2529, presijeca katastarsku česticu 2531 do tromede katastarskih čestica 2531, 2527 i 2640/1, nastavlja prema istoku i prati zapadnu, južnu i istočnu među rijeke Zlatice, katastarska čestica 2604/1 i 2705 i dolazi do tromede rijeke Zlatice, katastarska čestica 2705 (KO Jazovo) i atarske ceste, katastarska čestica 5535 (KO Ostojićevo) i katastarske čestice 5630 (KO Ostojićevo).

Od tromede granica u smjeru sjeveroistoka prelazi u katastarsku općinu Ostojićevo, prati južnu među atarske ceste, katastarska čestica 5535 do tromede ceste i katastarskih čestica 5588 i 5589, mijenja smjer ka jugu, prati zapadnu među katastarske čestice 5588 do tromede atarske ceste, katastarska čestica 5758 i katastarskih čestica 5588 i 5589.

Od tromede granica u smjeru sjeveroistoka prati sjevernu među atarske ceste do tromede atarske ceste, katastarska čestica 5758 (KO Ostojićevo), katastarske čestice 5539 (KO Ostojićevo) i katastarske čestice 2823 (KO Jazovo), mijenja smjer ka sjeveru, prati granicu

katatarskih općina Ostojićevo i Jazovo i dolazi do tromeđe katatarskih općina Ostojićevo, Jazovo i Crna Bara.

Od tromeđe granica prelazi u katatarsku općinu Crna Bara, u smjeru sjevera prati zapadnu među katatarskih čestica 2280, 2279 i 2278 i dolazi do tromeđe katatarskih čestica 2278 i 3456 (KO Crna Bara) i 22447 (KO Mokrin).

Od tromeđe granica u smjeru sjevera prelazi u katatarsku općinu Mokrin, prati istočnu među rijeke Zlatice, katatarske čestice 22450 i 22447 i dolazi do tromeđe rijeke Zlatice, katatarska čestica 22447 i katatarskih čestica 15819 i 15820/1, u smjeru sjevera presijeca rijeku Zlaticu i nastavlja u smjeru sjevera i prati zapadnu među rijeke Zlatice, granicu katatarskih općina Mokrin i Crna Bara do tromeđe rijeke Zlatice, katatarske čestice 22447 i 22453 (KO Mokrin) i katatarske čestice 1880 (KO Crna Bara).

Od tromeđe granica u smjeru sjevera prelazi u katatarsku općinu Mokrin, presijeca rijeku Zlaticu, katatarska čestica 22452, nastavlja u smjeru sjevera i prati istočnu među rijeke Zlatice, katatarske čestice 22452 i 22447 do tromeđe katatarskih čestica 22447 i 16371 (KO Mokrin) i 1840 (KO Vrbica), koja je ujedno i početna točka opisa granice lokacije 1.

Površina obuhvata lokacije 1 iznosi oko 9590,67 ha.

Lokacija 2

Lokacija 2 se nalazi u potesu „Siget“ i obuhvaća dijelove katatarskih općina Srpski Krstur i Banatsko Aranđelovo.

Početna točka opisa granice lokacije 2 se nalazi na tromeđi atarske ceste, katatarska čestica 2508 (KO Đala), katatarske čestice 1574 (KO Đala) i atarske ceste, katatarska čestica 3103 (ko Srpski Krstur).

Od tromeđe granica u smjeru jugoistoka prati granicu katatarskih općina Srpski Krstur i Đala do tromeđe katatarskih općina Srpski Krstur, Đala i Majdan.

Od tromeđe granica u smjeru juga prati granicu katatarskih općina Srpski Krstur i Majdan, prelazi u katatarsku općinu Banatsko Aranđelovo, mijenja smjer ka jugoistoku i prati sjevernu među katatarske čestice 4508/2, južnu među katatarske čestice 4058/1, zapadnu, sjevernu i istočnu među katatarske čestice 4641/2 i dalje u smjeru jugoistoka prati južnu među katatarskih čestica 4507/2, 4507/4 i 4507/1 i dolazi do tromeđe katatarskih čestica 4507/1, 2145 i 4642.

Od tromeđe granica nastavlja u smjeru juga i prati zapadnu među ceste, katatarska čestica 4642 do tromeđe cesta, katatarske čestice 4640 i 4642 i katatarske čestice 2145, mijenja smjer ka jugozapadu i prati sjevernu među ceste, katatarska čestica 4640 do južne međe katatarske čestice 2144, u smjeru juga presijeca cestu, katatarska čestica 4640 i kanal, katatarska čestica 4509/1, nastavlja u smjeru juga prateći zapadnu među kanala do točke na južnoj međi katatarske čestice 2241, u smjeru juga presijeca kanal i dolazi do tromeđe kanala, katatarska čestica 4509/1, ceste, katatarska čestica 4678 i katatarske čestice 2255.

Od tromeđe granica nastavlja u smjeru juga, prati zapadnu među ceste do tromeđe cesta, katatarske čestice 4678 i 4673 i katatarske čestice 2243, mijenja smjer ka istoku i prateći sjevernu među ceste, katatarska čestica 4673 i kanala, katatarska čestica 4512, skreće ka jugozapadu, presijeca kanal i prati zapadnu među kanala, katatarska čestica 4512 do tromeđe kanala, katatarske čestice 4509/1 i 4512 i ceste, katatarska čestica 4694.

Od tromeđe granica nastavlja u smjeru jugoistoka i prati sjevernu među kanala, katatarske čestice 4509/1 i 4509/2 i dolazi do tromeđe kanala, katatarske čestice 4509/2 i 4506/1 i katatarske čestice 2310/2, mijenja smjer ka jugu, presijeca kanal i nastavlja u smjeru

jugozapada prateći zapadnu među kanala, katastarska čestica 4506/1 do tromede kanala, katastarska čestica 4506/1, katastarske čestice 2378 i granice katastarskih općina Banatsko Aranđelovo i Novi Kneževac.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prati granicu katastarske općine Novi Kneževac s katastarskim općinama Banatsko Aranđelovo i Srpski Krstur do tromede kanala 7711 (KO Novi Kneževac), kanala, katastarska čestica 3016/1 (KO Srpski Krstur) i ceste, katastarska čestica 3206 (KO Srpski Krstur).

Od tromede granica u smjeru sjevera prelazi u katastarsku općinu Srpski Krstur i prati istočnu među kanala, katastarske čestice 3016/1, 2893/13, 2893/14, 2893/15, 2893/16, 2893/17, 2893/18, 2893/19, 2893/20, 2893/21, 2893/22 i 2893/23 do točke na međi katastarskih čestica 2893/23 i 2893, nastavlja u smjeru sjevera, presijeca kanal, katastarske čestice 2893/23 i 3039 i dolazi do tromede kanala, katastarska čestica 3039, ceste, katastarska čestica 3065 i katastarske čestice 2852/5.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prati zapadnu među ceste, presijeca kanal, katastarska čestica 3016/2, mijenja smjer ka sjeveroistoku i prati sjevernu među kanala do tromede kanala, katastarske čestice 3016/2 i 3020 i katastarske čestice 2015/1, skreće ka sjeveru i prati zapadnu među kanala, katastarska čestica 3020 do tromede kanala, katastarska čestica 3020, ceste, katastarska čestica 3062 i katastarske čestice 2021/1.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prati istočnu među katastarske čestice 3062 i sjevernu granicu građevinskog područja naselja Srpski Krstur, presijeca katastarsku česticu 1497, do ceste, katastarska čestica 3085, mijenja smjer ka istoku, prati južnu među ceste, katastarska čestica 3085 i dolazi do tromede cesta, katastarske čestice 3085 i 3086 i katastarske čestice 1497.

Od tromede granica u smjeru sjevera prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 3086 do tromede kanala, katastarska čestica 3010 i cesta, katastarske čestice 3086 i 3092, mijenja smjer ka istoku, duljinom od oko 520 m prati južnu među kanala, skreće ka sjeveru, presijeca kanal i atarsku cestu, katastarska čestica 3099 i dolazi do tromede ceste i katastarskih čestica 1589 i 1598.

Od tromede granica u smjeru sjevera prati zapadnu među katastarske čestice 1589, presijeca cestu, katastarska čestica 3098 i njegovom sjevernom međom u smjeru istoka dolazi do tromede ceste, katastarska čestica 3098, katastarske čestice 1635 i granice katastarskih općina Srpski Krstur i Đala.

Od tromede granica u smjeru sjevera prati granicu katastarskih općina Srpski Krstur i Đala i dolazi do početne točke opisa Lokacije 2.

Površina obuhvata Lokacije 2 iznosi oko 4333,44 ha.

Lokacija 3

Lokacija 3 se nalazi južno od lokaliteta „Siget“ i obuhvaća dijelove katastarskih općina Novi Kneževac i Crna Bara.

Početna točka opisa granice Lokacije 3 se nalazi u katastarskoj općini Novi Kneževac na tromedi atarske ceste, katastarska čestica 7978 i katastarskih čestica 4277 i 4278.

Od tromede granica u smjeru istoka prati sjevernu među atarske ceste, a zatim zapadnom međom kanala u smjeru sjevera dolazi do tromede kanala, katastarske čestice 7768 i 7713 i katastarske čestice 4272.

Od tromede granica u smjeru jugoistoka prati južnu među kanala, katastarska čestica 7713 do tromede kanala, atarske ceste, katastarska čestica 7767 i katastarske čestice 4254, mijenja smjer ka sjeveru, presijeca kanal, katastarska čestica 7713 i zapadnom međom kanala, katastarska čestica 7837 dolazi do tromede kanala, atarske ceste, katastarska čestica 7973 i katastarske čestice 4252.

Od tromede granica nastavlja u smjeru sjevera, prati istočnu među atarske ceste, presijeca kanal, katastarska čestica 7763, skreće ka jugoistoku i prateći sjevernu među kanala dolazi do tromede kanala, katastarska čestica 7763, ceste, katastarska čestica 7837 i katastarske čestice 4247.

Od tromede granica u smjeru istoka duljinom od oko 315 m prati sjevernu među ceste, katastarska čestica 7837, presijeca je i u smjeru juga prati istočnu među kanala, katastarska čestica 7778 do tromede kanala, katastarske čestice 7778 i 7713 i atarske ceste, katastarska čestica 8014.

Od tromede granica u smjeru istoka prati sjevernu među kanala, katastarska čestica 7713, presijeca kanal, katastarska čestica 7711 i dolazi do tromede kanala, katastarska čestica 7711 (KO Novi Kneževac), kanala, katastarska čestica 4355/1 (KO Banatsko Aranđelovo) i katastarske čestice 3827 (KO Banatsko Aranđelovo).

Od tromede granica u smjeru juga duljinom od oko 3150 m prati granicu katastarskih općina Novi Kneževac i Banatsko Aranđelovo do točke na granici katastarskih općina gdje mijenja smjer ka jugu, prelazi u katastarsku općinu Novi Kneževac, presijeca atarsku cestu, katastarska čestica 8044/1, kanal, katastarska čestica 7797 i prati istočnu među kanala, katastarska čestica 7711 do tromede kanala, atarske ceste, katastarska čestica 8045 i katastarske čestice 5011.

Od tromede granica u smjeru juga prati zapadnu među atarskih cesta, katastarske čestice 8045 i 8047, presijeca kanal, katastarska čestica 7800 i dalje ka jugu prati istočnu među atarskih cesta, katastarske čestice 8049, 8051, 8053 i 8054, usput presijeca kanale, katastarske čestice 7802/1, 7804/1 i 7805/1 i presijecajući atarsku cestu, katastarska čestica 8055 dolazi do tromede atarskih cesta, katastarske čestice 8055 i 8056 i katastarske čestice 5030.

Od tromede granica u smjeru sjeveroistoka prati južnu među atarske ceste 8055, presijeca atarsku cestu, katastarska čestica 8053/2, mijenja smjer ka jugoistoku, prati granicu katastarskih općina Novi Kneževac i Banatsko Aranđelovo do tromede katastarskih općina Novi Kneževac, Banatsko Aranđelovo i Crna Bara, skreće u smjeru juga i prati granicu katastarskih općina Novi Kneževac i Crna Bara do tromede atarske ceste, katastarska čestica 8053/2 (KO Novi Kneževac) i katastarskih čestica 2389 i 2330 (KO Crna Bara).

Od tromede granica u smjeru jugoistoka prelazi u katastarsku općinu Crna Bara i prati sjevernu među katastarske čestice 2330, presijeca kanal, katastarska čestica 3393 i dalje u smjeru jugoistoka prati zapadnu među katastarskih čestica 2371, 2366 i 2360, presijeca kanal, katastarska čestica 3394 i istočnom međom katastarske čestice 2348 dolazi do tromede katastarskih čestica 2342, 2348 i 2835, mijenja smjer ka jugoistoku i prati istočnu među katastarskih čestica 2348, 2342 i 2341 i dolazi do četveromeđe ceste, katastarske čestice 2319 i 1307 i katastarskih čestica 2341 i 389/4.

Od četveromeđe granica u smjeru sjeverozapada prati sjevernu među ceste, katastarska čestica 2319 i zapadnu među ceste, katastarska čestica 2339 i katastarske čestice 2322, mijenja smjer ka sjeveru i prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 2339 do tromede ceste i katastarskih čestica 2334 i 2329, skreće u smjeru zapada, prati sjevernu i zapadnu među katastarske čestice 2329 i dolazi do tromede katastarskih čestica 2332, 2329 i 2328.

Od tromede granica nastavlja u smjeru sjeverozapada i prati zapadnu među katastarske čestice 2332 do tromede katastarskih čestica 2332 i 2297 i granice katastarskih čestica Crna Bara i Novi Kneževac, mijenja smjer ka zapadu i prati granicu katastarskih općina Crna Bara i Novi Kneževac do tromede cesta, katastarske čestice 7843 i 8058/2 i granice katastarskih općina Crna Bara i Novi Kneževac.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prelazi u katastarsku općinu Novi Kneževac, prati istočnu među ceste, katastarska čestica 7843 do tromede cesta, katastarske čestice 7843 i 8060 i katastarske čestice 5062, mijenja smjer ka sjeveru, prati istočnu među ceste, katastarska čestica 8060 i dolazi do tromede cesta, katastarske čestice 8060 i 8062 i katastarske čestice 5073.

Od tromede granica u smjeru sjevera prati istočnu među ceste, katastarska čestica 8062 do tromede cesta, katastarske čestice 8062 i 8064 i katastarske čestice 5073, skreće ka jugu, prati istočnu među ceste, katastarska čestica 8064 do točke na međi ceste i katastarske čestice 5075, mijenja smjer ka zapadu, presijeca cestu i dolazi do tromede cesta, katastarske čestice 8064 i 8065 i katastarske čestice 5195/2.

Od tromede granica u smjeru zapada prati sjevernu među ceste, katastarska čestica 8065 do tromede cesta, katastarske čestice 8065 i 8066 i katastarske čestice 5195/2, mijenja smjer ka sjeveru, prati istočnu među cesta, katastarske čestice 8066 i 8042 do točke na međi ceste, katastarska čestica 8042 i katastarske čestice 5004/1 i presijecajući cestu dolazi do tromede ceste, kanala, katastarska čestica 7795 i katastarske čestice 5196.

Od tromede granica u smjeru zapada prati južnu i zapadnu među kanala do tromede kanala i katastarskih čestica 5199 i 5200, skreće u smjeru zapada, prati južnu među katastarske čestice 5200 do tromede katastarskih čestica 5199, 5200 i 5174, mijenja smjer ka sjeveru i prati zapadnu među katastarskih čestica 5200 i 5201 i dolazi do tromede ceste, katastarska čestica 8072 i katastarskih čestica 5201 i 5205.

Od tromede granica nastavlja u smjeru sjeveroistoka, prati istočnu među ceste do tromede puta, kanala, katastarska čestica 7795 i katastarske čestice 5201, mijenja smjer ka sjeveru, prati zapadnu među kanala do tromede kanala, ceste, katastarska čestica 8037 i katastarske čestice 4972.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prati južnu i zapadnu među katastarske čestice 4972 i 4971 i zapadnom međom katastarske čestice 4972 dolazi do tromede ceste, katastarska čestica 8018 i katastarskih čestica 4972 i 4956/11, presijeca cestu i nastavlja u smjeru sjeverozapada prateći sjevernu među ceste, katastarska čestica 8018 dolazi do tromede ceste i katastarskih čestica 4788 i 4790.

Od tromede granica nastavlja u smjeru sjevera, prati zapadnu među katastarskih čestica 4788 i 4789, kanala, katastarske čestice 7785 i 7783 i dolazi do tromede kanala, katastarska čestica 7783, ceste, katastarska čestica 8021 i katastarske čestice 4759.

Od tromede granica u smjeru zapada prati sjevernu među ceste, katastarska čestica 8021, presijeca kanal, katastarska čestica 7788, nastavlja u smjeru zapada, prati sjevernu među ceste, katastarska čestica 8008 i dolazi do tromede ceste, kanala, katastarske čestice 7788 i 7789.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prati južnu među kanala, katastarska čestica 7788, presijeca državnu cestu II.a reda br. 104, katastarska čestica 7836, skreće u smjeru sjeveroistoka, prati zapadnu među državne ceste do točke na međi državne ceste i kanala, katastarska čestica 7767 gdje skreće u smjeru sjeverozapada, presijeca kanal i nastavlja u istom smjeru i prati sjevernu među kanala do tromede kanala i katastarskih čestica 4259 i 7974.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada presijeca kanal, prati zapadnu, južnu i istočnu među katastarske čestice 4699 do tromede ceste, katastarska čestica 8003 i katastarskih čestica 4699 i 4700, nastavlja u smjeru sjeverozapada, prati sjevernu među ceste do točke na međi ceste i katastarske čestice 4699 u smjeru jugozapada presijeca cestu i dolazi do tromede cesta, katastarska čestica 8003 i 8005 i katastarske čestice 4727.

Od tromede granica u smjeru juga prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 8005 do četveromeđe ceste i katastarskih čestica 4727, 4721 i 4722, skreće ka zapadu, prati južnu i istočnu među katastarske čestice 4727, dolazi do tromede cesta, katastarske čestice 8005 i 8006 gdje mijenja smjer ka zapadu i prateći sjevernu i zapadnu među ceste, katastarska čestica 8006 dolazi do točke na međi ceste i katastarske čestice 4727 i presijecajući cestu u smjeru jugoistoka dolazi do tromede ceste, katastarska čestica 8006 i katastarskih čestica 4728 i 4730.

Od tromede granica u smjeru jugoistoka prati zapadnu među katastarske čestice 4730 do tromede državne ceste II.a reda br. 104, katastarska čestica 7836 i katastarskih čestica 4728 i 4730, presijeca državnu cestu, prati istočnu i južnu među katastarske čestice 5415, presijeca cestu, katastarska čestica 8086 i nastavlja u smjeru juga prateći zapadnu i južnu među ceste do tromede cesta, katastarske čestice 8086 i 8083 i katastarske čestice 5445/1.

Od tromede granica u smjeru istoka prati južnu među ceste, katastarska čestica 8083 do tromede cesta, katastarske čestice 8083 i 8084/1 i katastarske čestice 5445/1, mijenja smjer ka jugu, prati istočnu među katastarskih čestica 5445/1 i 5460 i u smjeru sjeverozapada prati južnu i zapadnu među katastarske čestice 5461 do tromede ceste, katastarska čestica 8087 i katastarskih čestica 5461 i 5489/1.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prati sjevernu među ceste do tromede ceste, katastarska čestica 8087 i katastarske čestice 5489/1 i granice građevinskog područja naselja Novi Kneževac, skreće u smjeru sjevera, prati granicu građevinskog područja naselja do četveromeđe katastarskih čestica 7833, 4096 i 4093 i granice građevinskog područja naselja Novi Kneževac.

Od tromede granica u smjeru sjeverozapada prati istočnu među katastarske čestice 4093, zapadnu među katastarske čestice 4096, istočnu među ceste, katastarska čestica 7926 i dolazi do tromede ceste i katastarskih čestica 4054/1 i 7833.

Od tromede granica u smjeru sjeveroistoka presijeca katastarske čestice 7833 i 7830, prati južnu među željezničke pruge, katastarska čestica 7929, presijeca kanal, katastarska čestica 7750 i dalje u smjeru istoka prati južnu među ceste, katastarska čestica 7934, presijeca ga i dalje u smjeru istoka prati južnu među ceste, katastarska čestica 7936 do tromede cesta, katastarske čestice 7936 i 7937 i kanala, katastarska čestica 7752.

Od tromede granica u smjeru sjeveroistoka prati sjevernu i istočnu među ceste, katastarska čestica 7937 i južnu među katastarskih čestica 4205/2, 4205/1, 4207 i 4209 do tromede ceste, katastarska čestica 7940 i katastarskih čestica 4209 i 4211, mijenja smjer ka jugoistoku, prati zapadnu među ceste i kanala, katastarska čestica 7713 do tromede kanala, katastarske čestice 7713 i 7772 i katastarske čestice 4418/2.

Od tromede granica u smjeru jugozapada prati južnu među katastarske čestice 4418/2 do tromede ceste, katastarska čestica 7993 i katastarskih čestica 4418/1 i 4418/2, mijenja smjer ka jugoistoku, prati istočnu među ceste, katastarska čestica 7993, kanala katastarska čestica 7773, presijeca cestu, katastarska čestica 7994 i nastavlja u smjeru juga i prati zapadnu među ceste, katastarska čestica 7995, presijeca je i dolazi do tromede puta i katastarskih čestica 4406 i 4404.

Od tromede granica u smjeru jugoistoka prati južnu među katastarske čestice, presijeca kanal, katastarska čestica 7772 i dalje u smjeru jugoistoka prati južnu među katastarske

čestice 4372 do tromeđe ceste, katastarska čestica 7997 i katastarskih čestica 4372 i 4371, skreće u smjeru juga i prati zapadnu među ceste do tromeđe ceste, katastarska čestica 7997, kanala, katastarska čestica 7772 i katastarske čestice 4504.

Od tromeđe granica u smjeru sjeverozapada prati južnu među kanala do tromeđe kanala, katastarska čestica 7772, ceste, katastarska čestica 7995 i katastarske čestice 4504, mijenja smjer ka jugu i prati istočnu među ceste i zapadnu među kanala, katastarska čestica 7997, presijeca ga i dolazi do tromeđe kanala, katastarske čestice 7997 i 7998 i katastarske čestice 4469/1.

Od tromeđe granica u smjeru jugoistoka prati zapadnu među kanala, katastarska čestica 7998 do točke na međi kanala i katastarske čestice 4469/1, presijeca kanal i nastavlja u smjeru sjeveroistoka, prati zapadnu među kanala, katastarska čestica 8000, zapadnu među katastarske čestice 4490, sjevernom međom katastarske čestice 4490 dolazi do kanala, katastarska čestica 8000 i dalje u smjeru sjeveroistoka prati zapadnu među kanala do tromeđe kanala i katastarskih čestica 4539 i 4491.

Od tromeđe granica u smjeru jugoistoka prati južnu među katastarske čestice 4539 do tromeđe kanala, katastarska čestica 7999 i katastarskih čestica 4539 i 4486, skreće u smjeru jugozapada, prati istočnu među kanala do tromeđe kanala, katastarske čestice 7999 i 7998 i katastarske čestice 4470, presijeca kanal, katastarska čestica 7998 i nastavlja u smjeru juga njegovom zapadnom međom do najjužnije međe kanala, mijenja smjer ka sjeveroistoku i prati istočnu među do tromeđe kanala, katastarska čestica 7998 i katastarskih čestica 4469/4 i 4469/5.

Od tromeđe granica u smjeru juga prati zapadnu među katastarske čestice 4469/4, presijeca katastarsku česticu 4469/6, mijenja smjer ka sjeveroistoku, prati sjevernu među katastarske čestice 4469/1, dolazi do tromeđe ceste, katastarske čestice 7838 i 4587 i katastarske čestice 4469/1.

Od tromeđe granica u smjeru jugoistoka prati sjevernu među katastarskih čestica 7838 i 4695 i u smjeru sjevera zapadnom međom katastarskih čestica 4695, 8002, 4697, 7977, 4292 i 7978 dolazi do tromeđe ceste, katastarske čestice 7978 i 7979 i katastarske čestice 4279 gdje mijenja smjer ka jugoistoku, prati sjevernu među ceste, katastarska čestica 7978 i dolazi do tromeđe ceste i katastarskih čestica 4277 i 4278, koja je ujedno i početna točka opisa Lokacije 3.

Površina obuhvata lokacije 3 iznosi oko 2365,85 ha.

Lokacija 4

Lokacija 4 se nalazi u potesu „Kočovat“ i obuhvaća dio katastarske općine Banatsko Aranđelovo.

Početna točka opisa granice lokacije 4 se nalazi na tromeđi ceste, katastarske čestice 4767 i 4771 (KO Banatsko Aranđelovo) i granice katastarskih općina Banatsko Aranđelovo i Vrbica.

Od tromeđe granica u smjeru sjeverozapada prelazi u katastarsku općinu Banatsko Aranđelovo i u smjeru sjeveroistoka prati istočnu među ceste, katastarska čestica 4767 do tromeđe ceste, katastarske čestice 4767 i 4769 i kanala, katastarska čestica 4570.

Od tromeđe granica u smjeru sjeveroistoka prati istočnu među kanala, katastarska čestica 4570, presijeca kanal, katastarska čestica 4569 i mijenja smjer ka sjeverozapadu, prati sjevernu među kanala, katastarska čestica 4569 i u smjeru zapada prati sjevernu među kanala, katastarska čestica 3019 do tromeđe kanala, katastarske čestice 3019 i 4567 i katastarske čestice 3020.

Od tromeđe granica u smjeru sjevera presijeca kanal, katastarska čestica 4567 i cestu, katastarska čestica 4758 i nastavlja u smjeru sjeveroistoka prateći istočnu među kanala, katastarske čestice 2923 i 2926 do tromeđe kanala, katastarske čestice 2926 i 4567 i katastarske čestice 2929.

Od tromeđe granica u smjeru sjeveroistoka prati sjevernu među kanala, katastarska čestica 4567, presijeca katastarske čestice 4560 i 4746 do državne granice Republike Srbije i Republike Rumunjske, mijenja smjer ka jugoistoku i prateći državnu granicu dolazi do tromeđe cesta, katastarske čestice 4746 i 4771, nastavlja u smjeru jugozapada i prateći granicu katastarskih općina Banatsko Arandjelovo i Vrbica dolazi do početne točke opisa Lokacije 4.

Površina obuhvata Lokacije 4 iznosi oko 402,04 ha.

Ukupna površina područja posebne namjene iznosi oko 16692,00 ha.

2.3. OPIS GRANICA PROSTORNIH CJELINA I PODCJELINA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE

2.3.1. Opis granica prostornih cjelina područja posebne namjene

Područje posebne namjene čine sljedeće prostorne cjeline:

- prostorna cjelina zaštićenog područja – Rezervata (Rezervat definiran Uredbom o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje” („Službeni glasnik RS”, broj: 86/18)) i
- prostorna cjelina od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro (staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, dijelovi ekoloških koridora sa zaštitnim zonama i ostalo zemljište u okviru područja posebne namjene).

Prostorna cjelina zaštićenog područja - Rezervata¹

Rezervat se sastoji od tri međusobno razdvojena lokaliteta: „Jaroš”, „Siget” i „Kočovat”.

Lokalitet „Jaroš”

Početna točka opisa granice lokaliteta je međna točka KO Mokrin i KO Sajan, odnosno južna međna točka kat. čest. broj 22496 KO Mokrin. Granica ide na sjever zapadnom međnom linijom kat. čest. broj 22496 do kat. čest. broj 22497. Skreće na sjeveroistok i ide kat. čest. broj 22497 do nasuprot međne točke kat. čest. broj 22396.

Skreće na sjeveroistok, presijeca kat. čest. broj 22497 i nastavlja međnom linijom kat. čest. broj 22396 do kat. čest. broj 22515 (cesta). Nastavlja na sjeveroistok, presijeca kat. čest. broj 22515 (cesta) i kat. čest. broj 22001, do tromeđe kat. čest. br. 21977, 21979 i 22001. U istom smjeru ide međnom linijom kat. čest. br. 21977 i 21979 do kat. čest. broj 22790. Skreće na sjever međnom linijom kat. čest. br. 22790 i 21977 i kat. čest. br. 22790 i 21971 do kat. čest. broj 22514 (cesta). Skreće na jugoistok, presijeca kat. čest. broj 22514 (cesta) i ide njezinom sjevernom međnom linijom do kat. čest. broj 21969. Granica ide na istok međnom linijom kat. čest. br. 21968 i 21969 do kat. čest. broj 22785. Skreće na sjeverozapad zapadnom međnom linijom kat. čest. broj 22785 do kat. čest. broj 22559 (cesta Mokrin-Padej). Nastavlja na sjever i presijeca kat. čest. broj 22559 do kat. čest. broj 22645. Skreće na sjeverozapad zapadnom međnom linijom kat. čest. broj 22645, presijeca kat. čest. broj 22510 i nastavlja kat. čest. broj 22646 do kat. čest. broj 22484/2. Granica se lomi na jugozapad i ide istočnom međnom linijom kat. čest. broj 22484/2 do nasuprot

¹ Granice Rezervata, odnosno granice tri međusobno razdvojena lokaliteta - „Jaroš”, „Siget” i „Kočovat” od kojih se Rezervat sastoji, definirane su Uredbom o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje” („Službeni glasnik RS”, broj: 86/18)

međne točke kat. čest. broj 22637. Presijeca kat. čest. broj 22484/2 (cesta) i nastavlja zapadnom međnom linijom kat. čest. broj 22637 do kat. čest. broj 22630 i lomi se na zapad južnom međnom linijom kat. čest. broj 22630 do naspram međne točke kat. čest. broj 15608/26. Skreće na sjever kat. čest. broj 15608/26, do kat. čest. broj 22628 kojom ide na jugozapad do nasuprot južne međne točke kat. čest. broj 15923. Granica se lomi na sjever, presijeca kat. čest. broj 22628 i ide međnom linijom kat. čest. broj 15924 i 15923, kat. čest. br. 15925 i 15926 kao i kat. čest. br. 15926 i 15927 do ceste. Presijeca cestu i nastavlja međnom linijom kat. čest. br. 1591 i 15913 i kat. čest. br. 15910 i 15911 do kat. čest. broj 22616 (cesta). Skreće na jugozapad cestom do nasuprot međne točke kat. čest. broj 15904. Lomi se na sjeverozapad, presijeca kat. čest. broj 22616 i nastavlja međnom linijom kat. čest. br. 15904 i 15903 do kat. čest. broj 22485. Ide na zapad južnom međnom linijom kat. čest. broj 22485 do kat. čest. broj 22455. Granica nastavlja na zapad, obuhvaća u cijelosti kat. čest. broj 22455 do međne linije KO Banatski Monoštor i KO Mokrin. Nastavlja međnom linijom katastarskih općina do tromeđe KO Jazovo, KO Banatski Monoštor i KO Mokrin. Granica skreće na zapad, pa na jug, prateći međnu liniju KO Jazovo i KO Banatski Monoštor, do tromeđe KO Jazovo, KO Banatski Monoštor i KO Ostojićevo. Lomi se na jug međnom linijom KO Jazovo i KO Ostojićevo do severoistočne međne točke kat. čest. broj 5759 KO Ostojićevo. Skreće na jugoistok cestom do sjeverozapadne međne točke kat. čest. broj 5666. Dalje skreće na sjeverozapad cestom do međne točke razgraničenja KO Jazovo i KO Ostojićevo nasuprot sjeverozapadne međne točke kat. čest. broj 5621 KO Ostojićevo. Granica se lomi na jug pa na istok, prateći međnu liniju razgraničenja dvaju KO do sjeverozapadne međne točke kat. čest. broj 5663 KO Ostojićevo. Granica ide na sjever zapadnom međnom linijom kat. čest. br. 2705 i 2640, presijeca kat. čest. broj 2531 (cesta) nastavlja zapadnom međnom linijom kat. čest. broj 2529 do kat. čest. broj 2639 KO Jazovo (rijeka Zlatica). Nastavlja na zapad i jug rijekom Zlaticom do kat. čest. broj 2638, presijeca kat. čest. broj 2638 do tromeđe kat. čest. br. 1990, 2222 i 2236. Skreće na istok i prati južnu i zapadnu međnu liniju kat. čest. broj 2236 do tromeđe kat. čest. br. 1926, 2236 i 1925. Skreće na zapad, južnom međnom linijom kat. čest. broj 1926 (cesta), do južne međne točke kat. čest. broj 1907. Skreće na sjeverozapad, jugozapadnom međnom linijom kat. čest. broj 1907 do kat. čest. broj 1990 KO Jazovo (rijeka Zlatica). Lomi se na jug rijekom Zlaticom (kat. čest. br. 1990, KO Jazovo i 1321 KO Ostojićevo) do Feketerske pumpe. Granica skreće na istok, presijeca kat. čest. br. 1320, 1317 i 1318 i nastavlja na istok međnom linijom kat. čest. br. 1310 i 1311. Zatim se lomi na jug međnom linijom kat. čest. br. 1312 i 1313 do linije razgraničenja KO Ostojićevo i KO Sajan. Granica ide na istok, sjevernom međnom linijom kat. čest. broj 3603 KO Sajan do nasuprot severoistočne međne točke kat. čest. broj 1842. Lomi se na jug, pa na istok, presijeca kat. čest. broj 3603 (kanal), ide međnom linijom kat. čest. br. 1842 i 1875, kat. čest. br. 1875 i 1891, kat. čest. br. 1874 i 1891, kat. čest. br. 1873 i 1891, kat. čest. br. 1868 i 1891, kat. čest. br. 1869 i 1891, kat. čest. br. 1902 i 1891, kat. čest. br. 1902 i 1898, kat. čest. br. 1899 i 1898, kat. čest. br. 1902 i 3596 kao i kat. čest. br. 1902 i 1901. Granica nastavlja na sjeveroistok južnom međnom linijom kat. čest. broj 1902 do kat. čest. broj 3608 (kanal).

U smjeru istoka siječe kat. čest. broj 2608 i ide sjeverozapadnom međnom linijom kat. čest. broj 3694 do kat. čest. broj 3610 (kanal). Presijeca kanal i nastavlja na sjeveroistok, sjeverozapadnom međnom linijom kat. čest. broj 3695 do kat. čest. broj 1965 (kanal). U smjeru sjevera siječe kat. čest. broj 1965 i nastavlja na sjever zapadnom međnom linijom kat. čest. broj 3598 do početne točke opisa granice.

Lokalitet „Siget”

Početna točka opisa granice lokaliteta je međna točka KO Novi Kneževac i KO Banatsko Arandjelovo, odnosno jugozapadna međna točka kat. čest. broj 4506 KO Banatsko Arandjelovo. Granica ide na sjeveroistok kat. čest. broj 4506 do kat. čest. broj 4509. Nastavlja na sjeveroistok kat. čest. broj 4509 do ceste, kat. čest. broj 4640. Ide dalje jednim dijelom kat. čest. broj 4640, zatim skreće na sjever kat. čest. broj 4642 do kanala, kat. čest. broj 4507. Lomi se na zapad, idući kat. čest. broj 4507, zatim kat. čest. broj 4508 do međne točke KO Banatsko Arandjelovo i KO Srpski Krstur. Granica nastavlja na zapad kat. čest. broj 3039 KO Srpski Krstur do kat. čest. broj 3067 (cesta). Skreće na jugoistok

kat. čest. broj 3067 do kat. čest. broj 3209. Skreće na jugozapad kat. čest. broj 3209, presijeca kat. čest. broj 3041 i nastavlja na jugozapad kat. čest. broj 3208 do kat. čest. broj 3210 (cesta). Lomi se na jugoistok kat. čest. broj 3210 do kat. čest. broj 3049 kojom ide na jug do kat. čest. broj 3051, nastavlja prema jugu kat. čest. broj 3051 do međne točke s kat. čest. broj 3220, lomi se na sjeverozapad tom česticom. Potom ide prema sjeveru rubom kat. čest. broj 2966, obuhvaćajući je i nastavlja na sjeverozapad kat. čest. broj 3220. Lomi se na jug uz kat. čest. broj 2967 i obuhvaća je, prati južni rub čestice. Granica skreće na jugoistok međnom linijom KO Srpski Krstur i KO Novi Kneževac, a zatim granicom KO Banatsko Aranđelovo i KO Novi Kneževac do početne točke opisa granice.

Lokalitet „Kočovat“

Početna točka opisa granice lokaliteta „Kočovat“ je međna točka KO Vrbica i KO Banatsko Aranđelovo, odnosno južna međna točka kat. čest. broj 4574 KO Banatsko Aranđelovo. Granica ide na sjever kat. čest. broj 4574 do kat. čest. broj 4570. Skreće na sjeveroistok kat. čest. broj 4570 do kat. čest. broj 4569 kojom ide na sjeverozapad do kat. čest. broj 3019. Nastavlja na sjeverozapad kat. čest. broj 3019 do kat. čest. broj 4758. Presijeca kat. čest. broj 4758 i ide na sjeveroistok kat. čest. broj 2923 do kat. čest. broj 4752 (cesta). Presijeca cestu i nastavlja na sjeveroistok kat. čest. broj 2926 do kat. čest. broj 4567. Granica ide dalje u istom smjeru kat. čest. broj 4567 do kat. čest. broj 4560. Nastavlja u istom smjeru presijecajući kat. čest. broj 4560 i 4746 do državne granice s Rumunjskom. Skreće na jugoistok i prati državnu granicu sve do tromeđe Rumunjske, KO Vrbica i KO Banatsko Aranđelovo. Dalje skreće na jugozapad, prateći međnu liniju KO Vrbica i KO Banatsko Aranđelovo do početne točke opisa granice.

Površina lokaliteta Jaroš iznosi oko 4256,90 ha.

Površina lokaliteta Siget iznosi oko 2140, 83 ha.

Površina lokaliteta Kočovat iznosi oko 402,04 ha.

Ukupna površina Rezervata iznosi oko 6799,77 ha.

Prostorna cjelina od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro

Prostorna cjelina od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro definirana je u okviru područja posebne namjene, odnosno u okviru tri lokacije područja posebne namjene.

Prostorna cjelina od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro u okviru Lokacije 1

Prostorna cjelina od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro u okviru lokacije 1 je definirana granicom područja posebne namjene (granicom Lokacije 1) i granicom prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (granicom lokaliteta Jaroš - režim II. i III. stupnja zaštite) u površini od oko 5333,77 ha.

Prostorna cjelina od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro u okviru Lokacije 2

Prostorna cjelina od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro u okviru lokacije 2 je definirana granicom područja posebne namjene (granicom Lokacije 2) i granicom prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (granicom lokaliteta Jaroš - režim II. i III. stupnja zaštite) u površini od oko 2192,61 ha.

Prostorna cjelina od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro u okviru Lokacije 3

Prostorna cjelina od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro u okviru Lokacije 3 je definirana granicom područja posebne namjene (granicom Lokacije 3), u površini od oko 2365,85 ha.

Ukupna površina prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro iznosi oko 9892,23 ha.

2.3.2. Opis granica prostornih podcjelina područja posebne namjene²

U okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata definirane su prostorne podcjeline - prostorna podcjelina 1 koju čini režim II. stupnja zaštite i prostorna podcjelina 2 koju čini režim III. stupnja zaštite.

Prostorna podcjelina 1 - režim II. stupnja zaštite

Granica režima II. stupnja zaštite na lokalitetu „Jaroš”

Početna točka opisa granice II. stupnja zaštite je sjeverozapadna međna točka kat. čest. broj 1777 KO Sajan. Granica ide na jugoistok, istočnom međnom linijom kat. čest. broj 1777. Nastavlja na jugoistok, istočnom međnom linijom kat. čest. broj 1782 do međne točke kat. čest. broj 3599. Lomi se na zapad, sjevernom međnom linijom kat. čest. broj 3599 do nasuprot kanala na kat. čest. broj 3603. Skreće na jugozapad, presijeca kat. čest. broj 3599 i ide zapadnom međnom linijom kat. čest. broj 3603 do jugoistočne međne točke kat. čest. broj 1797. Odatle nastavlja na zapad, južnom međnom linijom kat. čest. broj 1797, presijeca kat. čest. broj 3602 i nastavlja na sjeverozapad pa na jugozapad - južnom međnom linijom kat. čest. broj 1819 do međne točke kat. čest. broj 3600. Presijeca kat. čest. broj 3600 i lomi se na sjeveroistok, sjeverozapadnom međnom linijom kat. čest. broj 3600 do jugozapadne međne točke kat. čest. broj 2252 KO Jazovo, općina Čoka. Granica nastavlja sjevernom međnom linijom kat. čest. broj 2252 do granice KO Sajan i Jazovo, odnosno ruba kat. čest. broj 2251 i ide na sjeveroistok, sjeverozapadnom međnom linijom kat. čest. broj 2253 KO Jazovo do jugozapadne međne točke kat. čest. broj 2261. U daljnjem toku granica prati sjeverozapadne, odnosno sjeverne međne linije kat. čest. br. 2261, 2260, 2259, 2258, 2257, 2256, 2255 i 2254 do sjeveroistočne međne točke kat. čest. broj 2254 KO Jazovo. Granica ide na sjever, zapadnom međnom linijom kat. čest. broj 3499 KO Jazovo, do međne točke KO Jazovo i KO Ostojićevo. Granica se lomi na jugozapad, potom na sjeverozapad i prati međnu liniju KO Jazovo i KO Ostojićevo do kat. čest. broj 5760 (cesta) u KO Ostojićevo.

U istom smjeru nastavlja jugozapadnim rubom kat. čest. broj 5665 i 5666 do sjeverozapadne međne točke kat. čest. broj 5666. Lomi se na sjeveroistok, prateći jugoistočni rub kat. čest. broj 5758 (cesta) do sjeverne međne točke kat. čest. broj 5716. Granica skreće na jugoistok, prateći jugoistočni rub kat. čest. broj 5716 do međne točke s kat. čest. broj 5760. Granica presijeca kat. čest. broj 5760 i sjeverozapadnim rubom iste čestice skreće na sjeveroistok međnom linijom do sjeverne međne točke kat. čest. broj 5780. Lomi se na jugoistok, jugozapadnom međnom linijom kat. čest. broj 5774/1 do sjevernog ruba kat. čest. broj 5845 (cesta). Granica nastavlja na sjeveroistok do međne linije s KO Jazovo, odnosno kat. čest. broj 2950. Granica skreće na sjever prateći smjer međne linije KO Jazovo i KO Ostojićevo do jugozapadne međne točke kat. čest. broj 2853 KO Jazovo. Skreće na sjeveroistok i istok, idući južnom međnom linijom kat. čest. broj 2853, potom se lomi na sjever - zapadnim rubom ceste 3030 do sjeverozapadne međne točke kat. čest. broj 3031. Lomi se na sjeveroistok, sjeverozapadnim rubom kat. čest. broj 3031 do međne linije KO Jazovo i KO Mokrin, odnosno kat. čest. broj 2263/1. U KO Mokrin granica prati zapadni rub kat. čest. broj 22623/1 do međne točke s kat. čest. broj 22624. Skreće na istok, južnom međnom linijom kat. čest. broj 22624, presijeca kat. čest. broj 22487 i nastavlja južnom međnom linijom kat. čest. broj 22625; potom presijeca kat. čest. broj 22489 i ide na istok južnom međnom linijom kat. čest. broj 22626 do sjeveroistočne međne točke kat. čest. broj 15661; presijeca kat. čest. broj 22495 i nastavlja južnim rubom kat. čest. broj 22628. Na sjevernoj međnoj točki kat. čest. broj 15611 granica se lomi na jugoistok, prateći jugoistočnu međnu liniju kat. čest. broj 15611. Granica obuhvaća kat.

² Granice režima zaštite II. i III. stupnja u okviru Rezervata definirane su Uredbom o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje” („Službeni glasnik RS”, broj: 86/18)

čest. broj 22490 njezinim sjevernim rubom do istočne međe točke, a potom presijeca kat. čest. broj 15616 do prijelomne međe točke kat. čest. broj 22484/2. Skreće na jugoistok, jugozapadnom međnom linijom kat. čest. broj 22484/2 do istočne međe točke kat. čest. broj 15616. Skreće na jugozapad, prateći međnu liniju kat. čest. br. 15616 i 15638, obuhvaća kat. čest. broj 22493, zatim međnom linijom kat. čest. br. 15639 i 15638 i nastavlja istočnim pa južnim rubom kat. čest. broj 15639. Granica skreće na jugozapad od istočne međe kat. čest. broj 22492 i u istom smjeru presijeca kat. čest. br. 15645, 22563 i 22440 do sjevernog ruba kat. čest. broj 22500. Granica skreće na istok sjevernom međnom linijom kat. čest. broj 22500 do nasuprot međe točke kat. čest. broj 22501. Lomi se oštro na zapad, idući južnom međnom linijom kat. čest. br. 22501 i 22444 do međe točke kat. čest. broj 22487. Skreće na jugozapad i presijeca kat. čest. br. 22487 i 22443 do sjeveroistočne međe točke kat. čest. broj 1739 KO Sajan (međa točka kod međe linije KO Sajan i KO Mokrin). Skreće na zapad, sjevernom međnom linijom kat. čest. br. 1719 i 1718, presijeca kat. čest. broj 1739 do sjeveroistočne međe točke kat. čest. broj 1716. Lomi se na jugozapad, sjeverozapadnom međnom linijom kat. čest. broj 1716, presijeca kat. čest. broj 1739 i nastavlja u istom smjeru, prateći sjevernu međnu liniju kat. čest. broj 1714 do njezine krajnje međe točke s kat. čest. broj 1771. Granica ide južnom međnom linijom kat. čest. br. 1771 i 1774, zatim sjevernom međnom linijom kat. čest. br. 1714 i 1750, presijecajući kat. čest. broj 1757 do početne točke opisa ove cjeline.

Granica režima II. stupnja zaštite na lokalitetu „Siget“

1) Početna točka opisa granice prve cjeline II. stupnja zaštite je jugozapadna međa točka kat. čest. broj 2374 KO Banatsko Aranđelovo. Granica ide na sjeveroistok međnom linijom kat. čest. br. 2374 i 4519, kat. čest. br. 2236 i 4519 kao i kat. čest. br. 2232 i 4519 do sjeverozapadne međe točke kat. čest. broj 2232. Lomi se na sjeverozapad, presijeca kat. čest. broj 4519 do međe linije KO Srpski Krstur i KO Banatsko Aranđelovo. U istom smjeru ide sjevernom međnom linijom kat. čest. broj 3069 KO Srpski Krstur do jugozapadne međe točke kat. čest. broj 2938. Lomi se na sjever, prati međnu liniju kat. čest. br. 2938 i 2940, presijeca kat. čest. broj 2938 do jugozapadne međe točke kat. čest. broj 2937. Nastavlja u smjeru sjevera međnom linijom kat. čest. br. 2937 i 2938 do međe točke kat. čest. broj 3217.

U smjeru sjever - sjeverozapad presijeca kat. čest. br. 3217 i 2932 do međe linije kat. čest. broj 3199. Lomi se na istok prateći južnu međnu liniju kat. čest. broj 3199 do međe linije KO Srpski Krstur i KO Banatsko Aranđelovo. Lomi se na sjeveroistok, međnom linijom KO do nasuprot sjeverozapadne međe točke kat. čest. broj 2135 KO Banatsko Aranđelovo. Skreće na jugoistok, presijeca kat. čest. broj 4636 i ide međnom linijom kat. čest. br. 4639 i 2135 do nasuprot sjeverozapadne međe točke kat. čest. broj 2136/1. U istom smjeru presijeca kat. čest. broj 2135 i ide međnom linijom kat. čest. br. 2135 i 2136/1 do kat. čest. broj 4637 (cesta). U istom smjeru siječe kat. čest. broj 4637 i nastavlja međnom linijom kat. čest. br. 2220 i 2221 kao i kat. čest. br. 2220 i 2223, do jugozapadne međe točke kat. čest. broj 2223. Nastavlja u istom smjeru, presijeca kat. čest. broj 2220 do međe linije kat. čest. broj 4634. Lomi se na sjeverozapad, sjevernom međnom linijom kat. čest. broj 4634 do nasuprot sjeverozapadne međe točke kat. čest. broj 2239. Skreće na jug, presijeca kat. čest. broj 4634 i nastavlja međnom linijom kat. čest. br. 2238 i 2239 jugozapadne međe točke kat. čest. broj 2239. U istom smjeru siječe kat. čest. broj 2238 i nastavlja međnom linijom kat. čest. br. 2238 i 2242 do jugoistočne međe točke kat. čest. broj 2238. Lomi se na sjeverozapad, sjevernom međnom linijom kat. čest. broj 4674 do nasuprot sjeveroistočne međe točke kat. čest. broj 2368. Skreće na jugozapad, presijeca kat. čest. broj 4674 i nastavlja međnom linijom kat. čest. br. 2368 i 4695, kat. čest. br. 2368 i 2354 kao i kat. čest. br. 2363 i 2353. Siječe kat. čest. broj 4514 i nastavlja međnom linijom kat. čest. br. 2368 i 2351, presijeca kat. čest. broj 4696, lomi se na sjeveroistok pa na sjeverozapad i prati međe linije kat. čest. br. 2370 i 2369 i kat. čest. br. 2371 i 2369 do međe točke kat. čest. broj 4520. U smjeru zapada presijeca kat. čest. broj 4520 i nastavlja na zapad i jugozapad međnom linijom kat. čest. br. 2373 i 2372, do tromede kat. čest. br. 2372, 2373 i 4697. Lomi se na sjeverozapad, sjevernom međnom linijom kat. čest. broj 4697 do početne točke opisa granice.

2) Početna točka opisa granice druge cjeline II. stupnja zaštite je zapadna međna točka kat. čest. broj 2976. Granica ide na sjever međnom linijom kat. čest. br. 2976 i 3221. Nastavlja međnom linijom kat. čest. br. 2975 i 3222, kat. čest. br. 2974 i 3222, kat. čest. br. 2974 i 2971, kat. čest. br. 2973 i 2971 kao i kat. čest. br. 2972 i 2971. Presijeca u istom smjeru kat. čest. broj 3222 i nastavlja međnom linijom kat. čest. br. 2952 i 2954, kat. čest. br. 2946 i 2954, kat. čest. br. 2946 i 2957, kat. čest. br. 2955 i 2957, kat. čest. br. 2946 i 2957 kao i kat. čest. br. 2956 i 2957 tromeđe kat. čest. br. 2956, 2957 i 3213. Lomi se na sjeveroistok međnom linijom kat. čest. br. 2956 i 3213 kao i kat. čest. br. 2946 i 3213. U istom smjeru obuhvaća kat. čest. broj 3068 do sjeveroistočne međne točke kat. čest. broj 2909. Skreće na istok, prati južnu međnu liniju kat. čest. broj 3049. Nastavlja na jug, pa na zapad međnom linijom kat. čest. broj 3056 do jugoistočne međne točke kat. čest. broj 2980. Lomi se na sjeverozapad međnom linijom kat. čest. br. 2980 i 3053 tromeđe kat. čest. br. 2980, 3053 i 3225. Lomi se na jugozapad, prateći istočnu međnu liniju kat. čest. broj 3225 do međne linije kat. čest. broj 3224. Skreće na sjeverozapad, sjeveroistočnom međnom linijom kat. čest. broj 3224 do međne linije kat. čest. broj 3222. Lomi se na jugozapad međnom linijom kat. čest. br. 3222 i 3224 kao i kat. čest. br. 2976 i 3223 tromeđe kat. čest. br. 2976, 3223 i 3221. Skreće na sjeverozapad međnom linijom kat. čest. br. 2976 i 3221 do početne točke opisa granice.

3) Početna točka opisa treće cjeline II. stupnja zaštite je južna međna točka kat. čest. broj 2967 KO Srpski Krstur, Općina Novi Kneževac. Granica ide južnim rubom čestice, zapadno, prateći rub čestice. Granica se lomi sjeverno kod međne točke s kat. čest. broj 3206 i nastavlja rubom kat. čest. broj 2967. Granica obuhvaća kat. čest. broj 3220, idući njezinim sjevernim rubom. Kod međne točke s kat. čest. broj 2966, granica se lomi oštro na sjever i ide rubom kat. čest. broj 2966, obuhvaćajući je. Prateći rub čestice, granica dolazi do kat. čest. broj 3226 i njezinim sjeveroistočnim rubom nastavlja u smjeru jugoistoka. Granica dolazi do međne točke s kat. čest. broj 3051, lomi se oštro na jug i spušta se rubom kat. čest. broj 2967. Granica ide istočnim rubom kat. čest. broj 2969, potom se vraća na rub kat. čest. broj 2697 do početne točke opisa ove cjeline.

Granica režima II. stupnja zaštite na lokalitetu „Kočovat“

1) Početna točka opisa granice prve cjeline II. stupnja zaštite je jugozapadna međna točka kat. čest. broj 3016 KO Banatsko Arandelovo. Granica ide na sjever pa na sjeveroistok, međnom linijom kat. čest. br. 3016 i 3020, presijeca kat. čest. broj 4567 i nastavlja međnom linijom kat. čest. br. 2927 i 2928, kat. čest. br. 2928 i 2926 do nasuprot zapadne međne točke kat. čest. broj 2929. Lomi se na jugoistok, presijeca kat. čest. broj 2928 i ide međnom linijom kat. čest. br. 2929 i 2928, presijeca kat. čest. br. 4567 i 4759. U istom smjeru nastavlja međnom linijom kat. čest. br. 2950 i 2951 u duljini od 210 metara, gdje se lomi na jugozapad, presijeca kat. čest. broj 2951 do sjeverozapadne međne točke kat. čest. broj 2952. Nastavlja na jugozapad međnom linijom kat. čest. br. 2952 i 2951. Presijeca kat. čest. broj 4753 i nastavlja u istom smjeru međnom linijom kat. čest. br. 3015 i 3016 jugozapadne međne točke kat. čest. broj 3015. Lomi se na jugoistok, presijeca kat. čest. br. 4762 i 2956 jugozapadne međne točke kat. čest. broj 2953. U istom smjeru nastavlja međnom linijom kat. čest. br. 2953 i 2956, ponovo presijeca kat. čest. broj 2956, do međne linije kat. čest. broj 4569 (kanal). Skreće na jugozapad međnom linijom kat. čest. br. 4569 i 2956 do granice lokaliteta. Skreće na sjeverozapad, prateći granicu lokaliteta „Kočovat“ do početne točke opisa granice.

2) Početna točka opisa granice druge cjeline II. stupnja zaštite je jugoistočna međna točka kat. čest. broj 2982/2. Granica ide na sjever-sjeveroistok međnom linijom kat. čest. br. 2982/2 i 2982/1 do međne točke kat. čest. broj 4769. Skreće na sjeveroistok južnom međnom linijom kat. čest. broj 4769 do međne točke kat. čest. br. 4769 i 2976. Lomi se na jugozapad međnom linijom kat. čest. br. 2976 i 2975, presijeca kat. čest. broj 2975 i nastavlja međnom linijom kat. čest. br. 2975 i 2977, kat. čest. br. 2975 i 2976 tromeđe kat. čest. br. 2975, 2976 i 4769. Lomi se na sjeverozapad, presijeca kat. čest. broj 4769 do međne linije kat. čest. br. 2962 i 2967. Skreće na zapad pa na sjeverozapad međnom

linijom kat. čest. br. 2962 i 2967 do međne točke kat. čest. br. 2962 i 4762. U istom smjeru presijeca kat. čest. br. 4762 i 4568 do međne točke kat. čest. br. 2945 i 2946. Skreće na sjeveroistok pa na sjeverozapad međnom linijom kat. čest. br. 2945 i 2942 do prijelomne točke ovih čestica. Skreće na sjever-sjeverozapad, presijecajući kat. čest. broj 2962 do zapadne međne točke kat. čest. broj 2944. Skreće na sjeveroistok međnom linijom kat. čest. br. 2942 i 2944, ponovo presijeca kat. čest. broj 2942 do međne linije kat. čest. br. 2943 i 2942. Skreće na jugoistok međnom linijom kat. čest. br. 2943 i 2942, kat. čest. br. 4760 i 2942 kao i kat. čest. br. 4760 i 2968 do istočne međne točke kat. čest. broj 2968. Lomi se na sjeveroistok, presijeca kat. čest. broj 4760 i u istom smjeru nastavlja međnom linijom kat. čest. br. 2933 i 2938 kao i kat. čest. br. 2933 i 2932. Lomi se na jugoistok prateći međnu liniju kat. čest. br. 2933 i 2932 tromede kat. čest. br. 2933, 2932 i 4560. Skreće na sjeveroistok međnom linijom kat. čest. br. 4560 i 2931, u istom smjeru presijeca kat. čest. broj 4746 do državne granice odnosno granice lokaliteta „Kočovat“. Dalje ide granicom lokaliteta „Kočovat“ do nasuprot jugozapadne međne točke kat. čest. broj 2975. Lomi se na sjeveroistok, presijeca kat. čest. broj 4771, ide međnom linijom kat. čest. br. 4770 i 2975 jugozapadne međne točke kat. čest. broj 2981. Skreće na sjeverozapad, presijeca kat. čest. br. 4770 i 2982/1 do jugoistočne međne točke kat. čest. broj 2982/3. Nastavlja u istom smjeru međnom linijom kat. čest. br. 2982/3 i 2982/1, ponovo presijeca kat. čest. broj 2982/1 i ide do početne točke opisa granice.

Površina režima II. stupnja zaštite na lokalitetu Jaroš iznosi oko 1406,07 ha.

Površina režima II. stupnja zaštite na lokalitetu Siget iznosi oko 833,60 ha.

Površina režima II. stupnja zaštite na lokalitetu Kočovat iznosi oko 150,31 ha.

Ukupna površina prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite iznosi oko 2389,98 ha.

Prostorna podcjelina 2 - režim III. stupnja zaštite

Granica režima III. stupnja zaštite na lokalitetu „Jaroš“

Granica režima zaštite III. stupnja određena je granicom lokaliteta „Jaroš“ i granicom režima zaštite II. stupnja.

Granica režima III. stupnja zaštite na lokalitetu „Siget“

Granica režima zaštite III. stupnja određena je granicom lokaliteta „Siget“ i granicom režima zaštite II. stupnja.

Granica režima III. stupnja zaštite na lokalitetu „Kočovat“

Granica režima zaštite III. stupnja određena je granicom lokaliteta „Kočovat“ i granicom režima zaštite II. stupnja.

Površina režima III. stupnja zaštite na lokalitetu Jaroš iznosi oko 2850,82 ha.

Površina režima III. stupnja zaštite na lokalitetu Siget iznosi oko 1307,24 ha.

Površina režima III. stupnja zaštite na lokalitetu Kočovat iznosi oko 251,73 ha.

Ukupna površina prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite iznosi oko 4409,79 ha.

3. IZVADCI IZ PLANSKIH DOKUMENATA VIŠEG REDA I PLANOVA OD ZNAČAJA ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA

Pri izradi Prostornog plana uvažene su obveze, uvjeti i smjernice iz planova višeg reda:

- Prostornog plana Republike Srbije od 2010. do 2020. godine („Službeni glasnik RS“, broj: 88/10) i
- Regionalnog prostornog plana Autonomne Pokrajine Vojvodine („Službeni list APV“, broj: 22/11).

Pri izradi Prostornog plana sagledani su i:

- Prostorni plan područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise („Službeni list APV“, broj: 14/15) i
- Prostorni plan područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državne ceste I. reda br. 24 (Subotica - Zrenjanin - Kovin) („Službeni list APV“, broj: 19/17).

3.1. IZVADCI IZ PLANOVA VIŠEG REDA

3.1.1. Izvadak iz Prostornog plana Republike Srbije od 2010. do 2020. godine („Službeni glasnik RS“, broj: 88/10)

Prostornim planom Republike Srbije od 2010. do 2020. godine (u daljnjem tekstu: PPRS) utvrđene su dugoročne osnove organizacije, uređenja, korištenja i zaštite prostora Republike Srbije u cilju usuglašavanja ekonomskog i društvenog razvoja s prirodnim, ekološkim i kulturnim potencijalima i ograničenjima na njezinom teritoriju.

Utvrđeno je da će se razvoj, zaštita i uređenje zaštićenih prirodnih dobara obavljati na temelju prostornih planova područja posebne namjene. PPRS-om su utvrđeni ključni prioriteti, nadležnosti i ciljevi prostornog razvoja Republike Srbije.

Bioraznolikost: Temeljni cilj i načelo zaštite bioraznolikosti je održivo korištenje bioloških resursa.

Koncept razvoja zaštite bioraznolikosti Republike Srbije će se temeljiti na: zaštiti bioraznolikosti kroz sustav zaštite prirode u okviru zaštićenih prirodnih dobara; zaštiti velikog broja pojedinačnih divljih biljnih i životinjskih vrsta; uspostavi tzv. „ekološke mreže“.

Prirodna baština: Osnovni cilj zaštite i održivog korištenja prirodne baštine je očuvanje i unaprjeđenje bioraznolikosti, vrijednosti geobaštine i predjela i razvoj javnih funkcija zaštićenih područja, prvenstveno u području znanstvenoistraživačkog i obrazovnog rada, kulture, sporta i rekreacije; održivi razvoj zaštićenih područja i ostvarenje dobrobiti lokalnih zajednica kroz plansko, kontrolirano i ograničeno korištenje prirodnih resursa i prostora kao građevinske kategorije, razvoj turizma i poljoprivrede; povezivanje nacionalnog s međunarodnim sustavom zaštite prirode.

Koncept zaštite, uređenja i korištenja prirodne baštine temelji se na povećanju ukupne površine pod zaštitom u planskom razdoblju, uspostavi nacionalne ekološke mreže i prepoznavanju područja za europsku ekološku mrežu NATURA 2000, kao i izgradnji učinkovitog sustava upravljanja područjima koja su obuhvaćena navedenim mrežama.

Zaštita, uređenje i razvoj predjela: Koncept predjela kao cjeline u PPRS, postavljen je kao okosnica razrade zaštite i uređenja predjela Srbije. Tako su predjeli na teritoriju Srbije, u odnosu na stupanj i tip modifikacije, dominantne procese koji kontroliraju dani prostor i karakter utjecaja čovjeka na predjel, podijeljeni na prirodne i kulturne predjele, a kulturni

na urbane i ruralne. Osnovni cilj zaštite, uređenja i razvoja predjela Srbije je očuvanje i unaprjeđenje karaktera predjela, kao čimbenika koji utječe na kvalitetu života stanovništva i stvara temelje razvoja. Osnovni cilj zaštite, uređenja i razvoja predjela su raznovrsni, visoko kvalitetni i odgovarajuće korišteni predjeli i fizički uređena za život i boravak, prijatna ruralna i urbana naselja i gradovi, razvijenog identiteta, utemeljenog na poštovanju i afirmaciji prirodnih i kulturnih vrijednosti.

Zaštita i održivo korištenje kulturne baštine: Osnovni cilj je da se kulturna baština artikulira kao razvojni resurs, zaštititi, uredi i koristi na način koji će doprinijeti uspostavi regionalnog i lokalnog identiteta sukladno europskim standardima zaštite.

Turizam: Osnovni cilj prostornog razvoja turizma je ostvarivanje koncepta održivog razvoja turizma, kao i zaštita i uređenje turističkih prostora, uz optimalno zadovoljavanje prostorno-ekoloških i kulturnih potreba nacionalne i lokalne razine.

Operativni ciljevi prostornog razvoja turizma su: kompletiranje i zaokruživanje cjelogodišnje turističke ponude; rezervacija, zaštita i aktiviranje novih turističkih proizvoda; jačanje postojećih turističkih proizvoda; izgradnja turističke infrastrukture i unaprjeđenje sustava turističke signalizacije, kao i informatička i istraživačka potpora razvoju turizma.

Poljoprivredno zemljište: Osnovni cilj zaštite poljoprivrednog zemljišta je očuvanje ekosustavnih, agroekoloških, ekonomskih, pejzažnih, sociokulturnih i drugih važnih funkcija, usporedo s unapređivanjem prostorno-heterogenih uvjeta za proizvodnju kvalitetnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.

Šume i šumsko zemljište i lovno gospodarenje: Osnovni cilj upravljanja šumama u šumskim područjima je održivo (trajno) gospodarenje šumama, što podrazumijeva upravljanje i korištenje šuma i šumskog zemljišta na način i u takvom stupnju da se očuva bioraznolikost, a produktivnost, obnova, vitalnost i potencijal šuma da se dovedu na razinu kojom bi se zadovoljile odgovarajuće ekološke, ekonomske i društvene potrebe i današnje i budućih generacija, kako na lokalnoj, tako i na nacionalnoj razini, vodeći računa da se pri tom ne ugroze i oštete neki drugi ekosustavi.

Održivo *lovno gospodarenje* podrazumijeva gospodarenje resursima populacija divljači na način i u opsegu kojim se trajno održava i unapređuje vitalnost populacije divljači, proizvodna sposobnost staništa i bioraznolikost, čime se postiže ispunjavanje ekoloških, ekonomskih i društvenih funkcija lovstva, održavajući njihov potencijal radi zadovoljenja potreba i težnji sadašnjih i budućih generacija.

Vode i vodno zemljište: Osnovni cilj je integralno uređenje, zaštita i korištenje voda na području Republike Srbije, tretiranog kao jedinstveni vodnogospodarski prostor. Baza polazišta za izbor strateških rješenja za razvoj vodnogospodarstvene infrastrukture je da ona moraju biti potpuno usklađena s Direktivom o vodama EU.

Demografija: Osnovni dugoročni cilj demografskog razvoja je ublažavanje negativnih tendencija, koje bi se ostvarilo kroz porast razina plodnosti i pozitivnu migracijsku bilancu i dostizanje razine proste obnove stanovništva (stacionarne populacije).

Prometna infrastruktura: u ovom području PPRS je utvrdio prometne kapacitete koji se odnose i na prostor u obuhvatu Prostornog plana.

U okviru koncepta *cestovnog prometa* planirane su određene aktivnosti na sljedećim cestovnim pravcima:

- državna cesta I. reda (M-24)³, Subotica - E-75 - (neizgrađena dionica) - Senta - Čoka - Kikinda - Zrenjanin - Kovačica - Pančevo - Kovin - most na Dunavu -(Smederevo).

³ Donesena je uredba o kategorizaciji državnih cesta i sukladno tekstu Uredbe napravljena je paralela s postojećom DC: M-24 je DC I.b reda br. 11, M-22 (E-75) je DC I.a reda br. 1

Planska rješenja obuhvaćaju aktivnosti na cestovnim pravcima i cestovnoj infrastrukturi regionalnog (ili više regionalnog) značaja i mogu predstavljati prioritetnu aktivnost u okviru tih teritorijalnih cjelina uz suglasnost nadležnih republičkih institucija.

Na već izgrađenim dionicama navedenih cestovnih pravaca bit će provedena rehabilitacija i rekonstrukcija, koje podrazumijevaju skup mjera (intervencija) u cilju podizanja razine kvalitete prometnice i podizanja razine prometne usluge, sukladno utvrđenom rangu ceste.

U okviru koncepta razvoja *željezničke mreže* Srbije na području obuhvata Prostornog plana planira se revitalizacija ovih pruga u cilju povećanja dostupnosti ovim prostorima i zadržavanje koridora svih prethodno ukinutih pruga s ciljem obnove uz prethodno utvrđenu opravdanost.

Konceptom *zračnog prometa* u okviru gravitacijskog područja ovog prostora egzistirat će zračna luka u Zrenjaninu (Ečka), dok će i dalje osnovni kapacitet u prijevozu putnika i CARGO prometa za ovaj dio Vojvodine biti zračna luka „Nikola Tesla“ u Beogradu.

Vodno gospodarstvo i vodnogospodarstvena infrastruktura: Predmetni prostor pripada regionalnom sustavu gornje Tise za vodoopskrbu. Za vodoopskrbu ove regije predviđene su, pored postojećih lokalnih izvorišta i prerađene riječne vode Tise. S obzirom na kvalitetu voda ove rijeke, posebna pažnja se mora posvetiti načinu pročišćavanja ovih voda. Ovom sustavu pripadaju naselja u općinama Subotica, Kanjiža, Novi Kneževac, Senta, Čoka, Ada, Kikinda i Nova Crnja. Alternativna rješenja vezana su za dovođenje voda s veće udaljenosti. Podrazumijeva se ostvarenje međudržavne suradnje, kojom bi se kvaliteta riječne vode Tise popravila ili barem zadržala na sadašnjoj razini.

Predmetni prostor pripada Banatskom regionalnom sustavu korištenja, uređenja i zaštite riječnih voda. Na prostoru Banata osnovnu hidrološku mrežu čine konturni vodotoci Dunav i Tisa s riječnim akumulacijama uzvodno od brana „Đerdap 1“ na Dunavu i „Bečej“ na Tisi, banatski vodotoci: Zlatica, Stari Begej, Tamiš, Brzava, Karaš i Nera, zatim banatski dio višenamjenskog regionalnog hidrosustava „DTD“ i „Nadela“, spojni kanal između Dunava i Tamiša „Karašac“, sustav hidrotehničkih objekata „Donji Tamiš“, kao i zaštitni sustav od uspora HE „Đerdap 1“, koji su svi međusobno vodnorežimski usuglašeni.

Energetska infrastruktura: Osnovni cilj razvoja energetske infrastrukture je aktivno sudjelovanje Republike Srbije u planiranju i izgradnji strateške-regionalne i paneuropske energetske infrastrukture za prijenos električne energije i transport nafte i plina iz novih izvora opskrbe, uključujući i hitnu izgradnju podzemnog skladišta plina u Republici Srbiji, sve u cilju pouzdane i sigurne opskrbe potrošača.

Osnovni prioritet razvoja energetike je tehnološka modernizacija svih energetskih objekata, infrastrukturnih sustava i izvora, u svim sektorima (nafte, plina, sektor elektroenergetike s prijenosnim sustavom i distribucijskim sustavom). Razvoj distribucijske mreže odvijat će se sukladno strategiji razvoja energetike i programima razvoja nadležnih poduzeća.

U narednom planskom razdoblju potrebno je stimulirati razvoj i korištenje obnovljivih izvora energije (OIE), čime će se znatno utjecati na poboljšanje životnog standarda i zaštitu i očuvanje prirodne sredine i okoliša.

Elektroenergetska infrastruktura: Opći cilj razvoja elektroenergetske infrastrukture je njihova sinkronizacija sa svim aktivnostima na ovom području i osiguranje najpovoljnijih uvjeta za zaštitu okoliša i očuvanje prirodnih vrijednosti.

Mineralne sirovine: Osnovni cilj je strogo kontrolirano, plansko, održivo i ekonomično korištenje mineralnih sirovina i podzemnih voda, uz odgovarajuće mjere zaštite, kako bi se postigla konkurentnost na domaćem i svjetskom tržištu.

Budući razvoj sektora mineralnih sirovina (obuhvaćajući i korištenje podzemnih voda), podrazumijeva:

- intenziviranje i finaliziranje osnovnih geoloških i hidrogeoloških istraživanja;

- pri otvaranju i radu rudarskih objekata strogo poštovanje i primjena ekoloških uvjeta i standarda i najboljih dostupnih tehnika zaštite okoliša, uključujući i potpunu rekultivaciju terena po završetku rudarskih radova.

Korištenje obnovljivih izvora energije (OIE): Osnovni cilj je povećanje korištenja OIE, uz smanjenje negativnih utjecaja na okoliš, što je u ekonomskom interesu Republike Srbije.

Energetska učinkovitost u zgradarstvu, industriji, prometu i komunalnim uslugama: Osnovni cilj je povećanje energetske učinkovitosti u sektorima zgradarstva, industrije, prometa i komunalnih usluga, što je i u ekonomskom interesu Republike Srbije, od značaja za zaštitu okoliša u kontekstu održivog korištenja i očuvanja prirodnih resursa.

Elektronička komunikacijska infrastruktura: Razvoj elektroničkih komunikacija podrazumijeva uvođenje najsuvremenijih tehnologija u području elektroničkih komunikacija, modernizaciju postojeće infrastrukture i objekata, izgradnju sigurne širokopojasne mreže na svim razinama.

Zaštita okoliša i održivi razvoj: Koncept zaštite i unapređenja okoliša temelji se na:

- očuvanju prirodnih vrijednosti, što podrazumijeva kvalitetan okoliš (čist zrak, kvalitetna voda za piće, očuvano poljoprivredno zemljište, postojanost ekosustava i bioraznolikosti);
- zaštiti prirodnih vrijednosti i nepokretnih kulturnih dobara kroz djelotvorno upravljanje zaštićenim područjima;
- planiranju na osnovama održivog razvoja odnosno racionalnog korištenja prirodnih resursa - zemljišta, vode, sirovina i drugih prirodnih resursa, uvažavajući „ekološki“ kapacitet prostora, uz povećano korištenje obnovljivih izvora energije;
- procjeni utjecaja planova, programa, objekata i aktivnosti na okoliš, kao osnove za planiranje mjera zaštite;
- integriranju zaštite okoliša u sektore planiranja, projektiranja i izgradnje, kroz instrumente procjene utjecaja (SPU za planove i programe, PU za projekte).

Prema prostornoj diferencijaciji okoliša u PPRS, definiranoj na temelju stanja i mjera zaštite okoliša, koje je potrebno poduzimati u odnosu na kategoriju, zaštićeno područje obuhvaćeno Prostornim planom pripada području veoma kvalitetnog okoliša.

Prirodne nepogode i tehnološke nesreće: Koncept zaštite od prirodnih nepogoda i tehnoloških nesreća - suvremeni koncept zaštite i upravljanja polazi od činjenice da je na svim razinama i u svim fazama planiranja potrebno definirati prihvatljivu razinu rizika od prirodnih nepogoda i tehnoloških nesreća, pa zatim sustavom preventivnih, organizacijskih i drugih mjera i instrumenata intervenirati u cilju sprečavanja njihovog nastanka, odnosno smanjivanja posljedica nepogoda na prihvatljivu razinu. Da bi se mogla izvršiti pravilna procjena stupnja povredivosti prostora, odnosno ograničenja za njegovo korištenje, potrebno je pristupiti izradi katastra ugroženosti prostora od prirodnih nepogoda u funkciji prostornog planiranja.

Obrana zemlje: Osnovni cilj usuglašavanja prostornog razvoja s potrebama obrane zemlje je stvaranje prostornih uvjeta koji će u potpunosti odgovarati potrebama suvremenog sustava obrane, radi sigurnog funkcioniranja u uvjetima ugrožavanja sigurnosti, osiguranje prostornih uvjeta za nesmetano funkcioniranje vojnih kompleksa i objekata od posebnog značaja za obranu zemlje, smanjenje negativnih utjecaja vojnih kompleksa na okoliš i područja posebne namjene i stvaranje uvjeta za civilnu zaštitu stanovništva, materijalnih i prirodnih resursa u slučaju prirodnih nepogoda i tehničko-tehnoloških nesreća.

3.1.2. Izvadak iz Regionalnog prostornog plana Autonomne Pokrajine Vojvodine („Službeni list APV“, broj: 22/11)

Okvir prostornog razvoja AP Vojvodine do 2020. godine utvrđen je Regionalnim prostornim planom AP Vojvodine (u daljnjem tekstu: RPP APV). Na temelju RPP APV, prostorni planovi područja posebne namjene će se raditi za prostorne cjeline, čiju posebnost određuje jedna

ili više opredjeljujućih namjena, aktivnosti ili funkcija u prostoru koje su od republičkog, odnosno pokrajinskog interesa (područja zaštićenih prirodnih dobara i dr.).

Za potrebe izrade ovog Prostornog plana, posebno se izdvajaju sljedeće odredbe:

Zaštita prirodnih dobara i bioraznolikosti: Osnovni koncept zaštite prirodnih dobara i bioraznolikosti temelji se na povećanju ukupne površine pod zaštitom, njihovom sagledavanju u okviru ekološke mreže Republike Srbije, odnosno ekološke mreže na teritoriju AP Vojvodine, prepoznavanju područja za europsku ekološku mrežu NATURA 2000 i izgradnji učinkovitog sustava upravljanja područjima koja su obuhvaćena navedenim mrežama.

RPP APV definirani su operativni ciljevi zaštite i unapređenja prirodnih dobara i bioraznolikosti:

- „pravodobno sprečavanje aktivnosti i djelatnosti koje mogu prouzročiti negativne posljedice u prirodi;
- obnova narušenih dijelova prirode;
- provedba mjera (konzervacije, sanacije-revitalizacije i rekultivacije, i dr.) i režima zaštite i monitoringa stanja zaštićenih područja, uz stalno praćenje stanja i promjena u prirodi;
- smanjivanje gubitka i pritisaka na bioraznolikost“.

Ekološku mrežu na prostoru obuhvata Prostornog plana predstavljaju ekološki značajno područje Specijalni rezervat prirode „Pašnjaci velike droplje“, staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja i ekološki koridori.

Specijalni rezervat prirode „Pašnjaci velike droplje“ je stekao međunarodni status, odnosno predstavlja područje nacionalne Emerald mreže, međunarodno značajno područje za ptice (IBA) i međunarodno značajno biljno područje (IPA).

Zaštita, uređenje i razvoj predjela: Osnovni cilj zaštite, uređenja i razvoja predjela je očuvanje izvornih odlika, identiteta i raznolikosti predjela, uz afirmaciju prirodnih i kulturnih vrijednosti. U cilju osiguravanja specifičnog karaktera predjela, kojim se čuva predjelna raznolikost, identitet i povezanost, prostor AP Vojvodine se diferencira u odnosu na stupanj modifikacije prirodnog predjela na prirodne i kulturne predjele, gdje se u okviru kulturnih razlikuju ruralni i urbani predjeli, određeni karakterom i intenzitetom promjena, korištenjem i naseljavanjem prostora. U okviru vojvođansko-panonsko-podunavske makroregije izdvajaju se predjelne cjeline različitog karaktera, utemeljenog na prirodnim i kulturnim posebnostima, kao i društveno-ekonomskim promjenama kojima su kroz vrijeme bili izloženi. One izražavaju predjelnu raznovrsnost teritorija AP Vojvodine i doprinose uspostavljanju regionalnog i lokalnog identiteta.

Predjelne značajke i prepoznatljivost AP Vojvodine vidno naglašavaju lesni odsjeci i terase, prostrane pješčare, meandrirajući tokovi velikih panonskih rijeka kao što su Dunav, Tisa, Sava, Tamiš i Begej, kao i niz manjih vodotokova značajnih za brojne prirodne i gospodarske funkcije. Od posebnog značaja su ritovi, koji podliježu zaštiti, uglavnom kao dijelovi specijalnih rezervata prirode ili parkovi prirode. Šumske oaze autohtonih šuma u njihovom okruženju su od posebnog ekološkog značaja.

Zaštita, uređenje i unapređenje kulturnih dobara: Osnovni cilj je zaštita, uređenje i korištenje kulturnih dobara kao razvojnog resursa radi isticanja regionalnog, subregionalnog i lokalnog identiteta.

Zaštita, uređenje i unapređenje kulturnih dobara mora se promatrati u okviru razvoja cjelokupnog područja kulturne baštine, koja predstavlja razvojni resurs koji je potrebno zaštititi, urediti i koristiti na način koji će doprinijeti uspostavi regionalnog i lokalnog identiteta, sukladno europskim standardima zaštite.

Turizam: Osnovni cilj je održivi razvoj turizma uz suradnju privatnog, javnog i nevladinog sektora, jačanje prekogranične suradnje, uvođenje standarda i uspostavu konkurentnog turističkog gospodarstva AP Vojvodine.

U odnosu na izdvojena turistička odredišta na prostoru AP Vojvodine, područje obuhvaćeno Prostornim planom pripada turističkom odredištu Subotica - Gornja Tisa. Ključni turistički proizvodi s određenim oblicima turizma su: ekoturizam (promatranje ptica, edukativni i znanstvenoistraživački turizam), manifestacijski i lovni turizam.

Šume i šumsko zemljište i lovno gospodarenje: Osnovni cilj razvoja šumarstva i lovstva je održivi razvoj šuma i lovnog gospodarenja i povećanje površina pod šumama. Prostorni razvoj šumarstva podrazumijeva kontinuirano gospodarenje šumom kroz održavanje proizvodnih potencijala šumskog zemljišta, kao jednog od najvažnijih proizvodnih čimbenika.

Razvoj lovstva se osigurava kroz održivo gospodarenje populacijama divljači i njihovih staništa na način i u opsegu kojim se trajno održava i unapređuje vitalnost populacija divljači, proizvodna sposobnost staništa i bioraznolikost, čime se postiže ispunjavanje ekonomskih, ekoloških i društvenih funkcija lovstva.

Poljoprivredno zemljište: Osnovni cilj je održivo korištenje i očuvanje poljoprivrednog zemljišta zaštitom njegovih ekonomskih, agroekoloških, ekosustavnih, pejzažnih, sociokulturnih i drugih funkcija i usklađivanje s unapređenjem uvjeta za proizvodnju kvalitetnih poljoprivrednih proizvoda u potrebnom opsegu.

Zaštita i korištenje poljoprivrednog zemljišta na području AP Vojvodine temelji se na konceptu održivog poljoprivrednog i ruralnog razvoja. Zahvaljujući svojim osobinama i kompleksnim funkcijama, zemljište predstavlja esencijalni prirodni resurs, a njegovo održivo korištenje i zaštita među ključnim su elementima ostvarivanja održivog razvoja. Sa stajališta održivosti, prioritet ima uspostava učinkovitih mehanizama zaštite plodnih oraničnih zemljišta od preuzimanja u nepoljoprivredne svrhe.

Demografija: Osnovni cilj demografskog razvoja AP Vojvodine je stacionarno stanovništvo, tj. stanovništvo u kome će sljedeći naraštaji biti iste veličine kao i postojeći, uz prilagodbu očekivanim demografskim promjenama.

Prometna infrastruktura: Prometnu mrežu državnih cesta na predmetnom području potrebno je tretirati kao jedinstven sustav, u kojem prioritet na državnim cestama ima tranzit (izmještanje tranzitnog prometa iz naseljenih mjesta).

U skladu s tim predviđene su aktivnosti na:

- državnoj cesti I. reda: Đala (veza s Rumunjskom) - Čoka (R-112) - Kikinda - Zrenjanin - Pančevo - Kovin (M-24), (Banatska magistrala).

Predviđene su aktivnosti na izgradnji-rekonstrukciji pojedinih dijelova postojeće cestovne mreže, kao i aktivnosti na planiranim cestovnim pravcima regionalnog značaja: obilaznice oko Novog Kneževca i Mokrina, Novi Kneževac - Crna Bara.

Aktivnosti na određenom cestovnom pravcu podrazumijevaju skup različitih planskih i projektnih rješenja i izvođenja građevinskih radova na rehabilitaciji i rekonstrukciji, dogradnji i izgradnji, na pojedinim dionicama utvrđenog cestovnog pravca (ili na cjelokupnoj duljini).

U okviru koncepta razvoja *željezničke mreže* Srbije na području obuhvata Prostornog plana postojat će željezničke pruge:

- lokalne pruge na smjeru Kikinda - Banatsko Arandelovo - granica Rumunjske - (prekategorizacija lokalne u regionalnu na dionici od Banatskog Arandelova do granice s Rumunjskom).

Planira se revitalizacija pruge u cilju povećanja dostupnosti ovim prostorima i zadržavanje

koridora svih prethodno ukinutih pruga s ciljem obnove uz prethodno utvrđenu opravdanost.

Za razvoj nemotornog - biciklističkog prometa posebno su pogodna područja u zaštićenim prirodnim cjelinama kao što su specijalni rezervati prirode.

Vodni resursi: Osnovni cilj je održivo korištenje voda uz odgovarajuće mjere zaštite. Operativni ciljevi su uspostava integralnog i intersektorskog planiranja korištenja i zaštite vodnih resursa na cijelom teritoriju AP Vojvodine, racionalno korištenje vodnih resursa i objedinjavanje korisnika u regionalne vodnogospodarske sustave, iskorištavanje energetskog potencijala rijeka i izgrađenih hidrosustava, uspostava ekonomske cijene vode, smanjenje i kontrola točkastih i difuznih izvora onečišćenja, recirkulacija korištenih voda, unapređenje sustava zaštite od vanjskih voda (poplava).

Koncept vodoopskrbe naselja utemeljen je na razvoju regionalnih sustava, kao najpovoljnijih s gledišta eksploatacijskih troškova i gledišta osiguravanja sigurne i kvalitetne distribucije. Temelj razvoja budućih regionalnih vodoopskrbnih sustava čine zaštićena izvorišta podzemnih i površinskih voda. Načelo je da se do racionalnih i ekološki prihvatljivih granica iskoriste lokalna izvorišta podzemnih i površinskih voda, a da se tek nakon toga regionalnim sustavima doprema samo nedostajuća voda.

U domeni **vodnog gospodarstva** operativni ciljevi su: usuglašavanje i harmonizacija zakonskih i institucionalnih temelja u svim područjima sa zahtjevima direktiva EU o vodama, provedba mjera kontrole emisije iz rasutih i drugih izvora zagađenja s ciljem poboljšanja kvalitete vode u vodotocima, revitalizacija i rekonstrukcija sustava za odvodnju unutrašnjih atmosferskih voda s poljoprivrednih i drugih površina, izgradnja i revitalizacija regionalnih sustava (Bačka, Banat i Srijem) za osiguravanje vode za navodnjavanje, tehnološke potrebe industrije i druge sadržaje, dogradnja, rekonstrukcija i revitalizacija hidrosustava DTD, izgradnja, rekonstrukcija i sanacija objekata za obranu od vanjskih voda, obrana od poplava.

Energetska infrastruktura: Razvoj energetike podrazumijeva revitalizaciju, rekonstrukciju i modernizaciju postojećih energetskih objekata u cilju sigurnosti, pouzdanosti, smanjenja gubitaka i negativnih utjecaja na okoliš, povećanje udjela korištenja raspoloživih potencijala, racionalizaciju korištenja energije i energenata na svim razinama.

Mineralne sirovine: Korištenje geoloških resursa AP Vojvodine mora polaziti od ekonomski raspoloživih sirovina, čija se eksploatacija i prerada temelji na načelima održivog razvoja, koji istodobno osiguravaju optimalno upravljanje ekološkim konfliktima, koji su značajno prisutni u AP Vojvodini, a naročito u području zaštićenih prirodnih dobara. Ograničenost i neobnovljivost raspoloživih geoloških resursa uvjetuju da se planska rješenja temelje na načelu održivosti.

Obnovljivi izvori energije: Potencijalna energija dobivena iz biomase je najznačajniji energetski potencijal obnovljivih izvora na prostoru AP Vojvodine, s obzirom na zastupljenost poljoprivrednog i šumskog područja, odnosno zastupljenost resursa ostataka ratarske i šumske proizvodnje, a također i korištenje solarne i energije vjetra.

Energetska učinkovitost: Povećanje energetske učinkovitosti potrebno je razmatrati kao veliki potencijalni izvor energije. Izgradnjom novih, energetski učinkovitih objekata i adaptacijom postojećih objekata u energetski učinkovite, znatno će se smanjiti troškovi korištenja energije ovih korisnika, ali i ukupna energetska ovisnost ovog prostora.

Elektronička komunikacijska infrastruktura: U cilju dostizanja jednog od glavnog pokretača nove ekonomije, koja se odlikuje fuzijom ICT (informacijsko-komunikacijskih tehnologija) i njihovih primjena, elektroničke komunikacije se moraju razvijati kao suvremeni sustav, što podrazumijeva uvođenje najsuvremenijih tehnologija u području elektroničkih komunikacija.

Zaštita okoliša i održivi razvoj: Prema RPP APV, osnovni cilj u području zaštite okoliša je snažna afirmacija koncepta zaštite i unapređenja okoliša kao temelja uravnoteženog razvoja, korištenja i uređenja AP Vojvodine.

U kontekstu zaštite i unapređenja okoliša neophodno je zaustaviti daljnju degradaciju i vršiti prevenciju, sanaciju i revitalizaciju ugroženih područja, poštivanjem sljedećih načela: održivo korištenje prirodnih resursa i očuvanje i unapređenje ekološki osjetljivih prirodnih vrijednosti, smanjenje razine onečišćenja okoliša, sanacija najugroženijih područja, uspostava lokalnih registara izvora onečišćenja okoliša, kao dijela nacionalnog registra, sa sustavom kontrole i kontinuiranim praćenjem parametara koji karakteriziraju kvalitetu okoliša. Također, neophodno je predvidjeti zaštitu, obnovu i sanaciju zaštićenih prirodnih područja, uz očuvanje ekološke ravnoteže.

Mjere i aktivnosti u dijelu zaštite okoliša, definirane RPP APV, provode se prema prostornoj diferencijaciji okoliša, prema kojoj se predmetno zaštićeno područje ubraja u područja veoma kvalitetnog okoliša.

U području gospodarenja otpadom definirana je neophodnost udruživanja općina sukladno odredbama Strategije upravljanja otpadom i PPRS, radi zajedničkog gospodarenja otpadom, čime će se uspostaviti sustav regionalnih središta za gospodarenje otpadom.

Pri izradi planske i urbanističke dokumentacije, kao regulatorni instrument zaštite okoliša ključnu ulogu ima strateška procjena utjecaja planova i programa na okoliš i procjena utjecaja konkretnih projekata tj. objekata na okoliš.

Zaštita od elementarnih nepogoda i tehničko-tehnoloških nesreća: Osnovni cilj u području zaštite od elementarnih nepogoda i tehničko-tehnoloških nesreća je minimizacija rizika po ljudsko zdravlje i živote, kao i očuvanje prirodnih i stvorenih vrijednosti.

Na utvrđivanje koncepta prostornog razvoja utječu postojeće djelatnosti s prisutnim čimbenicima rizika, ugroženost prostora prirodnim nepogodama i funkcionalna namjena prostora. Planiranje namjene i sadržaja prostora i implementacija mjera prevencije ima za cilj sprječavanje ili smanjivanje vjerojatnosti nastanka nesreća i mogućih posljedica, a organiziraju se i provode na temelju procjene rizika i posljedica od nesreća.

Obrana zemlje: Temelj planiranja i uređenja prostora za potrebe obrane zemlje čini ukupna postojeća infrastruktura, optimalno prilagođena za izvršavanje dodijeljenih misija i zadataka Vojske i drugih obrambenih snaga. Ovisno od procjene stupnja ugroze, planiranje i uređenje prostora za potrebe obrane podrazumijeva poduzimanje odgovarajućih prostornih i urbanističkih mjera u postupcima planiranja, uređenja i izgradnje, na usuglašavanju prostornog razvoja u cilju osiguravanju uvjeta za potrebe djelovanja i izvršenje obrane.

3.2. IZVADCI IZ PROSTORNIH PLANOVA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE OD ZNAČAJA ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA

Prostorni planovi područja posebne namjene od značaja za izradu Prostornog plana su:

- Prostorni plan područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise („Službeni list APV“, broj: 14/15) i
- Prostorni plan područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državne ceste I. reda broj 24 (Subotica - Zrenjanin - Kovin) („Službeni list APV“, broj: 19/17).

3.2.1. Izvadak iz Prostornog plana područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise („Službeni list APV“, broj: 14/15)

Ekološki koridor Tise predstavlja koridor od međunarodnog značaja i čine ga rijeka Tisa s obalnim pojasom, zaštićena područja PP „Kamaraš“, PP „Stara Tisa“ kod Bisernog ostrva, kao i područja predviđena/rezervirana za zaštitu: Gornja Tisa i Donja Tisa⁴.

Prema Prostornom planu područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise (u daljnjem tekstu: PPPPN), ekološki koridor Tise, pored vodnog tijela, obuhvaća i katastarske čestice nebranjene dijela plavnog područja i obrambenih nasipa. Ekološki koridor većim dijelom se nalazi na prostoru vodnog zemljišta⁵. Na određenim lokacijama ekološki koridor Tise obuhvaća i dijelove branjene dijela plavnog područja koji su značajni za funkcioniranje koridora, kao što su livade, tršćaci i sl., koji ne pripadaju vodnom zemljištu (ove prostorne cjeline su također definirane katastarskim česticama).

Održivi razvoj multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise zahtijeva usklađenost planiranih aktivnosti s potrebama očuvanja prirode i kvalitete okoliša.

U okviru cjeline ekološkog koridora sa zaštitnim zonama definiraju se sljedeće podcjeline:

- Ekološki koridor Tise
- Zaštitne zone ekološkog koridora do 50 m, 200 m i 500 m.

Procjenom stanja, prostorne i funkcionalne povezanosti, kao i stupnja ugroženosti utvrđenih, izdvojenih i potencijalnih elemenata ekološke mreže na predmetnom prostoru, ovim PPPPN-om se daju uvjeti, mjere i pravila kojima će se ostvariti određena razina zaštite na poljoprivrednom, šumskom, vodnom i građevinskom zemljištu.

Provedba PPPPN-a odnosi se na površine pod režimom posebne namjene, a ostvaruje se kroz:

- izravnu primjenu PPPPN u ekološkom koridoru;
- izradu urbanističke dokumentacije u ekološkom koridoru;
- primjenu mjera zaštite u zaštitnoj zoni ekološkog koridora.

Smjernice za provedbu dane su detaljnije za:

- građevinsko zemljište u ekološkom koridoru i
- građevinsko zemljište u zaštitnoj zoni ekološkog koridora.

Za građevinsko zemljište u zaštitnoj zoni ekološkog koridora Tise, primjenjivat će se mjere i uvjeti iz ovog PPPPN.

Uvjeti za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih objekata i infrastrukture u dijelu zaštitne zone izdaju se u skladu s:

- važećim planskim dokumentom, uz primjenu mjera zaštite iz ovog PPPPN, ili
- novim planskim dokumentom, izrađenim sukladno smjernicama iz ovog PPPPN.

U slučaju kad se ekološki koridor Tise i njegova zaštitna zona preklapaju s posebnom namjenom drugog prostornog plana čija je posebna namjena zaštita prirode, vrijedit će pravila i mjere zaštite koji se odnose na područje s većim stupnjem zaštite. U slučaju kad se ekološki koridor Tise i njegova zaštitna zona preklapaju s posebnom namjenom drugog prostornog plana čija posebna namjena nije zaštita prirode, već razvoj infrastrukturnih sustava, vrijedit će pravila i mjere zaštite koji se odnose na predmetnu posebnu namjenu. U cilju zaštite ekološkog koridora, u planovima čija je izrada u tijeku, moraju se uvažiti mjere zaštite ekološkog koridora definirane ovim PPPPN.

⁴ Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži

⁵ Čl. 8. i 9. Zakona o vodama („Sl. glasnik RS“, broj: 30/10 i 93/12) koji određuje pojam „priobalnog zemljišta“

Na prostoru obuhvata Prostornog plana nalazi se dio zaštitne zone ekološkog koridora Tise od 0 do 500 m koja je definirana Prostornim planom područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise. Prostorni plan se preklapa s navedenom zaštitnom zonom u KO Novi Kneževac, u dijelu od 200 do 500 m.

3.2.2. Izvadak iz Prostornog plana područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državne ceste I. reda broj 24 (Subotica - Zrenjanin - Kovin) („Službeni list APV“, broj: 19/17)

Obuhvat Prostornog plana se preklapa u dijelu s Prostornim planom područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državne ceste I. reda broj 24 (Subotica - Zrenjanin - Kovin) na teritoriju lokalne samouprave:

- Općine Novi Kneževac (KO Srpski Krstur, KO Novi Kneževac i KO Banatsko Aranđelovo);
- Opštine Čoka (KO Vrbica, KO Crna Bara, KO Jazovo i KO Ostojićevo);
- Grada Kikinde (KO Mokrin i KO Sajan).

Osnovna planska rješenja Prostornog plana područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državne ceste I. reda broj 24 (Subotica - Zrenjanin - Kovin), kao i pravila uređenja i građenja iz tog Plana primjenjivat će se u dijelu koridora cestovne infrastrukture državne ceste na osnovnom cestovnom pravcu nekadašnjeg M-24 i R-112, u kojem se preklapa s ovim Prostornim planom.

Predmet Prostornog plana područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državne ceste I. reda broj 24 (Subotica - Zrenjanin - Kovin) je koridor cestovne infrastrukture državne ceste na osnovnom cestovnom pravcu nekadašnjeg M-24 i R-112. Ostale namjene površina u obuhvatu Prostornog plana definirane su važećim prostornim i urbanističkim planovima.

Prostornim planom područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državne ceste I. reda broj 24 (Subotica - Zrenjanin - Kovin) posebno se utvrđuju uvjeti i mjere zaštite, korištenja i uređenja prostora koji se opredjeljuje za posebnu namjenu (koridor ceste). Za preostali prostor u granicama tog Prostornog plana, po pitanju namjene zemljišta, nadležna državna tijela donošenjem planova definiraju način uređenja i korištenja prostora, njegove zaštite i izgradnje.

3.3. PREGLED PLANSKE DOKUMENTACIJE LOKALNIH SAMOUPRAVA OD ZNAČAJA ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA

Područje obuhvata Prostornog plana obuhvaća dio teritorija Grada Kikinde i dijelove teritorija općina Novi Kneževac i Čoka, za koje su doneseni sljedeći prostorni planovi koji su korišteni za izradu Prostornog plana:

- Prostorni plan Grada Kikinde („Službeni list Općine Kikinda“, br. 12/13 i 16/13 i „Službeni list Grada Kikinde“ broj: 17/20);
- Prostorni plan Općine Novi Kneževac („Službeni list opštine Novi Kneževac“, broj: 23/15) i
- Prostorni plan Općine Čoka („Službeni list opštine Čoka“, broj: 11/13).

4. SKRAĆENI PRIKAZ I OCJENA POSTOJEĆEG STANJA

Analizom postojećeg stanja prirodnih i stvorenih vrijednosti u okviru granice obuhvata Prostornog plana detaljno je sagledan promatrani prostor i prepoznati su utjecaji na zaštićeno područje, čija je zaštita, unapređenje i korištenje predmet izrade ovog Prostornog plana.

4.1. SKRAĆENI PRIKAZ POSTOJEĆEG STANJA (POTENCIJALI I OGRANIČENJA)

Rezervat se nalazi u sjevernom Banatu i sastoji se od tri međusobno razdvojene cjeline: „Jaroš“, „Kočovat“ i „Siget“. Područje pašnjaka „Jaroš“ zauzima najveću površinu i prostire se južno od rijeke Zlatice, na teritoriju Općine Čoka i Grada Kikinde. „Kočovat“ se nalazi uz granicu s Republikom Rumunjskom, na teritoriju Općine Novi Kneževac, dok se „Siget“ nalazi na krajnjem sjeveru Banata, na teritoriju Općine Novi Kneževac.

4.1.1. Prirodni uvjeti

4.1.1.1. Geološke i geomorfološke značajke

U morfološkom pogledu, sjeverni Banat predstavlja nizinu s apsolutnim visinama koje se kreću od 76 m do 85 m. Nizina je nagnuta prema koritu rijeke Tise i u okviru nje se izdvajaju dvije morfološke cjeline: aluvijalna ravan i praporna terasa.

Najveću aluvijalnu ravan ima rijeka Tisa, dok su njezine pritoke Moriš i Zlatica formirale manje aluvijalne ravni. Posebno je značajna aluvijalna ravan rijeke Zlatice, jer se na njoj prostire današnje zaštićeno prirodno dobro „Pašnjaci velike droplje“.

Ova ravan je razgranata i široka, ispresijecana je mnogobrojnim dolinama koje predstavljaju ostatke starih tokova Zlatice ili neke druge veće rijeke. Od morfoloških oblika aluvijalna ravan ima meandre, mrtvaje, obalne gredice i obalne brežuljke. U središnjem dijelu prirodnog dobra „Pašnjaci velike droplje“ nalazi se jedan takav meandar. S geološkog aspekta, aluvijalna ravan je sastavljena od fluvijalnih pijeskova i muljevite gline.

Praporna terasa je sastavljena od suhozemnog pretaloženog barskog materijala, dok u manjem dijelu u skladovima ima jednostavnog materijala prapornog podrijetla žute boje. Navedeni materijal s glinom daje posebnu osobinu površinskom reljefu, jer se na tim površinama formiraju bare i močvare. Niže zemljište predstavlja slatine, slične onima na prostoru sadašnjeg Rezervata. Slatinski tereni predstavljaju pašnjake za pašu stoke susjednih naselja, prvenstveno Banatskog Arandelova.

4.1.1.2. Hidrografske i hidrološke značajke

Osnovne hidrološke značajke sjevernog Banata, kao i područja Rezervata, uvjetuje rijeka Tisa. Tisa je, kao i njezini pritoci u sjevernom Banatu, po postanku mlada rijeka. Nastala je početkom diluvija kada je zbog velikih spuštanja u području Egejskog mora Panonsko jezero naglo oteklo. Tijekom daljnjih geoloških razdoblja dolazi do spuštanja zemljišta - senteška depresija. Spuštanje zemljišta je od iznimnog značaja za tok i formiranje dolina lijevih pritoka rijeke Tise u sjevernom Banatu.

Na području sjevernog Banata u rijeku Tisu ulijevala su se tri pritoka: Moriš, Zlatica i Galacka. U rijeku Tisu kod Segedina ulijeva se Moriš. Ušće rijeke Zlatice u rijeku Tisu je južno od Padeja, a Galacka se ulijevala u Tisu između Padeja i Novog Bečeja. Smatra se da su korita Galacke i Zlatice nekadašnja korita Moriša, koji je nekada tekao južnije. Pomicanje Moriša na sjever tijekom geoloških razdoblja okončalo se prije virma.

Protjećući kroz ravnice, Tisa ima veoma mali pad. Kao posljedica tako malog pada rijeka Tisa je krivudala, zasipala svoje korito i mijenjala tok, pri čemu je obilno plavila okolno zemljište pri visokim vodama. Nepovoljni uvjeti za plovidbu i štete koje je nanosila rijeka Tisa poplavama, uvjetovali su potrebu hidromelioracijskih radova koji su započeti u drugoj polovici XIX. stoljeća, a traju i do današnjeg dana. Radovi započeti na i uz rijeku Tisu postupno su se prenosili na zaleđe, posebno izgradnjom sustava DTD. Na dijelu Rezervata

oko Banatskog Arandelova, Tisa je prapornu terasu erodirala i formirala svoju aluvijalnu ravan. Nekada se prostor zapadno od naselja plavio preko Široke bare tiskom vodom. Izgradnjom nasipa na Tisi i kopanjem kanalske mreže (Novokneževačkog kanala) južno od Rezervata, utjecaj površinskih voda na opće stanje ovoga lokaliteta znatno je umanjen.

Rezervat se prostire južno od rijeke Zlatice. Zlatica je nekada bila jedan od značajnih pritoka u slivu rijeke Tise. O njezinoj veličini i toku u daljnjoj prošlosti govore zastarjeli tokovi i mrtvaje. Njezina prostrana aluvijalna ravan, zatim brojni presječeni i napušteni meandri svjedoče da je Zlatica nekada divlje otjecala. Kasnije je Zlatica regulirana, tako da danas predstavlja usku kanaliziranu rječicu, ali još uvijek na pojedinim dijelovima meandrira. Preko kikindskog kanala povezana je s glavnim kanalom hidrosustava DTD. Režim Zlatice u velikoj mjeri ovisi od režima Tise. Pri niskom vodostaju u Tisi, voda iz Zlatice gravitacijski otječe, i na taj način se odvodnjava oko 50.000 ha u području. Međutim, pri visokim vodostajima Tise događa se da razina vode u njezinom koritu dostigne visinu razine u Zlatici i u slučajevima kada je razina u Tisi i dalje rasla, dolazilo je do izlijevanja Zlatice u njezinu aluvijalnu ravan. Da bi se to spriječilo, izvedena je ustava na granici između Srbije i Rumunjske, koja se zatvara kada se razina podigne do kote 77,60 m.n.v. Problem odvodnje Zlatice riješen je povezivanjem s Kikindskim kanalom. Duljina toka kroz našu zemlju iznosi 30 km. Veliki vodostaj na Zlatici nekada se javljao između 10. ožujka i 10. travnja.

Tada je Zlatica predavala Tisi prosječno 30 m³/s, da bi pojedinih godina količina vode bila i udvostručena. Preko ljeta Zlatica je povremeno presušivala.

Hidrografski režim na Zlatici danas nije prirodan. Zlatica je u Rumunjskoj spojena kanalom s rijekom Moriš. Pri visokom vodostaju, voda se iz Moriša upušta u Zlaticu. Danas je Zlatica dio sustava DTD i vodni režim ovisi prvenstveno od vodnog režima u cijelom sustavu.

Najveći prtok rijeke Zlatice nekada je bila Đukošinska rječica. Đukošinska rječica izvire u Rumunjskoj, protječe kroz Mokrin, a ulijeva se u Kikindski kanal u sustav DTD. Ova kanalizirana rječica je danas tijekom većeg dijela godine suha. Đukošinska rječica teče u smjeru Mokrina, a zatim ide u smjeru Iđoša. Korito je presječeno Kikindskim kanalom, a ušće se nalazi na Zlatičinom sektoru Kikindskog kanala. Kikindski i Đukošinski kanal sakupljaju vodu s južnih dijelova Rezervata. Ova kanalizirana rječica je danas tijekom većeg dijela godine suha.

Galadska je cijelom svojom duljinom kanalizirana i predstavlja, u većem svom dijelu, tok bez većeg značaja osim dijela korita kojim je trasiran Kikindski kanal. Kanalizirani tok teče kroz nekoliko bara, i dalje kroz Kikindu Galadska teče podzemnim cjevovodom, a nakon toga uređenim koritom, u duljini od nekoliko kilometara, obloženim betonskim pločama. Oko 8 km jugozapadno od Kikinde ulijeva se u Kikindski kanal, Galadska ima melioracijsku funkciju i to uglavnom drenažnu. Najveća količina vode, do 16 m³/s, kanalizirano korito Galadske propušta u prvoj polovici travnja, dok najmanje vode, oko 0,2 m³/s, tok ima u jesenjem razdoblju.

Izgradnjom Kikindskog kanala, kao i regulacijom Zlatice i Đukošinske rječice, okončani su osnovni radovi na sustavu DTD.

Pri novim hidromelioracijskim zahvatima, neophodno bi bilo proučiti utjecaj istih na hidrološke prilike područja, poštujući višegodišnje sušno razdoblje, kao i sve veću potrebu za vodom.

Kanalska mreža - Na prostoru Rezervata i u okruženju nalaze se prokopani kanali koji su izmijenili prirodni režim voda. Kroz južni dio Jaroša prostire se kanal širine oko tri metra. Južno od Jaroša, izvan granica Rezervata, protječe Kikindski kanal. Prirodni režim plavljenja Zlatice izmijenjen je izgradnjom nasipa. Nekolicina manjih kanala odvodi vodu sa Sigeta u

Veliki kanal koji protječe jugozapadno. Manjih kanala ima i na sjeveroistočnom dijelu. Kočovat je sa svih strana okružen manjim kanalima.

Navedeni vodnogospodarski objekti izmijenili su prirodan režim podzemnih i površinskih voda na ovom području, a samim tim i uvjete staništa živog svijeta koji ovdje boravi. Svaka daljnja izgradnja nasipa i prokopavanje kanala može dodatno narušiti osnovne prirodne vrijednosti prostora.

4.1.1.3. Klimatske značajke

Za prikaz klimatskih značajki Rezervata korišteni su podaci najbliže meteorološke postaje u Kikindi (81 m.n.v.), za razdoblje 1981.-2010. godine. Promatrano područje, kao i veći dio Vojvodine, ima stepsko-kontinentalnu klimu.

Najtopliji mjesec je srpanj sa srednjom mjesečnom temperaturom 22,3°C, a najhladniji je siječanj (-0,2°C). Srednja godišnja temperatura iznosi 11,3°C. Srednja mjesečna temperatura u vegetacijskom razdoblju od travnja do listopada iznosi 17,4°C. Takav raspored temperatura pogoduje biljnom i životinjskom svijetu na području Rezervata. U analiziranom razdoblju nije bilo ekstremno niskih temperatura, te nije bilo značajnog utjecaja na opstanak droplje u zimskim uvjetima.

Srednja godišnja vrijednost vlažnosti zraka za promatrano razdoblje iznosi 73 %. Sjeveroistočni dio AP Vojvodine prima malo oborina, ali je povoljna okolnost ta što su dobro raspoređene po godišnjim dobima, te vegetacijsko razdoblje ima dovoljno oborina. Godišnji prosjek oborina iznosi 556,3 mm. Mjesec lipanj ima najveći srednji mjesečni prosjek koji iznosi 75,5 mm, dok je prosječno najmanje oborina bilo u veljači, 26,8 mm. Pojava tuče se ne javlja često, dok je u promatranom razdoblju zabilježeno 35 dana sa snježnim pokrivačem (od studenoga do ožujka). Ova pojava ima značaj za boravak droplje u regiji sjevernog Banata u zimskim mjesecima.

Dominantan vjetar na ovom području je jugoistočni vjetar, tj. košava, s prosjekom relativne čestine 102‰, i srednje brzine 3,6 m/s. Košava na proljeće isušuje zemljište, pa se negativno odražava na proljetne usjeve i pašnjake na kojima se u ranim ljetnim mjesecima, zbog nedostatka oborina i vlage, smanjuje bujnost ionako oskudne vegetacije.

Klimatske značajke na području Rezervata uvjetuju specifične biljne zajednice i imaju značajnu ulogu u životu i opstanku velike droplje.

4.1.1.4. Pedološke značajke

Rezervat zauzima središnje područje u prostoru između rijeke Zlatice, Kikindskog kanala, kao i cesta Crna Bara-Mokrin i Mokrin-Iđoš.

Na ovim prostorima dominira ritska smonica zaslanjena i alkalizirana, po kojoj je mozaično raspoređen solonjec mjestimično solončakasti. U okruženju Rezervata prostire se černozem karbonatni i livadska crnica.

Područje prirodnog dobra, s pedološkog gledišta, predstavlja šaroliko područje, kako zbog rasporeda, tako i zbog sastava i tipova zemljišta, male uporabne vrijednosti, sa stajališta zemljoradnje.

4.1.1.5. Seizmološke značajke

Prema karti seizmičkog rizika za povratno razdoblje od 475 godina, područje obuhvaćeno Prostornim planom se nalazi u zoni s mogućim intenzitetom potresa od VII, VII-VIII i VIII stupnjeva seizmičkog intenziteta prema Europskoj makroseizmičkoj ljestvici(EMS-98).

4.1.2. Prirodne vrijednosti

4.1.2.1. Prirodna dobra

U obuhvatu Prostornog plana nalaze se sljedeće prostorne cjeline od značaja za očuvanje bioraznolikosti:

1. Zaštićeno područje:

Rezervat je proglašen zaštićenim područjem od iznimnog značaja, odnosno I. kategorije, Uredbom o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“ („Službeni glasnik RS“, broj: 86/18) da bi se očuvao jedinstveni iskonski mozaik stepskih, slatinskih i močvarnih staništa. Temeljna vrijednost ovog područja je jedina preostala populacija velike droplje (*Otis tarda*) u Srbiji, na jugoistočnom rubu njezinog srednjoeuropskog areala. Velika droplja se nalazi na Svjetskoj Crvenoj Listi (IUCN: *Red List*) ugroženih vrsta i predstavlja strogo zaštićenu vrstu u Srbiji. Njezino stanište predstavlja očuvani tipični panonski predjel, sa osobitim biljnim zajednicama i florom i faunom čiji su brojni predstavnici strogo zaštićene vrste i vrste od značaja za zaštitu po međunarodnim kriterijima.

Prisutno je preko 20 zajednica različitih krhkih tipova ekosustava biljnih zajednica, predstavnici rijetke i ugrožene flore. Osim velike droplje, ove prostore nastanjuje rijetka i ugrožena, karakteristična fauna otvorenih staništa i 135 vrsta ptica koji u međusprezi predstavljaju uvjet za opstanak velike droplje, jedne od najugroženijih ptica svijeta.

Rezervat, zbog navedenih značajki, odlikuje visoka razina autentičnosti, reprezentativnost zbog prisutnosti rijetkih i ugroženih vrsta, raznolikost flore i faune, integralnost staništa, pejzažna atraktivnost koju izaziva pojava krupne ravničarske ptice velike droplje, uklopljene u karakterističan panonski pejzaž i očuvanost najvećih travnatih ravničarskih staništa u Srbiji.

Prema klasifikaciji Međunarodnog saveza za očuvanje prirode (IUCN) zaštićeno prirodno dobro pripada *IUCN Category IV*, odnosno predstavlja područje upravljanja staništima i vrstama (*Habitat and species management area*).

Rezervat je upisan u registar međunarodno značajnih staništa ptica (*Important Bird Area*, IBA - RS011), na površini od 20.522 ha.

Rezervat, zajedno s još nekim područjima imenovanim kao „Severni Banat“, predloženi su za Botanički značajna područja Srbije („*IPA in Serbia*“) (Stevanović, V., koordinator, 2005/2006).

Rezervat se nalazi u sjevernom Banatu, na teritoriju Grada Kikinde i opština Čoka i Novi Kneževac i sastoji se od tri međusobno razdvojene cjeline: „Jaroš“, „Kočovat“ i „Siget“.

Područje „Jaroša“ se nalazi južno od rijeke Zlatice, na teritorijima Općine Čoka (KO Jazovo i KO Ostojićevo) i Grada Kikinde (KO Mokrin i KO Sajan). Okruženo je naseljima Mokrin, Sajan, Jazovo, Ostojićevo, Banatski Monoštor i Crna Bara. Do ovog lokaliteta vode ljetne ceste iz okolnih naselja. Najbliži pristup je tzv. „Naftaški put“, koji vodi od regionalne prometnice Mokrin - Crna bara.

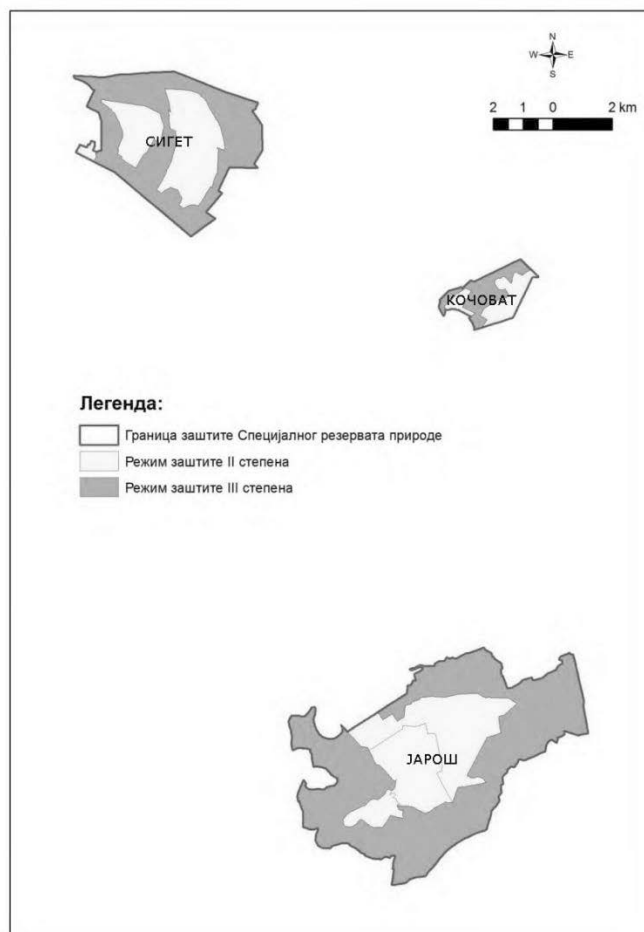
„Siget“ se nalazi na krajnjem sjeveru Banata, na teritoriju Općine Novi Kneževac (KO Banatsko Aranđelovo, KO Krstur). U blizini ovog lokaliteta nalazi se naselje Banatsko Aranđelovo sa zaseokom Mali Siget. Pristup je moguć ljetnim cestama, od kojih jedna vodi iz smjera Malog Sigeta, a druga s regionalne prometnice Novi Kneževac - Banatsko Aranđelovo.

„Kočovat“ se nalazi uz granicu s Republikom Rumunjskom, na teritoriju Općine Novi Kneževac (KO Banatsko Aranđelovo). Do ovog lokaliteta vode teško prohodne ljetne ceste iz sela koja ga okružuju, Banatskog Aranđelova i Vrbice.

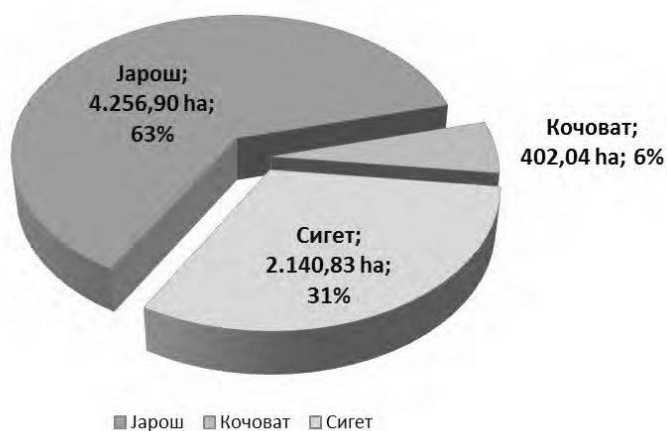
Na teritoriju Rezervata, površine 6799,77 ha, utvrđeni su režimi zaštite II. i III. stupnja.

Režim zaštite II. stupnja, ukupne površine 2.389,98 ha, odnosno 35 % površine Rezervata, obuhvaća najvažnija i najočuvanija gnjezdišta i šepurilišta velikih dropљи na lokalitetima Jaroš, Siget i Kočovat, koja su najočuvanija travnata staništa, s malim udjelom oranica.

Režim zaštite III. stupnja, ukupne površine 4.409,79 ha, odnosno 65 % površine Rezervata obuhvaća preostali dio zaštićenog područja koji nije obuhvaćen režimom zaštite II. stupnja.

Slika 2. Granice Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike dropље“ s režimima zaštite

Slika 3. Postotni odnos površina po lokalitetima u okviru Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike dropље“

Osnovni ugrožavajući čimbenik za vegetaciju na slatinama ovog dijela Banata je nedostatak vode. Nekadašnje bogatstvo u površinskim vodama i visoka razina podzemnih voda bili su od presudnog značaja za nastanak i očuvanje neponovljivog mozaičkog kompleksa specifične vegetacije.

Višegodišnji negativni utjecaj čovjeka na bilancu voda (promjena vodnog režima) ostavio je neizbrisivi trag na ovo područje.

Antropogene aktivnosti su utjecale i na druge negativne pojave:

- uništavanje primarnih stepskih staništa, njihovim prevođenjem u poljoprivredne površine, kao i izgradnjom infrastrukture i objekata;
- uznemiravanje na gnjezdištu (brojna prisutnost pastira sa stokom, zemljoradnika, kao i sezonska prisutnost lovaca i izletnika);
- primjenu kemijskih sredstava u poljoprivredi;
- krivolov (u suvremeno doba sveden na minimum, osim kada ptice odu južno od Save i Dunava tijekom oštih zima) i poljske požare u reproduktivno doba.

Poseban problem za temeljnu vrijednost Rezervata - veliku droplju - predstavlja košnja livada u vrijeme njezinog gniježđenja.

2. Dio zaštitne zone područja u postupku zaštite:

Zaštitna zona područja Parka prirode „Slatine u dolini Zlatice“, koje se nalazi u postupku zaštite, jednim dijelom ulazi u obuhvat Prostornog plana i preklapa se s dijelom područja posebne namjene - Rezervatom (režim III. stupnja zaštite), na kojem se provode mjere zaštite definirane za Rezervat.

Ministarstvo zaštite okoliša pokrenulo je 2017. godine postupak zaštite prirodnog područja II. (druge) kategorije, kao Park prirode „Slatine u dolini Zlatice“, koji je još uvijek u tijeku.

3. Ekološki značajno područje ekološke mreže Republike Srbije:

Pašnjaci velike droplje - ekološki značajno područje br. 2 koje obuhvaća zaštićeno područje SRP „Pašnjaci velike droplje“; Emerald područje Pašnjaci velike droplje; IPA područja Severni Banat, Slatinsko područje Čoka-Ostojićevo i Pašnjaci velike droplje i IBA područje Pašnjaci velike droplje;

4. Područja od međunarodnog značaja za očuvanje bioraznolikosti:

4.1. IBA regija: Pašnjaci velike droplje

4.2. IPA regije: Slatinsko područje Čoka-Ostojićevo-Jazovo, Banatski Monoštor, Pašnjaci velike droplje

4.3. Emerald regija: Pašnjaci velike droplje

5. Staništa zaštićenih i strogo zaštićenih divljih vrsta od nacionalnog značaja:

- oznaka: KIK03a,b, naziv: „Zimsko stanište i hranilište velike droplje“;
- oznaka: KIK04, naziv: „Pašnjaci kod Idoša“;
- oznaka: KIK12, naziv: „Pištin salaš kod Mokrina“;
- oznaka: NKN01, naziv: „Ribnjak Novi Kneževac“;
- oznaka: NKN02a,b, naziv: „Slatine uz cestu N. Kneževac - B. Arandelovo“;
- oznaka: NKN03, naziv: „Jaraš - slatine“;
- oznaka: NKN04, naziv: „Pašnjak Bokal“.

Staništa su registrirana u bazi podataka Zavoda sukladno kriterijima *Pravilnika o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva*, klasa:110-00-18/2009-03 od 20. 1. 2010. („Službeni glasnik RS“, broj: 5/10).

6. Dio ekološkog koridora od međunarodnog značaja:

6.1. Dio Zlatice i njezinog obalnog pojasa - dionica ekološkog koridora od međunarodnog značaja utvrđenog Uredbom o ekološkoj mreži Republike Srbije („Službeni glasnik RS“, broj: 102/10);

6.2. Dijelovi lokalnih ekoloških koridora.

Zaštićeno područje - Rezervat, ekološki značajno područje ekološke mreže Republike Srbije (Pašnjaci velike droplje), područja od međunarodnog značaja za očuvanje bioraznolikosti (IBA regija, IPA regija i Emerald regija), staništa zaštićenih i strogo zaštićenih divljih vrsta od nacionalnog značaja i ekološki koridori prikazani su na Referalnoj karti br. 3 - Prirodni resursi, zaštita okoliša i prirodnih i kulturnih dobara.

4.1.2.2. Prirodni resursi

Poljoprivredno zemljište

Poljoprivredno zemljište ima najveći udio na prostoru obuhvata Prostornog plana. Udio pojedinih kategorija po načinu korištenja zemljišta je netipičan, odnosno visok je udio livada i pašnjaka u odnosu na oranične površine. Ovo je najveći prostor očuvanih travnatih ravničarskih staništa u Srbiji. Livade i pašnjaci zauzimaju 61 % površine Rezervata, dok njive zauzimaju 34 % površine Rezervata.

Travnati pokrivač je prirodni resurs Jaroša, Kočovata i Sigeta, a njegovo korištenje neophodno je uskladiti s potrebama zaštite prirode. Ukoliko su usklađeni i kontrolirani, ispaša i košnja su dobra metoda održavanja travnatog pokrivača i sprečavanja obrastanja u visoku travu ili grmlje. Zaštita velikih droplji kao neophodan preduvjet predviđa očuvanje pašnjaka uz njihovo usklađeno i održivo korištenje. Pašnjaci dugoročno osiguravaju i materijalni temelj za ekstenzivno stočarstvo i proizvodnju zdrave hrane. Održivo pašarenje autohtonim rasama ovaca i goveda predstavlja najpoželjniji vid održivog razvoja ovog prostora. Na taj način sprečava se sukcesija i nestanak travnate vegetacije. U okviru Rezervata većina njiva se nalazi u režimu zaštite trećeg stupnja.

Na predmetnom prostoru zemljište za obradu i uzgoj kultura predstavlja značajan resurs, iako je zaslanjeno i često plavljeno. Njegovo korištenje je često u koliziji s potrebama očuvanja velike droplje i ostalih prirodnih vrijednosti. Može se koristiti samo na površinama koje su zatečene preorane, obvezno uz uključivanje agroekoloških mjera kojima se obrada zemljišta podređuje potrebama zaštite velike droplje. Korištenje obradivog zemljišta trebalo bi u budućnosti smanjivati kako bi se unaprijedila staništa velike droplje.

Vodno zemljište

Vodno zemljište, u smislu Zakona o vodama, je zemljište na kojemu stalno ili povremeno ima vode, zbog čega se formiraju posebni hidrološki, geomorfološki i biološki odnosi, koji se odražavaju na vodeni i priobalni ekosustav. Vodno zemljište vode tekućice, u smislu ovog zakona, jest korito za veliku vodu i priobalno zemljište. Vodno zemljište vode stajaćice, u smislu ovog zakona, jest korito i pojas zemljišta uz korito vode stajaćice, do najvišeg zabilježenog vodostaja.

Vodno zemljište obuhvaća i napušteno korito i pješčani i šljunčani sprud koji voda povremeno plavi i zemljište koje voda plavi uslijed radova u prostoru (pregrađivanja voda tekućica, eksploatacije mineralnih sirovina i slično).

Vodnom zemljištu se mora posvetiti posebna pažnja integralnim rješavanjem problema korištenja i zaštite voda, uređenja vodnih režima i obrane od poplava, jer je ovo zemljište element prostora od iznimne važnosti.

Vodno zemljište u obuhvatu Prostornog plana čine sve površinske vode, bare, i kanali iz sustava za odvodnju „Novi Kneževac“, „Vrbički“, „Graničar“, „Zlatički“, „Feketer“, „Begejski“ i „Sajanski“.

Šume i šumsko zemljište

Šume imaju važan utjecaj na prostorni razvoj promatranog područja. Stupanj šumovitosti je važan pokazatelj prisutnosti i stabilnosti ekosustava. Šume i šumsko zemljište zauzimaju 1,93 % površine u okviru obuhvata Prostornog plana.

Kompleksi šuma i šumskog zemljišta na prostoru obuhvata Prostornog plana nalaze se najvećim dijelom u KO Novi Kneževac, na staništima zaštićenih i strogo zaštićenih divljih vrsta, a znatno manjim dijelom u KO Mokrin, a čine ih mješovite sastojine visokih bjelogoričnih vrsta, topola, vrba, hrasta i žestika. Veoma mali postotak šuma se nalazi na ostalom zemljištu u okviru područja posebne namjene.

Stanje šuma na prostoru obuhvata Prostornog plana je nepovoljno. Neplansko (nelegalno) korištenje i izostanak planske obnove i njege šuma pogoduje širenju invazivnih vrsta. Kako se invazivne vrste obnavljaju generativnim putem, postupno se prilagođavajući na stanišne uvjete, to može dovesti to devastacije prirodnih sastojina šuma.

Mineralne sirovine

U obuhvatu Prostornog plana, u području posebne namjene, nalaze se ovjerene zalihe podzemnih i termomineralnih voda na ležištu izvorišta „Banja Kanjiža“ koje je u eksploataciji, eksploatacijsko polje nafte i plina Mokrin na kojem se nalaze ležišta s ovjerenim bilančnim zalihama nafte i prirodnog plina (ležišta Pz+Sm-1, Pz+Sm-2, Pt1-1a, Pt1-3a, Pt1-4a, Pt1-4c, Pt1-4d, Pt1-4e, Pt1-5a, Pt1-5c, Pt1-5d, Pt1-6a, Pt1-6b, Pt1-6c, Pt1-6d, Pt1-7a, Pt1-7b i Pt1-7c, eksploatacijsko polje nafte i plina „Mokrin škriljci“, „Mokrin I“ i „Mokrin II“.

Pored eksploatacije mineralnih sirovina, na području obuhvata Prostornog plana se nalaze i istražni prostori za istraživanje podzemnih i termomineralnih voda, nafte i prirodnog plina.

Hidrogeotermalni potencijali na promatranom području ispitani su na bušotinama Kž-1/h, Kž-2/h i Kž-3/h.

Područje obuhvata Prostornog plana se u potpunosti nalazi u odobrenom istražnom prostoru Severni Banat broj 5071 za istraživanje nafte i prirodnog plina, od strane NIS d.d. Novi Sad.

4.1.3. Karakter predjela

Osnovni tip karaktera predjela promatranog područja sagledava se kroz strukturu koja je određena cjelinama travnatih, ravničarskih i otvorenih prostora aluvijalne ravni rijeke Zlatice, koje značajno doprinose stvaranju prepoznatljivog obrasca predjelnih elemenata, tipičnih za Panonsku nizinu. Ambijentalne cjeline mozaički raspoređenih različitih livadskih biljnih zajednica, uvjetovanih variranjem mikroreljefa, predstavljaju osnovne predjelne elemente.

Formiranju osnovnog tipa karaktera predjela doprinose i specifične geomorfološke formacije „džombi“, sporadično prisutne oranice, pastirske kolibe i stada, kao i kompaktne strukture naselja u okruženju.

Od elemenata koji značajno utječu na predjelni obrazac područja, ističu se mnogobrojne doline koje predstavljaju ostatke starih tokova Zlatice ili neke druge veće rijeke, a morfološki oblici koji se javljaju su meandri, mrtvaje, obalske gredice i obalski brežuljci.

Zbog dominacije obradivih površina u okruženju i oskudne šumske vegetacije, navedeni elementi koji čine osnovni tip karaktera predjela prikazuje visok stupanj osjetljivosti na promjene.

4.1.4. Nepokretna kulturna dobra

Prema podacima i uvjetima dobivenim od Međupćinskog zavoda za zaštitu spomenika kulture Subotica i Pokrajinskog zavoda za zaštitu spomenika kulture, Petrovaradin, na prostoru u okviru granice obuhvata Prostornog plana i u okviru granice područja posebne namjene nalaze se brojni arheološki lokaliteti iz različitih razdoblja.

Područje sjevernog Banata je posljednjih godina arheološki detaljno istraženo u okviru projekta „Arheološka topografija Banata“, te se može utvrditi da se u okviru granice obuhvata Prostornog plana i u okviru granice područja posebne namjene nalaze brojni arheološki lokaliteti.

Podaci o arheološkim lokalitetima za Općinu Novi Kneževac (dijelove katastarskih općina Srpski Krstur, Banatsko Aranđelovo i Novi Kneževac) i Općinu Čoka (dijelove katastarskih općina Vrbica, Jazovo i Ostojićevo) dostavljeni su od strane Međupćinskog zavoda za zaštitu spomenika kulture Subotica, dok su podaci o arheološkim lokalitetima za Grad Kikindu (dijelove katastarskih općina Mokrin i Sajan) dostavljeni od strane Pokrajinskog zavoda za zaštitu spomenika kulture, Petrovaradin.

Prema podacima dobivenim od Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture, u obuhvatu Prostornog plana se ne nalaze kulturna dobra od iznimnog značaja koja su u nadležnosti Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture, shodno propisima iz nadležnosti zaštite kulturnih dobara.

Arheološki lokaliteti u Općini Novi Kneževac

U Općini Novi Kneževac, u KO Srpski Krstur, u okviru granice obuhvata Prostornog plana i granice područja posebne namjene nalaze se sljedeći arheološki lokaliteti:

- 12 Nalazi se na jugozapadnom dijelu potesa Bokaj, na obali rita, prostire se uzduž ritske obale. Višeslojan lokalitet, s nalazima iz razdoblja neolitika, brončanog doba, antičkog i srednjovjekovnog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 13 Nalazi se u blizini sjeveroistočnog ruba naselja, na uzdignutoj obali nekadašnjeg toka Tise, iznad ritskog pojasa zvanog Podbarje. Dimenzije su 290x230 m. Lokalitet pripada srednjem vijeku (6.-7. stoljeće) i novom dobu. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 14 Nalazi se istočno od suvremenog naselja, 500 m od posljednjih kuća, na uzdignutoj obali nekadašnjeg toka Tise. Dimenzije lokaliteta su 450x140 m. Nalazi pripadaju brončano-željeznom dobu, srednjem vijeku (6.-7. stoljeće, 11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 15 Istočno od suvremenog naselja, na uzdignutoj obali starog toka Tise. Približne dimenzije lokaliteta su 75x75 m. Višeslojan lokalitet, s nalazima iz razdoblja srednjeg

- vijeka (9.-10. stoljeće, 11.-13. stoljeće), kao i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 16 Istočno od suvremenog naselja, na južnoj obali nekadašnjeg, danas kanaliziranog toka rijeke Tise, dimenzija 1170x200 m. Višeslojan lokalitet, s nalazima iz razdoblja brončano-željeznog doba, antičkog i srednjovjekovnog razdoblja i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
 - 17 Humka na zapadnom rubu potesa Lap, promjera 30 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
 - 18 Višeslojni lokalitet na zapadnoj strani potesa Lap, s nalazima iz brončanog doba i srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
 - 19 Humka na zapadnom dijelu potesa Lap, dimenzija 40x35 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
 - 20 Jugoistočno od Krstura, na sjevernom rubu manjeg potesa Rogalj, dimenzija 275x200 m. Višeslojan lokalitet s nalazima iz prapovijesti (neolitik, brončano doba), antičkog razdoblja i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
 - 21 Lokalitet na sjeverozapadnom kraju potesa Vrboviti siget, s nalazima iz razdoblja brončanog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), dijelom u okviru prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite, a dijelom u okviru prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
 - 22 Lokalitet na potesu Vrboviti siget, dimenzija 25x75 m, s nalazima iz razdoblja brončanog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), dijelom u okviru prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite, a dijelom u okviru prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
 - 23 Humka nadmorske visine 79.65 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
 - 24 Humka na niskom terenu nasuprot Vrbovitog sigeta, nadmorske visine 79.50 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
 - 25 Višeslojni lokalitet na jugozapadnom dijelu potesa Vrboviti siget, sjeverozapadno od Hajdučkog sigeta, s nalazima iz razdoblja brončanog doba i antike. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite.
 - 26 Jednoslojan lokalitet na potesu Vrbovita bara, dimenzija 800x130 m, s nalazima iz razdoblja neolitika. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
 - 27 Lokalitet na južnoj obali potesa Lap, dimenzija 525x100 m, s nalazima iz razdoblja brončanog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
 - 28 Istočno od Srpskog Krstura, na obali potesa Iber, dimenzija 800x200 m. Višeslojan lokalitet s nalazima iz vremena neolitika, brončanog doba, antičkog, srednjovjekovnog

- razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 29 S južne strane potesa Iber, dimenzija 600x125 m. Višeslojan lokalitet s nalazima iz vremena prapovijesti, brončanog doba, antičkog, srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 30 Lokalitet na južnoj obali potesa Lap, dimenzija 280x100 m, s nalazima iz razdoblja 6.-7. stoljeća. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 31 Lokalitet na južnom dijelu potesa Lap, dimenzija 150x100 m, s nalazima iz razdoblja 6.-7. stoljeća. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 32 Lokalitet na potesu Vrbovita bara, dimenzija 270x75 m, s nalazima iz razdoblja brončanog doba i srednjeg vijeka (11. -13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 33 Humka na potesu Vrbovita bara, dimenzija 30x20 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 34 Višeslojan lokalitet na potesu Veliki siget, dimenzija 680x230 m, s nalazima iz razdoblja neolitika, brončanog doba i antike. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), dijelom u okviru prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite, a dijelom u okviru prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 35 Lokalitet na sjeveroistočnom kraju Vrbovitog sigeta, dimenzija 100x50 m, s nalazima iz brončanog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 1 - režima III. stupnja zaštite.
- 36 Višeslojan lokalitet na jednoj od greda Velikog sigeta, dimenzija 700x220 m, s nalazima iz brončanog doba, antičkog i srednjovjekovnog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), dijelom u okviru prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite, a dijelom u okviru prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 37 Humka na zapadnoj obali Velikog sigeta, nadmorske visine 80.70 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 38 Višeslojan lokalitet na jugozapadnom dijelu Velikog sigeta, dimenzija 625x180 m, s nalazima iz razdoblja brončanog doba i srednjeg vijeka. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 39 Humka locirana na potesu Velikog sigeta, promjera 40 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 40 Humka istočno od naselja, na zapadnoj strani potesa Tervarac. Promjer humke je 65 m, s nalazima iz brončanog i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 41 Na istočnom dijelu potesa Iber, dimenzija 280x100 m. Višeslojan lokalitet s nalazima iz razdoblja prapovijesti (brončano i starije željezno doba), antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13 stoljeće, 13.-16. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno

- dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 42 Na zapadnom dijelu potesa Veliki Iberland, dimenzija 80x250 m. Višeslojan lokalitet iz prapovijesti, antike i srednjeg vijeka, kao i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
 - 43 Lokalitet Slatinska humka, dimenzija 70x35 m, iskopavana 1928. i 1929. godine. U središnjem dijelu humke, na razini prvobitnog humusa nađena je bikonična urna protumačena kao grob spaljenog pokojnika pod humkom, smještena u prijelaz bakrenog u rano brončano doba. U nasipu humke su nađeni ulomci Tisapolgar keramike. Lokalitet se dijelom nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
 - 44 Jednoslojan lokalitet na potesu Veliki siget, dimenzija 200x125 m, s nalazima iz razdoblja brončanog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
 - 45 Humka na jugozapadnom rubu lokaliteta 44, na gredi Velikog sigeta. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
 - 46 Humka, smještena između potesa Bokaj i Tri humke, dimenzija 38x20 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
 - 47 Humka na potesu Tri humke, dimenzija 70x55 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
 - 48 Humka smještena na istočnoj strani potesa Tri humke i Bokaj, na obali nekadašnjeg rita. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
 - 49 Humka na istoj obali kao i ona broj 48, dimenzija 75x55 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
 - 50 Humka treća u nizu s humkama 48 i 49, dimenzija 85x65 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

U Općini Novi Kneževac, u KO Banatsko Arandjelovo, u okviru granice obuhvata Prostornog plana i granice područja posebne namjene nalaze se sljedeći arheološki lokaliteti:

- 1 Nalazi se sjeverozapadno od naselja Siget, na uzdignutoj gredi, na sjevernom dijelu potesa Veliki Siget, dimenzija 373x90 m. Lokalitet je višeslojan, s nalazima iz brončanog doba i antičkog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 2 Humka na obali Velikog Sigeta, promjera 25 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.

- 3 Humka na obali Velikog Sigeta, promjera 27 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 4 Lokalitet se nalazi na uzdignutoj gredi Velikog Sigeta, dimenzija 70x70 m. Od površinskih nalaza otkrivena je veća koncentracija obrađenog kamena. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 1 - režima III. stupnja zaštite.
- 5 Nalazi se sjeverozapadno od naselja Siget, na uzdignutoj gredi potesa Veliki Siget, dimenzija 410x130 m. Lokalitet je višeslojan, s nalazima iz antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (6.-7. stoljeće, 11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 8 Nalazi se na sjeverozapadnom obodu potesa Mali Siget, na nekadašnjoj obali uzdignutoj nad okolnim ritom, dimenzija 830x338 m. Lokalitet je višeslojan, s nalazima iz razdoblja neolitika, brončanog doba, antike i srednjeg vijeka (5.-6. stoljeće, 11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi dijelom u okviru granice Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 11 Nalazi se zapadno od Banatskog Arandelova, na južnom kraju uzdignute grede na jugozapadnom dijelu potesa Veliki Siget. Približne dimenzije su 210x100 m. Lokalitet je višeslojan, s nalazima iz razdoblja brončanog doba i srednjeg vijeka (13.-16. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), dijelom u okviru prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite, a dijelom u okviru prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 12 Nalazi se zapadno od Banatskog Arandelova, smješten na uzdignutoj obali u središnjem dijelu južnog oboda potesa Veliki Siget, dimenzija 320x80 m. Lokalitet je višeslojan, s nalazima iz razdoblja brončanog doba i srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), dijelom u okviru prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite, a dijelom u okviru prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 13 Nalazi se zapadno od Banatskog Arandelova, smješten na uzdignutoj obali jugoistočnog oboda potesa Veliki Siget, dimenzija 600x230 m. Lokalitet je višeslojan, s nalazima iz razdoblja prapovijesti, antike i srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), dijelom u okviru prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite, a dijelom u okviru prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 14 Humka na sjevernom dijelu lokaliteta 13, dimenzija 30x40 m. Lokalitet je jednoslojan, s nalazima iz razdoblja brončanog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 15 Humka na jugoistočnom dijelu potesa Veliki Siget, promjera 50 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 1 - režima III. stupnja zaštite.
- 16 Humka udaljena oko 250 m od humke označene kao lokalitet 15. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 1 - režima III. stupnja zaštite.
- 17 Nalazi se zapadno od naselja Siget, na južnom kraju istočne grede potesa Veliki Siget, dimenzija 410x110 m. Lokalitet je višeslojan, s nalazima iz razdoblja neolitika i srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.

- 18 Nalazi se sjeverozapadno od naselja Siget, na uzdignutoj gredi kojom se na sjeveroistoku završava potes Veliki Siget, dimenzija 220x60 m. Lokalitet je jednoslojan, s nalazima iz razdoblja 11.-13. stoljeća. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Siget), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 20 Nalazi se na istočnom kraju naselja Siget, dimenzija 226x96 m. Lokalitet je višeslojan, s nalazima iz razdoblja neolitika, brončanog doba, antike i srednjeg vijeka (5.-6. stoljeće, 13.-16. stoljeće). Lokalitet se nalazi dijelom u okviru granice Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene, prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 37 Humka na južnom kraju potesa Kočovat, promjera 40 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Kočovat), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 38 Humka na južnom kraju potesa Kočovat, promjera 81 m, dimenzija 245x240 m. Radi se o višeslojnom lokalitetu s nalazima iz razdoblja neolitika i srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi dijelom u okviru granice obuhvata Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Kočovat), dijelom u okviru prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite, a dijelom u okviru prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 39 Višeslojan lokalitet na jugoistočnoj obali potesa Kočovat, dimenzija 250x170 m, s nalazima iz prapovijesnog i srednjovjekovnog razdoblja (6.-7. i 11-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Kočovat), dijelom u okviru prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite, a dijelom u okviru prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 84 Višeslojan lokalitet na sjeverozapadnoj obali potesa Kočovat, dimenzija 225x90 m, s nalazima iz antičkog i srednjovjekovnog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Kočovat), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 85 Višeslojan lokalitet na južnoj obali potesa Kočovat, dimenzija 460x250 m, s nalazima iz antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeća). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Kočovat), dijelom u okviru prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite, a dijelom u okviru prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 86 Višeslojan lokalitet na središnjem dijelu potesa Kočovat, dimenzija 490x240 m, s nalazima iz antičkog i srednjovjekovnog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Kočovat), dijelom u okviru prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite, a dijelom u okviru prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 87 Višeslojan lokalitet na središnjem dijelu potesa Kočovat, dimenzija 730x495 m s nalazima iz neolitika i iz razdoblja srednjeg vijeka. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Kočovat), dijelom u okviru prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite, a dijelom u okviru prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 88 Humka, dimenzija 100x60 m, s nalazima ljudskih kostiju na površini, kao i lončarijom iz prapovijesnog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Kočovat), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.

U Općini Novi Kneževac, u KO Novi Kneževac, u okviru granice obuhvata Prostornog plana i granice područja posebne namjene nalaze se sljedeći arheološki lokaliteti:

- 4 Nalazi se na sjevernoj periferiji naselja, na izduženoj gredi na potesu Kućepine. Dimenzije lokaliteta su 1050x425 m. Višeslojni lokalitet s nalazima iz razdoblja prapovijesti, antike i srednjeg vijeka (6.-7. stoljeće, 11.-13. stoljeće, 13.-16. stoljeće) i novog doba. Lokalitet se dijelom nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na

- zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 5 Sjeveroistočno od naselja, na sjeverozapadnom kraju grede koja okružuje nekadašnji vodotok. Dimenzije lokaliteta su 270x200 m, s nalazima iz razdoblja neolitika, brončanog doba i srednjeg vijeka (6.-7. stoljeće, 11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
 - 8 Nalazi se oko 2,6 km istočno od periferije Novog Kneževca, na uzdignutoj obali iznad rita. Lokalitet je dimenzija 490x110 m. Višeslojan lokalitet s nalazima iz brončanog doba, antike i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se dijelom nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
 - 10 Jugozapadno od Filića, u zaleđu uzdignute obale iznad rita, dimenzija 70x30 m. Jednoslojan lokalitet s nalazima iz novog doba. Lokalitet se ne nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
 - 13 Višeslojni lokalitet 4,25 km istočno od periferije Novog Kneževca. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
 - 19 Nalazi se na istočnoj periferiji Novog Kneževca, na uzdignutoj obali nekadašnjeg vodotoka, dimenzija 690x120 m. Lokalitet je dvoslojan, s nalazima iz antičkog i srednjovjekovnog razdoblja. Lokalitet se dijelom nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
 - 29 Istočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali iznad rita, dimenzija 680x370 m. Višeslojan lokalitet s nalazima iz razdoblja brončanog doba, antike, srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće, 13.-16. stoljeće). Lokalitet se dijelom nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
 - 33 Nalazi se istočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali iznad ritskog predjela. Dimenzije 580x410 m. Višeslojni lokalitet s nalazima iz razdoblja prapovijesti, antike i srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće). Lokalitet se dijelom nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
 - 36 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali nižeg ritskog predjela. Dimenzije 560x410 m. Lokalitet je dvoslojan s nalazima iz prapovijesti i antičkog razdoblja. Lokalitet se dijelom nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
 - 37 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali nižeg ritskog predjela. Dimenzije su 585x450 m. Lokalitet je višeslojan s nalazima iz prapovijesti, antike, srednjeg vijeka i novog doba. Lokalitet se dijelom nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
 - 38 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na dijelu uzdignute obale. Dimenzije lokaliteta su 450x260 m, a nalazi pripadaju brončanom dobu, antici, srednjem vijeku (11.-13. stoljeće) i novom dobu. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

- 39 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali nižeg ritskog predjela. Dimenzije su 470x220 m. Lokalitet je višeslojan, s nalazima iz prapovijesti, antike i srednjeg vijeka (9.-10. stoljeće i 11.-13. stoljeće). Lokalitet se dijelom nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 48 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj gredi okruženoj nižim ritskim predjelom, na potesu Ladanji salaš. Dimenzije su 380x150 m. Lokalitet je jednoslojan s nalazima iz brončanog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 49 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj gredi okruženoj nižim ritskim predjelom. Dimenzije su 260x160 m. Lokalitet je dvoslojan s nalazima iz prapovijesti i antičkog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 75 Humka jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali iznad nižeg ritskog predjela. Promjer humke je 50 m. Lokalitet se dijelom nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 76 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali na sjevernom dijelu potesa Budžak, iznad nižeg ritskog predjela Jaroš. Dimenzije su 250x250 m. Lokalitet je višeslojan, s nalazima iz prapovijesti, antike i srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće i 13.-16. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 77 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali na sjevernom dijelu potesa Budžak, iznad nižeg ritskog predjela Jaroš i Pašnjak. Dimenzije su 580x380 m. Lokalitet je višeslojan, s nalazima iz prapovijesti, antike i srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće i 13.-16. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 78 Humka jugoistočno od Novog Kneževca, na potesu Budžak, na uzdignutoj obali iznad nižeg ritskog predjela. Promjer je 68 m. Na površini pronađene ljudske kosti, opeka, kamen i žbuka. Pretpostavlja se da se na tom mjestu nalaze ostaci samostana poznatog kao Kanjiža monoštor iz pisanih izvora 13.-16. stoljeća. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 79 Humka jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali iznad nižeg ritskog predjela Pašnjak. Promjer je 55 m. Lokalitet je višeslojan s nalazima iz razdoblja prapovijesti i srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 89 Istočno od Novog Kneževca, na potesu Širine. Lokalitet je prvi put registriran 1964. godine, nalazi pripadaju starčevačkoj, vinčanskoj, potiskoj i badenskoj kulturi. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 97 Nalazi se 6 km istočno od Novog Kneževca na posjedu grofova Tallián. Slučajan nalaz s ovog lokaliteta predstavljaju 2 ili 3 skeletna groba, koji su datirani u vrijeme Prvog Avarskog Kaganata. Pored toga ima nalaza koji su datirani u 10. i 11. stoljeće. Lokalitet se dijelom nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

- 98 Nalazi se istočno od Novog Kneževca, na zapadnom kraju uzdignute grede. Na ovom lokalitetu su 1933. godine otkriveni nalazi iz razdoblja neolitika. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 99 Nalazi se istočno od Novog Kneževca, smješten na istočnom kraju uzdignute grede, koja se pruža u smjeru istok-zapad, neposredno južno od ceste Novi Kneževac-Banatsko Arandelovo, na potesu Budžak. Prema dokumentaciji Narodnog muzeja Kikinda, prilikom zemljanih radova otkriveni su nalazi iz razdoblja brončanog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 101 Lokalitet se nalazi 11,2 km južno od Novog Kneževca, na potesu Livade. Prema dokumentaciji Narodnog muzeja Kikinda, 1962. godine u profilima iskopa za pravljenje čerpiča otkriveni su ostaci naselja iz razdoblja Sarmata. Lokalitet se dijelom nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

U Općini Novi Kneževac, u KO Novi Kneževac, u okviru granice obuhvata Prostornog plana, izvan granice područja posebne namjene nalaze se sljedeći arheološki lokaliteti:

- 80 Istočno od Novog Kneževca, na manjoj uzdignutoj gredi na potesu Široka bara, dimenzija 380x180 m. Lokalitet je višeslojan, s nalazima iz razdoblja brončanog doba i srednjeg vijeka (6.-7. stoljeće, 11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, izvan granice područja posebne namjene.
- 87 Lokalitet Kamara Humka nalazi se na tromeđi kneževačkog, krsturskog i arandelovačkog atara, nalik je elipsoidnom otoku orijentiranom u smjeru sjeveroistok-jugozapad. Nalazište je otkriveno 1889./90. godine, kada je presječeno kanalom. Istraživanja su rađena u više navrata od 1927. do 1934. godine, pod rukovodstvom Luke Nadlačkog. Otkriveni su ostaci prapovijesnog naselja, s nalazima pripisanim vinčanskoj, potiskoj i Bodrog Kerestur kulturi, a postoje i nalazi iz srednjeg vijeka. Lokalitet se nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, izvan granice područja posebne namjene.

U Općini Novi Kneževac, u KO Novi Kneževac, izvan granice obuhvata Prostornog plana, ali uz granicu Prostornog plana nalaze se lokaliteti:

- 9 Nalazi se oko 2,6 km istočno od periferije Novog Kneževca, na uzdignutoj obali iznad rita, dimenzija 400x340 m. Višeslojan lokalitet, s nalazima iz razdoblja neolitika, srednjeg vijeka (6.-7. stoljeće, 11.-13. stoljeće) i novog doba.
- 14 Nalazi se oko 4,3 km istočno od periferije Novog Kneževca, na visokoj obali iznad rita, dimenzija 620x130 m. Na lokalitetu su zastupljeni nalazi iz razdoblja srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće, 13.-16. stoljeće).
- 17 Nalazi se na istočnoj periferiji Novog Kneževca, uz uzdignutu obalu nekadašnjeg vodotoka. Dimenzije lokaliteta su 1450x520 m. Nalazi pripadaju razdoblju brončanog doba, antike, srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće).
- 18 Humka istočno od Novog Kneževca, na potesu Vujčina humka. Promjer humke je 45 m.
- 20 Nalazi se istočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali nekadašnjeg vodotoka. Dimenzije 370x100 m, nalazi pripadaju brončanom dobu i prapovijesti.
- 21 Nalazi se istočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali nekadašnjeg vodotoka. Dimenzije lokaliteta su 570x200 m, nalazi pripadaju brončanom dobu, antici i srednjem vijeku (11.-13. stoljeće).
- 22 Humka jugoistočno od Novog Kneževca, na potesu Vujičina humka, promjera 60 m.

- 23 Nalazi se jugoistočno od novog Kneževca, na uzdignutoj obali nekadašnjeg vodotoka. Dimenzije su 1270x185 m. Lokalitet je višeslojan, nalazi pripadaju brončanom dobu, antici, srednjem vijeku (11.-13. stoljeće).
- 31 Nalazi se istočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali iznad rita. Dimenzije lokaliteta su 610x285 m. Višeslojan lokalitet s nalazima iz razdoblja brončanog doba, antike i srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće).
- 32 Humka istočno od Novog Kneževca, u neposrednom zaleđu uzdignute obale. Promjer je 60 m.
- 34 Humka istočno od Novog Kneževca, u zaleđu ritskog predjela. Dimenzije lokaliteta su 65 m. Na površini su nađeni dijelovi ljudskih kostiju.
- 35 Nalazi se istočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali iznad ritskog predjela. Dimenzije su 395x360 m, a lokalitet po nalazima pripada antičkom razdoblju.
- 42 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali nižeg ritskog predjela, na potesu Livade. Dimenzije su 580x440 m. Lokalitet je višeslojan s nalazima iz prapovijesti, antike, srednjeg vijeka (9.-10. stoljeće i 11.-13. stoljeće) i novog doba.
- 43 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali nižeg ritskog predjela, na potesu Pašnjak. Dimenzije su 900x395 m. Lokalitet je višeslojan s nalazima iz prapovijesti, antike, srednjeg vijeka (5.-6. stoljeće i 11.-13. stoljeće) i novog doba.
- 45 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali nižeg ritskog predjela, na potesu Okrugli monoštor, na predjelu Pašnjak. Dimenzije su 380x270 m. Lokalitet je višeslojan s nalazima iz prapovijesti, antike, srednjeg vijeka (13.-16. stoljeće).
- 46 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali nižeg ritskog predjela, na potesima Okrugli monoštor i Grun Baca salaš, na predjelu Pašnjak. Dimenzije su 540x350 m. Lokalitet je višeslojan, s nalazima iz prapovijesti i srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće i 13.-16. stoljeće).
- 47 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali nižeg ritskog predjela. Dimenzije su 180x170 m. Lokalitet je višeslojan s nalazima iz prapovijesti, antike i srednjeg vijeka (13.-16. stoljeće).
- 65 Humka, koja se nalazi jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali nižeg ritskog predjela u blizini potesa Obilićevi salaši. Promjer humke je 40 m.
- 66 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali nižeg ritskog predjela na potesu Obilićevi salaši. Dimenzije su 790x200 m. Lokalitet je jednoslojan s nalazima iz antičkog razdoblja.
- 68 Humka jugoistočno od Novog Kneževca, na potesu Livade. Promjer humke je 45 m.
- 69 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na vrhu uzdignutog poluotoka na potesu Livade, koje zalazi u niži ritski predjel Jaroš. Dimenzije su 125x75 m. Lokalitet je višeslojan s nalazima iz razdoblja prapovijesti i srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće).
- 70 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali potesa Livade, iznad nižeg ritskog predjela Jaroš. Dimenzije su 820x425 m. Lokalitet je višeslojan s nalazima iz prapovijesti, antičkog razdoblja i srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće).
- 71 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali potesa Livade, iznad nižeg ritskog predjela Jaroš. Dimenzije su 260x240 m. Lokalitet je višeslojan s nalazima iz prapovijesti, antičkog razdoblja i srednjeg vijeka (11.-13).
- 72 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali potesa Livade, iznad nižeg ritskog predjela Jaroš. Dimenzije su 295x195 m. Lokalitet je višeslojan, s nalazima iz prapovijesti i srednjeg vijeka (6.-7. stoljeće i 11.-13. stoljeće).
- 73 Humka jugoistočno od Novog Kneževca, oko 120 m južno od poljskog puta Novi Kneževac - Crna Bara. Promjer humke je 65 m. Na površini su nađeni fragmenti srednjovjekovne keramike i dijelovi ljudskih kostiju.
- 74 Nalazi se jugoistočno od Novog Kneževca, na uzdignutoj obali potesa Livade, iznad nižeg ritskog predjela Jaroš. Dimenzije su 350x160 m. Lokalitet je višeslojan s nalazima iz prapovijesti, srednjeg vijeka (6.-7. stoljeće i 11.-13. stoljeće) i novog doba.

Pored navedenih arheoloških lokaliteta, u Općini Novi Kneževac, u KO Novi Kneževac, izvan granice obuhvata Prostornog plana, ali uz granicu Prostornog plana nalaze se i sljedeći arheološki lokaliteti: 40, 44, 64, 67 i 102.

Arheološki lokaliteti u Općini Čoka

U Općini Čoka, u KO Vrbica, u okviru granice obuhvata Prostornog plana, izvan granice područja posebne namjene nalaze se sljedeći arheološki lokaliteti:

- 7 Nalazi se istočno od naselja, na obali Zlatice, na potesu Papir kot, dimenzija 750x175 m. Lokalitet je višeslojan, lončarija pripada razdoblju 11.-13. stoljeća. Lokalitet se nalazi dijelom u okviru granice obuhvata Prostornog plana, izvan granice područja posebne namjene.
- 8 Nalazi se jugoistočno od naselja, na obali Zlatice, u sjeverozapadnom dijelu potesa Valkanj, dimenzija 420x150 m. Lokalitet je dvoslojan, s nalazima iz prapovijesnog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi dijelom u okviru granice obuhvata Prostornog plana, izvan granice područja posebne namjene.
- 9 Nalazi se jugoistočno od naselja, na uzvišenoj poprečnoj gredi. Dimenzije lokaliteta su 550x180 m. Lokalitet je višeslojan, s nalazima iz prapovijesnog (neolitik i brončano doba) i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, izvan granice područja posebne namjene.

U Općini Čoka, u KO Jazovo, u okviru granice obuhvata Prostornog plana i granice područja posebne namjene nalaze se sljedeći arheološki lokaliteti:

- 14 Lokalitet istočno od Jazova, s istočne strane kanala Zlatice, na potesu Velika leđa. Približne dimenzije lokaliteta su 180x100 m. Nalazi pripadaju neolitik, antici, srednjem vijeku (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 15 Lokalitet istočno od Jazova, na potesu Velika leđa. Dimenzije lokaliteta su 220x120 m, nalazi pripadaju prapovijesti, antici i srednjem vijeku (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 16 Humka istočno od Jazova, istočno od kanala Zlatice, na potesu Velika leđa. Promjer humke je 20 m. Na površini su pronađene ljudske kosti. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 17 Lokalitet se nalazi istočno od Jazova, dimenzije su 230x280 m. Lokalitet je višeslojan, s nalazima iz prapovijesti, antike i srednjeg vijeka (5.-6. stoljeće i 11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, dijelom u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite, a dijelom u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 18 Lokalitet se nalazi istočno od Jazova, na potesu Velika leđa, dimenzije su 270x150 m. Nalazi pripadaju prapovijesti i antici. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 19 Nalazi se istočno od Jazova, na jugozapadnom obodu potesa Velika leđa, dimenzija 400x200 m. Radi se o višeslojnom lokalitetu s nalazima iz prapovijesti, antike i srednjeg vijeka. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

U Općini Čoka, u KO Jazovo, izvan granice obuhvata Prostornog plana, ali uz granicu Prostornog plana nalazi se arheološki lokalitet:

- 20 Nalazi se na obali Zlatice, istočno od Jazova, dimenzija 200x220 m. Nalazi pripadaju brončanom dobu, antici, srednjem vijeku (11.-13. stoljeće, 13.-16. stoljeće).

U Općini Čoka, u KO Ostojićevo u okviru granice obuhvata Prostornog plana i granice područja posebne namjene nalaze se sljedeći arheološki lokaliteti:

- 53 Sjeveroistočno od naselja, na uzdignutoj obali na potesu Veliki senokos, dimenzija 300x720 m. Lokalitet je višeslojan, s nalazima iz razdoblja prapovijesti, antike i srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, dijelom u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite, a dijelom u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 54 Nalazi se sjeveroistočno od naselja, na uzdignutoj obali potesa Veliki senokos, na granici atara Ostojićevo i Jazovo. Dimenzije lokaliteta su 550x380 m. Lokalitet je dvoslojan, s nalazima iz antike i srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), dijelom u okviru prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite, a dijelom u okviru prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 55 Humka sjeveroistočno od naselja, na jugozapadnom dijelu potesa Veliki senokos. Promjer humke je 40 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), u okviru prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.

U Općini Čoka, u KO Ostojićevo, izvan granice obuhvata Prostornog plana, ali u neposrednoj blizini granice Prostornog plana nalaze se sljedeći arheološki lokaliteti:

- 52 Sjeveroistočno od naselja, na istočnom dijelu potesa Livade, dimenzija 360x290 m. Lokalitet je dvoslojan, s nalazima iz razdoblja srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće i 13.-16. stoljeće).
- 56 Nalazi se sjeveroistočno od naselja, na uzdignutoj obali potesa Veliki senokos. Dimenzije su 260x170 m. Lokalitet je dvoslojan s nalazima iz razdoblja antike i srednjeg vijeka (11.-13. stoljeće).
- 57 Nalazi se sjeveroistočno od naselja, na uzdignutoj gredi potesa Veliki senokos. Dimenzije lokaliteta su 250x300 m. Nalazi pripadaju razdoblju 11.-13. stoljeća.

Arheološki lokaliteti u Gradu Kikindi

U Gradu Kikindi, u KO Mokrin, u okviru granice obuhvata Prostornog plana nalaze se sljedeći arheološki lokaliteti:

- 1 Nalazi se u sjeverozapadnom dijelu atara Mokrina na granici s atarom Crne Bare, na udaljenosti oko 7,7 km od centra. Pruža se uzduž istočne obale rijeke Zlatice. Približne dimenzije su 300x200 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (starije željezno doba), srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće) i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 59 Nalazi se u jugozapadnom dijelu atara Mokrina, na udaljenosti oko 8,9 km od centra. Na potesu je Debeli hat, oko 500 m sjeverno od Bajićevog salaša i zauzima cijelu površinu grede na granici s atarom Crne Bare. Približne dimenzije su 250x220 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (neolitik i brončano doba) i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite.
- 60 Nalazi se u jugozapadnom dijelu atara Mokrina, na udaljenosti oko 6,7 km od centra. Na zapadnom je kraju Velike grede, oko 1 km istočno od Stevinog salaša. Približne dimenzije su 350x350 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz

- prapovijesnog (brončano doba), antičkog, srednjovjekovnog razdoblja (5.-6. stoljeće, 11.-13. stoljeće, 13-16. stoljeće) i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 61 Nalazi se u jugozapadnom dijelu atara Mokrina, oko 1,2 km istočno od Stevinog salaša, na udaljenosti oko 6,2 km od centra. Približne dimenzije su 500x200 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (brončano doba), antičkog, srednjovjekovnog razdoblja (5.-6. stoljeće, 11.-13. stoljeće, 13-16. stoljeće) i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 62 Nalazi se u jugozapadnom dijelu atara Mokrina, sjeverno od potesa Sentoš, na udaljenosti oko 6,7 km od centra. Približne dimenzije su 350x250 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (brončano doba), antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće, 13.-16. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 63 Nalazi se u jugozapadnom dijelu atara Mokrina, zapadno od potesa Sentoš, oko 300 m sjeverno od Peđelovog salaša, na udaljenosti oko 8 km od centra. Približne dimenzije su 200x150 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je jednoslojan, iz neolitika. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 64 Nalazi se u jugozapadnom dijelu atara Mokrina, preko širokog kanala zapadno od potesa Sentoš, na udaljenosti oko 7,5 km od centra. Prostire se na središnjem dijelu grede, a prema jugoistoku se pruža od zapadne obale kanala. Približne dimenzije su 500x600 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (brončano doba), antičkog, srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće, 13.-16. stoljeće) i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 65 Nalazi se u jugozapadnom dijelu atara Mokrina, na zapadnom dijelu potesa Sentoš, neposredno uz kanal koji obilazi gredu s njezine južne strane, na udaljenosti oko 7,7 km od centra Mokrina. Približne dimenzije su 150x100 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (starije željezno doba), antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (13.-16. stoljeće). Lokalitet se dijelom nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 66 Nalazi se u jugozapadnom dijelu atara Mokrina, na granici s kikindskim atarom, na zapadnoj obali Đukošin kanala i pruža se u smjeru sjever-jug, na udaljenosti oko 7,2 km od centra Mokrina. Približne dimenzije su 550x250 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog (brončano doba) i srednjovjekovnog razdoblja (13.-16. stoljeće). Lokalitet se dijelom nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 67 Nalazi se u jugozapadnom dijelu atara Mokrina, oko 700 m zapadno od Terzićevog salaša, na gredi udaljenoj oko 100 m od kanala, na udaljenosti oko 7,2 km od centra. Približne dimenzije su 300x200 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (starije željezno doba), antičkog, srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće) i novog doba. Lokalitet se dijelom nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

- 70 Humka se nalazi jugozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 5,5 km od centra, a oko 400 m jugozapadno od Zavišićevog salaša. Nalazi se u okviru lokaliteta 71. Promjer humke je približno 50 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (brončano doba), antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 71 Nalazi se u jugozapadnom dijelu atara Mokrina, 200 m jugozapadno od Zavišićevog salaša, sjeverno od potesa Sentoš, na udaljenosti oko 5,2 km od centra. Približne dimenzije su 600x600 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (brončano i starije željezno doba), antičkog, srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće, 13.-16. stoljeće) i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 72 Nalazi se u jugozapadnom dijelu atara Mokrina, jugozapadno od Kapetanovog salaša, sjeverno od potesa Sentoš, na udaljenosti oko 6 km od centra. Približne dimenzije su 500x200 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (brončano doba), antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 73 Nalazi se u jugozapadnom dijelu atara Mokrina, sjeverno od potesa Sentoš, na oko 500 m jugoistočno od Zavišićevog salaša, na udaljenosti oko 4,7 km od centra. Približne dimenzije su 750x250 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (brončano doba), antičkog razdoblja i novog doba. Lokalitet se dijelom nalazi u okviru granice obuhvata Prostornog plana, u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 120 Nalazi se jugozapadno od Mokrina, na udaljenosti od 2,9 km od centra. Lokalitet se prostire u sjevernom, ritskom dijelu potesa Sentoš, na udaljenosti od oko 50 m ka zapadu od asfaltne ceste za Kikindu. Približne dimenzije su 250x150 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz srednjovjekovnog razdoblja (5.-6. stoljeće i 11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 121 Nalazi se jugozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 2,9 km od centra. Lokalitet se prostire u sjevernom, ritskom dijelu potesa Sentoš, uz zapadnu stranu asfaltne ceste za Kikindu. Približne dimenzije su 250x150 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (brončano doba), antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 123 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 2,6 km od centra. Lokalitet se prostire na potesu Jaroš, južnim dijelom na nešto višem otoku, a sjevernim u ritskom podnožju ovog uzvišenja. Približne dimenzije su 250x150 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (brončano doba), antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće, 13.-16. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 124 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 2,6 km od centra. Lokalitet se prostire na potesu Jaroš, na nešto višoj obali u odnosu na okolni ritski teren. Približne dimenzije su 300x150 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (brončano doba), srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće, 13.-16. stoljeće) i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru

- prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 125 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 2,7 km od centra. Lokalitet se prostire na potesu Jaroš, u nastavku obale na kojoj se nalaze prethodni lokaliteti, na oko 500 m južno od Đukošinog kanala. Približne dimenzije su 130x150 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je jednoslojan, iz antičkog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 126 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 3 km od centra. Lokalitet se prostire u sjevernom dijelu potesa Jaroš, u nastavku obale na kojoj se nalaze prethodni lokaliteti, na oko 300 m južno od Đukošinog kanala. Približne dimenzije su 200x120 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog (brončano doba) i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 127 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 3,5 km od centra. Lokalitet se prostire na potesu Perjanica, na oko 100 m južno od Đukošinog kanala, na istoj obali kojoj pripadaju prethodni lokaliteti. Približne dimenzije su 130x70 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je jednoslojan, iz antičkog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 128 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 3,2 km od centra. Lokalitet se prostire u južnom dijelu potesa Perjanica, uzduž uzdignute obale, sa zapadne strane se spušta do Đukošinog kanala, a od asfaltne ceste za Crnu Baru udaljen je oko 500 m ka jugu. Približne dimenzije su 750x200 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog i srednjovjekovnog razdoblja (13.-16. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 129 Humka se nalazi zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 2,7 km od centra. Smještena je u neposrednoj blizini suvremenog deponija uz Đukošin kanal na istoku, na mjestu gdje on prelazi preko asfaltne ceste za Crnu baru. Promjer humke je oko 70 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 130 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 2,8 km od centra. Lokalitet se prostire na uzdignutom prostoru uz južnu obalu Đukošinog kanala, preko puta suvremenog deponija. Približne dimenzije su 400x300 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je jednoslojan, iz brončanog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 131 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 3,1 km od centra. Lokalitet se prostire na uzdignutoj obali uz Đukošin kanal koji protječe s njegove južne strane, a od suvremenog deponija udaljen je oko 250 m zapadno. Približne dimenzije su 100x70 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog i antičkog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 132 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 2,9 km od centra. Lokalitet se prostire na uzdignutoj obali uz Đukošin kanal koji protječe sa njegove južne strane, a na istoku se pruža sve do suvremenog deponija. Približne dimenzije su 200x300 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog (brončano doba) i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

- 133 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 3 km od centra. Lokalitet se prostire sa sjeverne strane asfaltne ceste za Crnu Baru, na oko 300 m zapadno od mjesta na kome cesta prelazi preko Đukošinog kanala. Približne dimenzije su 280x150 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 134 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 3,2 km od centra. Lokalitet se prostire na uzdignutoj obali preko kanala u odnosu na potes Perjanica, sjeverno i južno od asfaltne ceste za Crnu Baru, na oko 80 m sjeverno od toka Đukošinog kanala. Približne dimenzije su 600x250 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (neolitik i brončano doba) i antičkog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 135 Humka se nalazi zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 3,7 km od centra. Smještena je na uzdignutoj sjevernoj obali Đukošinog kanala, preko puta potesa Perjanica i na oko 200 m južno od asfaltne ceste za Crnu Baru. Promjer humke je oko 30 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (brončano doba), antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 136 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 3,6 km od centra. Lokalitet se prostire uzduž uzdignute obale na istočnoj periferiji potesa Mokrin, udaljen oko 130 m južno od asfaltne ceste za Mokrin, dok na istoku u potpunosti prati obalu i spušta se do Đukošinog kanala. Približne dimenzije su 1750x450 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog (brončano doba) i antičkog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 137 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 3,8 km od centra. Lokalitet se prostire na istočnoj periferiji potesa Mokrin, sjevernom stranom do same asfaltne ceste za Crnu Baru, na udaljenosti od oko 150 m od kanaliziranog riječnog toka. Približne dimenzije su 350x200 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog (brončano doba) i antičkog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 138 Humka se nalazi zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 4,1 km od centra. Smještena je u istočnom dijelu potesa Mokrin, na udaljenosti od oko 350 m južno od asfaltne ceste za Crnu Baru i oko 350 m zapadno od kanaliziranog toka Begeja. Promjer humke je oko 70 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 139 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 5,1 km od centra. Lokalitet se prostire u južnoj periferiji potesa Mokrin, obuhvaćajući na istoku dio obale na kojoj se nalazi lokalitet 136, a na jugozapadu nekadašnji otok i niži prostor između njih. Približne dimenzije su 800x250 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (starije željezno doba), antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 140 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 6 km od centra. Lokalitet se prostire na južnoj periferiji potesa Mokrin, istočno od močvarnog tla potesa Ciganska jaroš. Približne dimenzije su 800x250 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (neolitik i brončano doba), antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u

- okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 141 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 6,1 km od centra. Lokalitet se prostire u južnom dijelu potesa Mokrin, istočno od močvarnog tla potesa Ciganska jaroš, na oko 650 m istočno od salaša Krstin Borivoja. Približne dimenzije su 800x250 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (starije željezno doba), antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 142 Nalazi se sjeverozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 8,3 km od centra. Lokalitet se prostire istočno od potesa Bandića linija, na istoku se pruža do kanaliziranog toka Zlatice, na oko 150 m južno od mosta Devet grla. Približne dimenzije su 200x300 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (brončano doba), antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13.). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 143 Nalazi se sjeverozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 7,8 km od centra. Lokalitet se prostire zapadno od asfaltne ceste za Crnu Baru u odnosu na potes Papir. Približne dimenzije su 300x150 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 145 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 8 km od centra. Lokalitet se prostire na obali povremenog toka Zlatice, na potesu Mokrinske rudine. Približne dimenzije su 400x300 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (starije željezno doba), srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće) i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 146 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 7,9 km od centra. Lokalitet se prostire na obali povremenog toka Zlatice, istočno od prethodnog lokaliteta na potesu Mokrinske rudine, dok se na sjeveru pruža do samog toka Zaticice. Približne dimenzije su 200x100 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog (brončano doba) i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13.). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 147 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 7,6 km od centra. Lokalitet se prostire na potesu Mokrinske rudine, na obali povremenog toka Zlatice, spuštajući se do same obale rijeke na sjeveru i istoku, u nastavku prethodna dva lokaliteta. Približne dimenzije su 350x350 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog (brončano doba) i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13.). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 148 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 8 km od centra. Lokalitet se prostire između potesa Mokrinske rudine i Pustara, na južnoj obali povremenog toka Zlatice. Približne dimenzije su 1100x350 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (neolitik i starije željezno doba) i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 149 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 8,2 km od centra. Lokalitet se prostire između potesa Mokrinske rudine i Pustara, na razvedenom terenu u zaleđu južne obale povremenog toka Zlatice. Približne dimenzije su 500x250 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće) i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru

- prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 150 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 8 km od centra. Lokalitet se prostire između potesa Mokrinske rudine i Ciganska jaroš, na oko 150 m južno od asfaltne ceste koja vodi do salaša Todorov Time, istočno od prethodnog lokaliteta. Približne dimenzije su 570x200 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće i 13.-16. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 151 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 7 km od centra. Lokalitet se prostire između potesa Plandište i Mokrin, na istočnoj obali Zlatice, nasuprot potesa Veliki Girinc, na oko 350 m sjeverno od asfaltne ceste koja vodi ka salašima zapadno od naselja. Približne dimenzije su 500x200 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog razdoblja (brončano doba), antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće i 13.-16. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 152 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 6,7 km od centra. Lokalitet se prostire u jugozapadnom dijelu potesa Plandište na uzdignutoj obali, udaljenoj oko 80 m istočno od toka Zlatice, nasuprot potesu Veliki Girinc, na 350 m udaljenosti sjeverno od asfaltne ceste koja vodi ka zapadnim salašima. Približne dimenzije su 750x250 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (brončano doba), antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 153 Humka se nalazi zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 7,2 km od centra. Smještena je na potesu Plandište, na uzdignutoj obali udaljenoj oko 150 m od istočne obale Zlatice, naspram potesa Veliki Girinc. Promjer humke je oko 50 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 154 Nalazi se sjeverozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 7,3 km od centra. Lokalitet se prostire u zapadnom dijelu potesa Plandište na istočnoj obali Zlatice, naspram potesa Veliki Girinc. Približne dimenzije su 500x250 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz srednjovjekovnog razdoblja (5.-6. stoljeće i 11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 155 Nalazi se sjeverozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 7,5 km od centra. Lokalitet se prostire u zapadnom dijelu potesa Plandište na istočnoj obali Zlatice, na oko 150 m južno od kanaliziranog dijela toka Zlatice i sjeverno od prethodnog lokaliteta. Približne dimenzije su 350x300 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je višeslojan, iz srednjovjekovnog razdoblja (5.-6. stoljeće, 9.-10. stoljeće i 11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 156 Nalazi se sjeverozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 7,1 km od centra. Lokalitet se prostire u središnjem dijelu potesa Plandište na oko 450 m istočno od obale Zlatice, oko 650 m zapadno od asfaltne ceste za Crnu Baru i oko 750 m u smjeru juga od toka Begeja. Približne dimenzije su 350x250 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (brončano doba), srednjovjekovnog razdoblja (5.-6. stoljeće, 11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

- 157 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 6 km od centra. Lokalitet se prostire u središnjem dijelu potesa Mokrin na niskom tlu ispod obale, udaljenom oko 30 m južno od asfaltne ceste koja vodi ka salašima na zapadu. Približne dimenzije su 350x350 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je jednoslojan, iz 11.-13. stoljeća. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 158 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 5 km od centra. Lokalitet se prostire na potesu Mokrin, na niskom tlu, na oko 500 m od obale naspram potesa Perjanica, a južno se prostire do poljskog puta. Približne dimenzije su 200x100 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je jednoslojan, iz 11.-13. stoljeća. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 159 Nalazi se jugozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 5 km od centra. Lokalitet se prostire na potesu Livade, na niskom tlu, na oko 400 m zapadno od Zavišićevog salaša. Približne dimenzije su 200x150 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je jednoslojan, iz prapovijesnog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 160 Nalazi se jugozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 5,9 km od centra. Lokalitet se prostire u južnom, ocjeditom dijelu potesa Livade na niskom tlu, na obodu rita koji se pruža dalje ka sjeveru. Približne dimenzije su 250x270 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće) i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 161 Nalazi se jugozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 5 km od centra. Lokalitet se prostire u južnom, ocjeditom dijelu potesa Livade na niskom tlu, na obodu rita. Približne dimenzije su 250x270 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 162 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 4,5 km od centra. Lokalitet se prostire između potesa Opštinski vinogradi i Livade, na niskom tlu, na oko 200 m južno od manjeg vodenog toka koji se ulijeva u Begej. Približne dimenzije su 150x50 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 163 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 3,8 km od centra. Lokalitet se prostire na potesu Opštinski vinogradi, južno od potesa Perjanica na oko 200 m istočno od vodenog toka koji se ulijeva u Begej. Približne dimenzije su 200x200 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Pronađene su i ljudske kosti. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 164 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 3,6 km od centra. Lokalitet se prostire na potesu Opštinski vinogradi južno od potesa Perjanica, na oko 50 m južno od pošumljene zone. Približne dimenzije su 150x100 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je jednoslojan, iz prapovijesnog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 174 Nalazi se sjeverozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 8,2 km od centra. Lokalitet se prostire na sjeverozapadnoj periferiji potesa Papir, na jugu se pruža do mosta Devet grla, a od kanaliziranog toka Zlatice udaljen je oko 100 m istočno. Približne dimenzije

- su 300x100 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 175 Nalazi se sjeverozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 7,9 km od centra. Lokalitet se prostire uzduž istočne obale Zlatice, dok je od ušća Begeja udaljen oko 500 m sjeveroistočno. Približne dimenzije su 1400x650 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 176 Nalazi se sjeverozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 7 km od centra. Lokalitet se prostire u jugozapadnom dijelu potesa Papir, na udaljenosti od oko 30 m istočno od asfaltne ceste za Crnu Baru, dok se na istoku spušta sve do lijeve obale Begeja. Približne dimenzije su 300x150 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je jednoslojan, iz brončanog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 177 Humka se nalazi sjeverozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 4,7 km od centra. Smještena je u južnom dijelu potesa Papir, na uzdignutoj gredi, a od asfaltne ceste za Crnu Baru udaljena je oko 500 m ka sjeveroistoku. Promjer humke je oko 70 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 195 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 7,5 km od centra. Lokalitet se prostire između potesa Mokrinske rudine i Ciganka jaroš. Približne dimenzije su 550x180 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog (neolitik) i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 196 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 7 km od centra. Lokalitet se prostire između potesa Mokrinske rudine i Ciganka jaroš. Približne dimenzije su 150x80 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je jednoslojan, iz 11.-13. stoljeća. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 197 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 6,3 km od centra. Lokalitet se prostire istočno od potesa Ciganka jaroš, na uzdignutoj obali iznad okolne močvare. Približne dimenzije su 450x200 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog, antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 198 Humka se nalazi zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 7 km od centra. Smještena je na uzdignutom terenu u jugoistočnom dijelu potesa Ciganka jaroš, na udaljenosti od oko 70 m jugozapadno od Golićevog salaša. Promjer humke je oko 60 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog i srednjovjekovnog razdoblja (5.-6. stoljeće i 11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 199 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 7 km od centra. Lokalitet se prostire južno od potesa Ciganka jaroš, na uzdignutoj obali iznad okolne močvare, na udaljenosti od oko 200 m južno od Golićevog salaša. Približne dimenzije su 600x450 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog i srednjovjekovnog razdoblja (5.-6. stoljeće i 11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite.

- 200 Humka se nalazi zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 6,1 km od centra. Smještena je na uzdignutom terenu u središtu ritskog potesa Livade, na oko 550 m južno od Sredanovog salaša. Promjer humke je oko 50 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je jednoslojan, iz antičkog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 201 Humka se nalazi zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 6,2 km od centra. Smeštena je na uzdignutom terenu u središtu ritskog potesa Livade, sjeverozapadno uz prethodnu humku, na oko 500 m južno od Sredanovog salaša. Promjer humke je oko 50 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 202 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 4,8 km od centra. Lokalitet se prostire na uzdignutom terenu razvedene obale u sjeveroistočnom dijelu potesa Livade, zapadno od Opštinskih vinograda, naspram od lokaliteta 136. Približne dimenzije su 600x450 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog, antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 203 Nalazi se jugozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 6,9 km od centra. Lokalitet se prostire na niskoj obali ritskog terena potesa Livade, zapadno od humki označenih kao lokaliteti 200 i 201 i južno od potesa Ciganka jaroš. Približne dimenzije su 400x100 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite.
- 204 Nalazi se jugozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 6,4 km od centra. Lokalitet se prostire na niskom tlu ritskog potesa Livade, uzduž iste obale na kojoj se nalazi prethodni lokalitet, dok je od manjeg kanala na sjeveru udaljen oko 50 m. Približne dimenzije su 300x150 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 205 Humka se nalazi jugozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 9,4 km od centra. Smještena je na ritskom terenu između potesa Senokos, Bikotelek i Linovo, na udaljenosti od oko 450 m južno od Rajićevog salaša. Promjer humke je oko 70 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite.
- 206 Nalazi se jugozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 8 km od centra. Lokalitet se prostire na niskom tlu ritskog potesa Livade, u njegovom krajnjem zapadnom dijelu, na oko 1 km udaljenosti od prethodnog lokaliteta ka zapadu. Približne dimenzije su 320x200 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite.
- 207 Nalazi se sjeverozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 8 km od centra. Lokalitet se prostire na uzdignutim gredama i niskom tlu na potesu Plandište u zaleđu obale Begeja, na oko 350 m južno od korita same rijeke, dok je od korita Zlatice udaljen oko 50 m istočno. Približne dimenzije su 650x250 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog, antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (5.-6. stoljeće i 11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

U Gradu Kikindi, u KO Mokrin, izvan granice obuhvata Prostornog plana, ali u neposrednoj blizini granice Prostornog plana nalaze se sljedeći arheološki lokaliteti:

- 122 Nalazi se jugozapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 2,1 km od centra. Lokalitet se prostire u sjevernom, ritskom dijelu potesa Sentoš, između dvije asfaltne ceste. Približne dimenzije su 130x130 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz srednjovjekovnog razdoblja (5.-6. stoljeće i 11.-13. stoljeće).
- 144 Nalazi se zapadno od Mokrina, na udaljenosti oko 8,5 km od centra. Lokalitet se prostire uzduž čitavog riječnog otoka koji je svojim meandriranjem napravila rijeka Zlatica, istočno od potesa Zingerova ledina. Približne dimenzije su 500x200 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće) i novog doba.
- 170 Nalazi se južno od Mokrina, na udaljenosti oko 1,1 km od centra. Lokalitet se prostire na južnoj periferiji naselja, ka jugu se pruža do Đukošinog kanala, a na sjeveru do posljednjih kuća ulice Đure Đakovića. Približne dimenzije su 300x100 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog, antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće) i novog doba.

U Gradu Kikindi, u KO Sajana u okviru granice obuhvata Prostornog plana nalaze se sljedeći arheološki lokaliteti:

- 34 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 2,7 km od centra. Lokalitet je smješten na obali istočno od Kikinskog kanala, na jugozapadnom kraju potesa Ronde. Približne dimenzije su 350x50 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je jednoslojan, iz 5.-6. stoljeća. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 35 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 2,5 km od centra. Lokalitet je smješten na uzdignutoj obali u zapadnom dijelu potesa Kečkeler, na granici s potesom Kugli. Približne dimenzije su 400x200 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog, srednjovjekovnog razdoblja (13.-16. stoljeće) i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 36 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 2,1 km od centra. Lokalitet je smješten na nekadašnjoj obali u sjeveroistočnom dijelu potesa Kugli s istočne strane Kikinskog kanala od koga je udaljen oko 100 m. Približne dimenzije su 200x80 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je višeslojan, iz antičkog, srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće) i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 37 Nalazi se istočno od Sajana, na udaljenosti oko 2,2 km od centra. Lokalitet je smješten u istočnom, višem dijelu potesa Kermanijar. Približne dimenzije su 400x400 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, dijelom na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 38 Nalazi se istočno od Sajana, na udaljenosti oko 3,3 km od centra. Lokalitet je smješten u ritskom dijelu potesa Kermanijar, na udaljenosti od oko 450 m sjeverno od Kikinskog kanala i Ribnjaka. Približne dimenzije su 280x100 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog, antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 39 Nalazi se istočno od Sajana, na udaljenosti oko 2,4 km od centra. Lokalitet se prostire u jugozapadnom dijelu potesa Kečkeler na udaljenosti od oko 400 m u smjeru sjeveroistoka od Kikinskog kanala. Približne dimenzije su 650x100 m. Prema

površinskim nalazima, lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog (brončano doba) i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13).

Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

- 40 Nalazi se istočno od Sajana, na udaljenosti oko 2,5 km od centra. Lokalitet je smješten na niskom prostoru između potesa Kugli i Kečkeler na udaljenosti od oko 400 m sjeveroistočno od Kikinskog kanala. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 41 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 3,2 km od centra. Lokalitet je smješten u južnom, ocjeditom dijelu potesa Rondetler, s njegove zapadne strane se pruža močvarno tlo, a nalazi se prate kako na višim kotama u sjevernom dijelu, tako i na niskom tlu u južnom dijelu. Približne dimenzije su 950x100 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog, antičkog, srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 42 Humka se nalazi sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 4,1 km od centra. Smještena je na potesu Rondetler, na niskoj gredi uz sjeveroistočni rub prethodnog lokaliteta. Promjer humke je oko 50 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je jednoslojan. Prikupljena su 2 ulomka lončarije brončanog doba i dijelovi podnice. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 43 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 4,4 km od centra. Lokalitet je smješten u središnjem dijelu potesa Rondetler, na sjevernom kraju grede koja se izdiže iznad močvarnog tla. Približne dimenzije su 200x100 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 44 Humka se nalazi sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 4,1 km od centra. Smještena je na potesu Rondetler, u središtu niske grede koja se izdiže iznad močvarnog tla. Promjer humke je oko 80 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 45 Humka se nalazi sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 4 km od centra. Smještena je u južnom dijelu potesa Rondetler, na južnom kraju niske grede istočno od lokaliteta 41. Promjer humke je oko 80 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 46 Humka se nalazi sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 4 km od centra. Smještena je na potesu Rondetler, na južnom kraju niske grede i udaljena je oko 20 m istočno od prethodne humke. Promjer humke je oko 50 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 47 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 4,7 km od centra. Lokalitet je smješten na niskom tlu potesa Rondetler, na oko 300 m južno od kanaliziranog toka Zlatice. Približne dimenzije su 450x150 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan iz prapovijesnog i antičkog razdoblja.

- Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 48 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 5,2 km od centra. Lokalitet je smješten na niskom tlu potesa Rondetler, na niskoj obali u nastavku prethodnog lokaliteta, na oko 100 m južno od kanaliziranog toka Zlatice. Približne dimenzije su 450x150 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (neolitik i eneolitik) i antičkog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 49 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 5,8 km od centra. Lokalitet je smješten u istočnom dijelu potesa Rondetler, na oko 50 m južno od kanaliziranog toka Zlatice. Približne dimenzije su 450x150 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je jednoslojan, iz brončanog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 50 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 6,1 km od centra. Lokalitet je smješten u istočnom dijelu potesa Rondetler, na niskoj obali uz prethodni lokalitet, dok se sjeverozapadnim krajem spušta sve do kanala Zlatice. Približne dimenzije su 250x80 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (brončano doba) i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće, 13.-16. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 51 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 5,1 km od centra. Lokalitet je smješten južno od potesa Linovo, na niskoj obali u sjevernom dijelu potesa Rondetler, na oko 350 m sjeverno od kanala Zlatice. Približne dimenzije su 250x100 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog, antičkog i srednjovjekovnog razdoblja i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 52 Humka se nalazi sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 4,6 km od centra. Smještena je između potesa Linovo i Rondetler, na niskoj obali na udaljenosti od oko 650 m u smjeru sjevera od kanala Zlatice. Promjer humke je oko 100 m. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 53 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 5 km od centra. Lokalitet je smješten između potesa Rondetler i Bikotelek, na niskoj obali i udaljen je oko 130 m u smjeru sjevera od kanaliziranog toka Zlatice. Približne dimenzije su 300x100 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je jednoslojan - pripada neolitu. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 54 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 4,8 km od centra. Lokalitet je smješten između potesa Rondetler i Bikotelek, na niskom otoku istočno od prethodnog lokaliteta i udaljen je oko 100 m u smjeru sjevera od kanaliziranog toka Zlatice. Približne dimenzije su 220x150 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan- iz prapovijesnog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 55 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 4,8 km od centra. Lokalitet je smješten između potesa Rondetler i Bikotelek, na niskoj obali zapadno od prethodnog lokaliteta i udaljen je oko 50 m u smjeru sjevera od kanaliziranog toka Zlatice. Približne dimenzije su 350x80 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je jednoslojan, iz brončanog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u

- okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 56 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 4,7km od centra. Lokalitet je smješten u južnom dijelu potesa Bikotelek, na niskoj obali sjeverozapadno od prethodnog lokaliteta i udaljen je oko 500 m u smjeru sjevera, odnosno oko 250 m istočno od kanaliziranog toka Zlatice koji tu pravi polukrug. Približne dimenzije su 550x100 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog, antičkog i srednjovjekovnog razdoblja i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 57 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 5,1 km od centra. Lokalitet je smješten između potesa Rondetler i Bikotelek, na niskoj obali sjeverozapadno od prethodnog lokaliteta i udaljen je oko 500 m u smjeru sjevera od kanaliziranog toka Zlatice. Približne dimenzije su 550x100 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je jednoslojan, iz 11.-13. stoljeća. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite.
- 58 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 5 km od centra. Lokalitet je smješten u južnom dijelu potesa Bikotelek, na niskoj obali jugoistočno od prethodnog lokaliteta i udaljen je oko 400 m u smjeru sjevera od kanaliziranog toka Zlatice. Približne dimenzije su 300x130 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je jednoslojan, iz prapovijesnog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 59 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 2,9 km od centra. Lokalitet je smješten u zapadnom dijelu potesa Rondetler, uzduž niske obale. Približne dimenzije su 700x300 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (neolitik i brončano doba), antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće, 13.-16. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 60 Humka se nalazi sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 3,5 km od centra. Smještena je u zapadnom dijelu potesa Rondetler, na niskoj obali uz sjeverni rub prethodnog lokaliteta, na udaljenosti od oko 600 m u smjeru juga od kanala Zlatice. Promjer humke je oko 130 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (brončano doba), antičkog, srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće) i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 61 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 3,6 km od centra. Lokalitet je smješten u zapadnom dijelu potesa Rondetler, a na sjeveru se spušta do samog kanala Zlatice čiju obalu prati sve do prvog poljskog puta na istoku. Približne dimenzije su 850x380 m. Prema površinskim nalazima, lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (brončano doba), antičkog, srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće) i novog doba. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 62 Nalazi se sjeveroistočno od Sajana, na udaljenosti oko 4,7 km od centra. Lokalitet je smješten u zapadnom dijelu potesa Rondetler, na niskoj obali poput prethodnog lokaliteta, a ka sjeveru se spušta sve do kanala Zlatice. Približne dimenzije su 180x70 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog razdoblja (neolitik i brončano doba). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.
- 63 Nalazi se sjeverno od Sajana, na udaljenosti oko 2,6 km od centra. Lokalitet je smješten u središtu potesa Kasalo, na niskoj obali, na oko 200 m udaljenosti od Kikindskog kanala ka sjeveru. Približne dimenzije su 550x280 m. Prema površinskim

- nalazima lokalitet je dvoslojan. Prikupljena su 84 ulomka lončarije iz prapovijesnog razdoblja (neolitik i brončano doba). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 64 Nalazi se sjeverno od Sajana, na udaljenosti oko 3 km od centra. Lokalitet je smješten u središtu potesa Kasalo, na niskoj obali uz sjeveroistočni rub prethodnog lokaliteta, na oko 800 m u smjeru sjevera od Kikinskog kanala. Približne dimenzije su 50x50 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je višeslojan, iz prapovijesnog (neolitik), antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 65 Nalazi se sjeverno od Sajana, na udaljenosti oko 3,2 km od centra. Lokalitet je smješten na ritskom tlu potesa Kasalo, sjeverno od prethodnih lokaliteta, na oko 900 m u smjeru sjevera od Kikinskog kanala. Približne dimenzije su 400x150 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 66 Nalazi se sjeverno od Sajana, na udaljenosti oko 2,4 km od centra. Lokalitet je smješten u južnom dijelu potesa Kasalo, na ocjeditom terenu udaljenom oko 150 m u smjeru sjevera od Kikinskog kanala. Približne dimenzije su 200x130 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz antičkog i srednjovjekovnog razdoblja (11.-13. stoljeće). Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 67 Nalazi se sjeverno od Sajana, na udaljenosti oko 2,4 km od centra. Lokalitet je smješten na potesu Kasalo, na ocjeditom terenu udaljenom oko 600 m u smjeru sjevera od Kikinskog kanala. Približne dimenzije su 400x150 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je dvoslojan, iz prapovijesnog i srednjovjekovnog razdoblja. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro, izvan prostora staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.
- 68 Nalazi se sjeverozapadno od Sajana, na udaljenosti oko 4 km od centra. Lokalitet je smješten u ritskom dijelu potesa Kasalo, na niskoj obali, udaljen oko 650 m u smjeru juga od kanala Zatica. Približne dimenzije su 250x50 m. Prema površinskim nalazima lokalitet je jednoslojan, iz 11.-13. stoljeća. Lokalitet se nalazi u okviru granice područja posebne namjene, u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata (lokalitet Jaroš), prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite.

4.1.5. Stanovništvo

U obuhvatu Prostornog plana ne nalazi se ni jedno naseljeno mjesto, međutim za analizu demografskog razvoja područja prikazano je stanovništvo onih naselja koja gravitiraju Rezervatu. Analiza je izvršena na temelju službenih statističkih podataka popisa stanovništva u razdoblju 1991.-2011. godine.

Broj stanovnika sjevernobanatskog područja je u opadanju u razdoblju 1991.-2011. godine, što važi i za općine Novi Kneževac, Čoku i Grad Kikindu. Depopulacija je posebno izražena u seoskim naseljima. Najveće naselje u okruženju Rezervata je Mokrin, s 5270 stanovnika. Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine, u 13 naselja šireg područja živjelo je 20440 stanovnika u 7808 kućanstva.

Tablica 1. Broj stanovnika i kućanstava naselja koja gravitiraju Rezervatu

Općina/Grad	Naselje	Broj stanovnika po metodologiji popisa 2002. godine			Ukupan broj kućanstava
		1991. god.	2002. god.	2011. god.	2011. god.
Novi Kneževac	Novi Kneževac	7892	7581	6960	2605
	Banatsko Arandjelovo	1901	1718	1398	532
	Filić	165	161	136	48
	Podlokanj	172	217	144	61
	Srpski Krstur	1533	1620	1321	504
	Siget	286	247	198	74
Čoka	Banatski Monoštor	152	135	102	41
	Vrbica	546	404	238	116
	Jazovo	1113	978	742	297
	Ostojićevo	3007	2844	2324	941
	Crna Bara	588	568	437	182
Kikinda	Mokrin	6238	5918	5270	1956
	Sajan	1540	1348	1170	451
Ukupno		25133	23739	20440	7808

4.1.6. Gospodarstvo

Od gospodarskih aktivnosti, na području obuhvata Prostornog plana, najzastupljenije su poljoprivreda, akvakultura, šumarstvo, lov i turizam (kao najmanje razvijena gospodarska grana). Povoljni prirodni i stvoreni potencijali omogućavaju razvoj različitih vidova poljoprivredne proizvodnje (u najvećoj mjeri stočarstvo i ratarstvo), dok su za povećanje površina pod ribnjacima najviše zaslužna slatinska zemljišta. Poljoprivredna proizvodnja dominira u većini naselja u okruženju Rezervata (naselja Sajan, Srpski Krstur, Jazovo, Banatsko Arandjelovo i Vrbica).

Najveće naselje u okruženju rezervata je Mokrin, koje je okarakterizirano kao lokalno središte, odnosno razvojna jezgra u Gradu Kikindi, s razvijenom javno-društvenom infrastrukturom i djelatnostima iz sektora usluga u kojima su locirani novi industrijski pogoni, prilagođeni suvremenim tehnologijama, ekološkim standardima i autohtonim sirovinama. U obuhvatu Prostornog plana, zapadno od naselja Mokrin, Prostornim planom Grada Kikinde planirana je radna zona koja može predstavljati degradacijski punkt okruženja Rezervata. Radna zona je planirana na staništu zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

4.1.6.1. Poljoprivreda

Osnovna djelatnost na ovim prostorima je poljoprivreda, prije svega stočarstvo i ratarstvo.

Najbolji pašnjaci su na Jarošu i Sigetu, dok se Kočovat u te svrhe posljednjih godina ne koristi. Pastiri iz Mokrina, Jazova i Sajana napasaju svoja stada na Jarošu. Na Sigetu se napasaju stada iz Banatskog Arandjelova. Najzastupljenije su krave i ovce, ali ima i svinja. Većina stada se na pašnjacima pojavljuju u rano proljeće i ostaju do zime. Neki pastiri su sa stadima na pašnjacima cijele godine, čak i po snijegu. Tradicionalna sorta ovaca na Jarošu je „cigaja“. Velik dio ovih površina koristi se i kao sjenokoša.

Tipične nasebine u granicama samog Rezervata su pastirske kolibe, koje se nazivaju „salaši“ i u prilično su lošem stanju. Često su napravljeni na improviziran način i nisu infrastrukturno opremljeni, a uz njih ponegdje ima i obora za stoku. Mnogi „salaši“ su napušteni i oronuli, dok neki od njih služe samo kao povremeno boravište.

Obrada zemlje ovisi od razina voda, a u većini sezona je moguća samo na višim dijelovima koji nisu poplavljeni. Najzastupljenije kulture su žita, kukuruz, suncokret, šećerna repa, soja, lucerka i uljana repica.

Izgradnja ribnjaka, kojih već ima u ataru Sajana i Novog Kneževca, predstavlja jedan od ugrožavajućih čimbenika Rezervata jer se promjenom namjene površina mijenja razina podzemnih voda, dugoročno uništavaju stepska i slatinska staništa i smanjuje životni prostor vrsta vezanih za njih, te se narušavaju ukupni ekološki odnosi karakteristični za ovo područje.

4.1.6.2. Turizam

Rezervat je povjeren na brigu Lovačkoj udruzi „Perjanica“ iz Mokrina. Upravo je Mokrin najveće i društveno-kulturno najbogatije naselje u okruženju Rezervata, čiji se stanovnici ponose prisutnošću velike droplje u svom ataru. Turističku atrakciju ovog naselja čine i mnogobrojne manifestacije koje se održavaju tijekom cijele godine.

Turizam na prostoru prirodnog dobra gotovo da i ne postoji, čak ni ekoturizam, pa se ne može govoriti o njegovom negativnom utjecaju. Ipak, u budućem turističkom razvoju regije, ovu djelatnost na zaštićenom prirodnom dobru treba planirati uz neophodna ograničenja (vremenska, broja posjetitelja, načina kretanja posjetitelja i sl.). Na ovom području nalaze se lovišta lovačkih društava i udruga iz Mokrina, Jazova, Sajana, Vrbice i Banatskog Arandjelova, te se može konstatirati da je lovni turizam razvijen.

U Rezervatu, u okviru prostorne podcjeline 1 Rezervata - režima II. stupnja zaštite, na kat. čestici broj 15616 KO Mokrin, izgrađena je promatračnica Manculova čeka koja se koristi za potrebe prezentacije Rezervata.

Tablica 2. Koordinate položaja promatračnice u prostornoj podcjelini 1 Rezervata - režimu II. stupnja zaštite

Promatračnica	Koordinate			
	μ	λ	Y	X
Promatračnica Manculova čeka	45.9182010	20.3279180	7448294.76	5086196.70

U Rezervatu, u okviru prostorne podcjeline 2 Rezervata - režima III. stupnja zaštite, na kat. čestici broj 15699 KO Mokrin, 2011. godine izgrađen je centar za posjetitelje Ekosalaš „Jaroš“ s promatračnicom, kako bi omogućio informiranje posjetitelja o prirodnim i kulturnim vrijednostima područja, za organiziranje odgojno-obrazovnih i znanstvenoistraživačkih programa, ekoloških kampova, predavanja u prirodi i sl. U okviru objekta nalaze se prostorije za boravak čuvara i istraživača, natkriveni dio za prijem gostiju i za održavanje predavanja u prirodi (učionica na otvorenom), kao i promatračnica s koje se pruža pogled u smjeru najatraktivnijeg dijela Rezervata.

Također, u Rezervatu, u okviru prostorne podcjeline 2 Rezervata - režima III. stupnja zaštite, izgrađena je i promatračnica Plava čeka, na kat. čestici broj 22441 KO Mokrin, koja se koristi za potrebe monitoringa i prezentacije Rezervata, kao i promatračnica Jazovačka čeka, na kat. čestici broj 2236 KO Jazovo, koja se koristi za potrebe prezentacije Rezervata.

Tablica 3. Koordinate položaja promatračnica i centra za posjetitelje u prostornoj podcjelini 2 Rezervata - režimu III. stupnja zaštite

Promatračnice i centar za posjetitelje	Koordinate			
	μ	λ	Y	X
Promatračnica Jazovačka čeka	45.9053280	20.2627210	7443224.29	5084810.54
Promatračnica	45.8877160	20.3253130	7448064.15	5082810.36

Plava čeka				
Centar za posjetitelje Ekosalaš „Jaroš“	45.9201020	20.3016940	7446262.43	5086425.38

Pored Lovачkog doma u Mokrinu, koji ima dvije uređene sobe za prijem turista, od nedavno za boravak turista postoji i *Mokrin House*. Kuća u Mokrinu (*Mokrin House*) nudi prostor za rad, ali i smještaj i namijenjena je svima koji žele biti kreativni i produktivni u drugačijem ambijentu. Predstavlja koncept ruralnog *coworkinga*, koji je sve rasprostranjeniji u svijetu, s idejom da se posao ponese sa sobom i opuštено radi u mirnom, lijepom i stimulatивnom seoskom ambijentu.

4.1.6.3. Šumarstvo i lov

Šumarstvo kao proizvodna djelatnost sastavni je dio nacionalne proizvodnje i zajedno s drugim gospodarskim područjima čini gospodarski sustav kao njezin neodvojivi dio. Osnovni zadatak šumarstva je da omogući zadovoljenje potrebe društva za proizvodima od drveta, kao i drugim proizvodima čija je proizvodnja vezana za šume (ostali resursi).

Pored autohtonih asocijacija, koje su u ovim uvjetima prirodna tvorevina (bademasta vrba, bijela vrba), u ovoj gospodarskoj jedinici su najzastupljenije asocijacije antropogenog podrijetla - umjetni nasadi topola i vrba.

Plan obuhvaća površine čiji je korisnik JP „Vojvodinašume“ ŠG „Banat“ Pančevo. Plan obuhvaća dijelove gospodarske jedinice „Gornje Potisje“, za koju važi desetogodišnji planski dokument (Osnova gospodarenja šumama za GJ „Gornje Potisje“ za razdoblje od 2013. do 2022. godine).

Prema GIS portalu i dobivenim podacima od strane JP „Vojvodinašume“, na prostoru obuhvata Prostornog plana ne postoje lovišta kao ni objekti za održavanje i korištenje šuma i prateća tehnička infrastruktura (šumske prometnice i drugi objekti koji služe za gospodarenje šumama).

4.1.7. Infrastruktura

4.1.7.1. Prometna infrastruktura

U obuhvatu Prostornog plana postoje kapaciteti sljedećih vidova prometa: Cestovni i željeznički. Cestovni promet je osnovni vid prometa u obuhvatu Prostornog plana i svojim kapacitetima zadovoljava većinu zahtjeva za putničkim i robnim prijevozom, dok se željeznički koristi samo povremeno, pri prijevozu putnika i masovnih roba u tranzitu.

Cestovni promet omogućuje dostupnost i komunikaciju predmetnog prostora s okruženjem i podregijama.

Temeljni prometni kapaciteti predmetnog prostora u domeni cestovnog prometa su:

- državna cesta II.a reda br. 103/R-112, državna granica s Mađarskom (granični prijelaz Đala) - Novi Kneževac;
- državna cesta II.a reda br. 104/R-111, R-112, R-123, Novi Kneževac - Banatsko Arandjelovo - Mokrin - Kikinda - Vojvoda Stepa - Srpski Itebej - državna granica s Rumunjskom (granični prijelaz Međa);
- državna cesta II.a reda br. 105/R-112, državna granica s Mađarskom (granični prijelaz Bajmok) - Bajmak - Bačka Topola - Senta - Čoka - Mokrin - državna granica s Rumunjskom (granični prijelaz Vrbica).

DC II.a reda br. 103, br. 104 i br. 105 su prometni kapaciteti koji omogućavaju podregionalno i regionalno povezivanje, osnovni su apsorbatori svih prometnih zbivanja u obuhvaćenim općinama. U obuhvatu Prostornog plana su također i ceste koje omogućuju izvorno-ciljna kretanja i kvalitetno međunaseljsko povezivanje.

Osnovni cestovni pravac koji omogućuje daljinska i tranzitna kretanja, kao i veze sa središtima međunarodnog (Novi Sad) i nacionalnog ranga (Subotica), je DC I.b reda br. 13 (izvan obuhvata Prostornog plana) s odgovarajućim vezama s DC II. reda br. 103, br. 104 i br. 105.

Općinska cesta u obuhvatu Prostornog plana omogućuje dostupnost ovom prostoru iz različitih pravaca, s vezama na državnu cestovnu mrežu visokog ranga (DC II. reda).

U okviru katastarskih općina u obuhvatu Prostornog plana, nalaze se i nekategorizirane ceste (pristupne i atarske ceste), koje su radijalnog oblika i povezuju naselja i sadržaje u ataru.

Željeznički promet je svojedobno odigrao vrlo važnu ulogu u razvoju turizma, prije svega za turistička kretanja širokih slojeva stanovništva, kao i putovanja na drugim relacijama. Međutim, s ekspanzijom cestovnog prometa, željeznički promet, zbog svojih određenih nedostataka (fiksirane linije kretanja, potrebe presjedanja pri promjeni smjera kretanja i drugo), izgubio je pozicije koje je nekad imao.

U prijašnjem razdoblju (sedamdesetih i početkom osamdesetih godina prošlog stoljeća), znatan broj pruga regionalnog i lokalnog značaja je ukinut. Željeznička pruga u obuhvatu Prostornog plana je izvan eksploatacije: Kikinda - Banatsko Arandjelovo - državna granica - ŽPVE br. 7.

Željeznički promet nema gotovo nikakvog udjela u turističkim kretanjima na području obuhvaćenom Prostornim planom. Uz bolju organizaciju i modernizaciju kapaciteta (pruge, postrojenja i prijevozna sredstva), posebno na regionalnim i magistralnim pravcima, zbog veće udobnosti u odnosu na autobusni prijevoz, mogao bi imati značajan udio u turističkim kretanjima, prvenstveno kod putovanja većeg broja putnika.

Vodeni promet na prostoru obuhvaćenom Prostornim planom nije zastupljen.

4.1.7.2. Vodna komunalna infrastruktura

Pod unutarnjim vodama u području posebne namjene podrazumijevaju se površinske vode nastale od oborina i podzemne vode. Radi održavanja optimalnog režima na području, vrši se odvodnja (evakuacija) suvišnih voda izgrađenim sustavima za odvodnju koji se sastoje od različitih hidrotehničkih objekata.

Odvodnja površinskih voda obavlja se kanalskom mrežom koja se sastoji od detaljne kanalske mreže i velikih drenažnih kanala. Svako slivno područje ima svoju crpnu stanicu.

U obuhvatu Prostornog plana ne nalaze se naselja. U naseljenim mjestima koja se nalaze uz obuhvat Prostornog plana, vodoopskrba se obavlja isključivo zahvatom podzemnih voda iz vodonosnih sredina osnovnog kompleksa i vodonosnih sredina pliocena. Zahvatni objekti su isključivo bušeni vertikalni bunari.

S aspekta pročišćavanja otpadnih voda, sustav pročišćavanja otpadnih voda nije ostvaren ni u jednom naselju uz obuhvat Prostornog plana, već se prikupljena otpadna voda i dalje upušta preko nepropisno izvedenih septičkih jama, čime se neposredno ugrožava okoliš i zdravlje ljudi.

Odvodnja atmosferskih voda u naseljima uz obuhvat Prostornog plana odvija se preko otvorene kanalske mreže položene uz ulične prometnice, s ulijevanjem u najbliže recipijente, vodotoke, depresije na periferiji naselja ili neposredno u melioracijske kanale. Kanali uglavnom ne služe svojoj funkciji zbog neodržavanja, pa su nerijetko zasuti i tada postaju „upojni kanali“. Postignuti stupanj izgrađenosti je veoma nizak.

4.1.7.3. Energetska infrastruktura

Elektroenergetska infrastruktura

U dijelu obuhvata Prostornog plana, u području posebne namjene i u neposrednoj blizini obuhvata Prostornog plana postoji izgrađena elektroenergetska nadzemna mreža distribucijskog sustava električne energije. Postojeća elektroenergetska mreža se uglavnom nalazi u neposrednoj blizini građevinskih područja naselja.

Termoenergetska infrastruktura

U okviru obuhvata Prostornog plana, u dijelu područja posebne namjene, nalazi se transportni plinovod (tlaka većeg od 16 bara) MP-03 Senta-Mokrin promjera DN600, u vlasništvu JP „Srbijagas“.

Na eksploatacijskim poljima nafte i prirodnog plina i eksploatacijskom polju termomineralnih voda, nalaze se bušotine, bušotinski cjevovodi i drugi objekti za eksploataciju nafte i prirodnog plina i termomineralnih voda.

Obnovljivi izvori energije

Prema Zakonu o energetici, energija iz obnovljivih izvora je energija proizvedena iz nefosilnih obnovljivih izvora kao što su: vodotoci, biomasa, vjetar, sunce, bioplin, deponijski plin, plin iz pogona za preradu kanalizacijskih voda i izvori geotermalne energije. U prethodnom razdoblju, na regionalnoj i lokalnoj razini nisu razvijene posebne mjere koje se odnose na OIE i njihovo korištenje. Na prostoru obuhvata Prostornog plana za sada ne postoji organizirano korištenje obnovljivih izvora energije, osim na eksploatacijskom polju termomineralnih voda na ležištu izvorišta „Banja Kanjiža“ koje se jednim dijelom nalazi u obuhvatu Prostornog plana, u dijelu područja posebne namjene (ali se bušotine u eksploataciji KŽ-1/h, KŽ-2/h i KŽ-3/h i Banja Kanjiža koja je korisnik termomineralne vode nalaze izvan obuhvata ovog Prostornog plana).

Energetska učinkovitost

Značajka energetskeg sustava na predmetnom području, u funkciji učinkovitog korištenja energije i energenata, je na niskoj razini, a zastupljena je i neracionalna potrošnja energenata.

4.1.7.4. Elektronička komunikacijska infrastruktura

U dijelu obuhvata Prostornog plana, u području posebne namjene, postoji izgrađena elektronička komunikacijska podzemna mreža. Postojeća elektronička komunikacijska mreža se nalazi u koridorima prometnica.

4.1.8. Stanje okoliša

Kvaliteta okoliša predmetnog područja je degradirana pod utjecajem niza antropogenih aktivnosti, što je izazvalo i negativan utjecaj na bioraznolikost, odnosno ugrožene su i izmijenjene prirodne vrijednosti zaštićenog prirodnog dobra.

Najizraženiji i najučestaliji čimbenik ugrožavanja prirodnih staništa na ovom prostoru je preoravanje. Oranice su formirane unutar prirodnih travnatih staništa u velikoj mjeri, pa je došlo do fragmentacije staništa i preostalo je malo kompaktnih prostora pod prirodnom vegetacijom. Velik broj traktora u okolnim selima, lak pristup ljetnim putevima, neriješeni vlasnički odnosi i nedovoljno razvijena ekološka svijest čine preoravanje najvećom potencijalnom opasnošću za velike droplje i njihova staništa. Poseban problem po temeljnu vrijednost Rezervata, veliku droplju, predstavlja košenje livada u vrijeme njezinog

gniježđenja jer je za njezin opstanak važno postojanje zajednica dva tipa travnatih ekosustava.

Negativan utjecaj na prostor prirodnog dobra ima i nekontrolirana uporaba pesticida i agrokemijskih mjera u poljoprivrednoj proizvodnji jer se u neposrednoj blizini Rezervata odvija intenzivna poljoprivredna djelatnost. Kada je u pitanju poljoprivreda, kao ugrožavajući čimbenik se pojavljuje i uzgoj neodgovarajućih kultura, što zajedno s primjenom umjetnih gnojiva ostavlja trag u pedološkoj podlozi i za posljedicu ima visoku razinu podzemnih voda, što je posebno izraženo u ovom dijelu banatskog Potisja. Promjenom namjene površina (izgradnja ribnjaka, infrastrukture i drugih objekata) mijenja se razina podzemnih voda, dugoročno uništavaju stepska i slatinska staništa i smanjuje se životni prostor vrsta vezanih za njih, što narušava ukupne ekološke odnose, karakteristične za ovo područje.

Unošenje alohtonih vrsta biljaka (formiranje remiza) i životinja (fazanska divljač) je izazvalo neželjene, često i nepredviđene posljedice na autohtoni živi svijet.

Izgrađeni vodnogospodarski objekti izmijenili su prirodan režim podzemnih i površinskih voda na ovom području, odnosno uvjete staništa živog svijeta. Svaka daljnja izgradnja nasipa i prokopavanje kanala može dodatno narušiti osnovne prirodne vrijednosti prostora.

Istočno od Jaroša nalazi se mokrinski divlji deponij koji predstavlja degradacijski punkt, s kojeg smeće vjetar nosi i na Rezervat.

Unutar Rezervata su vršena istraživanja nafte i zemnog plina metodom koja podrazumijeva eksplozije u tlu (tzv. „napucavanje“), kojom su uznemiravane mnoge životinjske vrste, a posebno velike droplje u vrijeme gniježđenja. U okolini Mokrina postoje naftne bušotine koje onečišćuju okoliš i narušavaju pejzažne cjeline. Ovakva istraživanja i slične aktivnosti potrebno je isključiti sa zaštićenog područja.

Skidanje takozvanih „rola“ trave, koje se koriste za travnjake, nogometne terene i slično, učestala je pojava koja narušava strukturu vegetacije stepskih pašnjaka i uništava staništa rijetkih biljnih i životinjskih vrsta.

Na području prirodnog dobra nije uspostavljeno neprestano praćenje kvalitete okoliša.

4.1.9. Elementarne nepogode i akcidentne situacije

Područje obuhvaćeno Prostornim planom može biti ugroženo od: potresa, požara, poplava, meteoroloških pojava: atmosfersko pražnjenje i atmosferske oborine (kiša, tuča, suša), olujni vjetar.

Na temelju seizmičke rajonizacije Republike Srbije za povratno razdoblje od 475 godina, na području obuhvata Prostornog plana moguć je *potres* jačine VII, VII-VIII i VIII stupnjeva seizmičkog intenziteta prema Europskoj makroseizmičkoj ljestvici (EMS-98). U odnosu na strukturu i tip objekta, definirane su klase povredivosti, odnosno očekivane deformacije objekata. Na temelju intenziteta i očekivanih posljedica potresa, smatra se da će se za VII. stupanj manifestirati „silan potres“, a za VIII. stupanj „štetan potres“.

Nastajanje *požara*, koji mogu poprimiti karakter elementarne nepogode, ne može se isključiti, bez obzira na sve sigurnosne mjere koje se poduzimaju na planu zaštite. Mogućnost nastanka požara je veća u naseljenim mjestima koja imaju razvijenije gospodarstvo, ali i na poljoprivrednom zemljištu zbog držanja zapaljivih poljoprivrednih usjeva u ljetnim mjesecima, koji je najčešće prouzročen ljudskom nepažnjom.

Pojava *tuče* je češća i intenzivnija u ljetnom razdoblju, a štete se najviše odražavaju na poljoprivrednim kulturama koje su u tom razdoblju i najosjetljivije. Promatrani prostor ne ubraja se u područja s izrazitom pojavom tuče, već je podložan samo povremenim

prodorima olujnih i tučonosnih oblaka. Prema uvjetima RHMZS u okviru obuhvata Prostornog plana izgrađene su 4 lansirne (protugradne) stanice u svrhu zaštite od tuče.

Prevladavajući vjetar na ovom prostoru puše iz jugoistočnog smjera (košava), te postoji rizik od javljanja štete prouzročene olujnim vjetrovima.

Pojava olujnih vjetrova može izazvati obaranje stabala i pucanje grana, što može ugroziti cestovni promet, život i zdravlje ljudi i izazvati veće materijalne štete na objektima, elektrodistribucijskoj i telekomunikacijskoj mreži.

U obuhvatu Prostornog plana se ne nalaze seveso postrojenja/kompleksi.

4.2. SWOT ANALIZA

Na temelju sagledavanja svih prirodnih i stvorenih uvjeta i analize potencijala i ograničenja u obuhvatu Prostornog plana, sumirane su pozitivne i negativne strane zaštite i razvoja područja posebne namjene za koje je dana SWOT analiza.

Prednosti	Nedostaci
<ul style="list-style-type: none"> - Rezervat predstavlja najveće i najočuvanije prostranstvo tipičnih panonskih, travnatih, ravničarskih, otvorenih pejzaža u Srbiji, od naročito značaja zbog jedinstvenosti, rijetkosti i reprezentativnosti; - Temeljna vrijednost Rezervata - jedina preostala populacija velike droplje u Srbiji (vrste na Svjetskoj Crvenoj Listi); - Raznovrsnost turističkih motiva i sadržaja, kao temelj za razvoj različitih oblika turizma; - Povoljan geoprometni položaj; - Prometni infrastrukturni resursi (državna cestovna mreža: DC br. 103, br. 104 i br. 105; ŽPVE br. 6 i br. 7, relativno gusta cestovna mreža nekategoriziranih cesta); - Potencijal obnovljivih izvora energije; - Ležište geotermalnih voda „Banja Kanjiža“. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak vode predstavlja osnovni ugrožavajući čimbenik za vegetaciju na slatinama, kao posljedica višegodišnjeg negativnog utjecaja čovjeka na bilancu voda (promjena vodnog režima); - Intenzivna poljoprivredna proizvodnja; - Nedostatak šuma u zaštićenom području; - Nedovoljno i neodgovarajuće turističko vrednovanje i prezentacija prirodnih i kulturnih vrijednosti; - Neodgovarajuća prometna mreža u pogledu kvalitete, stanja, izgrađenosti i opremljenosti prometnih (prvenstveno cestovnih i željezničkih) kapaciteta; - Nerazvijena turistička infrastruktura; - Nedostatak institucionalne koordinacije i ekonomski diskontinuitet u financiranju razvoja prometne mreže; - Nedovoljno korištenje obnovljivih izvora energije.
Mogućnosti	Opasnosti
<ul style="list-style-type: none"> - Očuvanje postojećih prirodnih odlika, genskog fonda i tradicijskog načina života kroz jačanje sustava kontrole i nadzora nad razvojnim aktivnostima; - Praćenje prirodnih pojava i procesa kroz znanstvena istraživanja; - Bolja prezentacija Rezervata; - Razvoj edukativnih programa; - Razvoj ekoturizma; - Turističko pozicioniranje zaštićenog područja; - Očuvanje, zaštita i prezentacija nepokretnih kulturnih dobara, kao i utvrđivanje novih nepokretnih kulturnih dobara u okviru područja posebne namjene; - Korištenje poljoprivrednog zemljišta kroz pašarenje (uzgoj autohtonih rasa ovaca i goveda) i košnju, što sprječava nepovoljnu sukcesiju vegetacije; - Razvoj organske poljoprivredne proizvodnje; - Uspostava biomonitoringa i monitoringa prirodnih resursa; - Maksimalno iskorištavanje geoprometnog položaja; - Mogućnost daljnjeg proširenja elektroenergetske infrastrukture sukladno potrebama; - Mogućnost daljnjeg proširenja elektroničke komunikacijske infrastrukture sukladno potrebama; - Mogućnost korištenja obnovljivih izvora energije sukladno mjerama zaštite prirode; - Korištenje geotermalnih voda; - Razvoj prekogranične suradnje. 	<ul style="list-style-type: none"> - Fragmentacija i uništavanje primarnih stepskih staništa prevođenjem u poljoprivredne površine i preoravanjem; - Promjena namjene površina (izgradnja ribnjaka, infrastrukture i objekata) narušava ukupne ekološke odnose, karakteristične za ovo područje; - Košnja livada u vrijeme gniježđenja velike droplje; - Primjena kemijskih sredstava i neodgovarajućih agromjera u poljoprivredi; - Neupoštovanje zakonskih propisa, uspostavljenih zona i režima zaštite i programa zaštite; - Izvođenje radova koji bi oštetili ili uništili arheološki lokalitet; - Ugrožavanje zaštićenog prirodnog dobra linijskom izgradnjom u okviru cestovnih koridora; - Konflikt između korištenja energetske resursa, eksploatacije mineralnih sirovina, razvoja termoenergetske infrastrukture i zaštite okoliša; - Naftna i plinska polja „Mokrin“ „Mokrin škriljci“, „Mokrin I“ i „Mokrin II“ i izgrađena termoenergetska infrastruktura preko zaštićenog područja predstavlja opasnost za zaštićeno područje u slučaju akcidenta; - Prema matrici rizika plinovodi za transport i distribuciju plina ubrajaju se u kritičnu skupinu rizika, a naftovodi u visoko rizičnu skupinu.

II. NAČELA, CILJEVI I OPĆI KONCEPT PROSTORNOG RAZVOJA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE

1. NAČELA PROSTORNOG RAZVOJA

Načela prostornog razvoja su:

- održiv i uravnotežen razvoj područja posebne namjene;
- zaštita i unapređenje prirodne i kulturne baštine kao razvojnog resursa;
- očuvanje i integralna zaštita bioraznolikosti i prirodnih vrijednosti predjela kroz osiguravanje identiteta prostora i identifikaciju prostornih cjelina;
- integracija smjernica za očuvanje kvaliteta predjela u sektorske planove u različitim područjima, posebno predjela pod određenim režimom zaštite i od posebnog značaja za razvoj turizma;
- smanjenje negativnih utjecaja na okoliš;
- unapređenje pristupačnosti kroz razvoj infrastrukture;
- regionalna i međunarodna suradnja, posebno u funkciji zaštite prirodnih dobara;
- sudjelovanje javnosti u politici prostornog razvoja područja posebne namjene.

2. OPĆI I OPERATIVNI CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA

2.1. OPĆI CILJEVI

Opći ciljevi izrade Prostornog plana, definirani sukladno ciljevima i opredjeljenostima prostornog razvoja planova višeg reda i specifičnostima ovog područja, u prostorno-funkcionalnom smislu, su:

- zaštita i održivo i racionalno korištenje prirodnih dobara i prirodnih resursa, sukladno potrebama dugoročnog društvenog i ekonomskog razvoja;
- turističko vrednovanje prirodnih i antropogenih vrijednosti na promatranom prostoru i osiguravanje uvjeta za razvoj različitih oblika turizma;
- očuvanje i unapređenje kvalitete i režima vode;
- povećanje površina pod šumama, očuvanje, zaštita i unapređenje postojećih šuma, radi očuvanja i zaštite populacija divljih vrsta;
- definiranje načina korištenja građevinskog zemljišta sukladno uvjetima zaštite prirode;
- vrednovanje, očuvanje, zaštita i prezentacija kulturnih dobara;
- utvrđivanje optimalne integralne prometne mreže koja će tretirati sve vidove prometa promatranog prostora i opsluživati sve sadržaje i lokalitete, uz uvažavanje ekonomskih, tehničko-tehnoloških, prostorno-funkcionalnih i ekoloških kriterija;
- utvrđivanje programa i smjernica razvoja energetske infrastrukture i sinkronizacija njezinog razvoja sa svim aktivnostima na ovom području (čime bi se osigurali najpovoljniji uvjeti za zaštitu okoliša, očuvanje prirodnih vrijednosti, život i rad ljudi na ovom području) i njezin daljnji razvoj;
- osiguranje odgovarajuće prevencije, minimiziranja negativnih utjecaja, monitoringa i kontrole svih oblika onečišćenja okoliša;
- integracija zaštite okoliša u sve pojedinačne sektorske politike i strategije razvoja.

2.2. OPERATIVNI CILJEVI

2.2.1. Zaštita i korištenje prirodnih vrijednosti

2.2.1.1. Zaštićeno područje

- Razvoj funkcije zaštićenog područja kroz očuvanje autentičnih, raznolikih i reprezentativnih prirodnih vrijednosti Rezervata, u skladu s utvrđenim režimima zaštite;

- razvoj ekoturizma i uređenje punktova za potrebe prezentacije prirodnog dobra, edukacije, turizma i rekreacije;
- trajni monitoring ekosustava, procesa i utjecaja, posebno biomonitoring vrijednih vrsta, jačanje sustava kontrole i nadzora nad razvojnim aktivnostima.

2.2.1.2. Zaštita i korištenje prirodnih resursa

2.2.1.2.1. Poljoprivredno zemljište

- Očuvanje prirodnog sastava travnatog pokrivača na velikim površinama pod prirodnim pašnjacima i livadama;
- sprečavanje stvaranja korova i unošenja alohtonih vrsta na površine pod pašnjacima;
- racionalno gospodarenje obradivim oraničnim površinama da bi se očuvala krhka struktura postojećeg oraničnog sloja.

2.2.1.2.2. Vodni resursi

- uređenje, zaštita i korištenje integralnih vodnogospodarstvenih sustava i usklađivanje sa zaštitom okoliša i ostalim korisnicima u prostoru, radi zaštite voda i zaštite od voda;
- praćenje stanja vodnog režima, održavanje optimalnog režima voda;
- osiguravanje dovoljne količine kvalitetne vode za potrebe navodnjavanja što više obradivih poljoprivrednih površina u vegetacijskom razdoblju, od travnja do kraja rujna, kad je u većini slučajeva izražen deficit vode u zemljištu;
- osiguranje zaštite i unapređenje kvaliteta voda do razine nesmetanog korištenja voda za predviđene namjene, kao i zaštita i unapređenje okoliša općenito, te poboljšanje kvalitete života ljudi;
- zaštita i uređenje slivova s gledišta razvoja vodnogospodarskih sustava i razvoja drugih vodnogospodarskih grana, putem zaštite i revitalizacije ugroženih ekosustava, unapređenja estetskih vrijednosti, očuvanja i unapređenja arheoloških, povijesnih, bioloških, geoloških i drugih prirodnih i stvorenih resursa i vrijednosti.

2.2.1.2.3. Šume i šumsko zemljište

- Očuvanje, zaštita i unapređenje postojećih šuma radi očuvanja i zaštite populacija divljih vrsta;
- povećanje površina pod šumama i formiranje zaštitnih pojaseva zelenila sukladno uvjetima zaštite prirode.

2.2.1.2.4. Mineralni i energetske resursi

- Istraživanje i održiva eksploatacija postojećih mineralnih sirovina i energetske resursa, sukladno važećim zakonskim propisima i uvjetima nadležnih institucija.

2.2.2. Zaštita predjela

- Očuvanje, uređenje i održivo korištenje naslijeđenih geoloških, geomorfoloških i hidrografskih značajki koje su važno obilježje područja;
- zadržavanje postojeće strukture osnovnih namjena zemljišta, a posebno površina pod livadama i pašnjacima i vodnog zemljišta, uz moguće promjene koje se odnose na povećanje površina pod šumama.

2.2.3. Zaštita kulturne baštine

- Integralna zaštita i prezentacija prirodnih i nepokretnih kulturnih dobara, odnosno integralna zaštita i prezentacija kulturne baštine s područjem posebne namjene u kojem se nalaze, što podrazumijeva usklađivanje prezentacije kulturne baštine s načelima

- očuvanja prirodnih vrijednosti okruženja, a time bi se još više doprinijelo na značaju i atraktivnosti područja posebne namjene i omogućilo veće interesiranje za znanstvenoistraživački i obrazovni rad i posjet iz rekreativnih razloga;
- definiranje arheoloških lokaliteta kao razvojnog potencijala područja posebne namjene, a ne kao ograničavajućeg čimbenika i korištenje nepokretnih kulturnih dobara u edukativne, kulturno-umjetničke i turističke svrhe;
 - očuvanje i zaštita pronađenih arheoloških nalazišta ili arheoloških predmeta kako se ne bi oštetili ili uništili.

2.2.4. Stanovništvo

- Usporavanje negativnih tendencija i sprečavanje daljnjeg pogoršanja vitalnih karakteristika populacije;
- stvaranje uvjeta za povećanje stupnja zaposlenosti stanovništva, odnosno smanjivanje stupnja dnevnih migracija.

2.2.5. Gospodarstvo

2.2.5.1. Poljoprivreda

- Održivo pašarenje autohtonim sortama, prvenstveno ovcama cigajama i podolskim govedima, u perspektivi i divljim konjima - tarpanima;
- zemljoradnja usklađena s potrebama zaštite velike droplje i njezinog okruženja;
- proizvodnja zdrave hrane.

2.2.5.2. Šumarstvo i lov

- Gospodarenje šumama u skladu s održivim razvojem, ekološkim načelima i uvjetima zaštite prirode;
- unapređenje stanja lovišta i populacija divljači i usuglašavanje aktivnosti s uvjetima zaštite prirode.

2.2.5.3. Turizam

- Razvoj ograničenog ekoturizma, u sklopu opće turističke ponude, s velikom dropljom kao središnjom atrakcijom;
- ostvarivanje koncepta održivog razvoja turizma, što podrazumijeva minimalan utjecaj na okoliš i lokalnu kulturu, zaradu od turizma i zaštitu lokalnih ekosustava.

2.2.6. Infrastrukturni sustavi

2.2.6.1. Prometna infrastruktura

- Plan razvoja prometne infrastrukture u okviru obuhvata Prostornog plana sukladno načelima integralnog/multimodalnog prometa;
- formiranje općinske prometne matrice tako da prometni pravci prema postojećim i planiranim lokalitetima predstavljaju važne - zasebne prometne pravce u okviru obuhvaćenih lokalnih samouprava (općine Čoka, Novi Kneževac i Grad Kikinda), kako bi se zadovoljile sve razine budućeg interregionalnog i lokalnog povezivanja ovog prostora s okruženjem;
- mreža cesta (posebno niže hijerarhijske razine) treba stvoriti optimalne uvjete povezivanja naselja s okruženjem, u cilju ostvarenja komunikacija naselja s lokalitetima koji su u funkciji afirmacije predmetnog područja;
- stvaranje uvjeta za razvoj prometnih kapaciteta utemeljenih na europskim standardima tj. strateškim načelima održivog razvoja okoliša;
- planiranje prometne infrastrukture sukladno uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara.

2.2.6.2. Vodna i komunalna infrastruktura

- integralno korištenje, uređenje i zaštita vodnih resursa na području Prostornog plana, što podrazumijeva višenamjenski sustav koji je optimalno uklopljen u okruženje i usklađen sa svim drugim korisnicima;
- zaštita obradivih poljoprivrednih površina od suvišnih unutarnjih voda i visokih podzemnih voda iz prve (freatičke) izdani;
- integralno, kompleksno, racionalno i jedinstveno korištenje vodnih resursa, kako za vodoopskrbu stanovništva, tako i za podmirenje potreba ostalih korisnika voda;
- uspostava kontroliranog prihvaćanja, provedbe i pročišćavanja otpadnih voda od svih potrošača vode, u cilju zaštite kvalitete podzemnih i površinskih voda;
- kontrolirani prihvati i provedba suvišne atmosferske vode putem sustava posebnih kanalskih mreža;
- planiranje vodne i komunalne infrastrukture sukladno uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara.

2.2.6.3. Energetska infrastruktura

- Osiguravanje uvjeta za unapređenje energetske učinkovitosti u obavljanju energetske djelatnosti u potrošnji energije;
- supstitucija električne energije za dobivanje toplinske energije obnovljivim izvorima energije;
- planiranje energetske infrastrukture sukladno uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara.

2.2.6.3.1. Termoenergetska infrastruktura

- Sigurna, kvalitetna i pouzdana opskrba energijom i energentima kroz tehnološku modernizaciju energetskih objekata;
- racionalizacija potrošnje energije;
- smanjenje negativnih utjecaja energetskih objekata na okoliš;
- poticanje primjene novih tehnologija proizvodnje energije koje doprinose racionalnom korištenju, štednji energije i zaštiti okoliša, kao i korištenju obnovljivih izvora energije;
- modernizacija i revitalizacija postojećih objekata i sustava za eksploataciju, preradu i transport mineralnih sirovina, a koja nisu u suprotnosti s ciljevima očuvanja i unapređivanja prirodnih vrijednosti Rezervata i staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

2.2.6.3.2. Obnovljivi izvori energije (OIE)

- Stvaranje uvjeta za povećanje korištenja obnovljivih izvora energije, prvenstveno energije vode, biomase, bioplina i solarne energije u okviru područja posebne namjene.

2.2.6.3.3. Energetska učinkovitost

- Povećanje sigurnosti opskrbe energijom i njezino učinkovitije korištenje;
- smanjenje negativnih utjecaja energetskog sektora na okoliš;
- poticanje odgovornog ponašanja prema energiji i povećanje energetske učinkovitosti, na temelju provedbe politike učinkovitog korištenja energije i mjera energetske učinkovitosti.

2.2.6.4. Elektronička komunikacijska infrastruktura

- Potpuna digitalizacija elektroničke komunikacijske infrastrukture i izgradnja optičke kabela mreže;
- osiguravanje bežične elektroničke komunikacijske mreže za rijetko naseljena i udaljena područja i naselja i sadržaje izvan naselja;

- planiranje elektroničke komunikacijske infrastrukture sukladno uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara.

2.2.7. Zaštita okoliša

- Planiranje i održivo korištenje prirodnih resursa, dobara i energije, uz uspostavu biomonitoringa, monitoringa prirodnih resursa i buke;
- održivi razvoj poljoprivrede uz selektivnu i kontroliranu uporabu kemijskih sredstava i mineralnih gnojiva na njivama;
- rekultivacija degradiranih površina (deponija);
- minimizacija rizika i očuvanje prirodnih i stvorenih vrijednosti od elementarnih nepogoda i tehnoloških nesreća.

2.2.8. Zaštita od elementarnih nepogoda i akcidentnih situacija

- Planiranje i zaštita prostora od elementarnih nepogoda i tehnoloških nesreća;
- prevencija, odnosno minimizacija rizika po ljudsko zdravlje i živote, prirodne i stvorene vrijednosti.

3. REGIONALNI ASPEKTI RAZVOJA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE, FUNKCIONALNE VEZE I MEĐUODNOSI S OKRUŽENJEM

Predmetno područje ima pogranični geoprometni položaj, kvalitetno poljoprivredno zemljište i uvjete za razvoj turizma, koji predstavljaju značajne resurse za realizaciju strateških prioriteta razvoja.

U planskom razdoblju je potrebno potencirati veze između područja posebne namjene i Grada Kikinde i općina Novi Kneževac i Čoka u cilju ostvarivanja zajedničkih interesa. Potencijali ove suradnje se odnose, prije svega, na zajedničke ekonomske tj. gospodarske, posebno turističke aktivnosti, razvoj poljoprivrede i prometne i ostale infrastrukture, kroz plansko, kontrolirano i ograničeno korištenje prirodnih resursa i prostora.

Očuvanjem rubne populacije velike droplje utječe se na održavanje i jačanje ekološke koherentnosti i povezanosti na razini predjela i regija u prekograničnom kontekstu.

Upravljač je uspješno konkurirao za sredstva po projektu kod Panonske fondacije za zaštitu i proučavanje velike droplje (PGG Austria). Tijekom 2007. i 2008. godine, od dobivenih sredstava realizirale su se određene aktivnosti na zaštiti i održavanju ove vrste, a redovito su se provodila istraživanja i monitoring. Obavljene su kampanje za podizanje razine svijesti lokalne javnosti o problemima zaštite i očuvanja ove vrste. Sve aktivnosti koordinirali su stručnjaci Zavoda za zaštitu prirode uz pomoć stručnjaka iz Nacionalnog parka „Körös-Maros” iz Mađarske.

U okviru prekogranične aktivnosti i razmjene iskustava na polju očuvanja prirode u Rezervatu pristupilo se projektu „Očuvanje ključnih životinjskih vrsta panonskih stepa u pograničnom području Mađarske i Srbije” (ID projekta: HUSRB1602/12/0065, akronim: PANNONSTEPES), koji ima za cilj da se realizacijom raznih zajedničkih aktivnosti projektnih partnera iz Srbije i Mađarske očuvaju dvije ključne životinjske vrste, i to kroz očuvanje njihovih staništa, panonskih stepa što će značajno doprinijeti osiguravanju boljeg statusa zaštite još preostalih fragmenata panonskih stepa u obje zemlje.

U fokusu projektnih aktivnosti u Srbiji je očuvanje jedine populacije velike droplje (*Otis tarda*) u Srbiji, unutar Rezervata, a u Mađarskoj se pozornost posvećuje unapređenju staništa stepske riđovke unutar Nacionalnog parka „Kiskunság”.

Projektne aktivnosti također doprinose razmjeni novih ideja, spoznaja i iskustava na polju očuvanja zajedničkih prirodnih vrijednosti, što se iskazuje pojačanom suradnjom projektnih

partnera i širenjem novih praktičnih primjera očuvanja staništa velike droplje u Srbiji i stepske riđovke u Mađarskoj. Također se iniciraju napori na zaštiti i obnovi drugih osjetljivih staništa i vrsta u Panonskoj regiji.

Vodeći korisnik projekta je Pokrajinski zavod za zaštitu prirode, a korisnici su Nacionalni park „Kiskunság” (prekogranični partner), Pokrajinsko tajništvo za urbanizam i zaštitu okoliša i Lovačka udruga „Perjanica”.

Kao značajan korak ka međunarodnoj suradnji, planira se potpisivanje Memoranduma razumijevanja (*Memorandum of Understanding on the Conservation and management of the Middle European Population of the Great Bustard (Otis tarda)*).

Također, planira se da Srbija postane dio akcijskog plana za veliku droplju (*International single species action plan for the Western Palearctic population of Great Bustard, Otis tarda*).

Suradnja će se ogledati i u osmišljavanju i realizaciji zajedničkih projekata u cilju očuvanja i unapređenja populacije velike droplje.

Započeta suradnja će se nastaviti, proširiti i institucionalizirati kroz uzajamne stručne posjete, rad na monitoringu populacije velike droplje i drugih vrsta flore i faune jedinstvenih za ovo područje, rad na upravljanju staništima i revitalizaciji staništa, obuku čuvara i zajedničke projekte. Posebno se ističe suradnja s upravom Nacionalnog parka „Körös-Maros” u Mađarskoj.

Istraživanja prirodnih vrijednosti i prekogranična razmjena iskustava su preduvjet dobrog upravljanja staništima Rezervata. Potrebno je vršiti redovit monitoring i kontinuiran znanstvenoistraživački rad.

4. OPĆI KONCEPT RAZVOJA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE

Područje posebne namjene obuhvaća dvije prostorne cjeline značajne za očuvanje bioraznolikosti: prostornu cjelinu zaštićenog područja - Rezervata i prostornu cjelinu od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro (staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, dijelovi ekoloških koridora sa zaštitnim zonama i ostalo zemljište u okviru područja posebne namjene⁶).

U okviru prostorne cjeline Rezervata, koju čine tri međusobno razdvojena lokaliteta - Jaroš, Siget i Kočovat, definirane su prostorne podcjeline - prostorna podcjelina 1 - režimi II. stupnja zaštite i prostorna podcjelina 2 - režim III. stupnja zaštite (Pregledna karta br. 1. „Obuhvat Prostornog plana s prostornim cjelinama i podcjelinama područja posebne namjene”).

Opći koncept prostornog razvoja područja posebne namjene podrazumijeva održivost prostornog razvoja, ekološku povezanost i uređenost prostora. Prioritet predstavlja zaštita prirode i njezinih vrijednosti, posebno navedenog zaštićenog područja, ekoloških koridora, očuvanje bioraznolikosti i razvoj lokalnog identiteta kroz zaštitu predjela i zaštitu okoliša.

Uslijed specifičnih prostornih uvjeta koji formiraju karakter područja, posebno geomorfoloških značajki, u kojima dominiraju elementi uvjetovani agrarnim korištenjem

⁶ Kategorija „ostalo zemljište u okviru područja posebne namjene” se odnosi na površine na kojima se ne nalaze prirodna dobra, a pripadaju području posebne namjene.

prostora, i potrebe da se istaknu prirodne vrijednosti i značaj, Prostornim planom se doprinosi većoj integraciji ovog područja u jedinstvenu i prepoznatljivu cjelinu.

III. PLANSKA RJEŠENJA RAZVOJA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE S UTJECAJEM POSEBNE NAMJENE NA RAZVOJ POJEDINI PODRUČJA

1. ZAŠTITA PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE I ZAŠTITA PREDJELA U PODRUČJU POSEBNE NAMJENE

1.1. ZAŠTITA PRIRODNIH DOBARA

1.1.1. Zaštićeno područje

Rezervat je proglašen zaštićenim područjem od iznimnog značaja, kako bi se očuvala jedinstvena panonska stepska, slatinska i močvarna staništa, koja prate izvorna rijetka flora i fauna i jedina populacija velike droplje u Srbiji.

Na prostoru Rezervata se provode mjere zaštite na temelju akta o zaštiti.

Na temelju važeće Uredbe o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“, potrebno je pridržavati se propisanih mjera i aktivnosti kojima su zabranjene one aktivnosti kojima se ugrožavaju izvornost biljnog i životinjskog svijeta, hidrografske, geomorfološke, geološke, kulturne i pejzažne vrijednosti, a osiguravaju se one koje doprinose njegovom očuvanju, unapređenju i prezentaciji.

Zaštitu, uređenje i razvoj zaštićenog područja je potrebno provoditi na temelju planova upravljanja, studija, projekata, rezultata biomonitoringa ugroženih biljnih i životinjskih vrsta, monitoringa vode i drugih brojnih istraživanja.

S važećom Uredbom potrebno je usuglasiti, osim planova upravljanja zaštićenim područjem, i šumske i lovne osnove, hidrotehničke i druge aktivnosti.

1.1.2. Staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta

Zaštita strogo zaštićenih vrsta se provodi sukladno kriterijima Pravilnika o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, zabranom korištenja, uništavanja i poduzimanja svih aktivnosti kojima se mogu ugroziti divlje vrste i njihova staništa, kao i poduzimanjem mjera i aktivnosti na upravljanju populacijama.

Zaštita zaštićenih divljih vrsta se provodi ograničenjem korištenja, zabranom uništavanja i poduzimanja drugih aktivnosti kojima se nanosi šteta vrstama i njihovim staništima, kao i poduzimanjem mjera i aktivnosti na upravljanju populacijama.

1.1.3. Ekološki koridori

Ekološki koridori omogućavaju komunikaciju između zaštićenih područja i staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta. Formiranje i očuvanje prohodnosti ekoloških koridora, koji trebaju preuzeti neke funkcije prirodne vegetacije, je od prioritarnog značaja za dugoročni opstanak bioraznolikosti šire regije.

Koncept zaštite ekoloških koridora i uspostava njihovih zaštitnih zona u kojima je potrebno uvažavati mjere zaštite od štetnih vanjskih utjecaja, kako bi ovi koridori ispunjavali svoju funkciju.

Ekološki koridori zajedno s ekološki značajnim područjem Rezervata čine dio ekološke

mreže. Zaštitu ekološke mreže potrebno je provoditi na temelju Uredbe o ekološkoj mreži, kojom se osigurava provedba mjera zaštite radi očuvanja predjelne i bioraznolikosti, održivog korištenja i obnove prirodnih resursa i dobara i unapređenja zaštićenih područja, tipova staništa i staništa divljih vrsta.

Na prostoru obuhvata Prostornog plana, u KO Novi Kneževac, nalazi se dio zaštitne zone ekološkog koridora Tise od 0 do 500 m, definirane Prostornim planom područja posebne namjene višefunkcionalnog ekološkog koridora Tise. Imajući u vidu da se prostor obuhvaćen Prostornim planom preklapa s navedenom zaštitnom zonom u malom dijelu (mali dio zaštitne zone od 200 do 500 m), potrebno je primijeniti mjere zaštite za dio zaštitne zone od 200 do 500 m.

1.2. ZAŠTITA KULTURNE BAŠTINE

U okviru obuhvata Prostornog plana nalaze se brojni arheološki lokaliteti, a Međuopćinski zavod za zaštitu spomenika kulture Subotica je utvrdio uvjete zaštite i mjere tehničke zaštite.

Uređenje i zaštita prostora područja posebne namjene, u cilju očuvanja i turističke prezentacije, imat će za posljedicu i potrebu da se očuvaju, zaštite i urede i arheološki lokaliteti na cjelokupnom prostoru u obuhvatu Prostornog plana.

Ovaj utjecaj uređenja i zaštite prostora u posebnoj namjeni će se prije svega ogledati u:

- identifikaciji kulturne baštine kao turističkog potencijala,
- učinkovitijem radu na pojačanoj zaštiti arheoloških lokaliteta, s usporednim osiguravanjem prometne, komunalne i turističke infrastrukture,
- prikladnijoj prezentaciji arheoloških lokaliteta.

1.3. ZAŠTITA VRIJEDNOSTI KARAKTERA PREDJELA

Polazište za očuvanje prepoznatih vrijednosti karaktera predjela Rezervata, odnosno posebne namjene definirane ovim Prostornim planom, predstavlja utvrđivanje njegovog područja kao jedinstvene cjeline, kao i područja podcjelina, definiranih na temelju ocjene vrijednosti elemenata koji sudjeluju u njegovom formiranju i potreba za njihovom održivom zaštitom.

Na području obuhvata Prostornog plana očuvat će se i zaštititi sva dobra i ambijentalne cjeline koje doprinose raznovrsnosti i međusobnim interakcijama prirodnih (abiotičkih i biotičkih) i kulturnih (ruralnih) elemenata podcjelina. Prioritet imaju sljedeće aktivnosti:

1. stvaranje uvjeta za povezivanje zaštićenog prostora u jedinstvenu ekološko-funkcionalnu cjelinu i
2. revitalizacija i rekultivacija degradiranih prirodnih elemenata predjela.

Osnovne aktivnosti vezane za razvoj i uređenje, kao mehanizma održivog upravljanja i zaštite vrijednosti karaktera predjela (integriteta područja), grupirane su i predstavljene kroz tri osnovna smjera:

1. **Uspostava kontroliranog i selektivnog razvoja aktivnosti, načina i intenziteta korištenja prostora** koji mogu imati negativan utjecaj na Rezervat i održivost staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta i ekoloških koridora, kao i na očuvanje i unapređenje slike (doživljaja) predjela;
2. **Stvaranje uvjeta za formiranje upravljačke infrastrukture** u cilju prezentacije (interpretacije), razvoja svijesti i animiranja javnosti o značaju Rezervata;
3. **Umanjenje i prevencija daljnje degradacije karaktera predjela i praćenje učinaka** poduzetih mjera na očuvanju i unapređenju predjela.

Za potrebe zaštite, prezentacije, kontrole i selektivnog razvoja aktivnosti, načina i intenziteta korištenja prostora koji mogu imati negativan utjecaj na doživljaj, unapređenje i očuvanje prepoznatljive slike predjela Rezervata, moraju se osigurati mehanizmi i uvjeti za integrirano upravljanje Rezervatom, odnosno područjem posebne namjene kao jedinstvenim prostorom.

2. ZAŠTITA, UREĐENJE I KORIŠTENJE PRIRODNIH SUSTAVA I RESURSA U PODRUČJU POSEBNE NAMJENE

2.1. POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE

Sukladno Zakonu o poljoprivrednom zemljištu, pod ovim pojmom se podrazumijeva zemljište koje se koristi za poljoprivrednu proizvodnju i zemljište koje je planskim aktom namijenjeno za poljoprivrednu proizvodnju.

Poljoprivredno zemljište zauzima najveće površine u obuhvatu područja posebne namjene, a tako će, na temelju planskih rješenja, ostati i u budućnosti.

Poljoprivredno zemljište predstavlja najznačajniji prirodni resurs i kao takvo mora biti zaštićeno od svih prirodnih i antropogenih oblika degradacije.

U okviru područja posebne namjene, korištenje prirodnih resursa, posebno poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, mora biti kontrolirano i usklađeno s uvjetima zaštite prirode.

Povećanje površina pod šumama, formiranje zaštitnih pojaseva zelenila i racionalno korištenje voda, neobnovljivih izvora energije i mineralnih sirovina treba biti usklađeno s mjerama koje su dane u važećem aktu o zaštiti.

Područje posebne namjene može se, na temelju stupnja i mjera zaštite, a u vezi s tim i načina korištenja poljoprivrednog zemljišta, promatrati kao dvije cjeline:

- poljoprivredno zemljište u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata i
- poljoprivredno zemljište u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro.

Poljoprivredno zemljište u okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata

Na području Rezervata livade i pašnjaci su najzastupljenija kategorija poljoprivrednog zemljišta i obuhvaćaju 61 % površine Rezervata.

Na poljoprivrednom zemljištu u prostornoj podcjelini 1 - režimu II. stupnja zaštite i prostornoj podcjelini 2 - režimu III. stupnja zaštite neophodno je primjenjivati uvjete i mjere zaštite i uređenja za zaštićeno područje - Rezervat, koje su definirane u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, točki „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) u okviru područja posebne namjene“, „1.5. Uvjeti i mjere zaštite prirodne i kulturne baštine, okoliša i života i zdravlja ljudi“, 1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara, „1.5.1.1. Zaštićeno područje - Rezervat“.

Poljoprivredno zemljište u okviru prostorne cjeline od utjecaja na zaštićeno prirodno

Najveće poljoprivredne površine u okviru ove prostorne cjeline opredijeljene su za ratarsku proizvodnju, dok će ostali načini korištenja biti znatno manje zastupljeni.

Ratarstvo na ovom prostoru treba preusmjeravati na one kulture koje zahtijevaju reduciranu mehaničku obradu i minimalni tretman kemijskim sredstvima.

Ovo područje je pogodno za poluintenzivno stočarstvo, odnosno kombinirano držanje stoke na pašnjaku i u staji.

2.2. ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE

Šumama i šumskim zemljištem, kao dobrom od općeg interesa, treba gospodariti na način koji će omogućiti da se trajno održava i unapređuje njihova proizvodna sposobnost, bioraznolikost, sposobnost obnove i vitalnost. Potrebno je konstantno unapređivati njihov potencijal za ublažavanje klimatskih promjena, kao i njihovu ekonomsku, ekološku i društvenu funkciju, a da se pri tome ne čini šteta okolnim ekosustavima.

Šumsko zemljište, sukladno Zakonu o šumama, jest zemljište na kome se uzgaja šuma, zemljište na kome je zbog njegovih prirodnih osobina racionalnije uzgajati šume, kao i zemljište na kome se nalaze objekti namijenjeni gospodarenju šumama, divljači i ostvarivanju općekorisnih funkcija šuma i koje ne se ne može koristiti u druge svrhe, osim u slučajevima i pod uvjetima koje propisuje Zakon.

Odgovarajući izbor staništa za pošumljavanje, izbor vrsta drveća, kao i primjena propisane tehnologije uzgoja šuma, ubraja se u najvažnije preventivne mjere zaštite šuma i šumskog zemljišta.

Šumskim zemljištem u okviru područja posebne namjene treba gospodariti sukladno osnovi gospodarenja šumama i mjerama zaštite prirode u cilju očuvanja bioraznolikosti. Šumsko zemljište u okviru područja posebne namjene ubraja se u Banatsko šumsko područje, odnosno pripada osnovi gospodarske jedinice Gornje Potisje.

Radi očuvanja šuma zabranjeno je trajno smanjivanje površina pod šumama, pustošenje i krčenje šuma, kao i promjena namjene šuma, osim u slučajevima propisanim Zakonom o šumama.

Gospodarenje prirodnim i bliskoprirodnim šumama unutar Prostornog plana treba usmjeriti na očuvanje temeljnih prirodnih vrijednosti i funkcionalnost ekološke mreže.

Planskim mjerama kroz gospodarenje šumama na šumskim staništima treba povećati površine pod autohtonim vrstama tvrdih visokih listača (hrast, vrba, topola, žestika), što će dovesti do povećanja raznovrsnosti tipova šumskih staništa i divljih vrsta čiji je životni ciklus za njih vezan. Sadnju ovih vrsta također planirati na prirodnim staništima tvrdih listača, na nezaslanjenim i slabo zaslanjenim zemljištima tipa livadske i ritske crnice. Potrebno je planirati održivo upravljanje i gospodarenje šumskim staništima, kroz postupnu obnovu devastiranih/razrijeđenih prirodnih šuma na manjim površinama, uz očuvanje skupina starih stabala edifikatorskih vrsta.

Održivo gospodarenje šumama podrazumijeva:

- formiranje zaštitnih zona pored vodotoka i javnih cesta;
- praćenje stanja prirodnih vrijednosti i čovjekovih aktivnosti;
- strategiju kontrolirane primjene pesticida;
- očuvanje reprezentativnih površina i područja visokih zaštitnih vrijednosti;
- procjenu utjecaja šumarskih aktivnosti na okoliš za potrebe izvođačkih projekata gospodarenja šumama i
- zabranu konverzije autohtonih šuma intenzivnim nasadima alohtonih vrsta drveća.

2.3. VODE I VODNO ZEMLJIŠTE

Upravljanje vodama mora se obavljati sukladno načelu jedinstvenog vodnog sustava, a prema planu upravljanja vodama na određenom vodnom području, te nije dozvoljena izmjena postojećeg vodnog režima, bez pribavljanja posebnih vodnih uvjeta, provedbe

odgovarajućih analiza i odgovarajuće tehničke dokumentacije. Sukladno Zakonu o vodama, vode se mogu koristiti na način kojim se ne ugrožavaju prirodna svojstva vode, ne dovodi u opasnost život i zdravlje ljudi, ne ugrožava biljni i životinjski svijet, prirodne vrijednosti i nepokretna kulturna dobra.

Koncept zaštite i korištenja vodnog resursa u okviru prostornih cjelina u planskom razdoblju je da se utvrdi stanje, način lokalnog optimiziranja režima voda i ustanovi mehanizam monitoringa stanja, odnosno monitoring ekoloških i hidroloških parametara i na temelju njih uradi model upravljanja vodom. Prilikom revizije hidrološkog režima, potrebno je obuhvatiti hidrološki neposredno utjecajne površine i dio kanalske mreže.

U kontekstu zaštite vode, kao prirodnog resursa u okviru posebne namjene, potrebno je:

- radi zaštite i korištenja podzemnih voda, pratiti stanje razine i kvalitete podzemnih voda prve freatske izdani, dubljih i dubokih podzemnih voda;
- provesti mjere zabrane upuštanja otpadnih voda svih vrsta u melioracijske kanale, jezera, bare i vodotoke, osim atmosferskih i uvjetno čistih voda, koje po Uredbi o kategorizaciji voda odgovaraju II. klasi;
- održavati sustav za odvodnju i navodnjavanje (čišćenje kanala od mulja i rastinja).

Planskom i tehničkom dokumentacijom predvidjeti odgovarajuća rješenja kojima će biti spriječeno zagađenje podzemnih i površinskih voda, kao i promjena postojećeg režima vode.

Pod upravljanjem vodnim zemljištem u javnom vlasništvu, u smislu Zakona o vodama, smatra se održavanje vodnog zemljišta potrebnog za redovitu uporabu vodnih objekata u javnom vlasništvu, određivanje načina korištenja vodnog zemljišta i korištenje vodnog zemljišta.

Namjena vodnog zemljišta regulirana je Zakonom o vodama, kojim su definirane zabrane, ograničenja prava i obveze vlasnika i korisnika vodnog zemljišta i vodnih objekata. Vodno zemljište je namijenjeno za održavanje i unapređenje vodnog režima sukladno ovom zakonu i aktima donesenim na temelju ovog zakona, a posebno za:

- izgradnju, rekonstrukciju i sanaciju vodnih objekata;
- održavanje korita vodotoka i vodnih objekata;
- provedbu mjera koje se odnose na uređenje vodotoka i zaštitu od štetnog djelovanja voda, uređenje i korištenje voda i zaštitu voda.

2.4. GEOLOŠKI RESURSI

Geološka istraživanja, eksploatacija zaliha mineralnih sirovina i resursa, korištenje i održavanje rudarskih objekata, obavljat će se na način kojim se osigurava optimalno geološko, tehnički izvodljivo i ekonomski isplativo iskorištenje ležišta mineralnih sirovina i drugih geoloških resursa, sigurnost ljudi, objekata i imovine, a u skladu sa suvremenim stručnim dostignućima i tehnologijama, propisima koji se odnose na tu vrstu objekata i radova i propisima kojima su utvrđeni uvjeti u pogledu sigurnosti i zdravlja na radu, zaštite od požara i eksplozije i zaštite okoliša i zaštite prirodnih i kulturnih dobara i dobara koja uživaju prethodnu zaštitu.

Na zaštićenom prostoru izvođenje geoloških istraživanja i eksploatacija zaliha mineralnih sirovina i geotermalnih resursa može se odobriti samo pod uvjetima koje, sukladno posebnom zakonu, izdaju nadležna tijela i organizacije za izdavanje uvjeta za uređenje prostora, zaštite prirode i okoliša, kulturne baštine i druga tijela i organizacije nadležne za odgovarajuće područje koje se odnosi na zaštićeni prostor.

Područje obuhvata Prostornog plana se u potpunosti nalazi u odobrenom istražnom prostoru Severni Banat br. 5071 za istraživanje nafte i prirodnog plina, od strane NIS d.d. Novi Sad, stoga se na ovom prostoru mogu očekivati osnovna i primijenjena geološka istraživanja.

Osnovna geološka istraživanja će se izvoditi u cilju pronalaza mineralnih resursa, resursa podzemnih voda i geotermalnih resursa i njihovih inicijalnih proučavanja; vrednovanja ukupnih potencijala geološke sredine kao prostora za potrebe prostornog i urbanističkog planiranja i utvrđivanja podobnosti za izgradnju objekata; utvrđivanja i uklanjanja štetnih utjecaja prirodnih i tehnogenih procesa na geološku sredinu i okoliš.

Primijenjena geološka istraživanja izvode se radi utvrđivanja mineralnih resursa i zaliha i inženjerskogeoloških i hidrogeoloških uvjeta njihove eksploatacije, hidrogeološka istraživanja za potrebe korištenja i zaštite resursa i zaliha podzemnih voda i geotermalnih resursa, projektiranja i izgradnje građevinskih, rudarskih i drugih objekata, zaštite okoliša i prirodnih dobara i objekata geobaštine, sanacije i rekultivacije terena.

Odlaganje i gospodarenje rudarskim otpadom obavljati na temelju dozvole za gospodarenje rudarskim otpadom koju izdaje nadležno pokrajinsko tijelo, sukladno planu gospodarenja otpadom i drugoj pratećoj dokumentaciji, kojom se definira vrsta, način gospodarenja i izvještavanja, kao i druge obveze po pitanju gospodarenja rudarskim otpadom.

Isplaka i fluid iz bušotine mogu se ispuštati u tekuće vode i ribnjake tek pošto su pogodnim uređajima pročišćeni, sukladno važećim propisima.

3. UTJECAJ POSEBNE NAMJENE NA DEMOGRAFSKE I DRUŠTVENE PROCESSE I SUSTAVE

3.1. DEMOGRAFSKI RAZVOJ

U okruženju područja posebne namjene nalaze se naselja Srpski Krstur, Novi Kneževac, Filić, Crna Bara, Mokrin i Sajan, te njihovi stanovnici imaju neposredan utjecaj na posebnu namjenu. U okviru područja posebne namjene Prostornog plana ne nalaze se naselja.

Veoma je važno da lokalno stanovništvo prepozna svoj interes u očuvanju prirodnih vrijednosti kao dio mogućnosti svog razvoja u okruženju zaštićenog područja Rezervata. Stanovništvu u seoskim naseljima potrebno je pružiti stručnu pomoć i potporu u prelasku na djelatnosti koje su u skladu sa zaštitom prirode, čime bi se stvorili uvjeti da se zadrži stanovništvo i poveća gospodarska aktivnost. Potrebno je podizati svijest stanovništva, pored vrijednosti o zaštiti prirode, i o vrijednosti kulturno-povijesne baštine područja posebne namjene.

4. UTJECAJ POSEBNE NAMJENE NA EKONOMIJU I GOSPODARSKE SUSTAVE

4.1. TURIZAM

S aspekta razvoja turizma u narednom razdoblju, područje u obuhvatu Prostornog plana, Rezervat, će biti usmjereno na razvoj prije svega ekoturizma prilagođenog uvjetima zaštite.

Zaštićeno područje (Rezervat), zahvaljujući svojim specifičnim značajkama, predstavlja značajan dio turističke ponude područja obuhvaćenog Prostornim planom. Uređenje prostora za turističke aktivnosti i rekonstrukcija starih objekata u tradicijskom stilu sastavni su dio koncepta zaštite prirodnog dobra. Širenje turističke ponude treba obuhvatiti razvoj ekološko-edukativnog turizma, kao i uključivanje kulturno-etnografskih vrijednosti iz okoline

prirodnog dobra. Neophodno je unaprijediti sadašnje stanje popularizacijom i predstavljanjem putem medija i propagandnog materijala. Broj turista koji posjećuje prirodno dobro mora biti strogo kontroliran i u skladu s kapacitetom prostora.

U cilju provedbe aktivnosti vezanih za monitoring, edukaciju i promociju Rezervata izgrađen je centar za posjetitelje u okviru Rezervata, na lokalitetu „Jaroš“ (centar za posjetitelje Ekosalaš „Jaroš“). Ekosalaš „Jaroš“ predstavlja i informativni centar s posebnim značajem za istraživanje velike droplje i drugih osobitosti ovog prostora. Objekt je osmišljen u tradicijskom stilu banatske kuće, izgrađen od prirodnih materijala, drveta i trske, s gornjom platformom uzdignutom od zemlje 6 metara.

Promocija zaštićenog područja je započela izgradnjom centra za posjetitelje, Ekosalaša „Jaroš“, koji će u narednom razdoblju predstavljati temelj daljnjeg rada na održivoj promociji i edukaciji na terenu.

Lovni turizam predstavlja poseban oblik aktivnosti u kontekstu razvoja prirodnog dobra i sastavni je dio turističke ponude. Zaštita Rezervata ne isključuje mogućnost lova i razvoja lovnog turizma ako se temelji na načelima održivog razvoja. Unapređenje lovstva treba provoditi u funkciji zaštite prirode i to aktivnostima kao što su revitalizacija degradiranih površina u cilju poboljšanja stanišnih uvjeta za divljač, planskim podizanjem remiza i hranilišta prema uvjetima Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode i sukladno Uredbi o zaštiti SRP „Pašnjaci velike droplje“.

Planirane aktivnosti koje se odnose na razvoj ograničenog ekoturizma i uređenje prostora su:

- opremanje i uređenje centra za posjetitelje (Ekosalaša „Jaroš“) u okviru Rezervata i prostora oko centra;
- obnova i adaptacija napuštenih salaša (objekata za potrebe održivog pašarenja na prostoru Rezervata) i uređenje ekostaza koje će ih povezivati;
- vrednovanje, zaštita i prezentacija arheoloških lokaliteta;
- postavljanje i uređenje promatračnica;
- suradnja s konjičkim klubom iz Mokrina u cilju upotpunjavanja turističke ponude Rezervata u vidu vožnje zapregama i terenskim jahanjem konja.

Još jedna od planiranih aktivnosti jest organiziranje vodičke službe za potrebe organiziranih posjeta, koje će pratiti skupine posjetitelja na terenu pružajući informacije i nadzor.

Programi edukativnih aktivnosti bit će ostvareni kroz postavljanje edukativnih staza, ekokampova i škola u prirodi. Planira se postavljanje ekostaza i njihovo obilježavanje i opremanje informacijskim pločama, kao i postavljanje promatračnica. Kretanje po ekostazama provodit će se uz pratnju i nadzor vodiča.

Također, postoji mogućnost za formiranje i odvijanje volonterskih radnih kampova, istraživačkih kampova i škola u prirodi na području Rezervata.

Neophodno je planirati povezivanje koncepta razvoja turizma Grada Kikinde i općina Čoka i Novi Kneževac s prirodnim vrijednostima Rezervata i velikom dropljom kao središnjom atrakcijom.

Razvoj turizma treba organizirati strogo vodeći računa o zaštiti i očuvanju njegovih osobitosti, bez obilježja velike masovnosti, s ograničenim brojem posjeta i posjetitelja.

Sve planirane aktivnosti u okviru područja posebne namjene provodit će se sukladno Zakonu o zaštiti prirode, Uredbi o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“ i uvjetima nadležnog zavoda za zaštitu prirode.

4.2. POLJOPRIVREDA I STOČARSTVO

Razvoj poljoprivrede je neophodno prilagoditi zaštiti velike droplje jer opstanak i unapređivanje populacije ove osjetljive vrste u izravnoj je vezi s agroekološkim mjerama, čuvanjem gnijezda i jaja i revitalizacijom staništa.

Koncept zaštite predviđa zone s različitim razinama poljoprivrednih aktivnosti, prije svega pašarenje, košnja i obrada zemlje. Odsutnost košnje i pašarenja dovodi do nepovoljne sukcesije biljnih zajednica.

S druge strane, prekomjerno korištenje travnatog pokrivača narušava stanište, a kosilice, pastirski psi ili stada mogu biti prijatna velikim dropljama tijekom gniježđenja. Obrada zemlje narušava osnovne životne zajednice, ali je za opstanak velikih droplji neophodna sporadična prisutnost njiva zasijanih odgovarajućim kulturama.

U skladu s aktualnim mogućnostima, u kontekstu razvoja ratarske proizvodnje, preporučuje se sijanje poljoprivrednih kultura kao što su lucerka, anis i uljana repica, a neophodno je i prilikom radova očuvati gnijezda, jaja, mlade i odrasle droplje. Uzgoj uljane repice, kao omiljene hrane velike droplje, pruža mogućnost i razvoju pčelarstva, kao medonosna biljka.

Postoje i ograničenja u opsegu i intenzitetu ratarske proizvodnje, koja u kratkoročnom smislu znače manje korištenje kemijskih sredstava, usklađivanje vremenske dinamike radova i ograničen plodored, što će omogućiti održiv razvoj predmetnog područja.

Jedan od osnovnih ciljeva održivog razvoja Rezervata je očuvanje iznimnog travnatog ravničarskog prostora. Očuvanjem trave održava se i poboljšava mogućnost ekstenzivnog pašarenja na ovom prostoru. Pašnjaci velike droplje osiguravaju pašu velikog broja grla goveda i ovaca, omogućavajući egzistenciju vlasnicima iz okolnih sela i njihovim obiteljima. To je neophodni temelj za proizvodnju zdrave hrane, prije svega mlijeka i mliječnih proizvoda i potencijalno stvaranje prepoznatljivog proizvoda (*branda*) vezano za veliku droplju i Rezervat.

Očuvanjem Rezervata osigurava se i očuvanje elementarnih resursa, vode, zraka i zemljišta.

4.3. ŠUMARSTVO I LOV

4.3.1. Šumarstvo

Postojeće gospodarske aktivnosti je potrebno uskladiti s mjerama zaštite prirodnih vrijednosti. Planiranje gospodarenja šumama uključuje multisektorski pristup kroz suradnju sektora zaštite prirode i šumarstva.

Funkcionalni zahtjevi namjenske cjeline za proizvodnju tehničkog drveta su:

- izbor vrsta drveća u skladu s bioekološkim uvjetima staništa;
- forsiranje mješovitosti sastojina radi osiguravanja biološke stabilnosti;
- uzgojno-strukturni oblici u skladu s osobinama vrsta drveća i staništa na kome se nalaze;
- potpun sklop izabranih vrsta drveća;
- optimalna šumovitost;
- zaštita sastojina u posebno osjetljivim fazama obnove i njege od štetnog djelovanja abiotičkih i biotičkih čimbenika;
- melioracije degradiranih sastojina i površina;
- primjena mehanizacije u svim fazama proizvodnje i
- optimalna otvorenost šumskog kompleksa.

4.3.2. Lov

Na prostoru lovišta koja se nalaze u obuhvatu Prostornog plana potrebno je planskim mjerama poboljšati uvjete staništa, zaštititi rijetke i ugrožene vrste lovne i nelovne faune i dostići ekonomski kapacitet lovišta dobrom prognozom dinamike razvoja populacije divljači. S mjerama zaštite prirode uskladiti način lovnog gospodarenja.

Radi razvoja i unapređenja lovnog turizma, potrebno je povećati kvalitetu uvjeta i usluge na lovnim površinama na razinu koja odgovara zahtjevima lovno-turističke klijentele.

Zaštita i uzgoj divljači, uređivanje i održavanje lovišta, lov i korištenje ulovljene divljači i njezinih dijelova se obavlja na temelju lovnih osnova i ostalih planskih dokumenata prema Zakonu o divljači i lovstvu.

5. PROSTORNI RAZVOJ PROMETA I INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA U PODRUČJU POSEBNE NAMJENE I POVEZIVANJE S DRUGIM MREŽAMA

5.1. PROMETNA INFRASTRUKTURA

Osnovna konceptijska opredjeljenost u području cestovne infrastrukture u obuhvatu Prostornog plana je poboljšanje kapacitativnih mogućnosti predmetnih državnih cesta, sigurnosti i razine prometne usluge (DC br. 103, br. 104 i br. 105)⁷, kao osnovnih cestovnih kapaciteta, koji će nuditi višu razinu komfora i bolju povezanost ovog prostora s okruženjem. Državne ceste će u narednom razdoblju, pored svoje osnovne funkcije u međuregionalnom i međuopćinskom povezivanju, preuzeti i značajan dio u osiguravanju prometne dostupnosti prema lokalitetima u okviru područja posebne namjene.

Primarni zadatak u razvoju prometne infrastrukture nije izgradnja nove mreže prometnica već prvenstveno podizanje kvalitete i rekonstrukcija postojeće mreže.

U budućem razvoju prometa se mora posebno insistirati na izgradnji-rekonstrukciji cestovnih pravaca državne cestovne mreže, kao i mreže općinske razine, sukladno uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara.

Operacionalizacija koncepta u području cestovnog prometa je i zadržavanje svih prometnih kapaciteta najniže hijerarhijske razine (općinske, atarske, šumske i druge pristupne ceste) uz potrebu rekonstrukcije i uklapanja u nove funkcionalno-prometne matrice ovog prostora i okruženja. Ovakav koncept uređenja prometnica u okviru prostora obuhvata Prostornog plana utjecat će na formiranje nove jedinstvene prometne mreže, koja će u potpunosti poboljšati veze područja posebne namjene s naseljima, okruženjem, svim postojećim i planiranim turističkim lokalitetima i lokalitetima pod režimima zaštite, uz primjenu uvjeta i mjera zaštite i uređenja prirodnih dobara.

Mreža pristupnih cesta osim osnovne funkcije u osiguravanju dostupnosti i povezivanju svih mikrolokacija, odvijanju prometa u okviru prostora obuhvaćenog Prostornim planom, vrlo je značajna i u funkciji osiguravanja pristupa do svih sadržaja i mikrolokacija u potencijalnim izvanrednim, nepredviđenim i akcidentnim situacijama. S obzirom na specifičnost i „osjetljivost“ ovakvih rezervata, ova funkcija se nameće kao jedna od najvažnijih.

U konceptu sagledavanja mogućih trasa novih pristupnih cesta ka predmetnom prostoru, predložena su rješenja (verificirana kroz planove lokalnih samouprava u obuhvatu: PPO Novi Kneževac, PPO Čoka i PPG Kikinde), koja se lako mogu realizirati, bez povećanja putanja

⁷ Donesena je uredba o kategorizaciji državnih cesta i sukladno njoj napravljena je paralela s nekadašnjim M i R cestama: nekadašnji R-111, R-112 i R-123 su sadašnje dionice DC II.a reda br. 104, nekadašnji R-112 su sadašnje dionice DC II.a reda br. 103, br. 104 i br. 105.

putovanja, troškova iskorištenja i bez značajnijih nepovoljnih utjecaja na održivi razvoj i bioraznolikost ovog prostora, primjenjujući uvjete i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara.

Koncept željezničkog prometa također se temelji na usvojenim planskim i strateškim dokumentima (PPRS, RPP APV, Strategija razvoja prometa RS) što podrazumijeva zadržavanje postojeće pruge u okviru utvrđenih koridora i poboljšanje eksploatacijskih parametara rekonstruktivnim mjerama i izgradnjom. Rekonstrukcijom/izgradnjom svih pružnih kapaciteta znatno će se poboljšati eksploatacijski parametri (povećanje nosivosti i eksploatacijske brzine), željeznica će se približiti zahtijevanoj europskoj razini prijevozne usluge.

Razvojnim planovima upravljača željezničke infrastrukture nisu predviđene intervencije na postojećim pružnim kapacitetima (pruga, postaje, objekti i oprema) u smislu revitalizacije i rekonstrukcije kapaciteta, ali se zadržava željezničko zemljište u funkciji odvijanja prometa.

Ukoliko se osiguraju uvjeti i sredstva, neophodna je revitalizacija i modernizacija praktično cjelokupnog sustava, čime će se povećati sigurnost, učinkovitost i ekonomičnost. Eksploatacijske brzine i ostali elementi infrastrukture su danas na neprihvatljivo niskoj razini, uslijed čega potencijalni korisnici željeznice radije biraju druga prijevozna sredstva.

Koncept razvoja nemotornog prometa na predmetnom prostoru predviđa formiranje i razvoj kapaciteta nemotornih-pješačko-biciklističkih kretanja sukladno uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara (kroz definiranje koridora biciklističkih staza - međunarodnog ciklo koridora 13⁸ tzv. „Iron Curtain Route“, pješačkih i biciklističkih staza unutar i izvan naselja i lokaliteta).

Nemotorna kretanja, kao najvažnija i ekološki najprihvatljivija, doprinose smanjenju negativnih utjecaja prometa na okoliš, poboljšanju „suživota“ motornog prometa i afirmaciji prirodnih, turističkih lokaliteta zaštićenog područja što je i preporuka koja proizlazi iz Atenske povelje ESU⁹ (1998. i 2003.).

5.2. VODNA I KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Razvoj vodne i komunalne infrastrukture na području posebne namjene temeljit će se na uspostavi integralnih regionalnih višenamjenskih sustava za uređenje, korištenje i zaštitu voda. Potrebno je osigurati odgovarajuće uvjete za revitalizaciju i daljnje održavanje optimalnog vodnog režima u zaštićenom području, a u smislu komunalne opremljenosti prostora osigurati kvalitetnu vodoopskrbu i uređenje i osiguravanje vodnih resursa od daljnjeg onečišćenja i rasipanja, primjenjujući uvjete i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara.

Planom je predviđeno takvo uređenje prostora kojim se interesi vodnog gospodarstva neće ugrožavati, u smislu nesmetane provedbe obrane od poplava, nesmetanog održavanja i funkcioniranja cjelokupnog vodnogospodarskog sustava, kojim se ni na koji način neće remetiti mogućnosti i uvjeti održavanja i funkcija vodnih objekata, a kojima će biti osiguran slobodan protočni profil kanala, stabilnost njegovih kosina i dna, kao i slobodan prolaz službenim vozilima i mehanizaciji u zoni vodnih objekata. Planskom dokumentacijom predviđena su odgovarajuća rješenja kojima će biti spriječeno onečišćenje podzemnih i površinskih voda, kao i promjena postojećeg režima vode.

⁸ **EUROVELO 13 - „Željezna zavjesa“ - Iron curtain:** Barentsovo more - Crno more 10 400 km: (Kirkenes - Sodankylä - Lappeenranta - Sankt Petersburg - Tallinn - Riga - Klapèda - Kaliningrad - Gdansk - Szczecin - Lübeck - Cheb - Znojmo - Eisenstadt - Bratislava - Sopron - Nagykanizsa - Mohács - Szeged - Kikinda - Drobeta-Turnu Severin - Kjustendil - Blagoevgrad - Strumica - Edirne - Rezovo)

U AP Vojvodini: granica Republike Mađarske (Kelebjaja) - Subotica - granica Republike Mađarske (Kraljev Brig) - Ásotthalom - granica Republike Mađarske (Đala) - Novi Kneževac - Kikinda - granica Republike Rumunjske (Međa) - granica Republike Rumunjske (Vatin) - Vršac - Bela Crkva - (Ram - Veliko Gradište)

⁹ Atenska povelja ESU (Europsko vijeće urbanista) iz 1998. godine i Nova Atenska povelja iz 2003. godine.

Vodni objekti za zaštitu od štetnog djelovanja unutarnjih voda - odvodnja

Rješenje odvodnje viška vode s melioracijskog područja pretpostavlja korištenje postojeće kanalske mreže za odvodnju, poštujući održavanje u njoj tolerantno maksimalne razine vode. Sustavi glavnih kanala i kanalske mreže nižeg reda dispozicijski su nepromijenjeni i ostaju kao osnovno rješenje za prihvat viška vode od oborina s parcela, uz istodobno reguliranje razina podzemnih voda na ugroženim površinama.

Obveza vodnog gospodarstva je obavljanje redovitog održavanja kanala, izmuljenja korita i kanala i odlaganja mulja u kasetama na obali kanala, održavanje nasipa mehanizacijom, košenje trave, obrezivanje šiblja, osiguravanje obale, održavanje inspeksijske staze i dr.

Vodni objekti za korištenje voda

Plansko rješenje vodoopskrbe u granicama obuhvata Prostornog plana utemeljeno je na zahvatu vode za piće individualno, putem bušenih bunara.

Vodni objekti za skupljanje, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda i zaštitu voda

Površinske vode, prirodni i umjetni vodotoci, izloženi su stalnoj degradaciji upuštanjem otpadnih industrijskih i naseljskih voda. Zato se ove otpadne vode moraju prihvatiti i odvesti do recipijenta. Na predmetnom prostoru razvijat će se separacijski kanalizacijski sustavi, kojima će se posebno odvoditi fekalne otpadne vode, a posebno suvišne atmosferske otpadne vode.

Sanitacija na prostoru obuhvaćenom Prostornim planom obavljat će se po načelima ruralne sanitacije s odvodnjom otpadnih voda u individualne ili skupne vodonepropusne objekte i kombinaciju sa sekundarnim biološkim pročišćavanjem.

Turistički lokaliteti i središta problem odvodnje otpadnih voda će rješavati preko kompaktnih miniuređaja za biološko pročišćavanje. Nakon tretmana, pročišćena voda će se upuštati u recipijent preko odgovarajućeg ispusta. Kao alternativno rješenje, ostavlja se mogućnost postavljanja vodonepropusnih septičkih jama raspoređenih unutar kompleksa koje će se periodično, sukladno potrebama, prazniti autocisternom angažiranjem nadležnog komunalnog poduzeća, a sadržaj odvoziti na deponij.

Uvjetno čiste atmosferske vode s krovova i nadstrešnica mogu se ispuštati na okolni teren. Eventualno zauljene otpadne vode s pristupne ceste i parkirališta upuštati u recipijent nakon odgovarajućeg tretmana na separatoru masti i ulja.

Kišnu kanalizaciju koncipirati za mjerodavne uvjete (vremenski presjek, urbaniziranost prostora, računski kiša, itd.), a etapno realizirati tako da se izgrađeno racionalno uklapa u buduće rješenje. Osnovni recipijent za ove lokacije je najbliža kanalska mreža.

5.3. ENERGETSKA INFRASTRUKTURA

5.3.1. Elektroenergetska infrastruktura

Opskrba električnom energijom osigurat će se iz 20 kV elektroenergetske mreže, preko 20/0,4 kV koje je potrebno osigurati za sadržaje koji će se graditi u okviru područja obuhvata Prostornog plana.

Distribucijska mreža će se razvijati sukladno Srednjoročnim planovima nadležnog operatora distribucijskog sustava električne energije.

Elektroenergetska mreža za opskrbu planiranih sadržaja u okviru posebne namjene bit će građena podzemnim vodovima, uz primjenu uvjeta i mjera zaštite i uređenja prirodnih dobara.

Postojeća nadzemna i podzemna elektroenergetska mreža zadržava se u svojim koridorima i istu je moguće rekonstruirati sukladno planovima razvoja nadležnih poduzeća.

U cilju racionalne uporabe kvalitetnih energenata i povećanja energetske učinkovitosti potrebno je primijeniti mjere energetske učinkovitosti pri korištenju električne energije.

Uvažavajući načela energetske učinkovitosti, za osvjetljenje koristiti suvremene svjetiljke, bazirane na novim tehnologijama uz primjenu tehničkih mjera zaštite ekoloških koridora od izravnog utjecaja svjetlosti, sukladno uvjetima nadležnog Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode.

Zaštitu objekata od atmosferskog pražnjenja izvesti u skladu s Pravilnikom o tehničkim normativima za zaštitu objekata od atmosferskog pražnjenja („Službeni list SRJ“, broj 11/96).

5.3.2. Termoenergetska infrastruktura

Na području obuhvata Prostornog plana, u posebnoj namjeni, nalazi se transportni plinovod (tlaka većeg od 16 bara) MP-03 Senta-Mokrin promjera DN600. Ne planira se izgradnja novih transportnih plinovoda, naftovoda i produktovoda.

Opskrba prirodnim plinom vikend zone i zone turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja osigurat će se priključenjem na postojeću distribucijsku plinovodnu mrežu koja je izvan obuhvata Prostornog plana.

Distribucijska mreža će se razvijati sukladno Srednjoročnim planovima nadležnog distributera prirodnog plina.

Distribucijska plinovodna mreža za opskrbu vikend zone, zone turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja i drugih sadržaja u okviru područja posebne namjene bit će građena podzemnim vodovima, uz primjenu uvjeta i mjera zaštite i uređenja prirodnih dobara.

Izgradnja bušotinskih naftovoda, plinovoda, bušotina i drugih rudarskih objekata na eksploatacijskom polju na kojem se vrši eksploatacija mineralnih sirovina i drugih geoloških resursa, izvodi se po prethodno pribavljenoj suglasnosti, sukladno zakonu kojim se uređuje rudarstvo.

NIS d.d. planira pribavljanje odobrenja za eksploatacijsko polje „Mokrin“ kojim se postojeća eksploatacijska polja „Mokrin škriljci“, „Mokrin I“ i „Mokrin II“ objedinjuju u jedno eksploatacijsko polje Mokrin.

5.3.3. Obnovljivi izvori energije

Ciljevi energetske politike koji se odnose na veće korištenje OIE postizat će se realizacijom sljedećih aktivnosti:

- izgradnja novih objekata koji zadovoljavaju zahtjeve u pogledu energetske učinkovitosti i korištenja OIE;
- energetska sanacija zgrada i uvođenje OIE u sektoru zgradarstva;
- zamjena ulja za loženje, ugljena i prirodnog plina koji se koriste za grijanje biomasom i drugim OIE;
- zamjena korištenja električne energije za proizvodnju sanitarne tople vode solarnom energijom i drugim OIE;
- proizvodnja električne energije iz OIE;

- uvođenje biogoriva i drugih OIE u sektor prometa.

U okviru područja posebne namjene mogu se koristiti geotermalna i solarna energija (u vidu toplinske i električne energije, postavljanje solarnih ploča (od materijala bez sjaja (mat materijala)) na postojeće i planirane objekte.

5.4. ELEKTRONIČKA KOMUNIKACIJSKA INFRASTRUKTURA

Elektronička komunikacijska mreža će se razvijati kao suvremeni sustav, što podrazumijeva uvođenje najsuvremenijih tehnologija u području elektroničkih komunikacija, modernizaciju postojeće infrastrukture i objekata, izgradnju sigurne širokopojasne mreže na svim razinama, zaključno s lokalnim, uz uporabu najsuvremenijih medija prijenosa. To podrazumijeva i potpunu digitalizaciju svih sustava elektroničkih komunikacija (fiksna, mobilna, internet, radio-komunikacija, KDS), uz osiguranje dovoljno kapaciteta, ravnomjernog razvoja i cjelokupne pokrivenosti prostora te podjednake dostupnosti svim operaterima, uz primjenu uvjeta i mjera zaštite i uređenja prirodnih dobara.

Za sve planirane sadržaje koji iziskuju povezivanje na postojeću elektroničku komunikacijsku mrežu, radi osiguravanja telekomunikacijskog prometa, planirana je uzduž postojećih i planiranih cestovnih koridora elektronička komunikacijska mreža.

Prilikom planiranja novih prometnih koridora potrebno je planirati i polaganje odgovarajućih cijevi u koridorima prometnica, za naknadno provlačenje elektroničkih komunikacijskih kablova.

Zaštita telekomunikacijskih koridora i izgradnja infrastrukturnih i drugih objekata u blizini elektroničkih komunikacijskih koridora mora biti u skladu s Pravilnikom o zahtjevima za utvrđivanje zaštitnog pojasa za elektroničke komunikacijske mreže i pripadajućih sredstava, radijskih koridora i zaštitne zone i načinu izvođenja radova prilikom izgradnje objekata („Službeni glasnik RS“, broj: 16/12).

Postojeći međumjesni optički kabel se nalazi u PE cijevima u postojećim prometnim koridorima. Postojeći kablovi ne smiju biti ugroženi izgradnjom drugih infrastrukturnih objekata, kao i ostalih objekata.

U narednom planskom razdoblju zbog potreba za novim kapacitetima može se očekivati višestruko polaganje novih elektroničkih komunikacijskih kablova u postojeće PE cijevi.

6. ZAŠTITA OKOLIŠA, ZAŠTITA OD ELEMENTARNIH NEPOGODA, AKCIDENTNIH SITUACIJA, KORIŠTENJE I UREĐENJE PROSTORA OD INTERESA ZA OBRANU ZEMLJE U PODRUČJU POSEBNE NAMJENE

6.1. ZAŠTITA OKOLIŠA

Osnovni ciljevi prostornog razvoja područja posebne namjene su usmjereni na realizaciju režima zaštite zaštićenog područja i uvjeta održivog korištenja prostornih cjelina od značaja za očuvanje bioraznolikosti, što će osigurati zaštitu i unapređenje okoliša i njegovanje izvornosti i autentičnosti ovog područja.

U kontekstu unapređenja prirodnih vrijednosti i usklađivanja različitih interesnih potreba za uređenjem predmetnog prostora, zaštita okoliša predstavlja polaznu osnovu za definiranje planskih elemenata za njegov optimalni prostorni razvoj.

U Rezervatu nisu dozvoljene djelatnosti kojima se ugrožava autentičnost biljnog i životinjskog svijeta, hidrografske, geomorfološke, geološke, kulturne i pejzažne vrijednosti.

Zaštita prirodnih resursa i prirodnih dobara podrazumijeva definiranje niza mjera i aktivnosti u cilju zaštite vode, zraka, zemljišta i bioraznolikosti, čija će implementacija na području posebne namjene rezultirati kvalitetnim i međusobno usuglašenim planskim rješenjima. Realizacijom mjera i aktivnosti koje su predviđene zaustavit će se daljnja degradacija prirodnih resursa i unaprijedit će se kvaliteta okoliša (Referalna karta br. 3 „Prirodni resursi, zaštita okoliša i prirodnih i kulturnih dobara“).

U cilju zaštite okoliša od onečišćenja predviđene su sljedeće mjere:

- planiranje i održivo korištenje prirodnih resursa, dobara i energije;
- uspostava kontinuiranog biomonitoringa, monitoringa zraka, vode i zemljišta (poljoprivrednog i nepoljoprivrednog) i monitoringa buke (uz državnu cestu);
- povezivanje međusobno udaljenih fragmentiranih i izoliranih staništa ekološkim koridorima i zaštitnim pojasevima zelenila;
- u zaštićenom području preporuka je orijentirati se na poljoprivrednu proizvodnju sa selektivnom i kontroliranom uporabom kemijskih sredstava zaštite biljaka;
- na turističkim lokalitetima problem odvodnje otpadnih voda će se rješavati putem kompaktnih minipostrojenja za pročišćavanje otpadnih voda ili izgradnjom vodonepropusne septičke jame;
- podizanje kvalitete i rekonstrukcija postojeće prometne mreže;
- oko infrastrukturnih sustava neophodno je formirati zaštitne koridore u kontekstu zaštite okoline i stanovništva od potencijalnih negativnih utjecaja;
- gospodarenje otpadom provoditi na temelju Zakona o gospodarenju otpadom i podzakonskih akata;
- odgovarajuće odlaganje stočnih leševa sukladno Zakonu o veterinarstvu;
- eventualno istraživanje mineralnih sirovina uz primjenu svih mjera zaštite okoliša sukladno Zakonu o rudarstvu i geološkim istraživanjima i uvjetima Zavoda za zaštitu prirode;
- formiranje zaštitnog zelenila uzduž ekoloških koridora i državnih cesta;
- sanacija i rekultivacija deponija koji se nalazi u neposrednom okruženju zaštićenog područja;
- procjena utjecaja planova, programa, objekata i aktivnosti na okoliš, kao temelj za planiranje mjera zaštite.

6.2. ZAŠTITA OD ELEMENTARNIH NEPOGODA I AKCIDENTNIH SITUACIJA

6.2.1. Zaštita od elementarnih nepogoda

Zaštita od elementarnih nepogoda podrazumijeva planiranje prostora u odnosu na moguće prirodne i druge pojave koje mogu ugroziti zdravlje i živote ljudi ili prouzrokovati štetu većeg opsega na prostoru za koji se Plan radi, kao i propisivanje mjera zaštite za sprečavanje elementarnih nepogoda ili ublažavanje njihovog djelovanja. Područje obuhvaćeno Prostornim planom može biti ugroženo od: potresa, požara, poplava, meteoroloških pojava: atmosferskog pražnjenja i atmosferskih oborina (kiša, tuča), suša i olujnih vjetrova.

Nastanak, opseg i vrijeme trajanja izvanrednih situacija u većini slučajeva se ne mogu unaprijed predvidjeti, ali se za izvjesne pojave na temelju iskustava, statističkih podataka i metoda modeliranja, a s obzirom na mjesto pojave, može pretpostaviti da će do njih doći, te se u tom smislu planiraju i provode konkretne mjere zaštite.

Na temelju *seizmoloških* uvjeta dobivenih od Republičkog seizmološkog zavoda, na promatranom području su utvrđene regionalne vrijednosti očekivanih maksimalnih parametara oscilacije tla na površini terena.

U postupku prostornog planiranja potrebno je koristiti parametre koji su dani na karti seizmičkog rizika za povratno razdoblje od 475 god. kao mjere ograničenja uporabe

prostora. Pri projektiranju i utvrđivanju vrste materijala za izgradnju ili rekonstrukciju objekata, obvezno je uvažiti moguće učinke za navedene stupnje seizmičkog intenziteta prema Evropskoj makroseizmičkoj ljestvici - 98, kako bi se maksimalno preduhitrile moguće deformacije objekata pod seizmičkim djelovanjem.

Preventivne mjere zaštite od požara obuhvaćaju planske mjere zaštite koje se odnose na planiranje pristupnih cesta, okretišta i platoa odgovarajućih karakteristika za potrebe vatrogasnih vozila, planiranje izvorišta za vodoopskrbu i kapacitete vodovodne mreže koji osiguravaju dovoljne količine vode za gašenje požara, razmak između objekata kojim se sprečava širenje požara i dr.

Republički hidrometeorološki zavod Srbije obavlja sustavna meteorološka i hidrološka mjerenja i promatranja u državnoj mreži meteoroloških i hidroloških postaja, izrađuje karte ugroženosti i karte rizika od meteoroloških elementarnih nepogoda, a također izdaje i obavijesti, najave i upozorenja o *meteorološkim i hidrološkim elementarnim nepogodama i katastrofama*. Praćenje meteorološke i hidrološke situacije naročito je bitno u pogledu zaštite života ljudi i materijalnih dobara od djelovanja meteoroloških i hidroloških elementarnih nepogoda i katastrofa.

6.2.2. Zaštita od akcidentnih situacija

Na temelju dostupnih podataka Ministarstva zaštite okoliša odnosno Odsjeka za zaštitu od velike kemijske nesreće, utvrđeno je da se na obuhvatu Prostornog plana ne nalaze seveso postrojenja/ kompleksi.

U slučaju izgradnje novih seveso postrojenja/kompleksa, a sukladno Pravilniku o sadržaju politike prevencije nesreća i metodologiji izrade Izvješća o sigurnosti i Plana zaštite od nesreća („Službeni glasnik RS“, broj: 41/10), kao polazna osnova za identifikaciju povredivih objekata razmatra se udaljenost od najmanje 1000 m od granica seveso postrojenja, odnosno kompleksa, dok se konačna procjena širine povredive zone - zone opasnosti određuje na temelju rezultata modeliranja učinaka nesreće. Također, identifikacija seveso postrojenja/kompleksa obavlja se na temelju Pravilnika o Listi opasnih tvari i njihovim količinama i kriterijima za određivanje vrste dokumenata koje izrađuje operater seveso postrojenja, odnosno kompleksa („Službeni glasnik RS“, broj: 41/10, 51/15 i 50/18).

Obveze operatera i nadležnih tijela propisane su Zakonom o zaštiti okoliša, a u slučaju izgradnje postrojenja/kompleksa višeg reda, ukoliko operater ne ispuni uvjete iz navedenog Zakona, Ministar rješenjem zabranjuje rad, tj. puštanje u rad predmetnog postrojenja/kompleksa. Zbog prethodno navedenog potrebno je pažljivo planirati lociranje i izgradnju novih seveso postrojenja/kompleksa i njihovih maksimalnih mogućih kapaciteta seveso opasnih tvari, kako bi se izbjegle loše investicije za operatere, ali i osiguralo odgovarajuće upravljanje sigurnošću od kemijske nesreće.

6.3. KORIŠTENJE I UREĐENJE PROSTORA OD INTERESA ZA OBRANU ZEMLJE

Za prostor koji je predmet izrade Prostornog plana **nema posebnih uvjeta i zahtjeva** za prilagođavanje potrebama obrane zemlje koje propisuju nadležno tijelo.

Zaštita stanovništva i materijalnih dobara (planiranje i korištenje skloništa i drugih zaštitnih objekata) definirana je Zakonom o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju izvanrednim situacijama („Službeni glasnik RS“, broj: 87/18).

Prema uvjetima dobivenim od Centra za razminiranje, u obuhvatu Prostornog plana nisu evidentirani slučajevi sustavnog zagađenja minama, kasetnom municijom ili drugim neeksplozivnim ubojitim sredstvima.

U skladu s propisima koji se odnose na sigurnost i zdravlje na radu, na prostoru obuhvaćenom Prostornim planom obvezna je prethodna procjena rizika na moguće postojanje neeksplozivnih, ubojitih sredstava, imajući u vidu činjenicu da su se na području Republike Srbije (samim tim i na području obuhvata Prostornog plana) odvijali oružani sukobi tijekom dva svjetska rata i NATO-ovog bombardiranja 1999. godine.

Prije početka izvođenja zemljanih radova, u skladu s rezultatima procjene rizika, provjerava se postojanje neeksplozivnih projektila i drugih opasnih predmeta i materija.

7. NAMJENA PROSTORA I BILANCA POVRŠINA POSEBNE NAMJENE

Tablica 4. Područje obuhvaćeno Prostornim planom prema kategorijama korištenja zemljišta

R. br.	NAMJENA PROSTORA - OSNOVNE KATEGORIJE ZEMLJIŠTA	Površina	
		ha	%
1.	Poljoprivredno zemljište	19256,03	96,19
1.1.	Poljoprivredno zemljište u okviru područja posebne namjene	16096,90	80,41
1.2.	Poljoprivredno zemljište izvan područja posebne namjene	3159,13	15,78
2.	Vodno zemljište	353,92	1,76
2.1.	Vodno zemljište u okviru područja posebne namjene	186,05	0,93
2.2.	Vodno zemljište izvan područja posebne namjene	167,87	0,83
3.	Šumsko zemljište	385,62	1,93
3.1.	Šumsko zemljište u okviru područja posebne namjene	385,62	1,93
3.2.	Šumsko zemljište izvan područja posebne namjene	-	-
4.	Građevinsko zemljište	23,43	0,12
4.1.	Građevinsko zemljište u okviru područja posebne namjene	23,43	0,12
4.2.	Građevinsko zemljište izvan područja posebne namjene	-	-
UKUPNA POVRŠINA U OBUHVATU PROSTORNOG PLANA		20019,00	100

Osnovnu namjenu prostora u okviru granice obuhvata Prostornog plana čini poljoprivredno, vodno, šumsko i građevinsko zemljište.

Najveći dio površina u okviru obuhvata Prostornog plana čini poljoprivredno zemljište (96,19 % površine u okviru obuhvata Prostornog plana). Najveći dio poljoprivrednog zemljišta čine livade i pašnjaci i ostalo poljoprivredno zemljište, dok znatno manji dio čine ribnjaci, bare i močvare i voćarsko-vinogradarska zona.

Vodno zemljište (1,76 % površine u okviru obuhvata Prostornog plana) čine sve površinske vode, bare i kanali (postojeći i planirani) koji se koriste prema važećim propisima.

Šume i šumsko zemljište (1,93 % površine u okviru obuhvata Prostornog plana) čine šume i šumsko zemljište koje se nalazi najvećim dijelom u KO Novi Kneževac, a znatno manji dio se nalazi u KO Mokrin.

Građevinsko zemljište (0,12 % površine u okviru obuhvata Prostornog plana) u obuhvatu Prostornog plana predstavlja planirano građevinsko zemljište izvan granica građevinskih područja naselja, odnosno:

- planirana zona turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja u KO Novi Kneževac;
- planirana vikend zona u KO Mokrin.

Tablica 5. Namjena prostora i bilanca površina u obuhvatu Prostornog plana

R. broj:	PODRUČJE OBUHVAĆENO PROSTORNIM PLANOM	Površina	
		ha	%
1.	Područje posebne namjene	16692,00	83,38
1.1.	Lokacija 1	9590,67	47,91
1.2.	Lokacija 2	4333,44	21,64
1.3.	Lokacija 3	2365,85	11,82

1.4.	Lokacija 4	402,04	2,01
2.	Prostor izvan područja posebne namjene	3327,00	16,62
UKUPNA POVRŠINA U OBUHVATU PROSTORNOG PLANA		20019,00	100

Tablica 6. Površine prostornih cjelina i podcjelina područja posebne namjene

R. broj:	PROSTORNE CJELINE I PODCJELINE PODRUČJA POSEBNE NAMJENE	Površina	
		ha	%
1.	Prostorna cjelina zaštićenog područja - Rezervata	6799,77	40,74
1.1.	Prostorna podcjelina 1 - režim II. stupnja zaštite	2389,98	14,32
1.2.	Prostorna podcjelina 2 - režim III. stupnja zaštite	4409,79	26,42
2.	Prostorna cjelina od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro (staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, dijelovi ekoloških koridora sa zaštitnim zonama i ostalo zemljište u okviru područja posebne namjene)	9892,23	59,26
UKUPNA POVRŠINA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE		16692,00	100

Na teritoriju Rezervata, površine 6799,77 ha, utvrđeni su režimi zaštite II. i III. stupnja.

Režim zaštite II. stupnja, ukupne površine 2.389,98 ha, odnosno 35 % površine Rezervata, obuhvaća najvažnija i najočuvanija gnjezdišta i šepurilišta velikih droplji na lokalitetima Jaroš, Siget i Kočovat, koja su najočuvanija travnata staništa, s malim udjelom oranica.

Režim zaštite III. stupnja, ukupne površine 4.409,79 ha, odnosno 65 % površine Rezervata obuhvaća preostali dio zaštićenog područja koji nije obuhvaćen režimom zaštite II. stupnja.

IV. PRAVILA UPORABE ZEMLJIŠTA, PRAVILA UREĐENJA I PRAVILA GRAĐENJA U OKVIRU PODRUČJA POSEBNE NAMJENE

1. PRAVILA UREĐENJA I ORGANIZACIJE ZEMLJIŠTA (SA ZONAMA ZAŠTITE) U OKVIRU PODRUČJA POSEBNE NAMJENE

Područje posebne namjene obuhvaća dvije prostorne cjeline značajne za očuvanje bioraznolikosti: zaštićeno područje - Rezervat i područje od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro (staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, dijelovi ekoloških koridora sa zaštitnim zonama i ostalo zemljište u okviru područja posebne namjene).

U okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata, koju čine tri međusobno razdvojena lokaliteta - Jaroš, Siget i Kočovat, definirane su dvije prostorne podcjeline: prostorna podcjelina 1 - režim II. stupnja zaštite i prostorna podcjelina 2 - režim III. stupnja zaštite.

Prostornim planom dana su pravila uređenja za prostorne cjeline i podcjeline u okviru područja posebne namjene, a sve u cilju zaštite predmetnog područja, sukladno Uredbi o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje” („Službeni glasnik RS”, broj: 86/18), uvjetima zaštite prirode i uvjetima nadležnih tijela, posebnih organizacija, imatelja javnih ovlasti i drugih institucija.

1.1. PRAVILA UREĐENJA PO CJELINAMA I PODCJELINAMA

1.1.1. Pravila uređenja u prostornoj cjelini zaštićenog područja - Rezervatu

Prostornu cjelinu zaštićenog područja - Rezervata čine lokaliteti Jaroš, površine 4256,90 ha, Siget površine 2140,83 ha i Kočovat, površine 402,04 ha (Pregledna karta broj 1 - „Obuhvat Prostornog plana s prostornim cjelinama i podcjelinama područja posebne namjene” i Referalna karta broj 1 - „Posebna namjena prostora”).

Pored znanstvenog, estetskog i kulturnog značaja i vrijednosti kao oaze očuvane prirode, mogućnosti ovog prostora su i u obrazovnim i ekoturističkim programima, uzgoju tradicionalnih sorti životinja i održivom pašarenju i obradi zemlje, kao i proizvodnji zdrave hrane.

Područje pašnjaka velike droplje, kao najveća i najočuvanija nizinska cjelina travnatih staništa u Srbiji, iznimno značajno doprinosi očuvanju biološke, geološke i predjelne raznovrsnosti.

Na prostoru Rezervata zabranjeno je obavljati aktivnosti koje mogu narušiti svojstva zbog kojih je proglašen zaštićenim prirodnim dobrom. Prema IUCN kriterijima, upravljanje Rezervatom je usmjereno na upravljanje vrstama i staništima.

U Rezervatu nisu dozvoljene djelatnosti kojima se ugrožava izvornost biljnog i životinjskog svijeta, hidrografske, geomorfološke, geološke, kulturne i pejzažne vrijednosti, osim radnji kojima se održava ili uspostavlja prirodna ravnoteža i ostvaruju funkcije prirodnog dobra, suglasno utvrđenom režimu zaštite i njegovom značaju.

U okviru Rezervata Prostornim planom dozvoljene su određene aktivnosti i radovi, kao i uređenje i izgradnja određenih sadržaja, a sve sukladno Uredbi o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje” i uvjetima nadležnog zavoda za zaštitu prirode.

Uvjeti i mjere zaštite i uređenja zaštićenog područja - Rezervata definirani su u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene”, točki „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) u okviru područja posebne namjene”, „1.5. Uvjeti i mjere zaštite prirodne i kulturne baštine, okoliša i života i zdravlja ljudi”, „1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara”, „1.5.1.1. Zaštićeno područje - Rezervat”.

Prostorne podcjeline Rezervata

Na teritoriju Rezervata utvrđeni su režimi zaštite II. i III. stupnja.

Prostorna podcjelina 1 - režim II. stupnja zaštite

Režim II. stupnja zaštite, ukupne površine 2389,98 ha, odnosno 35 % površine Rezervata, obuhvaća najvažnija i najočuvanija gnjezdišta i šepurilišta velikih droplji na lokalitetima Jaroš, Siget i Kočovat, koja su najočuvanija travnata staništa, s malim udjelom oranica.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II. stupnja provodi se aktivna zaštita radi očuvanja i unapređenja prirodnih vrijednosti, posebno kroz mjere upravljanja populacijama divljih biljaka i životinja, održavanje i poboljšanje uvjeta u prirodnim staništima i tradicionalno korištenje prirodnih resursa.

Radovi i aktivnosti u okviru prostorne podcjeline 1 - režima II. stupnja zaštite moraju biti u skladu sa uvjetima i mjerama zaštite i uređenja zaštićenog područja - Rezervata definiranim u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene”, točki „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) u okviru područja posebne namjene”, „1.5. Uvjeti i mjere zaštite prirodne i kulturne baštine, okoliša i života i zdravlja ljudi”, „1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara”, „1.5.1.1. Zaštićeno područje - Rezervat”.

Prostornu podcjelinu 1 čini poljoprivredno i vodno zemljište.

U okviru ove prostorne podcjeline, na poljoprivrednom zemljištu, dozvoljena je izgradnja samo montažnih objekata čija je namjena u funkciji očuvanja površina posebne namjene,

kao i zadovoljenja edukativnih i istraživačkih aktivnosti - promatračnica, sukladno uvjetima nadležnog zavoda za zaštitu prirode.

Vodno zemljište u ovoj prostornoj podcjelini su bare i kanali.

Korištenje, uređenje i zaštita vodnog zemljišta u okviru ove prostorne podcjeline će se obavljati sukladno donesenoj Uredbi o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje” i uvjetima nadležnog zavoda za zaštitu prirode. Zaštita i korištenje vodnog resursa podrazumijeva optimiziranje režima voda, praćenje stanja i analizu kvalitete voda.

Granice i namjena vodnog zemljišta ne mogu se mijenjati bez posebne suglasnosti JVP „Vode Vojvodine”.

Prostorna podcjelina 2 - režim III. stupnja zaštite

Režim III. stupnja zaštite, ukupne površine 4409,79 ha, odnosno 65 % površine Rezervata, obuhvaća preostali dio zaštićenog područja koji nije obuhvaćen režimom II. stupnja zaštite.

Na površinama na kojima je utvrđen režim III. stupnja zaštite provodi se proaktivna zaštita u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unapređenja zaštićenog područja.

Radovi i aktivnosti u okviru prostorne podcjeline 2 - režima III. stupnja zaštite moraju biti u skladu s uvjetima i mjerama zaštite i uređenja zaštićenog područja - Rezervata definiranim u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene”, točki „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) u okviru područja posebne namjene”, „1.5. Uvjeti i mjere zaštite prirodne i kulturne baštine, okoliša i života i zdravlja ljudi”, „1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara”, „1.5.1.1. Zaštićeno područje - Rezervat”.

Prostornu podcjelinu 2 čini poljoprivredno i vodno zemljište.

U okviru ove prostorne podcjeline, na poljoprivrednom zemljištu, dozvoljena je izgradnja montažnih objekata za potrebe upravljanja prirodnim dobrom i objekata za potrebe održivog pašarenja (pastirskih objekata), kao i izgradnja montažnih objekata čija je namjena u funkciji očuvanja površina posebne namjene i zadovoljenja edukativnih i istraživačkih aktivnosti - promatračnica, a sve sukladno uvjetima nadležnog zavoda za zaštitu prirode.

Vodno zemljište u ovoj prostornoj podcjelini su bare i kanali.

Korištenje, uređenje i zaštita vodnog zemljišta u okviru ove prostorne podcjeline će se obavljati sukladno donesenoj Uredbi o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje” i uvjetima nadležnog zavoda za zaštitu prirode. Zaštita i korištenje vodnog resursa podrazumijeva optimiziranje režima voda, praćenje stanja i analizu kvalitete voda.

Granice i namjena vodnog zemljišta ne mogu se mijenjati bez posebne suglasnosti JVP „Vode Vojvodine”.

1.1.2. Pravila uređenja u prostornoj cjelini od utjecaja na prirodno dobro (staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, dijelovi ekoloških koridora sa zaštitnim zonama i ostalo zemljište u okviru područja posebne namjene)

Prostornu cjelinu od utjecaja na prirodno dobro čini poljoprivredno, šumsko, vodno i građevinsko zemljište.

U okviru ove prostorne cjeline nalaze se staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, dijelovi ekoloških koridora sa zaštitnim zonama i ostalo zemljište u okviru područja posebne namjene.

Rezervat predstavlja jedan od najočuvanijih kompleksa ravničarskih travnatih staništa u Srbiji. Imajući u vidu da se radi o zaštićenom dobru sastavljenom od tri odvojene i udaljene podjedinice: „Jaroš“, „Siget“ i „Kočovat“, uslijed fragmentiranosti, bez staništa ekološke mreže koje ih povezuju, ne bi bio osiguran opstanak populacijama vrsta koje ga nastanjuju. Očuvanje i unapređenje zaštićenog područja je ostvarivo samo u okviru sustava očuvanih staništa ekološke mreže, očuvanjem funkcionalnosti ekoloških koridora i susjednih staništa.

1.1.2.1. Pravila uređenja u okviru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja

Sve aktivnosti i radovi, kao i uređenje i izgradnja u okviru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja moraju biti u skladu s uvjetima i mjerama zaštite i uređenja za staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja definiranim u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja područja posebne namjene“, točki „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) područja posebne namjene“, „1.5. Uvjeti i mjere zaštite prirodne i kulturne baštine, okoliša i života i zdravlja ljudi“, „1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara“, „1.5.1.2. Staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja“.

Imajući u vidu da Rezervat predstavlja jedan od najočuvanijih kompleksa ravničarskih travnatih staništa u Srbiji i da predstavlja zaštićeno dobro sastavljeno od tri odvojene i udaljene podjedinice, uslijed fragmentiranosti, bez staništa ekološke mreže koje ih povezuju, ne bi bio osiguran opstanak populacijama vrsta koje ga nastanjuju, kao i da je očuvanje i unapređenje zaštićenog područja ostvarivo samo u okviru sustava očuvanih staništa ekološke mreže, **na poljoprivrednom zemljištu u okviru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja** moguća je ograničena izgradnja samo montažnih objekata (sjenice, nadstrešnice i sl.) i izgradnja i rekonstrukcija infrastrukturnih objekata, sukladno posebnim uvjetima zaštite prirode koje je neophodno pribaviti.

Pored toga, potrebno je pribaviti posebne uvjete zaštite prirode za sljedeće aktivnosti: planiranje rekreativnih aktivnosti; geološka i druga istraživanja; podizanje izvanšumskog zelenila; sječu drvoreda, skušina stabala i šumica, krčenje grmlja; paljenje vegetacije livada, pašnjaka i trstika, kao i revitalizaciju staništa, formiranje pojila (kopanje jame, bušenje novog ili obnova zapuštenog bunara).

Neophodno je osigurati održivo korištenje travnatih površina staništa za košnju i ispašu sukladno kapacitetu staništa (očuvanje starih rasa i sorti, obnova ekstenzivnog stočarstva i sl.).

Zabranjeno je mijenjati namjenu i kulturu površina, osim u cilju ekološke revitalizacije staništa (preoravati površine pod prirodnom vegetacijom, graditi ribnjake), uklanjati travnati pokrivač s površinskim slojem zemljišta, podizati solarne i vjetrogeneratore, otvarati površinske kopove, mijenjati morfologiju terena, privremeno ili trajno odlagati otpad i opasne tvari, unositi invazivne vrste biljaka i životinja.

Na **šumskom zemljištu u okviru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja**, sukladno posebnim uvjetima zaštite prirode koje je neophodno pribaviti i sukladno planovima gospodarenja šumama, može se graditi tehnička infrastruktura (šumske prometnice i drugi objekti koji služe za gospodarenje šumama).

Neophodno je obnavljati šumarke autohtonih vrsta na odgovarajućim livadskim staništima do 20 % pokrovnosti po parceli, odnosno do maksimalne veličine pojedinačnih površina do 0,05 ha, uskladiti planske dokumente u gospodarenju šumama sa očuvanjem zaštićenih vrsta putem suradnje korisnika šuma i Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode.

Korištenje, uređenje i zaštita **vodnog zemljišta u okviru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja** će se obavljati sukladno uvjetima i mjerama zaštite i uređenja za staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja. Neophodno je uskladiti postojeći režim voda s ciljevima zaštite staništa. Potrebno je pribaviti posebne uvjete zaštite prirode za sljedeće aktivnosti: uređenje voda, radove na održavanju kanalske mreže uključujući i uklanjanje vegetacije i ostale melioracijske radove. Zaštita i korištenje vodnog resursa podrazumijeva optimiziranje režima voda, praćenje stanja i analizu kvalitete voda.

Granice i namjena vodnog zemljišta ne mogu se mijenjati bez posebne suglasnosti JVP „Vode Vojvodine“.

1.1.2.2. Pravila uređenja za ekološke koridore i za prostor u okviru zaštitnih zona ekoloških koridora

Sve aktivnosti, radovi i uređenje u okviru ekoloških koridora, kao i uređenje i izgradnja u okviru zaštitnih zona ekoloških koridora moraju biti sukladni uvjetima i mjerama zaštite i uređenja za ekološke koridore i za prostor u okviru zaštitnih zona ekoloških koridora, definiranim u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja područja posebne namjene“, točki „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) područja posebne namjene“, „1.5. Uvjeti i mjere zaštite prirodne i kulturne baštine, okoliša i života i zdravlja ljudi“, „1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara“, „1.5.1.3. Ekološki koridori i zaštitne zone ekoloških koridora i staništa.

1.1.2.3. Pravila uređenja na ostalom zemljištu u okviru područja posebne namjene

Na **ostalom poljoprivrednom zemljištu u okviru područja posebne namjene** dozvoljena je izgradnja sukladno uvjetima i mjerama zaštite i uređenja za zaštitne zone ekoloških koridora i staništa definiranim u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, točki „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) u okviru područja posebne namjene“, „1.5. Uvjeti i mjere zaštite prirodne i kulturne baštine, okoliša i života i zdravlja ljudi“, „1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara“, „1.5.1.3. Ekološki koridori i zaštitne zone ekoloških koridora i staništa“ i sukladno utvrđenim zonama zaštite oko vodnih objekata definiranim u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, točki „2. Pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, „2.5. Kriteriji kojima se utvrđuje zabrana građenja na određenom prostoru ili za određene vrste objekata“, „2.5.3. Zone zaštite oko vodnih objekata“.

Na ostalom poljoprivrednom zemljištu u okviru područja posebne namjene dozvoljena je izgradnja:

- objekata za potrebe poljoprivrednog domaćinstva - salaša;
- objekata u voćarsko-vinogradarskim zonama;
- poljoprivrednih objekata i radnih sadržaja u funkciji poljoprivrede (voćarsko-vinogradarske, povrtlarske i cvjećarske kućice; staklenici i plastenici; objekti za uzgoj gljiva; ribnjaci; farme i gospodarstva - objekti za uzgoj životinja; objekti za primarnu preradu i skladištenje poljoprivrednih proizvoda);
- objekata čija je namjena u funkciji očuvanja i promocije područja posebne namjene (centar za posjetitelje, promatračnice, sjenice, nadstrešnice);
- lansirnih (protugradnih stanica).

Korištenje, uređenje i zaštita **vodnog zemljišta** se može obavljati sukladno uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara definiranih Prostornim planom. Zaštita i korištenje vodnog resursa podrazumijeva optimiziranje režima voda, praćenje stanja i analizu kvalitete voda. Granice i namjena vodnog zemljišta ne mogu se mijenjati bez posebne suglasnosti JVP „Vode Vojvodine“.

Na ostalom **šumskom zemljištu u okviru područja posebne namjene** mogu da se grade objekti sukladno planovima gospodarenja šumama i posebnim propisima kojima se uređuje područje divljači i lovstva:

- objekti za održavanje i korištenje šuma (šumarske kuće);
- tehnička infrastruktura (šumske prometnice i drugi objekti koji služe za gospodarenje šumama);
- lovačke kolibe i lovno-tehničkih objekti.

Građevinsko zemljište u okviru područja posebne namjene čini dio planirane vikend zone (dio zone I) u KO Mokrin i planirana zona turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja u KO Novi Kneževac (lokacija 16).

Na građevinskom zemljištu, u dijelu vikend zone (dijelu zone I) u KO Mokrin dozvoljena je izgradnja kuća za odmor, dok se na građevinskom zemljištu u okviru zone turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja (lokacija 16) u KO Novi Kneževac mogu graditi sadržaji u funkciji sporta, rekreacije i različitih vidova turizma, kao što su: izletnički, sportsko-rekreativni, kulturno-manifestacijski, lovni, ekološki, etno (seoski) i tranzitni turizam, a ovisno od prirodnih i stvorenih potencijala i zahtjeva konkretne lokacije.

Neophodno je pridržavati se uvjeta i mjera zaštite i uređenja za zaštitnu zonu ekoloških koridora i staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja definiranih u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, točki „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) u okviru područja posebne namjene“, „1.5. Uvjeti i mjere zaštite prirodne i kulturne baštine, okoliša i života i zdravlja ljudi“, „1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara“, „1.5.1.3. Ekološki koridori i zaštitne zone ekoloških koridora i staništa.

1.2. OPIS GRANICA GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA IZVAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA, U PODRUČJU POSEBNE NAMJENE, ZA IZRAVNU PRIMJENU PROSTORNOG PLANA

Dio vikend zone (dio zone I) u KO Mokrin

Dio vikend zone (dio zone I) u KO Mokrin koja se nalazi u okviru područja posebne namjene, izvan staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, je definirana na sljedeći način:

Početna točka opisa dijela vikend zone I se nalazi na tromeđi Mrtve Zlatice, čestica 22456, nasipa, čestica 22451 i čestice 15761/2.

Od tromeđe granica u smjeru sjevera prati zapadnu među katastarske čestice 15761/2 do tromeđe atarske ceste, katastarska čestica 22602 i katastarskih čestica 15761/1 i 22451, mijenja smjer ka istoku i južnom međom atarske ceste dolazi do tromeđe atarskih cesta, katastarske čestice 22602 i 22608 i katastarske čestice 15754.

Od tromeđe granica u smjeru juga prati zapadnu među atarske ceste, katastarska čestica 22608 do tromeđe atarske ceste, rijeke Zlatice, katastarska čestica 22455 i katastarske čestice 15754, skreće ka zapadu i sjevernom međom rijeke Zlatice dolazi do tromeđe Mrtve Zlatice, čestica 22456, nasipa, čestica 22451 i čestice 15761/2, koja je ujedno i početna točka opisa vikend Zone I.

Površina **dijela vikend zone (dio zone I) u KO Mokrin** koja se nalazi u okviru područja posebne namjene, izvan staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja iznosi oko **11,68 ha**.

Zona turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja - lokacija 16, u KO Novi Kneževac

Zona turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja - lokacija 16 koja se nalazi u okviru područja posebne namjene, izvan staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, je definirana na sljedeći način:

Zona turističko-rekreativnih sadržaja - lokacija 16 se nalazi u KO Novi Kneževac i obuhvaća katastarske čestice 5488/1 i 5488/2, u cijelosti, ukupne površine oko **11,69 ha**.

1.3. URBANISTIČKI I DRUGI UVJETI ZA UREĐENJE I IZGRADNJU POVRŠINA I OBJEKATA JAVNE NAMJENE I MREŽE PROMETNE I DRUGE INFRASTRUKTURE PODRUČJA POSEBNE NAMJENE

1.3.1. Prometna infrastruktura

Objekti javne cestovne i željezničke infrastrukture (državne ceste sukladno Uredbi o kategorizaciji državnih cesta, postojeća željeznička infrastruktura), kao i prateći sadržaji uz ceste, rekonstruirat će se/graditi na temelju uvjeta iz prostornih planova jedinica lokalne samouprave.

Cestovna mreža

Državne i općinske ceste će se rekonstruirati/graditi na temelju uvjeta - pravila uređenja i građenja iz prostornih i urbanističkih planova, uz pridržavanje zakonske i podzakonske regulative, uvjeta nadležnog poduzeća - upravljača nad predmetnim javnim cestama i uvjeta i mjera zaštite i uređenja prirodnih dobara.

Pravila uređenja i građenja za izgradnju će se utvrđivati iz planova detaljne regulacije, dok će se rekonstrukcija realizirati na temelju uvjeta iz prostornog plana jedinice lokalne samouprave (PPO Čoka, PPO Novi Kneževac i PPG Kikinde).

Realizaciju izgradnje/rekonstrukcije cestovne infrastrukture bi trebalo izvršiti uz uvažavanje analize postojećih i perspektivnih prometnih tokova, kao i eksploatacijskog stanja kolničkih površina i ostalih elemenata predmetnih javnih cesta.

Imajući u vidu da je na području cijelog Rezervata zabranjeno asfaltiranje i nasipanje cesta tvrdim materijalom (utvrđeno Uredbom o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje” („Službeni glasnik RS”, broj: 86/18)), neophodno je korigirati trase planiranih općinskih cesta koje su planirane Prostornim planom područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državne ceste I. reda br. 24 (Subotica - Zrenjanin - Kovin) (na teritoriju općina Novi Kneževac (u KO Srpski Krstur i KO Banatsko Aranđelovo) i Čoka (u KO Jazovo) i teritoriju Grada Kikinde (u KO Sajan i KO Mokrin)), Prostornim planom područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise (na teritoriju općina Novi Kneževac (u KO Srpski Krstur i KO Banatsko Aranđelovo) i Čoka (u KO Jazovo)) i Prostornim planom Općine Čoka u KO Jazovo, a koje prolaze kroz područje posebne namjene definirano ovim Prostornim planom, kroz prostornu cjelinu zaštićenog područja - Rezervata. Navedene trase planiranih općinskih cesta nisu definirane navedenim planovima.

Sukladno Uredbi o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje” („Službeni glasnik RS”, broj: 86/18), pri izradi planske dokumentacije nižeg reda u odnosu na ovaj Prostorni plan neophodno je korigirati i definirati trase planiranih općinskih cesta tako da ne prolaze kroz prostornu cjelinu zaštićenog područja - Rezervata.

Željeznička mreža

Željeznička infrastruktura će se rekonstruirati/graditi na temelju uvjeta-pravila uređenja i građenja iz prostornih i urbanističkih planova, uz pridržavanje zakonske i podzakonske regulative i uvjeta nadležnog poduzeća-upravljača nad predmetnom infrastrukturom.

Realizaciju izgradnje/rekonstrukcije željezničke infrastrukture obavljati uz uvažavanje analize postojećih i perspektivnih prometnih tokova, kao i eksploatacijskog stanja pružne infrastrukture, a na temelju uvjeta iz prostornih planova jedinice lokalne samouprave (PPG Kikinde, PPO Čoka i PPO Novi Kneževac).

Nekategorizirana cestovna mreža

Atarske ceste

Izgradnja i održavanje atarskih cesta obavljat će se sukladno preporukama i smjernicama iz prostornih planova jedinica lokalne samouprave, primjenjujući uvjete i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara.

Izgradnja, održavanje i rekonstrukcija atarskih cesta je u nadležnosti upravljača - lokalne samouprave koja svojim kratkoročnim ili dugoročnim planovima upravljanja određuje prioritete, dinamiku i realizaciju svih aktivnosti na atarskoj cestovnoj mreži.

Sve aktivnosti - intervencije na atarskoj cestovnoj mreži se obavljaju u okviru utvrđenih regulacijskih širina čestica. U slučajevima zahtjeva za promjenom hijerarhijske definicije atarskih cesta, obvezna je izrada plana detaljne regulacije.

Šumske ceste

Izgradnja i održavanje šumskih cesta sukladno šumskoj osnovi i važećem Pravilniku o korištenju šumskih prometnica Javnog poduzeća za gospodarenje šumama „Srbijašume“ („Službeni glasnik RS“, broj: 93/16).

Ostale pristupne ceste

Izgradnja i održavanje ostalih pristupnih cesta sukladno važećoj regulativi i tehničkim propisima (SRPS za ceste s malim prometom) i uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara. Ukoliko prilikom realizacije ovih prometnih kapaciteta dođe do potrebe za zauzimanjem novog zemljišta, obvezna je izrada odgovarajuće planske dokumentacije (plan detaljne regulacije).

Nemotorni promet

Pješačke i biciklističke staze u okviru područja posebne namjene izvoditi sukladno uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara.

Pješačke staze do lokaliteta u okviru područja posebne namjene moguće je graditi uz sljedeće preporuke (izuzevši u Rezervatu u kome je zabranjeno asfaltiranje i nasipanje cesta tvrdim materijalima):

- minimalna širina pješačke staze 2,0 m;
- izgradnja zastora je moguća od dostupnih materijala (preporuka: zemlja, kameni agregat, šljunak i sl.) kao i od suvremenih materijala (asfalt i dr.). Za kolno-pješačke staze obvezna je stabilizacija zastora.

Biciklističke staze potrebno je rekonstruirati/graditi uz sljedeće preporuke:

- širina biciklističke staze 1,5 m (min. 1,0 m) - jednosmjerni promet, 2,5 m - dvosmjerni promet;

- izgradnja zastora od dostupnih materijala uz obveznu stabilizaciju istog, moguća je i primjena suvremenih materijala (asfalt) (izuzevši u Rezervatu u kome je zabranjeno asfaltiranje i nasipanje cesta tvrdim materijalima);
- zastor mora biti ravan, bez ulegnuća i odgovarajuće nosivosti.

1.3.2. Vodna i komunalna infrastruktura

Radi očuvanja i održavanja vodnih tijela površinskih i podzemnih voda i zaštitnih i drugih vodnih objekata, sprečavanja pogoršanja vodnog režima, osiguravanja prolaza velikih voda i provedbe obrane od poplava, kao i zaštite okoliša, zabranjeno je vršiti radnje na način kako je definirano člancima 133. i 134. Zakona o vodama.

Tamo gdje nema uvjeta za priključenje na javni vodoopskrbni sustav, vodoopskrbu osigurati iz bunara bušenih na parcelama korisnika, a sukladno Zakonu o vodama i uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara.

Otpadne vode prikupljati putem vodonepropusnih septičkih jama odgovarajućeg kapaciteta, sukladno uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara, koje će se periodično prema potrebama prazniti autocisternama, angažiranjem nadležnog komunalnog poduzeća, a sadržaj odvoziti na deponij.

Zabranjuje se sprečavanje nesmetanog protoka vode, usporavanje i dizanje razine vode, čime bi se mogao poremetiti postojeći režim voda na objektima i u zemljištu.

Zabranjeno je u vodotoke ispuštati bilo kakve vode, osim uvjetno čistih atmosferskih. Ukoliko se planira ispuštanje ostalih otpadnih voda u vodotoke, moraju se obvezno kompletno pročitati (predtretman, primarno, sekundarno ili tercijarno), tako da zadovoljavaju granične vrijednosti propisane Uredbom o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u vode i rokovima za njihovo dostizanje („Službeni glasnik RS“, broj: 67/11, 48/12 i 1/16) i propisane vrijednosti kvalitete efluenta kako se ne bi narušilo održavanje kvalitete vode recipijenta (II. klase vode) sukladno Uredbi o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u površinskim i podzemnim vodama i sedimentu i rokovima za njihovo dostizanje („Službeni glasnik RS, broj: 50/12).

Ulijevanje atmosferskih voda u melioracijske kanale izvesti putem uređenih ispusta, koji su osigurani od erozije i koji ne zalaze u protočni profil kanala/potoka.

U vodotoke koji se koriste za navodnjavanje, granične vrijednosti emisije komunalnih otpadnih voda koje se ispuštaju u recipijent moraju zadovoljiti i vrijednosti propisane tablicom 4. Uredbe o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u vode i rokovima za njihovo dostizanje („Službeni glasnik RS“, broj: 67/11, 48/12 i 1/16).

U režimu zaštite gdje je dozvoljena izgradnja određenih objekata, odlaganje otpadnih voda u površinske vode vršiti sukladno režimu propisanog stupnja zaštite, tj. primijeniti stupanj pročišćavanja otpadnih voda za osjetljiva područja (tercijarni stupanj pročišćavanja), kojim će se osigurati održavanje odličnog ekološkog statusa recipijenta sukladno parametrima propisanim Uredbom o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u površinskim i podzemnim vodama i sedimentu i rokovima za njihovo dostizanje („Službeni glasnik RS“, broj: 50/12), a kojim se neće narušiti svojstva zbog kojih je proglašeno zaštićenim prirodnim dobrom.

Prilikom izrade predmetnog Prostornog plana obrađivač se pridržavao sljedećih zakonskih i podzakonskih akata: Zakon o vodama („Službeni glasnik RS“, broj 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 i 95/18 - dr. zakon); Zakon o zaštiti okoliša („Službeni glasnik RS“, broj: 135/04, 36/09, 36/09 - dr. zakon, 72/09 - dr. zakon, 43/11 - US, 14/16, 76/18 i 95/18 - dr. zakon), Uredba o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u vode i rokovima za njihovo dostizanje („Službeni glasnik RS“, broj: 67/11, 48/12 i 1/16), Uredba o klasifikaciji voda („Službeni glasnik SRS“, broj: 5/68) i Uredba o graničnim vrijednostima prioritetnih i

prioritetnih rizičnih tvari koje onečišćuju površinske vode i rokovima za njihovo dostizanje („Službeni glasnik RS”, broj: 24/14).

1.3.3. Energetska infrastruktura

Za izgradnju elektroenergetske infrastrukture na cijelom području moraju se pribaviti posebni uvjeti zaštite prirode.

U okviru Rezervata, II. stupnja zaštite ne planira se izgradnja podzemne elektroenergetske infrastrukture.

U okviru Rezervata, III. stupnja zaštite moguća je izgradnja podzemne elektroenergetske infrastrukture za potrebe upravljanja prirodnim dobrom i održivog pašarenja.

U zoni ekoloških koridora primijeniti posebna tehničko-tehnološka rješenja koja sprečavaju koliziju i elektrokuciju ptica kod električnih vodova niskog i srednjeg napona. Nosače izolatora izolirati plastičnim navlakama, a vodove obilježiti na upadljiv način.

Za izgradnju i rekonstrukciju elektroenergetske mreže unutar staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja moraju se pribaviti posebni uvjeti zaštite prirode.

1.3.3.1. Elektroenergetska infrastruktura

- Za sadržaje izvan naselja, u okviru posebnih cjelina od značaja za očuvanje bioraznolikosti, elektroenergetsku sredjenaponsku i niskonaponsku mrežu graditi podzemno sukladno uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara;
- podzemnu elektroenergetsku mrežu polagati na dubini od najmanje 0,8 - 1,0 m;
- nije dozvoljeno paralelno vođenje cijevi vodovoda i kanalizacije ispod ili iznad energetske kabela;
- vodoravni razmak cijevi vodovoda i kanalizacije od energetske kabela treba iznositi najmanje 0,5 m za kabele 35 kV, odnosno najmanje 0,4 m za ostale kabele;
- pri križanju cijevi vodovoda i kanalizacije mogu biti položeni ispod ili iznad energetske kabela na okomitom rastojanju od najmanje 0,4 m za kabele 35 kV, odnosno najmanje 0,3 m za ostale kabele;
- ukoliko se ne mogu postići sigurnosni razmaci na tim mjestima, energetske kabele se provlače kroz zaštitnu cijev, ali i tada razmaci ne smiju biti manji od 0,3 m;
- na mjestima križanja postaviti odgovarajuće oznake;
- vodoravni razmak energetske kabela od drugih energetske kabela, u koje se ubrajaju kablovi javne rasvjete i semaforne instalacije, treba iznositi najmanje 0,5 m;
- pri križanju energetske kablova, kabele više naponske razine se polaže ispod kabela niže naponske razine, uz poštovanje potrebne dubine svih kabela, na okomitom rastojanju od najmanje 0,4 m;
- na mjestima križanja postaviti odgovarajuće oznake;
- u slučaju nedovoljne širine koridora, međusobni razmak energetske kablova u istom rovu određuje se na temelju strujnog opterećenja i ne smije biti manji od 0,07 m pri paralelnom vođenju, odnosno 0,2 m pri križanju. Osigurati da se u rovu kablovi međusobno ne dodiruju; između kablova se cijelom duljinom trase postavlja niz opeka montiranih nasatice na međusobnom razmaku od 1 m;
- vodoravni razmak elektronske komunikacijske kabela od energetske kabela treba iznositi najmanje 0,5 m za kabele do 20 kV i 1 m za kabele 35 kV;
- pri križanju elektronske komunikacijske kabele se polaže iznad energetske kabela na okomitoj udaljenosti od najmanje 0,5 m;
- ako je energetske kabele postavljen u zaštitnu elektrovodljivu cijev (cijelom duljinom paralelnog vođenja ili najmanje 3,0 m s obje strane mjesta križanja), a elektronske komunikacijske kabele postavljen u elektronevodljivu cijev, udaljenost mora biti najmanje 0,3 m;
- kut križanja treba da je što bliži 90°, a u naselju najmanje 30°;

- ako je kut križanja manji, energetski kabel se postavlja u čeličnu cijev;
- na mjestima križanja postaviti odgovarajuće oznake;
- pošto optički kabel nije osjetljiv na utjecaje elektromagnetne prirode, udaljenje optičkog kabela u odnosu na energetski kabel je uvjetovano jedino sigurnosnim razmakom zbog obavljanja radova;
- zabranjuje se postavljanje šahtova elektroničkih komunikacijskih kabela na trasu energetskog kabela (prolaz energetskog kabela kroz šaht);
- energetski kabel postaviti najmanje 1,0 m od kolnika, odnosno 0,5 m od internih prometnica i temelja objekata.

Uvjeti za rekonstrukciju nadzemne elektroenergetske mreže i objekata trafostanica 20/04 kV

- Rekonstrukcija nadzemnih vodova svih naponskih razina, obavljat će se na temelju ovog Prostornog plana i uvjeta nadležnog poduzeća, a podrazumijeva zamjenu stupova, vodiča ili uređaja i opreme za uzemljenje i zaštitu i dr., transformaciju napona, poštujući postojeću trasu voda i lokaciju trafostanica 20/0,4 kV;
- za rekonstrukciju elektroenergetske mreže unutar staništa, moraju se pribaviti posebni uvjeti zaštite prirode;
- prilikom rekonstrukcije/obnove postojećih vodova u zonama zaštićenih područja, staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja i ekoloških koridora, kao i u pojasu 200 m od granica navedenih prostornih cjelina, primijeniti posebna tehničko-tehnološka rješenja koja sprečavaju koliziju i elektrokuciju ptica kod električnih vodova niskog i srednjeg napona, sukladno uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara.

Uvjeti za izgradnju osvjetljenja

- U okviru Rezervata, II. stupnja zaštite ne planira se osvjetljavanje prostora;
- u okviru Rezervata III. stupnja zaštite ograničava se osvjetljavanje za potrebe upravljanja prirodnim dobrom i održivog pašarenja;
- koristiti rasvjetna tijela u skladu s novim tehnologijama razvoja i uvjetima nadležnog zavoda za zaštitu ;
- u zoni ekoloških koridora, za potrebe sadržaja koji iziskuju osvjetljenje, izbjegavati izravno osvjetljenje obale i primijeniti odgovarajuća tehnička rješenja zaštite prirodnih i blisko prirodnih dijelova koridora od utjecaja svjetlosti, primjenom odgovarajućih planskih i tehničkih rješenja (smanjena visina svjetlosnih tijela, usmjerenost svjetlosnih snopova prema prometnicama i objektima, primjena posebnog svjetlosnog spektra na osjetljivim relacijama, ograničavanje trajanja osvjetljenja na prvu polovicu noći i sl.). Primijeniti zastore kojima se sprečava rasipanje svjetlosti prema nebu, odnosno prema osjetljivim područjima ekološke mreže;
- na staništima zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja koja se nalaze izvan građevinskih područja, po potrebi smanjiti visinu svjetlosnih izvora, primijeniti zastore kojima se ograničava rasipanje svjetlosti prema nebu, odnosno prema područjima ekološke mreže; usmjeriti svjetlosne snopove prema prometnicama i objektima, na posebno osjetljivim lokacijama primijeniti plave ili zelene boje svjetlosti i ograničiti trajanje osvjetljenja na prvu polovicu noći.

Uvjeti za izgradnju transformatorskih stanica 20/0,4 kV

- Transformatorsku stanicu za 20/0,4 kV naponski prijenos graditi kao montažno-betonsku, kompaktnu, zidanu ili uzidanu u okviru drugih objekata, a u okviru postojećih sadržaja, izvan posebne namjene, gdje je izgrađena nadzemna mreža, mogu se graditi i stupne transformatorske stanice, sukladno važećim zakonskim propisima i tehničkim uvjetima nadležnog operatora distribucijskog sustava električne energije;
- minimalna udaljenost transformatorske stanice kao slobodnostojećeg objekta, od ostalih objekata treba biti 3,0 m, ako je u sklopu drugog objekta mora zadovoljavati sve

- zakonske propise, protupožarne i dr. za građenje i smještaj elektroenergetske opreme i uređaja unutar objekta;
- transformatorske stanice će se graditi kao slobodnostojeći objekti, a moguće je izgraditi jednostruke (s jednim transformatorom nazivne snage do 630 kVA) i dvostruke (s dva transformatora nazivne snage do 630 kVA);
 - za izgradnju transformatorske stanice potrebno je osigurati slobodan prostor maks. dimenzija 5,8 m x 6,3 m za izgradnju jednostruke, odnosno 7,1 m x 6,3 m za izgradnju dvostruke montažno-betonske trafostanice;
 - montažno-betonska, kompaktna ili zidana transformatorska stanica će se graditi kao prizemni slobodnostojeći objekt, zahtijevane visine sukladno tehnološkim i funkcijskim zahtjevima za tu vrstu elektroenergetskih objekata;
 - pored objekta transformatorske stanice na javnim površinama obvezno predvidjeti slobodan prostor za izgradnju slobodnostojećeg ormara mjernog mjesta za registriranje utrošene električne energije javnog osvjetljenja;
 - osigurati pravo službenosti korisniku poslužnog dobra EPS Distribucija d.o.o. Beograd, Ogranak „Elektrodistribucija Zrenjanin“ do parcele na kojoj se gradi transformatorska stanica.

Uvjeti za priključenje na elektroenergetsku infrastrukturu

Priključenje planiranih TS na elektroenergetsku infrastrukturu će se izvesti podzemnim kablom na postojeću 20 kV sukladno uvjetima nadležnog operatora distribucijskog sustava električne energije, odnosno ako je u pitanju stupna transformatorska stanica nadzemnim vodom.

- Za priključenje objekata na distribucijski elektroenergetski sustav potrebno je izgraditi priključak, koji će se sastojati od priključnog voda i ormara mjernog mjesta (OMM);
- OMM treba biti postavljen na regulacijskoj liniji parcele na kojoj se gradi objekt, prema javnoj prometnoj površini ili u zidanoj ogradi, također na regulacijskoj liniji javne prometne površine;
- za korisnike s predviđenom maksimalnom jednovremenom snagom do 100 kW priključenje će se vršiti niskonaponskim podzemnim vodom izravno iz transformatorske stanice;
- za korisnike s predviđenom jednovremenom snagom većom od 200 kW priključenje će se vršiti iz transformatorske stanice 20/0,4 kV planirane u okviru parcele.

Zaštitna zona

- U pojasu 200 m od ekoloških koridora/staništa, izvan građevinskog područja (poljoprivredno, šumsko i vodno zemljište, uključujući i građevinsko zemljište izvan građevinskog područja) primijeniti posebna tehničko-tehnološka rješenja koja sprečavaju koliziju i elektrokuciju ptica kod električnih vodova niskog i srednjeg napona;
- u pojasu 200 m od ekoloških koridora/staništa, izvan građevinskog područja (poljoprivredno, šumsko i vodno zemljište, uključujući i građevinsko zemljište izvan građevinskog područja) primijeniti mjere zaštite od utjecaja svjetlosti;
- Objekte koji zahtijevaju osvjetljenje locirati najmanje 20 m, a optimalno 50 m udaljene od granice ekoloških koridora/staništa;
- u pojasu do 50 m od ekoloških koridora/staništa, izvan građevinskog područja naselja na poljoprivrednom, šumskom i vodnom zemljištu, uključujući i građevinsko zemljište izvan građevinskog područja, izgradnja nadzemne infrastrukture se ograničava na trase koje najkraćim putem prelaze preko staništa.

1.3.3.2. Termoenergetska infrastruktura

Svaka gradnja u blizini transportnih plinovoda tlaka većeg od 16 bara i izgradnja distribucijskih plinovoda tlaka do 16 bara uvjetovana je: Zakonom o energetici („Službeni glasnik RS“, broj: 145/14 i 95/18 - dr. zakon), Zakonom o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS“, broj 72/09, 81/09 - ispravak, 64/10 - US, 24/11, 121/12, 42/13 - US, 50/13 -

US, 98/13 - US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - dr. zakon i 9/20), Zakonom o cjevovodnom transportu plinovitih i tekućih ugljikovodika i distribuciji plinovitih ugljikovodika („Službeni glasnik RS“, broj: 104/09), Pravilnikom o uvjetima za nesmetan i siguran transport prirodnog plina plinovodima tlaka većeg od 16 bara („Službeni list RS“, broj: 37/13 i 87/15), Pravilnikom o uvjetima za nesmetanu i sigurnu distribuciju prirodnog plina plinovodima tlaka do 16 bara („Službeni glasnik RS“, broj: 86/15) i Internim tehničkim pravilima JP „Srbijagas“-a iz listopada 2009. godine, kao i uvjetima i suglasnosti od upravljača plinovoda.

U slučaju gradnje u blizini transportnog plinovoda MP-03 Senta-Mokrin promjera DN600 potrebna je suglasnost vlasnika plinovoda, u ovom slučaju JP „Srbijagas“-a. Prilikom izvođenja bilo kakvih radova potrebno je da se radni pojas formira tako da teška vozila ne prelaze preko transportnih plinovoda, na mjestima gdje nije zaštićen. U blizini transportnih plinovoda iskop vršiti ručno. U slučaju oštećenja transportnih plinovoda, plinovod će se popraviti o trošku investitora. Eventualna izmještanja transportnog plinovoda obavljat će se o trošku investitora. Raskopavanja transportnih plinovoda radi utvrđivanja činjeničnog stanja ne mogu se obavljati bez odobrenja i prisustva predstavnika JP „Srbijagas“-a. U slučaju gradnje u blizini i raskopavanja bušotinskih naftovoda i plinovoda radi utvrđivanja činjeničnog stanja ne mogu se obavljati bez odobrenja i prisustva predstavnika NIS d.d. Novi Sad.

Izgradnju distribucijske plinovodne mreže izvesti prema uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara, a sukladno Pravilniku o uvjetima za nesmetanu i sigurnu distribuciju prirodnog plina plinovodima tlaka do 16 bara („Službeni glasnik RS“, broj: 86/15).

Poslije završene eksploatacije nafte, zemnih plinova i slojnih voda, radovima na likvidaciji bušotine mora se osigurati:

- međusobna izolacija slojeva ugljikovodika i vodonosnih slojeva;
- odsijecanje kolone zaštitnih cijevi do dubine od najmanje 1,5 m i zatvaranje ušća bušotine zaštitnom kapom;
- čišćenje okoline bušotine i omogućavanje da se zemljište koristi za drugu namjenu.

Plinovod tlaka većeg od 16 bara DN600

Tablica 7. Minimalne udaljenosti infrastrukturnih objekata od vanjskog ruba podzemnih plinovoda paralelnih s plinovodom

Radni tlak plinovoda	Tlak 16 DO 55 bar (m)
Promjer plinovoda	500 <DN ≤1000
Nekategorizirane ceste (računajući od vanjskog ruba zemljišnog pojasa)	3
Općinske ceste (računajući od vanjskog ruba zemljišnog pojasa)	5
Državne ceste II. reda (računajući od vanjskog ruba zemljišnog pojasa)	7
Državne ceste I. reda, osim autocesta (računajući od vanjskog ruba zemljišnog pojasa)	15
Željeznički kolosijeci (računajući od vanjskog ruba pružnog pojasa)	15
Podzemni linijski infrastrukturni objekti (računajući od vanjskog ruba objekta)	3
Nereguliran vodotok (računajući od ureza stogodišnje vode mjereno u vodoravnoj projekciji)	10
Reguliran vodotok ili kanal (računajući od branjene nožice nasipa mjereno u vodoravnoj projekciji)	10

Udaljenosti iz tablice se mogu iznimno smanjiti uz primjenu dodatnih mjera kao što su: smanjenje projektnog faktora, povećanje dubine ukopavanja ili primjena mehaničke zaštite pri iskopavanju.

Minimalna udaljenost pri križanju plinovoda s podzemnim linijskim infrastrukturnim objektima je 0,5 m.

Tablica 8. Minimalne udaljenosti nadzemne elektromreže i stupova dalekovoda od podzemnih plinovoda

Nazivni napon (kv)	Paralelno vođenje (m)	Pri križanju (m)
≤ 20 kV	10	5
$20 \text{ kV} < U \leq 35 \text{ kV}$	15	5

Minimalna udaljenost dana u tablici se računa od temelja stupa dalekovoda i uzemljivača.

Križanje plinovoda i javnih cesta vrši se sukladno uvjetima upravljača javne ceste.

Plinovodi tlaka do 16 bara**Tablica 9. Minimalne dozvoljene vodoravne razdaljine podzemnih plinovoda od stambenih objekata, objekata u kojima stalno ili povremeno boravi veći broj ljudi (od bližeg ruba cijevi do temelja objekta)**

Radni tlak plinovoda	MOP ≤ 4 bar (m)
Plinovod od čeličnih cijevi	1
Plinovod od polietilenskih cijevi	1

Udaljenosti dane u tablici se mogu iznimno smanjiti na minimalno 1 m, uz primjenu dodatnih mjera zaštite, pri čemu se ne smije ugroziti stabilnost objekata.

Tablica 10. Minimalne dozvoljene udaljenosti vanjskog ruba podzemnih čeličnih i PE plinovoda MOP ≤ 4 bar s drugim plinovodima, infrastrukturnim i drugim objektima

Infrastrukturni objekti	Minimalna dozvoljena udaljenost (m)	
	Križanje	Paralelno vođenje
Plinovodi međusobno	0,2	0,4
Od plinovoda do vodovoda i kanalizacije	0,2	0,4
Od plinovoda do niskonaponskih i visokonaponskih el. kabela	0,2	0,4
Od plinovoda do telekomunikacijskih i optičkih kabela	0,2	0,4
Od plinovoda do šahtova i kanala	0,2	0,3
Od plinovoda do visokog zelenila	-	1,5

Udaljenosti dane u tablici mogu se iznimno smanjiti na kratkim dionicama plinovoda duljine do 2 m, uz primjenu fizičkog osiguranja od oštećenja prilikom kasnijih intervencija na plinovodu i predmetnom vodu, ali ne manje od 0,2 m pri paralelnom vođenju.

Tablica 11. Minimalne vodoravne udaljenosti podzemnih plinovoda od nadzemne elektromreže i stupova dalekovoda

Nazivni napon	Minimalna udaljenost	
	pri križanju (m)	pri paralelnom vođenju (m)
$1 \text{ kV} \geq U$	1	1
$1 \text{ kV} < U \leq 20 \text{ kV}$	2	2

Minimalna vodoravna udaljenost se računa od temelja stupa dalekovoda, pri čemu se ne smije ugroziti stabilnost stupa.

Prilikom križanja, plinovod se po pravilu postavlja iznad kanalizacije. Ukoliko se mora postaviti ispod, neophodno je primijeniti dodatne mjere radi sprečavanja eventualnog prodora plina u kanalizaciju.

Na križanju plinovoda s cestama, kanalima, kut osi plinovoda prema tim objektima mora iznositi između 60° i 90° .

Minimalna dubina ukopavanja plinovoda je 0,8 m mjereno od gornjeg ruba plinovoda.

Od minimalne dubine ukopavanja cijevi može se odstupiti uz navođenje opravdanih razloga za taj postupak, pri čemu se moraju predvidjeti povećane mjere sigurnosti, ali tako da minimalna dubina ukopavanja ne može biti manja od 0,5 m.

1.3.3.3. Korištenje obnovljivih izvora energije

U okviru područja posebne namjene, na krovovima objekata mogu se postavljati solarne ploče koje će koristiti sunčevu energiju za proizvodnju toplinske ili električne energije za vlastite potrebe.

Za solarne ploče koristiti materijal bez odsjaja (mat materijal).

U posebnoj namjeni je zabranjeno graditi solarne elektrane i vjetrogeneratore.

U zaštitnoj zoni ekoloških koridora i staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, u pojasu do 500 m od staništa/koridora, zabranjuje se izgradnja vjetroparkova i pojedinačnih vjetrogeneratora.

1.3.4. Elektronička komunikacijska infrastruktura

Za izgradnju elektroničke komunikacijske mreže moraju se pribaviti posebni uvjeti zaštite prirode.

U okviru Rezervata, II. stupnja zaštite ne planira se izgradnja podzemne elektroničke komunikacijske infrastrukture.

U okviru Rezervata, III. stupnja zaštite moguća je izgradnja podzemne elektroničke komunikacijske infrastrukture za potrebe upravljanja prirodnim dobrom i održivog pašarenja.

Za izgradnju i rekonstrukciju elektroničke komunikacijske mreže unutar staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja moraju se pribaviti posebni uvjeti zaštite prirode.

Podzemna elektronička komunikacijska mreža

- Elektronička komunikacijska mreža obuhvaća sve vrste kablova koji se koriste za potrebe komunikacija (bakrene, koaksijalne, optičke i dr.)
- elektroničku komunikacijsku mrežu graditi podzemno u zelenim površinama pored prometnica, pješačkih staza i internih prometnica u kompleksu;
- dubina polaganja kablova treba biti najmanje 0,6-1,2 m kod polaganja kablova u rov, odnosno 0,3, 0,4 do 0,8 kod polaganja u minirov i 0,1-0,15 u mikrorov u kolniku, pločniku i sl.;
- ako već postoje trase, nove komunikacijske kablove polagati u iste;
- minimalna okomita udaljenost (prilikom križanja instalacija) i vodoravna udaljenost (paralelan hod instalacija) između trase svih navedenih EK instalacija i trasa svih drugih budućih podzemnih instalacija (vodovoda, atmosferske kanalizacije, fekalne kanalizacije, elektroenergetskih kablova za napone do 1 kV, instalacija KDS-a, plinovoda srednjeg i niskog tlaka) mora biti 0,5 m;
- minimalna vodoravna udaljenost sredjenaponskih 20 kV (za napone preko 1 kV) elektroenergetskih kablova (na dionici paralelnog vođenja) u odnosu na trase postojećih EK instalacija mora biti: 1,0 m;
- ukoliko se propisana udaljenost u odnosu na EK instalacije ne može postići, na tim mjestima neophodno je 20 kV elektroenergetski kabel postaviti u željezne cijevi, 20 kV elektroenergetski kabel treba uzemljiti i to na svakoj spojnici dionice približavanja, s tim da uzemljivač mora biti udaljen od EK instalacija najmanje 2,0 m;

- minimalna okomita udaljenost (pri križanju instalacija) visokonaponskih VN 20 kV elektroenergetskih kablova u odnosu na trase postojećih EK instalacija mora biti: 0,05 m;
- ukoliko se propisana udaljenost ne može održati, kablove na mjestu križanja treba postaviti u zaštitne cijevi u duljini od oko: 2,0-3,0 m, a okomita udaljenost ne smije biti manja od 0,3 m. Zaštitne cijevi za elektroenergetski kabel trebaju biti od dobro provodnog materijala, a za EK kablove od loše provodnog materijala;
- na mjestima križanja sve buduće podzemne instalacije obvezno položiti ispod navedenih postojećih EK instalacija, a kut križanja treba biti što bliže 90 stupnjeva, ali ne smije biti manji od 45 stupnjeva;
- udaljenje optičkog kabla u odnosu na energetski kabel je uvjetovano jedino sigurnosnim razmakom zbog obavljanja radova,
- ukoliko se u neposrednoj blizini trasa svih navedenih podzemnih EK kablova i praznih PE cijevi promjera 40 mm planiraju kolski prilazi, kolnici, parkirališni prostori ili neke druge površine s tvrdim zastorom, rub istih mora biti na minimalnoj vodoravnoj udaljenosti u odnosu na trase EK kablova od 1,0 m;
- za potrebe udaljenih korisnika može se graditi bežična (RR) elektronička komunikacijska mreža.

Uvjeti za izgradnju objekata za postavljanje elektroničke komunikacijske opreme i uređaja (IPAN)

- IPAN, MSAN, miniDSLAM i DSLAM uređaji se mogu graditi u okviru javnih površina, s osiguranim izravnim pristupom uređaju preko javnih površina, osiguranim prostorom za parkiranje i priključenjem na javnu infrastrukturu, ili osiguranjem zasebne parcele kao javne površine za izgradnju IPAN s osiguranim pristupom uređaju, prostorom za parkiranje i priključenjem na javnu infrastrukturu.

Uvjeti građenja bežične EK mreže (RR) i pripadajućih objekata:

- Objekti za smještaj elektroničkih komunikacijskih uređaja fiksne, mobilne komunikacijske mreže i opreme za RTV i KDS, mobilnih centrala, baznih radijskih stanica, radijskih relejnih stanica, kao i antene i antenski nosači mogu se postaviti na objekte.

Uvjeti za priključenje na EK infrastrukturu

- Priključenje korisnika na elektroničku komunikacijsku mrežu izvesti podzemnim priključkom po uvjetima nadležnog poduzeća;
- u cilju osiguravanja potreba za novim EK priključcima i prelaska na novu tehnologiju razvoja u području EK potrebno je osigurati pristup svim planiranim objektima putem EK kanalizacije, od planiranog EK okna do prostorije planirane za smještaj EK opreme, unutar parcele korisnika ili do objekta na javnoj površini.

1.3.5. Pravila za podizanje zaštitnih pojaseva zelenila

Zaštitni pojasevi zelenila se mogu podizati na prostoru područja posebne namjene sukladno interesima očuvanja bioraznolikosti, predjelnih značajki i uvjetima nadležnog Zavoda za zaštitu prirode.

Prilikom podizanja poljozaštitnog zelenila s ulogom višefunkcionalnog pufer pojasa potrebno je:

- postojeće i planirane površine zaštitnih pojaseva povezati u cjelovit sustav zelenila i fokusirati planiranje zaštitnog zelenila na promjenu namjene obrađenih površina slabije kvalitete (ispod 4. klase);
- udio autohtonih drvenastih vrsta treba biti najmanje 50 % radi očuvanja bioraznolikosti agrarnog i urbanog predjela uz odgovarajuću raznovrsnost vrsta i fiziognomije, tj. katnosti drvenaste vegetacije zaštitnih pojaseva, budući da monokulture euroameričkih topola ne ispunjavaju funkcije zaštitnog zelenila;
- izbjegavati korištenje invazivnih vrsta.

Plansko podizanje zelenih pojaseva, uz postojeće državne prometnice II. reda u obuhvatu Prostornog plana, treba se odvijati sukladno predjelnim značajkama područja:

- nije dozvoljeno stvaranje pošumljenog koridora uz sam pojas prometnice koji bi privlačio životinjske vrste i doveo do povećanja smrtnosti njihovih populacija;
- na stepskim i slatinskim staništima zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta nije dozvoljeno podizanje visokog zelenila;
- izbjegavati primjenu invazivnih vrsta tijekom uređenja zelenih površina i podizanja zaštitnog zelenila.

1.4. STUPANJ KOMUNALNE OPREMLJENOSTI GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA PO CJELINAMA KOJI JE POTREBAN ZA IZDAVANJE LOKACIJSKE I GRAĐEVINSKE DOZVOLE

Optimalna komunalna opremljenost građevinskog zemljišta u okviru područja posebne namjene:

- prometnu infrastrukturu (osiguran kolski, biciklistički i pješački pristup);
- opskrba pitkom vodom iz javne vodovodne mreže ili vlastitog bunara, a za potrebe opskrbe vodom niže kvalitete, za zalijevanje i pranje, zahvatom iz kanalske mreže ili iz podzemlja (zahvatom prve izdani), a u prostornim cjelinama od značaja za očuvanje bioraznolikosti (staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja) opskrbu vodom niže kvalitete osigurati sukladno uvjetima za zaštitu prirode;
- odvodnja površinskih atmosferskih i otpadnih voda sukladno uvjetima zaštite prirode i zaštite okoliša (sve zauljene vode prije upuštanja u atmosfersku kanalizaciju počistiti na separatoru ulja i brzotaloživih primjesa);
- odvodnja fekalnih voda sukladno uvjetima zaštite prirode i zaštite okoliša (do izgradnje javne kanalizacijske mreže, fekalne otpadne vode se mogu upuštati u vodonepropusne septičke jame koje se grade na istoj parceli kao i glavni objekt);
- energetska infrastrukturu (elektroenergetsku i plinsku infrastrukturu ili energiju iz obnovljivih izvora) sukladno uvjetima zaštite prirode;
- elektroničku komunikacijsku infrastrukturu (neophodnu za odvijanje elektroničkog komunikacijskog prometa) sukladno uvjetima zaštite prirode.

Minimalna komunalna opremljenost građevinskog zemljišta u području posebne namjene, potrebna za izdavanja lokacijske i građevinske dozvole podrazumijeva:

- prometni priključak parcele na nekategoriziranu (atarsku) ili drugu javnu cestu;
- Opskrba vodom, priključenjem na javnu elektroenergetsku mrežu ili iz vlastitog izvora (bunara);
- odvodnja otpadnih voda (ukoliko ne postoji mogućnost priključenja na javnu kanalizacijsku mrežu, dozvoljena je izgradnja vodonepropusnih septičkih jama);
- opskrba električnom energijom, priključenjem na javnu distribucijsku mrežu ili iz vlastitog izvora.

Za potrebe izdavanja lokacijskih uvjeta i građevinske dozvole neophodno je osigurati određeni minimalni stupanj komunalne opremljenosti građevinskog zemljišta, odnosno osigurati priključke na onu komunalnu infrastrukturu koja je neophodna za optimalno funkcioniranje planiranih objekata i uređenih površina.

Za sva priključenja na komunalnu infrastrukturu neophodno je pribaviti uvjete i suglasnosti nadležnih poduzeća.

1.5. UVJETI I MJERE ZAŠTITE PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE, OKOLIŠA I ŽIVOTA I ZDRAVLJA LJUDI

1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara

1.5.1.1. Zaštićeno područje - Rezervat

Na području Rezervata nije dozvoljeno obavljati radove i aktivnosti za koje se sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita prirode utvrdi da mogu oštetiti populacije i staništa biljnih i životinjskih vrsta, narušiti prirodne procese i ekološku cjelovitost područja ili značajno nepovoljno utjecati na estetska i kulturno-povijesna obilježja područja i okoliš.

Na području Rezervata neposredno se primjenjuju odredbe Zakona o zaštiti prirode koje se odnose na određivanje količine vode u vlažnim i vodenim ekosustavima, očuvanje pokretnih zaštićenih prirodnih dokumenata i zaštitu i očuvanje divljih vrsta, uključujući kontrolu i suzbijanje invazivnih vrsta.

U okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata izdiferencirane su dvije prostorne podcjeline: prostorna podcjelina 1 - režim II. stupnja zaštite i prostorna podcjelina 2 - režim III. stupnja zaštite.

Mjere zaštite prostora Rezervata su definirane sukladno režimima zaštite.

- 1) U prostornoj podcjelini 1 - režimu II. stupnja zaštite, osim zabrane radova i aktivnosti koje su kao takve utvrđene člankom 35. Zakona o zaštiti prirode i koje nisu dozvoljene u režimu zaštite III. stupnja, zabranjuje se:
 - 1) izvođenje poljoprivrednih radova na obradivim površinama u razdoblju od 1. travnja do 31. srpnja;
 - 2) uporaba pesticida i umjetnog gnojiva;
 - 3) noćenje stada i postavljanje pastirskih skloništa.Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II. stupnja radovi i aktivnosti ograničavaju se na:
 - 1) pašarenje i košnju usklađeno sa životnim ciklusom velike droplje;
 - 2) poljoprivredne radove i prisutnost poljoprivredne mehanizacije usklađeno sa životnim ciklusom velike droplje;
 - 3) sjetva poljoprivrednih kultura, i to: uljane repice, žitarica, lucerke i anisa;
 - 4) lov u razdoblju od 1. travnja do 31. srpnja, na strogo kontrolirani trofejni odstrel srndaća i kontrolu populacija predatora velike droplje.
- 2) U prostornoj podcjelini 2 - režimu III. stupnja, osim zabrane radova i aktivnosti koje su kao takve utvrđene člankom 35. Zakona o zaštiti prirode, zabranjuje se:
 - 1) svaka vrsta aktivnosti u krugu od 150 m od registriranog gnijezda velike droplje;
 - 2) narušavanje i uništavanje površina pod travnatom vegetacijom, a posebno njihovo preoravanje i uspostava poljoprivredne proizvodnje;
 - 3) promjena namjene zemljišta osim u cilju revitalizacije;
 - 4) uklanjanje travnatog pokrivača s površinskim slojem zemljišta;
 - 5) unošenje alohtonih vrsta biljaka i životinja;
 - 6) obavljanje radova koji narušavaju hidrološke i morfološke značajke područja;
 - 7) kemijsko i fizičko onečišćavanje, odlaganje čvrstog i tekućeg otpada i otpadnih onečišćenih voda;
 - 8) onečišćenje bukom i svjetlošću;
 - 9) otvaranje naftnih i drugih bušotina;
 - 10) izgradnja objekata i infrastrukture, osim za potrebe upravljanja prirodnim dobrom i održivog pašarenja;
 - 11) asfaltiranje i nasipanje cesta tvrdim materijalima;
 - 12) prelet poljoprivrednih zrakoplova preko zaštićenog područja;
 - 13) zalijevanje po sustavu „umjetne kiše“;
 - 14) hvatanje živih zečeva;

- 15) kretanje svinja na udaljenosti većoj od 100 m od salaša;
- 16) sve ostale radnje koje mogu ugroziti veliku droplju i ostale prirodne vrijednosti Rezervata.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite III. stupnja, radovi i aktivnosti ograničavaju se na:

- 1) uporabu pesticida i umjetnog gnojiva;
- 2) sadnju i sječu drveća i grmlja;
- 3) paljenje otvorene vatre za potrebe upravljanja staništem;
- 4) izgradnju i adaptaciju salašarskih i pastirskih objekata;
- 5) geološka i druga istraživanja koja nisu u suprotnosti s ciljevima očuvanja i unapređivanja prirodnih vrijednosti Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“;
- 6) eksploataciju mineralnih sirovina samo na temelju rezultata već započelih geoloških istraživanja, koja su odobrena u skladu sa zakonom.

1.5.1.2. Staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja

Na staništima zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja potrebno je primijeniti sljedeće opće uvjete zaštite prirode:

Na staništima zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta koja se nalaze izvan građevinskih područja:

- zabranjeno je: mijenjati namjenu i kulturu površina, osim u cilju ekološke revitalizacije staništa (preoravati površine pod prirodnom vegetacijom, graditi ribnjake), uklanjati travnati pokrivač s površinskim slojem zemljišta, podizati solarne i vjetrogeneratore, otvarati površinske kopove, mijenjati morfologiju terena, privremeno ili trajno odlagati otpad i opasne tvari, unositi invazivne vrste biljaka i životinja;

- neophodno je: uskladiti postojeći režim voda s ciljevima zaštite staništa, osigurati održivo korištenje travnatih površina staništa za kosidbu i ispašu, sukladno kapacitetu staništa (očuvanje starih rasa i sorti, obnova ekstenzivnog stočarstva i sl.), obnavljati šumarke autohtonih vrsta na odgovarajućim livadskim staništima do -20% pokrovnosti po parceli, odnosno do maksimalne veličine pojedinačnih površina do 0,05 ha, uskladiti planske dokumente u gospodarenju šumama s očuvanjem zaštićenih vrsta putem suradnje korisnika šuma i nadležnog Zavoda za zaštitu prirode;

- pribaviti posebne uvjete zaštite prirode za sljedeće aktivnosti: izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture i objekata, planiranje rekreativnih aktivnosti, uređenje voda, radovi na održavanju kanalske mreže uključujući i uklanjanje vegetacije i ostali melioracijski radovi; geološka i druga istraživanja, podizanje zaštitnih pojaseva zelenila; sječa drvoreda, grupa stabala i šumica, krčenje grmlja; paljenje vegetacije livada, pašnjaka i trstika, kao i revitalizaciju staništa, formiranje pojila (kopanje jame, bušenje novog ili obnavljanje zapuštenog bunara), kao i za podizanje montažnih objekata (nadstrešnice i sl.).

1.5.1.3. Ekološki koridori i zaštitne zone ekoloških koridora i staništa

Primijeniti mjere očuvanja i unapređenja prirodnih i poluprirodnih elemenata ekoloških koridora:

Opće mjere:

- za izradu planova, projekata i realizaciju aktivnosti u okviru međunarodnog ekološkog koridora Zlatice potrebno je pribaviti uvjete zaštite prirode sukladno Zakonu o zaštiti prirode;
- nije dozvoljena promjena namjena površina pod vegetacijom u prirodnom i blisko-prirodnom stanju (livade, pašnjaci, tršćaci itd.) kao i čista sječa šumskih pojaseva ili drugih vrsta zelenila s ulogom ekoloških koridora;
- osigurati povezivanje staništa zaštićenih vrsta:
 - o šumskih staništa podizanjem/obnavljanjem pojaseva visokog zelenila;

- slatinskih staništa očuvanjem postojećih livada i pašnjaka uz ekološki koridor;
- stepskih i šumskostepskih staništa podizanjem poljozaštitnih pojaseva koji sadrže neprekidni pojas travnate vegetacije;
- popločavanje i izgradnju obala vodotoka/kanala s funkcijom ekoloških koridora:
 - svesti na minimum, uz primjenu ekološki povoljnih tehničkih rješenja;
 - popločani ili betonirani dijelovi obale, osim pristaništa, moraju sadržati pojas nagiba do 45°, a struktura ovog pojasa treba omogućavati kretanje životinja malih i srednjih dimenzija, prvenstveno tijekom malih i srednjih vodostaja;
 - tijekom rekonstrukcije/održavanja postojećih obaloutvrda popločane ili betonirane dijelove kombinirati s manjim prostorima koji ublažavaju negativne osobine izmijenjene obalne strukture (grubo hrapava površina obaloutvrde, nagib manji od 45°, površina s vegetacijom) i na taj način omogućiti kretanje vrsta kroz izmijenjene dionice rijeke;
 - popločane ili izgrađene dionice na svakih 200-300 m (optimalno na 100 m) prekidati manjim zelenim površinama koje su sastavni dio zaštitnog zelenila. Osigurati nadovezivanje zelenih površina između umjetnih dionica obale, odnosno zelenih površina formiranih kod ekoloških tipova obaloutvrde na mrežu zelenila na kopnu. Ove zelene otoke (duljine nekoliko desetina metara uz obalu) također je neophodno povezati sa zelenim koridorom uz nasip;
- osigurati otvorenost kanala/vodotoka s ulogom ekoloških koridora na cijeloj duljini (izvršiti revitalizaciju koridora kod zacijevljenih dionica) i osigurati prohodnost uređenjem zelenila u zoni crpnih stanica;
- osigurati očuvanje i redovito održavanje travnate vegetacije nasipa, kao dijela ekološkog koridora koji omogućuje migraciju sitnim vrstama suhih travnatih staništa;
- pribaviti posebne uvjete zaštite prirode za primjenu odgovarajućih tehničkih rješenja kojima se osigurava sigurno kretanje životinja uz ekološki koridor za izradu tehničke dokumentacije prilikom:
 - regulacije vodotoka (presijecanje meandara, izgradnja nasipa i obaloutvrda, produbljivanje korita), popločavanja i izgradnje obala;
 - izgradnje i/ili obnavljanja prometnica koje se križaju s ekološkim koridorima;
 - izgradnje novih i obnove starih mostova;
- izbjegavati izravno osvjetljenje obale i primijeniti odgovarajuća tehnička rješenja zaštite prirodnih i blisko prirodnih dijelova koridora od utjecaja svjetlosti, primjenom odgovarajućih planskih i tehničkih rješenja (smanjena visina svjetlosnih tijela, usmjerenost svjetlosnih snopova prema prometnicama i objektima, primjena posebnog svjetlosnog spektra na osjetljivim lokacijama, ograničavanje trajanja osvjetljenja na prvu polovicu noći i sl.). Izabrati modele rasvjete za izravno osvjetljenje sa zaštitom od rasipanja svjetlosti prema nebu, odnosno prema osjetljivim područjima ekološke mreže;
- na građevinskom zemljištu, namijeniti što veći dio priobalja dionice ekološkog koridora za zelenilo posebne namjene s ulogom očuvanja i zaštite bioraznolikosti:
 - očuvati pojas priobalne vegetacije (vrbika i močvarne vegetacije) na što većoj duljini obale vodotoka/kanala;
 - na dionicama gdje se građevinsko zemljište pruža u duljini većoj od 500 m, pored predviđenog kontinualnog zelenog pojasa 20-50 m širine, planskim dokumentima osigurati blokove zaštitnog zelenila na svakih 200-500 m duljine obale. Minimalna površina ovih blokova zaštitnog zelenila je 0,1 ha, a minimalna širina bloka je 20 m;
- priobalno zemljište kanala/vodotoka treba imati travnatu vegetaciju u širini od najmanje 4 m, a optimalno 8 m kod lokalnih koridora (u slučaju užeg pojasa priobalnog zemljišta od navedenih vrijednosti, osigurati travnati pojas do granice vodnog zemljišta). Travnata vegetacija se održava redovnom kosidbom. Zabranjeno je uzurpirati priobalno zemljište koridora preoravanjem, izgradnjom objekata i sl.;
- na dionicama ekoloških koridora izvan građevinskih područja naselja poticati tradicionalne vidove korištenja prostora koji doprinose očuvanju i unapređenju bioraznolikosti.

Posebne mjere očuvanja funkcionalnosti i prohodnosti koridora:

- tijekom izgradnje i funkcioniranja objekata čija je namjena izravno vezana za vodu i/ili obalu spriječiti širenje posljedica eventualnog akcidentalnog izlivanja goriva i ulja u ekološki koridor, postavljanjem plivajućih zavjesa na odgovarajućim lokacijama. Gorivo i ulje prosuto na površinu vode, kao i druge onečišćujuće tvari, moraju se pokupiti u najkraćem mogućem roku. Za zaštitu okolnih ekosustava od posljedica eventualnog raspršenja goriva vodenom površinom predvidjeti odgovarajuće kemijsko-fizikalne mjere i biološke mjere sanacije (prema posebnim uvjetima nadležnog zavoda za zaštitu prirode);
- nije dozvoljeno skladištenje opasnih tvari (spremnici goriva i sl.) u nebranjenom dijelu plavnog područja vodotoka. Na prostoru ekološkog koridora gospodarenje otpadom obavljat će se sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom („Službeni glasnik RS”, broj: 36/09, 88/10, 14/16 i 95/18 - dr. zakon) i drugim važećim propisima;
- U zonama vodnogospodarstvenih objekata primijeniti tehnička rješenja kojima se osigurava neprekidnost travnate vegetacije priobalnog pojasa i prohodnost terena za slabo pokretne sitne životinje;
- dalekovodne objekte i elektroenergetsku infrastrukturu izolirati i obilježiti tako da se na minimum svede mogućnost elektroekucije (stradanja uslijed udara struje) i kolizije (mehaničkog udara u žice) letećih organizama: nosače izolatora izolirati plastičnim navlakama, izolatore postaviti na nosače u položaju prema dolje, a žice obilježiti na upadljiv način;
- na prostoru izvan zona stanovanja, zabranjena je izgradnja objekata čija namjena nije izravno vezana za obalu vodotoka s funkcijom ekološkog koridora na razdaljini manjoj od 50 m od crte srednjeg vodostaja vodotoka;
- zbog ekološkog značaja prostora, plan ozelenjivanja treba biti sastavni dio planske i projektne dokumentacije. Ozelenjivanje se treba ostvarivati usporedno s izgradnjom objekata:
 - o zabranjena je sadnja invazivnih vrsta u prostoru ekološkog koridora, a tijekom uređenja zelenih površina odstraniti prisutne samonikle jedinice invazivnih vrsta;
 - o osigurati što veći postotak (najmanje 50 %) autohtonih vrsta plavnog područja (topole, vrbe, panonski jasen, brijest, hrast lužnjak itd.), koji je neophodno obogatiti grmovitim vrstama plavnog područja;
 - o osigurati redovito održavanje zelenih površina;
- prilikom parcelacije osigurati kontinuitet obale s vegetacijom u prirodnom ili bliskoprirodnom stanju, u širini od 20-50 m od crte srednjeg vodostaja, odnosno u širini od 10 m kod visokih obala. Ovaj pojas priobalja, pored svoje uloge ključnog staništa i ekološkog koridora, može sadržavati pješačku stazu;
- uređenjem okućnica i prostora oko nestambenih objekata, definiranjem pravila ozelenjivanja i udaljenosti objekata od obale, kao i definiranjem tipova ograda uz obalu (zabrana izgradnje ograda neprohodnih za sitne životinje, uz primjenu ekološki prihvatljivih elemenata s otvorima većim od 10 cm) osigurati prohodnost obale kanala i vodotoka za sitne životinje. Prilikom legalizacije zahtijevati prilagođavanje postojećih ograda funkciji ekološkog koridora (pomicanje ograda ili izmjene dijelova ograda kod graničnih točaka susjednih parcela prema riječnoj obali).

Mjere za zaštitnu zonu ekoloških koridora i staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja:**U pojasu od 500 m od ekološkog koridora/staništa:**

- Zabranjuje se izgradnja vjetroparkova i pojedinačnih vjetrogeneratora (turbina);
- zabranjuju se planska rješenja kojima se narušavaju značajke hidrološkog režima od kojih ovisi funkcionalnost koridora i opstanak vrsta i stanišnih tipova.

U pojasu od 200 m od ekološkog koridora/staništa:

- uvjet za izgradnju ukopanih skladišta je da se njihovo dno nalazi iznad kote maksimalne

razine podzemne vode, uz primjenu građevinsko-tehničkih rješenja kojima se osigurava sprečavanje emisije onečišćujućih tvari u okolni prostor.

Planskim rješenjima mora se osigurati:

- primjena mjera zaštite koridora/staništa od utjecaja svjetlosti, buke i onečišćenja;
- definiranje posebnih pravila ozelenjivanja uz zabranu korištenja invazivnih vrsta.

U pojasu od 200 m od ekološkog koridora/staništa, izuzevši u građevinskom području naselja:

- propisuju se posebne mjere zaštite za izgradnju novih salaša;
- na postojećim salašima dozvoljena je rekonstrukcija, dogradnja i nadogradnja postojećih objekata, bez promjene postojeće namjene objekta, u cilju poboljšanja sanitarno-higijenskih uvjeta života i rada na salašu;
- na postojećim salašima dozvoljena je:
 - ✓ dogradnja postojećih objekata do 50 % površine objekata;
 - ✓ nadogradnja postojećih objekata do maks. P+1;
- izgradnja nadzemnih objekata se ograničava:
 - na salaše, voćarsko-vinogradarske kućice i ostave za smještaj voća u voćnjacima i vinogradima;
 - na poljoprivredne i vodnogospodarske objekte neophodne za održivo korištenje koridora ili danog staništa (objekti stočarstva na pašnjacima, ribarstva kod ribnjaka i sl.), koji su locirani i izgrađeni sukladno uvjetima zaštite prirode;
- izgradnja infrastrukture, uz primjenu sljedećih uvjeta:
 - trase prometnica planirati najkraćim putem preko ekoloških koridora ili kompleksa staništa od većeg broja podjedinica;
 - primijeniti posebna tehničko-tehnološka rješenja koja sprečavaju koliziju i elektrokciju ptica kod električnih vodova niskog i srednjeg napona.

U pojasu od 50 m od ekološkog koridora ili staništa:

Zabranjuje se:

- primjena tehničkih rješenja kojima se formiraju reflektirajuće površine (npr. staklo, metal) usmjerene prema koridoru ili značajnom staništu;
- usitnjavanje parcela za potrebe formiranja građevinskog zemljišta, izuzevši za infrastrukturne objekte.

Primjenjuju se sljedeće mjere:

- očuvati prohodnost ekološkog koridora površinskih voda: zabranom ograđivanja pojasa uz obalu ili primjenom tipova ograde koje omogućuju kretanje sitnih životinja;
- osigurati kontinuitet zelenog tampon pojasa između prostora ljudskih aktivnosti i koridora u širini od 10 m kod postojećih objekata, a 20 m kod planiranih objekata i to u skladu s tipom vegetacije koridora/staništa. Ovaj pojas grafički prikazati u planskoj i projektnoj dokumentaciji;
- objekte koji zahtijevaju popločavanje i/ili osvjetljenje locirati na min. 20 m udaljenosti od granice koridora/staništa.

U pojasu od 50 m od ekološkog koridora ili staništa (poljoprivredno, šumsko i vodno zemljište):

Zabranjena je izgradnja objekata, osim:

- nadzemne infrastrukture, čija trasa najkraćim putem prelazi preko ekoloških koridora, staništa ili kompleksa staništa od većeg broja podjedinica;
- vodnogospodarskih objekata i njihove prateće infrastrukture.

U pojasu od 50 m od ekološkog koridora ili staništa na građevinskom zemljištu (vikend zone, turističko-rekreativne i sl.):

Uvjet za izgradnju:

- umjetnih površina (parkirališta, sportski tereni i sl.) je da se na parceli formira uređena zelena površina s funkcijom održavanja kontinuiteta zelenog pojasa koridora ili tampon zone staništa;
- prometnica s tvrdim zastorom za motorna vozila (u naseljima, kao i pristupnih prometnica vodnogospodarskim objektima izvan naselja) potrebna je primjena tehničkih mjera kojima se osigurava siguran prijelaz za sitne životinje i smanjuju utjecaji osvjetljenja, buke i onečišćenja koridora/staništa.

1.5.1.4. Posebni uvjeti zaštite prirode

Konceptom ozelenjivanja unutar granica obuhvata Prostornog plana:

1. prilikom ozelenjivanja kompleksa i lokacija namijenjenih za proizvodnju, poslovanje i usluge, formirati više katova zelenila sa što većim postotkom autohtonih vrsta i koristiti primjerke egzota za koje je potvrđeno da se dobro prilagođavaju danim uvjetima sredine te ne pripadaju kategoriji invazivnih, kako bi se osigurala zaštita okolnog prostora od širenja posljedica onečišćenja;
2. u slučaju ozelenjivanja cestovnog pojasa frekventnih prometnica, formirati i održavati gust zeleni pojas od vrsta otpornih na onečišćenje zraka s izraženom sanitarnom funkcijom, srednjeg i visokog učinka redukcije buke u kombinaciji s grmljem, a parkirališne prostore ravnomjerno pokriti visokim listačama.

Pronađena geološka i paleontološka dokumenta (fosili, minerali, kristali i dr.) koja bi mogla predstavljati zaštićenu prirodnu vrijednost, nalazač je dužan prijaviti nadležnom Ministarstvu u roku od osam dana od dana pronalaska i poduzeti mjere zaštite od uništenja, oštećivanja ili krađe.

1.5.2. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja nepokretnih kulturnih dobara

Uvjetima dobivenim od Međupćinskog zavoda za zaštitu spomenika kulture Subotica utvrđeni su uvjeti zaštite i mjere tehničke zaštite za arheološke lokalitete u obuhvatu Prostornog plana.

U slučaju bilo kakvih zemljanih radova na području arheoloških lokaliteta obveza investitora je da, sukladno Zakonu o kulturnim dobrima i Zakonu o planiranju i izgradnji, prije početka radova obavijesti Međupćinski zavod za zaštitu spomenika kulture Subotica, čime bi se osigurao arheološki nadzor.

Ako se tijekom izvođenja radova naiđe na arheološka nalazišta ili na arheološke predmete, izvođač radova je dužan odmah, bez odgode, prekinuti radove i obavijestiti nadležni Zavod za zaštitu spomenika kulture te poduzeti mjere da se nalaz ne uništi, ne ošteti i sačuva na mjestu i u položaju u kome je otkriven.

Obveza investitora je da, sukladno članku 110. Zakona o kulturnim dobrima, osigura sredstva za zaštitna arheološka iskopavanja na području na kome se nađe arheološki lokalitet, nakon čega može nesmetano izvršiti realizaciju projekta.

U uvjetima dobivenim od Pokrajinskog zavoda za zaštitu spomenika kulture, Petrovaradin utvrđeno je da za sve arheološke lokalitete u KO Sajan i KO Mokrin važe isti uvjeti koje je propisao Međupćinski zavod za zaštitu spomenika kulture Subotica za arheološke lokalitete u općinama Novi Kneževac i Čoka.

1.5.3. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja predjela

Osim navedenih uvjeta i mjera zaštite i uređenja prirodnih dobara, navode se i mjere koje se odnose na očuvanje i unapređenje specifične kompozicije i konfiguracije strukture predjela i zaštitu vrijednosti predjelnih elemenata kao osnovne ideje uređenja područja

Prostornog plana, a odnose se na prostor definiranih cjelina i podcjelina, odnosno na čitav obuhvat Prostornog plana:

- ograničava se širenje građevinskog područja naselja u području posebne namjene;
- zabranjena je izgradnja vjetroelektrana i solarnih elektrana na poljoprivrednom, šumskom i vodnom zemljištu, kao i malih hidroelektrana na vodnom zemljištu u području posebne namjene;
- zabranjena je izgradnja objekata koji nepovoljno utječu na zrak, vode, zemljište i šume, izgledom, prekomjernom bukom ili mogućnošću da na drugi način naruše vrijednosti karaktera predjela, prirodne i ostale vrijednosti područja, a posebno geomorfoloških formacija i staništa biljaka i životinja (npr. industrijski objekti, stovarišta i drugi objekti) u području posebne namjene;
- zabranjena je promjena morfoloških i hidroloških osobina područja od kojih ovisi funkcionalnost sustava vodotoka i kanala;
- održavati ekološke koridore uspostavom kontinuiteta zelenih površina čija struktura i namjena podržava funkcije koridora;
- zabranjeni su radovi i intervencije koji mogu izazvati proces vodne erozije;
- održavati mozaičke strukture obradivog poljoprivrednog zemljišta, livada i pašnjaka, vodotoka i kanala, kao i zemljišta uz njih, površina za rekreaciju, prometne infrastrukture, i dr.;
- neophodno je očuvanje vlažnih i zabarenih područja i ritova.

1.5.4. Uvjeti i mjere zaštite života i zdravlja ljudi

Odgovarajuća implementacija planskih rješenja u području zaštite okoliša, prije svega, preporuke i obveza izrade studija procjene utjecaja projekata na okoliš, studija utjecaja na zdravlje ljudi i dr. i strateških procjena planova na okoliš, kao i uspostava monitoringa parametara okoliša i inspekcijski nadzor, imaju važnu ulogu u očuvanju kvalitete života i zdravlja ljudi na području Prostornog plana.

1.5.5. Uvjeti i mjere zaštite, uređenja i unapređenja okoliša

Navedene mjere za zaštitu okoliša obuhvaćaju integralno upravljanje prostorom, čijom realizacijom će se zaustaviti i spriječiti negativni utjecaji na okoliš i zdravlje ljudi.

Za sve objekte koji mogu imati utjecaja na okoliš, nadležno tijelo treba propisati izradu studije procjene utjecaja na okoliš, sukladno Zakonu o zaštiti okoliša, Zakonu o procjeni utjecaja na okoliš, Pravilniku o sadržaju studije o procjeni utjecaja na okoliš i Uredbi o utvrđivanju Liste projekata za koje je obvezna procjena utjecaja i Liste projekata za koje se može zahtijevati procjena utjecaja na okoliš.

1.5.6. Uvjeti i mjere zaštite od elementarnih nepogoda i akcidentnih situacija

Koncept planiranja i zaštite prostora od elementarnih nepogoda i tehnoloških nesreća je usmjeren u kontekstu prevencije odnosno minimizacije rizika po ljudsko zdravlje i živote, prirodne i stvorene vrijednosti, kao i na sanaciju prostora koji su ugroženi ovim pojavama.

Mjere zaštite od *potresa* su pravilan izbor lokacije za gradnju objekata, primjena odgovarajućeg građevinskog materijala, način izgradnje, katnost objekata i dr., kao i strogo poštovanje i primjena važećih građevinsko tehničkih propisa za izgradnju objekata na seizmičkom području. Također, mjere zaštite od potresa osiguravaju se i poštovanjem regulacijskih i građevinskih crta, odnosno propisanom minimalnom širinom prometnih koridora i minimalnom međusobnom udaljenošću objekata, kako bi se osigurali slobodni prolazi u slučaju urušavanja. Primjenom načela aseizmičkog projektiranja objekata, odnosno primjenom sigurnosnih standarda i tehničkih propisa o gradnji na seizmičkim područjima, osigurava se odgovarajući stupanj zaštite ljudi, minimalna oštećenja

građevinskih konstrukcija i neprekidnost u radu objekata od vitalnog značaja u razdoblju nakon potresa.

Odvodnja viška vode s promatranog područja obavljat će se preko postojeće kanalske mreže u prirodne vodotoke, izravno ili preko crpnih stanica. Uvjetno čiste atmosferske vode s krovova i nadstrešnica mogu se ispuštati na okolni teren.

Zaštita objekata od *atmosferskog pražnjenja* osigurat će se izvođenjem gromobranske instalacije, sukladno odgovarajućoj zakonskoj regulativi.

Zaštita od *tuče* se osigurava lansirnim stanicama, s kojih se tijekom sezone obrane od tuče ispaljuju protugradne rakete. Organizirana obrana od tuče, naročito tijekom ljeta, značajna je za zaštitu poljoprivrednih kultura koje su u tom razdoblju i najosjetljivije. Izgradnja novih objekata na udaljenosti manjoj od 500 m od lansirnih stanica sustava obrane od tuče moguća je samo po osiguravanju posebne suglasnosti i mišljenja RHMZS. U obuhvatu Prostornog plana nalaze se 4 lansirne stanice.

Regulacijom vodotoka i pošumljavanjem kosina vršit će se zaštita od *poplava* zemljišta primjenom odgovarajućih bioloških i tehničkih mjera, sukladno osnovi gospodarenja šumama i planu upravljanja vodama za dano vodno područje.

Preventivne mjere zaštite u slučaju *suš*e su agrotehničke mjere, kao i planiranje izgradnje sustava za navodnjavanje na što većim površinama.

Osnovne mjere zaštite od *olujnog vj*etra su dendrološke mjere. Smanjenje rizika i štete od jakih vjetrova ostvaruje se podizanjem vjetrozaštitnog zelenila odgovarajuće širine uz prometnice, kanale i kao zaštita poljoprivrednog zemljišta.

Mjere zaštite od *pož*ara obuhvaćaju urbanističke i građevinsko-tehničke mjere zaštite. Urbanističke mjere zaštite se odnose na planiranje prostora kroz urbanističke pokazatelje (namjena površina, indeks zauzetosti parcele) i pravila izgradnje (regulacijska crta, građevinska crta, visina objekta, udaljenost objekta od susjednih, širina prometnica, parkirališta i dr.). Građevinsko-tehničke mjere zaštite se odnose na strogu primjenu propisa o izgradnji objekata, elektroenergetskih i plinskih postrojenja, prometne infrastrukture, mreže protupožarnih hidranata i dr.

Zaštita poljoprivrednog zemljišta od požara vrši se primjenom mjera zaštite koje propisuju općine, sukladno Zakonu o poljoprivrednom zemljištu. Kako bi se umanjio rizik od pojave požara predviđeno je uređenje šumskih sastojina tako da se stvore uvjeti za učinkovitu prostornu zaštitu, a posebnim mjerama da se zaštiti i poljoprivredno zemljište.

Mjere zaštite od *akcidentnih situacija* su definirane u poglavlju „III. Planska rješenja razvoja područja posebne namjene s utjecajem posebne namjene na razvoj pojedinih područja“, točki „6. Zaštita okoliša, zaštita od elementarnih nepogoda, akcidentnih situacija, korištenje i uređenje prostora od interesa za obranu zemlje u području posebne namjene“, „6.2. Zaštita od elementarnih nepogoda i akcidentnih situacija“, „6.2.2. Zaštita od akcidentnih situacija“.

1.5.7. Uređenje prostora od interesa za obranu zemlje

Sukladno Zakonu o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju izvanrednim situacijama radi zaštite od elementarnih nepogoda i drugih nesreća, tijela lokalne samouprave, gospodarska društva i druge pravne osobe, u okviru svojih prava i dužnosti, dužna su osigurati da se stanovništvo, odnosno zaposlenici, sklone u skloništa i druge objekte pogodne za zaštitu.

Kao drugi zaštitni objekti koriste se podrumске prostorije i druge podzemne prostorije prilagođene za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara. Prilikom izgradnje objekata s

podrumima, preporuka je da se nad podrumskim prostorijama gradi ojačana ploča koja može izdržati urušavanje objekta.

1.5.8. Uvjeti i mjere kojima se površine i objekti javne namjene čine pristupačnim osobama s invaliditetom

Prostornim planom se daju uvjeti za uređenje i izgradnju površina javne namjene (prostora za uređenje ili izgradnju objekata javne namjene ili javnih površina za koje je predviđeno utvrđivanje javnog interesa) kojima se osigurava nesmetano kretanje i pristup osobama s invaliditetom, djeci i starim osobama.

Pristupačnost je rezultat primjene tehničkih standarda u planiranju, projektiranju, građenju, rekonstrukciji, dogradnji i adaptaciji objekata i javnih površina, pomoću kojih se svim ljudima, bez obzira na njihove tjelesne, senzorne i intelektualne značajke ili godine starosti osigurava nesmetan pristup, kretanje, korištenje usluga, boravak i rad.

Pri planiranju, projektiranju i građenju prometnih površina (kolskih i pješačkih površina), prilaza do objekata, kao i pri projektiranju objekata javne namjene (objekata namijenjenih za javno korištenje), moraju se osigurati obvezni elementi pristupačnosti za sve potencijalne korisnike, sukladno Pravilniku o tehničkim standardima planiranja, projektiranja i izgradnje objekata, kojima se osigurava nesmetano kretanje i pristup osobama s invaliditetom, djeci i starim osobama („Službeni glasnik RS“, broj: 22/15).

Obvezni elementi pristupačnosti su:

- elementi pristupačnosti za svladavanje visinskih razlika;
- elementi pristupačnosti kretanja i boravka u prostoru - stambene i stambeno-poslovne zgrade i objekti za javno korištenje;
- elementi pristupačnosti javnog prometa.

1.5.9. Uvjeti i mjere energetske učinkovitosti izgradnje

Cilj energetske učinkovitosti izgradnje jest smanjenje potrošnje svih vrsta energije, uz osiguranje istih, ili boljih uvjeta korištenja i funkcioniranja objekta. Smanjenje potrošnje neobnovljivih izvora energije (fosilnih goriva) i korištenje obnovljivih izvora energije doprinosi zaštiti okoliša i klimatskih uvjeta.

Osnovne mjere za unapređenje energetske učinkovitosti odnose se na smanjenje energetskih gubitaka, učinkovito korištenje i proizvodnju energije.

Realizacija planskih rješenja podrazumijeva razvoj i korištenje novih i obnovljivih oblika energije uz poticanje graditelja i vlasnika objekata da primijene energetske učinkovite rješenja i tehnologije radi smanjenja tekućih troškova. Sa što manje utrošene energije energetski učinkovitom gradnjom treba osigurati udoban boravak u objektu u svim vremenskim uvjetima.

Povećanje energetske učinkovitosti osigurati kroz:

- izgradnju pješačkih i biciklističkih staza, za potrebe osiguravanja komuniciranja između različitih sadržaja i smanjenja korištenja motornih vozila;
- podizanje zelenila uz izvannaseljske cestovne koridore (smanjuje se zagrijavanje tla i stvara se prirodni ambijent za šetnju, vožnju bicikla i druge načine kretanja);
- projektiranje i pozicioniranje objekata prema klimatskim aspektima, izloženosti suncu i utjecaju susjednih objekata, podizanje zelenih krovova, kao kompenzacija zauzetom zemljištu;
- izgradnju malih sustava za proizvodnju energije unutar planiranih kompleksa, na bazi obnovljivih izvora energije (sunce, geotermalne vode, i dr.) i izgradnjom daljinskih ili centraliziranih sustava grijanja i hlađenja.

Za potrebe povećanja energetske učinkovitosti, pri projektiranju, izgradnji i kasnije eksploataciji objekata, kao i pri opremanju energetskom infrastrukturom, primijeniti sljedeće mjere:

- maksimalno koristiti nova tehnička i tehnološka rješenja u cilju energetske učinkovitije gradnje i uporabe objekata;
- koristiti potencijal obnovljivih izvora energije lokacije: energiju sunca, podzemnih voda i sl., primjenom staklenika, toplinskih pumpi i sl. (toplinske pumpe kod ovih sustava mogu raditi u režimu grijanja zimi, a u režimu hlađenja tijekom ljeta, tako da se postiže ugodna i ravnomjerna klima tijekom čitave godine);
- orijentacijom i funkcionalnim konceptom objekta maksimalno iskoristiti sunčevu energiju za zagrijavanje objekta (orijentacija prema južnoj, odnosno istočnoj strani svijeta), grupirati prostorije sličnih funkcija i sličnih unutarnjih temperatura (npr. pomoćne prostorije orijentirati prema sjeveru) i sl.;
- projektirati oblik objekta kojim se može osigurati što je moguće energetske učinkovitiji odnos površine i obujma omotača objekta u odnosu na klimatske čimbenike i namjenu zgrade;
- osigurati maksimalno korištenje prirodnog osvjetljenja, kao i korištenje pasivnih dobitaka toplinske energije zimi, odnosno zaštite od pregrijavanja u tijekom ljeta odgovarajućim zasjenjivanjem;
- optimizirati veličinu otvora (prozora, svjetlarnika i dr.) kako bi se smanjili gubici energije, a prostorije dobile dovoljno svjetlosti i prirodnu ventilaciju;
- zelenilom i drugim mjerama zaštititi dijelove objekta koji su ljeti izloženi jakom sunčevom zračenju, a zimi vjetrovima (na južnoj i zapadnoj strani saditi bjelogorično drveće, a na sjevernoj crnogorično);
- razmotriti mogućnost postavljanja tzv. zelenih krovova i fasada, kao i korištenje atmosferskih i otpadnih voda;
- koristiti sustav prirodne ventilacije (ventilacijski kanali, prozori, vrata i drugi građevinski otvori), tako da gubici toplote u zimskom razdoblju i toplinsko opterećenje u ljetnom razdoblju budu što manji;
- pri projektiranju termotehničkih sustava, predvidjeti elemente sustava grijanja, klimatizacije i ventilacije s visokim stupnjem korisnosti;
- sustave centralnog grijanja projektirati i izvoditi tako da se omogući središnja i lokalna regulacija i mjerenje potrošnje energije za grijanje;
- upotrebljavati energetske učinkovita rasvjetna tijela.

Objekti moraju biti projektirani, izgrađeni, korišteni i održavani na način kojim se osiguravaju propisana energetska svojstva. Ova svojstva se utvrđuju izdavanjem certifikata o energetskim svojstvima, koji čini sastavni dio tehničke dokumentacije koja se prilaže uz zahtjev za izdavanje uporabne dozvole.

Mjere za postizanje energetske učinkovitosti postojećih objekata su sljedeće:

- pri rekonstrukciji objekta, a u cilju postizanja energetske učinkovitosti, dozvoljeno je naknadno izvođenje vanjske toplinske izolacije zidova ukoliko se obavlja sukladno zakonu, pri čemu treba voditi računa o očuvanju funkcionalne i oblikovne cjelovitosti zgrade, i sukladno mjerama zaštite nadležnog tijela za objekte koji su u režimu zaštite;
- ukoliko se zid koji se sanira nalazi na regulacijskoj liniji, odnosno granici sa susjednom parcelom, dozvoljava se rekonstrukcija za potrebe postizanja energetske učinkovitosti objekta uz suglasnost vlasnika susjedne javne/privatne parcele;
- dozvoljeno je naknadno formiranje staklenika (ukoliko za to postoje tehničke mogućnosti i ako se elaboratom dokaže poboljšanje energetske učinkovitosti zgrade), uklanjanje „hladnih mostova“ i smanjenje energetskih gubitaka postavljanjem toplinske izolacije na zidove, krovove i podove, zamjena stolarije novom koja ima dobre termoizolacijske karakteristike, a sve u cilju sprečavanja nepovratnih gubitaka dijela toplinske energije;
- primjenjivati mjere za postizanje energetske učinkovitosti propisane za planirane objekte u maksimalnoj mjeri u kojoj uvjeti postojećeg objekta to dozvoljavaju;
- ugradnja sustava grijanja i pripreme sanitarne tople vode (zamjena i modernizacija kotlova i plamenika, ugradnja novih energetskih sustava, prelazak s prljavih goriva na

prirodni plin ili daljinsko grijanje, zamjena i modernizacija toplinskih podstanica, regulacija temperature, ugradnja termostatskih ventila, razdjelnika i mjerača topline i druge mjere).

Svi objekti podliježu obvezi provedbe energetskeg pregleda. Svi javni objekti su dužni provoditi program energetske učinkovitosti koji donosi jedinica lokalne samouprave, a koji naročito sadrži planirani cilj uštede energije, pregled i procjenu godišnjih energetske potrebe, plan energetske sanacije i održavanja javnih objekata, kao i planove unapređenja sustava komunalnih usluga (daljinsko grijanje i hlađenje, vodovod, javna rasvjeta, gospodarenje otpadom, javni prijevoz i dr.).

Investitori objekta u izgradnji, odnosno objekta koji se rekonstruira, dužni su instalaciju za grijanje svakog objekta predviđenog za priključenje na neki od sustava opskrbe toplinskom energijom opremiti uređajima za regulaciju i/ili mjerenje isporučene toplinske energije.

Nova i revitalizirana postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije, sustavi za prijenos električne energije, distribuciju električne i toplinske energije i transport i distribuciju prirodnog plina, moraju ispunjavati minimalne zahtjeve u pogledu njihove energetske učinkovitosti, a ovisno od vrste i snage tih postrojenja, odnosno veličine sustava.

Neki objekti, kao što su povijesni spomenici i poljoprivredni objekti, mogu biti izuzeti iz primjene mjera za postizanje energetske učinkovitosti.

Mjere za daljnje poboljšavanje energetske karakteristika objekta ne smiju biti u suprotnosti s drugim bitnim zahtjevima, kao što su pristupačnost, racionalnost i namjeravano korištenje prostora.

2. PRAVILA GRAĐENJA U OKVIRU PODRUČJA POSEBNE NAMJENE

2.1. PRAVILA GRAĐENJA NA POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU

2.1.1. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u prostornoj cjelini zaštićenog područja - Rezervatu

Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu, u prostornoj cjelini zaštićenog područja - Rezervatu utvrđena su po prostornim podcjelinama, sukladno definiranim režimima zaštite Rezervata.

Imajući u vidu da je na području cijelog Rezervata zabranjeno asfaltiranje i nasipanje cesta tvrdim materijalom (utvrđeno Uredbom o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje” („Službeni glasnik RS”, broj: 86/18)), površine na kojima su planirane trase općinskih cesta Prostornim planom područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državne ceste I. reda br. 24 (Subotica-Zrenjanin-Kovič) (na teritoriju općina Novi Kneževac (u KO Srpski Krstur i KO Banatsko Aranđelovo) i Čoka (u KO Jazovo) i teritoriju Grada Kikinde (u KO Sajan i KO Mokrin)), Prostornim planom područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise (na teritoriju općina Novi Kneževac (u KO Srpski Krstur i KO Banatsko Aranđelovo) i Čoka (u KO Jazovo)) i Prostornim planom općine Čoka u KO Jazovo, a nalaze se u okviru područja posebne namjene definiranog ovim Prostornim planom, u prostornoj cjelini zaštićenog područja - Rezervatu, mijenjaju namjenu u skladu s ovim Prostornim planom i namjenjuju se poljoprivrednom zemljištu u prostornoj cjelini zaštićenog područja - Rezervatu. Navedene trase planiranih općinskih cesta nisu definirane navedenim planovima. Sukladno Uredbi o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje” („Službeni glasnik RS”, broj: 86/18), pri izradi planske dokumentacije nižeg reda u odnosu na ovaj Prostorni plan neophodno je korigirati i definirati trase planiranih općinskih cesta tako da ne prolaze kroz prostornu cjelinu zaštićenog područja - Rezervata.

2.1.1.1. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu, u prostornoj podcjelini 1 Rezervata - režimu II. stupnja zaštite

Na poljoprivrednom zemljištu, u prostornoj podcjelini 1 Rezervata - režimu II. stupnja zaštite dozvoljena je izgradnja samo montažnih objekata čija je namjena u funkciji očuvanja površina posebne namjene, kao i zadovoljenja edukativnih i istraživačkih aktivnosti - promatračnica. Izgradnja promatračnica dozvoljena je na udaljenosti od najmanje 150 m od registriranog gnijezda velike droplje.

Promatračnice izvesti kao slobodnostojeće, od prirodnih materijala (drvena konstrukcija, moguća trska kao krovni pokrivač), što približnije prirodnom ambijentu. Za konstrukcijske dijelove objekta mogu se koristiti metalni profili koji moraju biti obloženi prirodnim materijalom (drvo, trska). Visinu objekta odrediti sukladno namjeni i okruženju, odnosno uvjetima Upravljača.

2.1.1.2. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu, u prostornoj podcjelini 2 Rezervata - režimu III. stupnja zaštite

Na poljoprivrednom zemljištu, u prostornoj podcjelini 2 Rezervata - režimu III. stupnja zaštite dozvoljena je izgradnja samo montažnih objekata za potrebe upravljanja prirodnim dobrom i održivog pašarenja, kao i izgradnja montažnih objekata čija je namjena u funkciji očuvanja površina posebne namjene, kao i zadovoljenja edukativnih, istraživačkih i turističkih aktivnosti - promatračnica. Izgradnja promatračnica dozvoljena je na udaljenosti od najmanje 150 m od registriranog gnijezda velike droplje.

Pravila građenja za objekte za potrebe upravljanja prirodnim dobrom i za objekte za potrebe održivog pašarenja (pastirske objekte)

Dozvoljeno je postavljanje montažnih objekata za potrebe upravljanja prirodnim dobrom i održivog pašarenja.

Izgradnja objekata mora biti u korelaciji s održivim pašarenjem, odnosno očuvanjem prirodnih vrijednosti, što podrazumijeva pribavljanje uvjeta i suglasnosti nadležnog zavoda za zaštitu prirode.

Prirodne resurse koristiti na način i u mjeri u kojoj se ne ugrožava bioraznolikost i funkcioniranje prirodnih sustava i procesa, kao ni pejzaž i mirna atmosfera zaštićenog područja - Rezervata.

Objekti moraju biti udaljeni najmanje 150 m od registriranog gnijezda velike droplje.

Maksimalna površina objekta je 20 m².

Maksimalna katnost objekata je P (prizemlje), a minimalna udaljenost objekata od susjedne parcele je 10,0 m.

Osigurati odgovarajuću razinu infrastrukturne opremljenosti.

Arhitektonska obrada objekta treba biti prilagođena neposrednom ambijentu i okolnom pejzažu. Dijelovi objekta, strukturalni sklop od utjecaja na oblikovanje i vizualni izgled moraju se uklopiti u okolni ambijent, uz primjenu prirodnih materijala.

Pravila građenja za objekte čija je namjena u funkciji očuvanja i promocije područja posebne namjene

Promatračnice izvesti kao slobodnostojeće, od prirodnih materijala (drvena konstrukcija, moguća trska kao krovni pokrivač), što približnije prirodnom ambijentu. Za konstrukcijske dijelove objekta mogu se koristiti metalni profili koji moraju biti obloženi prirodnim

materijalom (drvo, trska). Visinu objekta odrediti sukladno namjeni i okruženju, odnosno uvjetima Upravljača.

2.1.2. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u prostornoj cjelini od utjecaja na prirodno dobro (staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, dijelovi ekoloških koridora sa zaštitnim zonama i ostalo zemljište u okviru područja posebne namjene)

2.1.2.1. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u okviru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja

Imajući u vidu da Rezervat predstavlja jedan od najočuvanijih kompleksa ravničarskih travnatih staništa u Srbiji i da predstavlja zaštićeno dobro sastavljeno od tri odvojene i udaljene podjedinice, uslijed fragmentiranosti, bez staništa ekološke mreže koje ih povezuju, ne bi bio osiguran opstanak populacijama vrsta koje ga nastanjuju, kao i da je očuvanje i unapređenje zaštićenog područja ostvarivo samo u okviru sustava očuvanih staništa ekološke mreže, na poljoprivrednom zemljištu u okviru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja moguća je ograničena izgradnja samo montažnih objekata (sjenice, nadstrešnice i sl.) i izgradnja i rekonstrukcija infrastrukturnih objekata, sukladno posebnim uvjetima zaštite prirode koje je neophodno pribaviti.

Sjenice i nadstrešnice izvesti kao slobodnostojeće, od prirodnih materijala (drvena konstrukcija, moguća trska kao krovni pokrivač), što približnije prirodnom ambijentu. Maksimalna vodoravna dimenzija objekta je 20 m², a maksimalna visina 3,5 m.

Neophodno je pridržavati se uvjeta i mjera zaštite i uređenja za staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja definiranih u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, točki „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) u okviru područja posebne namjene“, „1.5. Uvjeti i mjere zaštite prirodne i kulturne baštine, okoliša i života i zdravlja ljudi“, „1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara“, „1.5.1.2. Staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja“.

Dio planirane vikend zone (dio zone I) u KO Mokrin koja je utvrđena Prostornim planom grada Kikinde, a nalazi se u okviru područja posebne namjene, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, mijenja namjenu sukladno ovom Prostornom planu, te prelazi iz građevinskog zemljišta izvan granice građevinskog područja naselja u poljoprivredno zemljište u prostornoj cjelini od utjecaja na prirodno dobro, u okviru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja. Na postojećim kućama za odmor koje se nalaze u okviru vikend zone utvrđene Prostornim planom Grada Kikinde, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, dozvoljeno je obavljati rekonstrukciju i investicijsko i tekuće (redovito) održavanje objekta, bez promjene dimenzija i volumena objekta. Korištenje objekata, rekonstrukcija i investicijsko i tekuće (redovito) održavanje postojećih objekata neophodno je da bude u skladu sa zaštitom staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

Dio planiranog ribnjaka u KO Sajan koji je utvrđen Prostornim planom Grada Kikinde, a nalazi se u okviru područja posebne namjene, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, mijenja namjenu sukladno ovom Prostornom planu, te prelazi u poljoprivredno zemljište u prostornoj cjelini od utjecaja na prirodno dobro, u okviru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

Planirane zone turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja u KO Novi Kneževac (lokacije 15, 17 i 18) koje su utvrđene Prostornim planom Općine Novi Kneževac, a nalaze se u okviru područja posebne namjene, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, mijenjaju namjenu sukladno ovom Prostornom planu, te prelaze iz građevinskog zemljišta izvan granice građevinskog područja naselja u poljoprivredno

zemljište u prostornoj cjelini od utjecaja na prirodno dobro, u okviru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

Planirani ribnjak u KO Novi Kneževac koji je utvrđen Prostornim planom Općine Novi Kneževac, a nalazi se u okviru područja posebne namjene, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, mijenja namjenu sukladno ovom Prostornom planu, te prelazi u poljoprivredno zemljište u prostornoj cjelini od utjecaja na prirodno dobro, u okviru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

2.1.2.2. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u okviru zaštitnih zona ekoloških koridora i staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja

Za izgradnju na poljoprivrednom zemljištu u okviru zaštitnih zona ekoloških koridora i staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja neophodno je poštovati pravila građenja definirana u okviru ove točke, uz obvezno pribavljanje posebnih uvjeta zaštite prirode.

Pravila građenja u pojasu do 50 m od ekološkog koridora/staništa

Na poljoprivrednom zemljištu, u pojasu do 50 m od ekološkog koridora/staništa, dozvoljena je izgradnja samo nadzemne infrastrukture, čija trasa najkraćim putem prelazi preko ekoloških koridora, staništa ili kompleksa staništa od većeg broja podjedinica, kao i vodnogospodarskih objekata i njihove prateće infrastrukture.

Uvjeti za izgradnju infrastrukture definirani su u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, točki „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) u okviru područja posebne namjene“, „1.3. Urbanistički i drugi uvjeti za uređenje i izgradnju površina i objekata javne namjene i mreže prometne i druge infrastrukture područja posebne namjene.“

Neophodno je pridržavati se uvjeta i mjera zaštite i uređenja za zaštitnu zonu ekoloških koridora i staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja definiranih u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, točki „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) u okviru područja posebne namjene“, „1.5. Uvjeti i mjere zaštite prirodne i kulturne baštine, okoliša i života i zdravlja ljudi“, „1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara“, „1.5.1.3. Ekološki koridori i zaštitne zone ekoloških koridora i staništa.

Pravila građenja u pojasu od 50 m do 200 m od ekološkog koridora/staništa

Na poljoprivrednom zemljištu, u pojasu od 50 m do 200 m od ekološkog koridora/staništa, dozvoljena je izgradnja salaša (uz propisivanje posebnih mjera zaštite za izgradnju novih salaša); voćarsko-vinogradarskih, povrtlarskih i cvjećarskih kućica i ostava za smještaj voća, povrća, cvijeća i alata; objekata neophodnih za održivo korištenje koridora ili staništa (vodnogospodarski objekti, objekti za potrebe održivog pašarenja) i infrastrukture, sukladno uvjetima zaštite prirode.

Za salaše, voćarsko-vinogradarske, povrtlarske i cvjećarske kućice i ostave za smještaj voća, povrća, cvijeća i alata primijeniti pravila građenja definirana u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, točki „2. Pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, „2.1. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu“, „2.1.2. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u prostornoj cjelini od utjecaja na prirodno dobro (staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, dijelovi ekoloških koridora sa zaštitnim zonama i ostalo zemljište u okviru područja posebne namjene), „2.1.2.3. Pravila građenja na ostalom poljoprivrednom zemljištu u okviru područja posebne namjene“, „2.1.2.3.1. Objekti za potrebe poljoprivrednog domaćinstva - salaši“ i „2.1.2.3.3. Poljoprivredni objekti i radni sadržaji u

funkciji poljoprivrede", u okviru podnaslova „Voćarsko-vinogradarske, povrtlarske i cvječarske kućice“.

Za objekte za potrebe održivog pašarenja primijeniti pravila građenja definirana u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, točki „2. Pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, „2.1. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu“, „2.1.1. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u prostornoj cjelini zaštićenog područja - Rezervatu“, „2.1.1.2. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu, u prostornoj podcjelini 2 Rezervata - režimu III. stupnja zaštite.“

Uvjeti za izgradnju vodnogospodarskih objekata i druge infrastrukture definirani su u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, točki „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) u okviru područja posebne namjene“, „1.3. Urbanistički i drugi uvjeti za uređenje i izgradnju površina i objekata javne namjene i mreže prometne i druge infrastrukture područja posebne namjene.“

Neophodno je pridržavati se uvjeta i mjera zaštite i uređenja za zaštitnu zonu ekoloških koridora i staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja definiranih u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, točki „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) u okviru područja posebne namjene“, „1.5. Uvjeti i mjere zaštite prirodne i kulturne baštine, okoliša i života i zdravlja ljudi“, „1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara“, „1.5.1.3. Ekološki koridori i zaštitne zone ekoloških koridora i staništa.

Pravila građenja u pojasu od 200 m do 500 m od ekološkog koridora/staništa

Na poljoprivrednom zemljištu, u pojasu od 200 m do 500 m od ekološkog koridora/staništa, dozvoljena je izgradnja:

- objekata za potrebe poljoprivrednog domaćinstva - salaša;
- objekata u voćarsko-vinogradarskoj zoni;
- poljoprivrednih objekata i radnih sadržaja u funkciji poljoprivrede (voćarsko-vinogradarske, povrtlarske i cvječarske kućice; staklenici i plastenici; objekti za uzgoj gljiva i objekti za primarnu preradu i skladištenje poljoprivrednih proizvoda).

Za objekte za potrebe poljoprivrednog domaćinstva - salaše, objekte u voćarsko-vinogradarskim zonama, poljoprivredne objekte i radne sadržaje u funkciji poljoprivrede (voćarsko-vinogradarske, povrtlarske i cvječarske kućice; staklenici i plastenici; objekti za uzgoj gljiva), objekte za primarnu preradu i skladištenje poljoprivrednih proizvoda primijeniti pravila građenja definirana u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, točki „2. Pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, „2.1. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu“, „2.1.2. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u prostornoj cjelini od utjecaja na prirodno dobro (staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, dijelovi ekoloških koridora sa zaštitnim zonama i ostalo zemljište u okviru područja posebne namjene), „2.1.2.3. Pravila građenja na ostalom poljoprivrednom zemljištu u okviru područja posebne namjene“, „2.1.2.3.1. Objekti za potrebe poljoprivrednog domaćinstva - salaši“, „2.1.2.3.2. Objekti u voćarsko-vinogradarskoj zoni“, „2.1.2.3.3. Poljoprivredni objekti i radni sadržaji u funkciji poljoprivrede“, u okviru podnaslova „Voćarsko-vinogradarske, povrtlarske i cvječarske kućice“, „Staklenici i plastenici“, „Objekti za uzgoj pečuraka“, „Objekti za primarnu preradu i skladištenje poljoprivrednih proizvoda“.

Neophodno je pridržavati se uvjeta i mjera zaštite i uređenja za zaštitnu zonu ekoloških koridora i staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja definiranih u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, točki „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) u okviru područja posebne namjene“, „1.5. Uvjeti i mjere zaštite prirodne i kulturne

baštine, okoliša i života i zdravlja ljudi", „1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara", „1.5.1.3. Ekološki koridori i zaštitne zone ekoloških koridora i staništa.

2.1.2.3. Pravila građenja na ostalom poljoprivrednom zemljištu u okviru područja posebne namjene

Na ostalom poljoprivrednom zemljištu u okviru područja posebne namjene **neophodno je pridržavati se uvjeta i mjera zaštite i uređenja za zaštitnu zonu ekoloških koridora i staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja** definiranih u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene", točki „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) u okviru područja posebne namjene", „1.5. Uvjeti i mjere zaštite prirodne i kulturne baštine, okoliša i života i zdravlja ljudi", „1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara", „1.5.1.3. Ekološki koridori i zaštitne zone ekoloških koridora i staništa.

2.1.2.3.1. Objekti za potrebe poljoprivrednog domaćinstva - salaši

Na poljoprivrednom zemljištu moguća je izgradnja objekata poljoprivrednih domaćinstava - salaša koji sadrže objekte namijenjene obiteljskom stanovanju i poljoprivrednoj proizvodnji, a mogu sadržavati i druge sadržaje koji su kompatibilni s osnovnom namjenom - poslovni objekt (objekt za pružanje usluga hrane, pića i smještaja, za potrebe organiziranja turističke ponude na salašu), kao i objekt/površinu za sport i rekreaciju za vlastite potrebe ili za potrebe organiziranja turističke ponude.

Pod salašima se podrazumijeva angažirana površina na poljoprivrednom zemljištu na kojoj se uz obiteljski stambeni objekt odvija poljoprivredna proizvodnja u području povrtlarstva, voćarstva i vinogradarstva, bavi se ekstenzivnim stočarstvom, a može se organizirati i turistička ponuda u vidu plasiranja salašarskih proizvoda, pružanja usluga hrane, pića i smještaja i sportsko-rekreativnih sadržaja.

Poljoprivredna proizvodnja, kao i bavljenje ekstenzivnim stočarstvom odvijat će se na posebno uređenom prostoru, što podrazumijeva, osim prostora za izgradnju stambenog objekta, izdvajanje prostornih cjelina za vrt, ekonomsko dvorište s kapacitetima za smještaj ratarskih kultura i mehanizacije, prostor za izgradnju objekata za smještaj stoke s uređenim dijelom za odlaganje stajnjaka i sl.

U okviru kompleksa salaša obvezna je izgradnja stambenog objekta i bavljenje poljoprivrednom proizvodnjom. Prostori koji nemaju navedene sadržaje poljoprivrednog domaćinstva ne mogu se smatrati salašem. Kao prateća funkcija u okviru kompleksa salaša mogu se dozvoliti sadržaji za potrebe organiziranja turističke ponude (poslovni objekt za pružanje usluga hrane, pića i smještaja), kao i sportsko-rekreativni sadržaji (objekt/površina za sport i rekreaciju) za vlastite potrebe ili za potrebe organiziranja turističke ponude.

Uvjeti za izbor lokacija namijenjenih salašima:

- izgradnja salaša dozvoljava se na parcelama individualnih poljoprivrednih proizvođača u vidu izgradnje novih salaša ili dogradnje i adaptacije postojećih salaša;
- ne dozvoljava se izgradnja novih salaša na prostorima koridora planiranih infrastrukturnih kapaciteta koji su definirani važećom prostorno planskom dokumentacijom;
- minimalna veličina parcele za izgradnju novog salaša je 5000 m²; prostornih ograničenja u smislu maksimalne veličine površine angažirane za salašarsku proizvodnju nema;
- postojeći salaši na manjoj parceli mogu se rekonstruirati, dograđivati i sl. do dozvoljenog indeksa zauzetosti.

Uvjeti za izgradnju objekata i prostorna organizacija salaša

Maksimalni indeks zauzetosti parcele je 30 %.

Za potrebe poljoprivrednog domaćinstva na salašu je dozvoljena izgradnja:

- obiteljskog stambenog objekta;
- ekonomskih objekata;
- objekata primarne poljoprivredne proizvodnje;
- pomoćnih objekata;
- poslovnih objekata;
- objekta/površina za sport i rekreaciju.

Potrebno je osigurati sanitarno-veterinarske, higijensko-tehničke, ekološke, protupožarne i druge uvjete uz neophodnu infrastrukturnu opremljenost parcele (pristupna cesta, sanitarna voda iz javnog vodovoda ili vlastitog bunara, vodonepropusna septička jama, osigurana opskrba električnom energijom iz elektroenergetske mreže ili vlastitih izvora (agregati, obnovljivi izvori) i dr.)

Optimalna razina uređenosti i opremljenosti salaša podrazumijeva:

- izgrađenu pristupnu cestu s čvrstom podlogom;
- podignutu ogradu oko građevinskog dijela salaša;
- osiguranu opskrbu pitkom vodom iz vodovodne mreže ili iz vlastitog izvora (bunara);
- izgrađenost odgovarajućih vodovodnih instalacija u stambenom objektu i objektima stočarstva;
- reguliranje odvodnje otpadnih voda - otpadne vode iz staja i osoka se ne smiju upuštati u melioracijske kanale i prirodne vodotoke;
- osiguranu opskrbu električnom energijom iz javne mreže ili iz vlastitog izvora;
- prostorno razgraničenje stambenog i vrtnog dijela od dijela namijenjenog stočarskoj proizvodnji;
- uređen prostor za odlaganje čvrstog dijela stočnog otpada;
- izgrađen objekt za prikupljanje osoke;
- popločan dvorišni plato stambenog dijela i dijela namijenjenog stočarstvu.

Ukoliko se na lokaciji grade objekti za robno-stočarsku proizvodnju (staje za uzgoj stoke), udaljenost od granice građevinskog područja, sportsko-rekreativnih i drugih javnih kompleksa mora biti u skladu sa zakonom i drugim pravilnicima koji reguliraju ovo područje.

Salaš mora imati pristup s atarske ili druge javne ceste.

Minimalna udaljenost objekata od regulacijske linije je 5,0 m, odnosno i više ako je to drugim zakonom definirano (zaštitni koridor javne ceste, željezničke pruge, vodotoka, dalekovoda i dr.).

Parkiranje vozila riješiti u okviru parcele salaša. Potrebno je rezervirati prostor za stacioniranje vozila sukladno važećim normativima za određenu vrstu objekata (obiteljski stambeni objekt, poslovni objekt za pružanje usluga hrane, pića i smještaja i objekt/površina za sport i rekreaciju). Dispozicija, vrsta zastora i način oblikovanja ovisi od položaja postojećih/planiranih objekata i putanja kretanja unutar kompleksa salaša. Stacioniranje poljoprivredne mehanizacije isključivo ovisi od vrste poljoprivredne proizvodnje (mehanizacije koja se koristi pri obradi zemljišta) koja se obavlja u okviru kompleksa salaša, s tim da se za stacioniranje može iskoristiti slobodan prostor u ekonomskom dijelu salaša.

Potrebno je planirati prostorno razdvajanje stambenog i ekonomskog dijela salaša, a naročito objekata namijenjenih stočarskoj proizvodnji, kao i podizanje zaštitnog zelenila.

Objekte salaša graditi s kosim krovovima, a kao pokrivač koristiti crijep, trsku, šindru i sl. Primjenjivati tradicijski vid građenja.

Dozvoljena je izgradnja samo jednog obiteljskog stambenog objekta (s najviše tri stambene jedinice). Maksimalna dimenzija obiteljskog stambenog objekta u osnovi je 200 m². Maksimalna katnost obiteljskog stambenog objekta je P+Pk (prizemlje+potkrovlje), s mogućnošću izgradnje podruma, ukoliko to hidrološki uvjeti dozvoljavaju. Minimalna udaljenost stambenog objekta od susjedne parcele je 5,0 m.

Dozvoljena je izgradnja pomoćnih objekata uz stambeni objekt, kao što su: garaža za putničko vozilo, ostava hrane za vlastite potrebe, podrum, vodonepropusna septička jama, poljski zahod, komunalno gnojište, ograda i sl.

Maksimalna katnost pomoćnog objekta je P (prizemlje).

Minimalna udaljenost pomoćnih objekata od obiteljskog stambenog objekta i susjedne parcele je 5,0 m.

Dozvoljena je izgradnja zasebnog objekta - podruma, koji može biti ukopan ili poluukopan, ukoliko to hidrološki uvjeti dozvoljavaju.

Vodonepropusna septička jama gradi se na najmanje 3,0 m od svih objekata i od granice susjedne parcele. Minimalna udaljenost poljskog zahoda i komunalnog gnojišta od bunara, odnosno živog izvora vode, je 25,0 m.

Parcele se mogu ograđivati transparentnom ogradom visine maksimalno 2,0 m. Ograda i stupovi ograde se postavljaju na udaljenosti od najmanje 1,0 m od međne linije. Zabranjuje se postavljanje pune, teške i masivne ograde.

Ekonomski objekti se mogu graditi samo ako na parceli postoji ili se gradi obiteljski stambeni objekt za potrebe poljoprivrednog domaćinstva.

Dozvoljena je izgradnja više ekonomskih objekata, sukladno potrebama poljoprivrednog domaćinstva.

Ekonomski objekti mogu biti:

- objekti za uzgoj životinja (staje za uzgoj konja, staje za uzgoj goveda, objekti za uzgoj peradi, koza, ovaca i svinja, objekti za uzgoj golubova, kunića, ukrasne peradi i ptica, kao i objekti za uzgoj puževa i sl.);
- prateći objekti za uzgoj domaćih životinja (ispusti za stoku, betonske piste za odlaganje čvrstog stajnjaka, objekti za skladištenje osoke);
- objekti za skladištenje stočne hrane (sjenici, prostori za skladištenje koncentrirane stočne hrane, betonirane jame i rovovi za silažu);
- objekti za skladištenje poljoprivrednih proizvoda (hambari, koševi) i
- drugi slični objekti na poljoprivrednom gospodarstvu (objekti za smještaj poljoprivredne mehanizacije, pušnice, sušnice, i sl.).

Maksimalna katnost objekta za uzgoj životinja je P+Pk (prizemlje+potkrovlje), ako se u potkrovlju planira skladištenje hrane za stoku. Minimalna udaljenost objekta za uzgoj životinja od obiteljskog stambenog, odnosno poslovnog objekta, je 20,0 m, a od granice susjedne parcele minimalna udaljenost je 10,0 m.

Minimalna udaljenost pratećih objekata za uzgoj domaćih životinja od obiteljskog stambenog, odnosno poslovnog objekta, je 20,0 m, od susjedne parcele minimalna udaljenost je 10,0 m, a od bunara minimalna udaljenost je 25,0 m.

Maksimalna katnost objekta za skladištenje stočne hrane je P+Pk (prizemlje+potkrovlje). Minimalna udaljenost objekta za skladištenje stočne hrane od obiteljskog stambenog objekta je 6,0 m, a od susjedne parcele minimalna udaljenost je 5,0 m.

Maksimalna katnost objekta za skladištenje poljoprivrednih proizvoda je P+Pk (prizemlje+potkrovlje), odnosno ovisno od usvojenog tehnološkog postupka skladištenja. Minimalna udaljenost objekta za skladištenje poljoprivrednih proizvoda od obiteljskog stambenog objekta je 6,0 m, a od susjedne parcele minimalna udaljenost je 5,0 m.

Maksimalna katnost objekta za smještaj poljoprivredne mehanizacije je P (prizemlje). Minimalna udaljenost ovog objekta od obiteljskog stambenog objekta je 6,0 m, a od susjedne parcele minimalna udaljenost je 5,0 m.

Maksimalna visina pušnica i sušnica je P+Pk (prizemlje+potkrovlje).

Objekti primarne poljoprivredne proizvodnje (staklenici, plastenici, objekti za uzgoj gljiva) se mogu postavljati, odnosno graditi samo ako na parceli postoji ili se gradi obiteljski stambeni objekt za potrebe poljoprivrednog domaćinstva. Dozvoljeno je postavljanje, odnosno izgradnja više objekata primarne poljoprivredne proizvodnje, sukladno potrebama poljoprivrednog domaćinstva.

Udaljenost staklenika i plastenika od granica parcele ne može biti manja od visine planiranog objekta, odnosno minimalno 5,0 m.

Maksimalna katnost objekata za uzgoj gljiva je P, s izgradnjom podruma, ukoliko to hidrološki uvjeti dozvoljavaju.

Dozvoljena je izgradnja poslovnog objekta - objekta za pružanje usluga hrane, pića i smještaja, za potrebe organiziranja turističke ponude u okviru kompleksa salaša, ali samo ako u okviru kompleksa salaša postoji objekt namijenjen obiteljskom stanovanju i poljoprivredna proizvodnja.

Dozvoljena je izgradnja jednog poslovnog objekta ili više manjih poslovnih objekata. Dozvoljena ukupna maksimalna površina svih poslovnih objekata u osnovi je 1000 m², uz zadovoljenje parametra da je maksimalni indeks zauzetosti parcele 30 % (površina poslovnih objekata ovisi od površine obveznih sadržaja na salašu namijenjenih obiteljskom stanovanju i poljoprivrednoj proizvodnji). Maksimalna katnost poslovnog objekta je P+Pk (prizemlje+potkrovlje), s mogućnošću izgradnje podruma, ukoliko to hidrološki uvjeti dozvoljavaju. Minimalna udaljenost poslovnog objekta od obiteljskog stambenog objekta i od granice susjedne parcele je 5,0 m, a od ekonomskog objekta minimalna udaljenost je 20,0 m.

Dozvoljena je izgradnja objekta/površina za sport i rekreaciju za vlastite potrebe ili za potrebe organiziranja turističke ponude, ali samo ako u okviru kompleksa salaša postoji objekt namijenjen obiteljskom stanovanju i poljoprivredna proizvodnja.

Maksimalna katnost objekta za sport i rekreaciju je P+Pk. Minimalna udaljenost objekta/površine za sport i rekreaciju od obiteljskog stambenog objekta i od granice susjedne parcele je 5,0 m, a od ekonomskog objekta minimalna udaljenost je 20,0 m.

Za izgradnju sadržaja za potrebe organiziranja turističke ponude u okviru kompleksa salaša obvezna je izrada urbanističkog projekta kojim će se između ostalog definirati položaj i dimenzije planiranih objekata, a sve sukladno parametrima iz ovog Prostornog plana.

Objekti na postojećim salašima se mogu rekonstruirati i dograđivati (maksimalno do 50 % površine objekata, a sukladno parametrima propisanim ovim Prostornim planom), rekonstruirati instalacije, poboljšati uvjeti života i rada, do maksimalnih parametara propisanih ovim Prostornim planom i pod sljedećim uvjetima:

- dozvoljena je zamjena postojećeg objekta novim objektom u okviru uvjeta danih ovim Prostornim planom;
- rekonstrukcija objekata je dozvoljena ako se neće narušiti parametri dani ovim Prostornim planom;

- adaptacija objekata se može dozvoliti u okviru namjena danih ovim Prostornim planom;
- ako parcela salaša ne zadovoljava neki od uvjeta definiranih ovim Prostornim planom, može se dozvoliti rekonstrukcija i dogradnja do ispunjenja preostalih urbanističkih parametara.

2.1.2.3.2. Objekti u voćarsko-vinogradarskoj zoni

Podizanje i eksploatacija voćnjaka i vinograda može biti dvojako:

- za vlastite potrebe;
- za tržište.

Na voćarsko-vinogradarskim posjedima za vlastite potrebe uvjeti za formiranje parcele i izgradnju objekta - vinogradarske kućice su sljedeći:

- parcela na kojoj se podiže voćnjak ili vinograd, ne može biti manja od 1500 m²;
- najmanje 70 % površine parcele mora se koristiti kao vinograd ili voćnjak;
- površina dimenzija voćarsko-vinogradarskog objekta iznosi najviše 50,0m². Dozvoljena je izgradnja nadstrešnice, trijema, pergola ispred i u sklopu objekta, koji ukoliko nisu zastakljeni ili zatvoreni, ne ulaze u sastav dozvoljene površine objekta;
- katnost objekta je prizemlje. Objekt može imati i podrum ukoliko to dozvoljavaju hidrotehnički uvjeti ili se gradi na terenu u nagibu. Visina podruma iznad terena ne može biti viša od 90 cm (ako je teren u nagibu računa se prosječna visina terena uzduž objekta);
- ukupna visina objekta - od nulte kote do kote sljemena (računajući i podrum iznad terena) ne može biti viša od 6,0 m;
- objekt treba graditi pretežito od prirodnog materijala i boje. Formu objekta prilagoditi tradicijskom obliku pomoćnih zgrada ovog podneblja;
- krov mora biti kos bez nadzitka (nagib krova najmanje 30°, najviše 35°), s pokrivačem od prirodnih materijala (crijep, ćeramida...);
- kompleks je moguće ograditi živom zelenom ili transparentnom ogradom (žičano pletivo i sl. kombinirano sa zelenilom), koja se postavlja tako da stupovi ograde budu na zemljištu vlasnika ograde, maksimalne visine 2,0m;
- za voćarsko-vinogradarske kuće nema potrebe mijenjanja statusa zemljišta iz poljoprivrednog u građevinsko zemljište.

Parcele na kojima postoje izgrađene vinogradarske kuće i objekti na njima zadržavaju se, osim ako nisu u suprotnosti s drugim propisima (vodno gospodarstvo, infrastrukturni koridori, zaštita prirode, zaštita okoliša).

Osim izgradnje vinogradarskih kućica, bunara, poljskog zahoda, dozvoljava se izgradnja objekata u funkciji prerade proizvoda za vlastite potrebe.

Objekti za čuvanje, sušenje i preradu voća za vlastite potrebe:

- objekti mogu biti montažni ili od čvrstog materijala, prizemni, s mogućnošću izgradnje podruma (suterena);
- veličina objekta ovisi od veličine posjeda i količine voća, a ne mogu biti veći od 100 m².

Objekti namijenjeni proizvodnji za tržište:

Objekte za proizvodnju vina i rakije, za sušenje i preradu voća mogu graditi oni koji imaju voćnjake/vinograde veličine najmanje 1,0 ha.

Veličina objekta za sušenje i preradu voća ovisi od veličine voćnjaka, a objekt ne može biti veći od 300 m². Objekt mora biti opremljen neophodnom infrastrukturom: struja, voda, odvodnja otpadnih voda, sukladno zakonu. Pored ovog, dozvoljena je izgradnja pomoćnog ekonomskog objekta za smještaj mehanizacije i neophodne opreme.

Do kompleksa mora biti osigurana pristupna cesta s tvrdom podlogom, minimalne širine za jednosmjerni promet 3,5 m (za dvosmjerni promet minimalna širina ceste je 5,5 m).

Vinski podrumi mogu se graditi i uređuju kao turistički objekti, s prostorima za prijem posjetitelja (degustacija vina, kraći boravak u prirodi i drugi sadržaji primjereni osnovnoj namjeni). U tom slučaju mora se osigurati odgovarajući parkirališni prostor, dimenzioniran prema očekivanom broju posjetitelja.

Uvjeti za izgradnju objekata za proizvodnju vina s vinskim podrumom i rakije su:

- zauzetost parcele (površina pod objektima i prometno-manipulativne površine) je najviše 15 %, s tim da ukupna izgrađena površina pod objektima ne može biti veća od 800 m²;
- katnost objekata je Po(Su)+P+Pk;
- objekte treba graditi uporabom prirodnog materijala i boje. Formu objekta prilagoditi osnovnoj funkciji, tradicionalnoj arhitekturi, neposrednom ambijentu i okolnom pejzažu;
- objekti moraju biti opremljeni neophodnom infrastrukturom, sukladno zakonu koji regulira ovo područje;
- do kompleksa mora biti osigurana javna cesta.

Za izgradnju objekata namijenjenih proizvodnji za tržište - objekata za proizvodnju vina i rakije, za sušenje i preradu voća, kao i vinskih podruma s turističkim sadržajima, obvezna je izrada plana detaljne regulacije čime će se definirati planirani kompleks i na temelju toga izvršiti promjena namjene poljoprivrednog u građevinsko zemljište.

2.1.2.3.3. Poljoprivredni objekti i radni sadržaji u funkciji poljoprivrede

Voćarsko-vinogradarske, povrtlarske i cvječarske kućice

Na parcelama plodnog zemljišta pod kulturama voćnjak, vinograd, povrtnjak ili cvijetnjak dozvoljena je izgradnja voćarsko-vinogradarske/povrtlarske/cvječarske kućice, bunara, poljskog zahoda i ostava za smještaj mehanizacije, alata, voća, povrća i cvijeća.

Minimalna veličina parcele na kojoj se može odobriti izgradnja ovih objekata iznosi 10 ari (1000 m²). Najmanje 95 % površine parcele mora se koristiti kao obradivo zemljište (voćnjak, vinograd, povrtnjak ili cvijetnjak).

Maksimalna površina za izgradnju voćarsko-vinogradarske/povrtlarske/cvječarske kućice je 30 m². Minimalna udaljenost objekta od granice susjedne parcele je 1,0 m, a od susjedovog objekta 10,0 m. Maksimalna katnost objekta je P, s podrumom (ukoliko to hidrotehnički uvjeti dopuštaju). Dozvoljava se izgradnja nadstrešnica, tremova i pergola, koje se ne računaju u osnovne dimenzije objekta ukoliko nisu zastakljene.

Uz voćarsko-vinogradarsku/povrtlarsku/cvječarsku kućicu dozvoljena je izgradnja i ostave za smještaj voća, povrća, cvijeća, alata i mehanizacije, maksimalne površine 100 m² i katnosti P. Minimalna udaljenost objekata od granice susjedne parcele je 1,0 m, a od susjedovog objekta 10,0 m.

Staklenici i plastenici

U cilju poboljšanja poljoprivredne proizvodnje na poljoprivrednom zemljištu dozvoljena je izgradnja ili postavljanje staklenika i plastenika. Udaljenost ovakvih objekata od međnih linija je minimalno 5,0 m. Maksimalni indeks zauzetosti parcele pod plastenicima je 80 %, dok je maksimalni indeks zauzetosti parcele pod staklenicima 50 %. Parcele se mogu ograđivati transparentnom ogradom visine maksimalno 2,2 m. Ograda i stupovi ograde se postavljaju na udaljenosti od najmanje 1,0 m od međne linije.

Objekti za uzgoj gljiva

Izgradnja ovih kompleksa i objekata je usmjerena na manje kvalitetno zemljište, a sukladno normama i pravilnicima koji reguliraju ovo područje. Minimalna udaljenost svih objekata od susjednih parcela je 10,0 m. Maksimalna katnost objekata je P, s izgradnjom podruma, ukoliko to hidrološki uvjeti dozvoljavaju.

Ribnjaci

Ribnjaci se mogu graditi na poljoprivrednom zemljištu određenih katastarskih kultura: pašnjaci, tršćaci i močvare, nakon detaljnih analiza o raspoloživim količinama i kvaliteti vode i zemljišta, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za područje poljoprivrede i uz poštivanje osnovnih tehničkih uvjeta na temelju kojih ribnjak:

- mora biti zaštićen od visokih voda;
- mora raspolagati objektima i uređajima za regulaciju razine i protoka vode i objektima i uređajima koji sprečavaju prolaz ribe, mlađi i ikre u ili iz ribnjaka.

Izbor lokacije za izgradnju ribnjaka obavljati nakon prethodnih analiza raspoloživih količina i kvalitete vode, koja će se koristiti za punjenje ribnjaka.

Granice ribnjaka moraju biti obilježene vidljivim obilježjima. Ukoliko postoji mogućnost kompleks ribnjaka treba biti ograđen.

Prilikom izgradnje odvojiti okna po kategorijama u skladu s tehnologijom proizvodnje: mladičnjake, tovilišta i zimovnike. U sastavu ribnjaka moraju postojati uljevno-izljevni objekti, ustave, aeratori, hranidbene platforme i nasipi koji sprečavaju prodor vanjskih voda u kompleks ribnjaka. U okviru tehničkog dijela neophodno je osigurati posebnu prostoriju za veterinarske preglede i dnevno praćenje zdravstvenog stanja i prirasta populacije.

Dozvoljena je izgradnja poslovnih objekata iz područja trgovine na malo i ugostiteljstva.

Minimalna udaljenost objekata od susjednih parcela je 3,0 m, a maksimalna katnost je P+Pk. Minimalna širina kolskog priključka je 4 m (mogućnost priključenja na nekategoriziranu cestu).

Za uklanjanje smeća i štetnih otpadaka mora postojati uređeno mjesto ili tehnički uređaj, koji onemogućava onečišćenje ribnjaka i njegove okoline.

U kompleksu ribnjaka mogu se graditi proizvodni objekti obnovljivih izvora energije (osim vjetroparkova i solarnih panela zbog zaštite ptica), razvodna postrojenja, trafostanice 20/0,4 kV, stupne, zidane ili montažno-betonske (MBTS), uz min. udaljenost 3,0 m od ostalih objekata.

Izgradnja ribnjaka uvjetovana je izradom urbanističkog projekta, s provjerom infrastrukturne opremljenosti.

Farme i gospodarstva - objekti za uzgoj životinja

Farme i gospodarstva su radni kompleksi s objektima i prostorom za držanje i uzgoj životinja.

Dozvoljeno je držanje i uzgoj konja, goveda, ovaca i koza. Farma je gospodarstvo u kojem se drži ili uzgaja 20 i više grla kopitara, papkara (20 i više grla goveda, 150 i više grla ovaca i koza) pri čemu, uvjetno rečeno, grlo je životinja ili skup životinja mase 500 kg računajući najveću masu proizvodne kategorije.¹⁰

¹⁰ Sukladno Pravilniku o veterinarsko-sanitarnim uvjetima objekata za uzgoj i držanje kopitara, papkara, peradi i kunića („Službeni glasnik RS”, broj: 81/06)

Udaljenost farmi od građevinskog područja naselja, sportsko-rekreativnih i drugih javnih kompleksa, kao i međusobna udaljenost farmi na kojima se uzgajaju iste, odnosno različite vrste životinja, mora biti u skladu sa zakonima i pravilnicima koji reguliraju ovo područje. Ovi objekti moraju se locirati na kompaktnom i dobro ocjeditom zemljištu, po mogućnosti slabije bonitetne klase. Farme se ne smiju locirati na smjeru glavnih vjetrova koji pušu prema naseljenom mjestu. Veličinu parcele definirati u skladu s kapacitetom i vrstom proizvodnje, s tim da se mora osigurati dovoljno prostran krug farme, koji će omogućiti povezanost svih funkcionalnih dijelova.

U okviru farme treba formirati dva odvojena bloka - tehnički i proizvodni. Tehnički blok podrazumijeva izgradnju: objekata za smještaj radnika, skladišta hrane, karantenske prostorije, strojarski dio, prostorije za veterinarske preglede, miniklaonicu za prinudna klanja i dr. Neophodno je osigurati poseban prostor za uništavanje ili odlaganje uginulih životinja.

U proizvodnom dijelu nalaze se objekti za uzgoj stoke, koji moraju biti podijeljeni po kategorijama stoke - za priplodne životinje, za uzgoj pomlatka i za tov, koji predstavljaju posebne proizvodne cjeline.

U okviru tehničkog bloka mogu se graditi energetske proizvodni objekti za proizvodnju energije iz nekonvencionalnih izvora (biomasa, bioplin, geotermalna energija).

Maksimalni indeks zauzetosti zemljišta je 40 %, a maksimalni indeks izgrađenosti je 0,5. Maksimalna katnost objekata je P+Pk (odnosno usklađena s tehnološkom shemom procesa proizvodnje). Minimalna udaljenost ekonomskih objekata od granice susjedne parcele je 10,0 m. Svi objekti namijenjeni držanju i uzgoju stoke moraju biti projektirani i građeni prema normativima i standardima za izgradnju ove vrste objekata i konkretne vrste životinja, uz primjenu sanitarno-veterinarskih, higijensko-tehničkih, ekoloških, protupožarnih i drugih uvjeta. Prostor za odlaganje i zbrinjavanje stajskog gnojiva iz objekata mora biti smješten, odnosno izgrađen tako da se spriječi onečišćenje okoline, nasuprot smjeru glavnih vjetrova i mora biti udaljen minimalno 50,0 m od objekata za životinje.

Minimalna udaljenost objekata za uzgoj stoke na farmi od državne ceste prvog reda iznosi 100,0 m, od državne ceste drugog reda iznosi 50,0 m i od općinskih cesta iznosi 20,0 m.

U krugu farme, unutarne prometnice treba graditi tako da se osigura kružni tok prometa (čiste i prljave ceste). Ceste koje se koriste za dovoz životinja, hrane za životinje, čistih prostirki i opreme ne smiju se križati s cestama koje se koriste za odvoz stajskog gnojiva, otpadnih voda i leševa životinja. Povezivanje farmi s mrežom javnih prometnica osigurati pristupnom cestom odgovarajuće širine i izgrađenom od čvrstog materijala. Na ulasku u kompleks izgraditi dezinfekcijsku barijeru minimalne duljine 5,0 m i širine minimalno 3,0 m.

Ulaz u farmu mora biti pod nadzorom na kojem se obvezno vodi evidencija o ulasku i izlasku ljudi, životinja i vozila iz kruga farme. Krug farme mora biti ograđen ogradom, koja sprečava nekontrolirani ulazak ljudi i životinja.

Minimalna visina ograde je 2,0 m, a ograda i stupovi ograde se postavljaju na udaljenosti od najmanje 1,0 m od međne linije.

Obvezna je opskrba farme dovoljnom količinom vode, koja mora biti bakteriološki i kemijski ispravna. Unutar kompleksa treba osigurati vodovodnu i hidrantsku protupožarnu mrežu, kao i kanalizacijsku mrežu za prihvati i odvodnju otpadnih voda. Otpadne vode i osoka se obvezno moraju pročititi prije ispuštanja u prirodne recipijente. Također je obvezna opskrba svih objekata na farmi električnom energijom i drugim instalacijama i energentima neophodnim za nesmetano korištenje objekata, a trafostanica mora biti udaljena najmanje 3,0 m od ostalih objekata.

Izgradnja farmi uvjetovana je izradom urbanističkog projekta, s provjerom infrastrukturne opremljenosti.

Objekti za primarnu preradu i skladištenje poljoprivrednih proizvoda

Ovo su objekti za primarnu preradu (pranje, sušenje i sl.), skladištenje i čuvanje poljoprivrednih proizvoda (žitarica, industrijskog, krmnog i ljekovitog bilja, cvijeća, voća i povrća), kao i prateći i drugi slični objekti u funkciji poljoprivredne proizvodnje.

Objektima za skladištenje poljoprivrednih proizvoda i repromaterijala smatraju se sve vrste skladišta (poluotvorene i zatvorene hale, nadstrešnice, silosi, trapovi, podna skladišta, hladnjače i dr.).

Objekti u kojima se poljoprivredni proizvodi mogu primarno prerađivati su sušnice, pušnice i sl. objekti. Minimalna udaljenost ovih objekata od granice susjedne parcele je 10,0 m. Maksimalna katnost objekata je P, iznimno i više, ako to zahtijeva tehnološki proces (silosi i sl.), s izgradnjom podruma, ukoliko to hidrološki uvjeti dozvoljavaju.

Prostor za stacioniranje vozila organizirat će se ovisno od tehnologije transporta, odnosno vrste planiranih objekata za primarnu preradu, skladištenje i čuvanje poljoprivrednih proizvoda, pratećih i drugih sličnih objekata u funkciji poljoprivredne proizvodnje u okviru kompleksa.

Dozvoljena je izgradnja navedenih objekata uz primjenu higijensko-tehničkih, ekoloških, protupožarnih i drugih uvjeta i potrebnu infrastrukturnu opremljenost: pristupna cesta, elektroinstalacije, trafostanica, voda, vodonepropusna septička jama i sl.

Za izgradnju navedenih objekata za primarnu preradu i skladištenje poljoprivrednih proizvoda obvezna je izrada urbanističkog projekta.

2.1.2.3.4. Pravila građenja za objekte čija je namjena u funkciji očuvanja i promocije područja posebne namjene

Na poljoprivrednom zemljištu izvan zaštićenih područja, a u okviru područja posebne namjene, dozvoljena je izgradnja montažnih objekata čija je namjena u funkciji očuvanja površina posebne namjene, kao i zadovoljenja edukativnih, istraživačkih i turističkih aktivnosti:

- centra za posjetitelje;
- promatračnica;
- sjenica;
- nadstrešnica.

Centar za posjetitelje podrazumijeva kompleks u okviru koga su predviđene različite vrste sadržaja i aktivnosti u cilju edukacije i promocije Rezervata.

Centar za posjetitelje

U slučaju potrebe izgradnje novog centra za posjetitelje, centar se može locirati na ostalom poljoprivrednom zemljištu u okviru područja posebne namjene (površine na kojima se ne nalaze prirodna dobra, a pripadaju području posebne namjene), uz obvezu da parcela na kojoj se planira centar za posjetitelje ima pristup javnoj prometnoj površini. Obvezna je izrada urbanističkog projekta za izgradnju centra za posjetitelje, sukladno urbanističkim parametrima iz ovog Prostornog plana i pribavljenim uvjetima od nadležnih tijela, posebnih organizacija, imatelja javnih ovlasti i drugih institucija.

Prilikom izrade urbanističkog projekta za centar za posjetitelje važe sljedeća pravila uređenja i građenja, uz poštovanje svih pribavljenih uvjeta nadležnih tijela, organizacija i javnih poduzeća:

- prilikom izbora lokacije za izgradnju centra za posjetitelje neophodan je pristup javnoj prometnoj površini, a potrebno je osigurati i uvjete za priključenje na neophodnu infrastrukturu;
- u sklopu lokaliteta moguća je izgradnja sljedećih sadržaja: objekta u funkciji turizma (edukativni, izletnički), sjenica, nadstrešnica, kao i postavljanje mobilijara od drveta (stolovi, klupe) u cilju formiranja punktova na otvorenom za potrebe edukacije i prezentacije prirodnih vrijednosti (škola u prirodi, ljetna pozornica i sl.);
- planirani objekt centra za posjetitelje pozicionirati na udaljenosti od najmanje 300 m od registriranog gnijezda velike droplje;
- dozvoljena maksimalna površina planiranog objekta u funkciji turizma iznosi 100 m²;
- dozvoljena katnost objekta je maksimalno P+Pk;
- arhitektonska obrada objekta treba biti prilagođena neposrednom ambijentu i okolnom pejzažu. Dijelovi objekta, strukturalni sklop od utjecaja na oblikovanje i vizualni izgled moraju se uklopiti u okolni ambijent, uz primjenu prirodnih materijala;
- Sjenice i nadstrešnice izvesti kao slobodnostojeće, od prirodnih materijala (drvena konstrukcija, moguća trska kao krovni pokrivač), što približnije prirodnom ambijentu. Maksimalna vodoravna dimenzija objekta je 20 m², a maksimalna visina 3,5 m;
- kompleks mora biti opremljen neophodnom komunalnom infrastrukturom i sanitarno-tehničkim uređajima;
- zelene površine trebaju činiti najmanje 50 % parcele, uz primjenu autohtonih vrsta, a gdje god je to moguće sačuvati postojeću vegetaciju;
- urbanističko, arhitektonsko i pejzažno uređenje mora se uskladiti s uvjetima nadležnog zavoda za zaštitu prirode;
- režimi korištenja moraju biti takvi da osiguraju zemljište od pojave erozivnih i drugih negativnih procesa i poremećaja;
- u okviru kompleksa potrebno je osigurati dovoljan broj parkirališnih površina za očekivan broj posjetitelja i zaposleno osoblje, potrebne prometno-manipulativne površine, kao i prilaze vozilima specijalne namjene;
- objekte i površine namijenjene javnom korištenju izgraditi sukladno potrebama osoba s invaliditetom, djece i starijih osoba.

Promatračnice

Promatračnice izvesti kao slobodnostojeće, od prirodnih materijala (drvena konstrukcija, moguća trska kao krovni pokrivač), što približnije prirodnom ambijentu. Za konstrukcijske dijelove objekta mogu se koristiti metalni profili koji moraju biti obloženi prirodnim materijalom (drvo, trska). Visinu objekta odrediti sukladno namjeni i okruženju, odnosno uvjetima Upravljača.

Sjenice i nadstrešnice

Sjenice i nadstrešnice izvesti kao slobodnostojeće, od prirodnih materijala (drvena konstrukcija, moguća trska kao krovni pokrivač), što približnije prirodnom ambijentu. Maksimalna vodoravna dimenzija objekta je 20 m², a maksimalna visina 3,5 m.

2.1.3. Pravila građenja za lansirne (protugradne) stanice

Građenje objekata lansirnih (protugradnih) stanica moguće je izvan građevinskih područja naselja i građevinskog zemljišta izvan građevinskih područja naselja, na poljoprivrednom zemljištu, na temelju uvjeta definiranih ovim Prostornim planom i posebnih uvjeta nadležnog Republičkog hidrometeorološkog zavoda Srbije.

Minimalna površina za izgradnju protugradne stanice treba biti oko 10,0 m X 10,0 m. Objekt treba graditi od čvrstog standardnog materijala. Visina objekta je do 2,0 m i na njega se postavlja gromobranska zaštita. Oko objekta treba postaviti ogradu visine najmanje 2,0 m.

Izgradnja/rekonstrukcija objekata odnosno izvođenje radova na udaljenosti manjoj od 500 m od lansirne (protugradne) stanice, moguća je samo po osiguravanju posebne suglasnosti i mišljenja Republičkog hidrometeorološkog zavoda Srbije.

2.1.4. Pravila građenja u okviru površina za eksploataciju mineralnih sirovina

Nositelj odobrenja za eksploatacijsko polje i/ili eksploataciju dobiva odobrenje za izgradnju rudarskih objekata i/ili izvođenja rudarskih radova sukladno Zakonu o rudarstvu i geološkim istraživanjima („Službeni glasnik RS“, broj: 101/15 i 95/18 - dr. zakon).

Za geološka i druga istraživanja na staništima zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta potrebno je pribaviti posebne uvjete zaštite prirode.

Na području Rezervata, na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite III. stupnja, radovi i aktivnosti ograničavaju se na geološka i druga istraživanja koja nisu u suprotnosti s ciljevima očuvanja i unapređivanja prirodnih vrijednosti Rezervata, a eksploatacija mineralnih sirovina se može obavljati samo na temelju rezultata već započetih geoloških istraživanja, koja su odobrena sukladno zakonu.

Gospodarski subjekt koji vrši eksploataciju nafte i plina, kao i geotermalnih resursa, mora osigurati:

- situacijski plan eksploatacijskog polja, s naznačenjem svih istražnih i eksploatacijskih bušotina i ostalih uređaja;
- geološku kartu eksploatacijskog polja i njegove okoline, s karakterističnim geološkim profilima;
- tehnološki nacrt eksploatacije i nacrt rudarskih objekata na naftno-plinskom polju;
- strukturnu kartu s naznačenim granicama kontura ležišta;
- podatke i izvješća o bušenju, karotažnim mjerenjima, zacijevljenju, perforaciji, osvajanju i mjerenju dinamičkog i statičkog tlaka, o količinama proizvedenih fluida, plinskom faktoru i svim ostalim fizikalno-kemijskim analizama kolektora i fluida.

Izgradnja bušotinskih plinovoda i naftovoda, bušotina za eksploataciju nafte, prirodnog plina i slojnih voda, na eksploatacijskom polju na kojem se obavlja eksploatacija mineralnih sirovina i drugih geoloških resursa, može se izvoditi samo sukladno zakonu kojim se uređuje rudarstvo i odgovarajućim pravilnicima o tehničkim normativima za izgradnju ovih objekata.

Izgradnja zgrada, javnih cesta, željezničkih pruga, kanala i drugih prometnica, kao i električnih vodova visokog napona s određenim zaštitnim stupovima na eksploatacijskom polju, kao i ostalih infrastrukturnih objekata, može se odobriti po prethodno pribavljenoj suglasnosti ministarstva.

Prije izdavanja lokacijskih uvjeta koji se izdaju sukladno posebnim propisima za izgradnju objekata, potrebno je pribaviti mišljenje gospodarskog subjekta koji obavlja eksploataciju o predloženom smjeru i položaju ovih objekata na eksploatacijskom polju.

Udaljenost osi bušotine od zaštitnog pojasa plovnog kanala, željeznice, dalekovoda opće namjene, javnih objekata i stambenih zgrada, mora iznositi najmanje onoliko koliko iznosi visina tornja uvećana za 10 %.

Od ruba pojasa cesta prvog i drugog reda udaljenost osi bušotine mora iznositi najmanje 30 m, a od drugih javnih prometnica i industrijskih, šumskih i poljskih cesta najmanje 15 m. Udaljenost osi bušotine od šume određuje se ovisno od podneblja, područja, konfiguracije terena i vrste šume.

Objekti za eksploataciju nafte, zemnih plinova i slojnih voda ne smiju biti udaljeni manje od:

- 30 m - od ruba javnih objekata i stambenih zgrada;

- 10 m - od ruba pojasa, javnih prometnica i zaštitnog pojasa dalekovoda i telefonskih linija.

Uređaj s otvorenim ložištem mora biti udaljen najmanje 30 m od ruba ma kojeg postrojenja ili objekta za eksploataciju nafte, zemnih plinova i slojnih voda.

Uređaji s otvorenim ložištem (grijač vode, grijač nafte i sl.) moraju se postaviti izvan zone opasnosti od požara drugih objekata ili postrojenja.

Položaj uređaja s otvorenim ložištem treba biti takav da smjer vjetra od rudarskog objekta ili postrojenja prema tom uređaju ne bude na glavnom smjeru vjetrova u odnosnom području.

2.2. PRAVILA GRAĐENJA NA ŠUMSKOM ZEMLJIŠTU

Na šumskom zemljištu na kome se proglašuje opći interes, promjena namjene će se obavljati sukladno Zakonu o šumama.

Šumsko zemljište se velikim dijelom nalazi u okviru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, a manjim dijelom na ostalom zemljištu u području posebne namjene (površini na kojoj se ne nalaze prirodna dobra).

Na šumskom zemljištu, na staništima zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta, može se graditi, sukladno posebnim uvjetima zaštite prirode i planovima gospodarenja šumama, tehnička infrastruktura (šumske prometnice i drugi objekti koji služe za gospodarenje šumama).

Na šumskom zemljištu izvan staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta, na ostalom zemljištu u okviru područja posebne namjene, osim objekata za održavanje i korištenje šuma i tehničke infrastrukture, mogu se graditi sukladno planovima gospodarenja šumama i posebnim propisima kojima se uređuje područje divljači i lovstva:

- objekti za održavanje i korištenje šuma (šumarske kuće);
- lovačke kolibe i lovno-tehničkih objekti.

Neophodno je pridržavati se uvjeta i mjera zaštite i uređenja za staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja i za zaštitnu zonu ekoloških koridora i staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja definiranih u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, točki „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) u okviru područja posebne namjene“, „1.5. Uvjeti i mjere zaštite prirodne i kulturne baštine, okoliša i života i zdravlja ljudi“, „1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara“, „1.5.1.2. Staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja“ i „1.5.1.3. Ekološki koridori i zaštitne zone ekoloških koridora i staništa.

Ukoliko je planovima gospodarenja šumama predviđena izgradnja navedenih objekata neophodna je izrada urbanističkog projekta. Urbanistički projekt raditi sukladno posebnim propisima kojima se uređuje područje divljači i lovstva, kao i urbanističkim parametrima iz ovog Prostornog plana i pribavljenim uvjetima nadležnih tijela, organizacija i javnih poduzeća.

Šumarske kuće i lovačke kolibe je dozvoljeno graditi samo kao prizemne (P), od prirodnih materijala, uz maksimalno uklapanje u prirodno okruženje.

Maksimalna površina objekta je 100 m². Objekti moraju imati barem prostor za smještaj zaposlenika (odnosno gostiju) i toalet. Mora se osigurati: pristup objektu s javne/nekategorizirane ceste, kao i opskrba vodom, električnom energijom i odvodnja otpadnih voda. Vodoopskrba je moguća iz bunara bušenih u blizini objekta ili priključenjem na lokalni vodovod ako za to postoje tehničke mogućnosti, a prema uvjetima nadležnog distributera. Odvodnju otpadnih voda riješiti na način da se ne ugrozi okoliš, zatvorenim kanalizacijskim sustavom, upuštanjem u vodonepropusni objekt. Objekti se energijom mogu

opskrbljivati korištenjem obnovljivih izvora energije, a ako se priključuju na linijsku energetska mrežu, dozvoljeno je izvesti samo podzemni priključak prema uvjetima distributera.

Šumarske kuće i lovačke kolibe mogu se graditi pod uvjetom da se ne izazovu trajna oštećenja, onečišćenje ili na bilo koji drugi način degradiranje prirodnih dobara i okoliša.

U lovištima predvidjeti izgradnju lovno-tehničkih objekata (hranilišta, solišta, pojilišta, promatračnice, čeke itd.) ovisno od brojnog stanja divljači, u skladu s lovnom osnovom za gospodarenje lovištem, a graditi ih od prirodnih materijala i uklopiti u prirodni ambijent lovišta. Remize podizati na onim mjestima u lovištu gdje nema prirodnih površina koje mogu pružiti zaštitu divljači.

2.3. PRAVILA GRAĐENJA NA VODNOM ZEMLJIŠTU

Vodno zemljište je namijenjeno za održavanje i unapređenje vodnog režima sukladno Zakonu o vodama i aktima donesenim na temelju ovog zakona, a posebno za:

- izgradnju, rekonstrukciju i sanaciju vodnih objekata;
- održavanje korita vodotoka i vodnih objekata;
- provedbu mjera koje se odnose na uređenje vodotoka i zaštitu od štetnog djelovanja voda, uređenje i korištenje voda i zaštitu voda;
- ostale namjene utvrđene Zakonom o vodama.

Vodno zemljište može se, sukladno Zakonu o vodama i aktima donesenim na temelju tog zakona, koristiti i za:

- izgradnju i održavanje linijskih infrastrukturnih objekata;
- izgradnju i održavanje objekata namijenjenih obrani države;
- obavljanje gospodarske djelatnosti, i to: izgradnju objekata za koje se izdaje privremena građevinska dozvola u smislu zakona kojim se uređuje izgradnja objekata;¹¹
- postavljanje manjih montažnih objekata privremenog karaktera za obavljanje djelatnosti za koje se ne izdaje građevinska dozvola u smislu zakona kojim se uređuje izgradnja objekata;
- sport, rekreaciju i turizam;
- obavljanje poljoprivredne djelatnosti;
- vršenje eksploatacije mineralnih sirovina sukladno važećim zakonima.

S obzirom na to da se vodno zemljište nalazi u području posebne namjene, korištenje vodnog zemljišta se može obavljati samo sukladno Uredbi o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje” („Službeni glasnik RS”, broj: 86/18), uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara definiranih Prostornim planom (utvrđeni u dijelu Prostornog plana: poglavlje „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene”, točka „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) u okviru područja posebne namjene”, „1.5. Uvjeti i mjere zaštite prirodne i kulturne baštine, okoliša i života i zdravlja ljudi”, „1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara”) i uvjetima nadležnog zavoda za zaštitu prirode.

¹¹ Objekti za koje se izdaje privremena građevinska dozvola, a čija je izgradnja dozvoljena u okviru područja posebne namjene su: privremene prometnice i priključci, gradilišni kamp, priključci na komunalnu mrežu za potrebe građenja ili eksploatacije objekata, kao i za izvođenje istražnih radova na lokaciji, u cilju utvrđivanja uvjeta za izradu projekta za izvođenje i izmještanje postojećih instalacija

2.4. PRAVILA GRAĐENJA NA GRAĐEVINSKOM ZEMLJIŠTU

2.4.1. Pravila građenja za vikend zonu

Prostornim planom Grada Kikinde utvrđena je granica vikend zone (Zone I) u KO Mokrin.

Ovim Prostornim planom utvrđena su pravila građenja za dio vikend zone (Zone I) u KO Mokrin koja se nalazi u području posebne namjene, izvan staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

Za preostali dio vikend zone (Zone I) u KO Mokrin, prethodno utvrđene Prostornim planom Grada Kikinde, a koja se nalazi u okviru područja posebne namjene, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, definirana je nova namjena za koju su utvrđena pravila građenja za staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja (utvrđena u dijelu Prostornog plana: poglavlje „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, točka „2. Pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, „2.1. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu“, „2.1.2. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u prostornoj cjelini od utjecaja na prirodno dobro (staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, dijelovi ekoloških koridora sa zaštitnim zonama i ostalo zemljište u okviru područja posebne namjene), „2.1.2.1. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u okviru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja“).

Pravila građenja za vikend zonu u KO Mokrin, u okviru područja posebne namjene, a izvan staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja

Površina parcele na kojoj se gradi kuća za odmor ne može biti manja od 1500 m².

Na parceli se pored kuće za odmor mogu izgraditi i pomoćni objekti koji su u funkciji osnovnog objekta (ostava, garaža i sl.).

Dozvoljava se izgradnja lođa, tremova i pergola ispred i u sklopu objekta prema osunčanim prostorima i istaknutim prirodnim sadržajima. Te površine, ukoliko nisu zastakljene, ne ulaze u sastav dozvoljene površine objekata.

Ukupna korisna površina kuće za odmor može iznositi do 60 m², a pomoćnih objekata do 20 m².

Katnost kuće za odmor može biti prizemlje (P) ili prizemlje i potkrovlje (P+Pk). Površina potkrovlja može iznositi najviše 2/3 površine prizemlja. Na nagnutim terenima dozvoljena je izgradnja pomoćnih prostorija u suterenu kuće za odmor.

Svi objekti na parceli moraju imati kose krovove.

Međusobna udaljenost objekata treba osigurati relativnu izoliranost (vizualnu, zvučnu) ali ne bi trebala biti manja od 10 m.

Arhitektonska obrada objekta treba biti prilagođena neposrednom ambijentu i okolnom pejzažu. Dijelovi objekta, strukturalni sklop od utjecaja na oblikovanje i vizualni izgled (prozori, strehe, dimnjačke kape, tremovi), moraju biti u duhu arhitektonske baštine ovog područja.

Ograđivanje parcele može biti živom zelenom ogradom koja se sadi u osovini granice građevinske parcele ili transparentnom ogradom (žičano pletivo i sl., kombinirano sa zelenilom) koja se postavlja tako da stupovi ograde budu na zemljištu vlasnika ograde. Ograda se može postaviti na zidani dio čija visina ne može biti veća od 60 cm. Maksimalna visina ograde iznosi 1,40 m.

Izgradnja kuća za odmor i rekreaciju može se odvijati samo u zoni koja je planirana ovim Prostornim planom, na temelju uvjeta iz ovog Prostornog plana u slučaju kada se ne mijenja regulacija, odnosno kada parcele imaju pristup s javne površine (puta) i kada je ona u skladu s uvjetima iz ovog Prostornog plana. Ukoliko to nije slučaj, obvezna je izrada plana detaljne regulacije.

Neophodno je pridržavati se uvjeta i mjera zaštite i uređenja za zaštitnu zonu ekoloških koridora i staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja definiranih u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, točki „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) u okviru područja posebne namjene“, „1.5. Uvjeti i mjere zaštite prirodne i kulturne baštine, okoliša i života i zdravlja ljudi“, „1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara“, „1.5.1.3. Ekološki koridori i zaštitne zone ekoloških koridora i staništa.

2.4.2. Pravila građenja za zonu turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja

Prostornim planom Općine Novi Kneževac utvrđene su granice zona turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja (lokacije 15, 16, 17 i 18) u KO Novi Kneževac.

Ovim Prostornim planom utvrđena su pravila građenja za zonu turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja (lokacija 16) u KO Novi Kneževac koja se nalazi u području posebne namjene, izvan staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

Za zone turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja (lokacije 15, 17 i 18) u KO Novi Kneževac, prethodno utvrđene Prostornim planom Općine Novi Kneževac, a koje se nalaze u okviru područja posebne namjene, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, definirana je nova namjena za koju su utvrđena pravila građenja za staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja (utvrđena u dijelu Prostornog plana: poglavlje „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, točka „2. Pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, „2.1. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu“, „2.1.2. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u prostornoj cjelini od utjecaja na prirodno dobro (staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, dijelovi ekoloških koridora sa zaštitnim zonama i ostalo zemljište u okviru područja posebne namjene), „2.1.2.1. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u okviru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja“).

Pravila građenja za zonu turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja u KO Novi Kneževac, u okviru područja posebne namjene, a izvan staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta

U zoni turističko-rekreativnih sadržaja mogu se graditi sadržaji u funkciji sporta, rekreacije i različitih vidova turizma, kao što su: izletnički, sportsko-rekreativni, kulturno-manifestacijski, lovni, ekološki, etno (seoski) i tranzitni turizam, a ovisno od prirodnih i stvorenih potencijala i zahtjeva konkretne lokacije.

Dozvoljena je izgradnja sadržaja kao što su: izletišta, jahališta, golf tereni, škole u prirodi, ekološki i etno-parkovi, umjetničke kolonije, ljetne pozornice, lovački domovi, restorani, kampovi i slični sadržaji.

Kompleks mora biti opremljen neophodnom prometnom, vodnogospodarskom, energetsom i komunikacijskom infrastrukturom, a arhitektonska obrada planiranih objekata može se tretirati slobodno, s ciljem uklapanja u okolni ambijent. Sve površine namijenjene javnom korištenju moraju biti izgrađene u skladu s potrebama osoba s invaliditetom, djece i starih osoba.

Indeks zauzetosti zemljišta je maks. 50% Dozvoljena katnost objekata je najviše P+1+Pk za glavne, a P za pomoćne objekte.

Sve slobodne površine u sklopu kompleksa trebaju biti parkovski ozelenjene i hortikulturno uređene, a udio zelenih površina treba biti najmanje 30%. Parcele se mogu ograđivati transparentnom ili kombiniranom ogradom visine najviše 1,8 m.

Za turističko-rekreativne komplekse neophodna je izrada urbanističkog projekta na temelju pravila građenja iz ovog Prostornog plana, uz pribavljanje uvjeta i suglasnosti nadležnih tijela, posebnih organizacija, imatelja javnih ovlasti i drugih institucija, a ako je potrebno utvrditi novu regulaciju obvezna je izrada plana detaljne regulacije.

Neophodno je pridržavati se uvjeta i mjera zaštite i uređenja za zaštitnu zonu ekoloških koridora i staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja definiranih u poglavlju „IV. Pravila uporabe zemljišta, pravila uređenja i pravila građenja u okviru područja posebne namjene“, točki „1. Pravila uređenja i organizacije zemljišta (sa zonama zaštite) u okviru područja posebne namjene“, „1.5. Uvjeti i mjere zaštite prirodne i kulturne baštine, okoliša i života i zdravlja ljudi“, „1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara“, „1.5.1.3. Ekološki koridori i zaštitne zone ekoloških koridora i staništa.

2.5. KRITERIJI KOJIMA SE UTVRĐUJE ZABRANA GRADNJE NA ODREĐENOM PROSTORU ILI ZA ODREĐENE VRSTE OBJEKATA

2.5.1. Zaštitni pružni i infrastrukturni pojas

Zaštitni pružni pojas definiran je Zakonom o željeznici i iznosi 100,0 m s obje strane pruge, računajući od osi krajnjih kolnika. U zaštitnom pružnom pojasu mogu se graditi objekti i infrastruktura po selektivnom pristupu i uvjetima Upravljača u skladu s navedenim Zakonom.

Infrastrukturni pojas je zemljišni pojas s obje strane pruge, u širini od 25 m, mjereći od osi krajnjih kolosijeka koji funkcionalno služi za uporabu, održavanje i tehnološki razvoj kapaciteta infrastrukture.

Pružni pojas je zemljišni pojas s obje strane pruge u širini od 8 m, u naseljenom mjestu 6 m, mjereći od osi krajnjih kolosijeka, zemljište ispod pruge i zračni prostor u visini od 14 m.

U infrastrukturnom pojasu, osim u zoni pružnog pojasa, izuzetno se mogu graditi objekti koji nisu u funkciji željezničkog prometa, a na temelju izdane suglasnosti upravljača infrastrukture, koja se izdaje u formi rješenja, i ukoliko je izgradnja tih objekata predviđena urbanističkim planom lokalne samouprave koja propisuje njihovu zaštitu i o svom trošku provodi propisane mjere zaštite tih objekata.

2.5.2. Zaštitni pojas javnih cesta

Zone zaštite javnih cesta čine zaštitni pojas puta i pojas kontrolirane izgradnje, koji su definirani Zakonom o cestama. Zaštitni pojas, sa svake strane javne ceste, ima sljedeće širine:

- 1) DC II. reda 10 m;
- 2) općinske ceste 5 m.

U zaštitnom pojasu pored javne ceste izvan naselja, zabranjena je izgradnja građevinskih ili drugih objekata, kao i postavljanje postrojenja, uređaja i instalacija, osim izgradnje prometnih površina pratećih sadržaja javne kao i postrojenja, uređaja i instalacija koji služe potrebama javne ceste i prometa na javnoj cesti.

U zaštitnom pojasu može se graditi, odnosno postavljati, vodovod, kanalizacija, vrelovod, željeznička pruga i drugi sličan objekt, kao i telekomunikacijski i elektrovodovi, instalacije, postrojenja i sl., po prethodno pribavljenoj suglasnosti upravljača javne ceste.

Pojasu kontrolirane izgradnje (koji je iste širine kao i zaštitni pojas) dozvoljena je izgradnja po selektivnom načelu, sukladno donesenim planovima.

2.5.3. Zone zaštite oko vodnih objekata

Zakonom o vodama, člankom 16. definirano je što se smatra zaštitnim pojasom nasipa i kolika je njegova potrebna širina, odnosno da se sastavnim dijelom nasipa za obranu od poplava smatra zaštitni pojas sa šumom i zaštitnim zelenilom (zaštitne šume) u inundacijskom području, u širini od 50 metara pored nasipa, odvodni kanali paralelni nasipu u branjenom području, na udaljenosti od 10 m do 50 m od nožice nasipa (ovisno od karakteristika vodotoka i objekta), kao i servisne ceste u branjenom području za provedbu obrane od poplava.

Za planiranje izvođenja objekata i radova u zoni nasipa poštovati sljedeće:

- zabranjeno je na nasipima kopati i odlagati materijal i obavljati druge radnje kojima se može ugroziti stabilnost nasipa;
- nije dozvoljeno planirati izgradnju objekata koji predviđaju ukopavanje u tijelo nasipa, tj. nisu dozvoljeni nikakvi objekti i radovi kojima bi se mogla dovesti u pitanje opća stabilnost i funkcionalnost nasipa kao zaštitnog objekta od visokih voda.

U zoni obrambene linije, s nebranjene strane obrambenog nasipa poštovati sljedeće:

- u pojasu širine 10 m od branjene nožice nasipa ostaviti slobodan prostor za radno-inspekcijsku stazu i prolaz vozila i mehanizacije službe obrane od poplava i provedbe obrane od poplava. U tom pojasu nije dozvoljeno planirati izgradnju nikakvih ni podzemnih ni nadzemnih objekata, niti postavljanje ograda i slično;
- u inundacijskom pojasu nasipa na udaljenosti od 10 do 50 metara od nožice nasipa u kojem postoji, ili je planiran zaštitni pojas sa šumom i zaštitnim zelenilom, nije dozvoljeno planirati izgradnju bilo kakvih nadzemnih i podzemnih objekata, i ovaj pojas je sastavni dio obrambene linije.

Za planiranje izvođenja objekata i radova u zoni obrambene linije, s branjene strane nasipa poštovati sljedeće:

- u pojasu širine 10 m od branjene nožice nasipa ostaviti slobodan prostor za radno-inspekcijsku stazu i prolaz vozila i mehanizacije službe obrane od poplava i provedbe obrane od poplava. U tom pojasu nije dozvoljeno planirati izgradnju nikakvih ni podzemnih ni nadzemnih objekata, niti postavljanje ograda i slično;
- u pojasu od 10 m do 30 m od branjene nožice nasipa mogu se planirati pristupne ceste, parkirališni prostori i slični objekti niskogradnje, kao i sadnja niskog raslinja. Nije dozvoljeno planirati izgradnju nadzemnih objekata, postavljanje ograda, kopanje bunara, kanala i sl., niti planirati radove koji bi štetno utjecali na nasip prve obrambene linije i koji bi umanjili njegovu sigurnost s gledišta vodnog gospodarstva;
- u pojasu od 30 m do 50 m od branjene nožice nasipa moguća je izgradnja, adaptacija, dogradnja i rekonstrukcija plitko fundiranih objekata (dubine fundiranja maksimalno 1 m od postojeće kote terena). Nije dozvoljeno planirati izgradnju suterena (podruma). U ovom pojasu može se planirati postavljanje cjevovoda, kablova i druge podzemne infrastrukture (dubine rova maksimalno do 1 m od postojeće kote terena);
- na udaljenosti većoj od 50 m od branjene nožice nasipa mogu se graditi objekti, kopati bunari, rovovi, kanali i dr.;
- na visokom obalnom terenu vodotoka, tamo gdje nema nasipa, širina radno inspekcijskih staza je također 10 metara i na njima nije dozvoljeno planirati izgradnju objekata, jer su one predviđene za prolaz teške građevinske mehanizacije koja radi na održavanju vodnih objekata;

2.5.4. Zona zaštite elektroenergetskih objekata

Zaštitni pojas za nadzemne elektroenergetske vodove, s obje strane voda od krajnje faznog vodiča definiran je Zakonom o energetici i iznosi:

- 1) za naponsku razinu od 1 kV do 35 kV:
 - za gole vodiče 10 m;
 - za slabo izolirane vodiče 4 m;
 - za samonoseće kableske snopove 1 m;

2) za naponsku razinu 35 kV, 15 m.

Zaštitni pojas za podzemne vodove (kablove) iznosi:

1) za naponsku razinu od 1 kV do 35 kV, uključujući i 35 kV, 1 m.

2.5.5. Zona zaštite koridora elektroničkih komunikacijskih sustava veza

Zaštita telekomunikacijskih koridora i izgradnja infrastrukturnih i drugih objekata u blizini elektroničkih komunikacijskih koridora mora biti u skladu s Pravilnikom o zahtjevima za utvrđivanje zaštitnog pojasa za elektroničke komunikacijske mreže i pripadajućih sredstava, radio-koridora i zaštitne zone i načinu izvođenja radova prilikom izgradnje objekata („Službeni glasnik RS“, broj 16/12).

2.5.6. Zona zaštite termoenergetske infrastrukture

Transportni i bušotinski plinovod tlaka većeg od 16 bara

Zaštitni pojas plinovoda je pojas širine od 200 m s obje strane od plinovoda, računajući od osi plinovoda, u kojem drugi objekti utječu na sigurnost plinovoda.

Zaštitni pojas naseljenih zgrada je prostor u kome plinovod utječe na sigurnost tog objekta, računajući od vanjskih rubova zgrada.

Tablica 12. Širina zaštitnog pojasa naseljenih zgrada

Promjer plinovoda	Tlak 16 do 55 bara (m)
DN ≤ 150	30
150 < DN ≤ 500	30
500 < DN ≤ 1000	30

Tablica 13. Minimalna udaljenost objekata za boravak i stanovanje ljudi od plinovoda

Promjer plinovoda	Tlak 16 do 55 bara (m)
DN ≤ 150	30
150 < DN ≤ 500	30
500 < DN ≤ 1000	30

Tablica 14. Širina eksploatacijskog pojasa plinovoda

Promjer plinovoda	Tlak 16 do 55 bara (m)
Promjer plinovoda do DN 150	10 (po 5 m od osi cjevovoda)
Promjer plinovoda iznad DN 150 do DN 500	12 (po 6 m od osi cjevovoda)
Promjer plinovoda iznad DN 500 do DN 1000	15 (po 7,5 m od osi cjevovoda)

U eksploatacijskom pojasu plinovoda mogu se graditi samo objekti koji su u funkciji plinovoda.

U eksploatacijskom pojasu plinovoda ne smiju se izvoditi radovi i druge aktivnosti (postavljanje transformatorskih stanica, crpnih stanica, podzemnih i nadzemnih spremnika, stalnih mjesta za kampiranje, vozila za kampiranje, kontejnera, skladištenja silirane hrane i materijala koji se teško prevoze, kao i postavljanje ograde s temeljom i sl.) izuzev poljoprivrednih radova dubine do 0,5 m bez pismenog odobrenja operatora transportnog sustava.

U eksploatacijskom pojasu plinovoda zabranjeno je saditi drveće i drugo raslinje čiji korijeni dosežu dubinu veću od 1 m, odnosno, za koje je potrebno da se zemljište obrađuje dublje od 0,5 m.

Izgradnja novih objekata ne smije ugroziti stabilnost, sigurnost i pouzdan rad plinovoda.

Zabranjeno je iznad transportnih plinovoda graditi, kao i postavljati montažne, trajne pokretne i nepokretne objekte.

Distribucijski i bušotinski plinovod tlaka do 16 bara

Zaštitni pojas plinovoda je prostor s jedne i druge strane cjevovoda, računajući od osi cjevovoda, u kojem drugi objekti utječu na njihovu sigurnost u kojem se primjenjuju posebne mjere zaštite;

Izgradnja novih objekata ne smije ugroziti stabilnost, sigurnost i pouzdan rad plinovoda.

Ovisno od tlaka zaštitni pojas plinovoda je:

- za PE i čelične plinovode $MOR \leq 4\text{bar}$ - po 1 m od osi plinovoda na obje strane;
- za čelične plinovode $4\text{ bar} < MOP \leq 10\text{ bar}$ - po 2 m od osi plinovoda na obje strane;
- za PE plinovode $4\text{ bar} < MOP \leq 10\text{ bar}$ - po 3m od ose plinovoda na obje strane;
- za čelične plinovode $10\text{ bar} < MOP \leq 16\text{ bar}$ - po 3 m od osi plinovoda na obje strane.

U zaštitnom pojasu plinovoda ne smiju se izvoditi radovi i druge aktivnosti izuzev poljoprivrednih radova dubine do 0,5 m bez pismenog odobrenja operatora distributivnog sustava.

U zaštitnom pojasu plinovoda zabranjeno je saditi drveće i drugo raslinje čiji korijeni dosežu dubinu veću od 1 m, odnosno za koje je potrebno obrađivati zemljište dublje od 0,5 m.

Križanja cesta i pruga s plinovodom izvode se pod posebnim uvjetima koje izdaje operator distribucijskog sustava prirodnog plina.

Bušotinski naftovod

Zaštitni pojas naftovoda i produktovoda je pojas širine od 200 m s obje strane cjevovoda, računajući od osi cjevovoda, u kojem drugi objekti utječu na sigurnost naftovoda.

Zaštitni pojas naseljenih zgrada je prostor oko poslovnih i stambenih zgrada, širine 30 m, računajući od vanjskih rubova zgrada.

U pojasu širine 5 m na jednu i drugu stranu, računajući od osi naftovoda, nije dozvoljeno saditi drveće i drugo raslinje čiji korijeni dosežu dubinu veću od 1 m, odnosno, za koje je potrebno da se zemljište obrađuje dublje od 0,5 m.

U pojasu širine od 30 m lijevo i desno od osi naftovoda, nakon izgradnje naftovoda, ne mogu se graditi zgrade namijenjene za stanovanje ili boravak ljudi, bez obzira na koeficijent sigurnosti s kojim je naftovod ili produktovod izgrađen i bez obzira na to u koji je razred pojas cjevovoda svrstan.

U radnom pojasu naftovoda ne mogu se izvoditi radovi i druge aktivnosti osim poljoprivrednih radova dubine do 0,5 m bez pismenog odobrenja energetskog subjekta koji je vlasnik ili korisnik naftovoda.

U radnom pojasu naftovoda i produktovoda mogu se graditi samo objekti koji su u funkciji naftovoda.

Izgradnja novih objekata ne smije ugroziti stabilnost, sigurnost i pouzdan rad naftovoda.

Postrojenja za istraživanje i eksploataciju nafte, zemnih plinova i slojnih voda

Postrojenja za istraživanje i eksploataciju nafte, zemnih plinova i slojnih voda moraju biti zaštićena od statičkog elektriciteta prema važećim propisima. Tijekom bušenja i osvajanja i

ispitivanja bušotine, oko ušća bušotine zona opasnosti od požara mora iznositi najmanje 30 m.

Pri kasnijim rudarskim radovima (remont, obrada slojeva i sl.), oko ušća bušotine zona opasnosti od požara mora iznositi, i to za otvoren sustav, najmanje 30 m, a za zatvoren sustav najmanje 7,5 m.

Pri eksploataciji nafte i zemnih plinova, oko ušća bušotine zona opasnosti od požara mora iznositi najmanje 7,5 m za zatvoreni sustav. Pri eksploataciji nafte dubinskim crpkama, oko ušća bušotine zona opasnosti od požara mora iznositi najmanje 7,5 m za zatvoreni sustav. Oko uređaja za sabiranje i transport nafte i zemnih plinova za zatvoreni sustav, zona opasnosti od požara mora iznositi najmanje 15 m od ruba tog uređaja.

Tehničke mjere zaštite bušotina:

- udaljenost bušotine od javnih objekata i stambenih zgrada iznosi najmanje dvije visine tornja bušotine;
- Od ruba pojasa cesta prvog i drugog reda udaljenost osi bušotine mora iznositi najmanje 30 m, a od drugih javnih prometnica, šumskih i poljskih cesta najmanje 15 m.

Udaljenost bušotina računa se od središta osi bušotine, a kod ostalih objekata i postrojenja od najistaknutijeg dijela u smjeru mjerenja.

Eksploatacijsko polje

Zaštitni prostor oko eksploatacijskog polja potreban radi mogućeg proširenja polja po zahtjevu nositelja eksploatacije, i to:

- za eksploatacijska polja površine do 25 ha zaštitni prostor u širini do 10 m od odgovarajuće granice eksploatacijskog polja;
- za eksploatacijska polja površine od 25 ha do 100 ha zaštitni prostor u širini do 250 m od odgovarajuće granice eksploatacijskog polja;
- za eksploatacijska polja površine veće od 100 ha zaštitni prostor u širini do 500 m od odgovarajuće granice eksploatacijskog polja.

Radi zaštite voda i okoliša, gospodarski subjekt koji obavlja eksploataciju dužan je:

- planirati mjere kojima se sprečava ugrožavanje režima voda i okoliša, odnosno mjere rekultivacije i sanacije i osigurati izvršenje propisanih mjera;
- voditi podatke o vrstama i količinama opasnih i štetnih tvari koje koristi u obavljanju djelatnosti, odnosno voditi podatke o vrstama i količinama opasnih, štetnih i otpadnih tvari koje ispušta ili odlaže u okoliš;
- provoditi mjere i uvjete za sprečavanje ugrožavanja režima voda i okoliša sadržane u analizi utjecaja obavljanja djelatnosti na okoliš i režim voda sukladno posebnom zakonu.

Mjerama zaštite voda i okoliša osigurava se:

- neposredna kontrola provedbe propisanih mjera zaštite voda i okoliša;
- izrada planova zaštite od havarija, akcidenata i drugih nesreća;
- praćenje utjecaja obavljanja djelatnosti na režim voda i na okoliš;
- davanje prijedloga za poduzimanje mjera zaštite i unapređivanja okoliša i režima voda sukladno posebnom zakonu.

2.5.7. Zona zaštite oko lansirnih (protugradnih) stanica

Zaštitna zona oko lansirnih (protugradnih) stanica, u kojoj je ograničena izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih objekata i izvođenje radova koji mogu narušiti ispaljivanje protugradnih raketa na tučonosne oblake, prema uvjetima Republičkog hidrometeorološkog zavoda Srbije (RHMZ) je 500 m. Izgradnja/rekonstrukcija objekata odnosno izvođenje radova na udaljenosti manjoj od 500 m od lansirne stanice, moguća je samo po osiguravanju posebne suglasnosti i mišljenja RHMZS.

2.5.8. Zone zaštite strogo zaštićenih i zaštićenih vrsta i ekoloških koridora sa zaštitnim zonama

Na staništima zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta koja se nalaze izvan građevinskih područja, kao i na prirodnim staništima koja su obuhvaćena građevinskim područjem, zabranjeno je mijenjati namjenu i kulturu površina. Potrebno je pribaviti posebne uvjete zaštite prirode za sve aktivnosti, uključujući i aktivnosti održavanja i/ili održavanja prostorne cjeline.

U točki 1.5.1.3. „Ekološki koridori i zaštitne zone ekoloških koridora i staništa“ dani su uvjeti i mjere zaštite, kao i parametri na temelju kojih se utvrđuje ograničenje i zabrana građenja.

V. IMPLEMENTACIJA

1. INSTITUCIONALNI OKVIR IMPLEMENTACIJE I SUDIONICI U IMPLEMENTACIJI

Implementacija Prostornog plana predstavlja proces primjene i provedbe ciljeva i rješenja utvrđenih Prostornim planom. Realizacija ovog procesa zahtijeva definiranje sustava upravljanja prostornim razvojem (u okviru aktualnog zakonodavstva i institucionalnog ambijenta), utvrđivanje potrebnih aktivnosti, mjera i instrumenata za implementaciju, utvrđivanje prioriteta u implementaciji, kao i utvrđivanje sudionika u procesu implementacije i njihovih obveza, ovlaštenja i odgovornosti.

Upravljanje prostornim razvojem se zasniva na postojećem sustavu upravljanja u Republici Srbiji i podrazumijeva koordinirane aktivnosti različitih razina tijela državne uprave u procesu korištenja, uređenja, razvoja i zaštite planskog područja: državna razina - resorna ministarstva Vlade Republike Srbije; pokrajinska razina - resorna pokrajinska tajništva i Pokrajinska vlada i razina lokalnih samouprava (Općina Novi Kneževac, Općina Čoka i Grad Kikinda) - resorna tajništva i odjeli jedinica lokalne samouprave.

Upravljanje prostornim razvojem predstavlja proces donošenja odluka, utemeljenih na realizaciji ciljeva i rješenja utvrđenih Prostornim planom, pri čemu prioritet imaju funkcije i sadržaji od zajedničkog, javnog značaja. Primarnu odgovornost za realizaciju ovih sadržaja imaju navedena tijela državne uprave, sukladno svojoj razini, ovlastima, obvezama i odgovornostima, koje moraju biti međusobno usklađene u procesu implementacije.

Ovaj Prostorni plan predstavlja osnovu za održivi prostorni razvoj predmetnog područja, u kontekstu očuvanja prirodnih dobara i predjela od okolnih negativnih antropogenih utjecaja.

Prostorni plan daje smjernice, uvjete i pravila za očuvanje i prezentaciju prirodnih vrijednosti kroz usklađen razvoj ekološki prihvatljivih oblika ratarstva, stočarstva, lovstva, ekoturizma i sl., a sve aktivnosti su usklađene s mjerama zaštite prirode i okoliša.

Sudionici u ostvarivanju Prostornog plana u Republici Srbiji su tijela, institucije, organizacije, poduzeća i udruge na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, koja se prije svega bave zaštitom prirodnih i kulturnih dobara i prirodnih resursa, kao i razvojem gospodarstva, prvenstveno turizma, poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva.

2. SMJERNICE ZA PROVEDBU PROSTORNOG PLANA

Provedba ovog Prostornog plana prikazana je na Referalnoj karti broj 4 - Karta provedbe.

U slučaju neslaganja brojeva katastarskih čestica u tekstualnom i grafičkom dijelu Prostornog plana mjerodavan je grafički dio Prostornog plana, odnosno relevantan je broj katastarske čestice očitane u skladu s grafičkim dijelom Prostornog plana.

Prostor u okviru područja posebne namjene

Za područje posebne namjene, u najvećem dijelu, predviđena je **izravna provedba ovog Prostornog plana**.

Prostorni plan se izravno provodi u granicama područja posebne namjene na sljedeći način:

- primjenom utvrđenih pravila uređenja i građenja na poljoprivrednom, šumskom, vodnom i građevinskom zemljištu, u skladu s kojima se izdaju lokacijski uvjeti;
- izravna provedba ovog Prostornog plana uz obveznu izradu urbanističkog projekta za izgradnju sadržaja za potrebe organiziranja turističke ponude u okviru kompleksa salaša, za izgradnju objekata za primarnu preradu i skladištenje poljoprivrednih proizvoda, ribnjake, farme, za centar za posjetitelje, turističko-rekreativne komplekse u okviru zone turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja, za objekte za održavanje i korištenje šuma (šumarske kuće), lovačke kolibe i lovno-tehničke objekte i tehničku infrastrukturu (šumske prometnice i druge objekte koji služe za gospodarenje šumama).

Za izgradnju svih objekata i sadržaja koji su dozvoljeni na poljoprivrednom i građevinskom zemljištu u okviru područja posebne namjene, **ukoliko je potrebno utvrditi nove regulacijske linije, neophodna je izrada plana detaljne regulacije**.

Također, **izrada plana detaljne regulacije obvezna je u okviru voćarsko-vinogradarske zone, u KO Mokrin, za izgradnju objekata namijenjenih proizvodnji za tržište - objekata za proizvodnju vina i rakije, za sušenje i preradu voća, kao i vinskih podruma s turističkim sadržajima**, čime će se definirati planirani kompleks i na temelju toga izvršiti promjena namjene poljoprivrednog u građevinsko zemljište.

U dijelu područja posebne namjene definiranog ovim Prostornim planom (dio staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta) koji se preklapa s dijelom područja posebne namjene definiranog Prostornim planom područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise (dio zaštitne zone ekološkog koridora Tise od 0 do 500 m, odnosno dio od 200-500 m u KO Novi Kneževac), sukladno Prostornom planu područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise (tim Prostornim planom je definirano sljedeće: „u slučaju kad se ekološki koridor Tise i njegova zaštitna zona preklapaju s posebnom namjenom drugog prostornog plana čija je posebna namjena zaštita prirode, vrijedit će pravila i mjere zaštite koji se odnose na područje s većim stupnjem zaštite“), **izravno će se provoditi ovaj Prostorni plan**, odnosno primjenjivat će se pravila uređenja i građenja za staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja i za prostor u okviru zaštitnih zona ekoloških koridora koja su definirana ovim Prostornim planom.

U dijelu područja posebne namjene definiranog ovim Prostornim planom koji se preklapa s dijelom obuhvata Prostornog plana područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise (prostor izvan područja posebne namjene definiranog tim Prostornim planom) izravno će se provoditi ovaj Prostorni plan.

U dijelu područja posebne namjene definiranog ovim Prostornim planom koji se preklapa s koridorom cestovne infrastrukture državne ceste na osnovnom pravcu državne ceste I. reda br. 24 (Subotica-Zrenjanin-Kovin), primjenjivat će se uvjeti i mjere zaštite, korištenja i uređenja prostora za posebnu namjenu (koridor ceste) koji su definirani Prostornim planom područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državnog ceste I. reda br. 24 (Subotica – Zrenjanin - Kovin).

Prostorni plan Općine Novi Kneževac, Prostorni plan Grada Kikinde i Prostorni plan Općine Čoka prestaju vrijediti u dijelovima u kojima se preklapaju s područjem

posebne namjene koje je utvrđeno ovim Prostornim planom (na kojem se izravno provodi ovaj Prostorni plan). Granica područja posebne namjene definirana je u poglavlju „I. Polazne osnove za izradu prostornog plana“, točka „2. Opis granice obuhvata prostornog plana, opis granice područja posebne namjene i opis granica prostornih cjelina i podcjelina područja posebne namjene“, „2.2. Opis granice područja posebne namjene“.

Za taj prostor neophodno je usklađivanje Prostornog plana Općine Novi Kneževac, Prostornog plana Grada Kikinde i Prostornog plana Općine Čoka s ovim Prostornim planom.

Sukladno Uredbi o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“ („Službeni glasnik RS“, broj: 86/18), pri izradi planske dokumentacije nižeg reda u odnosu na ovaj Prostorni plan neophodno je korigirati i definirati trase planiranih općinskih cesta tako da ne prolaze kroz prostornu cjelinu zaštićenog područja - Rezervata.

Prostor izvan područja posebne namjene, a u okviru Prostornog plana

Za prostor izvan područja posebne namjene, a u okviru obuhvata Prostornog plana primjenjivat će se:

- Prostorni plan Općine Novi Kneževac;
- Prostorni plan Grada Kikinde i
- Prostorni plan Općine Čoka.

2.1. SMJERNICE ZA USKLAĐIVANJE PROSTORNOG PLANA OPĆINE NOVI KNEŽEVAC

Prostorni plan Općine Novi Kneževac potrebno je uskladiti s ovim Prostornim planom, u dijelu u kome se preklapa s područjem posebne namjene koje je utvrđeno ovim Prostornim planom.

Sukladno uvjetima nadležnog zavoda za zaštitu prirode, planirane zone turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja u KO Novi Kneževac i planirani ribnjak nije moguće planirati na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, imajući u vidu da je na tom prostoru zabranjeno mijenjati namjenu i kulturu površina.

Opis granica zona turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja (utvrđene Prostornim planom Općine Novi Kneževac) koje mijenjaju namjenu

Zone turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja koje se ukidaju, a nalaze se u području posebne namjene, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, u KO Novi Kneževac, su **zone turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja - lokacije 15, 17 i 18.**

Zona turističko-rekreativnih sadržaja - lokacija 15 se nalazi u KO Novi Kneževac i obuhvaća katastarske čestice 4134, 4135, 4138, 4139, 4140, 4141, 4142 i 4143, u cijelosti, ukupne površine oko **6,03 ha.**

Zona turističko-rekreativnih sadržaja - lokacija 17 se nalazi u KO Novi Kneževac i obuhvaća katastarsku česticu 4469/9, u cijelosti, ukupne površine oko **2,31 ha.**

Zona turističko-rekreativnih sadržaja - lokacija 18 se nalazi u KO Novi Kneževac i obuhvaća katastarsku česticu 4694/2, u cijelosti, površine oko **0,99 ha.**

Opis granice ribnjaka (utvrđenog Prostornim planom Općine Novi Kneževac) koji mijenja namjenu

Ribnjak koji se ukida, a nalazi se u području posebne namjene, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, u KO Novi Kneževac, obuhvaća

cijelu katastarsku česticu 4726 i dijelove katastarskih čestica 4694/3, 7768, 4724, 4694/1, 4695 i 4727, u površini od oko **30,26 ha**.

2.2. SMJERNICE ZA USKLAĐIVANJE PROSTORNOG PLANA GRADA KIKINDE

Prostorni plan Grada Kikinde potrebno je uskladiti s ovim Prostornim planom, u dijelu u kome se preklapa s područjem posebne namjene koje je utvrđeno ovim Prostornim planom.

Sukladno uvjetima nadležnog zavoda za zaštitu prirode, dio vikend zone u KO Mokrin, radnu zonu u KO Mokrin i dio ribnjaka u KO Sajan nije moguće planirati na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, imajući u vidu da je na tom prostoru zabranjeno mijenjati namjenu i kulturu površina.

Opis granice dijela vikend zone (utvrđene Prostornim planom Grada Kikinde) koji mijenja namjenu

Dio vikend zone koji se ukida, a nalazi se u području posebne namjene, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, u KO Mokrin, je sljedeći:

Početna točka opisa granice dijela vikend zone koja se ukida nalazi se na tromeđi atarske ceste, katastarska čestica 22602 i katastarskih čestica 22451 i 15761/2. Od tromeđe granica u smjeru sjevera prati istočnu i sjevernu među katastarskih čestica 22451, 15672/2 i rijekom Zlaticom, katastarska čestica 22447 do tromeđe rijeke Zlatice, atarske ceste, katastarska čestica 22603 i katastarske čestice 15823, mijenja smjer ka zapadu i prateći sjevernu među atarske ceste dolazi do tromeđe atarske ceste, katastarska čestica 22603 i katastarskih čestica 15802 i 15807. Od tromeđe granica u smjeru juga presijeca atarsku cestu, prati istočnu među atarske ceste, katastarska čestica 22606 do tromeđe atarskih cesta, katastarske čestice 22606 i 22602 i katastarske čestice 15834, skreće ka zapadu i prateći sjevernu među atarske ceste, katastarska čestica 22602 dolazi do početne točke opisa granice dijela vikend zone koja se ukida.

Površina dijela vikend zone koja se ukida iznosi oko **69,10 ha**.

Opis granice radne zone izvan naselja (utvrđene Prostornim planom Grada Kikinde) koja mijenja namjenu

Radna zona izvan naselja koja se ukida, a nalazi se u području posebne namjene, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, u KO Mokrin, obuhvaća sljedeće cijele katastarske čestice prema grafičkom prilogu iz Prostornog plana Grada Kikinde: 16474, 16475, 16476, 16477, 16478, 16479, 16480, 16481, 16482, 16483, 16484, 16485, 16486, 16487, 16488, 16489, 16490, 16491, 16492, 16493, 16494, 16495, 16496, 16497, 16498, 16499, 16500, 16501, 16502, 16503, 16504, 16505, 16506, 16507, 16508, 16509, 16510, 16511, 16512, 16513, 22663, 22661, 16451, 16452, 16453, 16454, 16455, 16456/1, 16456/2, 16457/1, 16457/2, 16457/3, 16458, 16459/1, 16459/2, 16460, 16461, 16462, 16463/1, 16464/1, 16465/1, 16466/1, 16466/2, 16467/1, 16468/1, 16469/1, 16470/1, 16471, 16472 i 16473, u površini od oko **86,73 ha**.

Opis granice dijela ribnjaka (utvrđenog Prostornim planom Grada Kikinde) koji mijenja namjenu

Dio ribnjaka koji se ukida, a nalazi se u području posebne namjene, na prostoru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, u KO Sajan, obuhvaća cijele katastarske čestice: 2248, 2260, 3634, 2259, 2258, 2257, 2256, 2255, 2955/1, 2955/2, 2954/1, 2954/2, 2953/1, 2953/2, 2952/1, 2952/2, 2983, 2982, 2984 i 2985, kao i dijelove katastarskih čestica: 3631, 3796, 3656, 3794, 3787, 2951, 3655, 2950, 3729, 2980 i 2981, u površini od oko **45,25 ha**.

2.3. SMJERNICE ZA USKLAĐIVANJE PROSTORNOG PLANA OPĆINE ČOKA

Prostorni plan Općine Čoka potrebno je uskladiti s ovim Prostornim planom, u dijelu u kome se preklapa s područjem posebne namjene, a koje je utvrđeno ovim Prostornim planom.

Sukladno uvjetima nadležnog zavoda za zaštitu prirode, odnosno Uredbi o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje” („Službeni glasnik RS”, broj: 86/18), općinsku cestu nije moguće planirati na području Rezervata, imajući u vidu da je na području cijelog Rezervata zabranjeno asfaltiranje i nasipanje cesta tvrdim materijalom.

Opis dijela općinske ceste (planiranog Prostornim planom Općine Čoka) koji mijenja namjenu

Ukida se dio planirane općinske ceste koji prolazi kroz područje posebne namjene, prostornu cjelinu zaštićenog područja - Rezervata, lokalitet „Jaroš”, u KO Jazovo.

3. PRIORITETNA PLANSKA RJEŠENJA I PROJEKTI

Zaštita predjela i prirodnih dobara

- Upravljanje staništima prilagoditi zaštiti velike droplje;
- primjena odgovarajućih agroekoloških mjera koje će osigurati opstanak i unapređivanje populacije velike droplje;
- aktivnosti na promidžbi vrijednosti zaštićenog područja;
- izrada programa prezentacije i popularizacije Rezervata i provedba aktivnosti na formiranju prepoznatljivog *branda*;
- uređenje punktova za posjetitelje i tematskih staza s kojih se sagledavaju prepoznate vrijednosti karaktera predjela;
- izrada i realizacija programa razvoja znanstvenih i obrazovnih funkcija u zaštićenom prirodnom dobru;
- formiranje informacijskog sustava za praćenje promjena u prostoru koje imaju utjecaj na karakter predjela.

Poljoprivreda i stočarstvo

- Usklađivanje poljoprivrednih aktivnosti s potrebama očuvanja velike droplje;
- očuvanje travnatih staništa razvojem ekstenzivnog stočarstva s naglaskom na održivom pašarenju autohtonim rasama stoke;
- proizvodnja zdrave hrane.

Turizam

- Razvoj ekoturizma prilagođenog uvjetima zaštite;
- kontrolirano kretanje posjetitelja;
- uključivanje lokalnog stanovništva u program edukacije.

Šumsko zemljište i zaštitni pojasevi

- Povećanje površina pod šumama i formiranje zaštitnih pojaseva zelenila sukladno uvjetima zaštite prirode na prostoru obuhvata Prostornog plana.

Prometna infrastruktura

- Rekonstrukcija/izgradnja cestovne mreže niže hijerarhijske razine: općinskih, atarskih i pristupnih cesta;
- rekonstrukcija/izgradnja infrastrukture nemotornog prometa: pješačkih i biciklističkih staza svih razina.

Vodna i komunalna infrastruktura

- Revitalizacija i održavanje optimalnog vodnog režima;
- osiguravanje odgovarajuće vodne i komunalne infrastrukture.

Elektroenergetska infrastruktura

- Rekonstrukcija/izgradnja elektroenergetske infrastrukture sukladno potrebama.

Elektronička komunikacijska infrastruktura

- Rekonstrukcija/izgradnja elektroničke komunikacijske infrastrukture sukladno novim tehnološkim zahtjevima i potrebama.

Termoenergetska infrastruktura

- Primjene novih tehnologija proizvodnje, prijenosa i distribucije energije, naročito onih koje doprinose racionalnom korištenju i štednji energije (energetska učinkovitost) i zaštiti okoliša, kao i korištenju obnovljivih izvora energije.

Zaštita nepokretnih kulturnih dobara

- Vrednovanje, očuvanje, zaštita i prezentacija nepokretnih kulturnih dobara kao razvojnog resursa;
- integralna zaštita i prezentacija kulturne baštine s prostorom posebne namjene u kojem se nalaze, što podrazumijeva usklađivanje prezentacije kulturne baštine s načelima očuvanja prirodnih vrijednosti okruženja.

Zaštita i unapređenje okoliša

- Biomonitoring na prostoru Rezervata i primjena odgovarajućih mjera, u skladu s rezultatima mjerenja zaštite;
- kontrolirana primjena pesticida i agromjera u režimu III. stupnja zaštite i okruženju zaštićenog dobra.

4. MJERE I INSTRUMENTI ZA IMPLEMENTACIJU

Upravljanje zaštitom, razvojem, uređenjem i korištenjem područja posebne namjene, temeljit će se na strateškim, razvojno-upravljačkim dokumentima (programi i planovi), izvorima financiranja, stimulativnim politikama, institucionalnoj potpori, informatičkoj, promotivno-marketingškoj, istraživačkoj i drugim potporama.

Izvori financiranja razvoja i zaštite posebne namjene prostora, ovisit će od vrste prioriternih projekata koji će se realizirati i od razina nadležnosti. Osnovne linije financiranja činit će proračunska sredstva republičke, pokrajinske i lokalne razine, kreditna sredstva fondova i banaka, kao i sudjelovanje u različitim programima Europske Unije radi korištenja sredstava iz pretprijetnih i strukturnih fondova za restrukturiranje gospodarstva i izgradnju kapitalnih objekata.

Financijsko-ekonomske mjere podrazumijevaju i sudjelovanje Općine Novi Kneževac, Općine Čoka i Grada Kikinde i jedinica lokalne samouprave iz okruženja prilikom realizacije regionalnih projekata.

Sredstva za financiranje aktivnosti mogu biti osigurana iz sredstava AP Vojvodine, Općine Novi Kneževac, Općine Čoka i Grada Kikinde, posebnih fondova, mogućih koncesionara, inozemnih donatora i sponzora, kao i sredstava zainteresiranih građana, korisnika i investitora.

Institucionalna podrška se odnosi na aktivno sudjelovanje svih subjekata, koji su navedeni kao sudionici u implementaciji. Neophodna je suradnja svih sudionika kako na okomitoj, tako i na vodoravnoj razini.

Strateška opredijeljenost Republike Srbije je da u što skorijoj budućnosti postane država kandidat za učlanjenje u Europsku Uniju (EU), što otvara mogućnosti za pristup čitavom nizu specifičnih fondova, konstituiranih upravo kao potpora prostornom razvoju, s ciljem da se unaprijede i usuglase postojeće i potencijalne prostorne strukture s europskim, te je neophodno osigurati strateške projekte kojima bi se konkuriralo za potporu iz ovih fondova.

B) GRAFIČKI DIO

V) PRILOG

Prilog - Popis propisa od značaja za izradu Prostornog plana**Popis zakona od značaja za izradu Prostornog plana**

Relevantni zakonski i podzakonski akti su:

- Zakon o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS“, broj 72/09, 81/09 - ispravak, 64/10 - US, 24/11, 121/12, 42/13 - US, 50/13 - US, 98/13 - US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - dr. zakon i 9/20),
- Pravilnik o sadržaju, načinu i postupku izrade dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja („Službeni glasnik RS“, broj 32/19);
- Zakon o zaštiti prirode („Službeni glasnik RS“, broj 36/09, 88/10, 91/10 - ispravak, 14/16, 95/18 - dr. zakon);
- Zakon o kulturi („Službeni glasnik RS“, br. 72/09, 13/16, 30/16 - ispravak i 6/20);
- Zakon o kulturnim dobrima („Službeni glasnik RS“, broj 71/94, 52/11 - dr. zakon, 52/11 - dr. zakon, 99/11 - dr. zakon i 6/20);
- Zakon o regionalnom razvoju („Službeni glasnik RS“, broj 51/09, 30/10 i 89/15-dr. zakon);
- Zakon o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije („Službeni glasnik RS“, broj 129/07, 18/16, 47/18 i 9/20-dr. zakon);
- Zakon o državnom premjeru i katastru („Službeni glasnik RS“, broj 72/09, 18/10, 65/13, 15/15 - US, 96/15, 113/17 - dr. zakon, 27/18 - dr. zakon, 41/18 - dr. zakon i 9/20 - dr. zakon);
- Zakon o postupku upisa u katastar nekretnina i vodova („Službeni glasnik RS“, broj: 41/18, 95/18, 31/19 i 15/20);
- Zakon o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik RS“, broj 129/07, 83/14-dr. zakon, 101/16 i 47/18);
- Zakon o utvrđivanju nadležnosti Autonomne Pokrajine Vojvodine („Službeni glasnik RS“, broj 99/09 i 67/12-US);
- Zakon o javnim službama („Službeni glasnik RS“, broj 42/91, 71/94 i 79/05-dr. zakon i 83/14-dr. zakon);
- Zakon o eksproprijaciji („Službeni glasnik RS“, broj 53/95, 23/01 - SUS, „Službeni list SRJ“, broj: 16/01 - SUS i „Službeni glasnik RS“, broj: 20/09 i 55/13 - US);
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Službeni glasnik RS“, broj 62/06, 65/08-dr. zakon, 41/09, 112/15, 80/17 i 95/18-dr. zakon);
- Zakon o stočarstvu („Službeni glasnik RS“, broj 41/09, 93/12 i 14/16);
- Zakon o veterinarstvu („Službeni glasnik RS“, broj 91/05, 30/10, 93/12 i 17/19-dr. zakon);
- Zakon o dobiti životinja („Službeni glasnik RS“, broj 41/09);
- Zakon o šumama („Službeni glasnik RS“, broj 30/10, 93/12, 89/15 i 95/18-dr. zakon);
- Zakon o šumama („Službeni glasnik RS“ broj 46/91, 83/92, 53/93-dr. zakon, 54/93, 60/93-ispravak, 67/93-dr. zakon, 48/94-dr. zakon, 54/96, 101/05-dr. zakon, prestao s važenjem, osim odredbi članka 9. do 20.);
- Zakon o zaštiti i održivom korištenju ribljeg fonda („Službeni glasnik RS“, broj 128/14 i 95/18-dr. zakon);
- Zakon o vodama („Službeni glasnik RS“, broj 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 i 95/18 - dr. zakon),
- Zakon o vodama („Službeni glasnik RS“, broj 46/91, 53/93, 53/93-dr. zakon, 67/93-dr. zakon, 48/94-dr. zakon, 54/96, 101/05-dr. zakon, prestao s važenjem, osim odredaba članka 81. do 96.);
- Zakon o turizmu („Službeni glasnik RS“, broj 17/19);
- Zakon o ugostiteljstvu („Službeni glasnik RS“, broj 17/19);
- Zakon o sportu („Službeni glasnik RS“, broj 10/16);
- Zakon o rudarstvu i geološkim istraživanjima („Službeni glasnik RS“, broj 101/15 i 95/18-dr. zakon);
- Zakon o cestama („Službeni glasnik RS“, broj 41/18 i 95/18-dr. zakon);
- Zakon o sigurnosti prometa na cestama („Službeni glasnik RS“ broj 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 - US, 55/14, 96/15 - dr. zakon, 9/16 - US, 24/18, 41/18, 41/18 - dr. zakon, 87/18, 23/19 i 128/20 - dr. zakon);
- Zakon o željeznici („Službeni glasnik RS“, broj 41/18);
- Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željeznice („Službeni glasnik RS“ broj 104/13, 66/15-dr. zakon, 92/15 i 113/17, prestao s važenjem osim članka 78. stavak 1. točka 5) podtočka (1));
- Zakon o interoperabilnosti željezničkog sustava („Službeni glasnik RS“, broj 41/18);
- Zakon o energetici („Službeni glasnik RS“, broj: 145/14 i 95/18 - dr. zakon);
- Zakon o energetici („Službeni glasnik RS“, broj 57/11, 80/11-ispravak, 93/12 i 124/12, prestao s važenjem, osim odredaba članka 13. stavak 1. točka 6) i stavak 2. u dijelu koji se odnosi na točku 6) i članak 14. stavak 2.);

- Zakon o elektroničkim komunikacijama („Službeni glasnik RS“, broj 44/10, 60/13-US, 62/14 i 95/18-dr. zakon);
- Zakon o zaštiti okoliša („Službeni glasnik RS, br. 135/04, 36/09, 36/09-dr. zakon, 72/09-dr. zakon, 43/11-US, 14/16, 76/18 i 95/18-dr. zakon);
- Zakon o integriranom sprečavanju i kontroli zagađivanja okoliša („Službeni glasnik RS“, broj 135/04 i 25/15);
- Zakon o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš („Službeni glasnik RS“, broj 135/04 i 88/10);
- Zakon o procjeni utjecaja na okoliš („Službeni glasnik RS“, broj 135/04 i 36/09);
- Zakon o zaštiti zraka („Službeni glasnik RS“, broj 36/09 i 10/13);
- Zakon o zaštiti od buke u okolišu („Službeni glasnik RS, broj 36/09 i 88/10);
- Zakon o zaštiti zemljišta („Službeni glasnik RS“, broj 112/15);
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik RS“, broj 107/05, 72/09-dr. zakon, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13, 45/13-dr. zakon, 93/14, 96/15, 106/15 i 113/17- dr. zakon);
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik RS“, broj: 25/19, osim odredbe članka 115. stavka 1. točke 2.) ovog zakona, koja se primjenjuje istekom 36 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona);
- Zakon o zaštiti od neionizirajućih zračenja („Službeni glasnik RS“, broj 36/09);
- Zakon o gospodarenju otpadom („Službeni glasnik RS“, broj 36/09, 88/10, 14/16 i 95/18-dr. zakon);
- Zakon o biocidnim proizvodima („Službeni glasnik RS“, broj 36/09, 88/10, 92/11 i 25/15);
- Zakon o kemikalijama („Službeni glasnik RS“ broj 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 i 25/15);
- Zakon o cjevovodnom transportu plinovitih i tekućih ugljikovodika i distribuciji plinovitih ugljikovodika („Službeni glasnik RS“, broj 104/09),
- Zakon o eksplozivnim tvarima, zapaljivim tekućinama i plinovima („Službeni glasnik RS“ broj 44/77, 45/85 i 18/89 i „Službeni glasnik RS“, broj 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 - dr. zakon i 54/15 - dr. zakon; prestao vrijediti u dijelu kojim se uređuje područje zapaljivih i gorivih tekućina i zapaljivih plinova);
- Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju izvanrednim situacijama („Službeni glasnik RS“, broj: 87/18);
- Zakon o transportu opasnog tereta („Službeni glasnik RS“, broj 88/10, članak 37. koje nastavljaju s primjenom na transport opasnog tereta u zračnom prometu, članci 66-73, članak 84. stavak 1. točka 17) i točke 24)-32) i stavak 2. članka 87. stavak 1. točka 3) i točke 11)-21) i stavak 2, kao i članak 89. točka 20) i točke 34)-53);
- Zakon o transportu opasne robe („Službeni glasnik RS“, broj: 104/16, 83/18, 95/18-dr. zakon i 10/19-dr. zakon);
- Zakon o obrani („Službeni glasnik RS“, broj 116/07, 88/09, 88/09-dr. zakon, 104/09-dr. zakon, 10/15 i 36/18);
- Zakon o zaštiti od požara („Službeni glasnik RS“, broj 111/09, 20/15, 87/18 i 87/18-dr. zakon);
- Zakon o protugradnoj obrani („Službeni glasnik RS“, broj 54/15);
- Uredba o kategorizaciji državnih cesta („Službeni glasnik RS“, broj 105/13, 119/13 i 93/15);
- Uredba o klasifikaciji voda („Službeni glasnik SRS“, broj 5/68);
- Uredba o graničnim vrijednostima emisije zagađivačkih tvari u vode i rokovima za njihovo dostizanje („Službeni glasnik SRS“, br. 67/11, 48/12 i 1/16);
- Uredba o ekološkoj mreži („Službeni glasnik RS“, broj 102/10);
- Uredba o režimima zaštite („Službeni glasnik RS“, broj 31/12);
- Uredba o utvrđivanju lokacija meteoroloških i hidroloških postaja državnih mreža i zaštitnih zona u okolini tih postaja, kao i vrste ograničenja koja se mogu uvesti u zaštitnim zonama („Službeni glasnik RS“, broj: 34/13) ;
- Uredba o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u površinskim i podzemnim vodama i sedimentu i rokovima za njihovo dostizanje („Službeni glasnik RS“, broj: 50/12) i dr.

**IZVJEŠĆE
O STRATEŠKOJ PROCJENI UTJECAJA
PROSTORNOG PLANA PODRUČJA POSEBNE
NAMJENE SPECIJALNOG REZERVATA PRIRODE
„PAŠNJACI VELIKE DROPLJE“
NA OKOLIŠ**

NOSITELJ IZRADE:

REPUBLIKA SRBIJA
AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA
POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA URBANIZAM I
ZAŠTITU OKOLIŠA

POKRAJINSKI TAJNIK

Vladimir Galić

IZVJEŠĆE
O STRATEŠKOJ PROCJENI UTJECAJA
PROSTORNOG PLANA PODRUČJA POSEBNE
NAMJENE SPECIJALNOG REZERVATA PRIRODE
„PAŠNJACI VELIKE DROPLJE“
NA OKOLIŠ

OBRAĐIVAČ :

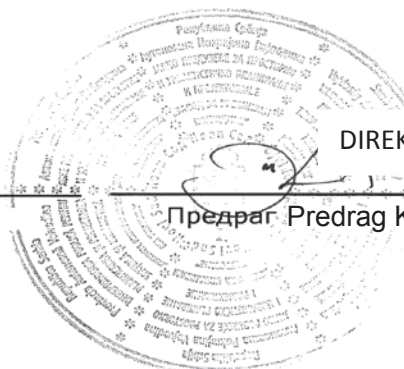
JP ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE – NOVI SAD

E-2710/1

RUKOVODITELJ TIMA

Tanja Topo, mast. inq. zašt. okoliša

DIREKTOR

Предраг Predrag Knežević, dipl. pravnik

Novi Sad, 2021. godine

RUKOVODITELJ TIMA: Tanja Topo, mast. ing. zašt. okoliša

STRUČNI TIM: mr. Ljubica Protić Eremić, dipl. ing. hort.
Tanja Topo, mast. ing. zašt. okoliša
Lana Isakov, mast. ing. arh.
mr. Vladimir Pihler, dipl. ing. arh.
Miroljub Lješnjak, dipl. ing. polj.
Zoran Kordić, dipl. ing. prometa
Branko Milovanović, dipl. ing. mel.
Zorica Sanader, dipl. ing. el.
Milan Martić, dipl. ing. strojarstva
Marina Mitrović, mast. prof. geogr.
Teodora Tomin Rutar, dipl. pravnik
Jurica Dalibor, dipl. ing. geodez.
Olivera Njegomir, dipl. matem.
Dejan Ilić, arh. tehn.
Đorđe Kljajić, geod. tehn.
Dragana Mitić, admin. tehnički tajnik
Dragana Matović, operater
Duško Đoković, kopirant

SADRŽAJ

A) TEKSTUALNI DIO

UVODNE NAPOMENE.....	1
I POLAZNI TEMELJI STRATEŠKE PROCJENE.....	2
1. POVOD, PREDMET I RAZLOG ZA IZRADU STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA PROSTORNOG PLANA	2
1.1. PRAVNI I PLANSKI TEMELJ	2
2. POLAZNE OSNOVE ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA	5
2.1. OBUHVAT I OPIS GRANICA PROSTORNOG PLANA	5
3. ODNOS S PLANOVIMA VIŠEG REDA.....	6
3.1. IZVADCI IZ PLANOVA VIŠEG REDA	6
3.1.1. Izvadak iz Prostornog plana Republike Srbije od 2010. do 2020.godine („Službeni glasnik RS“, broj: 88/10)	6
3.1.2. Izvadak iz Regionalnog prostornog plana Autonomne Pokrajine Vojvodine („Službeni list APV“, broj: 22/11)	10
3.2. IZVADCI IZ PROSTORNIH PLANOVA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE OD ZNAČAJA ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA	14
3.2.1. Izvadak iz Prostornog plana područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise („Službeni list APV“, broj: 14/15)	15
3.2.2. Izvadak iz Prostornog plana područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državne ceste I. reda broj: 24 (Subotica - Zrenjanin - Kovin) („Službeni list APV“, broj: 19/17)	16
3.3. PREGLED PLANSKE DOKUMENTACIJE LOKALNIH SAMOUPRAVA OD ZNAČAJA ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA	16
4. KRATAK PRIKAZ SADRŽAJA I CILJEVA PLANA.....	16
4.1. SADRŽAJ PLANA	16
4.2. OPŠTI I POSEBNI CILJEVI PROSTORNOG PLANA.....	20
4.2.1. Zaštita i korištenje prirodnih vrijednosti	21
4.2.2. Zaštita i korištenje prirodnih resursa	21
4.2.3. Zaštita predjela	21
4.2.4. Kulturna baština	22
4.2.5. Stanovništvo	22
4.2.6. Gospodarstvo	22
4.2.7. Infrastrukturni sustavi	22
4.2.8. Zaštita okoliša	24
5. PREGLED POSTOJEĆEG STANJA I KVALITETA OKOLIŠA NA PODRUČJU OBUHVATA PLANA	24
5.1. PRIRODNI UVJETI.....	24
5.1.1. Prirodne vrijednosti	27
5.1.1.1. Prirodna dobra	27
5.1.1.2. Prirodni resursi	29
5.1.2. Karakter predjela	31
5.1.3. Nepokretna kulturna dobra	31
5.1.4. Stanovništvo	31
5.1.5. Gospodarstvo	32
5.1.6. Infrastruktura.....	34
5.1.6.1. Prometna infrastruktura	34
5.1.6.2. Vodna komunalna infrastruktura	35
5.1.6.3. Energetska infrastruktura	35
5.1.6.4. Elektronička komunikacijska infrastruktura	36
5.1.6.5. Energetska učinkovitost.....	36
5.1.7. Elementarne nepogode i akcidentne situacije.....	36
6. NAMJENA PROSTORA U OBUHVATU PROSTORNOG PLANA.....	37

7. KARAKTERISTIKE OKOLIŠA U POJEDINIM PODRUČJIMA KOJE MOGU BITI IZLOŽENE NEGATIVNOM UTJECAJU I RAZMATRANA PITANJA I PROBLEMI OKOLIŠA U OBUHVATU PLANA I RAZLOZI ZA IZOSTAVLJANJE ODREĐENIH PITANJA I PROBLEMA IZ POSTUPKA PROCJENE	38
8. PRIKAZ PRIPREMLJENIH VARIJANTNIH RJEŠENJA (NAJPOVOLJNIJE VARIJANTNO RJEŠENJE SA STAJALIŠTA ZAŠTITE OKOLIŠA I VARIJANTNO RJEŠENJE U SLUČAJU NEREALIZIRANJA PLANA)	39
9. REZULTATI PRETHODNIH KONZULTACIJA S ZAINTERESIRANIM TIJELIMA I ORGANIZACIJAMA.....	40
II OPĆI I POSEBNI CILJEVI I IZBOR INDIKATORA	41
1. OPĆI I POSEBNI CILJEVI STRATEŠKE PROCJENE.....	42
2. IZBOR INDIKATORA STRATEŠKE PROCJENE	43
3. KOMPATIBILNOST CILJEVA STRATEŠKE PROCJENE S CILJEVIMA PLANA. 44 III PROCJENA MOGUĆIH UTJECAJA PLANA NA OKOLIŠ S OPISOM MJERA ZA SMANJENJE NEGATIVNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ	46
1. PROCJENA MOGUĆIH UTJECAJA NA OKOLIŠ 46	
2. UVJETI I MJERE ZAŠTITE, UREĐENJA I UNAPREĐENJA OKOLIŠA U CILJU SPREČAVANJA I OGRANIČAVANJA NEGATIVNIH UTJECAJA	52
2.1. MJERE ZAŠTITE ZRAKA	52
2.2. MJERE ZAŠTITE VODE.....	52
2.3. ZAŠTITA ZEMLJIŠTA	53
2.4. MJERE ZAŠTITE OD BUKE.....	54
2.5. OSTALE MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA.....	54
2.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara.....	54
2.5.1.1. Zaštićeno područje - Rezervat	54
2.5.1.2. Staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja	56
2.5.1.3. Ekološki koridori i zaštitne zone ekoloških koridora i staništa	56
2.5.1.4. Posebni uvjeti zaštite prirode	60
2.5.2. Mjere zaštite pri gospodarenju otpadom	60
2.5.3. Mjere zaštite i uređenja predjela.....	60
2.5.4. Mjere zaštite šumskog zemljišta i zaštitni pojasevi	61
2.5.5. Mjere zaštite i uređenja nepokretnih kulturnih dobara	61
2.5.6. Mjere zaštite života i zdravlja ljudi	61
2.5.7. Mjere zaštite prilikom izgradnje i eksploatacije infrastrukture	61
2.5.8. Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i akcidentnih situacija	62
2.5.9. Mjere energetske učinkovitosti izgradnje	63
2.5.10. Uređenje prostora od interesa za obranu zemlje	64
IV SMJERNICE ZA NIŽE HIJERARHIJSKE RAZINE U POSTUPKU PROCJENE UTJECAJA PLANA NA OKOLIŠ	64
1. SMJERNICE ZA IZRADU PLANSKIH DOKUMENATA	64
2. STRATEŠKE PROCJENE NA NIŽIM HIJERARHIJSKIM RAZINAMA	65
3. PROCJENE UTJECAJA PROJEKATA NA OKOLIŠ	66
V PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA I MONITORING U POSTUPKU IMPLEMENTACIJE PLANA.....	67
1. OPIS CILJEVA PLANA.....	67
2. INDIKATORI ZA PRAĆENJE STANJA OKOLIŠA.....	68
2.1. BIOMONITORING	68
2.2. MONITORING KVALITETE ZRAKA.....	69
2.3. MONITORING KVALITETE VODE	69
2.4. MONITORING KVALITETE ZEMLJIŠTA	70
2.5. MONITORING BUKE	71
3. ZAKONSKI OKVIR	71
4. PRAVA I OBVEZE NADLEŽNIH TIJELA	72
5. POSTUPANJE U SLUČAJU POJAVE NEOČEKIVANIH NEGATIVNIH UTJECAJA.....	73

VI PRIKAZ KORIŠTENE METODOLOGIJE I TEŠKOĆE U IZRADI STRATEŠKE PROCJENE.....	74
1. PRIKAZ KORIŠTENE METODOLOGIJE	74
2. TEŠKOĆE PRI IZRADI STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA PROSTORNOG PLANA NA OKOLIŠ 75	
VII PRIKAZ NAČINA ODLUČIVANJA.....	75
VIII ZAKLJUČCI O STRATEŠKOJ PROCJENI UTJECAJA PLANA NA OKOLIŠ.....	76
IX ZAVRŠNE ODREDBE.....	77

B) GRAFIČKI DIO

Redni broj	Naziv karte	Mjerilo
1.	Prostori potencijalno negativnih utjecaja na okoliš i mjere zaštite	R 1:50 000

POPIS TABLICA I SLIKA

Popis tablica

Tablica 1.	Koordinate položaja promatračnice u prostornoj podcjelini 1 Rezervata – režimu II. stupnja zaštite.....	33
Tablica 2.	Koordinate položaja promatračnica i centra za posjetitelje u prostornoj podcjelini 2 Rezervata – režimu III. stupnja zaštite	33
Tablica 3.	Namjena prostora i bilanca površina u obuhvatu Prostornog plana	37
Tablica 4.	Površine prostornih cjelina i podcjelina područja posebne namjene	37
Tablica 5.	Nazivi nadležnih institucija	40
Tablica 6.	Pregled Posebnih ciljeva strateške procjene i indikatora zaštite okoliša relevantnih za područje Prostornog plana	43
Tablica 7.	Veze između faza izrade Prostornog plana i Strateške procjene	44
Tablica 8.	Uskladivost ciljeva Prostornog plana i SPU	45
Tablica 9.	Procjena utjecaja varijantnih rješenja Prostornog plana po područjima u odnosu na ciljeve strateške procjene	47
Tablica 10.	Kriteriji za ocjenjivanje veličine utjecaja planskih rješenja.....	48
Tablica 11.	Kriteriji za ocjenjivanje prostornih razmjera utjecaja planskih rješenja	48
Tablica 12.	Ljestvica za procjenu vjerojatnosti utjecaja planskih rješenja	49
Tablica 13.	Procjena veličine utjecaja planskih rješenja po područjima u odnosu na ciljeve strateške procjene	49
Tablica 14.	Procjena prostornih razmjera planskih rješenja po područjima u odnosu na ciljeve strateške procjene	50
Tablica 15.	Procjena vjerojatnosti utjecaja planskih rješenja po područjima u odnosu na ciljeve strateške procjene	50
Tablica 16.	Vrednovanje mogućih kumulativnih i sinergijskih utjecaja područja Prostornog plana s vremenskom dimenzijom.....	51
Tablica 17.	Identifikacija mogućih kumulativnih i sinergijskih učinaka	51

Popis slika

Slika 1.	Granice Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“ s režimima zaštite.....	28
Slika 2.	Postotni odnos površina po lokalitetima u okviru Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“	29

A) TEKSTUALNI DIO

UVODNE NAPOMENE

Zakonom o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš („Službeni glasnik RS“, broj: 135/04 i 88/10) utvrđena je obveza da se strateška procjena utjecaja na okoliš vrši i za planove u području prostornog i urbanističkog planiranja. Zakonom su utvrđeni uvjeti, način i postupak vršenja procjene utjecaja planova na okoliš, u cilju osiguravanja zaštite okoliša i unapređivanja održivog razvoja, integriranjem temeljnih načela zaštite okoliša u postupak pripreme i usvajanja planskog dokumenta.

Na temelju Pokrajinske skupštinske odluke o izradi Prostornog plana područja posebne namjene Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“ („Službeni list APV“, broj: 40/19) i Odluke o izradi Strateške procjene utjecaja Prostornog plana područja posebne namjene Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“ na okoliš („Službeni list APV“, broj: 40/19) pristupilo se izradi Prostornog plana područja posebne namjene Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“ (u daljnjem tekstu: Prostorni plan) i izradi Izvješća o strateškoj procjeni utjecaja Prostornog plana područja posebne namjene Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“ na okoliš (u daljnjem tekstu: Strateška procjena).

Nositelj izrade Strateške procjene je Javno poduzeće za prostorno i urbanističko planiranje i projektiranje „Zavod za urbanizam Vojvodine“ Novi Sad.

Zakonom o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš („Službeni glasnik RS“, broj: 135/04 i 88/10) definirana su načela održivog razvoja, društvene prihvatljivosti, ekonomske opravdanosti i ekološke održivosti u smislu polaznih osnova prostornog planiranja. Odredbama članka 4. ovog zakona utvrđena su načela strateške procjene:

- održivog razvoja,
- integralnosti,
- predostrožnosti,
- hijerarhije i koordinacije,
- javnosti.

Uključivanjem uvjeta zaštite okoliša u Prostorni plan kroz instrument strateške daje se obvezujući - integralni okvir zaštite. U preventivnom smislu, svaka aktivnost je planirana, odnosno svako plansko rješenje je definirano s ciljem sprečavanja ili smanjenja negativnih utjecaja, osiguravanja racionalnog korištenja resursa, te smanjenja na minimum rizika od nezgoda i negativnih utjecaja na ljude. U postupku izrade strateške procjene ostvaruje se koordinacija između zainteresiranih tijela i organizacija, a tijekom razmatranja i usvajanja, osigurat će se sudjelovanje javnosti u postupku javnog uvida. U pripremi i izradi Prostornog plana i Strateške procjene uspostavljena je suradnja sa stručnim institucijama i organizacijama, kao i poduzećima koja imaju nadležnost na planskom području, u okviru koje su dobiveni uvjeti za izradu Prostornog plana.

Strateškom procjenom su, na temelju multidisciplinarnog načina rada, vrednovani i procijenjeni mogući značajni utjecaji na okoliš do kojih može doći implementacijom plana i dan je prijedlog mjera za smanjenje negativnih utjecaja na okoliš.

I. POLAZNE OSNOVE STRATEŠKE PROCJENE

1. POVOD, PREDMET I RAZLOG ZA IZRADU STRATEŠKE PROCJENE PROSTORNOG PLANA

Strateška procjena je proces kojim se integriraju ciljevi i načela održivog razvoja u Prostorni plan, s ciljem izbjegavanja, sprječavanja ili ograničenja negativnih utjecaja na okoliš, zdravlje ljudi, bioraznolikost, prirodna, kulturna i druga stvorena dobra.

Neposredan povod za izradu Izvješća o strateškoj procjeni utjecaja je obveza proizašla iz Odluke da se izrađuje strateška procjena utjecaja predmetnog Prostornog plana na okoliš, koja je sastavni dio Odluke o izradi Prostornog plana.

Sukladno zakonskim odredbama i praksi izrade Strateške procjene u Europi, Izvješće o strateškoj procjeni utjecaja Prostornog plana na okoliš strukturalno obrađuje:

- (1) Polazne temelje strateške procjene (ambijentalni okvir za obavljanje strateške procjene);
- (2) ciljeve i indikatore (analitički i ciljni okvir za analizu i dijagnozu stanja, definiranja problema i pronalaženja rješenja);
- (3) Stratešku procjenu utjecaja (strateška procjena utjecaja na okoliš u užem smislu);
- (4) Smjernice za niže hijerarhijske razine (utvrđivanje smjernica, strateškog i hijerarhijskog okvira za obavljanje procjena utjecaja tijekom provedbe Prostornog plana);
- (5) Program praćenja stanja okoliša (monitoring – okvir za praćenje provedbe Prostornog plana);
- (6) Korištenu metodologiju i teškoće u izradi (konceptualni i metodološki okvir korišten tijekom izrade strateške procjene);
- (7) Način odlučivanja (okvir u kome su donošene odluke, odnosno sudjelovanje javnosti u postupku strateške procjene);
- (8) Zaključna razmatranja i napomene (sintezni okvir strateške procjene s vizijom za provedbu i unapređenja strateške procjene).

U Odluci su navedena pitanja i problemi kao i razlozi za izradu Strateške procjene. Odluka je sastavni dio dokumentacijske osnove za izradu Prostornog plana.

1.1. PRAVNI I PLANSKI TEMELJ

Pravni temelj za izradu Prostornog plana i Strateške procjene predstavljaju Pokrajinska skupštinska odluka o izradi Prostornog plana područja posebne namjene Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“ („Službeni list APV“, broj: 40/19) i Odluka o izradi Strateške procjene utjecaja Prostornog plana područja posebne namjene Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“ na okoliš („Službeni list APV“, broj: 40/19).

Odredbama Zakona o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš („Službeni glasnik RS“, broj: 135/04 i 88/10) uspostavljena je obveza izrade strateške procjene utjecaja za prostorne planove. Na temelju članka 22. stavka 2. Zakona o planiranju i izgradnji strateška procjena utjecaja na okoliš je sastavni dio Prostornog plana.

Zakonski okvir:

- Zakon o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS“, broj: 72/09, 81/09 - ispravak, 64/10 - US, 24/11, 121/12, 42/13 - US, 50/13 - US, 98/13 - US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - dr. zakon i 9/20);
- Pravilnik o sadržaju, načinu i postupku izrade dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja („Službeni glasnik RS“, broj 32/19);

- Zakon o zaštiti prirode („Službeni glasnik RS“, broj 36/09, 88/10, 91/10 - ispravak, 14/16, 95/18 - dr. zakon);
- Zakon o kulturi („Službeni glasnik RS“, br. 72/09, 13/16, 30/16 - ispravak i 6/20);
- Zakon o kulturnim dobrima („Službeni glasnik RS“, broj 71/94, 52/11 - dr. zakon, 52/11 - dr. zakon, 99/11 - dr. zakon i 6/20);
- Zakon o regionalnom razvoju („Službeni glasnik RS“, broj 51/09, 30/10 i 89/15 - dr. zakon);
- Zakon o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije („Službeni glasnik RS“, broj 129/07, 18/16, 47/18 i 9/20-dr. zakon);
- Zakon o državnom premjeru i katastru („Službeni glasnik RS“, broj 72/09, 18/10, 65/13, 15/15 - US, 96/15, 113/17 - dr. zakon, 27/18 - dr. zakon i 9/20 - dr. zakon);
- Zakon o postupku upisa u katastar nekretnina i vodova („Službeni glasnik RS“, broj: 41/18, 95/18, 31/19 i 15/20);
- Zakon o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik RS“, broj: 129/07, 83/14-dr. zakon, 101/16 i 47/18);
- Zakon o utvrđivanju nadležnosti Autonomne Pokrajine Vojvodine („Službeni glasnik RS“, broj 99/09 i 67/12-US);
- Zakon o javnim službama („Službeni glasnik RS“, broj 42/91, 71/94 i 79/05-dr. zakon i 83/14-dr. zakon);
- Zakon o eksproprijaciji („Službeni glasnik RS“, broj 53/95, 23/01-SUS, „Službeni list SRJ“, broj 16/01-SUS i „Službeni glasnik RS“ broj 20/09 i 55/13-US);
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Službeni glasnik RS“, broj: 62/06, 65/08-dr. zakon, 41/09, 112/15, 80/17 i 95/18-dr. zakon);
- Zakon o stočarstvu („Službeni glasnik RS“, broj 41/09, 93/12 i 14/16);
- Zakon o veterinarstvu („Službeni glasnik RS“, broj: 91/05, 30/10, 93/12 i 17/19 - dr. zakon);
- Zakon o dobrobiti životinja („Službeni glasnik RS“, broj 41/09);
- Zakon o šumama („Službeni glasnik RS“, broj 30/10, 93/12, 89/15 i 95/18-dr. zakon);
- Zakon o šumama („Službeni glasnik RS“ broj 46/91, 83/92, 53/93-dr. zakon, 54/93, 60/93-ispravak, 67/93-dr. zakon, 48/94-dr. zakon, 54/96, 101/05-dr. zakon, prestao s važenjem, osim odredbi članka 9. do 20.);
- Zakon o zaštiti i održivom korištenju ribljeg fonda („Službeni glasnik RS“, broj 128/14 i 95/18-dr. zakon);
- Zakon o vodama („Službeni glasnik RS“, broj: 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 i 95/18 - dr. zakon),
- Zakon o vodama („Službeni glasnik RS“, broj 46/91, 53/93, 53/93-dr. zakon, 67/93-dr. zakon, 48/94-dr. zakon, 54/96, 101/05-dr. zakon, prestao s važenjem, osim odredaba članka 81. do 96.);
- Zakon o turizmu („Službeni glasnik RS“, broj 17/19);
- Zakon o ugostiteljstvu („Službeni glasnik RS“, broj 17/19);
- Zakon o sportu („Službeni glasnik RS“, broj 10/16);
- Zakon o rudarstvu i geološkim istraživanjima („Službeni glasnik RS“, broj 101/15 i 95/18-dr. zakon);
- Zakon o cestama („Službeni glasnik RS“, broj 41/18 i 95/18-dr. zakon);
- Zakon o sigurnosti prometa na cestama („Službeni glasnik RS“ broj: 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 - US, 55/14, 96/15 - dr. zakon, 9/16 - US, 24/18, 41/18, 41/18 - dr. zakon, 87/18, 23/19 i 128/20 - dr. zakon);
- Zakon o željeznici („Službeni glasnik RS“, broj 41/18);
- Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željeznice („Službeni glasnik RS“ broj: 104/13, 66/15 - dr. zakon, 92/15 i 113/17, prestao vrijediti osim članka 78. stavka 1. točke 5) podtočke (1));
- Zakon o interoperabilnosti željezničkog sustava („Službeni glasnik RS“, broj 41/18);
- Zakon o energetici („Službeni glasnik RS“, broj: 145/14 i 95/18 - dr. zakon);
- Zakon o energetici („Službeni glasnik RS“, broj: 57/11, 80/11 - ispravak, 93/12 i 124/12, prestao s važenjem, osim odredaba članka 13. stavka 1. točke 6) i stavka 2. u dijelu koji se odnosi na točku 6) i članak 14. stavak 2.);

- Zakon o elektroničkim komunikacijama („Službeni glasnik RS“, broj: 44/10, 60/13-US, 62/14 i 95/18 - dr. zakon);
- Zakon o zaštiti okoliša („Službeni glasnik RS, br. 135/04, 36/09, 36/09-dr. zakon, 72/09-dr. zakon, 43/11-US, 14/16, 76/18 i 95/18-dr. zakon);
- Zakon o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja okoliša („Službeni glasnik RS“, broj: 135/04 i 25/15);
- Zakon o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš („Službeni glasnik RS“, broj: 135/04 i 88/10);
- Zakon o procjeni utjecaja na okoliš („Službeni glasnik RS“, broj: 135/04 i 36/09);
- Zakon o zaštiti zraka („Službeni glasnik RS“, broj 36/09 i 10/13);
- Zakon o zaštiti od buke u okolišu („Službeni glasnik RS“, broj: 36/09 i 88/10);
- Zakon o zaštiti zemljišta („Službeni glasnik RS“, broj 112/15);
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik RS“, broj: 107/05, 72/09 - dr. zakon, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13, 45/13 - dr. zakon, 93/14, 96/15, 106/15 i 113/17 - dr. zakon);
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik RS“, broj: 25/19, osim odredbe članka 115. stavka 1. točke 2.) ovog zakona, koja se primjenjuje istekom 36 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona);
- Zakon o zaštiti od neionizirajućih zračenja („Službeni glasnik RS“, broj 36/09);
- Zakon o gospodarenju otpadom („Službeni glasnik RS“, broj 36/09, 88/10, 14/16 i 95/18 - dr. zakon);
- Zakon o biocidnim proizvodima („Službeni glasnik RS“, broj: 36/09, 88/10, 92/11 i 25/15);
- Zakon o kemikalijama („Službeni glasnik RS“ broj 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 i 25/15);
- Zakon o cjevovodnom transportu plinovitih i tekućih ugljikovodika i distribuciji plinovitih ugljikovodika („Službeni glasnik RS“, broj: 104/09),
- Zakon o eksplozivnim tvarima, zapaljivim tekućinama i plinovima („Službeni glasnik RS“, broj: 44/77, 45/85 i 18/89 i „Službeni glasnik RS“, broj 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 - dr. zakon i 54/15 - dr. zakon; prestao vrijediti u dijelu kojim se uređuje područje zapaljivih i gorivih tekućina i zapaljivih plinova);
- Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju izvanrednim situacijama („Službeni glasnik RS“, broj: 87/18);
- Zakon o transportu opasnog tereta („Službeni glasnik RS“, broj 88/10, članak 37. koje nastavljaju s primjenom na transport opasnog tereta u zračnom prometu, članci 66-73, članak 84. stavak 1. točka 17) i točke 24)-32) i stavak 2, članka 87. stavak 1. točka 3) i točka 11)-21) i stavak 2, kao i članak 89. točka 20) i točke 34)-53);
- Zakon o transportu opasne robe („Službeni glasnik RS“, br. 104/16, 83/18, 95/18 - dr. zakon i 10/19 - dr. zakon);
- Zakon o obrani („Službeni glasnik RS“, broj 116/07, 88/09, 88/09 - dr. zakon, 104/09 - dr. zakon, 10/15 i 36/18);
- Zakon o zaštiti od požara („Službeni glasnik RS“, broj 111/09, 20/15, 87/18 i 87/18 - dr. zakon);
- Zakon o protugradnoj obrani („Službeni glasnik RS“, broj 54/15);
- Uredba o kategorizaciji državnih cesta („Službeni glasnik RS“, broj 105/13, 119/13 i 93/15);
- Uredba o klasifikaciji voda („Službeni glasnik SRS“, broj 5/68);
- Uredba o graničnim vrijednostima emisije zagađivačkih tvari u vode i rokovima za njihovo dostizanje („Službeni glasnik SRS“, br. 67/11, 48/12 i 1/16);
- Uredba o ekološkoj mreži („Službeni glasnik RS“, broj 102/10);
- Uredba o režimima zaštite („Službeni glasnik RS“, broj 31/12);
- Uredba o utvrđivanju lokacija meteoroloških i hidroloških postaja državnih mreža i zaštitnih zona u okolini tih postaja, kao i vrste ograničenja koja se mogu uvesti u zaštitnim zonama („Službeni glasnik RS“, broj: 34/13) ;
- Uredba o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u površinskim i podzemnim vodama i sedimentu i rokovima za njihovo dostizanje („Službeni glasnik RS“, broj: 50/12) i dr.

Dokumenti relevantni za prostorno planiranje su strategije razvoja pojedinih područja donesene na državnoj i pokrajinskoj razini. U ovaj Prostorni plan ugrađene su smjernice i strateške opredijeljenosti iz sljedećih dokumenata:

- Strategija poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Srbije za razdoblje 2014. - 2024. godine („Službeni list RS“, broj: 85/14);
- Strategija sigurnosti cestovnog prometa Republike Srbije za razdoblje od 2015. do 2020. godine („Službeni list RS“, broj: 64/15);
- Strategija razvoja vodenog prometa Republike Srbije od 2015. do 2025. godine („Službeni list RS“, broj: 3/15 i 66/20);
- Strategija razvoja turizma Republike Srbije za razdoblje od 2016. do 2025. godine („Službeni glasnik RS“, broj: 98/16);
- Marketing strategija turizma u Vojvodini („Službeni glasnik APV“, broj: 6/10);
- Strategija bioraznolikosti Republike Srbije za razdoblje od 2011. do 2018. godine („Službeni glasnik RS“, broj: 13/11);
- Nacionalna strategija održivog korištenja prirodnih resursa i dobara („Službeni glasnik RS“, broj: 33/12);
- Nacionalni program zaštite okoliša („Službeni glasnik RS“, broj: 12/10).

Usporedno s izradom Prostornog plana pripravljena je i dokumentacijska osnova planskog dokumenta, koja se sastoji od pristiglih uvjeta i mišljenja nadležnih tijela i organizacija, studija itd.

Prostorni plan je urađen u Geografskom informacijskom sustavu (u daljnjem tekstu: GIS) - okruženju, što omogućava jednostavniju razmjenu podataka za obuhvaćeno područje i učinkovitiju kontrolu provedbe Prostornog plana.

Značaj izrade Strateške procjene je u tome što se obrađuju utjecaji šireg značaja - kumulativni i društveni učinci, utvrđuje hijerarhijski okvir za daljnju provedbu postupka i aktivnosti zaštite okoliša na planskom području i omogućava se provjera strateških opredijeljenosti i planskih rješenja.

U proceduralnom smislu, strateška procjena utjecaja na okoliš je postupak kojim se osigurava odgovarajuća i optimalna zaštita okoliša tijekom izrade planskog dokumenta.

Uključivanjem uvjeta zaštite okoliša u Prostorni plan kroz instrument strateške procjene, daje se obvezujući integralni okvir zaštite, realizacijom kroz odgovarajuće međusektorske planove, programe i projekte.

2. POLAZNE OSNOVE ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA

2.1. OBUHVAT I OPIS GRANICA PROSTORNOG PLANA

Na temelju članka 34. Pravilnika o sadržaju, načinu i postupku izrade dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja, Odlukom o izradi prostornog plana područja posebne namjene, definirana je granica planskog područja kao preliminarna, a konačna granica planskog područja definirana je Nacrtom Prostornog plana.

Prostornog plan obuhvaća dijelove općina Novi Kneževac, Čoka i Grada Kikinde, odnosno sljedeće katastarske općine: Srpski Krstur, Novi Kneževac i Bañatsko Aranđelovo (Općina Novi Kneževac), Vrbica, Crna Bara, Jazovo i Ostojićevo (Općina Čoka), Mokrin i Sajan (Grad Kikinda).

Posebnu namjenu prostora zbog koje se izrađuje ovaj Prostorni plan, odnosno područje posebne namjene, čini prostorna cjelina zaštićenog područja - Specijalni rezervat prirode „Pašnjaci velike droplje“ (u daljnjem tekstu: Rezervat) koji se sastoji iz tri lokaliteta - „Jaroš“, „Siget“ i „Kočovat“ - i prostorna cjelina od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro.

Ovim Prostornim planom, pored granice obuhvata Prostornog plana, definirana je granica obuhvata područja posebne namjene, granice cjelina i podcjelina posebne namjene (Referalna karta broj 1.).

Područje posebne namjene obuhvaća dvije prostorne cjeline značajne za očuvanje bioraznolikosti: prostornu cjelinu zaštićenog područja - Rezervata i prostornu cjelinu od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro (staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, dijelovi ekoloških koridora sa zaštitnim zonama i ostalo zemljište u okviru područja posebne namjene¹).

U okviru prostorne cjeline Rezervata, koju čine tri međusobno razdvojena lokaliteta, Jaroš, Kočovat i Siget, definirane su prostorne podcjeline - režimi zaštite II. i III. stupnja (Pregledna karta br. 1. „Obuhvat Prostornog plana s prostornim cjelinama i podcjelinama područja posebne namjene“).

Ukupna površina obuhvata Prostornog plana iznosi oko 20019,0 ha, a površina područja posebne namjene obuhvaća 16692,0 ha.

3. ODNOS S PLANOVIMA VIŠEG REDA

Pri izradi Prostornog plana uvažene su obveze, uvjeti i smjernice iz:

- Prostornog plana Republike Srbije od 2010. do 2020. godine („Službeni glasnik RS“, broj: 88/10);
- Regionalnog prostornog plana Autonomne Pokrajine Vojvodine („Službeni list APV“, broj: 22/11).

Pri izradi Prostornog plana sagledani su i:

- Prostorni plan područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise („Službeni list APV“, broj: 14/15) i
- Prostorni plan područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državne ceste I. reda broj 24 (Subotica - Zrenjanin - Kovin) („Službeni list APV“, broj: 19/17).

3.1. IZVADCI IZ PLANOVA VIŠEG REDA

3.1.1. Izvadak iz Prostornog plana Republike Srbije od 2010. do 2020. godine („Službeni glasnik RS“, broj: 88/10)

Prostornim planom Republike Srbije od 2010. do 2020. godine (u daljnjem tekstu: PPRS) utvrđene su dugoročne osnove organizacije, uređenja, korištenja i zaštite prostora Republike Srbije u cilju usuglašavanja ekonomskog i društvenog razvoja s prirodnim, ekološkim i kulturnim potencijalima i ograničenjima na njezinom teritoriju. Utvrđeno je da će se razvoj, zaštita i uređenje zaštićenih prirodnih dobara obavljati na temelju prostornih planova područja posebne namjene. PPRS-om su utvrđeni ključni prioriteti, nadležnosti i ciljevi prostornog razvoja Republike Srbije.

Bioraznolikost: Osnovni cilj i načelo zaštite bioraznolikosti je održivo korištenje bioloških resursa.

Koncept razvoja zaštite bioraznolikosti Republike Srbije će se temeljiti na: zaštiti bioraznolikosti kroz sustav zaštite prirode u okviru zaštićenih prirodnih dobara; zaštiti velikog broja pojedinačnih divljih biljnih i životinjskih vrsta; uspostavi tzv. „ekološke mreže“.

¹Kategorija „ostalo zemljište u okviru područja posebne namjene“ se odnosi na površine na kojima se ne nalaze prirodna dobra, a pripadaju području posebne namjene

Prirodna baština: Osnovni cilj zaštite i održivog korištenja prirodne baštine je očuvanje i unaprjeđenje bioraznolikosti, vrijednosti geobaštine i predjela i razvoj javnih funkcija zaštićenih područja, prvenstveno u području znanstvenoistraživačkog i obrazovnog rada, kulture, sporta i rekreacije; održivi razvoj zaštićenih područja i ostvarenje dobrobiti lokalnih zajednica kroz plansko, kontrolirano i ograničeno korištenje prirodnih resursa i prostora kao građevinske kategorije, razvoj turizma i poljoprivrede; povezivanje nacionalnog s međunarodnim sustavom zaštite prirode.

Koncept zaštite, uređenja i korištenja prirodne baštine temelji se na povećanju ukupne površine pod zaštitom u planskom razdoblju, uspostavi nacionalne ekološke mreže i prepoznavanju područja za europsku ekološku mrežu NATURA 2000, kao i izgradnji učinkovitog sustava upravljanja područjima koja su obuhvaćena navedenim mrežama.

Zaštita, uređenje i razvoj predjela: Koncept predjela kao cjeline u PPRS, postavljen je kao okosnica razrade zaštite i uređenja predjela Srbije. Tako su predjeli na teritoriju Srbije, u odnosu na stupanj i tip modifikacije, dominantne procese koji kontroliraju dani prostor i karakter utjecaja čovjeka na predjel, podijeljeni na prirodne i kulturne predjele, a kulturni na urbane i ruralne. Osnovni cilj zaštite, uređenja i razvoja predjela Srbije je očuvanje i unaprjeđenje karaktera predjela, kao čimbenika koji utječe na kvalitetu života stanovništva i stvara temelje razvoja. Osnovni cilj zaštite, uređenja i razvoja predjela su raznovrsni, visoko kvalitetni i odgovarajuće korišteni predjeli i fizički uređena za život i boravak, prijatna ruralna i urbana naselja i gradovi, razvijenog identiteta, utemeljenog na poštovanju i afirmaciji prirodnih i kulturnih vrijednosti.

Zaštita i održivo korištenje kulturne baštine: Osnovni cilj je da se kulturna baština artikulira kao razvojni resurs, zaštititi, uredi i koristi na način koji će doprinijeti uspostavi regionalnog i lokalnog identiteta sukladno europskim standardima zaštite.

Turizam: Osnovni cilj prostornog razvoja turizma je ostvarivanje koncepta održivog razvoja turizma, kao i zaštita i uređenje turističkih prostora, uz optimalno zadovoljavanje prostorno-ekoloških i kulturnih potreba nacionalne i lokalne razine.

Operativni ciljevi prostornog razvoja turizma su: kompletiranje i zaokruživanje cjelogodišnje turističke ponude; rezervacija, zaštita i aktiviranje novih turističkih proizvoda; jačanje postojećih turističkih proizvoda; izgradnja turističke infrastrukture i unaprjeđenje sustava turističke signalizacije, kao i informatička i istraživačka potpora razvoju turizma.

Poljoprivredno zemljište: Osnovni cilj zaštite poljoprivrednog zemljišta je očuvanje ekosustavnih, agroekoloških, ekonomskih, pejzažnih, sociokulturnih i drugih važnih funkcija, usporedo s unaprjeđivanjem prostorno-heterogenih uvjeta za proizvodnju kvalitetnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.

Šume i šumsko zemljište i lovno gospodarenje: Osnovni cilj upravljanja šumama u šumskim područjima je održivo (trajno) gospodarenje šumama, što podrazumijeva upravljanje i korištenje šuma i šumskog zemljišta na način i u takvom stupnju da se očuva bioraznolikost, a produktivnost, obnova, vitalnost i potencijal šuma da se dovedu na razinu kojom bi se zadovoljile odgovarajuće ekološke, ekonomske i društvene potrebe i današnje i budućih generacija, kako na lokalnoj, tako i na nacionalnoj razini, vodeći računa da se pri tom ne ugroze i oštete neki drugi ekosustavi.

Održivo *lovno gospodarjenje* podrazumijeva gospodarjenje resursima populacija divljači na način i u opsegu kojim se trajno održava i unapređuje vitalnost populacije divljači, proizvodna sposobnost staništa i bioraznolikost, čime se postiže ispunjavanje ekoloških, ekonomskih i društvenih funkcija lovstva, održavajući njihov potencijal radi zadovoljenja potreba i težnji sadašnjih i budućih generacija.

Vode i vodno zemljište: Osnovni cilj je integralno uređenje, zaštita i korištenje voda na području Republike Srbije, tretiranog kao jedinstveni vodnogospodarski prostor. Bazno polazište za izbor strateških rješenja za razvoj vodnogospodarstvene infrastrukture je da ona moraju biti potpuno usklađena s Direktivom o vodama EU.

Demografija: Osnovni dugoročni cilj demografskog razvoja je ublažavanje negativnih tendencija, koje bi se ostvarilo kroz porast razina plodnosti i pozitivnu migracijsku bilancu i dostizanje razine proste obnove stanovništva (stacionarne populacije).

Prometna infrastruktura: u ovom području PPRS je utvrdio prometne kapacitete koji se odnose i na prostor u obuhvatu Prostornog plana.

U okviru koncepta cestovnog prometa planirane su određene aktivnosti na sljedećim cestovnim pravcima:

- državna cesta I. reda (M-24)², Subotica - E-75 - (neizgrađena dionica) - Senta - Čoka - Kikinda - Zrenjanin - Kovačica - Pančevo - Kovin - most na Dunavu - (Smederevo).

Planska rješenja obuhvaćaju aktivnosti na cestovnim pravcima i cestovnoj infrastrukturi regionalnog (ili više regionalnog) značaja i mogu predstavljati prioritetnu aktivnost u okviru tih teritorijalnih cjelina uz suglasnost nadležnih republičkih institucija.

Na već izgrađenim dionicama navedenih cestovnih pravaca bit će provedena rehabilitacija i rekonstrukcija, koje podrazumijevaju skup mjera (intervencija) u cilju podizanja razine kvalitete prometnice i podizanja razine prometne usluge, sukladno utvrđenom rangu ceste.

U okviru koncepta razvoja *željezničke mreže* Srbije na području obuhvata Prostornog plana planira se revitalizacija ovih pruga u cilju povećanja dostupnosti ovim prostorima i zadržavanje koridora svih prethodno ukinutih pruga s ciljem obnove uz prethodno utvrđenu opravdanost.

Konceptom *zračnog prometa* u okviru gravitacijskog područja ovog prostora egzistirat će zračna luka u Zrenjaninu (Ečka), dok će i dalje osnovni kapacitet u prijevozu putnika i CARGO prometa za ovaj dio Vojvodine biti zračna luka „Nikola Tesla“ u Beogradu.

Vodno gospodarstvo i vodnogospodarstvena infrastruktura: Predmetni prostor pripada regionalnom sustavu gornje Tise za vodoopskrbu. Za vodoopskrbu ove regije predviđene su, pored postojećih lokalnih izvorišta i prerađene riječne vode Tise. S obzirom na kvalitetu voda ove rijeke, posebna pažnja se mora posvetiti načinu pročišćavanja ovih voda.

Ovom sustavu pripadaju naselja u općinama Subotica, Kanjiža, Novi Kneževac, Senta, Čoka, Ada, Kikinda i Nova Crnja. Alternativna rješenja vezana su za dovodjenje voda s veće udaljenosti. Podrazumijeva se ostvarenje međudržavne suradnje, kojom bi se kvaliteta riječne vode Tise popravila ili barem zadržala na sadašnjoj razini.

² Donesena je Uredba o kategorizaciji državnih cesta i sukladno tekstu je napravljena paralela s postojećim DC: M-24 je DC I.b reda br. 11, M-22 (E-75) je DC I.a reda br. 1

Predmetni prostor pripada Banatskom regionalnom sustavu korištenja, uređenja i zaštite riječnih voda. Na prostoru Banata osnovnu hidrološku mrežu čine konturni vodotoci Dunav i Tisa s riječnim akumulacijama uzvodno od brana „Đerdap 1“ na Dunavu i „Bečej“ na Tisi, banatski vodotoci: Zlatica, Stari Begej, Tamiš, Brzava, Karaš i Nera, zatim banatski dio višenamjenskog regionalnog hidrosustava „DTD“ i „Nadela“, spojni kanal između Dunava i Tamiša „Karašac“, sustav hidrotehničkih objekata „Donji Tamiš“, kao i zaštitni sustav od uspora HE „Đerdap 1“, koji su svi međusobno vodnorožimski usuglašeni.

Energetska infrastruktura: Osnovni cilj razvoja energetske infrastrukture je aktivno sudjelovanje Republike Srbije u planiranju i izgradnji strateške-regionalne i paneuropske energetske infrastrukture za prijenos električne energije i transport nafte i plina iz novih izvora opskrbe, uključujući i hitnu izgradnju podzemnog skladišta plina u Republici Srbiji, sve u cilju pouzdane i sigurne opskrbe potrošača.

Osnovni prioritet razvoja energetike je tehnološka modernizacija svih energetskih objekata, infrastrukturnih sustava i izvora, u svim sektorima (nafte, plina, sektor elektroenergetike s prijenosnim sustavom i distribucijskim sustavom). Razvoj distribucijske mreže odvijat će se sukladno strategiji razvoja energetike i programima razvoja nadležnih poduzeća.

U narednom planskom razdoblju potrebno je stimulirati razvoj i korištenje obnovljivih izvora energije (OIE), čime će se znatno utjecati na poboljšanje životnog standarda i zaštitu i očuvanje prirodne sredine i okoliša.

Elektroenergetska infrastruktura: Opći cilj razvoja elektroenergetske infrastrukture je njihova sinkronizacija sa svim aktivnostima na ovom području i osiguranje najpovoljnijih uvjeta za zaštitu okoliša i očuvanje prirodnih vrijednosti.

Mineralne sirovine: Osnovni cilj je strogo kontrolirano, plansko, održivo i ekonomično korištenje mineralnih sirovina i podzemnih voda, uz odgovarajuće mjere zaštite, kako bi se postigla konkurentnost na domaćem i svjetskom tržištu.

Budući razvoj sektora mineralnih sirovina (obuhvaćajući i korištenje podzemnih voda), podrazumijeva:

- intenziviranje i finaliziranje osnovnih geoloških i hidrogeoloških istraživanja;
- pri otvaranju i radu rudarskih objekata strogo poštovanje i primjena ekoloških uvjeta i standarda i najboljih dostupnih tehnika zaštite okoliša, uključujući i potpunu rekultivaciju terena po završetku rudarskih radova.

Korištenje obnovljivih izvora energije (OIE): Osnovni cilj je povećanje korištenja OIE, uz smanjenje negativnih utjecaja na okoliš, što je u ekonomskom interesu Republike Srbije.

Energetska učinkovitost u zgradarstvu, industriji, prometu i komunalnim uslugama: Osnovni cilj je povećanje energetske učinkovitosti u sektorima zgradarstva, industrije, prometa i komunalnih usluga, što je i u ekonomskom interesu Republike Srbije, od značaja za zaštitu okoliša u kontekstu održivog korištenja i očuvanja prirodnih resursa.

Elektronička komunikacijska infrastruktura: Razvoj elektroničkih komunikacija podrazumijeva uvođenje najsuvremenijih tehnologija u području elektroničkih komunikacija, modernizaciju postojeće infrastrukture i objekata, izgradnju sigurne širokopojasne mreže na svim razinama.

Zaštita okoliša i održivi razvoj: Koncept zaštite i unapređenja okoliša temelji se na:

- očuvanju prirodnih vrijednosti, što podrazumijeva kvalitetan okoliš (čist zrak, kvalitetna voda za piće, očuvano poljoprivredno zemljište, postojanost ekosustava i bioraznolikosti);
- zaštiti prirodnih vrijednosti i nepokretnih kulturnih dobara kroz djelotvorno upravljanje zaštićenim područjima;
- planiranju na osnovama održivog razvoja odnosno racionalnog korištenja prirodnih resursa - zemljišta, vode, sirovina i drugih prirodnih resursa, uvažavajući „ekološki“ kapacitet prostora, uz povećano korištenje obnovljivih izvora energije;
- procjeni utjecaja planova, programa, objekata i aktivnosti na okoliš, kao osnove za planiranje mjera zaštite;
- integriranju zaštite okoliša u sektore planiranja, projektiranja i izgradnje, kroz instrumente procjene utjecaja (SPU za planove i programe, PU za projekte).

Prema prostornoj diferencijaciji okoliša u PPRS, definiranoj na temelju stanja i mjera zaštite okoliša, koje je potrebno poduzimati u odnosu na kategoriju, zaštićeno područje obuhvaćeno Prostornim planom pripada području veoma kvalitetnog okoliša.

Prirodne nepogode i tehnološke nesreće: Koncept zaštite od prirodnih nepogoda i tehnoloških nesreća - suvremeni koncept zaštite i upravljanja polazi od činjenice da je na svim razinama i u svim fazama planiranja potrebno definirati prihvatljivu razinu rizika od prirodnih nepogoda i tehnoloških nesreća, pa zatim sustavom preventivnih, organizacijskih i drugih mjera i instrumenata intervenirati u cilju sprečavanja njihovog nastanka, odnosno smanjivanja posljedica nepogoda na prihvatljivu razinu. Da bi se mogla izvršiti pravilna procjena stupnja povredivosti prostora, odnosno ograničenja za njegovo korištenje, potrebno je pristupiti izradi katastra ugroženosti prostora od prirodnih nepogoda u funkciji prostornog planiranja.

Obrana zemlje: Osnovni cilj usuglašavanja prostornog razvoja s potrebama obrane zemlje je stvaranje prostornih uvjeta koji će u potpunosti odgovarati potrebama suvremenog sustava obrane, radi sigurnog funkcioniranja u uvjetima ugrožavanja sigurnosti, osiguranje prostornih uvjeta za nesmetano funkcioniranje vojnih kompleksa i objekata od posebnog značaja za obranu zemlje, smanjenje negativnih utjecaja vojnih kompleksa na okoliš i područja posebne namjene i stvaranje uvjeta za civilnu zaštitu stanovništva, materijalnih i prirodnih resursa u slučaju prirodnih nepogoda i tehničko-tehnoloških nesreća.

3.1.2. Izvadak iz Regionalnog prostornog plana Autonomne Pokrajine Vojvodine („Službeni list APV“, broj: 22/11)

Okvir prostornog razvoja AP Vojvodine do 2020. godine utvrđen je Regionalnim prostornim planom AP Vojvodine (u daljnjem tekstu: RPP APV). Na temelju RPP APV, prostorni planovi područja posebne namjene će se raditi za prostorne cjeline, čiju posebnost određuje jedna ili više opredjeljujućih namjena, aktivnosti ili funkcija u prostoru koje su od republičkog, odnosno pokrajinskog interesa (područja zaštićenih prirodnih dobara i dr.).

Za potrebe izrade ovog Prostornog plana, posebno se izdvajaju sljedeće odredbe:

Zaštita prirodnih dobara i bioraznolikosti: Osnovni koncept zaštite prirodnih dobara i bioraznolikosti temelji se na povećanju ukupne površine pod zaštitom, njihovom sagledavanju u okviru ekološke mreže Republike Srbije, odnosno ekološke mreže na teritoriju AP Vojvodine, prepoznavanju područja za europsku ekološku mrežu NATURA 2000 i izgradnji učinkovitog sustava upravljanja područjima koja su obuhvaćena navedenim mrežama.

RPP APV definirani su operativni ciljevi zaštite i unapređenja prirodnih dobara i bioraznolikosti:

- „pravodobno sprečavanje aktivnosti i djelatnosti koje mogu prouzročiti negativne posljedice u prirodi;
- obnova narušenih dijelova prirode;
- provedba mjera (konzervacije, sanacije-revitalizacije i rekultivacije, i dr.) i režima zaštite i monitoringa stanja zaštićenih područja, uz stalno praćenje stanja i promjena u prirodi;
- smanjivanje gubitka i pritiska na bioraznolikost“.

Ekološku mrežu na prostoru obuhvata Prostornog plana predstavljaju ekološki značajno područje Specijalni rezervat prirode „Pašnjaci velike droplje“, staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja i ekološki koridori.

Specijalni rezervat prirode „Pašnjaci velike droplje“ je stekao međunarodni status, odnosno predstavlja područje nacionalne Emerald mreže, međunarodno značajno područje za ptice (IBA) i međunarodno značajno biljno područje (IPA).

Zaštita, uređenje i razvoj predjela: Osnovni cilj zaštite, uređenja i razvoja predjela je očuvanje izvornih odlika, identiteta i raznolikosti predjela, uz afirmaciju prirodnih i kulturnih vrijednosti. U cilju osiguravanja specifičnog karaktera predjela, kojim se čuva predjela raznolikost, identitet i povezanost, prostor AP Vojvodine se diferencira u odnosu na stupanj modifikacije prirodnog predjela na prirodne i kulturne predjele, gdje se u okviru kulturnih razlikuju ruralni i urbani predjeli, određeni karakterom i intenzitetom promjena, korištenjem i naseljavanjem prostora. U okviru vojvođansko-panonsko-podunavske makroregije izdvajaju se predjelne cjeline različitog karaktera, utemeljenog na prirodnim i kulturnim posebnostima, kao i društveno-ekonomskim promjenama kojima su kroz vrijeme bili izloženi. One izražavaju predjelnu raznovrsnost teritorija AP Vojvodine i doprinose uspostavljanju regionalnog i lokalnog identiteta.

Predjelne značajke i prepoznatljivost AP Vojvodine vidno naglašavaju lesni odsjeci i terase, prostrane pješčare, meandrirajući tokovi velikih panonskih rijeka kao što su Dunav, Tisa, Sava, Tamiš i Begej, kao i niz manjih vodotokova značajnih za brojne prirodne i gospodarske funkcije. Od posebnog značaja su ritovi, koji podliježu zaštiti, uglavnom kao dijelovi specijalnih rezervata prirode ili parkovi prirode. Šumske oaze autohtonih šuma u njihovom okruženju su od posebnog ekološkog značaja.

Zaštita, uređenje i unapređenje kulturnih dobara: Osnovni cilj je zaštita, uređenje i korištenje kulturnih dobara kao razvojnog resursa radi isticanja regionalnog, subregionalnog i lokalnog identiteta.

Zaštita, uređenje i unapređenje kulturnih dobara mora se promatrati u okviru razvoja cjelokupnog područja kulturne baštine, koja predstavlja razvojni resurs koji je potrebno zaštititi, urediti i koristiti na način koji će doprinijeti uspostavi regionalnog i lokalnog identiteta, sukladno europskim standardima zaštite.

Turizam: Osnovni cilj je održivi razvoj turizma uz suradnju privatnog, javnog i nevladinog sektora, jačanje prekogranične suradnje, uvođenje standarda i uspostavu konkurentnog turističkog gospodarstva AP Vojvodine.

U odnosu na izdvojena turistička odredišta na prostoru AP Vojvodine, područje obuhvaćeno Prostornim planom pripada turističkom odredištu Subotica - Gornja Tisa. Ključni turistički proizvodi s određenim oblicima turizma su: ekoturizam (promatranje ptica, edukativni i znanstvenoistraživački turizam), manifestacijski i lovni turizam.

Šume i šumsko zemljište i lovno gospodarenje: Osnovni cilj razvoja šumarstva i lovstva je održivi razvoj šuma i lovnog gospodarenja i povećanje površina pod šumama. Prostorni razvoj šumarstva podrazumijeva kontinuirano gospodarenje šumom kroz održavanje proizvodnih potencijala šumskog zemljišta, kao jednog od najvažnijih proizvodnih čimbenika.

Razvoj lovstva se osigurava kroz održivo gospodarenje populacijama divljači i njihovih staništa na način i u opsegu kojim se trajno održava i unapređuje vitalnost populacija divljači, proizvodna sposobnost staništa i bioraznolikost, čime se postiže ispunjavanje ekonomskih, ekoloških i društvenih funkcija lovstva.

Poljoprivredno zemljište: Osnovni cilj je održivo korištenje i očuvanje poljoprivrednog zemljišta zaštitom njegovih ekonomskih, agroekoloških, ekosustavnih, pejzažnih, sociokulturnih i drugih funkcija i usklađivanje s unapređenjem uvjeta za proizvodnju kvalitetnih poljoprivrednih proizvoda u potrebnom opsegu.

Zaštita i korištenje poljoprivrednog zemljišta na području AP Vojvodine temelji se na konceptu održivog poljoprivrednog i ruralnog razvoja. Zahvaljujući svojim osobinama i kompleksnim funkcijama, zemljište predstavlja esencijalni prirodni resurs, a njegovo održivo korištenje i zaštita među ključnim su elementima ostvarivanja održivog razvoja. Sa stajališta održivosti, prioritet ima uspostava učinkovitih mehanizama zaštite plodnih oraničnih zemljišta od preuzimanja u nepoljoprivredne svrhe.

Demografija: Osnovni cilj demografskog razvoja AP Vojvodine je stacionarno stanovništvo, tj. stanovništvo u kome će sljedeći naraštaji biti iste veličine kao i postojeći, uz prilagodbu očekivanim demografskim promjenama.

Prometna infrastruktura:

Prometnu mrežu državnih cesta na predmetnom području potrebno je tretirati kao jedinstven sustav, u kojem prioritet na državnim cestama ima tranzit (izmještanje tranzitnog prometa iz naseljenih mjesta). U skladu s tim predviđene su aktivnosti na:

- državnoj cesti I. reda: Đala (veza s Rumunjskom) - Čoka (R-112) - Kikinda - Zrenjanin - Pančevo - Kovin (M-24), (Banatska magistrala).

Predviđene su aktivnosti na izgradnji-rekonstrukciji pojedinih dijelova postojeće cestovne mreže, kao i aktivnosti na planiranim cestovnim pravcima regionalnog značaja: obilaznice oko Novog Kneževca i Mokrina, Novi Kneževac - Crna Bara.

Aktivnosti na određenom cestovnom pravcu podrazumijevaju skup različitih planskih i projektnih rješenja i izvođenja građevinskih radova na rehabilitaciji i rekonstrukciji, dogradnji i izgradnji, na pojedinim dionicama utvrđenog cestovnog pravca (ili na cjelokupnoj duljini).

U okviru koncepta razvoja *željezničke mreže* Srbije na području obuhvata Prostornog plana postojat će željezničke pruge:

- lokalne pruge na smjeru Kikinda - Banatsko Aranđelovo - granica Rumunjske (prekategorizacija lokalne u regionalnu na dionici od Banatskog Aranđelova do granice s Rumunjskom).

Planira se revitalizacija pruge u cilju povećanja dostupnosti ovim prostorima i zadržavanje koridora svih prethodno ukinutih pruga s ciljem obnove uz prethodno utvrđenu opravdanost. Za razvoj nemotornog - biciklističkog prometa posebno su pogodna područja u zaštićenim prirodnim cjelinama kao što su specijalni rezervati prirode.

Vodni resursi: Osnovni cilj je održivo korištenje voda uz odgovarajuće mjere zaštite. Operativni ciljevi su uspostava integralnog i intersektorskog planiranja korištenja i zaštite vodnih resursa na cijelom teritoriju AP Vojvodine, racionalno korištenje vodnih resursa i objedinjavanje korisnika u regionalne vodnogospodarske sustave, iskorištavanje energetske potencijala rijeka i izgrađenih hidrosustava, uspostava ekonomske cijene vode, smanjenje i kontrola točkastih i difuznih izvora onečišćenja, recirkulacija korištenih voda, unapređenje sustava zaštite od vanjskih voda (poplava). Koncept vodoopskrbe naselja utemeljen je na razvoju regionalnih sustava, kao najpovoljnijih s gledišta eksploatacijskih troškova i gledišta osiguravanja sigurne i kvalitetne distribucije. Temelj razvoja budućih regionalnih vodoopskrbnih sustava čine zaštićena izvorišta podzemnih i površinskih voda. Načelo je da se do racionalnih i ekološki prihvatljivih granica iskoriste lokalna izvorišta podzemnih i površinskih voda, a da se tek nakon toga regionalnim sustavima doprema samo nedostajuća voda.

U domeni **vodnog gospodarstva** operativni ciljevi su: usuglašavanje i harmonizacija zakonskih i institucionalnih temelja u svim područjima sa zahtjevima direktiva EU o vodama, provedba mjera kontrole emisije iz rasutih i drugih izvora zagađenja s ciljem poboljšanja kvalitete vode u vodotocima, revitalizacija i rekonstrukcija sustava za odvodnju unutrašnjih atmosferskih voda s poljoprivrednih i drugih površina, izgradnja i revitalizacija regionalnih sustava (Bačka, Banat i Srijem) za osiguravanje vode za navodnjavanje, tehnološke potrebe industrije i druge sadržaje, dogradnja, rekonstrukcija i revitalizacija hidrosustava DTD, izgradnja, rekonstrukcija i sanacija objekata za obranu od vanjskih voda, obrana od poplava.

Energetska infrastruktura: Razvoj energetike podrazumijeva revitalizaciju, rekonstrukciju i modernizaciju postojećih energetske objekata u cilju sigurnosti, pouzdanosti, smanjenja gubitaka i negativnih utjecaja na okoliš, povećanje udjela korištenja raspoloživih potencijala, racionalizaciju korištenja energije i energenata na svim razinama.

Mineralne sirovine: Korištenje geoloških resursa AP Vojvodine mora polaziti od ekonomski raspoloživih sirovina, čija se eksploatacija i prerada temelji na načelima održivog razvoja, koji istodobno osiguravaju optimalno upravljanje ekološkim konfliktima, koji su značajno prisutni u AP Vojvodini, a naročito u području zaštićenih prirodnih dobara. Ograničenost i neobnovljivost raspoloživih geoloških resursa uvjetuju da se planska rješenja temelje na načelu održivosti.

Obnovljivi izvori energije: Potencijalna energija dobivena iz biomase je najznačajniji energetske potencijal obnovljivih izvora na prostoru AP Vojvodine, s obzirom na zastupljenost poljoprivrednog i šumskog područja, odnosno zastupljenost resursa ostataka ratarske i šumske proizvodnje, a također i korištenje solarne i energije vjetra.

Energetska učinkovitost: Povećanje energetske učinkovitosti potrebno je razmatrati kao veliki potencijalni izvor energije. Izgradnjom novih, energetske učinkovitih objekata i adaptacijom postojećih objekata u energetske učinkovite, znatno će se smanjiti troškovi korištenja energije ovih korisnika, ali i ukupna energetske ovisnost ovog prostora.

Elektronička komunikacijska infrastruktura: U cilju dostizanja jednog od glavnog pokretača nove ekonomije, koja se odlikuje fuzijom ICT (informacijsko-komunikacijskih tehnologija) i njihovih primjena, elektroničke komunikacije se moraju razvijati kao suvremeni sustav, što podrazumijeva uvođenje najsuvremenijih tehnologija u području elektroničkih komunikacija.

Zaštita okoliša i održivi razvoj: Prema RPP APV, osnovni cilj u području zaštite okoliša je snažna afirmacija koncepta zaštite i unapređenja okoliša kao temelja uravnoteženog razvoja, korištenja i uređenja AP Vojvodine.

U kontekstu zaštite i unapređenja okoliša neophodno je zaustaviti daljnju degradaciju i vršiti prevenciju, sanaciju i revitalizaciju ugroženih područja, poštivanjem sljedećih načela: održivo korištenje prirodnih resursa i očuvanje i unapređenje ekološki osjetljivih prirodnih vrijednosti, smanjenje razine onečišćenja okoliša, sanacija najugroženijih područja, uspostava lokalnih registara izvora onečišćenja okoliša, kao dijela nacionalnog registra, sa sustavom kontrole i kontinuiranim praćenjem parametara koji karakteriziraju kvalitetu okoliša. Također, neophodno je predvidjeti zaštitu, obnovu i sanaciju zaštićenih prirodnih područja, uz očuvanje ekološke ravnoteže.

Mjere i aktivnosti u dijelu zaštite okoliša, definirane RPP APV, provode se prema prostornoj diferencijaciji okoliša, prema kojoj se predmetno zaštićeno područje ubraja u područja veoma kvalitetnog okoliša.

U području gospodarenja otpadom definirana je neophodnost udruživanja općina sukladno odredbama Strategije upravljanja otpadom i PPRS, radi zajedničkog gospodarenja otpadom, čime će se uspostaviti sustav regionalnih središta za gospodarenje otpadom.

Pri izradi planske i urbanističke dokumentacije, kao regulatorni instrument zaštite okoliša ključnu ulogu ima strateška procjena utjecaja planova i programa na okoliš i procjena utjecaja konkretnih projekata tj. objekata na okoliš.

Zaštita od elementarnih nepogoda i tehničko-tehnoloških nesreća: Osnovni cilj u području zaštite od elementarnih nepogoda i tehničko-tehnoloških nesreća je minimizacija rizika po ljudsko zdravlje i živote, kao i očuvanje prirodnih i stvorenih vrijednosti.

Na utvrđivanje koncepta prostornog razvoja utječu postojeće djelatnosti s prisutnim čimbenicima rizika, ugroženost prostora prirodnim nepogodama i funkcionalna namjena prostora. Planiranje namjene i sadržaja prostora i implementacija mjera prevencije ima za cilj sprječavanje ili smanjivanje vjerojatnosti nastanka nesreća i mogućih posljedica, a organiziraju se i provode na temelju procjene rizika i posljedica od nesreća.

Obrana zemlje: Temelj planiranja i uređenja prostora za potrebe obrane zemlje čini ukupna postojeća infrastruktura, optimalno prilagođena za izvršavanje dodijeljenih misija i zadataka Vojske i drugih obrambenih snaga. Ovisno od procjene stupnja ugroze, planiranje i uređenje prostora za potrebe obrane podrazumijeva poduzimanje odgovarajućih prostornih i urbanističkih mjera u postupcima planiranja, uređenja i izgradnje, na usuglašavanju prostornog razvoja u cilju osiguravanju uvjeta za potrebe djelovanja i izvršenje obrane.

3.2. IZVADCI IZ PROSTORNIH PLANOVA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE OD ZNAČAJA ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA

Prostorni planovi područja posebne namjene od značaja za izradu Prostornog plana su:

- Prostorni plan područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise („Službeni list APV“, broj: 14/15) i
- Prostorni plan područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državne ceste I. reda broj 24 (Subotica - Zrenjanin - Kovin) („Službeni list APV“, broj: 19/17).

3.2.1. Izvadak iz Prostornog plana područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise („Službeni list APV“, broj: 14/15)

Ekološki koridor Tise predstavlja koridor od međunarodnog značaja i čine ga rijeka Tisa s obalnim pojasom, zaštićena područja PP „Kamaraš“, PP „Stara Tisa“ kod Bisernog ostrva, kao i područja predviđena/rezervirana za zaštitu: Gornja Tisa i Donja Tisa 3.

Prema Prostornom planu područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise (u daljnjem tekstu: PPPPN), ekološki koridor Tise, pored vodnog tijela, obuhvaća i katastarske čestice nebranjeno dijela plavnog područja i obrambenih nasipa. Ekološki koridor većim dijelom se nalazi na prostoru vodnog zemljišta 4. Na određenim lokacijama ekološki koridor Tise obuhvaća i dijelove branjeno dijela plavnog područja koji su značajni za funkcioniranje koridora, kao što su livade, tršćaci i sl., koji ne pripadaju vodnom zemljištu (ove prostorne cjeline su također definirane katastarskim česticama).

Održivi razvoj multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise zahtijeva usklađenost planiranih aktivnosti s potrebama očuvanja prirode i kvalitete okoliša.

U okviru cjeline ekološkog koridora sa zaštitnim zonama definiraju se sljedeće podcjeline:

- Ekološki koridor Tise
- Zaštitne zone ekološkog koridora do 50 m, 200 m i 500 m.

Procjenom stanja, prostorne i funkcionalne povezanosti, kao i stupnja ugroženosti utvrđenih, izdvojenih i potencijalnih elemenata ekološke mreže na predmetnom prostoru, ovim PPPPN-om se daju uvjeti, mjere i pravila kojima će se ostvariti određena razina zaštite na poljoprivrednom, šumskom, vodnom i građevinskom zemljištu.

Provedba PPPPN-a odnosi se na površine pod režimom posebne namjene.

U slučaju kad se ekološki koridor Tise i njegova zaštitna zona preklapaju s posebnom namjenom drugog prostornog plana čija je posebna namjena zaštita prirode, vrijedit će pravila i mjere zaštite koji se odnose na područje s većim stupnjem zaštite. U slučaju kad se ekološki koridor Tise i njegova zaštitna zona preklapaju s posebnom namjenom drugog prostornog plana čija posebna namjena nije zaštita prirode, već razvoj infrastrukturnih sustava, vrijedit će pravila i mjere zaštite koji se odnose na predmetnu posebnu namjenu. U cilju zaštite ekološkog koridora, u planovima čija je izrada u tijeku, moraju se uvažiti mjere zaštite ekološkog koridora definirane ovim PPPPN.

Na prostoru obuhvata Prostornog plana nalazi se dio zaštitne zone ekološkog koridora Tise od 0 do 500 m, definiranom Prostornim planom područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise. Prostorni plan se preklapa s navedenom zaštitnom zonom u KO Novi Kneževac, u dijelu od 200 do 500 m.

3 Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži

4 čl. 8. i 9. Zakona o vodama („Službeni glasnik RS“, broj: 30/10 i 93/12) koji određuje pojam „priobalnog zemljišta“

3.2.2. Izvadak iz Prostornog plana područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državne ceste I. reda broj 24 (Subotica - Zrenjanin - Kovin) („Službeni list APV“, broj: 19/17)

Obuhvat Prostornog plana se preklapa u dijelu s Prostornim planom područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državne ceste I. reda broj 24 (Subotica - Zrenjanin - Kovin) na teritoriju lokalne samouprave:

- Općine Novi Kneževac (KO Srpski Krstur, KO Novi Kneževac i KO Banatsko Aranđelovo);
- Opštine Čoka (KO Vrbica, KO Crna Bara, KO Jazovo i KO Ostojićevo);
- Grada Kikinde (KO Mokrin i KO Sajan).

Osnovna planska rješenja Prostornog plana područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državne ceste I. reda broj 24 (Subotica - Zrenjanin - Kovin), kao i pravila uređenja i građenja iz tog Plana primjenjivat će se u dijelu koridora cestovne infrastrukture državne ceste na osnovnom cestovnom pravcu nekadašnjeg M-24 i R-112, u kojem se preklapa s ovim Prostornim planom.

Predmet Prostornog plana područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državne ceste I. reda broj 24 (Subotica - Zrenjanin - Kovin) je koridor cestovne infrastrukture državne ceste na osnovnom cestovnom pravcu nekadašnjeg M-24 i R-112. Ostale namjene površina u obuhvatu Prostornog plana definirane su važećim prostornim i urbanističkim planovima.

3.3. PREGLED PLANSKE DOKUMENTACIJE LOKALNIH SAMOUPRAVA OD ZNAČAJA ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA

Područje obuhvata Prostornog plana obuhvaća dio teritorija Grada Kikinde i dijelove teritorija općina Novi Kneževac i Čoka, za koje su doneseni sljedeći prostorni planovi koji su korišteni za izradu Prostornog plana:

- Prostorni plan Grada Kikinde („Službeni list Općine Kikinda“, br. 12/13 i 16/13 i „Službeni list Grada Kikinde“ broj: 17/20);
- Prostorni plan Općine Novi Kneževac („Službeni list opštine Novi Kneževac“, broj: 23/15) i
- Prostorni plan Općine Čoka („Službeni list Općine Čoka“, broj: 11/13).

4. KRATAK PRIKAZ SADRŽAJA I CILJEVA PLANA

4.1. SADRŽAJ PLANA

Sadržaj Prostornog plana definiran je Zakonom o planiranju i izgradnji i Pravilnikom o sadržaju, načinu i postupku izrade dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja.

Prostorni plan se sastoji od tekstualnoga i grafičkog djela. U nastavku je dan pregled poglavlja, koja Prostorni plan strukturalno sadrži, kao i pregled grafičkih priloga na kojima su prikazana planska rješenja:

A) TEKSTUALNI DIO

UVODNE NAPOMENE

I. POLAZNE OSNOVE ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA

1. PREDMET PROSTORNOG PLANA

2. OPIS GRANICE OBUHVATA PROSTORNOG PLANA, OPIS GRANICE PODRUČJA POSEBNE NAMJENE I OPIS GRANICA PROSTORNIH CJELINA I PODCJELINA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE

- 2.1. OPIS GRANICE OBUHVATA PROSTORNOG PLANA
 - 2.2. OPIS GRANICE PODRUČJA POSEBNE NAMJENE
 - 2.3. OPIS GRANICA PROSTORNIH CJELINA I PODCJELINA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE
 - 2.3.1. Opis granica prostornih cjelina područja posebne namjene
 - 2.3.2. Opis granica prostornih podcjelina područja posebne namjene
 3. IZVADCI IZ PLANSKIH DOKUMENATA VIŠEG REDA I PLANOVA OD ZNAČAJA ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA
 - 3.1. IZVADCI IZ PLANOVA VIŠEG REDA
 - 3.1.1. Izvadak iz Prostornog plana Republike Srbije od 2010. do 2020. godine („Službeni glasnik RS“, broj: 88/10)
 - 3.1.2. Izvadak iz Regionalnog prostornog plana Autonomne Pokrajine Vojvodine („Službeni list APV“, broj: 22/11)
 - 3.2. IZVADCI IZ PROSTORNIH PLANOVA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE OD ZNAČAJA ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA
 - 3.2.1. Izvadak iz Prostornog plana područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise („Službeni list APV“, broj: 14/15)
 - 3.2.2. Izvadak iz Prostornog plana područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državne ceste I. reda broj 24 (Subotica - Zrenjanin - Kovin) („Službeni list APV“, broj: 19/17)
 - 3.3. PREGLED PLANSKE DOKUMENTACIJE LOKALNIH SAMOUPRAVA OD ZNAČAJA ZA IZRADU PROSTORNOG PLANA
 4. SKRAĆENI PRIKAZ I OCJENA POSTOJEĆEG STANJA
 - 4.1. SKRAĆENI PRIKAZ POSTOJEĆEG STANJA (POTENCIJALI I OGRANIČENJA)
 - 4.1.1. Prirodni uvjeti
 - 4.1.1.1. Geološke i geomorfološke značajke
 - 4.1.1.2. Hidrografske i hidrološke značajke
 - 4.1.1.3. Klimatske značajke
 - 4.1.1.4. Pedološke značajke
 - 4.1.1.5. Seizmološke značajke
 - 4.1.2. Prirodne vrijednosti
 - 4.1.2.1. Prirodna dobra
 - 4.1.2.2. Prirodni resursi
 - 4.1.3. Karakter predjela
 - 4.1.4. Nepokretna kulturna dobra
 - 4.1.5. Stanovništvo
 - 4.1.6. Gospodarstvo
 - 4.1.6.1. Poljoprivreda
 - 4.1.6.2. Turizam
 - 4.1.6.3. Šumarstvo i lov
 - 4.1.7. Infrastruktura
 - 4.1.7.1. Prometna infrastruktura
 - 4.1.7.2. Vodna komunalna infrastruktura
 - 4.1.7.3. Energetska infrastruktura
 - 4.1.7.4. Elektronička komunikacijska infrastruktura
 - 4.1.8. Stanje okoliša
 - 4.1.9. Elementarne nepogode i akcidentne situacije
 - 4.2. SWOT ANALIZA
- II NAČELA, CILJEVI I OPĆI KONCEPT PROSTORNOG RAZVOJA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE
1. NAČELA PROSTORNOG RAZVOJA
 2. OPĆI I OPERATIVNI CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA
 - 2.1. OPĆI CILJEVI
 - 2.2. OPERATIVNI CILJEVI
 - 2.2.1. Zaštita i korištenje prirodnih vrijednosti
 - 2.2.1.1. Zaštićeno područje
 - 2.2.1.2. Zaštita i korištenje prirodnih resursa
 - 2.2.1.2.1. Poljoprivredno zemljište
 - 2.2.1.2.2. Vodni resursi
 - 2.2.1.2.3. Šume i šumsko zemljište
 - 2.2.1.2.4. Mineralni i energetske resursi
 - 2.2.2. Zaštita predjela
 - 2.2.3. Zaštita kulturne baštine
 - 2.2.4. Stanovništvo
 - 2.2.5. Gospodarstvo

- 2.2.5.1. Poljoprivreda
- 2.2.5.2. Šumarstvo i lov
- 2.2.5.3. Turizam
- 2.2.6. Infrastrukturni sustavi
- 2.2.6.1. Prometna infrastruktura
- 2.2.6.2. Vodna i komunalna infrastruktura
- 2.2.6.3. Energetska infrastruktura
- 2.2.6.3.1. Termoenergetska infrastruktura
- 2.2.6.3.2. Obnovljivi izvori energije (OIE)
- 2.2.6.3.3. Energetska učinkovitost
- 2.2.6.4. Elektronička komunikacijska infrastruktura
- 2.2.7. Zaštita okoliša
- 2.2.8. Zaštita od elementarnih nepogoda i akcidentnih situacija
- 3. REGIONALNI ASPEKTI RAZVOJA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE, FUNKCIONALNE VEZE I MEĐUODNOSI S OKRUŽENJEM
- 4. OPĆI KONCEPT RAZVOJA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE
- III PLANSKA RJEŠENJA RAZVOJA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE S UTJECAJEM POSEBNE NAMJENE NA RAZVOJ POJEDINIH PODRUČJA
- 1. ZAŠTITA PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE I ZAŠTITA PREDJELA U PODRUČJU POSEBNE NAMJENE
- 1.1. ZAŠTITA PRIRODNIH DOBARA
- 1.1.1. Zaštićeno područje
- 1.1.2. Staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta
- 1.1.3. Ekološki koridori
- 1.2. ZAŠTITA KULTURNE BAŠTINE
- 1.3. ZAŠTITA VRIJEDNOSTI KARAKTERA PREDJELA
- 2. ZAŠTITA, UREĐENJE I KORIŠTENJE PRIRODNIH SUSTAVA I RESURSA U PODRUČJU POSEBNE NAMJENE
- 2.1. POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE
- 2.2. ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE
- 2.3. VODE I VODNO ZEMLJIŠTE
- 2.4. GEOLOŠKI RESURSI
- 3. UTJECAJ POSEBNE NAMJENE NA DEMOGRAFSKE I DRUŠTVENE PROCESSE I SUSTAVE
- 3.1. DEMOGRAFSKI RAZVOJ
- 4. UTJECAJ POSEBNE NAMJENE NA EKONOMIJU I GOSPODARSKE SUSTAVE
- 4.1. TURIZAM
- 4.2. POLJOPRIVREDA I STOČARSTVO
- 4.3. ŠUMARSTVO I LOV
- 4.3.1. Šumarstvo
- 4.3.2. Lov
- 5. PROSTORNI RAZVOJ PROMETA I INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA U PODRUČJU POSEBNE NAMJENE I POVEZIVANJE S DRUGIM MREŽAMA
- 5.1. PROMETNA INFRASTRUKTURA
- 5.2. VODNA I KOMUNALNA INFRASTRUKTURA
- 5.3. ENERGETSKA INFRASTRUKTURA
- 5.3.1. Elektroenergetska infrastruktura
- 5.3.2. Termoenergetska infrastruktura
- 5.3.3. Obnovljivi izvori energije
- 5.4. ELEKTRONIČKA KOMUNIKACIJSKA INFRASTRUKTURA
- 6. ZAŠTITA OKOLIŠA, ZAŠTITA OD ELEMENTARNIH NEPOGODA, AKCIDENTNIH SITUACIJA, KORIŠTENJE I UREĐENJE PROSTORA OD INTERESA ZA OBRANU ZEMLJE U PODRUČJU POSEBNE NAMJENE
- 6.1. ZAŠTITA OKOLIŠA
- 6.2. ZAŠTITA OD ELEMENTARNIH NEPOGODA I AKCIDENTNIH SITUACIJA
- 6.2.1. Zaštita od elementarnih nepogoda
- 6.2.2. Zaštita od akcidentnih situacija
- 6.3. KORIŠTENJE I UREĐENJE PROSTORA OD INTERESA ZA OBRANU ZEMLJE
- 7. NAMJENA PROSTORA I BILANCA POVRŠINA POSEBNE NAMJENE
- IV. PRAVILA UPORABE ZEMLJIŠTA, PRAVILA UREĐENJA I PRAVILA GRAĐENJA U OKVIRU PODRUČJA POSEBNE NAMJENE
- 1. PRAVILA UREĐENJA I ORGANIZACIJE ZEMLJIŠTA (SA ZONAMA ZAŠTITE) U OKVIRU PODRUČJA POSEBNE NAMJENE
- 1.1. PRAVILA UREĐENJA PO CJELINAMA I PODCJELINAMA
- 1.1.1. Pravila uređenja u prostornoj cjelini zaštićenog područja - Rezervatu

1.1.2. Pravila uređenja u prostornoj cjelini od utjecaja na prirodno dobro (staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, dijelovi ekoloških koridora sa zaštitnim zonama i ostalo zemljište u okviru područja posebne namjene)

1.1.2.1. Pravila uređenja u okviru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja

1.1.2.2. Pravila uređenja za ekološke koridore i za prostor u okviru zaštitnih zona ekoloških koridora

1.1.2.3. Pravila uređenja na ostalom zemljištu u okviru područja posebne namjene

1.2. OPIS GRANICA GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA IZVAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

NASELJA, U PODRUČJU POSEBNE NAMJENE, ZA IZRAVNU PRIMJENU PROSTORNOG PLANA

1.3. URBANISTIČKI I DRUGI UVJETI ZA UREĐENJE I IZGRADNJU POVRŠINA I OBJEKATA JAVNE

NAMJENE I MREŽE PROMETNE I DRUGE INFRASTRUKTURE PODRUČJA POSEBNE NAMJENE

1.3.1. Prometna infrastruktura

1.3.2. Vodna i komunalna infrastruktura

1.3.3. Energetska infrastruktura

1.3.3.1. Elektroenergetska infrastruktura

1.3.3.2. Termoenergetska infrastruktura

1.3.3.3. Korištenje obnovljivih izvora energije

1.3.4. Elektronička komunikacijska infrastruktura

1.3.5. Pravila za podizanje zaštitnih pojaseva zelenila

1.4. STUPANJ KOMUNALNE OPREMLJENOSTI GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA PO CJELINAMA KOJI JE POTREBAN ZA IZDAVANJE LOKACIJSKE I GRAĐEVINSKE DOZVOLE

1.5. UVJETI I MJERE ZAŠTITE PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE, OKOLIŠA I ŽIVOTA I ZDRAVLJA LJUDI

1.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara

1.5.1.1. Zaštićeno područje - Rezervat

1.5.1.2. Staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja

1.5.1.3. Ekološki koridori i zaštitne zone ekoloških koridora i staništa

1.5.1.4. Posebni uvjeti zaštite prirode

1.5.2. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja nepokretnih kulturnih dobara

1.5.3. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja predjela

1.5.4. Uvjeti i mjere zaštite života i zdravlja ljudi

1.5.5. Uvjeti i mjere zaštite, uređenja i unapređenja okoliša

1.5.6. Uvjeti i mjere zaštite od elementarnih nepogoda i akcidentnih situacija

1.5.7. Uređenje prostora od interesa za obranu zemlje

1.5.8. Uvjeti i mjere kojima se površine i objekti javne namjene čine pristupačnim osobama s invaliditetom

1.5.9. Uvjeti i mjere energetske učinkovitosti izgradnje

2. PRAVILA GRAĐENJA U OKVIRU PODRUČJA POSEBNE NAMJENE

2.1. PRAVILA GRAĐENJA NA POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU

2.1.1. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u prostornoj cjelini zaštićenog područja - Rezervatu

2.1.1.1. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu, u prostornoj podcjelini 1 Rezervata - režimu II. stupnja zaštite

2.1.1.2. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu, u prostornoj podcjelini 2 Rezervata - režimu III. stupnja zaštite

2.1.2. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u prostornoj cjelini od utjecaja na prirodno dobro (staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, dijelovi ekoloških koridora sa zaštitnim zonama i ostalo zemljište u okviru područja posebne namjene)

2.1.2.1. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u okviru staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja

2.1.2.2. Pravila građenja na poljoprivrednom zemljištu u okviru zaštitnih zona ekoloških koridora i staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja

2.1.2.3. Pravila građenja na ostalom poljoprivrednom zemljištu u okviru područja posebne namjene

2.1.2.3.1. Objekti za potrebe poljoprivrednog domaćinstva - salaši

2.1.2.3.2. Objekti u voćarsko-vinogradarskoj zoni

2.1.2.3.3. Poljoprivredni objekti i radni sadržaji u funkciji poljoprivrede

2.1.2.3.4. Pravila građenja za objekte čija je namjena u funkciji očuvanja i promocije područja posebne namjene

2.1.3. Pravila građenja za lansirne (protugradne) stanice

2.1.4. Pravila građenja u okviru površina za eksploataciju mineralnih sirovina

2.2. PRAVILA GRAĐENJA NA ŠUMSKOM ZEMLJIŠTU

2.3. PRAVILA GRAĐENJA NA VODNOM ZEMLJIŠTU

2.4. PRAVILA GRAĐENJA NA GRAĐEVINSKOM ZEMLJIŠTU

2.4.1. Pravila građenja za vikend zonu

2.4.2. Pravila građenja za zonu turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja

2.5. KRITERIJI KOJIMA SE UTVRĐUJE ZABRANA GRADNJE NA ODREĐENOM PROSTORU ILI ZA ODREĐENE VRSTE OBJEKATA

2.5.1. Zaštitni pružni i infrastrukturni pojas

2.5.2. Zaštitni pojas javnih cesta

2.5.3. Zone zaštite oko vodnih objekata

2.5.4. Zona zaštite elektroenergetskih objekata

2.5.5. Zona zaštite koridora elektroničkih komunikacijskih sustava veza

2.5.6. Zona zaštite termoenergetske infrastrukture

2.5.7. Zona zaštite oko lansirnih (protugradnih) stanica

2.5.8. Zone zaštite strogo zaštićenih i zaštićenih vrsta i ekoloških koridora sa zaštitnim zonama

V. IMPLEMENTACIJA

1. INSTITUCIONALNI OKVIR IMPLEMENTACIJE I SUDIONICI U IMPLEMENTACIJI

2. SMJERNICE ZA PROVEDBU PROSTORNOG PLANA

2.1. SMJERNICE ZA USKLAĐIVANJE PROSTORNOG PLANA OPĆINE NOVI KNEŽEVAC

2.2. SMJERNICE ZA USKLAĐIVANJE PROSTORNOG PLANA GRADA KIKINDE

2.3. SMJERNICE ZA USKLAĐIVANJE PROSTORNOG PLANA OPĆINE ČOKA

3. PRIORITETNA PLANSKA RJEŠENJA I PROJEKTI

4. MJERE I INSTRUMENTI ZA IMPLEMENTACIJU

B) GRAFIČKI DIO

R. br.	Pregledna karta	Mjerilo
1.	Obuhvat Prostornog plana s prostornim cjelinama i podcjelinama područja posebne namjene	1:50 000
R. br.	Referalne karte	Mjerilo
1.	Posebna namjena prostora	1:50 000
2.	Infrastrukturni sustavi	1:50 000
3.	Prirodni resursi, zaštita okoliša i prirodnih i kulturnih dobara	1:50 000
4.	Karta provedbe	1:50 000

4.2. OPĆI I POSEBNI CILJEVI PROSTORNOG PLANA

Opći ciljevi izrade Prostornog plana, definirani sukladno ciljevima i opredjeljenostima prostornog razvoja planova višeg reda i specifičnostima ovog područja, u prostorno-funkcionalnom smislu, su:

- zaštita i održivo i racionalno korištenje prirodnih dobara i prirodnih resursa, sukladno potrebama dugoročnog društvenog i ekonomskog razvoja;
- očuvanje i unapređenje kvalitete i režima vode;
- povećanje površina pod šumama, očuvanje, zaštita i unapređenje postojećih šuma, radi očuvanja i zaštite populacija divljih vrsta;
- definiranje načina korištenja građevinskog zemljišta sukladno uvjetima zaštite prirode;
- vrednovanje, zaštita i prezentacija kulturnih dobara;
- turističko vrednovanje prirodnih i antropogenih vrijednosti na promatranom prostoru i osiguravanje uvjeta za razvoj različitih oblika turizma;
- utvrđivanje optimalne integralne prometne mreže koja će tretirati sve vidove prometa promatranog prostora i opsluživati sve sadržaje i lokalitete, uz uvažavanje ekonomskih, tehničko-tehnoloških, prostorno-funkcionalnih i ekoloških kriterija;
- utvrđivanje programa i smjernica razvoja energetske infrastrukture i sinkronizacija njezinog razvoja sa svim aktivnostima na ovom području (čime bi se osigurali najpovoljniji uvjeti za zaštitu okoliša, očuvanje prirodnih vrijednosti, život i rad ljudi na ovom području) i njezin daljnji razvoj;
- osiguranje odgovarajuće prevencije, minimiziranja negativnih utjecaja, monitoringa i kontrole svih oblika onečišćenja okoliša;

- integracija zaštite okoliša u sve pojedinačne sektorske politike i strategije razvoja.

POSEBNI CILJEVI

4.2.1. Zaštita i korištenje prirodnih vrijednosti

Zaštićena područja

- Razvoj funkcije zaštićenog područja kroz očuvanje autentičnih, raznolikih i reprezentativnih prirodnih vrijednosti Rezervata, u skladu s utvrđenim režimima zaštite;
- razvoj ekoturizma i uređenje punktova za potrebe prezentacije prirodnog dobra, edukacije, turizma i rekreacije;
- trajni monitoring ekosustava, procesa i utjecaja, posebno biomonitoring vrijednih vrsta, jačanje sustava kontrole i nadzora nad razvojnim

4.2.2. Zaštita i korištenje prirodnih resursa

Poljoprivredno zemljište

- Očuvanje prirodnog sastava travnatog pokrivača na velikim površinama pod prirodnim pašnjacima i livadama;
- sprečavanje stvaranja korova i unošenja alohtonih vrsta na površine pod pašnjacima;
- racionalno gospodarenje obradivim oraničnim površinama, da bi se očuvala krhka struktura postojećeg oraničnog sloja.

Vodni resursi

- Uređenje, zaštita i korištenje integralnih vodnogospodarstvenih sustava i usklađivanje sa zaštitom okoliša i ostalim korisnicima u prostoru, radi zaštite voda i zaštite od voda;
- praćenje stanja vodnog režima, održavanje optimalnog režima voda;
- osiguravanje dovoljne količine kvalitetne vode za potrebe navodnjavanja što više obradivih poljoprivrednih površina u vegetacijskom razdoblju, od travnja do kraja rujna, kad je u većini slučajeva izražen deficit vode u zemljištu;
- osiguranje zaštite i unapređenje kvaliteta voda do razine nesmetanog korištenja voda za predviđene namjene, kao i zaštita i unapređenje okoliša općenito, te poboljšanje kvalitete života ljudi;
- zaštita i uređenje slivova s gledišta razvoja vodnogospodarskih sustava i razvoja drugih vodnogospodarskih grana, putem zaštite i revitalizacije ugroženih ekosustava, unapređenja estetskih vrijednosti, očuvanja i unapređenja arheoloških, povijesnih, bioloških, geoloških i drugih prirodnih i stvorenih resursa i vrijednosti.

Šume i šumsko zemljište

Operativni ciljevi razvoja u domeni šuma i šumskog zemljišta su:

- očuvanje, zaštita i unapređenje postojećih šuma, posebno šuma u zaštićenom području, radi očuvanja i zaštite populacija divljih vrsta;
- povećanje površina pod šumama i formiranje zaštitnih pojaseva zelenila sukladno uvjetima zaštite prirode;

Mineralni i energetske resursi

Operativni ciljevi u pogledu upravljanja mineralnim i energetske resursima su:

- istraživanje i održiva eksploatacija postojećih mineralnih sirovina i energetske resursa, sukladno važećim zakonskim propisima i uvjetima nadležnih institucija.

4.2.3. Zaštita predjela

U cilju afirmacije vrijednosti karaktera predjela, posebno se ističu ciljevi:

- očuvanje, uređenje i održivo korištenje naslijeđenih geoloških, geomorfoloških i hidrografskih značajki koje su važno obilježje područja;
- zadržavanje postojeće strukture osnovnih namjena zemljišta, a posebno površina pod livadama i pašnjacima i vodnog zemljišta, uz moguće promjene koje se odnose na povećanje površina pod šumama.

4.2.4. Kulturna baština

- Integralna zaštita i prezentacija kulturne baštine s područjem posebne namjene u kome se nalaze podrazumijeva usklađivanje prezentacije nepokretnih kulturnih dobara s načelima očuvanja prirodnih vrijednosti okruženja, a time bi se još više doprinijelo na značaju i atraktivnosti područja posebne namjene i omogućilo veći interes za znanstvenoistraživački i obrazovni rad i posjet iz rekreativnih razloga;
- definiranje arheoloških lokaliteta kao razvojnog potencijala područja posebne namjene, a ne kao ograničavajućeg čimbenika i korištenje nepokretnih kulturnih dobara u edukativne, kulturno-umjetničke i turističke svrhe;
- očuvanje i zaštita pronađenih arheoloških nalazišta ili arheoloških predmeta kako se ne bi oštetili ili uništili.

4.2.5. Stanovništvo

- Usporavanje negativnih tendencija i sprečavanje daljnjeg pogoršanja vitalnih karakteristika populacije;
- stvaranje uvjeta za povećanje stupnja zaposlenosti stanovništva, odnosno smanjivanje stupnja dnevnih migracija.

4.2.6. Gospodarstvo

Poljoprivreda

- Održivo pašarenje autohtonim sortama, prvenstveno ovcama cigajama i podolskim govedima, u perspektivi i divljim konjima – tarpanima;
- zemljoradnja usklađena s potrebama zaštite velike droplje i njezinog okruženja;
- proizvodnja zdrave hrane.

Šumarstvo i lov

- Gospodarenje šumama u skladu s održivim razvojem, ekološkim načelima i uvjetima zaštite prirode;
- unapređenje stanja lovišta i populacija divljači i usuglašavanje aktivnosti s uvjetima zaštite prirode.

Turizam:

- Razvoj ograničenog ekoturizma, u sklopu opće turističke ponude sela, s velikom dropljom kao središnjom atrakcijom;
- ostvarivanje koncepta održivog razvoja turizma, što podrazumijeva minimalan utjecaj na okoliš i lokalnu kulturu, zaradu od turizma i zaštitu lokalnih ekosustava.

4.2.7. Infrastrukturni sustavi

Prometna infrastruktura

- Plan razvoja prometne infrastrukture u okviru obuhvata Prostornog plana sukladno načelima integralnog/multimodalnog prometa;
- formiranje općinske prometne matrice tako da prometni pravci prema postojećim i novoustanovljenim lokalitetima predstavljaju važne - zasebne prometne pravce u okviru obuhvaćenih lokalnih samouprava (općine Čoka,

Novi Kneževac i Grad Kikinda), kako bi se zadovoljile sve razine budućeg interregionalnog i lokalnog povezivanja ovog prostora s okruženjem;

- mreža cesta (posebno niže hijerarhijske razine) treba stvoriti optimalne uvjete povezivanja naselja s okruženjem, u cilju ostvarenja komunikacija naselja s lokalitetima koji su u funkciji afirmacije predmetnog područja;
- stvaranje uvjeta za razvoj prometnih kapaciteta utemeljenih na europskim standardima tj. strateškim načelima održivog razvoja okoliša;
- planiranje prometne infrastrukture sukladno uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara.

Vodna i komunalna infrastruktura

- integralno korištenje, uređenje i zaštita vodnih resursa na području Prostornog plana, što podrazumijeva višenamjenski sustav koji je optimalno uklopljen u okruženje i usklađen sa svim drugim korisnicima;
- zaštita obradivih poljoprivrednih površina od suvišnih unutarnjih voda i visokih podzemnih voda iz prve (freatičke) izdani;
- integralno, kompleksno, racionalno i jedinstveno korištenje vodnih resursa, kako za vodoopskrbu stanovništva, tako i za podmirenje potreba ostalih korisnika voda;
- uspostava kontroliranog prihvaćanja, provedbe i pročišćavanja otpadnih voda od svih potrošača vode, u cilju zaštite kvalitete podzemnih i površinskih voda i
- kontrolirani prihvati i provedba suvišne atmosferske vode putem sustava posebnih kanalskih mreža;
- planiranje vodne i komunalne infrastrukture sukladno uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara.

Energetska infrastruktura

- Osiguravanje uvjeta za unapređenje energetske učinkovitosti u obavljanju energetske djelatnosti u potrošnji energije;
- supstitucija električne energije za dobivanje toplinske energije obnovljivim izvorima energije;
- planiranje energetske infrastrukture sukladno uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara.

Termoenergetska infrastruktura

U domeni razvoja termoenergetske infrastrukture ciljevi su:

- sigurna, kvalitetna i pouzdana opskrba energijom i energentima kroz tehnološku modernizaciju energetskih objekata;
- racionalizacija potrošnje energije;
- smanjenje negativnih utjecaja energetskih objekata na okoliš;
- poticanje primjene novih tehnologija proizvodnje energije, naročito onih koje doprinose racionalnom korištenju, štednji energije i zaštiti okoliša, kao i korištenju obnovljivih izvora energije;
- modernizacija i revitalizacija postojećih objekata i sustava za eksploataciju, preradu i transport mineralnih sirovina, a koja nisu u suprotnosti s ciljevima očuvanja i unapređivanja prirodnih vrijednosti Rezervata i staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

Obnovljivi izvori energije (OIE)

U području korištenja obnovljivih izvora energije ciljevi su:

- Stvaranje uvjeta za povećanje korištenja obnovljivih izvora energije, prvenstveno energije vode, biomase, bioplina i solarne energije u okviru područja posebne namjene.

Energetska učinkovitost

U području učinkovitog korištenja energije ciljevi su:

- povećanje sigurnosti opskrbe energijom i njezino učinkovitije korištenje;
- smanjenje negativnih utjecaja energetskog sektora na okoliš;

- poticanje odgovornog ponašanja prema energiji i povećanje energetske učinkovitosti, na temelju provedbe politike učinkovitog korištenja energije i mjera energetske učinkovitosti.

Elektronička komunikacijska infrastruktura

- Potpuna digitalizacija elektroničke komunikacijske infrastrukture i izgradnja optičke kabelaške mreže;
- Osiguravanje bežične elektroničke komunikacijske mreže za rijetko naseljena i udaljena područja i naselja i sadržaje izvan naselja;
- planiranje elektroničke komunikacijske infrastrukture sukladno uvjetima i mjerama zaštite i uređenja prirodnih dobara.

4.2.8. Zaštita okoliša

- Planiranje i održivo korištenje prirodnih resursa, dobara i energije, uz uspostavu biomonitoringa, monitoringa prirodnih resursa i buke;
- održivi razvoj poljoprivrede uz selektivnu i kontroliranu uporabu kemijskih sredstava i mineralnih gnojiva na njivama;
- rekultivacija degradiranih površina (deponija);
- minimizacija rizika i očuvanje prirodnih i stvorenih vrijednosti od elementarnih nepogoda i tehnoloških nesreća.

5. PREGLED POSTOJEĆEG STANJA I KVALITETA OKOLIŠA NA PODRUČJU OBUHVATA PLANA

5.1. PRIRODNI UVJETI

Specijalni rezervat prirode „Pašnjaci velike droplje“ (u daljnjem tekstu: Rezervat) nalazi se u sjevernom Banatu i sastoji se od tri međusobno razdvojene cjeline:

„Jaroš“, „Kočovat“ i „Siget“. Područje pašnjaka „Jaroš“ zauzima najveću površinu i prostire se južno od rijeke Zlatice, na teritoriju Općine Čoka i Grada Kikinde.

„Kočovat“ se nalazi uz granicu s Republikom Rumunjskom, na teritoriju Općine Novi Kneževac, a „Siget“ nalazi na krajnjem sjeveru Banata, na teritoriju Općine Novi Kneževac.

Geološke i geomorfološke značajke

U morfološkom pogledu, sjeverni Banat predstavlja nizinu s apsolutnim visinama koje se kreću od 76 m do 85 m. Nizina je nagnuta prema koritu rijeke Tise i u okviru nje se izdvajaju dvije morfološke cjeline: aluvijalna ravan i praporna terasa.

Najveću aluvijalnu ravan ima rijeka Tisa, dok su njezine pritoke Moriš i Zlatica formirale manje aluvijalne ravni. Posebno je značajna aluvijalna ravan rijeke Zlatice, jer se na njoj prostire današnje zaštićeno prirodno dobro „Pašnjaci velike droplje“. Ova ravan je razgranata i široka, ispresijecana je mnogobrojnim dolinama koje predstavljaju ostatke starih tokova Zlatice ili neke druge veće rijeke.

Od morfoloških oblika aluvijalna ravan ima meandre, mrtvaje, obalne gredice i obalne brežuljke. U središnjem dijelu prirodnog dobra „Pašnjaci velike droplje“ nalazi se jedan takav meandar. S geološkog aspekta, aluvijalna ravan je sastavljena od fluvijalnih pijeskova i muljevite gline.

Praporna terasa je sastavljena od suhozemnog pretaloženog barskog materijala, dok u manjem dijelu u skladovima ima jednostavnog materijala prapornog podrijetla žute boje. Navedeni materijal s glinom daje posebnu osobinu površinskom reljefu, jer se na tim površinama formiraju bare i močvare. Niže zemljište predstavlja slatine, slične

onima na prostoru sadašnjeg rezervata. Slatinski tereni predstavljaju pašnjake za pašu stoke susjednih naselja, prvenstveno Banatskog Arandelova.

Hidrografske i hidrološke značajke

Osnovne hidrološke značajke sjevernog Banata, kao i područja Rezervata, uvjetuje rijeka Tisa. Tisa je, kao i njezini pritoci u sjevernom Banatu, po postanku mlada rijeka.

Na području sjevernog Banata u rijeku Tisu ulijevala su se tri pritoka: Moriš, Zlatica i Galacka.

Protjećući kroz ravnicu, Tisa ima veoma mali pad, što je uvjetovalo njezino krivudanje i potrebu hidromelioracijskih radova, koji su započeti u drugoj polovici XIX. stoljeća, a traju i do današnjeg dana. Radovi započeti na i uz rijeku Tisu postupno su se prenosili na zaleđe, posebno izgradnjom sustava DTD. Na dijelu Rezervata oko Banatskog Arandelova, Tisa je prapornu terasu erodirala i formirala svoju aluvijalnu ravan. Nekada se prostor zapadno od naselja plavio preko Široke bare tiskom vodom. Izgradnjom nasipa na Tisi i kopanjem kanalske mreže (Novokneževačkog kanala) južno od Rezervata, utjecaj površinskih voda na opće stanje ovoga lokaliteta znatno je umanjen.

Rezervat se prostire južno od rijeke Zlatice. Zlatica je nekada bila jedan od značajnih pritoka u slivu rijeke Tise. Kasnije je Zlatica regulirana, tako da danas predstavlja usku kanaliziranu rječicu, ali još uvijek na pojedinim dijelovima meandira. Preko kikindskog kanala povezana je s glavnim kanalom hidrosustava DTD. Režim Zlatice u velikoj mjeri ovisi od režima Tise. Pri niskom vodostaju u Tisi, voda iz Zlatice gravitacijski otječe, i na taj način se odvodnjava oko 50.000 ha u području. Međutim, pri visokim vodostajima Tise događa se da razina vode u njezinom koritu dostigne visinu razine u Zlatici i u slučajevima kada je razina u Tisi i dalje rasla, dolazilo je do izlivanja Zlatice u njezinu aluvijalnu ravan. Da bi se to spriječilo, izvedena je ustava na granici između Srbije i Rumunjske, koja se zatvara kada se razina podigne do kote 77,60 mANV. Problem odvodnje Zlatice riješen je povezivanjem s Kikindskim kanalom. Preko ljeta Zlatica je povremeno presušivala.

Hidrografski režim na Zlatici danas nije prirodan. Zlatica je u Rumunjskoj spojena kanalom s rijekom Moriš. Pri visokom vodostaju, voda se iz Moriša upušta u Zlaticu. Danas je Zlatica dio sustava DTD i vodni režim ovisi prvenstveno od vodnog režima u cijelom sustavu.

Najveći prtok rijeke Zlatice nekada je bila Đukošinska rječica, koja se ulijeva u Kikindski kanal u sustav DTD. Ova kanalizirana rječica je danas tijekom većeg dijela godine suha.

Galadska je cijelom svojom duljinom kanalizirana i predstavlja, u većem svom dijelu, tok bez većeg značaja osim dijela korita kojim je trasiran Kikindski kanal.

Izgradnjom Kikindskog kanala, kao i regulacijom Zlatice i Đukošinske rječice, okončani su osnovni radovi na sustavu DTD.

Kanalska mreža

Na prostoru Rezervata i u okruženju nalaze se prokopani kanali koji su izmijenili prirodni režim voda. Kroz južni dio Jaroša prostire se kanal širine oko tri metra. Južno od Jaroša, izvan granica Rezervata, protječe Kikindski kanal. Prirodni režim plavljenja Zlatice izmijenjen je izgradnjom nasipa. Nekolicina manjih kanala odvodi vodu sa Sigeta u Veliki kanal koji protječe jugozapadno. Manjih kanala ima i na sjeveroistočnom dijelu. Kočovat je sa svih strana okružen manjim kanalima.

Navedeni vodnogospodarski objekti izmijenili su prirodan režim podzemnih i površinskih voda na ovom području, a samim tim i uvjete staništa živog svijeta koji ovdje boravi. Svaka daljnja izgradnja nasipa i prokopavanje kanala može dodatno narušiti osnovne prirodne vrijednosti prostora.

Klimatske značajke

Za prikaz klimatskih značajki Rezervata korišteni su podaci najbliže meteorološke postaje u Kikindi (81 m.n.v.), za razdoblje 1981.-2010. godine. Promatrano područje, kao i veći dio Vojvodine, ima stepsko-kontinentalnu klimu.

Najtopliji mjesec je srpanj sa srednjom mjesečnom temperaturom 22,3°C, a najhladniji je siječanj (-0,2°C). Srednja godišnja temperatura iznosi 11,3°C. Srednja mjesečna temperatura u vegetacijskom razdoblju od travnja do listopada iznosi 17,4°C. Takav raspored temperatura pogoduje biljnom i životinjskom svijetu na području Rezervata. U analiziranom razdoblju nije bilo ekstremno niskih temperatura, te nije bilo značajnog utjecaja na opstanak droplje u zimskim uvjetima.

Srednja godišnja vrijednost vlažnosti zraka za promatrano razdoblje iznosi 73 %. Sjeveroistočni dio AP Vojvodine prima malo oborina, ali je povoljna okolnost ta što su dobro raspoređene po godišnjim dobima, te vegetacijsko razdoblje ima dovoljno oborina. Godišnji prosjek oborina iznosi 556,3 mm. Mjesec lipanj ima najveći srednji mjesečni prosjek koji iznosi 75,5 mm, dok je prosječno najmanje oborina bilo u veljači, 26,8 mm. Pojava tuče se ne javlja često, dok je u promatranom razdoblju zabilježeno 35 dana sa snježnim pokrivačem (od studenoga do ožujka). Ova pojava ima značaj za boravak droplje u regiji sjevernog Banata u zimskim mjesecima.

Dominantan vjetar na ovom području je jugoistočni vjetar, tj. košava, s prosjekom relativne čestine 102‰, i srednje brzine 3,6 m/s. Košava na proljeće isušuje zemljište, pa se negativno odražava na proljetne usjeve i pašnjake na kojima se u ranim ljetnim mjesecima, zbog nedostatka oborina i vlage, smanjuje bujnost ionako oskudne vegetacije.

Klimatske značajke na području Rezervata uvjetuju specifične biljne zajednice i imaju značajnu ulogu u životu i opstanku velike droplje.

Pedološke značajke

Rezervat zauzima središnje područje u prostoru između rijeke Zlatice, Kikindskog kanala, kao i cesta Crna Bara-Mokrin i Mokrin-Iđoš.

Na ovim prostorima dominira ritska smonica zaslanjena i alkalizirana, po kojoj je mozaično raspoređen solonjec mjestimično solončakasti. U okruženju Rezervata prostire se černoziem karbonatni i livadska crnica.

Područje prirodnog dobra, s pedološkog gledišta, predstavlja šaroliko područje, kako zbog rasporeda, tako i zbog sastava i tipova zemljišta, male uporabne vrijednosti, sa stajališta zemljoradnje.

Seizmološke značajke

Prema karti seizmičkog rizika za povratno razdoblje od 475 godina, područje obuhvaćeno Prostornim planom se nalazi u zoni s mogućim intenzitetom potresa od VII, VII-VIII i VIII stupnjeva seizmičkog intenziteta prema Europskoj makroseizmičkoj ljestvici(EMS-98).

5.1.1. Prirodne vrijednosti

5.1.1.1. Prirodna dobra

U obuhvatu Prostornog plana nalaze se sljedeće prostorne cjeline od značaja za očuvanje bioraznolikosti:

1. Zaštićeno područje:

Rezervat je proglašen zaštićenim područjem od iznimnog značaja, odnosno I. kategorije, Uredbom o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje” („Službeni glasnik RS”, broj: 86/18) da bi se očuvao jedinstveni iskonski mozaik stepskih, slatinskih i močvarnih staništa. Temeljna vrijednost ovog područja je jedina preostala populacija velike droplje (*Otis tarda*) u Srbiji, na jugoistočnom rubu njezinog srednjoeuropskog areala. Velika droplja se nalazi na Svjetskoj Crvenoj Listi (IUCN: *Red List*) ugroženih vrsta i predstavlja strogo zaštićenu vrstu u Srbiji. Njezino stanište predstavlja očuvani tipični panonski predjel, sa osobitim biljnim zajednicama i florom i faunom čiji su brojni predstavnici strogo zaštićene vrste i vrste od značaja za zaštitu po međunarodnim kriterijima. Prisutno je preko 20 zajednica različitih krhkih tipova ekosustava biljnih zajednica, predstavnici rijetke i ugrožene flore. Osim velike droplje, ove prostore nastanjuje rijetka i ugrožena, karakteristična fauna otvorenih staništa i 135 vrsta ptica koji u međusprezi predstavljaju uvjet za opstanak velike droplje, jedne od najugroženijih ptica svijeta.

Rezervat, zbog navedenih značajki, odlikuje visoka razina autentičnosti, reprezentativnost zbog prisutnosti rijetkih i ugroženih vrsta, raznolikost flore i faune, integralnost staništa, pejzažna atraktivnost koju izaziva pojava krupne ravničarske ptice velike droplje, uklopljene u karakterističan panonski pejzaž i očuvanost najvećih travnatih ravničarskih staništa u Srbiji.

Prema klasifikaciji Međunarodnog saveza za očuvanje prirode (IUCN) zaštićeno prirodno dobro pripada *IUCN Category IV*, odnosno predstavlja područje upravljanja staništima i vrstama (*Habitat and species management area*).

Rezervat je upisan u registar međunarodno značajnih staništa ptica (*Important Bird Area*, IBA - RS011), na površini od 20.522 ha.

Rezervat, zajedno s još nekim područjima imenovanim kao „Severni Banat”, predloženi su za Botanički značajna područja Srbije („*IPA*”) (Stevanović, V., koordinator, 2005/2006).

Rezervat se nalazi u sjevernom Banatu, na teritoriju Grada Kikinde i općina Čoka i Novi Kneževac i sastoji se od tri međusobno razdvojene cjeline: „Jaroš”, „Kočovat” i „Siget”.

Područje „Jaroša” se nalazi južno od rijeke Zlatice, na teritorijima Općine Čoka (KO Jazovo i KO Ostojićevo) i Grada Kikinde (KO Mokrin i KO Sajan). Okruženo je naseljima Mokrin, Sajan, Jazovo, Ostojićevo, Banatski Monoštor i Crna Bara. Do ovog lokaliteta vode ljetne ceste iz okolnih naselja. Najbliži pristup je tzv. „Naftaški put”, koji vodi od regionalne prometnice Mokrin – Crna bara.

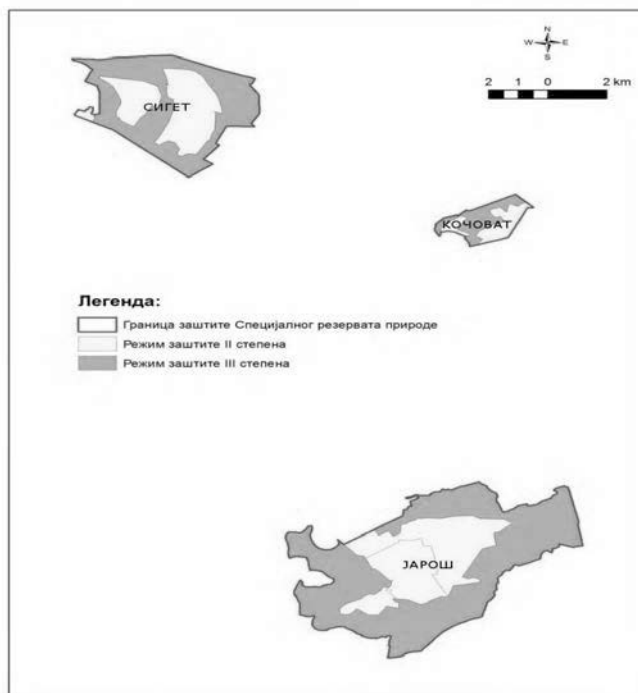
„Kočovat” se nalazi uz granicu s Republikom Rumunjskom, na teritoriju Općine Novi Kneževac (KO Banatsko Aranđelovo). Do ovog lokaliteta vode teško prohodne ljetne ceste iz sela koja ga okružuju, Banatskog Aranđelova i Vrbice.

„Siget” se nalazi na krajnjem sjeveru Banata, na teritoriju Općine Novi Kneževac (KO Banatsko Aranđelovo, KO Krstur). U blizini ovog lokaliteta nalazi se naselje Banatsko Aranđelovo sa zaseokom Mali Siget. Pristup je moguć ljetnim cestama, od kojih jedna vodi iz smjera Malog Sigeta, a druga s regionalne prometnice Novi Kneževac - Banatsko Aranđelovo.

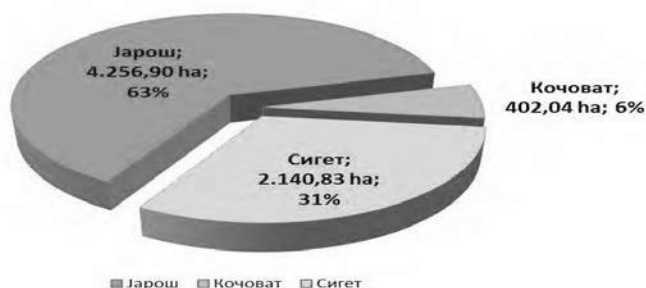
Na teritoriju Rezervata, površine 6799,77 ha, utvrđeni su režimi zaštite II. i III. stupnja.

Režim zaštite II. stupnja, ukupne površine 2.389,98 ha, odnosno 35 % površine Rezervata, obuhvaća najvažnija i najočuvanija gnjezdišta i šepurilišta velikih droplji na lokalitetima Jaroš, Siget i Kočovat, koja su najočuvanija travnata staništa, s malim udjelom oranica.

Režim zaštite III. stupnja, ukupne površine 4.409,79 ha, odnosno 65 % površine Rezervata obuhvaća preostali dio zaštićenog područja koji nije obuhvaćen režimom zaštite II. stupnja.

Slika 1. Granice Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“ s režimima zaštite

Slika 2. Postotni odnos površina po lokalitetima u okviru Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“

Poseban problem za temeljnu vrijednost Rezervata - veliku droplju - predstavlja košnja livada u vrijeme njezinog gniježđenja.

2. Dio zaštitne zone područja u postupku zaštite:

Zaštitna zona područja Parka prirode „Slatine u dolini Zlatice“, koje se nalazi u postupku zaštite, jednim dijelom ulazi u obuhvat Prostornog plana i preklapa se s dijelom područja posebne namjene - Rezervatom (režim III. stupnja zaštite), na kojem se provode mjere zaštite definirane za Rezervat.

Ministarstvo zaštite okoliša je pokrenulo 2017. godine postupak zaštite prirodnog područja II. (druge) kategorije, kao Park prirode „Slatine u dolini Zlatice“, koji je još uvijek u tijeku.

3. Ekološki značajno područje ekološke mreže Republike Srbije:

Pašnjaci velike droplje - ekološki značajno područje br. 2 koje obuhvaća zaštićeno područje SRP „Pašnjaci velike droplje“; Emerald područje Pašnjaci velike droplje; IPA područja Severni Banat, Slatinsko područje Čoka-Ostojićevo i Pašnjaci velike droplje i IBA područje Pašnjaci velike droplje;

4. Područja od međunarodnog značaja za očuvanje bioraznolikosti:

4.1. IBA regija: Pašnjaci velike droplje

4.2. IPA regije: Slatinsko područje Čoka-Ostojićevo-Jazovo, Banatski Monoštor, Pašnjaci velike droplje

4.3. Emerald regija: Pašnjaci velike droplje

5. Staništa zaštićenih i strogo zaštićenih divljih vrsta od nacionalnog značaja:

- oznaka: KIK03a,b, naziv: „Zimsko stanište i hranilište velike droplje“;
- oznaka: KIK04, naziv: „Pašnjaci kod Idoša“;
- oznaka: KIK12, naziv: „Pištin salaš kod Mokrina“;
- oznaka: NKN01, naziv: „Ribnjak Novi Kneževac“;
- oznaka: NKN02a,b, naziv: „Slatine uz cestu N. Kneževac – B. Arandjelovo“;
- oznaka: NKN03, naziv: „Jaraš - slatine“;
- oznaka: NKN04, naziv: „Pašnjak Bokal“.

Staništa su registrirana u bazi podataka Zavoda sukladno kriterijima *Pravilnika o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva*, klasa:110-00-18/2009-03 od 20. 1. 2010. („Službeni glasnik RS“, broj: 5/10).

6. Dio ekološkog koridora od međunarodnog značaja:

6.1. Zlatica i njezin obalni pojas - dionica ekološkog koridora od međunarodnog značaja utvrđenog Uredbom o ekološkoj mreži Republike Srbije („Službeni glasnik RS“, broj: 102/10);

6.2. Dijelovi lokalnih ekoloških koridora.

5.1.1.2. Prirodni resursi

Poljoprivredno zemljište

Poljoprivredno zemljište ima najveći udio na prostoru obuhvata Prostornog plana. Udio pojedinih kategorija po načinu korištenja zemljišta je netipičan, odnosno visok je udio livada i pašnjaka u odnosu na oranične površine. Ovo je najveći prostor očuvanih travnatih ravničarskih staništa u Srbiji. Livade i pašnjaci zauzimaju 61 % površine Rezervata, dok njive zauzimaju 34 % površine Rezervata.

Travnati pokrivač je prirodni resurs Jaroša, Kočovata i Sigeta, a njegovo korištenje neophodno je uskladiti s potrebama zaštite prirode. Ukoliko su usklađeni i kontrolirani, ispaša i košnja su dobra metoda održavanja travnatog pokrivača i sprečavanja obrastanja u visoku travu ili grmlje.

Zaštita velikih droplji kao neophodan preduvjet predviđa očuvanje pašnjaka uz njihovo usklađeno i održivo korištenje. Pašnjaci dugoročno osiguravaju i materijalni temelj za ekstenzivno stočarstvo i proizvodnju zdrave hrane. Održivo pašarenje autohtonim rasama ovaca i goveda predstavlja najpoželjniji vid održivog razvoja ovog prostora. Na taj način sprečava se sukcesija i nestanak travnate vegetacije.

U okviru Rezervata većina njiva se nalazi u režimu zaštite trećeg stupnja.

Na predmetnom prostoru zemljište za obradu i uzgoj kultura predstavlja značajan resurs, iako je zaslanjeno i često plavljeno. Njegovo korištenje je često u koliziji s potrebama očuvanja velike droplje i ostalih prirodnih vrijednosti. Može se koristiti samo na površinama koje su zatečene preorane, obvezno uz uključivanje agroekoloških mjera kojima se obrada zemljišta podređuje potrebama zaštite velike droplje. Korištenje obradivog zemljišta trebalo bi u budućnosti smanjivati kako bi se unaprijedila staništa velike droplje.

Vodno zemljište

Vodno zemljište u obuhvatu Prostornog plana čine sve površinske vode, prirodna jezera, bare, i kanali iz sustava za odvodnju „Novi Kneževac“, „Vrbički“, „Graničar“, „Zlatički“, „Feketer“, „Begejski“, i „Sajanski“.

Vodnom zemljištu se mora posvetiti posebna pažnja integralnim rješavanjem problema korištenja i zaštite voda, uređenja vodnih režima i obrane od poplava, jer je ovo zemljište element prostora od iznimne važnosti.

Šume i šumsko zemljište

Šume imaju važan utjecaj na prostorni razvoj promatranog područja (1,93 %) jer stupanj šumovitosti predstavlja pokazatelj prisutnosti i stabilnosti ekosustava.

Kompleksi šuma i šumskog zemljišta na prostoru obuhvata Prostornog plana nalaze se najvećim dijelom u KO Novi Kneževac, a znatno manji dio u KO Mokrin, uglavnom na staništima zaštićenih i strogo zaštićenih divljih vrsta, a čine ih mješovite sastojine visokih listopadnih vrsta, topola, vrba, hrast i žestika. Veoma mali postotak šuma se nalazi na ostalom zemljištu u okviru područja posebne namjene.

Stanje šuma na prostoru obuhvata Prostornog plana je nepovoljno. Neplansko (nelegalno) korištenje i izostanak planske obnove i njege šuma pogoduje širenju invazivnih vrsta. Kako se invazivne vrste obnavljaju generativnim putem, postupno se prilagođavajući na stanišne uvjete, to može dovesti to devastacije prirodnih sastojina šuma.

Mineralne sirovine

U obuhvatu Prostornog plana, u području posebne namjene, nalaze se ovjerene zalihe podzemnih i termomineralnih voda na ležištu izvorišta „Banja Kanjiža“, koje je u eksploataciji, i ležišta nafte i prirodnog plina na naftno-plinskom polju „Mokrin“, koje je u eksploataciji, s bušotinama, bušotinskim cjevovodima i drugim objektima za eksploataciju nafte i prirodnog plina.

Pored eksploatacije mineralnih sirovina, na području obuhvata Prostornog plana se nalaze i istražni prostori za istraživanje podzemnih i termomineralnih voda, nafte i prirodnog plina.

Hidrogeotermalni potencijali na promatranom području ispitani su na bušotinama KŽ-1/h, KŽ-2/h i KŽ-3/h.

Područje obuhvata Prostornog plana se u potpunosti nalazi u odobrenom istražnom prostoru Severni Banat broj 5071 za istraživanje nafte i prirodnog plina, od strane NIS d.d. Novi Sad.

5.1.2. Karakter predjela

Osnovni tip karaktera predjela promatranog područja sagledava se kroz strukturu koja je određena cjelinama travnatih, ravničarskih i otvorenih prostora aluvijalne ravni rijeke Zlatice, koje značajno doprinose stvaranju prepoznatljivog obrasca predjelnih elemenata, tipičnih za Panonsku nizinu. Ambijentalne cjeline mozaično raspoređenih različitih livadskih biljnih zajednica variranjem mikroreljefa, predstavljaju osnovne predjelne elemente. Formiranju osnovnog tipa karaktera predjela doprinose i specifične geomorfološke formacije „džombi“, sporadično prisutne oranice, salaši i stada, kao i kompaktne strukture naselja u okruženju.

Od elemenata koji značajno utječu na predjelni obrazac područja, ističu se mnogobrojne doline koje predstavljaju ostatke starih tokova Zlatice ili neke druge veće rijeke, a morfološki oblici koji se javljaju su meandri, mrtvaje, obalske gredice i obalski brežuljci.

Zbog dominacije obradivih površina u okruženju i oskudne šumske vegetacije, navedeni elementi koji čine osnovni tip karaktera predjela prikazuje visok stupanj osjetljivosti na promjene.

5.1.3. Nepokretna kulturna dobra

Prema podacima i uvjetima dobivenim od Međupćinskog zavoda za zaštitu spomenika kulture Subotica i Pokrajinskog zavoda za zaštitu spomenika kulture, Petrovaradin, na prostoru u okviru granice obuhvata Prostornog plana i u okviru granice područja posebne namjene nalaze se brojni arheološki lokaliteti iz različitih razdoblja.

Područje sjevernog Banata je posljednjih godina arheološki detaljno istraženo u okviru projekta „Arheološka topografija Banata“, te se može utvrditi da se u okviru granice obuhvata Prostornog plana i u okviru granice područja posebne namjene nalaze brojni arheološki lokaliteti.

Podaci o arheološkim lokalitetima za Općinu Novi Kneževac (dijelove katastarskih općina Srpski Krstur, Banatsko Arandjelovo i Novi Kneževac) i Općinu Čoka (dijelove katastarskih općina Vrbica, Jazovo i Ostojićevo) dostavljeni su od strane Međupćinskog zavoda za zaštitu spomenika kulture Subotica, dok su podaci o arheološkim lokalitetima za Grad Kikindu (dijelove katastarskih općina Mokrin i Sajan) dostavljeni od strane Pokrajinskog zavoda za zaštitu spomenika kulture, Petrovaradin.

Prema podacima dobivenim od Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture, u obuhvatu Prostornog plana se ne nalaze kulturna dobra od iznimnog značaja koja su u nadležnosti Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture, shodno propisima iz nadležnosti zaštite kulturnih dobara.

5.1.4. Stanovništvo

U obuhvatu Prostornog plana ne nalazi se ni jedno naseljeno mjesto, međutim za analizu demografskog razvoja područja prikazano je stanovništvo onih naselja koja

gravitiraju Rezervatu. Analiza je izvršena na temelju službenih statističkih podataka popisa stanovništva u razdoblju 1991.-2011. godine.

Broj stanovnika sjevernobanatskog područja je u opadanju u razdoblju 1991.-2011. godine, što važi i za općine Novi Kneževac, Čoku i Grad Kikindu. Depopulacija je posebno izražena u seoskim naseljima. Najveće naselje u okruženju Rezervata je Mokrin, s 5270 stanovnika. Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine, u 13 naselja šireg područja živjelo je 20 440 stanovnika u 7808 kućanstava.

5.1.5. Gospodarstvo

Od gospodarskih aktivnosti, na području obuhvata Prostornog plana, najzastupljenije su poljoprivreda, akvakultura, šumarstvo, lov i turizam (kao najmanje razvijena gospodarska grana). Povoljni prirodni i stvoreni potencijali omogućavaju razvoj različitih vidova poljoprivredne proizvodnje (u najvećoj mjeri stočarstvo i ratarstvo), dok su za povećanje površina pod ribnjacima najviše zaslužna slatinska zemljišta. Poljoprivredna proizvodnja dominira u većini naselja u okruženju specijalnog rezervata prirode (naselja Sajan, Srpski Krstur, Jazovo, Banatsko Aranđelovo i Vrbica).

Najveće naselje u okruženju rezervata je Mokrin, s 5244 stanovnika, koje je okarakterizirano kao lokalno središte, odnosno razvojna jezgra u Gradu Kikindi, s razvijenom javno-društvenom infrastrukturom i djelatnostima iz sektora usluga u kojima su locirani novi industrijski pogoni, prilagođeni suvremenim tehnologijama, ekološkim standardima i autohtonim sirovinama. Zapadno od naselja Mokrin, u obuhvatu Prostornog plana, Prostornim planom Grada Kikinde planirana je radna zona koja može predstavljati degradacijski punkt okruženja Rezervata. Radna zona je planirana na staništu zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja.

Poljoprivreda

Osnovna djelatnost na ovim prostorima je poljoprivreda, prije svega stočarstvo i ratarstvo.

Najbolji pašnjaci su na Jarošu i Sigetu, dok se Kočovat u te svrhe posljednjih godina ne koristi. Pastiri iz Mokrina, Jazova i Sajana napasaju svoja stada na Jarošu. Na Sigetu se napasaju stada iz Banatskog Aranđelova. Najzastupljenije su krave i ovce, ali ima i svinja. Većina stada se na pašnjacima pojavljuju u rano proljeće i ostaju do zime. Neki pastiri su sa stadima na pašnjacima cijele godine, čak i po snijegu. Tradicionalna sorta ovaca na Jarošu je „cigaja“. Velik dio ovih površina koristi se i kao sjenokoša.

Obrada zemlje ovisi od razina voda, a u većini sezona je moguća samo na višim dijelovima koji nisu poplavljeni. Najzastupljenije kulture su žita, kukuruz, suncokret, šećerna repa, soja, lucerka i uljana repica.

Izgradnja ribnjaka, kojih već ima u ataru Sajana i Novog Kneževca, predstavlja jedan od ugrožavajućih čimbenika Rezervata jer se promjenom namjene površina mijenja razina podzemnih voda, dugoročno uništavaju stepska i slatinska staništa i smanjuje životni prostor vrsta vezanih za njih, te se narušavaju ukupni ekološki odnosi karakteristični za ovo područje.

Turizam

Rezervat je povjeren na brigu Lovačkoj udruzi „Perjanica“ iz Mokrina. Upravo je Mokrin najveće i društveno-kulturno najbogatije naselje u okruženju Rezervata, čiji se stanovnici ponose prisutnošću velike droplje u svom ataru. Turističku atrakciju ovog naselja čine i mnogobrojne manifestacije koje se održavaju tijekom cijele godine.

Turizam na prostoru prirodnog dobra gotovo da i ne postoji, čak ni ekoturizam, pa se ne može govoriti o njegovom negativnom utjecaju. Ipak, u budućem turističkom razvoju regije, ovu djelatnost na zaštićenom prirodnom dobru treba planirati uz neophodna ograničenja (vremenska, broja posjetitelja, načina kretanja posjetitelja i sl.). Na ovom području nalaze se lovišta lovačkih društava i udruga iz Mokrina, Jazova, Sajana, Vrbice i Banatskog Arandjelova, te se može konstatirati da je lovni turizam razvijen.

U Rezervatu, u okviru prostorne podcjelini 1 Rezervata – režima II. stupnja zaštite, na kat. čestici broj 15616 KO Mokrin, izgrađena je promatračnica Manculova čeka koja se koristi za potrebe prezentacije Rezervata.

Tablica 1. Koordinate položaja promatračnice u prostornoj podcjelini 1 Rezervata – režimu II. stupnja zaštite

Promatračnica	Koordinate			
	μ	λ	Y	X
Promatračnica Manculova čeka	45.9182010	20.3279180	7448294.76	5086196.70

U Rezervatu, u okviru prostorne podcjelini 2 Rezervata - režima III. stupnja zaštite, na kat. čestici broj 15699 KO Mokrin, 2011. godine izgrađen je centar za posjetitelje Ekosalaš „Jaroš“ s promatračnicom, kako bi omogućio informiranje posjetitelja o prirodnim i kulturnim vrijednostima područja, za organiziranje odgojno-obrazovnih i znanstvenoistraživačkih programa, ekoloških kampova, predavanja u prirodi i sl. U okviru objekta nalaze se prostorije za boravak čuvara i istraživača, natkriveni dio za prijem gostiju i za održavanje predavanja u prirodi (učionica na otvorenom), kao i promatračnica s koje se pruža pogled u smjeru najatraktivnijeg dijela Rezervata.

Također, u Rezervatu u okviru prostorne podcjelini 2 Rezervata – režima III. stupnja zaštite, izgrađena je i promatračnica Plava čeka, na kat. čestici broj 22441 KO Mokrin, koja se koristi za potrebe monitoringa i prezentacije Rezervata, kao i promatračnica Jazovačka čeka, na kat. čestici broj 2236 KO Jazovo, koja se koristi za potrebe prezentacije Rezervata.

Tablica 2. Koordinate položaja promatračnica i centra za posjetitelje u prostornoj podcjelini 2 Rezervata – režimu III. stupnja zaštite

Promatračnice i centar za posjetitelje	Koordinate			
	μ	λ	Y	X
Promatračnica Jazovačka čeka	45.9053280	20.2627210	7443224.29	5084810.54
Promatračnica Plava čeka	45.8877160	20.3253130	7448064.15	5082810.36
Centar za posjetitelje Ekosalaš	45.9201020	20.3016940	7446262.43	5086425.38

Pored Lovачkog doma u Mokrinu, koji ima dvije uređene sobe za prijem turista, od nedavno za boravak turista postoji i *Mokrin House*.

Kuća u Mokrinu (*Mokrin House*) nudi prostor za rad, ali i smještaj i namijenjena je svima koji žele biti kreativni i produktivni u drugačijem ambijentu. Predstavlja koncept ruralnog *coworkinga*, koji je sve rasprostranjeniji u svijetu, s idejom da se posao ponese sa sobom i opuštено radi u mirnom, lijepom i stimulativnom seoskom ambijentu.

Tipične naseobine u granicama samog Rezervata su pastirske kolibe, koje se nazivaju „salaši“ i u prilično su lošem stanju. Često su napravljeni na improviziran način i

nisu infrastrukturno opremljeni, a uz njih ponegdje ima i obora za stoku. Mnogi „salaši“ su napušteni i oronuli, dok neki od njih služe samo kao povremeno boravište.

Šumarstvo i lov

Šumarstvo kao proizvodna djelatnost sastavni je dio nacionalne proizvodnje i zajedno s drugim gospodarskim područjima čini gospodarski sustav kao njezin neodvojivi dio. Osnovni zadatak šumarstva je da omogući zadovoljenje potrebe društva za proizvodima od drveta, kao i drugim proizvodima čija je proizvodnja vezana za šume (ostali resursi).

Pored autohtonih asocijacija, koje su u ovim uvjetima prirodna tvorevina (bademasta vrba, bijela vrba), u ovoj gospodarskoj jedinici su najzastupljenije asocijacije antropogenog podrijetla - umjetni nasadi topola i vrba.

Plan obuhvaća površine čiji je korisnik JP „Vojvodinašume“ ŠG „Banat“ Pančevo. Plan obuhvaća dijelove gospodarske jedinice „Gornje Potisje“, za koju važi desetogodišnji planski dokument (Osnova gospodarenja šumama za GJ „Gornje Potisje“ za razdoblje od 2013. do 2022. godine).

Prema GIS portalu i dobivenim podacima od strane JP „Vojvodinašume“, na prostoru obuhvata Prostornog plana ne postoje lovišta kao ni objekti za održavanje i korištenje šuma i prateća tehnička infrastruktura (šumske prometnice i drugi objekti koji služe za gospodarenje šumama).

5.1.6. Infrastruktura

5.1.6.1. Prometna infrastruktura

U obuhvatu Prostornog plana postoje kapaciteti sljedećih vidova prometa: cestovni i željeznički. Cestovni promet je osnovni vid prometa u obuhvatu Prostornog plana i svojim kapacitetima zadovoljava većinu zahtjeva za putničkim i robnim prijevozom, dok se željeznički koristi samo povremeno, pri prijevozu putnika i masovnih roba u tranzitu.

Cestovni promet omogućuje dostupnost i komunikaciju predmetnog prostora s okruženjem i podregijama.

Temeljni prometni kapaciteti predmetnog prostora u domeni cestovnog prometa su:

- državna cesta II.a reda br. 103/R-112, državna granica s Mađarskom (granični prijelaz Đala) - Novi Kneževac;
- državna cesta II.a reda br. 104/R-111, R-112, R-123, Novi Kneževac - Banatsko Arandjelovo - Mokrin - Kikinda - Vojvoda Stepa - Srpski Itebej - državna granica s Rumunjskom (granični prijelaz Međa);
- državna cesta II.a reda br. 105/R-112, državna granica s Mađarskom (granični prijelaz Bajmok) - Bajmak - Bačka Topola - Senta - Čoka - Mokrin - državna granica s Rumunjskom (granični prijelaz Vrbica).

DC II.a reda br. 103, br. 104 i br. 105 su prometni kapaciteti koji omogućavaju podregionalno i regionalno povezivanje, osnovni su apsorbatori svih prometnih zbivanja u obuhvaćenim općinama. U obuhvatu Prostornog plana su također i ceste koje omogućuju izvorno-ciljna kretanja i kvalitetno međunaseljsko povezivanje.

Osnovni cestovni pravac koji omogućuje daljinska i tranzitna kretanja, kao i veze sa središtima međunarodnog (Novi Sad) i nacionalnog ranga (Subotica), je DC I.b reda br. 13 (izvan obuhvata Prostornog plana) s odgovarajućim vezama s DC II. reda br. 103, br. 104 i br. 105.

Općinska cesta u obuhvatu Prostornog plana omogućuje dostupnost ovom prostoru iz različitih pravaca, s vezama na državnu cestovnu mrežu visokog ranga (DC II. reda).

U okviru katastarskih općina u obuhvatu Prostornog plana, nalaze se i nekategorizirane ceste (pristupne i atarske ceste), koje su radijalnog oblika i povezuju naselja i sadržaje u ataru.

Željeznički promet je svojedobno odigrao vrlo važnu ulogu u razvoju turizma, prije svega za turistička kretanja širokih slojeva stanovništva, kao i putovanja na drugim relacijama. Međutim, s ekspanzijom cestovnog prometa, željeznički promet, zbog svojih određenih nedostataka (fiksirane linije kretanja, potrebe presjedanja pri promjeni smjera kretanja i drugo), izgubio je pozicije koje je nekad imao.

U prijašnjem razdoblju (sedamdesetih i početkom osamdesetih godina prošlog stoljeća), znatan broj pruga regionalnog i lokalnog značaja je ukinut. Željeznička pruga u obuhvatu Prostornog plana je izvan eksploatacije: Kikinda - Banatsko Aranđelovo – državna granica - ŽPVE br. 7.

Željeznički promet nema gotovo nikakvog udjela u turističkim kretanjima na području obuhvaćenom Prostornim planom. Uz bolju organizaciju i modernizaciju kapaciteta (pruge, postrojenja i prijevozna sredstva), posebno na regionalnim i magistralnim pravcima, zbog veće udobnosti u odnosu na autobusni prijevoz, mogao bi imati značajan udio u turističkim kretanjima, prvenstveno kod putovanja većeg broja putnika.

Vodeni promet na prostoru obuhvaćenom Prostornim planom nije zastupljen.

5.1.6.2. Vodna komunalna infrastruktura

Pod unutarnjim vodama na području posebne namjene podrazumijevaju se površinske vode nastale od oborina i podzemne vode. Radi održavanja optimalnog režima na području, vrši se odvodnja (evakuacija) suvišnih voda izgrađenim sustavima za odvodnju koji se sastoje od različitih hidrotehničkih objekata.

Odvodnja površinskih voda obavlja se kanalskom mrežom, koja se sastoji od detaljne kanalske mreže i velikih drenažnih kanala. Svako slivno područje ima svoju crpnu stanicu.

U obuhvatu Prostornog plana se ne nalaze naselja.

5.1.6.3. Energetska infrastruktura

Elektroenergetska infrastruktura

U dijelu obuhvata Prostornog plana, u području posebne namjene i u neposrednoj blizini obuhvata Prostornog plana postoji izgrađena elektroenergetska nadzemna mreža distribucijskog sustava električne energije. Postojeća elektroenergetska mreža se uglavnom nalazi u neposrednoj blizini građevinskih područja naselja.

Termoenergetska infrastruktura

U području obuhvata Prostornog plana, u posebnoj namjeni, nalazi se transportni plinovod (tlaka većeg od 16 bara) MP-03 Senta-Mokrin promjera DN600, u vlasništvu JP „Srbijagas“-a.

U obuhvatu Prostornog plana, u dijelu područja posebne namjene, nalazi se eksploatacijsko polje nafte i plina Mokrin na kojem se nalaze ležišta s ovjerenim bilančnim zalihama nafte i prirodnog plina (ležišta Pz+Sm-1, Pz+Sm-2, Pt1-1a, Pt1-3a, Pt1-4a, Pt1-4c, Pt1-4d, Pt1-4e, Pt1-5a, Pt1-5c, Pt1-5d, Pt1-6a, Pt1-6b, Pt1-6c, Pt1-6d, Pt1-7a, Pt1-7b i Pt1-7c, eksploatacijsko polje nafte i plina „Mokrin škrljci“, „Mokrin I“ i „Mokrin II“ s bušotinama, bušotinskim cjevovodima i drugim objektima za eksploataciju nafte i

prirodnog plina i eksploatacijsko polje termomineralnih voda na ležištu izvorišta „Banja Kanjiža“ (bušotine KŽ-1/h, KŽ-2/h i KŽ-3/h se nalaze u Kanjiži).

Obnovljivi izvori energije

U prethodnom razdoblju, na regionalnoj i lokalnoj razini nisu razvijene posebne mjere koje se odnose na OIE i njihovo korištenje.

Na prostoru obuhvata Prostornog plana za sada ne postoji organizirano korištenje obnovljivih izvora energije, osim na eksploatacijskom polju termomineralnih voda na ležištu izvorišta „Banja Kanjiža“ koje se jednim dijelom nalazi u obuhvatu Prostornog plana, u dijelu područja posebne namjene.

5.1.6.4. Elektronička komunikacijska infrastruktura

U dijelu obuhvata Prostornog plana, u području posebne namjene, postoji izgrađena elektronička komunikacijska podzemna mreža. Postojeća elektronička komunikacijska mreža se nalazi u koridorima prometnica.

5.1.6.5. Energetska učinkovitost

Značajka energetskeg sustava na predmetnom području, u funkciji učinkovitog korištenja energije i energenata, je na niskoj razini, a zastupljena je i neracionalna potrošnja energenata.

5.1.7. Elementarne nepogode i akcidentne situacije

Područje obuhvaćeno Prostornim planom može biti ugroženo od: potresa, požara, poplava, meteoroloških pojava: atmosfersko pražnjenje i atmosferske oborine (kiša, tuča, suša), vjetar.

Na temelju seizmičke rajonizacije Republike Srbije za povratno razdoblje od 475 godina, na području obuhvata Plana moguć je *potres* jačine VII, VII-VIII i VIII stupnjeva seizmičkog intenziteta prema Europskoj makroseizmičkoj ljestvici (EMS-98).

U odnosu na strukturu i tip objekta, definirane su klase povredivosti, odnosno očekivane deformacije objekata. Na temelju intenziteta i očekivanih posljedica potresa, smatra se da će se za VII. stupanj manifestirati „silan potres“, a za VIII. stupanj „štetan potres“.

Nastajanje *požara*, koji mogu poprimiti karakter elementarne nepogode, ne može se isključiti, bez obzira na sve sigurnosne mjere koje se poduzimaju na planu zaštite. Mogućnost nastanka požara je veća u naseljenim mjestima koja imaju razvijenije gospodarstvo, ali i na poljoprivrednom zemljištu zbog držanja zapaljivih poljoprivrednih usjeva u ljetnim mjesecima, koji je najčešće prouzročen ljudskom nepažnjom.

Pojava *tuče* je češća i intenzivnija u ljetnom razdoblju, a štete se najviše odražavaju na poljoprivrednim kulturama koje su u tom razdoblju i najosjetljivije. Promatrani prostor ne ubraja se u područja s izrazitom pojavom tuče, već je podložen samo povremenim prodorima olujnih i tučonosnih oblaka. Prema uvjetima RHMZS u okviru obuhvata Prostornog plana izgrađene su 4 lansirne (protugradne) stanice u svrhu zaštite od tuče.

Prevladavajući *vjetar* na ovom prostoru puše iz jugoistočnog smjera (košava), te postoji rizik od javljanja štete prouzročene olujnim vjetrovima. Pojava olujnih vjetrova može izazvati obaranje stabala i pucanje grana, što može ugroziti cestovni promet, život i zdravlje ljudi i izazvati veće materijalne štete na objektima, elektrodistribucijskoj i telekomunikacijskoj mreži.

Na temelju dostupnih podataka Ministarstva zaštite okoliša odnosno Odsjeka za zaštitu od velike kemijske nesreće, utvrđeno je da se na obuhvatu Prostornog plana ne nalaze seveso postrojenja/ kompleksi.

6. NAMJENA PROSTORA U OBUHVATU PROSTORNOG PLANA

U predmetnom Prostornom planu područje posebne namjene čini Rezervat i njegovo okruženje, ekološki neposredno povezano s Rezervatom. Rezervat, kao najveća i najočuvanija nizinska cjelina travnatih staništa u Srbiji, iznimno značajno doprinosi očuvanju biološke, geološke i predjelne raznolikosti i zbog toga je proglašen zaštićenim područjem od iznimnog značaja I. kategorije.

Prostornim planom, pored granice obuhvata Prostornog plana, definirana je granica područja posebne namjene. Također, ovim Prostornim planom definirane su i granice prostornih cjelina i podcjelina područja posebne namjene.

U okviru područja posebne namjene definirane su dvije prostorne cjeline značajne za očuvanje bioraznolikosti:

- prostorna cjelina zaštićenog područja – Rezervata i
- prostorna cjelina od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro.

U okviru prostorne cjeline zaštićenog područja – Rezervata definirane su prostorne podcjeline:

- prostorna podcjelina 1 koju čini režim II. stupnja zaštite i
- prostorna podcjelina 2 koju čini režim III. stupnja zaštite

Tablica 3. Namjena prostora i bilanca površina u obuhvatu Prostornog plana

R. br.	PODRUČJE OBUHVAĆENO PROSTORNIM PLANOM	Površina	
		ha	%
1.	Područje posebne namjene	16692.00	83.38
1.1.	Lokacija 1	9590.67	47.91
1.2.	Lokacija 2	4333.44	21.64
1.3.	Lokacija 3	2365.85	11.82
1.4.	Lokacija 4	402.04	2.01
2.	Prostor izvan područja posebne namjene	3327.00	16.62
UKUPNA POVRŠINA U OBUHVATU PROSTORNOG PLANA		20019.00	100

Tablica 4. Površine prostornih cjelina i podcjelina područja posebne namjene

R. br.	PROSTORNE CJELINE I PODCJELINE PODRUČJA POSEBNE NAMJENE	Površina	
		ha	%
1.	Prostorna cjelina zaštićenog područja - Rezervata	6799.77	40.74
1.1.	Prostorna podcjelina 1 - režim II. stupnja zaštite	2389.98	14.32
1.2.	Prostorna podcjelina 2 - režim III. stupnja zaštite	4409.79	26.42
2.	Prostorna cjelina od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro (staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja, dijelovi ekoloških koridora sa zaštitnim zonama i ostalo zemljište u okviru područja posebne namjene)	9892.23	59.26
UKUPNA POVRŠINA PODRUČJA POSEBNE NAMJENE		16692.00	100

7. KARAKTERISTIKE OKOLIŠA U POJEDINIM PODRUČJIMA KOJE MOGU BITI IZLOŽENE NEGATIVNOM UTJECAJU I RAZMATRANA PITANJA I PROBLEMI OKOLIŠA U OBUHVATU PROSTORNOG PLANA I RAZLOZI ZA IZOSTAVLJANJE ODREĐENIH PITANJA I PROBLEMA IZ POSTUPKA PROCJENE

Značajke okoliša, općenito gledano, na područjima zaštićenih prirodnih dobara, predstavljaju osjetljivu temu, imajući u vidu krhke odnose međusobno uvjetovanih prirodnih čimbenika i stvorenih značajki.

Kvaliteta okoliša predmetnog područja je degradirana pod utjecajem niza antropogenih aktivnosti, što je izazvalo i negativan utjecaj na bioraznolikost, odnosno ugrožene su i izmijenjene prirodne vrijednosti zaštićenog prirodnog dobra.

Najizraženiji i najučestaliji uzrok uništavanja primarnih stepskih staništa na ovom prostoru je preoravanje. Oranice su formirane unutar prirodnih travnatih staništa u velikoj mjeri, pa je došlo do fragmentacije staništa i preostalo je malo kompaktnih prostora pod prirodnom vegetacijom.

Velik broj traktora u okolnim selima, lak pristup ljetnim cestama, neriješeni vlasnički odnosi i nedovoljno razvijena ekološka svijest čine preoravanje najvećom potencijalnom opasnošću za velike droplje i njihova staništa.

Poseban problem po temeljnu vrijednost Rezervata, veliku droplju, predstavlja košenje livada u vrijeme njezinog gniježđenja jer je za njezin opstanak važno postojanje zajednica dva tipa travnatih ekosustava.

Međutim, osnovni ugrožavajući čimbenik za vegetaciju na slatinama ovog dijela Banata je nedostatak vode. Nekadašnje bogatstvo u površinskim vodama i visoka razina podzemnih voda bili su od presudnog značaja za nastanak i očuvanje neponovljivog mozaičnog kompleksa specifične vegetacije. Višegodišnji negativni utjecaj čovjeka na bilancu voda (promjena vodnog režima) ostavio je neizbrisivi trag na ovo područje.

Na prostoru Rezervata, ili u zoni utjecaja, nalaze se prokopani kanali koji su izmijenili prirodni režim voda. Kroz južni dio Jaroša prostire se kanal širine oko tri metra. Južno od Jaroša, izvan predviđenih granica Rezervata, protječe Kikindski kanal. Prirodni režim plavljenja Zlatice izmijenjen je izgradnjom nasipa. Nekolicina manjih kanala odvodi vodu sa Sigeta u Veliki kanal koji protječe jugozapadno. Manjih kanala ima i na sjeveroistočnom dijelu. Kočovat je sa svih strana okružen manjim kanalima.

Izgrađeni vodnogospodarski objekti izmijenili su prirodan režim podzemnih i površinskih voda na ovom području, odnosno uvjete staništa živog svijeta. Svaka daljnja izgradnja nasipa i prokopavanje kanala može dodatno narušiti osnovne prirodne vrijednosti prostora.

Promjenom namjene površina (izgradnja ribnjaka, infrastrukture i drugih objekata) mijenja se razina podzemnih voda, dugoročno uništavaju stepska i slatinska staništa i smanjuje se životni prostor vrsta vezanih za njih, što narušava ukupne ekološke odnose, karakteristične za ovo područje.

Pri novim hidromelioracijskim zahvatima, neophodno bi bilo proučiti utjecaj istih na hidrološke prilike područja, poštujući višegodišnje sušno razdoblje, kao i sve veću potrebu za vodom.

Unošenje alohtonih vrsta biljaka (formiranje remiza) i životinja (fazanska divljač) je izazvalo neželjene, često i nepredviđene posljedice na autohtoni živi svijet.

Negativan utjecaj na prostor prirodnog dobra ima i nekontrolirana uporaba pesticida i agrokemijskih mjera u poljoprivrednoj proizvodnji jer se u neposrednoj blizini Rezervata odvija intenzivna poljoprivredna djelatnost.

Kada je u pitanju poljoprivreda, kao ugrožavajući čimbenik se pojavljuje i uzgoj neodgovarajućih kultura, što zajedno s primjenom umjetnih gnojiva ostavlja trag u pedološkoj podlozi i za posljedicu ima visoku razinu podzemnih voda, što je posebno izraženo u ovom dijelu banatskog Potisja.

Istočno od Jaroša nalazi se mokrinski divlji deponij koji predstavlja degradacijski punkt, s kojeg smeće vjetar nosi i na Rezervat.

Unutar Rezervata su vršena istraživanja nafte i zemnog plina metodom koja podrazumijeva eksplozije u tlu (tzv. „napucavanje“), kojom su uznemiravane mnoge životinjske vrste, a posebno velike droplje u vrijeme gniježdenja. U okolini Mokrina postoje naftne bušotine koje onečišćuju okoliš i narušavaju pejzažne cjeline.

Ovakva istraživanja i slične aktivnosti predstavljaju konflikt u prostoru i potrebno ih je isključiti sa zaštićenog područja.

Skidanje takozvanih „roli“ trave, koje se koriste za travnjake, nogometne terene i slično, učestala je pojava koja narušava strukturu vegetacije stepskih pašnjaka i uništava staništa rijetkih biljnih i životinjskih vrsta.

Na području prirodnog dobra nije uspostavljeno neprestano praćenje kvalitete okoliša.

Antropogene aktivnosti su utjecale i na druge negativne pojave:

- uznemiravanje na gnjezdištu (brojna prisutnost pastira sa stokom, zemljoradnika, kao i sezonska prisutnost lovaca i izletnika);
- krivolov (u suvremeno doba sveden na minimum, osim kada ptice odu južno od Save i Dunava tijekom oštih zima) i poljske požare u reproduktivno doba.

8. PRIKAZ PRIPREMLJENIH VARIJANTNIH RJEŠENJA (NAJPOVOLJNIJE VARIJANTNO RJEŠENJE SA STAJALIŠTA ZAŠTITE OKOLIŠA I VARIJANTNO RJEŠENJE U SLUČAJU NEREALIZIRANJA PLANA)

Prostornim planom nisu predviđena varijantna rješenja. Usvojena rješenja su interpretirana u Prostornom planu i predmetnim elaboratom, odnosno Izvješćem o strateškoj procjeni utvrđeno je da su sukladno temeljnim načelima održivog razvoja u pogledu svih daljnjih aktivnosti u smislu prostornog uređenja područja u obuhvatu Prostornog plana.

Realiziranjem Prostornog plana (usvajanjem planskog dokumenta), uređenje i korištenje prostora u obuhvatu Prostornog plana će se odvijati u smjeru planske realizacije sadržaja i aktivnosti (planskim uređenjem), uz ispunjavanje prethodnih uvjeta zaštite prirode i okoliša.

9. REZULTATI PRETHODNIH KONZULTACIJA SA ZAINTERESIRANIM TIJELIMA I ORGANIZACIJAMA

Zbog specifičnosti prostora u obuhvatu Prostornog plana, neposrednog i šireg okruženja, kao i postojećih sadržaja i planiranih namjena, u postupku izrade Prostornog plana obavljene su konzultacije sa zainteresiranim i nadležnim institucijama, organizacijama i tijelima, tijekom kojih su pribavljeni podaci, uvjeti i mišljenja.

Također, održani su mnogobrojni sastanci i konzultacije sa zainteresiranim tijelima i organizacijama.

Sve konzultacije su relevantne za proces strateške procjene i izradu Izvješća o strateškoj procjeni utjecaja Plana na okoliš, a uvjeti i mjere nadležnih tijela, institucija i poduzeća su procesom strateške procjene vrednovani i implementirani u planska rješenja.

Tijekom izrade Prostornog plana i Strateške procjene uspostavljena je suradnja sa sljedećim nadležnim institucijama:

Tablica 5. Nazivi nadležnih institucija

Tijela, posebne organizacije, imatelji javnih ovlasti i druge institucije
1. GRAD KIKINDA, GRADSKA UPRAVA, Tajništvo za imovinsko-pravne i komunalne djelatnosti
2. GRAD KIKINDA, GRADSKA UPRAVA, Tajništvo za zaštitu okoliša, poljoprivredu i ruralni razvoj
3. GRAD KIKINDA, GRADSKA UPRAVA, Tajništvo za razvoj i upravljanje investicijama
4. OPĆINA ČOKA, OPĆINSKA UPRAVA, Odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, razvoj, urbanizam, za građevinske poslove, za provedbu objedinjene procedure i stambeno komunalne djelatnosti
5. OPĆINA NOVI KNEŽEVAC, OPĆINSKA UPRAVA, Odjel za proračun, financije i gospodarske djelatnosti, Odsjek za urbanizam, zaštitu okoliša i komunalne poslove
6. Lovačka udruga Perjanica Mokrin – Upravljač SRP-a
7. MINISTARSTVO OBRANE, Sektor za materijalne resurse, Uprava za infrastrukturu
8. MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA, Sektor za izvanredne situacije
9. MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA, Sektor za izvanredne situacije, Odjel za izvanredne situacije u Kikindi
10. MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA, RAVNATELJSTVO POLICIJE Uprava granične policije
11. MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA Sektor za planiranje i upravljanje u okolišu, Odsjek za zaštitu od velike kemijske nesreće, Zaštita od kemijske nesreće
12. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOG GOSPODARSTVA Uprava za poljoprivredno zemljište
13. POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA URBANIZAM I ZAŠTITU OKOLIŠA
14. POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA ENERGETIKU, GRAĐEVINARSTVO I PROMET
15. POKRAJINSKO ZA KULTURU, JAVNO INFORMIRANJE I ODNOSI S VJERSKIM ZAJEDNICAMA
16. POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA POLJOPRIVREDU, VODNO GOSPODARSTVO I ŠUMARSTVO
17. POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA REGIONALNI RAZVOJ, MEĐUREGIONALNU SURADNJU I LOKALNU SAMOUPRAVU
18. POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA GOSPODARSTVO I TURIZAM
19. POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA SPORT I MLADEŽ

Tijela, posebne organizacije, imatelji javnih ovlasti i druge institucije
20. POKRAJINSKI ZAVOD ZA ZAŠTITU PRIRODE
21. REPUBLIČKI ZAVOD ZA ZAŠTITU SPOMENIKA KULTURE
22. MEĐUOPĆINSKI ZAVOD ZA ZAŠTITU SPOMENIKA KULTURE
23. JVP VODE VOJVODINE
24. JP „VOJVODINA ŠUME“
25. JP „PUTEVI SRBIJE“ , Sektor za strategiju, projektiranje i razvoj
26. „INFRASTRUKTURA ŽELEZNICE SRBIJE“ DD Sektor za investicije, razvoj i tehnologiju
27. RAVNATELJSTVO ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO Sektor za zračnu plovību
28. DD „ELEKTROMREŽA SRBIJE“
29. OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA, „EPS DISTRIBUCIJA“ D.O BEOGRAD, Ogranak „Elektrodistribucija Subotica“
30. NIS D.D. NOVI SAD, Gasprom Njeft
31. JP SRBIJAGAS
32. TELENOR DOO
33. „VIP mobile“ DOO
34. Telekom Srbija, Direkcija za tehniku, Funkcija planiranja i razvoja, Sektor za planiranje i razvoj transportne telekomunikacijske mreže
35. SBB SRPSKE KABLOVSKE MREŽE DOO
36. TURISTIČKA ORGANIZACIJA VOJVODINE
37. GRAD KIKINDA, Ured za turizam, Turistička organizacija Općine Kikinda
38. OPĆINA NOVI KNEŽEVAC, Resor turizam, mladež, obrazovanje i sport
39. AGENCIJA ZA REGIONALNI RAZVOJ AP VOJVODINE
40. REPUBLIČKI HIDROMETEOROLOŠKI ZAVOD SRBIJE
41. REPUBLIČKI SEIZMOLOŠKI ZAVOD
42. RDU RTS, Ravnateljstvo RDU RTS Certifikacijsko tijelo RTS, Razvoj i certifikacija
43. JP EMISIONA TEHNIKA I VEZE, SEKTOR TEHNIKA
44. CENTAR ZA RAZMINIRANJE
45. OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA, „EPS DISTRIBUCIJA“ D.O BEOGRAD, Ogranak „Elektrodistribucija Zrenjanin“
46. JKP "7. OKTOBAR"
47. JP „KIKINDA“
48. JKP „ČOKA“
49. JAVNO PODUZEĆE ZA GRAĐEVINSKO ZEMLJIŠTE, KOMUNALNE DJELATNOSTI I CESTE OPĆINE ČOKA
50. MJESNA ZAJEDNICA MOKRIN

Strateška procjena se dostavlja na mišljenje zainteresiranim tijelima i organizacijama i osigurava se sudjelovanje javnosti u njegovom razmatranju.

Nakon ocjene Izvješća o strateškoj procjeni utjecaja Prostornog plana na okoliš i Izvješća o sudjelovanju zainteresiranih tijela, organizacija i javnosti, koje sačinjava tijelo nadležno za pripremu Prostornog plana, tijelo nadležno za poslove zaštite okoliša može dati suglasnost na Izvješće o strateškoj procjeni.

II OPĆI I POSEBNI CILJEVI I IZBOR INDIKATORA

Opći i posebni ciljevi Strateške procjene definirani su na temelju zahtjeva i ciljeva u pogledu zaštite okoliša u drugim planovima i programima, ciljeva zaštite okoliša utvrđenih na razini Republike i međunarodnoj razini, prikupljenih podataka o stanju okoliša i značajnih pitanja, uvjeta nadležnih tijela i institucija, kao i problema i prijedloga u pogledu zaštite okoliša u Prostornom planu.

1. OPĆI I POSEBNI CILJEVI STRATEŠKE PROCJENE

Opći ciljevi Strateške procjene utjecaja postavljaju okvir za definiranje posebnih ciljeva i izbor , pokazatelja kojima će se ocijeniti njihova ostvarenost, u kontekstu očuvanja okoliša , kao i provedba načela održivog razvoja kroz planska rješenja.

Koncept održivog razvoja prostora u obuhvatu Prostornog plana ogleda se u detaljnijoj planskoj organizaciji i uređenju, vrednovanjem kapaciteta planiranih sadržaja u odnosu na potrebe, kao i usklađivanje korištenja prostora s prirodnim i stvorenim potencijalima i ograničenjima, odnosno značajkama prostora.

Prilikom izrade planova, većina općih ciljeva vezana je za planska dokumenta višeg reda i uvjete koje oni diktiraju, dok se posebni ciljevi definiraju za konkretni razmatrani prostor, a odnose se na specifičnost, namjenu površina i dr.

Planski temelj za izradu ovog Prostornog plana predstavlja Regionalni prostorni plan AP Vojvodine.

Opći cilj Strateške procjene je održivo koristiti prostor i prirodne resurse na području Prostornog plana, uz istodobnu realizaciju planskih aktivnosti, u skladu s postojećim kapacitetom okoliša.

Navedeni cilj osigurat će se aktivnom provedbom upravljačkih aktivnosti u zaštićenom području, kao i očuvanjem predjelnih značajki na području Prostornog plana, kontrolom uređenja i građenja određenih sadržaja na području posebne namjene i u kontaktnoj zoni, provedbom neprekidnog sustava monitoringa i racionalnim korištenjem energetske resursa, uz favoriziranje korištenja obnovljivih izvora energije.

Osnovni razlog za izradu Prostornog plana je stvaranje uvjeta za realizaciju regionalnih i lokalnih interesa u okviru područja posebne namjene, sukladno uvjetima zaštite prirode koji se temelje na vrednovanju i procjeni mogućih utjecaja na okoliš do kojih može doći implementacijom Prostornog plana.

Na temelju navedenog općeg cilja Strateške procjene, prikupljenih podataka o stanju okoliša i značajnih pitanja, problema i prijedloga u pogledu zaštite okoliša u Prostornom planu, utvrđuju se posebni ciljevi strateške procjene u pojedinim područjima zaštite.

Kao posebni ciljevi strateške procjene ističu se:

- A. Zaštita i unapređenje bioraznolikosti kroz provedbu mjera zaštite u zaštićenom području i prostornoj cjelini od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro.
- B. Zaštita i očuvanje predjelnih značajki područja.
- V. Održivo korištenje i zaštita prirodnih resursa.
- G. Promocija i potpora razvoju turizma sukladno temeljnim načelima održivog razvoja.
- D. Poštovanje svih predviđenih mjera zaštite okoliša i prevencija akcidentnih situacija.

Posebni ciljevi Strateške procjene usklađeni su s indikatorima strateške procjene definiranim Pravilnikom o Nacionalnoj listi indikatora okoliša („Službeni glasnik RS”, broj: 37/11).

2. IZBOR POKAZATELJA STRATEŠKE PROCJENE

Na temelju definiranih ciljeva, vrši se izbor odgovarajućih indikatora strateške procjene utjecaja na okoliš. Svrha njihove primjene je u usmjeravanju planskih rješenja ka ostvarenju ciljeva koji se postavljaju.

Pokazatelji predstavljaju jedan od instrumenata za sustavno prepoznavanje, ocjenjivanje i praćenje stanja, razvoja i uvjeta sredine te sagledavanje posljedica. Oni su sredstvo za praćenje izvjesne promjenjive vrijednosti u prošlosti i sadašnjosti, a neophodni su kao ulazni podaci za svako planiranje aktivnosti u prostoru.

Prilikom definiranja pokazatelja, obrađivači strateške procjene utjecaja su se oslonili na pokazatelje UN za održivi razvoj, pokazatelje definirane Pravilnikom o nacionalnoj listi pokazatelja zaštite okoliša („Službeni glasnik RS“, broj 37/11) i na elementarne ekološke pokazatelje koji se mogu uzeti u obzir u odnosu na postojeće stanje okoliša i karakter Plana i planiranih aktivnosti.

Na temelju Pravilnika o Nacionalnoj listi pokazatelja zaštite okoliša, na teritoriju Prostornog plana relevantni su pokazatelji prikazani u narednoj tablici.

Tablica 6. Pregled Posebnih ciljeva strateške procjene i pokazatelja zaštite okoliša relevantnih za područje Prostornog plana

POSEBNI CILJEVI STRATEŠKE PROCJENE	POKAZATELJI
Zaštita i unapređenje bioraznolikosti kroz provedbu mjera zaštite u zaštićenom području i prostornoj cjelini od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro	1. % zaštićenih prirodnih dobara na teritoriju APV u odnosu na ukupnu površinu 2. Površine pod izabranim značajnim ekosustavima (km ² ili ha) odabranih vrsta ekosustava 3. Udio broja ugroženih vrsta u ukupnom broju vrsta (%)
Zaštita i očuvanje predjelnih značajki područja	4. Površine pod prirodnim predjelima
Održivo korištenje i zaštita prirodnih resursa	5. Promjena namjene zemljišta (%) 6. ha (%) saniranih i rekultiviranih područja 7. Kvaliteta poljoprivrednog i nepoljoprivrednog zemljišta 8. Uporaba mineralnih gnojiva (kg/ha) 9. Uporaba pesticida (t aktivne tvari pesticida na 10 km ² poljoprivrednog zemljišta 10. Udio šumskog zemljišta u ukupnom zemljištu (%)
Promocija i potpora razvoju turizma sukladno temeljnim načelima održivog razvoja	11. Intenzitet turizma
Poštovanje svih predviđenih mjera zaštite okoliša i prevencija akcidentnih situacija	20. Monitoring 21. Registar udesas

Pokazatelji su definirani u prethodnoj tablici s ciljem praćenja realizacije planskih rješenja, u planskom razdoblju, ukoliko se za to ukaže potreba.

Za poseban cilj strateške procjene - *Poštovanje svih predviđenih mjera zaštite okoliša i prevencija akcidentnih situacija* ne definiraju se drugi pokazatelji jer ovo područje prožima ostala područja.

3. KOMPATIBILNOST CILJEVA STRATEŠKE PROCJENE S CILJEVIMA PLANA

Zakon o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš, kao i mnogi međunarodni dokumenti, upućuju na važnost odnosa procesa planiranja i procesa izrade Strateške , procjene odnosno na neophodnost integracije ovog instrumenta u proces planiranja.

Izbor i definiranje odgovarajućih planskih rješenja su mnogo učinkovitiji ukoliko je proces vršenja strateške procjene djelomično ili u potpunosti integriran u planove i programe za koje se izrađuje.

Tablica 7. prikazuje načelo kojim su se stručnjaci Zavoda za urbanizam Vojvodine rukovodili pri izradi ova dva elaborata, odnosno prikazana je veza između faza izrade Prostornog plana i Strateške procjene.

Tablica 7. Veze između faza izrade Prostornog plana i Strateške procjene

IZRADA PROSTORNOG PLANA		IZRADA STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA (SPU)
Odlučivanje o izradi planskog dokumenta po prethodno pribavljenom mišljenju tijela nadležnog za stručnu kontrolu, odnosno povjerenstva za planove	Uzajamni utjecaj ovih faza – prije donošenja Odluke o izradi planskog dokumenta pribavlja se mišljenje o prijedlogu odluke o (ne)izrađivanju SPU	Odlučivanje o izradi SPU prema prethodno pribavljenom mišljenju nadležnog tijela i drugih zainteresiranih tijela i organizacija
Donošenje Odluke o izradi Prostornog plana	Uzajamni utjecaj ovih faza	Donošenje Odluke o izradi Izvješća o SPU
Izrada materijala za rani javni uvid Prostornog plana Izrada Nacrta Prostornog plana	Uzajamni utjecaj ovih faza	Analiza sadržaja i osnovne dokumentacije, konzultacije s nadležnim tijelima i organizacijama i dr. – formuliranje Izvješća o strateškoj procjeni
Stručna kontrola Nacrta Prostornog plana	Uzajamni utjecaj ovih	Mišljenje zainteresiranih tijela i organizacija
Javni uvid u Nacrt Prostornog plana	Uzajamni utjecaj ove dvije faze – u praksi se oba elaborata istovremeno izlažu na javni uvid	Javni uvid u Izvješće o SPU
Donošenje Prostornog plana	Tijelo nadležno za izradu planskog dokumenta ne može isti uputiti u proceduru usvajanja bez suglasnosti na Izvješće o SPU	Ocjena i suglasnost na Izvješće od strane nadležnog tijela
Provedba Prostornog plana	Uzajamni utjecaj ovih faza	Implementacija mjera zaštite i monitoring prema Izvješću o SPU

Ciljevi Strateške procjene su, s obzirom na usporednu izradu ova dva dokumenta, u potpunosti usuglašeni s ciljevima Prostornog (Tablica 8).

Ciljevi Prostornog plana:

- zaštita i održivo i racionalno korištenje prirodnih dobara i prirodnih resursa, sukladno potrebama dugoročnog društvenog i ekonomskog razvoja;

- turističko vrednovanje prirodnih i antropogenih vrijednosti na promatranom prostoru i osiguravanje uvjeta za razvoj različitih oblika turizma;
- očuvanje i unapređenje kvalitete i režima vode;
- povećanje površina pod šumama, očuvanje, zaštita i unapređenje postojećih šuma, radi očuvanja i zaštite populacija divljih vrsta;
- definiranje načina korištenja prostora sukladno režimima i uvjetima zaštite prirode;
- vrednovanje, očuvanje, zaštita i prezentacija kulturnih dobara;
- utvrđivanje optimalne integralne prometne mreže koja će tretirati sve vidove prometa i opsluživati sve sadržaje i lokalitete, uz uvažavanje ekonomskih, tehničko-tehnoloških, prostorno-funkcionalnih i ekoloških kriterija;
- Stvaranje uvjeta za daljnji razvoj energetske infrastrukture, utemeljene na strateškim načelima održivog razvoja;
- osiguranje odgovarajuće prevencije, minimiziranja negativnih utjecaja, monitoringa i kontrole svih oblika onečišćenja okoliša;
- integracija zaštite okoliša u sve pojedinačne sektorske politike i strategije razvoja.

Ciljevi Strateške procjene:

- A. Zaštita i unapređenje bioraznolikosti kroz provedbu mjera zaštite u zaštićenom području i prostornoj cjelini od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro.
- B. Zaštita i očuvanje predjelnih značajki područja.
- V. Održivo korištenje i zaštita prirodnih resursa.
- G. Promocija i potpora razvoju turizma sukladno temeljnim načelima održivog razvoja.
- D. Poštovanje svih predviđenih mjera zaštite okoliša i prevencija akcidentnih situacija.

Tablica 8. Uskladivost ciljeva Prostornog plana i SPU

CILJEVI PLANA	A	B	V	G	D
- zaštita i održivo i racionalno korištenje prirodnih dobara i prirodnih resursa, sukladno potrebama dugoročnog društvenog i ekonomskog razvoja	+	+	+	+	+
- turističko vrednovanje prirodnih i antropogenih vrijednosti na promatranom prostoru i osiguravanje uvjeta za razvoj različitih oblika turizma	+	+	+	+	+
- očuvanje i unapređenje kvalitete i režima vode	+	+	+	+	+
- povećanje površina pod šumama, očuvanje, zaštita i unapređenje postojećih šuma, radi očuvanja i zaštite populacija divljih vrsta	+	+	+	+	+
- definiranje načina korištenja prostora sukladno režimima i uvjetima zaštite prirode	+	+	+	+	+
- vrednovanje, očuvanje, zaštita i prezentacija kulturnih dobara;	+	0	+	+	0
- utvrđivanje optimalne integralne prometne mreže koja će tretirati sve vidove prometa i opsluživati sve sadržaje i lokalitete, uz uvažavanje ekonomskih, tehničko-tehnoloških, prostorno-funkcionalnih i ekoloških kriterija	0	0	0/+	+	+
- stvaranje uvjeta za daljnji razvoj energetske infrastrukture, utemeljene na strateškim načelima održivog razvoja	0	0	0	0/+	+
- osiguranje odgovarajuće prevencije, minimiziranja negativnih utjecaja, monitoringa i kontrole svih oblika onečišćenja okoliša	+	+	+	+	+
- integracija zaštite okoliša u sve pojedinačne sektorske politike i strategije razvoja	+	+	+	+	+

- + - pozitivno
 0 - neutralno
 - - negativno

III PROCJENA MOGUĆIH UTJECAJA PLANA NA OKOLIŠ S OPISOM MJERA ZA SMANJENJE NEGATIVNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ

Prioritetni cilj izrade Strateške procjene je sagledavanje mogućih negativnih utjecaja planskih rješenja na kvalitetu okoliša i propisivanje mjera za minimizaciju istih.

Da bi se postavljeni ciljevi ostvarili, potrebno je sagledati aktivnosti i planska rješenja predviđena Prostornim planom, kao i mjere za smanjenje potencijalno negativnih utjecaja planova rješenja na okoliš.

Strateška procjena bavi se općom analizom i procjenom mogućih utjecaja planiranih rješenja zaštite okoliša u Prostornom planu, pri čemu je naglasak stavljen na analizu planskih rješenja, koja doprinose zaštiti okoliša i podizanju kvalitete života na promatranom prostoru.

1. PROCJENA MOGUĆIH UTJECAJA NA OKOLIŠ

U Strateškoj procjeni analizirana su sva planska rješenja i izvršeno je prepoznavanje onih koja u određenoj mjeri mogu ugroziti kvalitetu elemenata okoliša u fazi realizacije Prostornog plana.

U tom kontekstu u Izvješću o strateškoj procjeni se analiziraju mogući utjecaji planiranih aktivnosti na činitelje okoliša i definiraju planske mjere zaštite, koje će potencijalna zagađenja dovesti na razinu prihvatljivosti, odnosno u granice definirane zakonskom regulativom.

Procjena mogućih utjecaja Prostornog plana na okoliš, prema Zakonu, sadrži sljedeće elemente:

- 1) Prikaz procijenjenih utjecaja varijantnih rješenja Prostornog plana povoljnih sa stanovišta zaštite okoliša s opisom mjera za sprečavanje i ograničavanje negativnih, odnosno unapređenje pozitivnih utjecaja na okoliš;
- 2) Usporedba varijantnih rješenja Prostornog plana i prikaz razloga za izbor najpovoljnijeg rješenja;
- 3) Prikaz procijenjenih utjecaja Prostornog plana na okoliš s opisom mjera za sprečavanje i ograničavanje negativnih, odnosno uvećanje pozitivnih utjecaja na okoliš;
- 4) način na koji su pri procjeni utjecaja uzeti u obzir čimbenici okoliš uključujući podatke o: zraku, vodi, zemljištu, klimi, ionizirajućem i neionizirajućem zračenju, buci i vibracijama, biljnom i životinjskom svijetu, staništima i bioraznolikosti; zaštićenim prirodnim dobrima; stanovništvu, zdravlju ljudi, gradovima i drugim naseljima, kulturno-povijesnoj baštini, infrastrukturnim, industrijskim i drugim objektima ili drugim stvorenim vrijednostima;
- 5) način na koji su pri procjeni uzete u obzir značajke utjecaja: vjerojatnost, intenzitet, složenost/reverzibilnost, vremenska dimenzija (trajanje, učestalost, ponavljanje), prostorna dimenzija (lokacija, geografsko područje, broj izloženih stanovnika, prekogranična priroda utjecaja), kumulativna i sinergijska priroda utjecaja.

Procjena utjecaja varijantnih rješenja

Kao što je već rečeno, Zakon ne propisuje što su to varijantna rješenja Prostornog plana koja podliježu strateškoj procjeni utjecaja, tako da se u praksi razmatraju dvije varijante:

Varijanta 1 - ukoliko ne dođe do provedbe planskih rješenja i

Varijanta 2 - ukoliko se realiziraju planska rješenja.

Ograničavajući se u tom kontekstu na pozitivne i negativne učinke koje bi imao predmetni Prostorni plan ako se realizira ili u slučaju da se ne realizira, Strateška procjena će se baviti razradom varijante da se Prostorni plan ne realizira i varijante realizacije Prostornog plana i predviđenih rješenja u svim definiranim područjima, koje su relevantne s aspekta zaštite okoliša.

Tablica 9. Procjena utjecaja varijantnih rješenja Prostornog plana po područjima u odnosu na ciljeve strateške procjene

Ciljevi strateške procjene

- A. Zaštita i unapređenje bioraznolikosti kroz provedbu mjera zaštite u zaštićenom području i prostornoj cjelini od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro.
 B. Zaštita i očuvanje predjelnih značajki područja.
 V. Održivo korištenje i zaštita prirodnih resursa.
 G. Promocija i potpora razvoju turizma sukladno osnovnim načelima održivog razvoja.
 D. Poštivanje svih predviđenih mjera zaštite okoliša i prevencija akcidentnih situacija.

PODRUČJA PROSTORNOG PLANA	Scenarij razvoja	CILJEVI STRATEŠKE PROCJENE				
		A	B	V	G	D
Zaštita prirodnih dobara	VARIJANTA 1	-	-	-	-	-
	VARIJANTA 2	+	+	+	+	+
Zaštita prirodnih resursa (voda, zrak, zemljište, mineralne sirovine, poljoprivredno zemljište)	VARIJANTA 1	-	-	-	-	-
	VARIJANTA 2	+	+	+	+	+
Zaštita predjela	VARIJANTA 1	-	-	-	-	-
	VARIJANTA 2	+	+	+	+	+
Stanovništvo i gospodarske aktivnosti	VARIJANTA 1	-	-	-	-	-
	VARIJANTA 2	+	+	+	+	+
Zaštita okoliša i zdravlja stanovništva	VARIJANTA 1	-	-	-	-	-
	VARIJANTA 2	+	+	+	+	+
Unapređenje vodnogospodarstvene infrastrukture	VARIJANTA 1	-	-	-	-	-
	VARIJANTA 2	+	+	+	+	+
Unapređenje prometne infrastrukture	VARIJANTA 1	-	0	0	-	-
	VARIJANTA 2	0	0	+	+	+
Izgradnja i modernizacija energetske infrastrukture	VARIJANTA 1	0	0	0/-	-	-
	VARIJANTA 2	0	0	0	+	+
Izgradnja kapaciteta za iskorištavanje obnovljivih izvora energije	VARIJANTA 1	-	-	-	-	-
	VARIJANTA 2	+	+	+	+	+
Izgradnja elektroničke komunikacijske infrastrukture	VARIJANTA 1	0	0	0	0/-	0/-
	VARIJANTA 2	0	0	0	+	0
Zaštita kulturne baštine	VARIJANTA 1	-	-	-	-	-
	VARIJANTA 2	+	+	+	+	0/+
Zaštita od elementarnih nepogoda i akcidentnih situacija	VARIJANTA 1	-	-	-	-	-
	VARIJANTA 2	+	+	+	+	+

(+) - ukupno pozitivan utjecaj, (-) - ukupno negativan utjecaj, (0) - neutralan utjecaj

Razlozi za izbor najpovoljnijeg varijantnog rješenja

Na temelju članka 15. Zakona o strateškoj procjeni utjecaja obvezna je usporedba varijantnih rješenja i prikaz razloga za izbor najpovoljnijeg rješenja. Rezimirajući pozitivne i negativne učinke varijanti Prostornog plana, može se ustvrditi sljedeće:

1. U varijanti da se Prostorni plan ne donese i da se razvoj nastavi po dosadašnjem trendu mogu se očekivati negativni učinci s gledišta zaštite okoliša i neodgovarajuće i neodrživo korištenje Rezervata i drugih prirodnih dobara, što bi dovelo do daljnjeg ugrožavanja prirodnih vrijednosti i resursa, fragmentacije staništa i gubitka autentičnog predjelnog identiteta.
2. U varijanti da se Prostorni plan implementira, mogu se očekivati brojni pozitivni učinci u svakom području, posebno u području zaštite prirodnih vrijednosti i prirodnih resursa, održivog razvoja poljoprivrede i turizma, prilikom izbora budućih korisnika prostora, poštujući vrlo ograničene kapacitete okoliša planskog područja.

Na temelju iznesenog može se zaključiti da je varijanta donošenja predloženog Prostornog Mnogi plana povoljnija u odnosu na varijantu nedonošenja Prostornog plana.

Evaluacija značajki i značaja utjecaja planskih rješenja

U prethodnim tablicama izvršena je kvalitativna stručna procjena pozitivnih i negativnih utjecaja pojedinih planskih rješenja po područjima Prostornog plana na okoliš u usporedbi s učincima varijante ako se Prostorni plan ne realizira. U nastavku strateške procjene utjecaja izvršena je evaluacija značaja, prostornih razmjera i vjerojatnosti utjecaja planskih rješenja predložene varijante Prostornog plana na okoliš i elemente održivog razvoja. Značaj utjecaja procjenjuje se u odnosu na veličinu (intenzitet) utjecaja i prostorne razmjere na kojima se može ostvariti utjecaj. Utjecaji, odnosno učinci planskih rješenja, prema veličini promjena, ocjenjuju se brojevima od -3 do +3, gdje se znak minus odnosi na negativne, a znak plus za pozitivne promjene, kako je prikazano u Tablici 10. Ovaj sustav vrednovanja primjenjuje se kako na pojedinačne pokazatelje utjecaja, tako i na srodne kategorije preko zbirnih pokazatelja.

Tablica 10. Kriteriji za ocjenjivanje veličine utjecaja planskih rješenja

Veličina utjecaja	Oznaka	O p i s
Kritičan	- 3	Jak negativan utjecaj
Veći	- 2	Veći negativan utjecaj
Manji	- 1	Manji negativni utjecaj
Nema ili nejasan utjecaj	0	Nema utjecaja, nema podataka ili nije primjenjivo
Pozitivan	+ 1	Manji pozitivni utjecaj
Povoljan	+ 2	Veći pozitivan utjecaj
Vrlo povoljan	+ 3	Jak pozitivan utjecaj

Tablica 11. Kriteriji za ocjenjivanje prostornih razmjera utjecaja planskih rješenja

Razmjeri utjecaja	Oznaka	O p i s
Regionalni	R	Moguć utjecaj u okviru prostora regije
Lokalni	L	Moguć utjecaj u nekoj zoni ili dijelu teritorija Prostornog plana

Vjerojatnost da će se neki procijenjeni utjecaj dogoditi u stvarnosti također predstavlja važan kriterij za donošenje odluka tijekom izrade Prostornog plana. Vjerojatnost utjecaja određuje se prema ljestvici prikazanoj u tablici 12.

Tablica 12. Ljestvica za procjenu vjerojatnosti utjecaja planskih rješenja

Vjerojatnost	Oznaka	Opis
100%	I.	utjecaj izvjestan
više od 50%	V	utjecaj vjerojatan
manje od 50%	M	utjecaj moguć

Vjerojatnost utjecaja može dakle biti od potpuno izvjesne (100%) do situacije u kojoj je utjecaj gotovo nevjerojatan. Ova činjenica je posebno važna, jer tako određeno plansko rješenje koje općenito ima iznimno jak npr. negativan utjecaj, u konkretnom slučaju može biti potpuno nevjerojatno, pa se samim tim njegov utjecaj ne može okarakterizirati kao strateški značajan.

Na temelju kriterija procjene veličine i prostornih mjerila utjecaja planskih rješenja na ciljeve strateške procjene vrši se evaluacija značaja identificiranih utjecaja za ostvarivanje ciljeva strateške procjene.

Ciljevi strateške procjene

- A. Zaštita i unapređenje bioraznolikosti kroz provedbu mjera zaštite u zaštićenom području i prostornoj cjelini od utjecaja na zaštićeno prirodno dobro.
 B. Zaštita i očuvanje predjelnih značajki područja.
 V. Održivo korištenje i zaštita prirodnih resursa.
 G. Promocija i potpora razvoju turizma sukladno osnovnim načelima održivog razvoja.
 D. Poštivanje svih predviđenih mjera zaštite okoliša i prevencija akcidentnih situacija.

Tablica 13. Procjena veličine utjecaja planskih rješenja po područjima u odnosu na ciljeve strateške procjene

PODRUČJA PLANSKIH RJEŠENJA	CILJEVI STRATEŠKE PROCJENE				
	A	B	V	G	D
Zaštita prirodnih dobara	+3	+3	+3	+3	+3
Zaštita prirodnih resursa (voda, zrak, zemljište, mineralne sirovine, poljoprivredno zemljište)	+3	+2	+2	+2	+2
Zaštita predjela	+3	+3	+3	+1	+2
Stanovništvo i gospodarske aktivnosti	+2	+2	+2	+2	+1
Zaštita okoliša i zdravlja stanovništva	+3	+2	+2	+3	+2
Unapređenje vodnogospodarstvene infrastrukture	+3	+2	+2	+1	+1
Unapređenje prometne infrastrukture	0	+1	+1	+1	+2
Izgradnja i modernizacija energetske infrastrukture	0	0	0	0	+1
Izgradnja kapaciteta za iskorištavanje obnovljivih izvora energije	+2	+2	+3	+1	+2
Izgradnja elektroničke komunikacijske infrastrukture	0	0	0	+1	+1
Zaštita kulturne baštine	+1	+2	+1	+2	+2
Zaštita od elementarnih nepogoda i akcidentnih situacija	+2	+1	+2	+1	+2

Tablica 14. Procjena prostornih razmjera planskih rješenja po područjima u odnosu na ciljeve strateške procjene

PODRUČJA PLANSKIH RJEŠENJA	CILJEVI STRATEŠKE PROCJENE				
	A	B	V	G	D
Zaštita prirodnih dobara	R	L	L	R	L
Zaštita prirodnih resursa (voda, zrak, zemljište, mineralne sirovine, poljoprivredno zemljište)	L	L	L	L	L
Zaštita predjela	L	L	L	L	L
Stanovništvo i gospodarske aktivnosti	L	L	L	L	L
Zaštita okoliša i zdravlja stanovništva	L	L	L	L	L
Unapređenje vodnogospodarstvene infrastrukture	L	L	L	L	L
Unapređenje prometne infrastrukture	L	L	L	R	L
Izgradnja i modernizacija energetske infrastrukture	L	L	L	L	L
Izgradnja kapaciteta za iskorištavanje obnovljivih izvora energije	L	L	L		R
Izgradnja elektroničke komunikacijske infrastrukture			L	L	
Zaštita kulturne baštine	L	L	L	L	L
Zaštita od elementarnih nepogoda i akcidentnih situacija prirodnih i tehničko-tehnoloških nezgoda i nesreća	L	L	R	L	R

Tablica 15. Procjena vjerojatnosti utjecaja planskih rješenja po područjima u odnosu na ciljeve strateške procjene

PODRUČJA PLANSKIH RJEŠENJA	CILJEVI STRATEŠKE PROCJENE				
	A	B	V	G	D
Zaštita prirodnih dobara	I.	M	I.	M	M
Zaštita prirodnih resursa (voda, zrak, zemljište, mineralne sirovine, poljoprivredno zemljište)	M	M	I.	M	M
Zaštita predjela	I	I	I	M	M
Stanovništvo i gospodarske aktivnosti	M	M	M	M	M
Zaštita okoliša i zdravlja stanovništva	I	M	M	I	M
Unapređenje vodnogospodarstvene infrastrukture	M	M	M	M	M
Unapređenje prometne infrastrukture				M	M
Izgradnja i modernizacija energetske infrastrukture				V	M
Izgradnja kapaciteta za iskorištavanje obnovljivih izvora energije	M	M	M	M	M
Izgradnja elektroničke komunikacijske infrastrukture				V	V
Zaštita kulturne baštine		I	M	M	M
Zaštita od elementarnih nepogoda i akcidentnih situacija	M	I	M	M	M

Kumulativni i sinergijski učinci

Sukladno Zakonu o strateškoj procjeni utjecaja (članak 15.) strateška procjena treba obuhvatiti i procjenu kumulativnih i sinergijskih učinaka.

Značajni učinci mogu nastati kao rezultat interakcije između brojnih manjih utjecaja postojećih objekata i aktivnosti i različitih planiranih aktivnosti na području plana.

Kumulativni učinci nastaju kada pojedinačna planska rješenja nemaju značajan utjecaj, a nekoliko individualnih učinaka zajedno mogu imati značajan učinak.

Sinergijski učinci nastaju u interakciji pojedinačnih utjecaja koji proizvode ukupni učinak koji je veći od prostog zbroja pojedinačnih učinaka.

U narednoj tablici na temelju vrednovanja definiranog u prethodnim tablicama, u Tablici 16. izvršena je analiza kumulativnih i sinergijskih utjecaja planskih rješenja.

Tablica 16. Vrednovanje mogućih kumulativnih i sinergijskih utjecaja područja Prostornog plana s vremenskom dimenzijom

PRIRODA UTJECAJA	TRAJANJE (VREMENSKA DIMENZIJA)
Kumulativan (K) Kumulativan Sinergijski (KS) Sinergijski (SI) Pojedinačan-sporadičan (PS)	Kratkoročan (Kr) Srednjoročan (Sr) Dugoročan (Dr)

Tablica 17. Identifikacija mogućih kumulativnih i sinergijskih učinaka

PODRUČJA PLANSKIH RJEŠENJA	CILJEVI STRATEŠKE PROCJENE									
	A		B		V		G		D	
Zaštita prirodnih dobara	KS	Dr	KS	Dr	KS	Dr	KS	Dr	K	Dr
Zaštita prirodnih resursa (voda, zrak, zemljište, mineralne sirovine, šume i poljoprivredno zemljište)	KS	Dr	KS	Dr	KS	Dr	KS	Dr	K	Dr
Zaštita predjela	KS	Dr	KS	Dr	KS	Dr	KS	Dr	K	Dr
Stanovništvo i gospodarske aktivnosti	KS	Dr	KS	Dr	KS	Dr	KS	Dr	KS	Dr
Zaštita okoliša i zdravlja stanovništva	KS	Dr	KS	Dr	KS	Dr	KS	Dr	K	Dr
Unapređenje vodnogospodarstvene infrastrukture	KS	Dr	KS	Dr	PS	Dr	K	Sr	K	Dr
Unapređenje prometne infrastrukture	KS	Dr	KS	Dr	K	Dr	K	Dr	K	Dr
Izgradnja i modernizacija energetske infrastrukture	PS	Dr	PS	Dr	PS	Dr	PS	Sr	K	Dr
Izgradnja kapaciteta za iskorištavanje obnovljivih izvora energije	KS	Sr	KS	Sr	KS	Dr	K	Dr	KS	Dr
Izgradnja elektroničke komunikacijske infrastrukture	PS	/	PS	/	PS	/	PS	/	PS	/
Zaštita kulturne baštine	PS	Dr	PS	Dr	KS	Dr	PS	Dr	PS	Dr
Zaštita od elementarnih nepogoda i akcidentnih situacija	KS	Dr	KS	Dr	KS	Dr	PS	Kr	KS	Dr

2. UVJETI I MJERE ZAŠTITE, UREĐENJA I UNAPREĐENJA OKOLIŠA U CILJU SPREČAVANJA I OGRANIČAVANJA NEGATIVNIH UTJECAJA

MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH RESURSA I STVORENIH VRIJEDNOSTI

Opće mjere zaštite prirodnih resursa odnose se na:

- uspostavu biomonitoringa, kao i kontinuirane kontrole i sustavno praćenje kvalitete parametara okoliša (zraka, vode, zemljišta, buke), od strane ovlaštenih organizacija;
- prepoznavanje gospodarskih subjekata-operatera na prostoru obuhvata Prostornog plana koji su u obvezi podnijeti Zahtjev za izdavanje integrirane dozvole sukladno Zakonu o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja okoliša i pratećim podzakonskim aktima - ukoliko dođe do izgradnje ovih objekata u planskom razdoblju;
- identifikacija seveso postrojenja na temelju Zakona o zaštiti okoliša, Zakona o izvanrednim situacijama i pratećih podzakonskih akata - ukoliko dođe do izgradnje ovih objekata u planskom razdoblju;
- formiranje zaštitnih pojaseva zelenila u okviru prometne i vodne infrastrukture i poljoprivrednog zemljišta, u cilju zaštite od pluvijalne i eolske erozije - odnošenja površinskog sloja zemljišta i usjeva u fazi sjemena.

2.1. MJERE ZAŠTITE ZRAKA

Zaštitu zraka osigurati uvažavanjem Zakona o zaštiti zraka i pratećih podzakonskih akata, odnosno kroz primjenu sljedećih mjera:

- uspostava monitoringa kvalitete zraka na temelju utvrđene mreže mjernih postaja i/ili mjernih mjesta u državnoj i lokalnoj mreži mjernih postaja;
- vršenje neprestanog i/ili povremenog mjerenja/uzimanja uzoraka na fiksnim lokacijama i povremena mjerenja na mjernim mjestima koja nisu obuhvaćena mrežom monitoringa kvalitete zraka;
- rekonstrukcija postojeće cestovne mreže i uspostava zaštitnih zona sa zaštitnim zelenilom uz prometnice za sve kategorije cesta sukladno Zakonu, kao mjera zaštite od buke i onečišćenja zraka.

2.2. MJERE ZAŠTITE VODE

Planom je predviđeno takvo uređenje prostora kojim se interesi vodnog gospodarstva neće ugrožavati, u smislu nesmetanog održavanja i funkcioniranja cjelokupnog vodnogospodarskog sustava, kojim se ni na koji način neće remetiti mogućnosti i uvjeti održavanja i funkcija vodnih objekata, a kojima će biti osiguran slobodan protočni profil kanala, stabilnost njegovih kosina i dna, kao i slobodan prolaz službenim vozilima i mehanizaciji u zoni vodnih objekata. Planskom dokumentacijom predviđena su odgovarajuća rješenja kojima će biti spriječeno onečišćenje podzemnih i površinskih voda, kao i promjena postojećeg režima vode.

Sustavi glavnih kanala i kanalske mreže nižeg reda dispozicijski su nepromijenjeni i ostaju kao osnovno rješenje za prihvat viška vode od oborina s parcela, uz istodobno reguliranje razina podzemnih voda na ugroženim površinama.

Obveza vodnog gospodarstva je obavljanje redovitog održavanja kanala, izmuljenja korita i kanala i odlaganja mulja u kasetama na obali kanala, održavanje nasipa mehanizacijom, košenje trave, obrezivanje šiblja, osiguravanje obale, održavanje inspeksijske staze i dr.

Plansko rješenje vodoopskrbe u granicama obuhvata Prostornog plana, tamo gdje nema uvjeta za priključenje na javni sustav vodoopskrbe, osigurat će se iz bunara bušenih na parcelama korisnika, a sukladno Zakonu o vodama.

Sanitacija na prostoru obuhvaćenom Prostornim planom obavljat će se po načelima ruralne sanitacije s odvodnjom otpadnih voda u individualne ili skupne vodonepropusne objekte i kombinaciju sa sekundarnim biološkim pročišćavanjem.

Vodonepropusne septičke jame se mogu periodično, prema potrebama, prazniti autocisternama, angažiranjem nadležnog komunalnog poduzeća.

Turistički lokaliteti i središta će problem odvodnje otpadnih voda rješavati preko kompaktnih mini uređaja za biološko pročišćavanje, ili će se otpadne vode evakuirati u vodonepropusne septičke jame koje će se periodično prazniti autocisternama, angažiranjem nadležne komunalne organizacije, a sadržaj odvoziti na deponij. Nakon tretmana, pročišćena voda će se upuštati u recipijent preko odgovarajućeg ispusta. Kao alternativno rješenje, ostavlja se mogućnost postavljanja vodonepropusnih septičkih jama raspoređenih unutar kompleksa koje će se periodično, sukladno potrebama, prazniti autocisternom angažiranjem nadležnog komunalnog poduzeća.

Uvjetno čiste atmosferske vode s krovova i nadstrešnica mogu se ispuštati na okolni teren. Eventualno zauzete otpadne vode s pristupne ceste i parkirališta upuštati u recipijent nakon odgovarajućeg tretmana na separatoru masti i ulja.

Kišnu kanalizaciju koncipirati za mjerodavne uvjete (vremenski presjek, urbaniziranost prostora, računski kiša, itd.), a etapno realizirati tako da se izgrađeno racionalno uklapa u buduće rješenje. Osnovni recipijent za ove lokacije je najbliža kanalska mreža.

U režimima zaštite gdje je dozvoljena izgradnja, odlaganje otpadnih voda u površinske vode obavljati sukladno režimu propisanog stupnja zaštite, tj. primijeniti stupanj pročišćavanja otpadnih voda za osjetljiva područja (tercijarni stupanj pročišćavanja), kojim će se osigurati održavanje odličnog ekološkog statusa recipijenta sukladno parametrima propisanim Uredbom o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u površinskim i podzemnim vodama i sedimentu i rokovima za njihovo dostizanje („Službeni glasnik RS“, broj: 50/12), a kojim se neće narušiti svojstva zbog kojih su proglašeni zaštićenim prirodnim dobrom.

Prilikom izrade predmetnog Prostornog plana obrađivač se pridržavao sljedećih zakonskih i podzakonskih akata: Zakon o vodama, Zakon o zaštiti okoliša, Uredba o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u vode i rokovima za njihovo dostizanje („Službeni glasnik RS“, broj: 67/11, 48/12 i 1/16), Uredba o klasifikaciji voda („Službeni glasnik SRS“, broj: 5/68) i Uredba o graničnim vrijednostima prioriternih i prioriternih rizičnih tvari koje onečišćuju površinske vode i rokovima za njihovo dostizanje („Službeni glasnik RS“, broj: 24/14).

2.3. ZAŠTITA ZEMLJIŠTA

Zaštita zemljišta od potencijalne degradacije će se osigurati sljedećim mjerama:

- u zaštićenom području neophodno je u poljoprivrednoj proizvodnji kontrolirati primjenu pesticida i agromjera u režimu III. stupnja zaštite i okruženju zaštićenog dobra;
- odgovarajućom odvodnjom otpadnih voda;
- formiranjem zaštitnog zelenila uzduž ekoloških koridora i državnih cesta;
- sanacijom i rekultivacijom neuređenih deponija, koje se nalaze u neposrednom okruženju zaštićenog područja;
- gospodarenje otpadom provoditi planski, na temelju Zakona o gospodarenju otpadom i podzakonskih akata;

- odgovarajuće odlaganje stočnih leševa sukladno Zakonu o veterinarstvu;
- poduzimanjem preventivnih mjera pri pretakanju ili pretovaru tvari koje imaju onečišćujući karakter;
- eventualno istraživanje mineralnih sirovina uz primjenu svih mjera zaštite okoliša sukladno Zakonu o rudarstvu i geološkim istraživanjima i uvjetima Pokrajinskog Zavoda za zaštitu prirode.

Gospodarska društva, druge pravne osobe i poduzetnici, koji u obavljanju djelatnosti utječu ili mogu utjecati na kvalitetu zemljišta, dužni su osigurati tehničke mjere za sprečavanje ispuštanja zagađivačkih, štetnih i opasnih tvari u zemljište, pratiti utjecaj svoje djelatnosti na kvalitetu zemljišta, osigurati druge mjere zaštite sukladno Zakonu o zaštiti zemljišta i drugim zakonima.

Vlasnik ili korisnik zemljišta ili postrojenja čija djelatnost, odnosno aktivnost može biti uzrok zagađenja i degradacije zemljišta, dužan je prije početka obavljanja aktivnosti izvršiti ispitivanje kvalitete zemljišta.

Zabranjeno je ispuštanje i odlaganje zagađivačkih, štetnih i opasnih tvari i otpadnih voda na površinu zemljišta i u zemljište. Osobine zemljišta mogu se mijenjati samo u cilju poboljšanja kvalitete sukladno njegovoj namjeni.

U slučaju akcidenta, u kome je došlo do onečišćenja zemljišta, obvezno je hitno ispitivanje onečišćujućih, opasnih i štetnih tvari u zemljištu, zaustavljanje aktivnosti kojima se mogu izazvati daljnja onečišćenja zemljišta i primjena mjera za zaustavljanje onečišćenja i otklanjanje štete ili prijeteće opasnosti od štete u okolišu. U navedenom slučaju, onečišćeni sloj zemljišta mora se otkloniti i isti staviti u ambalažu koja se može prazniti samo na, za tu svrhu, predviđenoj lokaciji. Na mjestu akcidenta nanijeti novi, neonečišćeni sloj zemljišta.

2.4. MJERE ZAŠTITE OD BUKE

Mjere i uvjete zaštite od buke jedinica lokalne samouprave utvrđuje sukladno Zakonu o zaštiti od buke u okolišu. Obveze jedinice lokalne samouprave odnose se na akustičko zoniranje na svojem teritoriju, određivanje mjera zabrane i ograničenja sukladno Zakonu, donošenje lokalnog akcijskog plana zaštite od buke u okolišu, osiguravanje i financiranje monitoringa buke u okolišu na svojem teritoriju i obavljanje nadzora i kontrole primjene mjera zaštite od buke u okolišu.

2.5. OSTALE MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

Održivo prostorno planiranje podrazumijeva zaštitu, uređenje i unapređenje okoliša, uz primjenu preventivnih i sanacijskih mjera i aktivnosti, čijom realizacijom će se zaustaviti i spriječiti negativni antropogeni utjecaji na okoliš.

2.5.1. Uvjeti i mjere zaštite i uređenja prirodnih dobara

2.5.1.1. Zaštićeno područje - Rezervat

Na području Rezervata nije dozvoljeno obavljati radove i aktivnosti za koje se sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita prirode utvrdi da mogu oštetiti populacije i staništa biljnih i životinjskih vrsta, narušiti prirodne procese i ekološku cjelovitost područja ili značajno nepovoljno utjecati na estetska i kulturno-povijesna obilježja područja i okoliš.

Na području Rezervata neposredno se primjenjuju odredbe Zakona o zaštiti prirode koje se odnose na određivanje količine vode u vlažnim i vodenim ekosustavima, očuvanje pokretnih zaštićenih prirodnih dokumenata i zaštitu i očuvanje divljih vrsta, uključujući kontrolu i suzbijanje invazivnih vrsta.

U okviru prostorne cjeline zaštićenog područja - Rezervata izdiferencirane su dvije prostorne podcjeline: prostorna podcjelina 1 - režim II. stupnja zaštite i prostorna podcjelina 2 - režim III. stupnja zaštite.

Mjere zaštite prostora Rezervata su definirane sukladno režimima zaštite.

1) U prostornoj podcjelini 1 - režimu II. stupnja zaštite, osim zabrane radova i aktivnosti koje su kao takve utvrđene člankom 35. Zakona o zaštiti prirode i koje nisu dozvoljene u režimu zaštite III. stupnja, zabranjuje se:

- 1) izvođenje poljoprivrednih radova na obradivim površinama u razdoblju od 1. travnja do 31. srpnja;
- 2) uporaba pesticida i umjetnog gnojiva;
- 3) noćenje stada i postavljanje pastirskih skloništa.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II. stupnja radovi i aktivnosti ograničavaju se na:

- 1) pašarenje i košnju usklađeno sa životnim ciklusom velike droplje;
- 2) poljoprivredne radove i prisutnost poljoprivredne mehanizacije usklađeno sa životnim ciklusom velike droplje;
- 3) sjetva poljoprivrednih kultura, i to: uljane repice, žitarica, lucerke i anisa;
- 4) lov u razdoblju od 1. travnja do 31. srpnja, na strogo kontrolirani trofejni odstrel srndaća i kontrolu populacija predatora velike droplje.

2) U prostornoj podcjelini 2 - režimu III. stupnja, osim zabrane radova i aktivnosti koje su kao takve utvrđene člankom 35. Zakona o zaštiti prirode, zabranjuje se:

- 1) svaka vrsta aktivnosti u krugu od 150 m od registriranog gnijezda velike droplje;
- 2) narušavanje i uništavanje površina pod travnatom vegetacijom, a posebno njihovo preoravanje i uspostava poljoprivredne proizvodnje;
- 3) promjena namjene zemljišta osim u cilju revitalizacije;
- 4) uklanjanje travnatog pokrivača s površinskim slojem zemljišta;
- 5) unošenje alohtonih vrsta biljaka i životinja;
- 6) obavljanje radova koji narušavaju hidrološke i morfološke značajke područja;
- 7) kemijsko i fizičko onečišćavanje, odlaganje čvrstog i tekućeg otpada i otpadnih onečišćenih voda;
- 8) onečišćenje bukom i svjetlošću;
- 9) otvaranje naftnih i drugih bušotina;
- 10) izgradnja objekata i infrastrukture, osim za potrebe upravljanja prirodnim dobrom i održivog pašarenja;
- 11) asfaltiranje i nasipanje cesta tvrdim materijalima;
- 12) prelet poljoprivrednih zrakoplova preko zaštićenog područja;
- 13) zalijevanje po sustavu „umjetne kiše“;
- 14) hvatanje živih zečeva;
- 15) kretanje svinja na udaljenosti većoj od 100 m od salaša;
- 16) sve ostale radnje koje mogu ugroziti veliku droplju i ostale prirodne vrijednosti Rezervata.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite III. stupnja, radovi i aktivnosti ograničavaju se na:

- 1) uporabu pesticida i umjetnog gnojiva;
- 2) sadnju i sječu drveća i grmlja;
- 3) paljenje otvorene vatre za potrebe upravljanja staništem;
- 4) izgradnju i adaptaciju salašarskih i pastirskih objekata;

- 5) geološka i druga istraživanja koja nisu u suprotnosti s ciljevima očuvanja i unapređivanja prirodnih vrijednosti Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“;
- 6) eksploataciju mineralnih sirovina samo na temelju rezultata već započelih geoloških istraživanja, koja su odobrena u skladu sa zakonom.

2.5.1.2. Staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja

Na staništima zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja potrebno je primijeniti sljedeće opće uvjete zaštite prirode:

Na staništima zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta koja se nalaze izvan građevinskih područja:

- zabranjeno je: mijenjati namjenu i kulturu površina, osim u cilju ekološke revitalizacije staništa (preoravati površine pod prirodnom vegetacijom, graditi ribnjake), uklanjati travnati pokrivač s površinskim slojem zemljišta, podizati solarne i vjetrogeneratore, otvarati površinske kopove, mijenjati morfologiju terena, privremeno ili trajno odlagati otpad i opasne tvari, unositi invazivne vrste biljaka i životinja;

- neophodno je: uskladiti postojeći režim voda s ciljevima zaštite staništa, osigurati održivo korištenje travnatih površina staništa za kosidbu i ispašu, sukladno kapacitetu staništa (očuvanje starih rasa i sorti, obnova ekstenzivnog stočarstva i sl.), obnavljati šumarke autohtonih vrsta na odgovarajućim livadskim staništima do -20% pokrovnosti po parceli, odnosno do maksimalne veličine pojedinačnih površina do 0,05 ha, uskladiti planske dokumente u gospodarenju šumama s očuvanjem zaštićenih vrsta putem suradnje korisnika šuma i nadležnog Zavoda za zaštitu prirode;

- pribaviti posebne uvjete zaštite prirode za sljedeće aktivnosti: izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture i objekata, planiranje rekreativnih aktivnosti, uređenje voda, radovi na održavanju kanalske mreže uključujući i uklanjanje vegetacije i ostali melioracijski radovi; geološka i druga istraživanja, podizanje zaštitnih pojaseva zelenila; sječa drvoreda, grupa stabala i šumica, krčenje grmlja; paljenje vegetacije livada, pašnjaka i trstika, kao i revitalizaciju staništa, formiranje pojila (kopanje jame, bušenje novog ili obnavljanje zapuštenog bunara), kao i za podizanje montažnih objekata (nadstrešnice i sl.).

2.5.1.3. Ekološki koridori i zaštitne zone ekoloških koridora i staništa

Primijeniti mjere očuvanja i unapređenja prirodnih i poluprirodnih elemenata ekoloških koridora:

Opće mjere:

- za izradu planova, projekata i realizaciju aktivnosti u okviru međunarodnog ekološkog koridora Zlatice potrebno je pribaviti uvjete zaštite prirode sukladno Zakonu o zaštiti prirode;
- nije dozvoljena promjena namjena površina pod vegetacijom u prirodnom i blisko-prirodnom stanju (livade, pašnjaci, tršćaci itd.) kao i čista sječa šumskih pojaseva ili drugih vrsta zelenila s ulogom ekoloških koridora;
- osigurati povezivanje staništa zaštićenih vrsta:
 - o šumskih staništa podizanjem/obnavljanjem pojaseva visokog zelenila;
 - o slatinskih staništa očuvanjem postojećih livada i pašnjaka uz ekološki koridor;
 - o stepskih i šumskostepskih staništa podizanjem poljozaštitnih pojaseva koji sadrže neprekidni pojas travnate vegetacije;
- popločavanje i izgradnju obala vodotoka/kanala s funkcijom ekoloških koridora:
 - o svesti na minimum, uz primjenu ekološki povoljnih tehničkih rješenja;

- popločani ili betonirani dijelovi obale, osim pristaništa, moraju sadržati pojas nagiba do 45°, a struktura ovog pojasa treba omogućavati kretanje životinja malih i srednjih dimenzija, prvenstveno tijekom malih i srednjih vodostaja;
- tijekom rekonstrukcije/održavanja postojećih obaloutvrda popločane ili betonirane dijelove kombinirati s manjim prostorima koji ublažavaju negativne osobine izmijenjene obalne strukture (grubo hrapava površina obaloutvrde, nagib manji od 45°, površina s vegetacijom) i na taj način omogućiti kretanje vrsta kroz izmijenjene dionice rijeke;
- popločane ili izgrađene dionice na svakih 200 200-300 m (optimalno na 100 m) prekidati manjim zelenim površinama koje su sastavni dio zaštitnog zelenila. Osigurati nadovezivanje zelenih površina između umjetnih dionica obale, odnosno zelenih površina formiranih kod ekoloških tipova obaloutvrde na mrežu zelenila na kopnu. Ove zelene otoke (duljine nekoliko desetina metara uz obalu) također je neophodno povezati sa zelenim koridorom uz nasip;
- osigurati otvorenost kanala/vodotoka s ulogom ekoloških koridora na cijeloj duljini (izvršiti revitalizaciju koridora kod zacijevljenih dionica) i osigurati prohodnost uređenjem zelenila u zoni crpnih stanica;
- osigurati očuvanje i redovito održavanje travnate vegetacije nasipa, kao dijela ekološkog koridora koji omogućuje migraciju sitnim vrstama suhih travnatih staništa;
- pribaviti posebne uvjete zaštite prirode za primjenu odgovarajućih tehničkih rješenja kojima se osigurava sigurno kretanje životinja uz ekološki koridor za izradu tehničke dokumentacije prilikom:
 - regulacije vodotoka (presijecanje meandara, izgradnja nasipa i obaloutvrda, produblјivanje korita), popločavanja i izgradnje obala;
 - izgradnje i/ili obnavljanja prometnica koje se križaju s ekološkim koridorima;
 - izgradnje novih i obnove starih mostova;
- izbjegavati izravno osvjetljenje obale i primijeniti odgovarajuća tehnička rješenja zaštite prirodnih i blisko prirodnih dijelova koridora od utjecaja svjetlosti, primjenom odgovarajućih planskih i tehničkih rješenja (smanjena visina svjetlosnih tijela, usmjerenost svjetlosnih snopova prema prometnicama i objektima, primjena posebnog svjetlosnog spektra na osjetljivim lokacijama, ograničavanje trajanja osvjetljenja na prvu polovicu noći i sl.). Izabrati modele rasvjete za izravno osvjetljenje sa zaštitom od rasipanja svjetlosti prema nebu, odnosno prema osjetljivim područjima ekološke mreže;
- na građevinskom zemljištu, namijeniti što veći dio priobalja dionice ekološkog koridora za zelenilo posebne namjene s ulogom očuvanja i zaštite bioraznolikosti:
 - Očuvati pojas priobalne vegetacije (vrbika i močvarne vegetacije) na što većoj duljini obale vodotoka/kanala;
 - Na dionicama gdje se građevinsko zemljište pruža u duljini većoj od 500 m, pored predviđenog kontinualnog zelenog pojasa 20-50 m širine, planskim dokumentima osigurati blokove zaštitnog zelenila na svakih 200-500 m duljine obale. Minimalna površina ovih blokova zaštitnog zelenila je 0,1 ha, a minimalna širina bloka je 20 m;
- priobalno zemljište kanala/vodotoka treba imati travnatu vegetaciju u širini od najmanje 4 m, a optimalno 8 m kod lokalnih koridora (u slučaju užeg pojasa priobalnog zemljišta od navedenih vrijednosti, osigurati travnati pojas do granice vodnog zemljišta). Travnata vegetacija se održava redovnom kosidbom. Zabranjeno je uzurpirati priobalno zemljište koridora preoravanjem, izgradnjom objekata i sl.;
- Na dionicama ekoloških koridora izvan građevinskih područja naselja poticati tradicionalne vidove korištenja prostora koji doprinose očuvanju i unapređenju bioraznolikosti.

Posebne mjere očuvanja funkcionalnosti i prohodnosti koridora:

- Tijekom izgradnje i funkcioniranja objekata čija je namjena izravno vezana za vodu i/ili obalu spriječiti širenje posljedica eventualnog akcidentalnog izlivanja goriva i ulja u ekološki koridor, postavljanjem plivajućih zavjesa na odgovarajućim

- lokacijama. Gorivo i ulje prosuto na površinu vode, kao i druge onečišćujuće tvari, moraju se pokupiti u najkraćem mogućem roku. Za zaštitu okolnih ekosustava od posljedica eventualnog raspršenja goriva vodenom površinom predvidjeti odgovarajuće kemijsko-fizikalne mjere i biološke mjere sanacije (prema posebnim uvjetima nadležnog zavoda za zaštitu prirode);
- nije dozvoljeno skladištenje opasnih tvari (spremnici goriva i sl.) u nebranjenom dijelu plavnog područja vodotoka. Na prostoru ekološkog koridora gospodarenje otpadom obavljat će se sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom („Službeni glasnik RS”, broj: 36/09, 88/10, 14/16 i 95/18 - dr. zakon) i drugim važećim propisima;
 - U zonama vodnogospodarstvenih objekata primijeniti tehnička rješenja kojima se osigurava neprekidnost travnate vegetacije priobalnog pojasa i prohodnost terena za slabo pokretne sitne životinje;
 - dalekovodne objekte i infrastrukturu izolirati i obilježiti tako da se na minimum svede mogućnost elektrokcije (stradanja uslijed udara struje) i kolizije (mehaničkog udara u žice) letećih organizama: nosače izolatora izolirati plastičnim navlakama, izolatore postaviti na nosače u položaju na dolje, a žice obilježiti na upadljiv način;
 - na prostoru izvan zona stanovanja, zabranjena je izgradnja objekata čija namjena nije izravno vezana za obalu vodotoka s funkcijom ekološkog koridora na razdaljini manjoj od 50 m od crte srednjeg vodostaja vodotoka;
 - zbog ekološkog značaja prostora, plan ozelenjivanja treba biti sastavni dio planske i projektne dokumentacije. Ozelenjivanje se treba ostvarivati usporedno s izgradnjom objekata:
 - o zabranjena je sadnja invazivnih vrsta u prostoru ekološkog koridora, a tijekom uređenja zelenih površina odstraniti prisutne samonikle jedinice invazivnih vrsta;
 - o osigurati što veći postotak (najmanje 50 %) autohtonih vrsta plavnog područja (topole, vrbe, panonski jasen, brijest, hrast lužnjak itd.), koji je neophodno obogatiti grmovitim vrstama plavnog područja;
 - o osigurati redovito održavanje zelenih površina;
 - Prilikom parcelacije osigurati neprekidnost obale s vegetacijom u prirodnom ili bliskoprirodnom stanju, u širini od 20-50 m od crte srednjeg vodostaja, odnosno u širini od 10 m kod visokih obala. Ovaj pojas priobalja, pored svoje uloge ključnog staništa i ekološkog koridora, može sadržavati pješačku stazu;
 - uređenjem okućnica i prostora oko nestambenih objekata, definiranjem pravila ozelenjivanja i udaljenosti objekata od obale, kao i definiranjem tipova ograda uz obalu (zabrana izgradnje ograda neprohodnih za sitne životinje, uz primjenu ekološki prihvatljivih elemenata s otvorima većim od 10 cm) osigurati prohodnost obale kanala i vodotoka za sitne životinje. Prilikom legalizacije zahtijevati prilagođavanje postojećih ograda funkciji ekološkog koridora (pomicanje ograda ili izmjene dijelova ograda kod graničnih točaka susjednih parcela prema riječnoj obali).

Mjere za zaštitnu zonu ekoloških koridora i staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja:

U pojasu od 500 m od ekološkog koridora/staništa:

- zabranjuje se izgradnja vjetroparkova i pojedinačnih vjetrogeneratora (turbina);
- zabranjuju se planska rješenja kojima se narušavaju značajke hidrolškog režima od kojih ovisi funkcionalnost koridora i opstanak vrsta i stanišnih tipova.

U pojasu od 200 m od ekološkog koridora/staništa:

- uvjet za izgradnju ukopanih skladišta je da se njihovo dno nalazi iznad kote maksimalne razine podzemne vode, uz primjenu građevinsko-tehničkih rješenja kojima se osigurava sprečavanje emisije onečišćujućih tvari u okolni prostor;

Planskim rješenjima mora se osigurati:

- primjena mjera zaštite koridora/staništa od utjecaja svjetlosti, buke i onečišćenja;
- definiranje posebnih pravila ozelenjivanja uz zabranu korištenja invazivnih vrsta.

U pojasu od 200 m od ekološkog koridora/staništa, izuzevši u građevinskom području naselja:

- propisuju se posebne mjere zaštite za izgradnju novih salaša;
- na postojećim salašima dozvoljena je rekonstrukcija, dogradnja i nadogradnja postojećih objekata, bez promjene postojeće namjene objekta, u cilju poboljšanja sanitarno-higijenskih uvjeta života i rada na salašu;
- na postojećim salašima dozvoljena je:
 - ✓ dogradnja postojećih objekata do 50 % površine objekata;
 - ✓ nadogradnja postojećih objekata do maks. P+1,
- izgradnja nadzemnih objekata se ograničava:
 - o na salaše, voćarsko-vinogradarske kućice i ostave za smještaj voća u voćnjacima i vinogradima;
 - o na poljoprivredne i vodnogospodarske objekte neophodne za održivo korištenje koridora ili danog staništa (objekti stočarstva na pašnjacima, ribarstva kod ribnjaka i sl.), koji su locirani i izgrađeni sukladno uvjetima zaštite prirode;
- izgradnja infrastrukture, uz primjenu sljedećih uvjeta:
 - o trase prometnica planirati najkraćim putem preko ekoloških koridora ili kompleksa staništa od većeg broja podjedinica;
 - o primijeniti posebna tehničko-tehnološka rješenja koja sprečavaju koliziju i elektrokuciju ptica kod električnih vodova niskog i srednjeg napona.

U pojasu od 50 m od ekološkog koridora ili staništa:

Zabranjuje se:

- primjena tehničkih rješenja kojima se formiraju reflektirajuće površine (npr. staklo, metal) usmjerene prema koridoru ili značajnom staništu;
- usitnjavanje parcela za potrebe formiranja građevinskog zemljišta, izuzevši za infrastrukturne objekte.

Primjenjuju se sljedeće mjere:

- očuvati prohodnost ekološkog koridora površinskih voda: zabranom ograđivanja pojasa uz obalu ili primjenom tipova ograde koje omogućuju kretanje sitnih životinja;
- osigurati kontinuitet zelenog tampon pojasa između prostora ljudskih aktivnosti i koridora u širini od 10 m kod postojećih objekata, a 20 m kod planiranih objekata i to u skladu s tipom vegetacije koridora/staništa. Ovaj pojas grafički prikazati u planskoj i projektnoj dokumentaciji;
- objekte koji zahtijevaju popločavanje i/ili osvjetljenje locirati na min. 20 m udaljenosti od granice koridora/staništa.

U pojasu od 50 m od ekološkog koridora ili staništa (poljoprivredno, šumsko i vodno zemljište):

Zabranjena je izgradnja objekata, osim:

- nadzemne infrastrukture, čija trasa najkraćim putem prelazi preko ekoloških koridora, staništa ili kompleksa staništa od većeg broja podjedinica;
- vodnogospodarskih objekata i njihove prateće infrastrukture.

U pojasu od 50 m od ekološkog koridora ili staništa na građevinskom zemljištu (naselje, radne zone, vikend zone, turističko-rekreativne i sl.):

Uvjet za izgradnju:

- umjetnih površina (parkirališta, sportski tereni i sl.) je da se na parceli formira uređena zelena površina s funkcijom održavanja kontinuiteta zelenog pojasa koridora ili tampon zone staništa;
- prometnica s tvrdim zastorom za motorna vozila (u naseljima, kao i pristupnih prometnica vodnogospodarskim objektima izvan naselja) potrebna je primjena

tehničkih mjera kojima se osigurava siguran prijelaz za sitne životinje i smanjuju utjecaji osvjetljenja, buke i onečišćenja koridora/staništa.

2.5.1.4. Posebni uvjeti zaštite prirode

Konceptom ozelenjivanja unutar granica obuhvata Prostornog plana:

1. prilikom ozelenjivanja kompleksa i lokacija namijenjenih za proizvodnju, poslovanje i usluge, formirati više katova zelenila sa što većim postotkom autohtonih vrsta i koristiti primjerke egzota za koje je potvrđeno da se dobro prilagođavaju danim uvjetima sredine te ne pripadaju kategoriji invazivnih, kako bi se osigurala zaštita okolnog prostora od širenja posljedica onečišćenja;
2. u slučaju ozelenjivanja cestovnog pojasa frekventnih prometnica, formirati i održavati gust zeleni pojas od vrsta otpornih na onečišćenje zraka s izraženom sanitarnom funkcijom, srednjeg i visokog učinka redukcije buke u kombinaciji s grmljem, a parkirališne prostore ravnomjerno pokriti visokim listačama.

Pronađena geološka i paleontološka dokumenta (fosili, minerali, kristali i dr.) koja bi mogla predstavljati zaštićenu prirodnu vrijednost, nalazač je dužan prijaviti nadležnom Ministarstvu u roku od osam dana od dana pronalaska i poduzeti mjere zaštite od uništenja, oštećivanja ili krađe.

2.5.2. Mjere zaštite pri upravljanju otpadom

Gospodarenje otpadom na teritoriju obuhvata Prostornog plana treba provoditi planski, na temelju Zakona o gospodarenju otpadom i podzakonskih akata.

Tretman otpada životinjskog podrijetla provoditi sukladno Zakonu o veterinarstvu.

2.5.3. Mjere zaštite i uređenja predjela

Osim navedenih uvjeta i mjera zaštite i uređenja prirodnih dobara, navode se i mjere koje se odnose na očuvanje i unapređenje specifične kompozicije i konfiguracije strukture predjela i zaštitu vrijednosti predjelnih elemenata kao osnovne ideje uređenja područja Prostornog plana, a odnose se na prostor definiranih cjelina i podcjelina, odnosno na čitav obuhvat Prostornog plana:

- ograničava se širenje građevinskog područja naselja u području posebne namjene;
- zabranjena je izgradnja vjetroelektrana i solarnih elektrana na poljoprivrednom, šumskom i vodnom zemljištu, kao i malih hidroelektrana na vodnom zemljištu u području posebne namjene;
- zabranjena je izgradnja objekata koji nepovoljno utječu na zrak, vode, zemljište i šume, izgledom, prekomjernom bukom ili mogućnošću da na drugi način naruše vrijednosti karaktera predjela, prirodne i ostale vrijednosti područja, a posebno geomorfoloških formacija i staništa biljaka i životinja (npr. industrijski objekti, stovarišta i drugi objekti) u području posebne namjene;
- zabranjena je promjena morfoloških i hidroloških osobina područja od kojih ovisi funkcionalnost sustava vodotoka i kanala;
- održavati ekološke koridore uspostavom kontinuiteta zelenih površina čija struktura i namjena podržava funkcije koridora;
- zabranjeni su radovi i intervencije koji mogu izazvati proces vodne erozije;
- održavati mozaičke strukture obradivog poljoprivrednog zemljišta, livada i pašnjaka, vodotoka i kanala, kao i zemljišta uz njih, površina za rekreaciju, prometne infrastrukture, i dr.;
- neophodno je očuvanje vlažnih i zabarenih područja i ritova.

2.5.4. Mjere zaštite šumskog zemljišta i zaštitni pojasevi

Postojeće gospodarske aktivnosti je potrebno uskladiti s mjerama zaštite prirodnih vrijednosti. Planiranje gospodarenja šumama uključuje multisektorski pristup kroz suradnju sektora zaštite prirode i šumarstva.

Mjere zaštite šumskog zemljišta podrazumijevaju:

- povećanje površina pod šumama prema programima zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta;
- formiranje zaštitnih pojaseva zelenila sukladno uvjetima zaštite prirode.

2.5.5. Mjere zaštite i uređenja nepokretnih kulturnih dobara

Uvjetima dobivenim od Međupćinskog zavoda za zaštitu spomenika kulture Subotica utvrđeni su uvjeti zaštite i mjere tehničke zaštite za arheološke lokalitete u obuhvatu Prostornog plana.

U slučaju bilo kakvih zemljanih radova na području arheoloških lokaliteta obveza investitora je da, sukladno Zakonu o kulturnim dobrima i Zakonu o planiranju i izgradnji, prije početka radova obavijesti Međupćinski zavod za zaštitu spomenika kulture Subotica, čime bi se osigurao arheološki nadzor.

Ako se tijekom izvođenja radova naiđe na arheološka nalazišta ili na arheološke predmete, izvođač radova je dužan odmah, bez odgode, prekinuti radove i obavijestiti nadležni Zavod za zaštitu spomenika kulture te poduzeti mjere da se nalaz ne uništi, ne ošteti i sačuva na mjestu i u položaju u kome je otkriven.

Obveza investitora je da, sukladno članku 110. Zakona o kulturnim dobrima, osigura sredstva za zaštitna arheološka iskopavanja na području na kome se nađe arheološki lokalitet, nakon čega može nesmetano izvršiti realizaciju projekta.

U uvjetima dobivenim od Pokrajinskog zavoda za zaštitu spomenika kulture, Petrovaradin utvrđeno je da za sve arheološke lokalitete u KO Sajan i KO Mokrin važe isti uvjeti koje je propisao Međupćinski zavod za zaštitu spomenika kulture Subotica za arheološke lokalitete u općinama Novi Kneževac i Čoka.

2.5.6. Mjere zaštite života i zdravlja ljudi

Očuvanje kvalitete života i zdravlja ljudi na području Prostornog plana osigurat će se odgovarajućom primjenom planskih rješenja u području zaštite okoliša, posebno uspostavljanjem praćenja parametara okoliša, realizacijom preporuka i obveza izrade studija procjena utjecaja projekata na okoliš i strateških procjena planova niže hijerarhijske razine na okoliš, kao i uspostavljanjem inspekcijskog nadzora u očuvanju kvalitete života.

Navedene planske mjere za zaštitu okoliša obuhvaćaju integralno upravljanje prostorom, čijom realizacijom će se zaustaviti i spriječiti negativni utjecaji na okoliš i zdravlje ljudi.

2.5.7. Mjere zaštite prilikom izgradnje i eksploatacije infrastrukture

Mjere zaštite za infrastrukturne objekte i obveze proizlaze iz uvjeta Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode, propisa o tehničkim normativima i standardima i uvjeta koje nadležna tijela izdaju pri postavljanju i izvođenju, odnosno izgradnji objekata.

2.5.8. Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i akcidentnih situacija

Zakonom o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju izvanrednim situacijama ustanovljene su obveze, mjere i načini djelovanja, proglašavanja i upravljanja u izvanrednim situacijama. Opća načela upravljanja rizikom od elementarnih nepogoda i tehnoloških nesreća odnose se na: planiranje i implementaciju preventivnih mjera zaštite; pripravnost i pravodobno reagiranje i saniranje posljedica.

Mjere zaštite od *potresa* su pravilan izbor lokacije za gradnju objekata, primjena odgovarajućeg građevinskog materijala, način izgradnje, katnost objekata i dr., kao i strogo poštovanje i primjena važećih građevinsko tehničkih propisa za izgradnju objekata na seizmičkom području.

Također, mjere zaštite od potresa osiguravaju se i poštovanjem regulacijskih i građevinskih crta, odnosno propisanom minimalnom širinom prometnih koridora i minimalnom međusobnom udaljenošću objekata, kako bi se osigurali slobodni prolazi u slučaju urušavanja. Primjenom načela aseizmičkog projektiranja objekata, odnosno primjenom sigurnosnih standarda i tehničkih propisa o gradnji na seizmičkim područjima, osigurava se odgovarajući stupanj zaštite ljudi, minimalna oštećenja građevinskih konstrukcija i neprekidnost u radu objekata od vitalnog značaja u razdoblju nakon potresa.

Odvodnja viška vode s promatranog područja obavljat će se preko postojeće kanalske mreže u prirodne vodotoke, izravno ili preko crpnih stanica. Uvjetno čiste atmosferske vode s krovova i nadstrešnica mogu se ispuštati na okolni teren.

Zaštita objekata od *atmosferskog pražnjenja* osigurava se izvođenjem gromobranske instalacije sukladno odgovarajućoj zakonskoj regulativi.

Zaštita od *tuče* se osigurava lansirnim stanicama, s kojih se tijekom sezone obrane od tuče ispaljuju protugradne rakete. Organizirana obrana od tuče, naročito tijekom ljeta, značajna je za zaštitu poljoprivrednih kultura koje su u tom razdoblju i najosjetljivije. Izgradnja novih objekata na udaljenosti manjoj od 500 m od lansirnih stanica sustava obrane od tuče moguća je samo po osiguravanju posebne suglasnosti i mišljenja RHMZS.

Regulacijom vodotoka i pošumljavanjem kosina vršit će se zaštita od *poplava* zemljišta primjenom odgovarajućih bioloških i tehničkih mjera, sukladno osnovi gospodarenja šumama i planu upravljanja vodama za dano vodno područje.

Preventivne mjere zaštite u slučaju *suše* su agrotehničke mjere, kao i planiranje izgradnje sustava za navodnjavanje na što većim površinama.

Osnovne mjere zaštite od *olujnog* vjetrova su dendrološke mjere. Smanjenje rizika i štete od jakih vjetrova ostvaruje se podizanjem vjetrozaštitnog zelenila odgovarajuće širine uz prometnice, kanale i kao zaštita poljoprivrednog zemljišta.

Mjere zaštite od *požara* obuhvaćaju urbanističke i građevinsko-tehničke mjere zaštite. Urbanističke mjere zaštite se odnose na planiranje prostora u naselju kroz urbanističke pokazatelje (namjena površina, indeks zauzetosti parcele) i pravila izgradnje (regulacijska crta, građevinska crta, visina objekta, udaljenost objekta od susjednih, širina prometnica, parkirališta i dr.). Građevinsko-tehničke mjere zaštite se odnose na strogu primjenu propisa o izgradnji objekata, elektroenergetskih i plinskih postrojenja, prometne infrastrukture, mreže protupožarnih hidranata i dr.

Zaštita poljoprivrednog zemljišta od požara vrši se primjenom mjera zaštite koje propisuju općine, sukladno Zakonu o poljoprivrednom zemljištu. Kako bi se umanjio rizik od pojave požara predviđeno je uređenje šumskih sastojina tako da se stvore uvjeti za učinkovitu prostornu zaštitu, a posebnim mjerama da se zaštiti i poljoprivredno zemljište.

Zaštita od akcidentnih situacija

Na temelju dostupnih podataka, koje su dostavili operateri seveso postrojenja/kompleksa, utvrđeno je da se u obuhvatu Prostornog plana ne nalaze seveso postrojenja/kompleksi.

Međutim, izgradnje novih seveso postrojenja/kompleksa, a sukladno Pravilniku o sadržaju politike prevencije nesreća i metodologiji izrade Izvješća o sigurnosti i Plana zaštite od nesreća („Službeni glasnik RS“, broj: 41/10), kao polazna osnova za identifikaciju povredivih objekata razmatra se udaljenost od najmanje 1000'M od granica seveso postrojenja, odnosno kompleksa, dok se konačna procjena širine povredive zone - zone opasnosti, određuje na temelju rezultata modeliranja učinaka nesreće. Također, identifikacija seveso postrojenja/kompleksa obavlja se na temelju Pravilnika o Listi opasnih tvari i njihovim količinama i kriterijima za određivanje vrste dokumenata koje izrađuje operater seveso postrojenja, odnosno kompleksa („Službeni glasnik RS“, broj: 41/10 i 51/15).

U navedenom kontekstu potrebno je pažljivo planirati lociranje i izgradnju novih seveso postrojenja/kompleksa i njihovih maksimalnih mogućih kapaciteta seveso opasnih tvari, kako bi se izbjegli nepotrebni troškovi ili loše investicije za operatere, ali i osiguralo odgovarajuće upravljanje sigurnošću od kemijske nesreće.

2.5.9. Mjere energetske učinkovitosti izgradnje

Cilj energetske učinkovitosti izgradnje jest smanjenje potrošnje svih vrsta energije, uz osiguranje istih, ili boljih uvjeta korištenja i funkcioniranja objekta. Smanjenje potrošnje neobnovljivih izvora energije (fosilnih goriva) i korištenje obnovljivih izvora energije doprinosi zaštiti okoliša i klimatskih uvjeta.

Osnovne mjere za unapređenje energetske učinkovitosti odnose se na smanjenje energetske gubitaka, učinkovito korištenje i proizvodnju energije.

Realizacija planskih rješenja podrazumijeva razvoj i korištenje novih i obnovljivih oblika energije uz poticanje graditelja i vlasnika objekata da primijene energetske učinkovite rješenja i tehnologije radi smanjenja tekućih troškova. Sa što manje utrošene energije energetske učinkovitom gradnjom treba osigurati udoban boravak u objektu u svim vremenskim uvjetima.

Povećanje energetske učinkovitosti treba osigurati kroz:

- izgradnju pješačkih i biciklističkih staza, za potrebe osiguravanja komuniciranja između centara i smanjenja korištenja motornih vozila;
- podizanje zelenila i uz izvannaseljske cestovne koridore (smanjuje se zagrijavanje tla i stvara se prirodni ambijent za šetnju, vožnju bicikla i druge projektirane načine kretanja);
- i pozicioniranje zgrada prema klimatskim aspektima, izloženosti suncu i utjecaju susjednih objekata, podizanje zelenih krovova, kao kompenzacija zauzetom zemljištu;
- izgradnju malih sustava za proizvodnju energije unutar planiranih kompleksa, na bazi obnovljivih izvora energije (sunce, geotermalne vode, i dr.) i izgradnjom daljinskih ili centraliziranih sustava grijanja i hlađenja.

2.5.10. Uređenje prostora od interesa za obranu zemlje

Sukladno Zakonu o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju izvanrednim situacijama radi zaštite od elementarnih nepogoda i drugih nesreća, tijela lokalne samouprave, gospodarska društva i druge pravne osobe, u okviru svojih prava i dužnosti, dužna su osigurati da se stanovništvo, odnosno zaposlenici, sklone u skloništa i druge objekte pogodne za zaštitu.

Kao drugi zaštitni objekti koriste se podrumске prostorije i druge podzemne prostorije, prilagođene za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara. Prilikom izgradnje objekata s podrumima, preporuka je da se nad podrumskim prostorijama gradi ojačana ploča koja može izdržati urušavanje objekta.

IV SMJERNICE ZA NIŽE HIJERARHIJSKE RAZINE U POSTUPKU PROCJENE UTJECAJA PLANA NA OKOLIŠ

1. SMJERNICE ZA IZRADU PLANSKIH DOKUMENATA

Prostor u okviru područja posebne namjene

Za područje posebne namjene, u najvećem dijelu, predviđena je izravna provedba ovog Prostornog plana.

Prostorni plan se izravno provodi u granicama područja posebne namjene na sljedeći način:

- primjenom utvrđenih pravila uređenja i građenja na poljoprivrednom, šumskom, vodnom i građevinskom zemljištu, u skladu s kojima se izdaju lokacijski uvjeti;
- izravna provedba ovog Prostornog plana uz obveznu izradu urbanističkog projekta za izgradnju sadržaja za potrebe organiziranja turističke ponude u okviru kompleksa salaša, za izgradnju objekata za primarnu preradu i skladištenje poljoprivrednih proizvoda, ribnjake, farme, za centar za posjetitelje, turističko-rekreativne komplekse u okviru zone turističko-rekreativnih sadržaja izvan naselja, za objekte za održavanje i korištenje šuma (šumarske kuće), lovačke kolibe i lovno-tehničke objekte i tehničku infrastrukturu (šumske prometnice i druge objekte koji služe za gospodarenje šumama).

Za izgradnju svih objekata i sadržaja koji su dozvoljeni na poljoprivrednom i građevinskom zemljištu u okviru područja posebne namjene, ukoliko je potrebno utvrditi nove regulacijske linije, neophodna je izrada plana detaljne regulacije.

Također, izrada plana detaljne regulacije obvezna je u okviru voćarsko-vinogradarske zone, u KO Mokrin, za izgradnju objekata namijenjenih proizvodnji za tržište - objekata za proizvodnju vina i rakije, za sušenje i preradu voća, kao i vinskih podruma s turističkim sadržajima, čime će se definirati planirani kompleks i na temelju toga izvršiti promjena namjene poljoprivrednog u građevinsko zemljište.

U dijelu područja posebne namjene definiranog ovim Prostornim planom (dio staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta) koji se preklapa s dijelom područja posebne namjene definiranog Prostornim planom područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise (dio zaštitne zone ekološkog koridora Tise od 0 do 500 m, odnosno dio od 200-500 m u KO Novi Kneževac), sukladno Prostornom planu područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise (tim Prostornim planom je definirano sljedeće: „u slučaju kad se ekološki koridor Tise i njegova zaštitna zona preklapaju s posebnom namjenom drugog prostornog plana čija je posebna namjena zaštita prirode, vrijedit će

pravila i mjere zaštite koji se odnose na područje s većim stupnjem zaštite"), izravno će se provoditi ovaj Prostorni plan, odnosno primjenjivat će se pravila uređenja i građenja za staništa zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja i za prostor u okviru zaštitnih zona ekoloških koridora koja su definirana ovim Prostornim planom.

U dijelu područja posebne namjene definiranog ovim Prostornim planom koji se preklapa s dijelom obuhvata Prostornog plana područja posebne namjene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise (prostor izvan područja posebne namjene definiranog tim Prostornim planom) izravno će se provoditi ovaj Prostorni plan.

U dijelu područja posebne namjene definiranog ovim Prostornim planom koji se preklapa s koridorom cestovne infrastrukture državne ceste na osnovnom pravcu državne ceste I. reda br. 24 (Subotica-Zrenjanin-Kovin), primjenjivat će se uvjeti i mjere zaštite, korištenja i uređenja prostora za posebnu namjenu (koridor ceste) koji su definirani Prostornim planom područja posebne namjene mreže koridora prometne infrastrukture na osnovnom pravcu državnog ceste I. reda br. 24 (Subotica – Zrenjanin - Kovin).

Prostorni plan Općine Novi Kneževac, Prostorni plan Grada Kikinde i Prostorni plan Općine Čoka prestaju vrijediti u dijelovima u kojima se preklapaju s područjem posebne namjene koje je utvrđeno ovim Prostornim planom (na kojem se izravno provodi ovaj Prostorni plan). Granica područja posebne namjene definirana je u poglavlju „I. Polazne osnove za izradu prostornog plana“, točka „2. Opis granice obuhvata prostornog plana, opis granice područja posebne namjene i opis granica prostornih cjelina i podcjelina područja posebne namjene“, „2.2. Opis granice područja posebne namjene“.

Za taj prostor neophodno je usklađivanje Prostornog plana Općine Novi Kneževac, Prostornog plana Grada Kikinde i Prostornog plana Općine Čoka s ovim Prostornim planom.

Sukladno Uredbi o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“ („Službeni glasnik RS“, broj: 86/18), pri izradi planske dokumentacije nižeg reda u odnosu na ovaj Prostorni plan neophodno je korigirati i definirati trase planiranih općinskih cesta tako da ne prolaze kroz prostornu cjelinu zaštićenog područja - Rezervata.

Prostor izvan područja posebne namjene, a u okviru Prostornog plana

Za prostor izvan područja posebne namjene, a u okviru obuhvata Prostornog plana primjenjivat će se:

- Prostorni plan Općine Novi Kneževac;
- Prostorni plan Grada Kikinde i
- Prostorni plan Općine Čoka.

2. STRATEŠKE PROCJENE NA NIŽIM HIJERARHIJSKIM RAZINAMA

S obzirom na to da će se razrada pojedinih planskih rješenja vršiti izradom odgovarajuće planske dokumentacije, za navedene planove tijelo nadležno za njihovu pripremu može donijeti Odluku o izradi strateške procjene, prema kriterijima propisanim Zakonom o strateškoj procjeni, ako utvrdi da postoji mogućnost značajnih utjecaja na okoliš.

Člankom 5. Zakona o strateškoj procjeni, „strateška procjena vrši se za planove, programe, osnove i strategije (u daljnjem tekstu: planovi i programi) u području prostornog i urbanističkog planiranja ili korištenja zemljišta, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, lovstva, energetike, industrije, prometa, upravljanja otpadom, upravljanja vodama, elektroničkih komunikacija, turizma, očuvanja prirodnih staništa i divlje flore i faune, kojima se uspostavlja okvir za odobravanje budućih razvojnih projekata određenih propisima kojima se uređuje procjena utjecaja na okoliš.“

Za navedene planove i programe kojima je predviđeno korištenje manjih površina na lokalnoj razini ili u slučaju manjih izmjena planova i programa koje ne zahtijevaju propisani postupak usvajanja, kao i za planove i programe koji nisu navedeni u prethodnom odlomku, odluku o strateškoj procjeni donosi tijelo nadležno za pripremu plana i programa ako, prema kriterijima propisanim ovim zakonom, utvrdi da postoji mogućnost značajnih utjecaja na okoliš.

„Ministar nadležan za poslove zaštite okoliša, preciznije utvrđuje liste planova i programa za koje je obvezna strateška procjena utjecaja na okoliš i liste planova i programa za koje se može zahtijevati strateška procjena utjecaja na okoliš.“

Člankom 7. Zakona definirano je da se „Strateška procjena utjecaja na okoliš radi na temelju razine, vrste, ciljeva i sadržaja plana ili programa. Ako je plan ili program sastavni dio određene hijerarhijske strukture, strateška procjena utjecaja na okoliš radi se u skladu sa smjernicama strateške procjene utjecaja na okoliš plana ili programa više hijerarhijske razine.“ Za planove nižeg reda, sukladno članku 9. Zakona o strateškoj procjeni utjecaja „Odluku o izradi strateške procjene donosi tijelo nadležno za pripremu plana i programa po prethodno pribavljenom mišljenju tijela nadležnog za poslove zaštite okoliša i drugih zainteresiranih tijela i organizacija.“

3. PROCJENE UTJECAJA PROJEKATA NA OKOLIŠ

Člankom 3. Zakona o procjeni utjecaja na okoliš definirano je da su „Predmet procjene utjecaja projekti koji se planiraju i izvode, promjene tehnologije, rekonstrukcije, proširenje kapaciteta, prestanak rada i uklanjanje projekata koji mogu imati značajan utjecaj na okoliš.“

Predmet procjene utjecaja su i projekti koji su realizirani bez izrade studije o procjeni utjecaja, a nemaju odobrenje za izgradnju ili se koriste bez uporabne dozvole (u daljnjem tekstu: procjena utjecaja zatečenog stanja).

Procjena utjecaja vrši se za projekte iz područja industrije, rudarstva, energetike, prometa, turizma, poljoprivrede, šumarstva, vodnog gospodarstva, upravljanja otpadom i komunalnih djelatnosti, kao i za projekte koji se planiraju na zaštićenom prirodnom dobru i u zaštićenoj okolini nepokretnog kulturnog dobra.“

Sukladno navedenom Zakonu i odredbama Uredbe o utvrđivanju Liste projekata, za koje je obvezna procjena utjecaja i Liste projekata, za koje se može zahtijevati procjena utjecaja na okoliš („Službeni glasnik RS“, broj 114/08) investitori su dužni obratiti se, prije podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za izgradnju objekata sa Liste II, nadležnom tijelu. Nadležno tijelo će odlučiti o potrebi izrade studije o Procjeni utjecaja na okoliš, odnosno donijeti Rješenje o potrebi izrade ili oslobađanju od izrade.

Postupak procjene utjecaja treba provesti po fazama u postupku procjene utjecaja, kako je to propisano spomenutim Zakonom. Načelni sadržaj studije o Procjeni utjecaja na okoliš propisan je člankom 17. spomenutog Zakona, a precizan opseg i sadržaj studije se određuje odgovarajućim rješenjem od strane nadležnog tijela.

V PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA I MONITORING U POSTUPKU IMPLEMENTACIJE PLANA

Uspostavljanje sustava monitoringa jedan je od prioritetnih zadataka kako bi se sve predložene mjere zaštite okoliša u Prostornom planu mogle uspješno implementirati u planskom razdoblju.

Člankom 17. Zakona o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš, program praćenja stanja okoliša tijekom provedbe Prostornog plana sadrži naročito:

1. opis ciljeva plana i programa;
2. pokazatelje za praćenje stanja okoliša;
3. prava i obveze nadležnih tijela;
4. postupanje u slučaju pojave neočekivanih negativnih utjecaja;
5. druge elemente ovisno od vrste i opsega plana.

Zakonom o zaštiti okoliša definirano je da Republika „, odnosno jedinica lokalne samouprave, u okviru svoje nadležnosti utvrđene Zakonom osigurava neprekidnu kontrolu i praćenje stanja okoliša, sukladno ovom i posebnim zakonima.

Prema članku 69. navedenog Zakona, ciljevi Programa praćenja stanja okoliša su:

- osiguranje monitoringa;
- definiranje sadržaja i načina vršenja monitoringa;
- određivanje ovlaštenih organizacija za obavljanje monitoringa;
- definiranje monitoringa zagađivača;
- Uspostava informacijskog sustava i definiranje načina dostavljanja podataka u cilju vođenja integriranog katastra onečišćivača;
- uvođenje obveze izvještavanja o stanju okoliša prema propisanom sadržaju izvješća o stanju okoliša.

1. OPIS CILJEVA PLANA

Polazeći od posebne namjene i specifičnosti područja Prostornim planom su definirani ciljevi koji su tijekom izrade Strateške procjene razmatrani i analizirani u odnosu na definirane pokazatelje i ciljeve same strateške procjene.

Ciljevi Prostornog plana su:

- zaštita i održivo i racionalno korištenje prirodnih dobara i prirodnih resursa, sukladno potrebama dugoročnog društvenog i ekonomskog razvoja;
- turističko vrednovanje prirodnih i antropogenih vrijednosti na promatranom prostoru i osiguravanje uvjeta za razvoj različitih oblika turizma;
- očuvanje i unapređenje kvalitete i režima vode;
- povećanje površina pod šumama, očuvanje, zaštita i unapređenje postojećih šuma, radi očuvanja i zaštite populacija divljih vrsta;
- definiranje načina korištenja prostora sukladno režimima i uvjetima zaštite prirode;
- vrednovanje, zaštita i prezentacija kulturnih dobara;

- utvrđivanje optimalne integralne prometne mreže koja će tretirati sve vidove prometa i opsluživati sve sadržaje i lokalitete, uz uvažavanje ekonomskih, tehničko-tehnoloških, prostorno-funkcionalnih i ekoloških kriterija;
- stvaranje uvjeta za daljnji razvoj energetske infrastrukture, utemeljene na strateškim načelima održivog razvoja;
- osiguranje odgovarajuće prevencije, minimiziranja negativnih utjecaja, monitoringa i kontrole svih oblika onečišćenja okoliša;
- integracija zaštite okoliša u sve pojedinačne sektorske politike i strategije razvoja.

2. POKAZATELJI ZA PRAĆENJE STANJA OKOLIŠA

Monitoring stanja okoliša se vrši sustavnim mjerenjem, ispitivanjem i ocjenjivanjem pokazatelja stanja i zagađenja okoliša, koje obuhvaća praćenje prirodnih čimbenika, odnosno promjene stanja i značajki okoliša.

Imajući u vidu definirane posebne ciljeve, vrši se izbor odgovarajućih pokazatelja u izradi strateške procjene, koje je u planskom razdoblju neophodno pratiti kako bi se mogla vršiti ocjena planskih rješenja, odnosno njihov pozitivan utjecaj na područje obuhvaćeno Prostornim planom.

Prijedlog pokazatelja za praćenje stanja okoliša Srednji predlaže se na temelju definiranih ciljeva strateške procjene, navedenih u poglavlju II. OPĆI I POSEBNI CILJEVI I IZBOR POKAZATELJA.

Imajući u vidu obuhvat Prostornog plana, postojeće i buduće sadržaje, kao i moguća zagađenja, monitoring se odnosi na:

- uspostava biomonitiranja na promatranom području;
- praćenje kvaliteta zraka;
- kontrolu i praćenje kvalitete voda;
- praćenje kvalitete zemljišta kontrolom koncentracija onečišćujućih tvari;
- praćenje razine buke.

2.1. BIOMONITORING

Usporedno s monitoringom osnovnih parametara (zrak, voda, zemljište i buka), program monitoringa obuhvaća i sustav praćenja bioloških promjena u vremenu i prostoru - biomonitoring, koji na predmetnom prostoru ima prioritetni značaj jer na najbolji način prikazuje kompleks prirodnih i antropogenih pojava, utjecaja i procesa.

Biomonitoring obuhvaća pojedine vrste biljaka i životinja, njihove populacije, a kod iznimno rijetkih vrsta, čak i pojedine individue, kao što je slučaj u predmetnom Rezervatu.

Prioritetno je uspostaviti kontinuirani monitoring velike droplje, obavljati zimsko prebrojavanje jedinki, utvrđivati cenzus mužjaka u šepurenju i cenzus gnijezdećih ženki, da bi se precizirao sezonski raspored ove vrste u prostoru u cilju njezine zaštite i očuvanja i usuglašavanja ostalih aktivnosti u Rezervatu i neposrednom okruženju.

Poseban značaj u biomonitoringu zauzima neprekidno praćenje posljedica negativnih antropogenih utjecaja na okoliš kroz izravno narušavanje pojedinih funkcionalnih elemenata ekosustava, ali i kroz neposredni utjecaj na pojedine rijetke, odnosno osjetljive vrste i njihova staništa.

U funkciji biomonitoringa potrebno je izabrati biopokazatelje (pored velike droplje), na temelju istraživanja nadležnih i stručnih institucija. Potrebno je odrediti indikatorske vrste biljaka i životinja prema tipovima staništa, sukladno prethodno definiranim godišnjim planovima monitoringa indikatorskih vrsta. U navedenom kontekstu neophodan je stalan priljev podataka o rasprostranjenosti vrsta na prostoru Rezervata, uz prilagođenost upravljačkih aktivnosti.

U okviru zaštite i očuvanja prirodnih vrijednosti flore i faune, neophodno je vršiti:

- kartiranje populacija svih prirodnih rijetkosti na području Rezervata;
- redovito praćenje stanja populacija prirodnih rijetkosti;
- izrada liste potencijalno iščezlih vrsta.

U okviru monitoringa šumskih ekosustava, potrebno je definirati pokazatelje ekosustavnog pristupa gospodarenju šumama.

2.2. MONITORING KVALITETE ZRAKA

Zakonom o zaštiti zraka dan je zakonski okvir za proučavanje i praćenje kvalitete zraka koje za cilj ima kontrolu i utvrđivanje stupnja zagađenosti zraka, kao i utvrđivanje trenda zagađenja, kako bi se pravodobno djelovalo ka smanjenju štetnih tvari do razine koja neće bitno utjecati na kvalitetu okoliša.

Kontrola kvalitete zraka se ostvaruje praćenjem razina onečišćujućih tvari u zraku sukladno Uredbi o uvjetima za monitoring i zahtjevima kvalitete zraka i Uredbi o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz postrojenja za sagorijevanje.

Monitoring kvalitete zraka vrši se i na **osnovnim ruralnim lokacijama izvan neposrednog utjecaja značajnih izvora onečišćenja zraka.**

Za objekte za koje se utvrdi da se ne radi Studija procjene utjecaja na okoliš po Zakonu, po mišljenju nadležne službe za područje zaštite okoliša, a sukladno tehnologiji rada, utvrđuje se potreba vršenja dodatnog monitoringa, posebno za praćenje zagađenja zraka i voda (sukladno važećoj zakonskoj regulativi).

Predmetnim Izvješćem o strateškoj procjeni, uzimajući u obzir obuhvat Plana, planiranu namjenu i neposrednu okolinu, ne definiraju se lokacije na kojima bi se moglo obavljati uzorkovanje zraka. Utvrđivanje reprezentativnih lokacija mora biti predmet strateških dokumenata lokalne samouprave, u domeni zaštite okoliša, koja sagledavaju prostor šire u odnosu na obuhvat Plana.

2.3. MONITORING KVALITETE VODE

Zakonom o zaštiti okoliša su dane i osnovne smjernice zaštite voda. Člankom 23. ovog zakona definirano je da se zaštita i korištenje voda ostvaruje integralnim upravljanjem vodama, poduzimanjem mjera za njihovo očuvanje i zaštitu, sukladno posebnom zakonu.

U cilju poduzimanja mjera za ograničavanje daljnjeg zagađivanja i eventualno poboljšanje voda, od značaja je stalno i sustavno kontroliranje parametara kvalitete površinskih i podzemnih voda.

Ocjenu ekološkog i kemijskog statusa voda potrebno je vršiti u skladu s:

- Pravilnikom o utvrđivanju vodnih tijela površinskih i podzemnih voda („Službeni glasnik RS“, broj 96/10),
- Pravilnikom o referentnim uvjetima za tipove površinskih voda („Službeni glasnik RS“, broj 67/11),
- Pravilnikom o parametrima ekološkog i kemijskog statusa površinskih voda i parametrima kemijskog i kvantitativnog statusa podzemnih voda („Službeni glasnik RS“, broj 74/11),
- Uredbom o graničnim vrijednostima prioritetnih i prioritetnih rizičnih tvari koje zagađuju površinske vode i rokovima za njihovo dostizanje („Službeni glasnik RS“, broj 24/14);
- Uredbom o graničnim vrijednostima zagađivačkih tvari u površinskim i podzemnim vodama i sedimentu i rokovima za njihovo dostizanje („Službeni glasnik RS“, broj 50/12).

Za rijeke i jezera određuje se ekološki status, a za umjetna vodna tijela ekološki potencijal.

Fizikalno-kemijska i bakteriološka analiza vode za piće obavlja se sukladno Zakonu o vodama i Pravilniku o higijenskoj ispravnosti vode za piće, kao i analiza kvalitete podzemnih voda koje se koriste za vodoopskrbu.

2.4. MONITORING KVALITETE ZEMLJIŠTA

Obveza uspostave sustavnog monitoringa zemljišta na prostoru Republike Srbije definirana je Zakonom o zaštiti okoliša, Zakonom o zaštiti zemljišta, Uredbom o graničnim vrijednostima onečišćujućih štetnih i opasnih tvari u zemljištu („Službeni glasnik RS“, broj: 30/18 i 64/19) i Uredbom o sustavnom praćenju stanja i kvalitete zemljišta („Službeni glasnik RS“, broj: 73/19).

Republika, autonomna pokrajina i jedinice lokalne samouprave, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih zakonom, osiguravaju sustavno praćenje stanja i kvalitete zemljišta (monitoring zemljišta) i održavanje baze podataka o stanju i kvaliteti zemljišta, sukladno Programu monitoringa zemljišta. Za potrebe monitoringa zemljišta uspostavlja se državna i lokalna mreža.

Državna mreža lokaliteta uspostavlja se za praćenje kvalitete zemljišta na razini Republike Srbije na lokalitetima na kojima je došlo ili može doći do zagađenja zemljišta i koji su od posebnog interesa za Republiku Srbiju.

Monitoring zemljišta na razini lokalne mreže uspostavlja se za praćenje kvalitete zemljišta na teritoriju autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, a prvenstveno treba obuhvatiti mjerna mjesta koja nisu uvrštena u program državnog monitoringa.

Izbor lokaliteta za monitoring na razini lokalne mreže⁶ ovisi od specifičnih uvjeta svake lokalne samouprave, pri čemu treba voditi računa o prisutnosti i rasprostranjenosti dominantnih pritisaka koji dovode do degradacije zemljišta, pretežito pod utjecajem čovjeka (erozija, onečišćenje, nabijenost i narušavanje fizičkih svojstava, gubitak organskog ugljika i bioraznolikost, salinizacija, alkalizacija, acidifikacija, klizišta i poplave, prekrivanje zemljišta i dr.).

Zemljište u blizini većih gradskih i industrijskih naselja, frekventnih prometnica, zemljišta gdje se odlažu razni otpadni materijali, pepelišta i jalovine, zemljište koje se pretjerano gnoji organskim i mineralnim gnojivima, zalijeva onečišćenom vodom i u drugim slučajevima ispituje se na sadržaj opasnih i štetnih tvari, a po potrebi i narušenih kemijskih i bioloških svojstava.

⁶ Prilog 1 Uredbe o sustavnom praćenju stanja i kvalitete zemljišta („Službeni glasnik RS“, broj: 73/19)

Gospodarska društva, druge pravne osobe i poduzetnici, koji u obavljanju djelatnosti utječu ili mogu utjecati na kvalitetu zemljišta, dužni su osigurati tehničke mjere za sprečavanje ispuštanja zagađivačkih, štetnih i opasnih tvari u zemljište, pratiti utjecaj svoje djelatnosti na kvalitetu zemljišta, osigurati druge mjere zaštite sukladno Zakonu o zaštiti zemljišta i drugim zakonima.

Vlasnik ili korisnik zemljišta ili postrojenja čija djelatnost, odnosno aktivnost može biti uzrok zagađenja i degradacije zemljišta, dužan je prije početka obavljanja aktivnosti izvršiti ispitivanje kvalitete zemljišta.

Zabranjeno je ispuštanje i odlaganje zagađivačkih, štetnih i opasnih tvari i otpadnih voda na površinu zemljišta i u zemljište. Osobine zemljišta mogu se mijenjati samo u cilju poboljšanja kvalitete sukladno njegovoj namjeni.

Praćenje parametara kvalitete zemljišta je neophodno neprekidno vršiti dugi niz godina, na određenim mjestima za koje se utvrdi očigledna ugroženost parametara stanja okoliša.

Lokacije na kojima je odložen neonečišćen materijal od iskopavanja (zemlja) ne pripadaju onečišćenim lokacijama.

2.5. MONITORING BUKE

Razina buke u okolišu kontrolira se sustavnim mjerenjem buke, koje osigurava jedinica lokalne samouprave. Uredbom o pokazateljima buke, graničnim vrijednostima, metodama za ocjenjivanje pokazatelja buke, uznemiravanja i štetnih učinaka buke u okolišu, propisani su pokazatelji buke u okolišu, granične vrijednosti, metode za ocjenjivanje pokazatelja buke, uznemiravanja i štetnih učinaka buke na zdravlje ljudi. Za industrijska, skladišna i servisna područja i transportne terminale bez stambenih zgrada, prema Uredbi važi da na granici ove zone buka ne smije prelaziti graničnu vrijednost u zoni s kojom se graniči.

Zakonom o zaštiti od buke u okolišu definirano je da autonomna pokrajina utvrđuje mjere i uvjete zaštite od buke, odnosno zvučne zaštite u planovima, programima i projektima, uključujući i one na koje daje suglasnost u postupku strateške procjene utjecaja, procjene utjecaja projekata na okoliš, odnosno u postupku izdavanja integrirane dozvole za rad postrojenja i aktivnosti.

Mjere i uvjete zaštite od buke jedinica lokalne samouprave utvrđuje sukladno ovom Zakonu. Obveze jedinice lokalne samouprave odnose se na akustičko zoniranje na svojem teritoriju, određivanje mjera zabrane i ograničenja sukladno Zakonu, donošenje lokalnog akcijskog plana zaštite od buke u okolišu, osiguravanje i financiranje monitoringa buke u okolišu na svojem teritoriju i obavljanje nadzora i kontrole primjene mjera zaštite od buke u okolišu.

3. ZAKONSKI OKVIR

Program praćenja stanja okoliša reguliran je velikim brojem pravnih akata, nacionalnim i međunarodnim, direktivama i smjernicama EU od kojih su najvažniji:

- Zakon o zaštiti okoliša („Službeni glasnik RS, br. 135/04, 36/09, i 36/09 - dr. zakon, 72/09 - dr. zakon, 43/11 - US, 14/16, 76/18 i 95/18 - dr. zakon);
- Zakon o zaštiti zraka („Službeni glasnik RS“, broj 36/09 i 10/13);
- Zakon o zaštiti zemljišta („Službeni glasnik RS“, broj 112/15);
- Zakon o zaštiti od buke u okolišu („Službeni glasnik RS, broj 36/09 i 88/10)

- Zakon o vodama („Službeni glasnik RS“, broj: 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 i 95/18 - dr. zakon);
- Zakon o vodama („Službeni glasnik RS“, broj 46/91, 53/93, 53/93-dr. zakon, 67/93-dr. zakon, 48/94-dr. zakon, 54/96, 101/05-dr. zakon - odredbe članci 81. do 96.);
- Uredba određivanju zona i aglomeracija (Službeni glasnik RS“, broj: 58/11 i 98/12);
- Uredba o utvrđivanju programa kontrole kvalitete zraka u državnoj mreži (Službeni glasnik RS, broj 58/11);
- Uredba o uvjetima za monitoring i zahtjevima kvalitete zraka („Službeni glasnik RS“, br. 11/10, 75/10 i 63/13);
- Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz postrojenja za sagorijevanje („Službeni glasnik RS“, broj 6/16);
- Uredba o klasifikaciji voda („Službeni glasnik SRS“, broj 5/68);
- Uredba o graničnim vrijednostima prioriternih i prioriternih rizičnih tvari koje onečišćuju površinske vode i rokovima za njihovo dostizanje („Službeni glasnik RS“, broj 24/14);
- Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u vode i rokovima za njihovo dostizanje („Službeni glasnik RS“, broj 67/11 i 48/12, 1/16);
- Uredba o pokazateljima buke, graničnim vrijednostima, metodama za ocjenjivanje pokazatelja buke, uznemiravanja i štetnih učinaka buke u okolišu („Službeni glasnik RS“, broj 75/10);
- Uredbe o sustavnom praćenju stanja i kvalitete zemljišta („Službeni glasnik RS“, broj: 73/19);
- Uredba o graničnim vrijednostima zagađivačkih tvari u površinskim i podzemnim vodama i sedimentu i rokovima za njihovo dostizanje („Službeni glasnik RS“, broj 50/12);
- Pravilnik o higijenskoj ispravnosti vode za piće („Službeni list SRJ“, broj 42/98 i 44/99);
- Pravilnik o opasnim tvarima u vodama („Službeni glasnik SRS“, broj 31/82);
- Pravilnik o metodama mjerenja buke, sadržaju i opsegu izvješća o mjerenju buke („Službeni glasnik RS“, broj 72/10);
- Pravilnikom o utvrđivanju vodnih tijela površinskih i podzemnih voda („Službeni glasnik RS“, broj 96/10),
- Pravilnikom o referentnim uvjetima za tipove površinskih voda („Službeni glasnik RS“, broj 67/11),
- Pravilnikom o parametrima ekološkog i kemijskog statusa površinskih voda i parametrima kemijskog i kvantitativnog statusa podzemnih voda („Službeni glasnik RS“, broj 74/11),
- Pravilnik o načinu razmjene informacija o mjernim mjestima u državnoj i lokalnoj mreži, tehnikama mjerenja, kao i o načinu razmjene podataka dobivenih praćenjem kvalitete zraka u državnoj i lokalnim mrežama („Službeni glasnik RS“, broj 84/10 i dr.

4. PRAVA I OBVEZE NADLEŽNIH TIJELA

Kada su u pitanju prava i obveze nadležnih tijela u vezi praćenja stanja okoliša, ista proizlaze iz Zakona o zaštiti životne sredine.

Osiguravanje monitoringa

Republika Srbija, Autonomna Pokrajina i jedinica lokalne samouprave u okviru svoje nadležnosti utvrđene zakonom osiguravaju neprekidnu kontrolu i praćenje stanja okoliša (u daljnjem tekstu: monitoring), sukladno ovim i posebnim zakonima.

Monitoring je sastavni dio jedinstvenog informacijskog sustava okoliša. Vlada donosi programe monitoringa na temelju posebnih zakona. Autonomna Pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave donosi program monitoringa na svojem teritoriju koji mora biti sukladan programima višeg reda.

Sadržaj i način vršenja monitoringa

Monitoring se vrši sustavnim praćenjem vrijednosti pokazatelja, odnosno praćenjem negativnih utjecaja na okoliš, stanja okoliša, mjera i aktivnosti koje se poduzimaju u cilju smanjenja negativnih utjecaja i podizanja razine kvalitete okoliša.

Vlada utvrđuje kriterije za određivanje broja i rasporeda mjernih mjesta, mrežu mjernih mjesta, opseg i učestalost mjerenja, klasifikaciju pojava koje se prate, metodologiju rada i indikatore onečišćenja okoliša i njihovog praćenja, rokove i način dostavljanja podataka, na temelju posebnih zakona.

Ovlaštena organizacija

Monitoring može obavljati i ovlaštena organizacija, ako ispunjava uvjete u pogledu kadrova, opreme, prostora, akreditacije za mjerenje danog parametra i SRPS standarda u području uzorkovanja, mjerenja, analiza i pouzdanosti podataka, sukladno Zakonu.

Monitoring onečišćivača

Operater postrojenja, odnosno kompleksa koji predstavlja izvor emisija i zagađivanja okoliša dužan je obavljati monitoring, sukladno zakonu, preko nadležnog tijela, ovlaštene organizacije ili samostalno, ukoliko ispunjava uvjete propisane zakonom, odnosno:

- 1) prati pokazatelje emisija, odnosno pokazatelje utjecaja svojih aktivnosti na okoliš, pokazatelje učinkovitosti primijenjenih mjera prevencije nastanka ili smanjenja razine onečišćenja;
- 2) osigurava meteorološka mjerenja za velike industrijske komplekse ili objekte od posebnog interesa za Republiku Srbiju, autonomnu pokrajinu ili jedinicu lokalne samouprave.

Onečišćivač je dužan izraditi plan obavljanja monitoringa, voditi redovitu evidenciju o monitoringu i dostavljati izvješća, sukladno ovom zakonu.

Vlada utvrđuje vrste aktivnosti i druge pojave koje su predmet monitoringa, metodologiju rada, pokazatelje, način evidentiranja, rokove dostavljanja i čuvanja podataka, na temelju posebnih zakona.

Onečišćivač planira i osigurava financijska sredstva za obavljanje monitoringa, kao i za druga mjerenja i praćenje utjecaja svoje aktivnosti na okoliš.

Dostavljanje podataka

Državna tijela, odnosno organizacije, tijela autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, ovlaštene organizacije i zagađivači dužni su podatke dobivene monitoringom dostaviti Agenciji za zaštitu okoliša na propisan način.

5. POSTUPANJE U SLUČAJU POJAVE NEOČEKIVANIH NEGATIVNIH UTJECAJA

U slučaju neočekivanih negativnih utjecaja u postupku implementacije Prostornog plana i u fazi realizacije planiranih namjena, potrebno je, u skladu s važećom zakonskom regulativom, provesti nadzor i kontrolu i primijeniti mjere otklanjanja i minimiziranja potencijalno nastale štete, izvršiti sanaciju prostora i primijeniti mjere revitalizacije (remedijacije) i zaštite okoliša.

Neočekivani negativni utjecaji realiziranih namjena i objekata (u redovitom radu realiziranih projekata – objekata, postrojenja, radova) se moraju spriječiti dosljednom provedbom urbanističkih i tehničkih mjera zaštite, mjera za sprečavanje i otklanjanje nastalih uzroka, mjera sanacije posljedica i uspostava monitoringa okoliša.

Za predmetni Plan, od faze pripreme do konačnog usvajanja, uključen je proces procjene utjecaja strateškog karaktera, u konačnom cilju realizacije planiranih namjena prostora u okvirima prihvatljivim s aspekta zaštite okoliša. S obzirom na to da nije moguće u potpunosti isključiti vjerojatnost pojave neočekivanih negativnih utjecaja s negativnim učincima i posljedicama po okoliš, propisan je način postupanja u slučaju takvih pojava.

VI PRIKAZ KORIŠTENE METODOLOGIJE I TEŠKOĆE U IZRADI STRATEŠKE PROCJENE

1. PRIKAZ KORIŠTENE METODOLOGIJE

Opći metodološki pristup izradi strateške procjene utjecaja na okoliš

Analiza metodoloških pristupa je korisna kako bi se mogla napraviti potrebna komparativna analiza primijenjene metodologije, korištene za potrebe ovog Izvješća s metodološkim osnovama, koje su proklamirane u sklopu opće zakonske regulative koja regulira ovu problematiku, prvenstveno Zakona o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš.

Osnovni cilj se sastoji prvenstveno u pokušaju da se opća metodologija prilagodi specifičnostima analiziranog Prostornog plana.

Strateška procjena utjecaja na okoliš rezultat je razvoja procjena utjecaja na okoliš, koje integriraju ekološke, društveno-ekonomske i kumulativne utjecaje, tako što:

- uključuje održivost na samom izvoru ekoloških problema u planskoj fazi, tako da se sanacija posljedica reducira;
- omogućuje da se utvrdi potreba i opravdanost s aspekta zaštite okoliša, prije svega inicijativa i investicijskih pothvata;
- obrađuje pitanja od šireg značaja;
- utvrđuje kontekst i postavlja smjernice za hijerarhijski okvir daljnjih procjena utjecaja planova, odnosno projekata na okoliš.

Faze izrade Strateške procjene utjecaja na okoliš su:

- odlučivanje o izradi strateške procjene utjecaja na okoliš, odnosno izrada odluke o izradi strateške procjene utjecaja na okoliš kao sastavnog dijela odluke o izradi planskog dokumenta;
- određivanje sadržaja strateške procjene utjecaja na okoliš, odnosno izrada odgovarajućeg programskog temelja za izradu strateške procjene utjecaja na okoliš (tzv. „scoping report“) u okviru programa za izradu plana;
- Izrada Izvješća o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš – sastavni dio planskog dokumenta.

Metodološku osnovu za izradu Strateške procjene utjecaja, u užem smislu, predstavljaju metode znanstvenog istraživanja (analiza i sinteza, komparativna metoda, indukcija i dedukcija, statistička metoda, kartografska metoda i dr.), odnosno primijenjene metode praćenja stanja objekata, odnosno pojava i procesa u prostoru, od izvora onečišćenja, pritisaka, stanja i odgovora (planskog rješenja).

Istovremeno s primjenom metoda znanstvenog istraživanja, korištena su strana i domaća iskustva i upute za primjenu „Strateške direktive“, prije svega iskustva iz Europske Unije. Posebno su značajne metode iz „Praktične upute za primjenu EU Direktive 2001/42/EC na urbanističke i prostorne planove“.

Analizirajući postupak izrade Izvješća o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš, može se zaključiti da se on sastoji, uvjetno govoreći, od četiri faze:

- Polazne osnove, analiza i ocjena stanja (namjene prostora u obuhvatu Prostornog plana i elemenata okoliša);
- Procjena mogućih utjecaja na okoliš;
- Mjere zaštite okoliša;
- Programa praćenja stanja okoliša.

Potrebno je naglasiti da svaka faza ima svoje specifičnosti, te traži poseban pristup u postupku integralnog planiranja zaštite i očuvanja kvalitetnog okoliša. Ograničenja u provedbi predložene metode, posebno u fazi prikaza postojećeg stanja, predstavlja nedostatak kvantificiranih podataka za pojedine parametre okoliša u obuhvatu predmetnog Prostornog plana.

Polazne osnove strateške procjene obuhvaćaju definiranje predmeta, kao i prostornog obuhvata studije, ciljeva i metoda rada, pravne, planske i dokumentacijske osnove.

2. TEŠKOĆE PRI IZRADI STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA PROSTORNOG PLANA NA OKOLIŠ

Tijekom izrade Strateške procjene uslijed specifičnosti Prostornog plana i značajki postojećeg stanja okoliša na planskom području, sadržaj predmetnog Izvješća je u određenoj mjeri izmijenjen, prilagođen osnovnim značajkama Prostornog plana i obuhvaća procjenu strateški značajnih utjecaja za razvoj područja obuhvaćenog Prostornim planom.

Pored nedostataka odgovarajućih smjernica i uputa za izradu strateške procjene, uslijed nedostatka detaljno propisane jedinstvene metodologije, na razini pravilnika, obrađivač se susreo i s problemom veoma skromnog informacijskog sustava o okolišu, kao i s nepostojanjem Programa praćenja stanja parametara okoliša, na temelju sustava pokazatelja-indikatora za ocjenu i praćenje stanja okoliša na području u obuhvatu Prostornog plana. Informacijska osnova koja je korištena za Stratešku procjenu, najvećim dijelom je preuzeta iz dostavljene dokumentacije za potrebe izrade Prostornog plana.

VII PRIKAZ NAČINA ODLUČIVANJA

Metodologija izrade Prostornog plana urađena je u suradnji stručnih pojedinaca iz određenih područja ključnih za predmetno područje, stručnih organizacija i stručnog tima JP „Zavod za urbanizam Vojvodine“. Posebno značajna suradnja, imajući u vidu da je predmet izrade Prostornog plana područje posebne namjene zaštićeno područje - Rezervat, uspostavljena je s Pokrajinskim zavodom za zaštitu prirode.

Strateška procjena utjecaja Prostornog plana na okoliš integrirana je kao proces u sve faze izrade Prostornog plana, čime je bilo omogućeno integriranje ciljeva i načela održivog razvoja u sve faze izrade Prostornog plana (od početnih ciljeva, preko definiranja strateških opredjeljenja i utvrđivanja planskih rješenja), a s ciljem sprečavanja ili ograničavanja negativnih utjecaja na okoliš, zdravlje ljudi, bioraznolikost, prirodna, kulturna i druga stvorena dobra.

Shodno članku 18. Zakona o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš omogućeno je sudjelovanje zainteresiranih tijela i organizacija tijekom izrade Izvješća o strateškoj procjeni, odnosno tijelo nadležno za pripremu plana dostavlja na mišljenje izvješće o strateškoj procjeni tijelu nadležnom za zaštitu okoliša, zainteresiranim tijelima i organizacijama. Zainteresirana tijela i organizacije dužna su dostaviti mišljenje u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva.

Također, člankom 19. definirano je da je tijelo nadležno za pripremu plana i programa obvezno osigurati sudjelovanje javnosti u razmatranju izvješća o strateškoj procjeni.

Javni uvid i javna rasprava za Izvješće organizira se po pravilu u okviru izlaganja Prostornog plana na javni uvid i održavanja javne rasprave sukladno Zakonu o planiranju i izgradnji i Zakonu o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš.

VIII ZAKLJUČCI O STRATEŠKOJ PROCJENI UTJECAJA PLANA NA OKOLIŠ

Kompleksnost sustava zaštite okoliša na području Prostornog plana razmatrana je u okviru Nacrta plana, ali i u sklopu predmetnog Izvješća o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš.

Metodologija primijenjena u procesu vršenja Strateške procjene je opisana u prethodnom poglavlju i suglasna je s pretpostavkama koje su definirane Zakonom o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš.

Cilj izrade Izvješća o strateškoj procjeni utjecaja predmetnog plana na okoliš je sagledavanje mogućih značajnih negativnih utjecaja planskih rješenja na kvalitetu okoliša i propisivanje odgovarajućih mjera za njihovo smanjenje, odnosno dovođenje u prihvatljive okvire definirane zakonskom regulativom.

Da bi se postavljeni cilj mogao ostvariti, izvršena je analiza postojećeg stanja okoliša i aktivnosti predviđene Prostornim planom.

Rezimirajući utjecaje Prostornog plana na okoliš i održivost planskih rješenja, kao i međusobne utjecaje pojedinih planskih rješenja, njihovu koordinaciju u prostoru i sinergijski učinak, dolazi se do zaključka da će većina utjecaja planskih rješenja imati pozitivan utjecaj na konkretan prostor.

Manji negativni utjecaji, koje je moguće očekivati realizacijom planskih rješenja, su ograničenog intenziteta i prostornih razmjera.

Da bi se ovakvi utjecaji sveli u okvire koji neće opteretiti kapacitet prostora, potrebno je provoditi mjere za sprečavanje i ograničavanje negativnih utjecaja Prostornog plana na okoliš.

U varijanti da se Prostorni plan ne donese i da se razvoj nastavi po dosadašnjem trendu mogli bi se očekivati određeni negativni učinci u pogledu očuvanja bioraznolikosti, u odnosu na ciljeve strateške procjene utjecaja.

U varijanti da se planska rješenja implementiraju, mogu se očekivati brojni pozitivni učinci u zaštiti prirode i očuvanju bioraznolikosti, koji otklanjaju većinu negativnih tendencija u razvoju predmetnog prostora, u slučaju ako se Prostorni plan ne bi implementirao.

Strateška procjena ne može dati izričite odgovore na prihvatljivost pojedinih planskih rješenja. Takva planska rješenja moraju se razrađivati i detaljno ocjenjivati prilikom izrade planske dokumentacije nižih hijerarhijskih razina, kao i projektno tehničke dokumentacije. Detaljnija analiza pojedinačnih objekata i njihovih utjecaja na okoliš, razmatrat će se u okviru strateških procjena utjecaja planske dokumentacije na nižim hijerarhijskim razinama i u okviru procjena utjecaja pojedinačnih objekata na okoliš.

Analizirajući Prostorni plan u cijelosti, odnosno područje obuhvata kao jedinstveno područje na teritoriju Pokrajine, na temelju evaluacije značajnih utjecaja može se zaključiti da implementacija Planskih rješenja neće izazvati značajne negativne utjecaje na cijelom planskom području, već samo na dijelovima (lokalitetima, trasama) planskog područja, na kome se realiziraju određena planska rješenja koja su definirana kao prioriteta za razvoja cijelog područja Pokrajine.

IX ZAVRŠNE ODREDBE

Ocjena Izvješća o strateškoj procjeni vrši se na temelju kriterija sadržanih u Prilogu II. Zakona o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš („Službeni glasnik Republike“, br. 135/04 i 88/10).

Na temelju ocjene Izvješća, tijelo nadležno za poslove zaštite okoliša daje suglasnost na Izvješće o strateškoj procjeni, sukladno članku 22. Zakona o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš.

Izvješće o strateškoj procjeni sastavni je dio dokumentacijske osnove plana, shodno članku 24. Zakona o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš.

Predmetnim Elaboratom su, na temelju multidisciplinarnog načina rada, vrednovane sve mjere i aktivnosti predviđene Prostornim planom, procijenjeni su njihovi potencijalno negativni utjecaji, koji se mogu realizirati implementacijom Prostornog plana, uočeni su određeni degradacijski punktovi na ovom prostoru i dan je prijedlog odgovarajućih mjera zaštite okoliša za njihovo uklanjanje ili smanjenje.

B) GRAFIČKI DIO

1476.

Na temelju članka 17. stavka 3. Pokrajinske skupštinske odluke o pokrajinskim administrativnim pristojbama („Sl. list AP Vojvodine”, broj: 40/2019 i 59/2020 – usklađeni din. izn.), Pokrajinska vlada, na sjednici održanoj 27. listopada 2021. godine, utvrđuje

nih pristojbi, koja je sastavni dio Pokrajinske skupštinske odluke o pokrajinskim administrativnim pristojbama („Sl. list AP Vojvodine”, broj: 40/2019 i 59/2020 – usklađeni din. izn.), usklađuju se s godišnjim indeksom potrošačkih cijena, koji je objavio Republički zavod za statistiku, za razdoblje rujan 2020. godine – rujan 2021. godine, tako da glase:

**USKLAĐENE DINARSKE IZNOSE
IZ TARIFE POKRAJINSKIH ADMINISTRATIVNIH
PRISTOJBI**

1. Dinarski iznosi pokrajinskih administrativnih pristojbi propisanih Pokrajinskom skupštinskom odlukom o pokrajinskim administrativnim pristojbama u dijelu – Tarifa pokrajinskih administrativ-

**TARIFA
POKRAJINSKIH ADMINISTRATIVNIH PRISTOJBI**

	Iznos pristojbe u dinarima
I. ZAHTJEVI	
Tarifni broj 1.	
- za zahtjev, molbu, prijedlog, prijavu ili drugi podnesak – ako ovom odlukom nije drugačije propisano	340,00
NAPOMENA: Pristojba po ovom tarifnom broju ne plaća se za naknadne podneske kojima obveznik zahtijeva brže postupanje po prethodno podnesenom zahtjevu, odnosno podnesku.	
Tarifni broj 2.	
- zahtjev za davanje mišljenja o primjeni pokrajinskih propisa	1.180,00
NAPOMENA: Pristojba po ovom tarifnom broju ne plaća se za naknadne podneske kojima obveznik zahtijeva brže postupanje po prethodno podnesenom zahtjevu, odnosno podnesku.	
II. PRAVNI LIJEKOVI	
Tarifni broj 3.	
- za žalbu protiv rješenja koje donosi tijelo iz članka 1. ove odluke – ako ovom odlukom nije drugačije propisano	360,00
NAPOMENA: Ako u istoj upravnoj stvari više osoba obveznika pristojbe podnose jednu žalbu protiv više rješenja, pristojba po ovom tarifnom broju plaća se prema broju rješenja koja se osporavaju žalbom.	
Tarifni broj 4.	
- na uložene izvanredne pravne lijekove	2.070,00
III. RJEŠENJA	
Tarifni broj 5.	
- za sva rješenja koja donose tijela iz članka 1. ove odluke – ako ovom odlukom nije drugačije propisano	420,00
NAPOMENA: Ako se donosi rješenje po zahtjevu više osoba – obveznika pristojbe, pristojba po ovom tarifnom broju plaća se prema broju obveznika pristojbe, kojima se uručuje rješenje.	
IV. UVJERENJA	
Tarifni broj 6.	
- za uvjerenje, odnosno potvrdu – ako ovom odlukom nije drugačije propisano	230,00
V. PRIJEPISI, OVJERE I RAZGLEDAVANJE SPISA	
Tarifni broj 7.	
- za prepisivanje službenih akata koje se obavlja u tijelu (od svakog poluarka)	320,00
NAPOMENE: 1) Poluarkom, u smislu ove odluke, smatra se list papira od dvije stranice normalnog uredskog formata ili manjeg formata. 2) Ako je rukopis, odnosno prijepis pisan na stranom jeziku, plaća se dvostruka pristojba iz ovog tarifnog broja.	
Tarifni broj 8.	
- za razgledavanje i prijepis (završenih) službenih spisa u tijelu – za svaki započeti sat	260,00

	Iznos pristojbe u dinarima
VI. OPOMENA	
Tarifni broj 9.	
- za opomenu kojom se obveznik poziva da plati pristojbu	200,00
VII. SPISI I RADNJE U VEZI S UPISIMA U REGISTRE	
Tarifni broj 10.	
- za rješenje koje se donosi u vezi s registriranjem zadužbina, fondacija i fondova, i to za:	
1) rješenje po zahtjevu za upis u Registar zadužbina, fondacija i fondova;	10.370,00
2) rješenje po zahtjevu za upis promjena u Registar zadužbina, fondacija i fondova;	2.070,00
3) rješenje po zahtjevu za brisanje iz Registra zadužbina, fondacija i fondova.	2.070,00
Tarifni broj 11.	
- za prijavu za upis u registar stalnih tumača	610,00
- za rješenje po zahtjevu za upis u registar stalnih tumača	610,00
VIII. SPISI I RADNJE U PODRUČJU EKONOMIJE I REGIONALNOG RAZVOJA	
Tarifni broj 12.	
- za izdavanje rješenja o suglasnosti za uporabu imena „Vojvodina”	392.930,00
NAPOMENA: Pristojba iz ovog tarifnog broja plaća se prije uručenja rješenja.	
IX. SPISI I RADNJE U PODRUČJU PROSTORNOG PLANIRANJA I IZGRADNJE	
Tarifni broj 13.	
- za izdavanje informacija o lokaciji za objekte koji se u cijelosti grade na teritoriju Autonomne Pokrajine Vojvodine, za koje građevinsku dozvolu izdaje nadležno tijelo	3.020,00
Tarifni broj 14.	
- za izdavanje lokacijskih uvjeta za objekte koji se u cijelosti grade na teritoriju Autonomne Pokrajine Vojvodine, za koje građevinsku dozvolu izdaje nadležno tijelo:	
1) za objekte kategorije A;	2.020,00
2) za objekte kategorije B;	3.020,00
3) za objekte kategorije V;	4.040,00
4) za objekte kategorije G.	4.040,00
Tarifni broj 15.	
- za potvrđivanje urbanističkog projekta koji se izrađuje za izgradnju objekta za koji građevinsku dozvolu izdaje nadležno tijelo	21.520,00
Tarifni broj 16.	
- za prigovor na obavijest kojim se odbija potvrđivanje urbanističkog projekta	650,00
X. SPISI I RADNJE U PODRUČJU OBRAZOVANJA	
Tarifni broj 17.	
- za rješenja o nostrifikaciji, odnosno ekvivalenciji strane školske javne isprave:	
- više i visoko obrazovanje.	8.300,00
Tarifni broj 18.	
1) za duplikat, odnosno novu javnu ispravu koju izdaje ustanova u području obrazovanja;	610,00
2) za duplikat isprave o završenom školovanju ili stručnoj kvalifikaciji (stručnom ispitu).	610,00
XI. SPISI I RADNJE U VEZI S KORIŠTENJEM PODATAKA IZ EVIDENCIJE AUTONOMNE POKRAJINE VOJVODINE	
Tarifni broj 19.	
- za korištenje podataka iz evidencije koju Autonomna Pokrajina Vojvodina vodi sukladno zakonu:	
1) korištenje podataka iz evidencije za svaku nekretninu;	2.100,00
2) podnošenje prijedloga koji se odnosi na pokretanje postupka za:	
(1) pribavljanje nekretnina;	6.300,00
(2) otuđenje nekretnina;	10.450,00
(3) davanje nekretnina na korištenje, odnosno zakup;	3.280,00

(4) otkaz ugovora o davanju nekretnina na korištenje, odnosno zakup;	3.280,00
(5) stavljanje hipoteke na nekretnine;	10.450,00
(6) razmjenu nekretnina;	10.450,00
(7) pribavljanje i otuđenje pokretnina;	4.170,00
(8) pripremu i sklapanje ugovora koje po zakonu – u ime Autonomne Pokrajine Vojvodine – sklapa ovlaštena osoba.	12.560,00
NAPOMENA: Pristojba iz ovog tarifnog broja točke 2) podtočke (8) plaća se najkasnije do sklapanja ugovora.	

2. Uskladeni dinarski iznosi pokrajinskih administrativnih pristojbi iz točke 1. primjenjivat će se od prvog dana narednog mjeseca od dana objave u „Službenom listu Autonomne Pokrajine Vojvodine“.

POKRAJINSKA VLADA

127 Klasa: 434-5/2021-02
Novi Sad, 27. listopada 2021. godine

PREDSJEDNIK
Pokrajinske vlade
Igor Mirović

1477.

Na temelju članka 16., 24. i 41. Pokrajinske skupštinske odluke o pokrajinskoj upravi („Službeni list APV“, broj: 37/2014, 54/2014 – drugi propis, 37/2016, 29/2017, 24/2019, 66/2020 i 38/2021), a u vezi s člankom 11. Pokrajinske skupštinske odluke o proračunu Autonomne Pokrajine Vojvodine za 2021. godinu („Službeni list APV“, broj: 66/2020, 27/2021 – rebalans i 38/2021 – rebalans) pokrajinski tajnik za energetiku, građevinarstvo i promet, d o n o s i

PRAVILNIK O DODJELI BESPOVRATNIH POTICAJNIH SREDSTAVA ZA SUFINANCIRANJE REALIZACIJE PROJEKATA UGRADNJE KOTLOVA S VEĆIM STUPNJEM KORISNOG DJELOVANJA U JAVNIM USTANOVAMA NA TERITORIJU AP VOJVODINE

Opće odredbe

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se namjena sredstava, postupak dodjele sredstava, kriteriji za dodjelu sredstava i druga pitanja od značaja za realizaciju programa Pokrajinskog tajništva za energetiku, građevinarstvo i promet dodjelom bespovratnih poticajnih sredstava za sufinanciranje projekata javnih ustanova s teritorija Autonomne Pokrajine Vojvodine u cilju realizacije projekata ugradnje kotlova s većim stupnjem korisnog djelovanja u javnim ustanovama.¹

Sredstva se dodjeljuju javnim ustanovama koje je osnovala Republika Srbija, Autonomna Pokrajina Vojvodina, odnosno jedinica lokalne samouprave s teritorija AP Vojvodine.

Sredstva su osigurana u Proračunu Autonomne Pokrajine Vojvodine za 2021. godinu i vode se na posebnom proračunskom razdjelu u Pokrajinskom tajništvu za energetiku, građevinarstvo i promet (u daljnjem tekstu: Tajništvo).

Namjene za koje se mogu koristiti bespovratna poticajna sredstva

Članak 2.

Bespovratna poticajna sredstva koja se dodjeljuju mogu se koristiti za sufinanciranje realizacije projekata ugradnje kotlova s većim stupnjem korisnog djelovanja u javnim ustanovama na teritoriju Autonomne Pokrajine Vojvodine iz članka 1. ovog Pravilnika, i to za:

¹ Javne ustanove su ustanove za osiguravanje ostvarivanja prava utvrđenih zakonom i ostvarivanja drugog zakonom utvrđenog interesa u području: obrazovanja, znanosti, kulture, tjelesne kulture, učeničkog i studentskog standarda, zdravstvene zaštite, socijalne skrbi, društvene skrbi o djeci, socijalnog osiguranja, zdravstvene zaštite životinja i javnog informiranja na jezicima nacionalnih manjina (Zakon o javnim službama, „Sl. glasnik RS“, broj: 42/91 i 71/94)

Namjena A – nabavu i montažu novih kotlova na fosilno gorivo (prirodni plin, tekuće i kruto gorivo) ili biomasu, s većim stupnjem korisnog djelovanja i pratećom opremom u primarnoj toplinskoj podstanici (izmjenjivači topline, cirkulacijske crpke, ekspanzijske posude, automatika za regulaciju temperature i ostala prateća strojarstva i elektrooprema);

Namjena B – nabavu i montažu novih kotlova na fosilno gorivo (prirodni plin, tekuće i kruto gorivo) ili biomasu, s većim stupnjem korisnog djelovanja i pratećom opremom u primarnoj toplinskoj podstanici (izmjenjivači topline, cirkulacijske crpke, ekspanzijske posude, automatika za regulaciju temperature i ostala prateća strojarstva i elektrooprema) s ugradnjom opreme za etažno grijanje ukoliko nije postojao takav način grijanja do sada;

U cijenu postrojenja navedenih u stavku 1. ovog članka, ulaze i neophodni prateći elektrogradovi za automatiziran ili poluautomatiziran rad kotlarskog postrojenja.

Sredstva koja se dodjeljuju ne mogu se koristiti za:

1. sve vrste građevinskih radova;
2. kupnju rabljene opreme i materijala;
3. poreze, uključujući i porez na dodanu vrijednost;
4. carinske, uvozne i ostale vrste administrativnih pristojbi.

Ciljevi projekata

Članak 3.

Bespovratna poticajna sredstva koja se dodjeljuju mogu se koristiti za sufinanciranje realizacije projekata ugradnje kotlova s većim stupnjem korisnog djelovanja u javnim ustanovama, iz članka 1. ovog Pravilnika, na teritoriju Autonomne Pokrajine Vojvodine, s ciljem:

- ugradnje energetski učinkovitije opreme s većim stupnjem korisnog djelovanja, radi smanjenja troškova za energiju i energente;
- smanjenja potrošnje fosilnih goriva;
- smanjenja emisije štetnih plinova u okoliš;
- revitalizacije postojećih sustava za grijanje u navedenim ustanovama.

Natječaj za dodjelu sredstava

Članak 4.

Bespovratna poticajna sredstva se dodjeljuju na temelju natječaja. Cjelokupni tekst natječaja se objavljuje u „Službenom listu Autonomne Pokrajine Vojvodine“ i na mrežnoj stranici Tajništva <http://www.psemr.vojvodina.gov.rs/>, kao i skraćeno u jednom od dnevnih glasila koje se distribuira na cijelom teritoriju Autonomne Pokrajine Vojvodine.

Obvezni elementi teksta natječaja su:

1. ukupna visina sredstava koja se dodjeljuju po natječaju;
2. maksimalni iznos sredstava koji se dodjeljuje za realizaciju projekta;
3. namjena sredstava;
4. ciljevi projekata;
5. Uvjeti za sudjelovanje na natječaju i dokumentacija koja se podnosi uz prijavu;

6. rok za prijavu na natječaj;
7. način podnošenja prijave na natječaj;
8. postupak odlučivanja po natječaju;
9. sklapanje ugovora s korisnicima kojima su dodijeljena sredstva sukladno odluci; i drugi podaci koji su od značaja za realizaciju natječaja.

Pravo sudjelovanja na natječaju i dokumentacija koja se podnosi

Članak 5.

Pravo sudjelovanja na natječaju imaju javne ustanove s teritorija Autonomne Pokrajine Vojvodine, koje je osnovala Republika Srbija, Autonomna Pokrajina Vojvodina ili jedinica lokalne samouprave (općina/grad) s teritorija Autonomne Pokrajine Vojvodine.

Dokumentacija koja se podnosi na natječaj²:

1. Popunjena, potpisana i pečatom ovjerena Prijava za sudjelovanje na Natječaju (preuzima se s mrežne stranice Tajništva, www.psemr.vojvodina.gov.rs);
2. Potvrda o registraciji (izvadak iz odgovarajućeg registra);
3. Preslika rješenja o poreznom identifikacijskom broju;
4. Preslika kartona deponiranih potpisa;
5. Broj računa otvorenog kod Uprave za trezor;
6. Uvjerenje Porezne uprave da je izmirio dospjele poreze i doprinose i uvjerenja nadležne lokalne samouprave da je izmirio obveze po osnovi izvornih lokalnih prihoda, ne starije od 45 dana od dana objave natječaja;
7. Idejni projekt (minimalno – strojarske instalacije i elektroenergetske instalacije) s nazivom i pod kojom namjenom se izrađuje za danu ustanovu, s predmjerom i predračunom, točno definiranim detaljnim projektnim zadatkom i tehničkim opisom postojećeg i predviđenog stanja, navesti energent prije i nakon završetka projekta (ukoliko se realizira dio/faza projekta, neophodno je dostaviti predmjer i predračun za taj dio/fazu projekta, koji će se realizirati nakon dodjele sredstava; faza mora biti funkcionalna cjelina) sukladno odredbama važećeg Zakona o planiranju i izgradnji;
8. Kratak izvadak iz studije opravdanosti ili tehnokonomske analize isplativosti ugradnje novog kotla; u izvatku mora biti dana snaga kotla prije i nakon ugradnje (u kW), ukupna godišnja potrošnja toplinske energije s postojećim i novim rješenjem (u kWh) s proračunom, ukupna godišnja ušteda toplinske energije primjenom novog rješenja (u kWh i u %) s proračunom, proračun ukupne godišnje emisije SO₂ s postojećim i novim rješenjem (u tonama), ukupno godišnje smanjenje emisije SO₂ primjenom novog rješenja (u tonama i u %), izdaci za energent prije i proračun nakon ugradnje i ušteda (u dinarima i u %), ukupna vrijednost investicije (u dinarima) kao i razdoblje otplate investicije (u godinama);
9. Ukoliko se ugrađuje kotao na prirodni plin, dostaviti presliku ugovora s distributerom plina ili dokaz o postojanju priključka na distribucijsku plinsku mrežu;
10. Ukoliko je prethodno korišteno kruto ili tekuće fosilno gorivo, obrazložiti odluku za promjenu energenta ili zadržavanje postojećeg energenta;
11. Ukoliko do sada nije bilo provedeno etažno grijanje u ustanovi, dostaviti podatak o dosadašnjem načinu grijanja, energent, potrošnju izraženu u količini energenta;
12. Dokaz o starosti kotla;
13. Izjava podnositelja zahtjeva da nema neizmirenih obveza prema Tajništvu, na temelju prethodno potpisanih ugovora, čiji je rok za realizaciju istekao (obrazac Izjave se nalazi na mrežnoj stranici Tajništva);
14. Izjava da se protiv podnositelja zahtjeva ne vodi kazneni postupak (obrazac Izjave se nalazi na mrežnoj stranici Tajništva);
15. Izjava o dosadašnjem korištenju sredstava Tajništva (obrazac Izjave se nalazi na mrežnoj stranici Tajništva);

16. Izjava podnositelja zahtjeva (obrazac Izjave se nalazi na mrežnoj stranici Tajništva);
 - a) da su, uz sredstva dobivena po ovom Natječaju, osigurana/bit će osigurana preostala financijska sredstva za realizaciju projekta;
 - b) da će se namjenski i sukladno važećoj zakonskoj regulativi (Zakon o proračunskom sustavu, Zakon o javnim nabavama, Zakon o planiranju i izgradnji i dr.) utrošiti dodijeljena sredstva;
 - c) da će se Tajništvu dostavljati izvješća sukladno ugovornim obvezama;
17. Sredstvo financijskoga osiguranja kojim podnositelj prijave osigurava ispunjenje svojih ugovornih obveza NE PODNOSI SE UZ PRIJAVU (Podnositelj prijave kojem je dodijeljen ugovor je dužan, prilikom sklapanja ugovora, dostaviti sredstvo financijskog osiguranja).

Tajništvo zadržava pravo od podnositelja prijave, prema potrebi, zatražiti dodatnu dokumentaciju i informacije.

Prijava i priložena dokumentacija se ne vraćaju podnositeljima, osim projektne dokumentacije, na zahtjev ustanove koja nije dobila sredstva po ovom natječaju, a po odobrenju pokrajinskog tajnika.

Članak 6.

Prijave na Natječaj mogu se podnijeti osobno, predajom u pisarnici pokrajinskih tijela uprave u Novom Sadu, Bulevar Mihajla Pupina br. 16, ili se upućuju poštom, obvezno u pismenoj formi, isključivo na natječajnim obrascima koji se mogu preuzeti u Tajništvu ili s mrežne stranice Tajništva. Obrazac prijave se podnosi ovjeren i potpisan od strane ovlaštene osobe podnositelja prijave u zatvorenoj omotnici s naznakom „NE OTVARATI“, nazivom i adresom podnositelja prijave i nazivom natječaja.

Postupanje s prijavama koje se ne smatraju urednim

Članak 7.

Povjerenstvo neće uzimati u razmatranje prijave koje se ne smatraju urednim i to:

- nepravodobne prijave (prijave koje su podnesene nakon isteka roka predviđenog u natječaju)
- nedopuštene prijave (prijave podnesene od strane neovlaštenih osoba i subjekata koji nisu predviđeni natječajem, odnosno one koje se ne odnose na natječajem predviđene namjene)
- nepotpune i nerazumljive prijave (prijave uz koje nisu priloženi svi potrebni dokazi, prijave koje su nepotpisane, s nepopunjenim rubrikama i neupisanim zahtijevanim brojčanim vrijednostima u tablici s kriterijima, popunjene grafitnom olovkom, prijave poslone faksom ili elektroničkom poštom (e-mail), prijave koje nisu podnesene na odgovarajućem obrascu, bez odgovarajućeg broja računa otvorenog kod Uprave za trezor, koje sadrže nerazumljive i nečitke podatke, prijave koje imaju nedovoljan opseg tehničke dokumentacije)

Također, neće se uzimati u razmatranje prijave onih subjekata koji su koristili sredstva Tajništva, a u slučaju isteka ugovorenog roka nisu podnijeli Tajništvu financijska i druga obvezna izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava.

Odlučivanje o dodjeli sredstava

Članak 8.

Pokrajinsko tajništvo rješenjem formira posebno povjerenstvo za pregled prijava s priloženom dokumentacijom i izradu prijedloga za dodjelu sredstava (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo). Članovi Povjerenstva se imenuju iz reda zaposlenika u Tajništvu, a mogu biti angažirani i stručnjaci iz područja za koje je raspisan Natječaj, a koji nisu zaposleni u Tajništvu.

Pokrajinski tajnik razmatra prijedloge Povjerenstva za dodjelu sredstava i donosi odluku o dodjeli sredstava korisnicima. Ova odluka je konačna i protiv nje se ne može uložiti žalba.

Odluka o dodjeli sredstava korisnicima (rezultati natječaja) objavljuje se na službenoj mrežnoj stranici Tajništva.

² Preporučuje se da dokumentacija bude dostavljena u registratoru, tako da čini cjelinu sa stranicama označenim njihovim rednim brojem i uvezana na način koji onemogućava naknadno vađenje i umetanje listova.

Kriteriji za dodjelu sredstava

Članak 9.

Prilikom donošenja odluke o dodjeli sredstava krajnjim korisnicima, vrši se bodovanje pristiglih prijava, uz primjenu sljedećih kriterija:

1. Specifična vrijednost investicije izražena u din/kW	
namjena A - plinski kotao ili kotao na biomasu	
Vrijednost investicije ≤ 10.000 din/kW	10 bodova
$10.000 < \text{Vrijednost investicije} \leq 25.000$ din/ kW	5 bodova
Vrijednost investicije > 25.000 din/kW	Prijava se neće razmatrati
namjena A - kotao na tekuće ili kruto gorivo	
Vrijednost investicije ≤ 5.000 din/kW	10 bodova
$5.000 < \text{Vrijednost investicije} \leq 15.000$ din/ kW	5 bodova
Vrijednost investicije > 15.000 din/kW	Prijava se neće razmatrati
Namjena B	
Vrijednost investicije ≤ 20.000 din/kW	10 bodova
$20.000 < \text{Vrijednost investicije} \leq 45.000$ din/ kW	5 bodova
Vrijednost investicije > 45.000 din/kW	Prijava se neće razmatrati
2. Aktivno dnevno vrijeme korištenja ustanove tijekom sezone grijanja	
Vrijeme korištenja > 20 h	10 bodova
$10 < \text{Vrijeme korištenja} \leq 20$ h	7 bodova
Vrijeme korištenja ≤ 10 h	4 boda
3. Postotna ušteda u izdatcima za energent	
Ušteda > 30 %	10 bodova
$20 \% \leq \text{Ušteda} \leq 30$ %	7 bodova
$10 \% \leq \text{Ušteda} \leq 20$ %	4 boda
Ušteda < 10 %	Prijava se neće razmatrati
4. Stupanj iskorištenosti kotla	
namjena A - plinski kotao	
Stupanj iskorištenosti kotla > 95 %	10 bodova
$90 \% < \text{Stupanj iskorištenosti kotla} \leq 95$ %	5 bodova
Stupanj iskorištenosti kotla < 90 %	Prijava se neće razmatrati
namjena A - kotao na tekuće ili kruto gorivo ili kotao na biomasu	
Stupanj iskorištenosti kotla > 85 %	10 bodova
$70 \% < \text{Stupanj iskorištenosti kotla} \leq 85$ %	5 bodova
Stupanj iskorištenosti kotla < 70 %	Prijava se neće razmatrati
Namjena B	
Stupanj iskorištenosti kotla > 95 %	10 bodova
$90 \% < \text{Stupanj iskorištenosti kotla} \leq 95$ %	7 bodova
$75 \% \leq \text{Stupanj iskorištenosti kotla} \leq 90$ %	4 boda
Stupanj iskorištenosti kotla < 75 %	Prijava se neće razmatrati
5. Razdoblje otplate investicije	
Razdoblje otplate < 3 godine	10 bodova
$3 \leq \text{Razdoblje otplate} < 5$ godina	7 bodova
$5 \leq \text{Razdoblje otplate} \leq 8$ godina	4 boda
Razdoblje otplate > 8 godina	Prijava se neće razmatrati
6. Udio osobnih sredstava podnositelja prijave (bez PDV-a)	
Udio ≥ 30 %	10 bodova
$20 \% \leq \text{Udio} < 30$ %	5 bodova
Udio < 20 %	Prijava se neće razmatrati

7. Broj korisnika u ustanovi	
broj korisnika ≥ 300	10 bodova
$100 \leq$ broj korisnika < 300	7 bodova
$20 \leq$ broj korisnika < 100	4 boda
broj korisnika < 20 korisnika	1 bod
8. Visina bespovratnih sredstava koja se traže od Tajništva (bez PDV-a)	
namjena A - plinski kotao ili kotao na biomasu	
Tražena sredstva $\leq 1.000.000,00$ din.	10 bodova
$1.000.000 <$ Tražena sredstva $\leq 2.500.000$ din.	5 bodova
Tražena sredstva $> 2.500.000$ dinara din.	Prijava se neće razmatrati
namjena A - kotao na tekuće ili kruto gorivo	
Tražena sredstva $\leq 600.000,00$ din.	10 bodova
$600.000 <$ Tražena sredstva $\leq 1.000.000$ din.	5 bodova
Tražena sredstva $> 1.000.000$ dinara din.	Prijava se neće razmatrati
Namjena B	
Tražena sredstva $\leq 1.500.000,00$ din.	10 bodova
$1.500.000 <$ Tražena sredstva $\leq 2.500.000$ din.	5 bodova
Tražena sredstva $> 2.500.000$ dinara din.	Prijava se neće razmatrati
9. Vrsta energenta (prije i nakon ugradnje novog kotla)	
Plin – plin, tekuće ili kruto - plin ili biomasa	10 bodova
Tekuće ili kruto – tekuće ili kruto	0 bodova
Plin - tekuće ili kruto	Prijava se neće razmatrati
10. Starost postojećeg kotla	
20 godina i više	10 bodova
10 – 20 godina	5 bodova
Manje od 10 godina	0 bodova
11. Dosadašnje korištenje sredstava iz proračuna Tajništva	
Nisu korištena sredstva	10 bodova
Korištena sredstva $< 5.000.000,00$ din.	7 bodova
$5.000.000,00 \leq$ Korištena sredstva $< 10.000.000,00$ din.	4 boda
Korištena sredstva $\geq 10.000.000,00$ din.	0 bodova
12. Stupanj razvijenosti jedinice lokalne samouprave³	
IV. skupina: čiji je stupanj razvijenosti JLS ispod 60 % republičkog prosjeka i III. skupina: čiji je stupanj razvijenosti JLS u rasponu od 60 % do 80 % republičkog prosjeka	10 bodova
II. skupina: čiji je stupanj razvijenosti JLS u rasponu od 80 % do 100 % republičkog prosjeka	8 bodova
I. skupina: čiji je stupanj razvijenosti JLS iznad republičkog prosjeka	6 bodova
13. Značaj investicije	
Značaj ulaganja za AP Vojvodinu	do 15 bodova

³ Uredba o utvrđivanju jedinstvene liste razvijenosti regija i jedinica lokalne samouprave za 2014. godinu („Sl. glasnik RS“, broj 104/2014)

Ugovor o dodjeli sredstava

Članak 10.

Odlukom o dodjeli sredstava utvrdit će se pojedinačni iznosi sredstava po korisniku.

Nakon donošenja odluke o dodjeli sredstava Pokrajinski tajnik sklapa s korisnikom sredstava ugovor o dodjeli sredstava.

Obvezni elementi ugovora su:

- podaci o korisniku
- iznos dodijeljenih sredstava
- namjena za koju se dodjeljuju sredstva
- razdoblje na koje se sklapa ugovor
- obveze korisnika sredstava
- izvješća koja se podnose Tajništvu
- ostali elementi od značaja za realizaciju ugovorenih aktivnosti

Praćenje izvršavanja ugovora**Članak 11.**

Korisnik sredstava je obavezan Tajništvu podnijeti izvješće (narativno-opisno i financijsko) o realizaciji projekta i namjenskom i zakonitom utrošku sredstava (u daljnjem tekstu: Izvješće), najkasnije u roku od 15 dana od ugovorenog roka utvrđenog za realizaciju projekta, s pripadajućom dokumentacijom.

Financijsko izvješće mora sadržavati dokaze o utrošenim sredstvima, s cjelokupnom dokumentacijom kojom se opravdava namjensko i zakonito korištenje dobivenih sredstava, kao i preostalih sredstava potrebnih za realizaciju projekta (dokumentaciju o provedenom postupku javnih nabava, izvatke iz Uprave za trezor, fakture, ugovore, i drugu financijsku dokumentaciju, jamstvene listove za svu opremu), ovjerenom od strane ovlaštenih osoba.

U narativnom izvješću treba navesti postupak i redosljed provedbe projekta s pojedinačnim navodima svih poslanih dokumenata. Detaljan izgled Izvješća bit će postavljen na mrežnoj stranici Tajništva.

Davatelj sredstava zadržava pravo od Korisnika sredstava, prema potrebi, zatražiti dodatnu dokumentaciju i informacije.

Administrativnu kontrolu Izvješća provodi Tajništvo, kontrolom izvršenja ugovornih obveza i Izvješća s priloženim dokumentima.

Pokrajinski tajnik može rješenjem formirati posebno povjerenstvo iz redova zaposlenika u Tajništvu za obavljanje monitoringa i izravne kontrole realizacije Projekata.

Članak 12.

Sredstva iz proračuna Autonomne Pokrajine Vojvodine, koja su predmet ugovora, podliježu kontroli primjene zakona u području materijalno-financijskoga poslovanja i namjenskog i zakonitog korištenja sredstava, koju obavlja služba proračunske inspekcije Autonomne Pokrajine Vojvodine.

Korisnici sredstava dužni su službi proračunske inspekcije omogućiti nesmetanu kontrolu namjenskog i zakonitog korištenja sredstava po predmetu ugovora.

Članak 13.

Korisnici sredstava po javnom natječaju dužni su kod svih javnih publikacija i objava o aktivnostima, mjerama i programima koji se financiraju i sufinanciraju po javnom natječaju, navesti da je u financiranju i sufinanciranju istih sudjelovala Autonomna Pokrajina Vojvodina, Pokrajinsko tajništvo za energetiku, građevinarstvo i promet.

Završne odredbe**Članak 14.**

Pravilnik stupa na snagu danom objave u Službenom listu Autonomne Pokrajine Vojvodine.

**POKRAJINSKI TAJNIK ZA ENERGETIKU,
GRAĐEVINARSTVO I PROMET**

Klasa: 143-401-8678/2021-02
od: 26. listopada 2021. godine

POKRAJINSKI TAJNIK
Ognjen Bjelić

1478.

Na temelju članka 16., 24. i 41. Pokrajinske skupštinske odluke o pokrajinskoj upravi („Službeni list APV“, broj: 37/2014, 54/2014 – drugi propis, 37/2016, 29/2017, 24/2019, 66/2020 i 38/2021), a u vezi

s člankom 11. Pokrajinske skupštinske odluke o proračunu Autonomne Pokrajine Vojvodine za 2021. godinu („Službeni list APV“, broj: 66/2020, 27/2021 – rebalans i 38/2021 – rebalans) pokrajinski tajnik za energetiku, građevinarstvo i promet, d o n o s i o j e

**PRAVILNIK
O DODJELI BESPOVRATNIH POTICAJNIH SREDSTAVA
ZA SUFINANCIRANJE REALIZACIJE PROJEKATA
PRIMJENE SOLARNE ENERGIJE
U POLJOPRIVREDNIM GOSPODARSTVIMA****Opće odredbe****Članak 1.**

Ovim Pravilnikom propisuje se namjena sredstava, postupak dodjele sredstava, kriteriji za dodjelu sredstava i druga pitanja od značaja za realizaciju programa Pokrajinskog tajništva za energetiku, građevinarstvo i promet dodjele bespovratnih poticajnih sredstava za sufinanciranje realizacije projekata primjene solarne energije u poljoprivrednim gospodarstvima sa sjedištem na teritoriju Autonomne Pokrajine Vojvodine.

Sredstva su osigurana u Proračunu Autonomne Pokrajine Vojvodine i vode se na posebnom proračunskom razdjelu u Pokrajinskom tajništvu za energetiku, građevinarstvo i promet (u daljnjem tekstu: Tajništvo).

Namjene za koje se mogu koristiti bespovratna poticajna sredstva**Članak 2.**

Bespovratna poticajna sredstva koja se dodjeljuju koristit će se za sufinanciranje realizacije projekata korištenja solarne energije za potrebe navodnjavanja registriranih poljoprivrednih gospodarstava s teritorija Autonomne Pokrajine Vojvodine, s ciljem: nabave i montaže novih solarnih crpnih sustava za navodnjavanje (fotonaponski paneli, solarna crpka za vodu s kontrolerom, akumulator) i ostala prateća elektro- i strojna oprema; U cijenu postrojenja ne ulazi izgradnja bunara, spremnika i dijela sustava za navodnjavanje iza spremnika.

Sredstva koja se dodjeljuju ne mogu se koristiti za:

1. sve vrste građevinskih radova;
2. kupnju rabljene opreme i materijala;
3. poreze, uključujući i porez na dodanu vrijednost;
4. carinske, uvozne i ostale vrste upravnih pristojbi.

Ciljevi projekta**Članak 3.**

Bespovratna poticajna sredstva koja se dodjeljuju, koristit će se za sufinanciranje realizacije projekata poljoprivrednih gospodarstava koja koriste solarnu energiju u sustavima za navodnjavanje na teritoriju Autonomne Pokrajine Vojvodine, s ciljem:

- ugradnje energetski učinkovitije opreme za korištenje solarne energije u svrhe navodnjavanja, radi smanjenja troškova za energente;
- smanjenja uvozne ovisnosti korištenja fosilnih goriva;
- povećanja energetske samostalnosti poljoprivrednih gospodarstava;
- smanjenja emisije štetnih plinova u okoliš;
- afirmacije korištenja obnovljivih izvora energije;
- revitalizacije postojećih sustava za navodnjavanje kod registriranih poljoprivrednih gospodarstava.

Natječaj za dodjelu sredstava**Članak 4.**

Bespovratna poticajna sredstva se dodjeljuju na temelju natječaja. Cjelokupni tekst natječaja se objavljuje u „Službenom listu Autonomne Pokrajine Vojvodine“ i na mrežnoj stranici Pokrajinskog tajništva

za energetiku, građevinarstvo i promet <http://www.psemr.vojvodina.gov.rs/>, kao i skraćeno u jednom od dnevnih glasila koje se distribuira na cijelom teritoriju Autonomne Pokrajine Vojvodine.

Obvezni elementi teksta natječaja su:

1. ukupna visina sredstava koja se dodjeljuje po Natječaju;
2. maksimalni iznos sredstava koji se dodjeljuje za realizaciju projekta;
3. namjena sredstava;
4. ciljevi projekata;
5. uvjeti za sudjelovanje na Natječaju i dokumentacija koja se podnosi uz prijavu;
6. broj projekata s kojim može jedan subjekt konkurirati;
7. rok za prijavu na Natječaj;
8. način podnošenja prijave;
9. postupak odlučivanja po Natječaju;
10. sklapanje ugovora s korisnicima kojima su dodijeljena sredstva sukladno odluci; i drugi podaci koji su od značaja za realizaciju Natječaja.

Pravo sudjelovanja na natječaju i dokumentacija koja se podnosi

Članak 5.

Pravo na poticaje ostvaruju osobe koje su upisane u Registar poljoprivrednih gospodarstava (RPG) i nalaze se u aktivnom statusu, i to fizička osoba – nositelj registriranog komercijalnog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva,

Dokumentacija koja se podnosi na natječaj⁴:

1. Popunjena i potpisana prijava za sudjelovanje na natječaju (preuzima se s mrežne stranice Tajništva, www.psemr.vojvodina.gov.rs/);
2. Preslika osobne iskaznice ili očitana čipirana osobna iskaznica za nositelja registriranog poljoprivrednog gospodarstva;
3. Izvornik Izvatka iz Registra poljoprivrednih gospodarstava koji izdaje Uprava za trezor (podaci o poljoprivrednom gospodarstvu, prva stranica Izvatka kao i ostale stranice izvatka s podacima o površinama, ne stariji od 45 dana);
4. Izvornik izvatka iz lista nekretnina sa svim prilogima, kojim se utvrđuje pravo vlasništva na nekretnine odnosno na zemljištu, odnosno ukoliko nije vlasnik, mora imati ugovor o zakupu istih, koji obuhvaća razdoblje od minimalno 12 godina od trenutka objave natječaja (dostaviti izvadak iz katastra ne stariji od 30 dana od dana objave ovog natječaja);
5. Idejni projekt izgradnje solarnog crpnog sustava za primjenu u sustavima za zalijevanje izrađen od strane licencirane firme za ovakvu vrstu projekata. Idejni projekt mora sadržavati sljedeće podatke:
 - 1) Točnu GPS lokaciju sustava za navodnjavanje;
 - 2) Tehnički opis komponenata sustava za navodnjavanje s detaljnim tehničkim opisom svih elemenata sustava;
 - 3) Proračuni moraju sadržavati: proračuni pada napona, kratkog spoja, selektivnost zaštite i izbor vodiča, statičke proračune za podkonstrukcije za nošenje fotonaponskih modula. Potrebno je izvršiti godišnji proračun proizvodnje električne energije korištenjem relevantnog softvera, korištenjem podataka iz dostupne literature ili korištenjem podataka s mjerenja na terenu;
 - 4) Tehno-ekonomsku isplativost investicije: potrebno je izvršiti proračun isplativosti investicije izgradnje solarnog sustava korištenjem relevantnog softvera, korištenjem podataka iz dostupne literature ili korištenjem podataka s mjerenja na terenu;
 - 5) Projektirati sustav za zaštitu od atmosferskog i inducirano prenaponsa s odgovarajućim proračunima. Projektirati sustav uzemljenja s odgovarajućim proračunima;

- 6) Potrebno je projektirati sustav koji će u realnom vremenu prijaviti izmještanje solarnog sustava preko dozvoljene granice, definirane GPS koordinatama objekta. Dostaviti tehnički opis sustava s prikazom simulacije rada sustava. (OPCIONALNO – projektirati i dostaviti tehnički opis sustava za upravljanje);
- 7) Grafička dokumentacija: predmetna površina (na kojoj su ucrtani svi dijelovi sustava za navodnjavanje), blok shema sustava, jednopolne i upravljačke sheme sustava, detalji montaže i povezivanja elemenata sustava;
- 8) Predmjer i predračun svih radova i materijala neophodnih za izradu sustava obrađenog idejnim projektom;
- 9) Prilog projekta gdje je potrebno dostaviti izvadak iz kataloga za specificiranu opremu u projektu na kome se vide svi podaci definirani u idejnom projektu i predmjeru i predračunu (tehničke karakteristike opreme, proizvođač opreme, jamstvo na opremu – minimalno 2 godine, osim ako je člankom 9. Pravilnika drugačije naznačeno).
6. Godišnji proračun proizvodnje električne energije na predmetnoj lokaciji korištenjem podataka s mjerenja na terenu ili javno dostupnih podataka;
7. Tehno-ekonomska analiza izrađena od strane licencirane firme, radi opravdanosti ulaganja u projekt (zasebno od idejnog projekta);
8. Službeni dokaz o otvorenom računu u poslovnoj banci (naziv računa, naziv banke kod koje se vodi račun, broj računa koji je izdala i ovjerila banka u kojoj se vodi);
9. Uvjerenje Porezne uprave da je izmirio dospjele poreze i doprinose, ne starije od 45 dana od dana objave natječaja;
10. Uvjerenja nadležne lokalne samouprave po osnovi izvornih lokalnih javnih prihoda, ne starije od 45 dana od dana objave natječaja;
11. Izjava podnositelja zahtjeva da nema neizmirenih obveza prema Tajništvu, na temelju prethodno potpisanih ugovora, čiji je rok za realizaciju istekao (obrazac Izjave se nalazi na mrežnoj stranici Tajništva);
12. Izjava da se protiv podnositelja zahtjeva ne vodi parnični, odnosno kazneni postupak po osnovi prethodno ostvarenih poticaja, subvencija i kredita (obrazac Izjave se nalazi na mrežnoj stranici Tajništva);
13. Izjava o dosadašnjem korištenju sredstava Pokrajinskog tajništva za energetiku, građevinarstvo i promet (obrazac Izjave se nalazi na mrežnoj stranici Tajništva);
14. Izjava podnositelja zahtjeva (obrazac Izjave se nalazi na mrežnoj stranici Tajništva):
 - a) da su, uz sredstva dobivena po ovom Natječaju, osigurana preostala financijska sredstva za realizaciju projekta;
 - b) da će se namjenski i sukladno važećoj zakonskoj regulativi utrošiti dodijeljena sredstva;
 - v) da će se Tajništvu dostavljati izvješća sukladno ugovornim obvezama;
15. Izjava podnositelja zahtjeva da će proizvedenu električnu energiju iz solarnih panela koristiti isključivo za vlastite potrebe i da proizvedenu električnu energiju neće isporučivati u javnu distribucijsku mrežu (obrazac Izjave se nalazi na mrežnoj stranici Tajništva);
16. Sredstvo financijskog osiguranja kojim podnositelj prijave osigurava ispunjenje svojih ugovornih obveza NE PODNOSI SE UZ PRIJAVU (Podnositelj prijave kome je dodijeljen ugovor je dužan, prilikom sklapanja ugovora, dostaviti sredstvo financijskog osiguranja sukladno Zakonu).

Tajništvo zadržava pravo od podnositelja prijave, prema potrebi, zatražiti dodatnu dokumentaciju i informacije.

Prijava i priložena dokumentacija ne vraćaju se podnositeljima.

Način podnošenja prijave

Članak 6.

Prijave na Natječaj mogu se podnijeti osobno, predajom Pisarnici Pokrajinskih tijela uprave u Novom Sadu, Bulevar Mihajla Pupina 16, ili se upućuju poštom, obvezno u pismenoj formi isključivo na natje-

⁴ Preporučuje se da dokumentacija bude dostavljena u registratoru, tako da čini cjelinu sa stranicama označenim njihovim rednim brojem i uvezana na način koji onemogućava naknadno vađenje i umetanje listova.

čajnim obrascima koji se mogu preuzeti u Tajništvu ili s internetske prezentacije (stranice) Tajništva. Obrazac prijave se podnosi ovjeren i potpisan od strane ovlaštene osobe podnositelja prijave u zatvorenoj omotnici s naznakom „NE OTVARATI“ i nazivom natječaja.

Postupanje s prijavama koje se ne smatraju urednim

Članak 7.

Povjerenstvo neće uzimati u razmatranje prijave koje se ne smatraju urednim i to:

- nepravodobne prijave (prijave koje su podnesene nakon isteka roka predviđenog u natječaju)
- nedopuštene prijave (prijave podnesene od strane neovlaštenih osoba i subjekata koji nisu predviđeni natječajem, odnosno one koje se ne odnose na natječajem predviđene namjene)
- nepotpune i nerazumljive prijave (prijave uz koje nisu priloženi svi potrebni dokazi, prijave koje su nepotpisane, s nepopunjenim rubrikama ili nepotpuno popunjenim rubrikama, popunjene grafitnom olovkom, prijave poslane faksom ili elektroničkom poštom (e-mail), prijave koje nisu podnesene na odgovarajućem obrascu, koje sadrže nerazumljive i nečitke podatke).

Neće se, također, uzimati u razmatranje prijave onih subjekata koji su koristili sredstva Pokrajinskog tajništva za energetiku, građevinarstvo i promet, a u slučaju isteka ugovorenog roka nisu podnijeli Pokrajinskom tajništvu za energetiku, građevinarstvo i promet financijska i druga obvezna izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava.

Odlučivanje o dodjeli sredstava

Članak 8.

Pokrajinski tajnik za energetiku, građevinarstvo i promet (u daljnjem tekstu: Pokrajinski tajnik) rješenjem formira posebno natječajno povjerenstvo za pregled prijava s priloženom dokumentacijom i izradu prijedloga za dodjelu sredstava (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo). Članovi Povjerenstva se imenuju iz redova zaposlenika u Tajništvu, a mogu biti angažirani i stručnjaci iz područja za koje je raspisan Natječaj, a koji nisu zaposleni u Tajništvu.

Pokrajinski tajnik razmatra prijedloge Povjerenstva za dodjelu sredstava i donosi odluku o dodjeli sredstava korisnicima. Ova odluka je konačna i protiv nje se ne može uložiti žalba.

Odluka o dodjeli sredstava korisnicima (rezultati natječaja) objavljuje se na službenoj mrežnoj stranici Tajništva.

Kriteriji za dodjelu sredstava

Članak 9.

Prilikom donošenja odluke o dodjeli sredstava krajnjim korisnicima, vrši se bodovanje pristiglih prijava, uz primjenu sljedećih kriterija za nabavu i montažu fotonaponskih solarnih panela s pratećom opremom:

1. Financijska sposobnost subjekta – udio vlastitih sredstava	
Udio \geq 50 %	10 bodova
35 % \leq Udio < 50 %	8 bodova
20 % \leq Udio < 40 %	6 bodova
Udio < 20 %	Prijava se neće razmatrati
2. Tehnička kvaliteta fotonaponskih panela	
Jamstveni rok na učinak u visini 80 % od nazivne snage panela:	
Jamstveni rok \geq 35 godina	10 bodova
15 \leq Jamstveni rok < 35 godina	4 boda
Jamstveni rok < 15 godina	Prijava se neće razmatrati
3. Dosadašnje korištenje sredstava iz proračuna Pokrajinskog tajništva za energetiku, građevinarstvo i promet	
Nisu korištena sredstva	10 bodova
Korištena sredstva \leq 5.000.000 din.	7 bodova
Korištena sredstva > 5.000.000 din.	4 boda
4. Stupanj razvijenost jedinice lokalne samouprave u kojoj se nalazi RPG	
IV. skupina: stupanj razvijenosti JLS ispod 60 % republičkog prosjeka i III. skupina: stupanj razvijenosti JLS u rasponu od 60 % do 80 % republičkog prosjeka	10 bodova
II. skupina: stupanj razvijenosti JLS u rasponu od 80 % do 100 % republičkog prosjeka	8 bodova
I. skupina: stupanj razvijenosti JLS je iznad republičkog prosjeka	6 bodova
5. Razdoblje otplate investicije	
Razdoblje otplate < 5 godina	10 bodova
5 \leq Razdoblje otplate < 7 godina	7 bodova
7 \leq Razdoblje otplate \leq 10 godina	4 boda
Razdoblje otplate > 10 godina	Prijave se neće razmatrati
6. Nositelj RGP je žena	
Da	2 boda
Ne	0 bodova

7. Specifična vrijednost investicije izražena u din/KW (bez PDV-a)	
Specifična vrijednost $\leq 300.000,00$ din/kW	10 bodova
$300.000,00 <$ Specifična vrijednost $\leq 375.000,00$ din/kW	7 bodova
$375.000,00 <$ Specifična vrijednost $\leq 450.000,00$ din/kW	4 boda
Specifična vrijednost $> 450.000,00$ din/kW	Prijave se neće razmatrati
8. Tehnička kvaliteta pumpe	
Jamstveni rok za solarnu pumpu	
Jamstveni rok ≥ 2 godine	10 bodova
Jamstveni rok < 2 godine	Prijave se neće razmatrati
9. Nadzor i upravljanje	
Sustav ima mogućnost daljinskog nadzora i upravljanja	10 bodova
Sustav ima mogućnost daljinskog nadzora bez upravljanja	6 bodova
10. Visina traženih sredstava od Tajništva po natječaju	
Tražena sredstva $< 300.000,00$ din	10 bodova
$300.000,00$ din \leq Tražena sredstva $< 500.000,00$ din	7 bodova
$500.000,00$ din \leq Tražena sredstva $< 800.000,00$ din	4 boda
Tražena sredstva $< 800.000,00$ din	Prijave se neće razmatrati
11. Funkcionalnost	
Funkcionalnost sustava	Do 10 bodova
12. Značaj	
Značaj investicije	Do 10 bodova

Tajništvo zadržava pravo navedene podatke u Prijavi podnositelja provjeriti na licu mjesta.

Ugovor o dodjeli sredstava

Članak 10.

Odlukom o dodjeli sredstava utvrdit će se pojedinačni iznosi sredstava po korisniku.

Nakon donošenja odluke o dodjeli sredstava Pokrajinski tajnik sklapa s korisnikom sredstava ugovor o dodjeli sredstava.

Obvezni elementi ugovora su:

- podaci o korisniku
- iznos dodijeljenih sredstava
- namjena za koju se dodjeljuju sredstva
- razdoblje na koje se sklapa ugovor
- obveze korisnika sredstava
- izvješća koja se podnose Tajništvu
- ostali elementi od značaja za realizaciju ugovorenih aktivnosti

Praćenje izvršavanja ugovora

Članak 11.

Korisnik sredstava je obavezan Tajništvu podnijeti izvješće (narativno-opisno i financijsko) o realizaciji projekta i namjenskom i zakonitom utrošku sredstava (u daljnjem tekstu: Izvješće), najkasnije u roku od 15 dana od ugovorenog roka utvrđenog za realizaciju projekta, s pripadajućom dokumentacijom.

Financijsko izvješće mora sadržavati dokaze o utrošenim sredstvima, s cjelokupnom dokumentacijom kojom se opravdava namjensko i zakonito korištenje dobivenih sredstava, kao i preostalih sredstava potrebnih za realizaciju projekta (fakture, ugovore, i drugu financijsku dokumentaciju, kao i dokumentaciju u skladu sa Zakonom o planiranju i izgradnji), ovjerenom od strane ovlaštenih osoba.

Izvođenje radova, izvješća i prateća dokumentacija moraju biti izvršeni i ovjereni od strane inženjera odgovarajuće struke s licencom za odgovornog izvođača radova.

Izvođenje radova po projektima za koje su dodijeljena sredstva mogu obavljati samo tvrtke registrirane za obavljanje ovih djelatnosti.

Korisnik sredstava se obavezuje angažirati stručni nadzor za realizaciju Projekta s priloženim Ugovorom u Izvješću.

Davatelj sredstava zadržava pravo od Korisnika sredstava, prema potrebi, zatražiti dodatnu dokumentaciju i informacije.

Administrativnu kontrolu Izvješća provodi Tajništvo, kontrolom izvršenja ugovornih obveza i Izvješća s priloženim dokumentima.

Pokrajinski tajnik rješenjem može formirati posebno povjerenstvo iz redova zaposlenika Tajništva za vršenje nadzora i neposredne kontrole realizacije Projekata.

Članak 12.

Sredstva iz proračuna Autonomne Pokrajine Vojvodine, koja su predmet ugovora, podliježu kontroli primjene zakona u području materijalno-financijskoga poslovanja i namjenskog i zakonitog korištenja sredstava, koju obavlja služba proračunske inspekcije Autonomne Pokrajine Vojvodine.

Korisnici sredstava dužni su službi proračunske inspekcije omogućiti nesmetanu kontrolu namjenskog i zakonitog korištenja sredstava po predmetu ugovora.

Članak 13.

Korisnici sredstava po javnom natječaju dužni su kod svih javnih publikacija i objava o aktivnostima, mjerama i programima koji se financiraju i sufinanciraju po javnom natječaju, navesti da je u fi-

nanciranju i sufinansiranju istih sudjelovala Autonomna Pokrajina Vojvodina, Pokrajinsko tajništvo za energetiku, građevinarstvo i promet.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objave u Službenom listu.

POKRAJINSKI TAJNIK ZA ENERGETIKU, GRAĐEVINARSTVO I PROMET

Klasa: 143-401-7967/2021-02
od 26. listopada 2021. godine

POKRAJINSKI TAJNIK
Ognjen Bjelić

1479.

Na temelju članka 16., 24. i 33. Pokrajinske skupštinske odluke o pokrajinskoj upravi („Službeni list APV”, broj: 37/14, 54/14 – dr. odluka, 37/16, 29/17, 24/19, 66/20 i 38/21) u vezi sa Zakonom o poticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službeni glasnik RS”, broj: 10/13, 142/14, 103/15 i 101/16) i Pokrajinskom skupštinskom odlukom o Programu potpore za provedbu poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja za teritorij Autonomne Pokrajine Vojvodine u 2021. godini („Službeni list APV”, broj: 66/20 i 38/21), a sukladno Pravilniku o provedbi natječaja koje raspisuje Pokrajinsko tajništvo za poljoprivredu, vodno gospodarstvo i šumarstvo, pokrajinski tajnik za poljoprivredu, vodno gospodarstvo i šumarstvo donosi

PRAVILNIK O UNAPREĐENJU I RAZVOJU RURALNE INFRASTRUKTURE I USLUGA NA TERITORIJU AP VOJVODINE U 2021. GODINI

Opće odredbe

Članak 1.

Ovim pravilnikom propisuje se postupak (namjena, korisnici, visina i način dodjele sredstava, natječaj, pravo sudjelovanja, postupak s prijavama, razmatranje prijave, bodovanje i kriteriji za dodjelu sredstava, odlučivanje, ugovaranje, praćenje realizacije i završne odredbe) dodjele poticajnih sredstava putem Natječaja za unapređenje i razvoj ruralne infrastrukture i usluga na teritoriju AP Vojvodine u 2021. godini, po Programu potpore za provedbu poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja za teritorij Autonomne Pokrajine Vojvodine u 2021. godini („Službeni list APV”, broj: 66/20 i 38/21).

Program iz stavka 1. ovog članka donijela je Skupština Autonomne Pokrajine Vojvodine, a Pokrajinsko tajništvo za poljoprivredu, vodno gospodarstvo i šumarstvo (u daljnjem tekstu: Tajništvo) zaduženo je za njegovu realizaciju.

Visina i način dodjele sredstava

Članak 2.

Za realizaciju Natječaja za unapređenje i razvoj ruralne infrastrukture i usluga na teritoriju AP Vojvodine u 2021. godini predviđeno je ukupno 28.000.000,00 dinara.

Bespovratna sredstva za potporu investicija po natječaju utvrđuju se u iznosu do 100 % od ukupno prihvatljivih troškova investicije.

Prilikom obračuna uzima se vrijednost investicije bez poreza na dodanu vrijednost (PDV).

Maksimalni iznos bespovratnih sredstava po jednoj prijavi ne može biti veći od 2.500.000,00 dinara.

Minimalni iznos bespovratnih sredstava po jednoj prijavi iznosi 500.000,00 dinara.

Namjene za koje se mogu koristiti sredstva

Članak 3.

Bespovratna sredstva koja se dodjeljuju po ovom natječaju namijenjena su za:

- Izradu projektne dokumentacije ili ažuriranje postojeće projektno-tehničke dokumentacije od značaja za unapređenje turističke ponude lokalne samouprave kao i prodaje poljoprivrednih proizvoda;
- Izradu projekata turističke signalizacije koja obuhvaća i signalizaciju poljoprivrednih gospodarstava koja se bave prodajom poljoprivrednih proizvoda s kućnog praga kao i ažuriranje postojeće;
- Postavljanje nove i/ili obnova postojeće turističke signalizacije koja obuhvaća i signalizaciju poljoprivrednih gospodarstava koja se bave prodajom poljoprivrednih proizvoda s kućnog praga.

Pravo sudjelovanja na natječaju

Članak 4.

Pravo sudjelovanja na Natječaju imaju lokalne samouprave s teritorija Autonomne Pokrajine Vojvodine (u daljnjem tekstu: Podnositelj prijave).

Lokalne samouprave koje imaju status grada (Novi Sad, Subotica, Zrenjanin, Pančevo, Vršac, Srijemska Mitrovica, Kikinda, Sombor - Zakon o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije („Sl. glasnik RS”, broj: 129/2007, 18/2016 i 47/2018) imaju pravo konkurirati za naseljena mjesta koja se ne nalaze u sjedištu grada.

Potrebna dokumentacija

Članak 5.

Dokumentacija koja se podnosi na natječaj:

1. čitko popunjen obrazac prijave s obveznim pečatom i potpisom;
2. procijenjena vrijednost na temelju informativnih ponuda prikupljenih od potencijalnih ponuđača (dostavljaju se i navedene informativne ponude);
3. Ukoliko je sklopljen ugovor dostavlja se:
 - preslika ugovora;
 - preslika prihvaćene ponude;
 - preslika posljednje plaćene privremene situacije ili avansnog predračuna s dokazom o izvršenom plaćanju (izvadak računa);
4. Odluka/rješenje nadležnog tijela Podnositelja prijave, za izradu planske i projektne dokumentacije (za točku 1. Namjene sredstava);
5. Izjava o broju registriranih poljoprivrednih proizvođača kod kojih je postavljena signalizacija (izjava je sastavni dio prijave);
6. Popunjena, potpisana i pečatom ovjerena izjava podnositelja zahtjeva da nema neizmirenih obveza prema Tajništvu, po osnovi prethodno potpisanih ugovora, čiji je rok za realizaciju istekao (izjava je sastavni dio prijave);
7. Popunjena, potpisana i pečatom ovjerena izjava o točnosti podataka iz Prijave (izjava je sastavni dio prijave).

Sve preslike dokumenata moraju biti ovjerene i potpisane od strane ovlaštene osobe Podnositelja prijave.

Povjerenstvo zadržava pravo zatražiti i druga dokumenta, pored navedenih.

Postupak donošenja odluke je u skladu s Pravilnikom o provedbi natječaja koje raspisuje Tajništvo.

Postupanje s nepotpunim prijavama**Članak 6.**

Za podnositelje nepotpunih prijava Tajništvo po službenoj dužnosti od nadležnih tijela pribavlja podatke o činjenicama o kojima se vodi službena evidencija, sukladno zakonu koji uređuje opći upravni postupak, a za ostalu dokumentaciju će biti pozvani kako bi je dopunili u roku od osam (8) dana od dana primitka poziva.

Ukoliko podnositelji nepotpunih prijava u roku iz prethodnog stavka ne dopune dokumentaciju prijava će biti odbijena kao nepotpuna.

Prijave koje su dopunjene bit će razmatrane tek nakon dostavljanja dokumentacije koja je tražena pozivom iz stavka 1. ovog članka.

Povjerenstvo će odbaciti:

1. nepravodobne prijave,
2. nedozvoljene prijave;
3. prijave podnesene od strane neovlaštene osobe.

Odlučivanje o dodjeli sredstava**Članak 7.**

Povjerenstvo razmatra podnesene prijave i donosi zapisnik s bodovnom listom. Povjerenstvo utvrđuje listu podnositelja prijava koji ispunjavaju uvjete na temelju dostavljene dokumentacije, sukladno kriterijima definiranim u Natječaju i Pravilniku te formira bodovnu listu na temelju koje se dodjeljuju bespovratna sredstva, a sve do utroška sredstava opredijeljenih Natječajem.

U zapisnik se unosi: - ukupan broj podnesenih prijava s prikazom traženih sredstava, - prihvatljive prijave s prikazom bodova i iznosa, - neprihvatljive prijave razvrstane po razlozima neprihvatljivosti.

Istodobno sa zapisnikom Povjerenstvo donosi i Prijedlog odluke o dodjeli sredstava. Prijedlogom odluke o dodjeli sredstava utvrđuju se pojedinačni iznosi sredstava po podnositelju prijave kojem su odobrena sredstva i način bodovanja, a podnositeljima prijava kojima sredstva nisu odobrena navode se razlozi odbijanja/odbacivanja.

Odluku o dodjeli sredstava donosi pokrajinski tajnik na temelju prijedloga Povjerenstva. Odluka se objavljuje na službenoj mrežnoj stranici tajništva: www.psp.vojvodina.gov.rs.

Postupanje s prijavama koje su odbijene/odbačene ili nisu u potpunosti prihvaćene**Članak 8.**

Na temelju odluke Povjerenstvo sastavlja, a pokrajinski tajnik donosi rješenje s obrazloženjem i uputom o pravnom lijeku za podnositelje prijava kojima su prijave odbijene/odbačene ili nisu u potpunosti prihvaćene.

Pravo žalbe**Članak 9.**

Pravo žalbe ima i svaki nezadovoljni podnositelj prijave na temelju odluke koja je objavljena na službenoj mrežnoj stranici Tajništva.

Žalba se ulaže Pokrajinskom tajniku u roku od 15 dana od dostave pojedinačnog rješenja, odnosno najkasnije u roku od 30 dana od objave Odluke na mrežnoj stranici Tajništva za osobe za koje osobna dostava nije uspjela.

Pokrajinski tajnik može odbaciti žalbu kao nepravodobnu, nedozvoljenu, podnesenu od strane neovlaštene osobe, usvojiti je u potpunosti ili djelomično, ili odbiti žalbu kao neutemeljenu. O žalbi se odlučuje rješenjem.

Konačna odluka**Članak 10.**

Konačnu odluku donosi pokrajinski tajnik, na temelju donesenih rješenja po osnovi eventualnih prigovora, a koja se objavljuje na službenoj mrežnoj stranici Pokrajinskog tajništva. Ugovor o dodjeli sredstava Članak 15.

Nakon donošenja odluke o dodjeli bespovratnih sredstava, pokrajinski tajnik u ime Tajništva sklapa ugovor o dodjeli sredstava s korisnikom sredstava kojim se reguliraju prava i obveze ugovornih strana.

Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava**Članak 11.**

Nakon donošenja odluke o dodjeli bespovratnih sredstava, pokrajinski tajnik u ime Tajništva sklapa ugovor o dodjeli sredstava s korisnikom, kojim se reguliraju prava i obveze ugovornih strana.

Jedinica lokalne samouprave u obvezi je – prilikom potpisivanja ugovora o korištenju sredstava s Tajništvom – predati registriranu mjenicu s mjeničnim očitovanjem, kao sredstvo osiguranja za namjensko korištenje sredstava, kako avansnog, tako i sveobuhvatnog iznosa dodijeljenih sredstava.

Isplata bespovratnih sredstava**Članak 12.**

1. Korisnik sredstava dužan je primjenjivati odredbe Zakona o javnim nabavama („Službeni glasnik RS”, broj: 91/2019).
2. Rok za pokretanje postupka javnih nabava ne može biti duži od 15 dana od dana potpisivanja ugovora.
3. Bespovratna sredstva isplaćuju se nakon potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.
4. Korisnik sredstava se obvezuje na kraju investicije dostaviti narativno i financijsko izvješće o namjenskom utrošku sredstava, koje treba sadržavati: ovjerenu presliku računa, izvadak o izvršenom plaćanju, otpremnicu i presliku jamstvenog lista.

Pokrajinsko tajništvo za poljoprivredu, vodno gospodarstvo i šumarstvo zadržava pravo od korisnika sredstava zatražiti dodatnu dokumentaciju.

U trenutku isplate sredstava račun korisnika sredstava ne smije biti u blokadi.

Bespovratna sredstva će se isplaćivati sukladno priljevu sredstava u proračun AP Vojvodine.

Praćenje izvršavanja ugovora**Članak 13.**

Kontrolu primjene zakona u području materijalno-financijskog poslovanja, namjenskog i zakonitog korištenja doznačenih sredstava i poduzimanje mjera, obavljat će Proračunska inspekcija AP Vojvodine.

Tajništvo, odnosno Sektor za pravne i opće poslove, planiranje proračuna i agroekonomiku, imaju pravo obavljati uvid u realizaciju ugovorenih aktivnosti.

U slučaju neizvršavanja ugovorene obveze ugovor će se raskinuti, a korisnik sredstava je u obvezi izvršiti povrat sredstava.

Završne odredbe**Članak 14.**

Pravilnik stupa na snagu danom objave u „Službenom listu Autonomne Pokrajine Vojvodine”.

POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA POLJOPRIVREDU, VODNO GOSPODARSTVO I ŠUMARSTVO

U Novom Sadu,
27.10.2021.

Pokrajinski tajnik
v.r. Čedomir Božić

1480.

Na temelju članka 16., 24. i 33. Pokrajinske skupštinske odluke o pokrajinskoj upravi („Sl. list AP Vojvodine“, broj: 37/2014, 54/2014 – dr. odluka, 37/2016, 29/2017, 24/2019, 66/2020 i 38/2021), čl. 11. i 23. stavka 4. Pokrajinske skupštinske odluke o proračunu AP Vojvodine za 2021. godinu („Službeni list APV“, broj: 66/2020, 27/2021 - rebalans i 38/2021 - rebalans) i Pokrajinskom skupštinskom odlukom o programu zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta na teritoriju Autonomne Pokrajine Vojvodine u 2021. godini („Službeni list APV“, broj: 66/2020 i 38/2021), i Pravilnika o provedbi natječaja koje raspisuje Pokrajinsko tajništvo za poljoprivredu, vodno gospodarstvo i šumarstvo, pokrajinski tajnik za poljoprivredu, vodno gospodarstvo i šumarstvo donosi

**PRAVILNIK
O IZMJENI PRAVILNIKA
O DODJELI SREDSTAVA
ZA SUFINANCIRANJE NABAVE OPREME
I SUSTAVA ZA NAVODNJAVANJE I OPREME
ZA POBOLJŠANJE VODNOG, ZRAČNOG
I TOPLINSKOG REŽIMA BILJAKA
NA TERITORIJU AP VOJVODINE U 2021. GODINI**

Članak 1.

U članku 10. stavku 2. Pravilnika o dodjeli sredstava za sufinanciranje nabave opreme za navodnjavanje i opreme za poboljšanje vodnog, zračnog i toplinskog režima biljaka na teritoriju AP Vojvodine u 2021. godini („Sl. list AP Vojvodine“, broj: 5/2021) broj „40“ mijenja se brojem „30“.

Članak 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objave u „Službenom listu Autonomne Pokrajine Vojvodine“.

**POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA POLJOPRIVREDU,
VODNO GOSPODARSTVO I ŠUMARSTVO**

U Novom Sadu, dana 25. 10. 2021. godine

POKRAJINSKI TAJNIK
v.r. Čedomir Božić

1481.

Na temelju članka 15. i 16. stavka 2., a vezano za članak 40. Pokrajinske skupštinske odluke o pokrajinskoj upravi („Službeni list APV“, broj: 37/2014, 54/2014 – dr. odluka, 37/2016, 29/2017, 24/2019 i 66/20), članka 2. stavka 1. točke 3. alineje 5. i članka 3. stavka 2. Pokrajinske skupštinske odluke o dodjeli proračunskih sredstava za financiranje i sufinanciranje programskih aktivnosti i projekata u području visokog obrazovanja, studentskog standarda i znanstvenoistraživačke djelatnosti u Autonomnoj Pokrajini Vojvodini („Službeni list AP Vojvodine“, br. 9/2021), pokrajinski tajnik za visoko obrazovanje i znanstvenoistraživačku djelatnost donosi

**PRAVILNIK
O DOPUNI PRAVILNIKA O POSTUPKU
ZA DODJELU PRIZNANJA ZA ZNANSTVENU IZUZETNOST
ISTRAŽIVAČIMA NA TERITORIJU AP VOJVODINE**

Članak 1.

Mijenja se članak 2. stavak 1. tako što se dodaje nova točka 20. koja glasi:

„20. društvene-humanističke znanosti: potpodručje za sociologiju, pedagogiju i psihologiju,“

Dosadašnja točka 20. postaje točka 21.

Članak 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom listu Autonomne Pokrajine Vojvodine“.

**POKRAJINSKI TAJNIK ZA VISOKO OBRAZOVANJE I
ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST**

Novi Sad, 22. listopada 2021. godine
Klasa: 142-031-268/1.1.2021.

POKRAJINSKI TAJNIK
Prof. dr. Zoran Milošević

Napomena:

Ovaj „Službeni list APV“ ne objavljuje se na jezicima nacionalnih manjina – nacionalnih zajednica, sukladno članku 5. stavku 2. Pokrajinske skupštinske odluke o objavi propisa i drugih akata („Službeni list APV“, broj: 54/14 i 29/17).

SADRŽAJ

Redni broj	Predmet	Strana	Redni broj	Predmet	Strana
OPĆI DIO			POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA VISOKO OBRAZOVANJE I ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST		
SKUPŠTINA AUTONOMNE POKRAJINE VOJVODINE					
1475.	Pokrajinska skupštinska odluka o donošenju Prostornog plana područja posebne namjene Specijalnog rezervata prirode „Pašnjaci velike droplje“;	2017	1481.	Pravilnik o dopuni Pravilnika o postupku za dodjelu Priznanja za znanstvenu izuzetnost istraživačima na teritoriju AP Vojvodine;	2290
POKRAJINSKA VLADA			POSEBNI DIO		
POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA ENERGETIKU, GRADEVINARSTVO I PROMET			POKRAJINSKA VLADA		
1476.	Usklađeni dinarski iznosi iz Tarife pokrajinskih administrativnih pristojbi;	2278	1482.	Rješenje o davanju suglasnosti na Pravilnik o drugim Izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji poslova Gerontološkog centra Bačka Palanka;	
1477.	Pravilnik o dodjeli bespovratnih poticajnih sredstava za sufinanciranje realizacije projekata ugradnje kotlova s većim stupnjem korisnog djelovanja u javnim ustanovama na teritoriju AP Vojvodine;	2280	1483.	Rješenje o davanju suglasnosti na Statut o izmjeni i dopuni Statuta Doma učenika srednjih škola „Nikola Vojvodić“ Kikinda;	
1478.	Pravilnik o dodjeli bespovratnih poticajnih sredstava za sufinanciranje realizacije projekata primjene solarne energije u poljoprivrednim gospodarstvima;	2284	1484.	Rješenje o davanju suglasnosti na Odluku o izmjeni i dopuni Statuta Pozorišnog muzeja Vojvodine u Novom Sadu;	
POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA POLJOPRIVREDU, VODNO GOSPODARSTVO I ŠUMARSTVO			1485.	Rješenje o davanju suglasnosti na Izmjene i dopune Financijskog plana Pozorišnog muzeja Vojvodine za 2021. godinu;	
1479.	Pravilnik o unapređenju i razvoju ruralne infrastrukture i usluga na teritoriju AP Vojvodine u 2021. godini;	2288	1486.	Rješenje o davanju suglasnosti na Izmjene i dopune Financijskog plana Muzeja suvremene umjetnosti Vojvodine za 2021. godinu;	
1480.	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o dodjeli sredstava za sufinanciranje nabave opreme i sustava za navodnjavanje i opreme za poboljšanje vodnog, zračnog i toplinskog režima biljaka na teritoriju AP Vojvodine u 2021. godini;	2290	1487.	Rješenje o davanju suglasnosti na Izmjene i dopune Programa rada Muzeja suvremene umjetnosti Vojvodine za 2021. godinu;	
			1488.	Rješenje o davanju suglasnosti na I. Izmjene i dopune Financijskog plana Fonda „Europski poslovi“ Autonomne Pokrajine Vojvodine za 2021. godinu;	

Redni broj	Predmet	Strana	Redni broj	Predmet	Strana
1489.	Rješenje o davanju suglasnosti na I. Izmjene i dopune Programa rada Fonda „Europski poslovi“ Autonomne Pokrajine Vojvodine za 2021. godinu;		OGLASNI DIO		
1490.	Rješenje o davanju suglasnosti na Financijska izvješća Garantnog fonda Autonomne Pokrajine Vojvodine za 2020. godinu;		POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA ENERGETIKU, GRAĐEVINARSTVO I PROMET		
1491.	Rješenje o razrješenju predsjednika i članova Upravnog odbora Doma za djecu s poteškoćama u razvoju „Kolevka“ u Subotici;		1505.	Javni natječaj za dodjelu bespovratnih poticajnih sredstava za sufinansiranje realizacije projekata ugradnje kotlova sa većim stupnjem korisnog djelovanja u javnim ustanovama na teritoriju AP Vojvodine;	
1492.	Rješenje o imenovanju predsjednika i članova Upravnog odbora Doma za djecu s poteškoćama u razvoju „Kolevka“ u Subotici;		1506.	Javni natječaj za dodjelu bespovratnih poticajnih sredstava za sufinansiranje realizacije projekata primjene solarne energije u poljoprivrednim gospodarstvima;	
1493.	Rješenje o razrješenju predsjednika i članova Nadzornog odbora Doma za djecu s poteškoćama u razvoju „Kolevka“ u Subotici;		POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA POLJOPRIVREDU, VODNO GOSPODARSTVO I ŠUMARSTVO		
1494.	Rješenje o imenovanju predsjednika i članova Nadzornog odbora Doma za djecu s poteškoćama u razvoju „Kolevka“ u Subotici;		1507.	Natječaj za unapređenje i razvoj ruralne infrastrukture i usluga na teritoriju AP Vojvodine u 2021. godini;	
1495.	Rješenje o razrješenju predsjednika i članova Upravnog odbora Gerontološkog centra u Kanjiži;		POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA GOSPODARSTVO I TURIZAM		
1496.	Rješenje o imenovanju predsjednika i članova Upravnog odbora Gerontološkog centra u Kanjiži;		1508.	Izmjena Javnog natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava udrugama građana i drugim neprofitnim organizacijama s teritorija Autonomne Pokrajine Vojvodine za financiranje projekata od značaja za razvoj turističkog potencijala Autonomne Pokrajine Vojvodine u 2021. godini - manifestacije;	
1497.	Rješenje o razrješenju predsjednika i članova Nadzornog odbora Gerontološkog centra u Kanjiži;		POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA VISOKO OBRAZOVANJE I ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST		
1498.	Rješenje o imenovanju predsjednika i članova Nadzornog odbora Gerontološkog centra u Kanjiži;		1509.	Javni poziv za podnošenje prijave za dodjelu Priznanja za znanstvenu izuzetnost;	
1499.	Rješenje o prijenosu sredstava u tekuću proračunsku pričuvu klasa: 401-8/2021-12;		1510.	Izmjena Javnog poziva za podnošenje prijave za dodjelu Priznanja za znanstvenu izuzetnost.	
1500.	Rješenje o prijenosu sredstava u tekuću proračunsku pričuvu klasa: 401-8/2021-13;				
1501.	Rješenje o uporabi sredstava tekuće proračunske pričuve klasa: 401-9/2021-148;				
1502.	Rješenje o uporabi sredstava tekuće proračunske pričuve klasa: 401-9/2021-149;				
1503.	Rješenje o uporabi sredstava tekuće proračunske pričuve klasa: 401-9/2021-150;				
1504.	Rješenje o uporabi sredstava tekuće proračunske pričuve klasa: 401-9/2021-151.				

OGLAŠAVANJE NEVAŽEĆIM IZGUBLJENIH ISPRAVA: 250 dinara.

Uplata na račun br. 340-15329-18 /poziv na br. 13/ D.o.o. Magyar Szó Kft., Novi Sad, Vojvode Mišića br 1,
Tekst oglasa, s potvrdom o uplati /primjerak ili preslik uputnice/ slati na adresu:
„Službeni list APV“ D.o.o. Magyar Szó Kft. Vojvode Mišića br 1, Novi Sad

Nakladnik: Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice
Odgovorni urednik: Dijana Katona. Tel. 021- 487 44 27.

Tisak: D.o.o. Magyar Szó Kft. Tiskara FORUM, Vojvode Mišića br. 1, Novi Sad. Telefoni: redakcija 064 805 5142,
služba preplate: 021 557 304, oglasni odjel: 021 457 633, e-mail: sl.listapv@magyarszo.rs